

A

MAGYAR KIRÁLYOK

HADJÁRATAI,

UTAZÁSAI ÉS TARTÓZKODÁSI HELYEI.

RÁTH KÁROLY,

GYŐR MEGYE LEVÉLTÁRNOKA, T. JEGYZŐJE, S A MAGY. TUDOM.

AKADEMIA L. TAGJÁTÓL.

GYŐR. 1861.

NYOMATOTT SAUERVEIN GÉZÁNÁL.

HAZÁMNAK.

ELŐSZÓ.

Történelmi munkálataim közepett egyik fő feladatombul tűztem ki, magyar királyaink hadjáratait és utazásait, főképp okleveleik keltjeiből, továbbá a történet-írók, krónikák, feljegyzések és egyéb adatokból össze-szerkeszteni. E munkától nem csak a kelttel ellátott királyi okmányok hitelessége, hanem a történet-írók évtani s egyéb — historiánkba becsuszott hibák kijavítása is biztosabb uton remélhető. Hogy a tatár-beütésig e részben nem sok eredményt tudok felmutatni, azt a királyaink által részint gyérebben kiadott okleveleknek, részint azok elpusztulásának tulajdoníthatjuk. Nevezetes eredményt csak is Robert Károly korától kezdve mutathatok fel; Nagy Lajostól fogva azonban kevés kivétellel munkásságom gyümölcse már szebben mutatkozik.

A idő-számitásban főleg Dr. Kulik Filep Jakab, a prágai egyetemen a felsőbb mathematica tanárának második kiadásban megjelent „Der tausendjährige Kalender“ című munkáját, mely 1834-ben Prágában jött ki, használtam, mint-hogy csekély kivétellel legjelesebb ilyenmű munkának ismeretem lenni. Ő Clavius Kristóf híres „Calendarium a Gregorio XIII. P. M. restituti Explicatio. Romae, 1603.“ című műve után indul, melyről a nagy tekintélyű Delambre „Astronomie“ című munkájában (Paris 1814. Tom. 3. 711 lapján) következőleg nyilatkozik: „Il y a près de 30 ans, que j'en ai fait un examen très détaillé. J'ai refait tous les calculs, qu'il suppose. J'ai trouvé dans Clavius quelques petites erreurs: en les corrigeant, j'ai trouvé le calendrier plus

exact, qu'il ne la cru lui même. (Csaknem harmincz éve, hogy azt igen részletesen vizsgáltam keresztül s újra átdolgoztam mindazon számításokat, melyeket ő föltételezett. — En Claviusban néhány csekély hibát találtam; s azokat kijavítván, a naptárt pontosabbnak találtam, mint azt ő maga gondolá.) Kétesb helyeken a 74 éves, fáradhatlan munkásságában példányszerű Czinár Mór pannonhalmi bencés, és akadémiai tagtársom, tanácsát kértem ki; ez hazánkban tán legnagyobb jártassággal bir nemcsak a magyar, hanem a többi európai nemzetek időszámításában is.

Különös, gondolja tán a tisztelt olvasó, hogy a többi nemzeteknek más régi időszámítása van. Igen is, a föbbre, ugymint: a husvét, pünkösd s a Mária ünnepekre nézve meg egyezik ugyan, de a szentek közül némely nemzetek egyiket másikat jobban tisztelvén, ezek ünnepeit emelék ki feltűnőképen. Azonban ezt viszont meg kell magyaráznom. Így például a magyarok saját nemzetökbeli szenteiket inkább tisztelik, példának okáért: Szent Istvánt, Szent Imrét, Szent Lászlót, Szent Erzsébetet, Szent Margitot; — a Csehek különösen szeretik Nepomuk Jánost és Szent Vencelt; (a magyar okmányokban mint magyar király soha se hozza fel egy se ezeket) az osztrák okmányokban Leopold és Flórián, a morvákéban Cyrill és Method, a lengyelekéban Szaniszló és Mihály, az olaszokéban Mark, Borromeus Károly és Ambrus, a franciákéban Lajos, s így az angol és spanyolokéban szinte más más szentek emlittetnek legtöbbször; így egyik nemzet okmányaiban ezeket, a másik más szenteket hoz fel gyakrabban, vagy egyik a másikat soha sem, vagy nagyon ritkán.

Azonban hagyjuk ezt, nehogy előadásom a tisztelt olvasó előtt unalmassá váljék.

Nagy baj az, ha az okmányban a szentnek minősége, vagy állása nem hozatik fel, hogy például püspök, hitvalló, vértanu, apostol, szerzetes, patriarcha, remete, szüz, apátnő, pápa, vitéz volt-e; mert akkor az ember nem tudja, melyik közül válaszszon. Példának okáért Sándor nevű szent, ha nem hibázok, 28 van, s ha nincs feljegyezve hogy episcopus, senex, martyr, miles, papa stb., bizony az adatot békén kellett hagynom, nehogy az által zavart idézzek elé. Én e részben

a XIV. Benedek római pápa által Velencében 1759-ben kiadott „Martyrologium Romanum Gregorii XIII. jussu editum, Urbani VIII. et Clementis X. Auctoritate recognitum“ című könyvet használtam vezérfonalul.

Az évkezdet, az *epacta*, a hónapoknál használt *exiens*, *stans*, *instans*, *astans*, úgy az *indictió*królí magyarázattal nem kívánván a t. olvasót fárasztani, áttérek annak kimutatására, hogy mennyire lehet a hazai történetünkbe a régi naptárakbani járatlanság miatt, becsuszott, és sokszor zavart okozó hibákat e munka segélyével kiirtani.

Álljanak itt tehát az 1854-dik évi Augustus havi Uj Magyar Muzeumban felhozottakon kívül a következők:

A Pesti Napló 1857-dik évi Martius 22-diki 67—2155 számában az állítatik, hogy „a Mongolok két évig kegyetlenkedtek hazánkban.“ — Magyarország történeti, földirati s állami leírásának IV. 506. lapja pedig majd 3 évig tartó tatár pusztításról beszél; azonban ezek beütése az 1241-dik év Martius hava első napjaira esvén, a visszatérő király pedig már 1242-dik év Augustus 14-kén a Petriniaiak szabadságait erősíti meg, majd October hó 3-kán Móric-hidán Győr megyében fordul meg; ebből tehát nem más következik, mint hogy a Tatórok körülbelől 5 negyedévig tartózkodtak hazánkban.

A Magyar történelmi tár IV. 117-dik lapján Gentilis 1308- és 1309-dik évi Budáni tartózkodásáról levén szó, utána tétetik: „s ezen előzmények után talán várni lehetett volna, hogy Robert Károly Budát magának királyi székhelyül is választja.

Mind a mellett ez akkor még meg nem történt; a király Visegrádot szemelte ki, — ez nem áll; mert Károlynak Temesvár lett állandó tartózkodási helye s Visegrádon először csak is az 1320-dik évben találjuk.

Ugyanott a 131-dik lapon hibásan állittatik, hogy a királyi udvar Visegrádról Budárai át-tétele Zach Felicián me-renyének (1330. Apr. 17.) lön következése; mert a királyi udvar nemcsak Robert Károly egész uralkodása alatt u. m. 1342-ig, de még I. Lajos idejében is egész 3 évig tartózkodott a visegrádi várban.

Az 1856-dik évi Magyar Akadémiai Értesítő 416-dik

lapja Zsigmond király elfogatását az 1399-dik évre teszi. Alább meglátandjuk, hogy ő ezen év elején felső Magyarországon; tavasszal s a nyár közepéig az ország belsejében, Augustus havában Liptó megyében, az ősz végén Szokolcán, November elején pedig Nagy-Szombatban volt.

Azonban hagyjuk a tévedések kiigazítását, melyek eléggé bizonyítják, hogy a régi naptár ismerete nélkül, az egész történelem ingadozóvá lesz, és szóljunk inkább más, szintén nevezetes körülményről, melynek felvilágosítása nélkül, a legszemesebb vizsgáló is végnélküli tömkelegbe jut. Értem a királyok távollétében és mégis neveik alatt kiadott okmányok kelteinek itészeti használatát.

Azon oklevelek keltjeiben, melyeket főleg törvénykezési ügyekben adtak ki, sok olyat találunk, melyet föltétlenül elfogadnunk nem szabad; mert a királyok távolléte alatt adott ki. Ilyféle adatok hosszú sorával kívánom állításomat meggyőzőbben bebizonyítani.

Wagner (Diplom. Com. Sáros című munkája 213-dik lapján) az 1346-dik évre egy okmányt hoz föl, melynek keltje szerint Junius 18-dikán I. Lajos király Budán volt; azonban alább e munkából megtudandjuk, hogy ő akkor Jádra felé utazott, szintén nem áll, hogy I. Lajos király 1347-ben December hó 6-kán Budán volt (Wagner Dipl. Com. Sáros 216. l.); mert ő akkor Veronában tartózkodott.

1350. Május hó 31-kén nem volt Budán, (eredetie a pannonhalmi házi levéltárban), hanem Nápoly környékén.

1357-ik év második felében az ország délnyugoti részein járt, nevezetesen a Velenceiek ellen harcolt; s Visegrádon nevében mégis Jul. 21. ¹⁾ 30. ²⁾ Oct. 26. ³⁾ Nov. 26. ⁴⁾ és Dec. 21-kén ⁵⁾ folytonosan okmányok adatnak ki.

1358. Januar és Februar havában Jádában időzött és

---

¹⁾ Cod. Dipl. IX. 2. 603. — ²⁾ uo. 605. — ³⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁴⁾ C. D. IX. 2. 597. — ⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

Visegrádon Jan. 6. ¹⁾ 11. ²⁾ 22. ³⁾ 30. ⁴⁾ meg Febr. 22-kén ⁵⁾ nevében oklevelek kelnek.

Úgy szinte 1360. Máj. 18 ⁶⁾ és 25-kén ⁷⁾ nem lehetett Visegrádon, mert akkor felső Magyarországon utazott.

1365. Apr. 27-kén nem lehetett Budán ⁸⁾, mivel előtte való nap Zalánkemenben volt; de Nov. 5-kén sem ⁹⁾, mert másnap már Zólyomban találjuk.

1377-ben nem fordulhatott meg Visegrádon Febr. 22-kén ¹⁰⁾, Mart. 1-jén ¹¹⁾, Budán Máj. 16-kán ¹²⁾, — mert ő ez időben Zólyom vidékén és Erdélyben tartózkodott.

1380. Apr. 8-kán Budán nem időzhetett ¹³⁾, mert ugyan az nap Zólyomban mulatott, ugy szintén az

1381. Aug. 24-kén sem ¹⁴⁾, mivel ugyanakkor szintén Zólyomban időzött.

Zsigmond király 1389. Nov. 5-kén ¹⁵⁾ Visegrádon nem tartózkodhatott, mert akkor Serviában harcolt.

1396. Febr. 24-kén megint nem volt Visegrádon ¹⁶⁾, de Aug. 24-dikén Budán sem ¹⁷⁾, minthogy az első alkalommal Csehországban utazott, Augustusban pedig Bulgáriába sietett a Török ellen.

1407. Nov. 11-kén nem lehetett Budán ¹⁸⁾, mert ekkor Bosniában a pártosok ellen hadakozott.

1408. Mart. 13-kán sem időzött Budán ¹⁹⁾, mivelhogy az ország déli vidékein volt elfoglalva.

---

¹⁾ Schwartz Gotfrid: Recens. crit. originum et occas. Transylvaniae 43. l., Wagner Annal. Scep. I. 209. 210. l., Cod. Dipl. IX. 2. 679. l. —

²⁾ Cod. Dipl. IX. 2. 671. l. — ³⁾ Czech János gyűjteményében. —

⁴⁾ C. D. IX. 2. 680. l. — ⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁶⁾ Cod. Dipl. IX. 3. 150. — ⁷⁾ Szopori Nagy Iván gyűjteményében. — ⁸⁾ Wagner: Analecta Scepusii III. 255 l., Cod. Dipl. IX. 3. 500. l. — ⁹⁾ Cod. Dipl. IX. 6. 136. l. — ¹⁰⁾ uo. IX. 5. 150. —

¹¹⁾ uo. 156. l. és IX. 7. 386. l. — ¹²⁾ uo. IX. 5. 162. — ¹³⁾ uo. 427. — ¹⁴⁾ uo. 519. — ¹⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹⁶⁾ C. D. X. 2. 349. — ¹⁷⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban. — ¹⁸⁾ Pozsonyi káptalani levéltár B. 3. 16. — ¹⁹⁾ Cod. Dipl. X. 8. 492. l.

1409. Máj. 29-kén nem tartózkodhatott Visegrádon ¹⁾, sem Julius 16-kán Budán ²⁾; mert a Banátban utazgatott.

1413. Sept. 30-kán nem lehetett Budán ³⁾; mert akkor Schweitzban járt.

1414. Mart. 3-kán lehetlen volt neki Visegrádon ⁴⁾ lenni, mert ő akkor Piacenza, Ferrara körül, Visegrádon Apr. 20-kán ⁵⁾, mert akkor Nizza vidékén; — Sept. 25-kén Esztergomban ⁶⁾, mert akkor Nürnbergben; — végre Nov. 14-kén Visegrádon ⁷⁾, mert akkor Kölnben Németországban tartózkodott.

1416. Mart. 16-kán nem lehetett Pozsonyban ⁸⁾, mert ő akkor Párisban; sem April 15-kén Budán ⁹⁾, mert ekkor meg St. Denisben Páris mellett, mulatott.

1417. Febr. 24-kén ¹⁰⁾, Apr. 18-kán ¹¹⁾, valamint Jun. 3-kán ¹²⁾ sem tartózkodhatott Budán, mert ő akkor a Constanci zsinaton mint német császár elnökösködött.

1420. Apr. 28-kán ¹³⁾ nem lehetett Budán; mert akkor felső Csehországban járt.

1427. Febr. 14-kén ¹⁴⁾, és Jul. 13-kán ¹⁵⁾ szintén nem lehetett Budán, mert Erdélyben Brassóban tartózkodott.

1432. Máj. 2-kán hasonlólag nem lehetett egy időben Budán ¹⁶⁾ és Parmában, Olaszországban.

---

1) Rácz Károly gyűjteményében a Magyar Tud. Akademia levéltárában, és Cod. Dipl. X. 8. 500. l. — 2) Eredetie a pannonhalmi h. l. tárában. — 3) Wagner: Dipl. Com. Sáros 370 l. — 4) Herceg Grassalkovics levéltárában Pozsonyban. 5) Eredetie a Guori család levéltárában Sopron megyében. — 6) Pozsonyi káptalan magán levéltára C. 10. 113. — 7) Eredetie a pannonhalmi h. l. tárában. — 8) Aurea bulla Civitatis Posoniensis, a pannonhalmi könyvtárban. — 9) Esztergomi okmánytár a pannonhalmi könyvtárban. — 10) Ugyan azon gyűjteményben, n. o. — 11) Nagy Iván kézirati gyűjteményében. — 12) A vassvári káptalan eredeti okmányából átirva, melyet a herceg Grassalkovits féle levéltárban láttam, ebben a nevezett káptalannak megparancsolja, hogy Hermanthilai Erzsébetet és a Bodolai nemes családot vezesse be Batizthila helységének birtokába. — 13) Wagner: Annal. Scepi. I. 139. — 14) Cod. dipl. X. 6. 896. l. — 15) Eredetie a pannonhalmi h. l. tárában. — 16) Pozsonyi káptalan magán levéltára E. 1. 25. —

1433. Jun. 2-¹⁾ és 12-kén²⁾ Budán oklevelei kelnek, holott ő Rómában volt.

1437. Ján. 7.³⁾, Mart. 11.⁴⁾, Jul. 2⁵⁾, és Sept. 8-kán⁶⁾ ismét nem lehetett Budán, mert Prágában tartózkodott.

Albert királynak 1438. Jun. 14.⁷⁾, 21.⁸⁾, 23.⁹⁾, Sept. 8.¹⁰⁾ és Oct. 8-kán¹¹⁾, Budán kelt okmányait sem igtathatjuk be, sem a következő

1439-dik évi Jan. 8.¹²⁾, 10.¹³⁾ és 31-kén¹⁴⁾ kiadottakat, mert ő az előbb említett napokon Prága és Csehország külön helyein tartózkodott, az utóbb nevezett napokon pedig Szilezia fővárosában, Boroszlóban időzött.

Hunyady Mátyás királyunk 1470. Máj. 3.¹⁵⁾, 12.¹⁶⁾ és Sept. 14-dikén¹⁷⁾ nem lehetett Budán; mert Morvaországban hadakozott Podiebrad cseh király ellen.

1471. Jun. 10.¹⁸⁾ és 20-kán¹⁹⁾ nem Budán volt, hanem Morvaország Iglau nevű városában.

1476. Febr. 10-kén²⁰⁾ Budán adatott ki nevében egy okmány, pedig ő akkor Szabácsot ostromolta.

1477. Dec. 12²¹⁾ és 19-kén²²⁾ nem lehetett Budán, mert akkor Korneuburgban tartózkodott Ausztriában.

1480. Oct. 13-kán²³⁾ nem volt Budán, hanem Zágrábban.

1481. Apr. 1.²⁴⁾, és 14-kén²⁵⁾ nem lehetett Budán, mert Regeden Steyerország szélén tartózkodott.

¹⁾ Eredetie a győri káptalan országos levéltárában. — ²⁾ Nagy Iván kézirati gyűjteményében. — ³⁾ Eredetie Fáiszi Ányos István ur levéltárában. — ⁴⁾ Esztergomi okmánytár a pannonhalmi könyvtárban. — ⁵⁾ Nagy Iván kézirati gyűjteményében. — ⁶⁾ Gróf Teleky József: Hunyadyak kora X. 22. l. — ⁷⁾ C. D. XI. 99. — ⁸⁾—⁹⁾ no. 80. — ¹⁰⁾ Gróf Teleky: Hunyadyak kora I. 98. l. — ¹¹⁾ C. D. XI. 138. — ¹²⁾ no. 297. — ¹³⁾ no. 213. — ¹⁴⁾ no. 229. — ¹⁵⁾ G. Teleky: Hunyadyak kora XI. DXIV. okmány. — ¹⁶⁾ Wagner Anal. Scepi. I. 68. — ¹⁷⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 454. l. — ¹⁸⁾ Teleky XI. 448. l. — ¹⁹⁾ no. 446. l. — ²⁰⁾ Rácz Károly gyűjteményében, a Magyar tud. Akademia levéltárában. — ²¹⁾ Teleky XII. 46. l. — ²²⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²³⁾ Dr. Horváth Mihály: Magyarország története II. 552. 2-dik kiadás. — ²⁴⁾ Kereszturi: Episc. Várad. II. 244. l. — ²⁵⁾ Archaeologiai közlemények I. 238. l.

1485. Jan. 16-dikán ¹⁾) nem volt Budán, hanem Klosterneuburgban, valamint Nov. 30-kán ²⁾) sem, mert Bécs városában időzött.

1488. Sept. 10-kén ³⁾) nem lehetett Budán, mert Bécs városában mulatott, szinte a következő év Február 2-kán ⁴⁾) és 9-kén ⁵⁾) is.

II. Ulászló király 1494. Aug. 19-kén ⁶⁾) nem volt Budán, mert a királyhágón túl utazgatott.

1509. Jul. 17. ⁷⁾) és 29-kén ⁸⁾) nem lehetett Budán, mert Prágában időzött.

1515. Mart. 26-⁹⁾) és 27-kén ¹⁰⁾) nem volt Budán, hanem Pozsonyban mulatott.

II. Lajos király 1522-dik év April 2-kán ¹¹⁾) nem lehetett Budán, mert Prágában volt; — és így még temérdek adatot tudnék felhozni, kivált az ausztriai házbeli királyok idejéből; de akkor bevezetésem igen hosszúra nyulnék.

Meglehet, hogy számos adatom, főleg a budaiai közül, ily alapon, idővel, ha majd számos okmányok fedeztetnek még fel, nem állják ki a tűzpróbát; addig is azonban — ha nem törvénykezések — elfogadtam s bejegyeztem ezen adatokat is.

Miféle kelteket fogadhatunk el tehát biztosan? Azokat, hol az oklevél felső részének jobb felén a „Relacio domini Regis“ olvasható. Azonban a királyok ezen alapnak vehető szokása csak Nagy Lajosnál kezdődván, a régibb okmányokra nézve ezen utbaigazító jegyzéstől is meg vagyunk fosztva.

¹⁾ Nagy Iván kézirati gyűjteményében. — ²⁾ Guori nemes család levéltárában Sopron megyében. — Uj Magyar Muzeum 1853. 541. l. —

³⁾ Katona IX. 853. l. — ⁴⁾ Paur Iván oklevél másolati gyűjteményéből. — ⁵⁾ Wagner Anal. Scep. IV. 18. l., Katona IX. 879. l. —

⁶⁾ Másolata gyűjteményemben. — ⁷⁾ Pozsonyi káptalani levéltár A. 8. 13. leltár-szerént A. 7. 57. — ⁸⁾ u. o. A. 9. 13. leltár szerént A. 8. 71. — ⁹⁾ A győri káptalan országos levéltárában. — ¹⁰⁾ Modor városa levéltárában I. állás, 1. k. 2. szám alatt. Lit. Protectionales quibus caeteri ad vineas Modrenses non admittuntur. — ¹¹⁾ Lampe Hist. Eccl. Reform. 57. l.

Nem tanácsos tehát, hogy ha valami eredeti okmány kezünkbe kerül, annak keltjét mindjárt vakon elfogadni, hanem az egész okmány szövegét kell itésileg átvizsgálnunk. Állításom bebizonyítására egy különös esetet hozok fel:

Gyűjteményemben levő egyik eredeti okmány, (melyet a „Győri történelmi és régészeti füzetek I. kötete, 33—37-dik lapján ki is adtam) tartalma szerint, Asszonyfalvai Ispán Péter cseszneki al-kasztellán Erzsébet nejével és Gergely fiával az 1424-dik évben Zsigmond király előtt megjelenvén, két okmányt megerősíteni kért. Egyik Garai Miklós nádoré volt, mely az 1423-dik év Julius hó 2-kán kelt; — a másik a győri káptalan kiadványa, mely a királynak Budán 1424. Apr. 24-dikén kelt birtokbevezető parancsa teljesítéséről adott ki. A bevezetés ez év Junius 9-kén történt, miről a győri káptalan Junius 24-kén az ezt bizonyító okmányt kiadja, — s a király ugyan ezen okmányt a fennemlített elsővel együtt átírván, ugyan Junius 24-kén kiadja. Ha föl tesszük, hogy az Asszonyfai Ispán család ugyanazon nap, (Jun. 24.) melyen a győri káptalantól a bevezetést bizonyító okmányt kinyerte, tüstént megindult a királyhoz Bndára, azon okmánynak megerősítése és kiadása még sem történhetett ugyanazon napon, azaz Junius hó 24-kén. Nekem tehát ezen királyi okmány keltét használnom nem szabad, noha több okmányból kiderül, hogy Zsigmond király az egész hónapot Budán töltötte.

* * *

A keletek (datumok) kiszámításában tömérdek hibát jegezhetnék itt föl, annyira, hogy egész vastag könyvet írhatnék össze, ha azokat mind kiakarnám igazítani. Kötelességemnek tartom azonban figyelem gerjesztésül még is többek kiigazításával egy két lapot betölteni. Ha megcáfoltatom, jó, az által ismereteim csak gyarapulnak, és kételyeim megszűnnek, de ha nem, akkor a történelmi valóság érdekében sok hamis állítás lesz valahára megigazítva, s így mindegyik esetben csak nyereség háramlik reám s történelmünkre.

A magyar történelmi tár IV-dik kötetének 171-dik lapján az 1367-dik évre nézve a feria quarta proxima post do-

minicam Reminiscere roszul van April 21-kére számítva, mert Kulik 8. és 34-dik lapjai szerint Reminiscere vasárnapja Martius 14-kére esvén, az utána következő negyedik feria, vagyis szerda, Martius 17-kére esik.

A Hunyadyak korának szerzője munkája III. kötetének 513-dik lapján az 1467-dik évről lévén szó, azt mondja, hogy a Pest melletti gyűlés Mart. 5-kén kezdődvén, 39-dik napja Apr. 13-kára esik, már pedig mindenki jól tudja, hogy a nyolcadnap számlálása a megnevezett naptól kezdődvén, itt Mart. 5-kétől, tehát Mart. 5-ke 1-ső, Mart. 6-ka 2-dik, Mart. 7-dike 3-dik napja lévén, a 39-dik nap April 12-kére esik.

Ugyanott a XII-dik kötet 178-dik lapján az 1481-dik évben a feria secunda proxima post Festum beati Joannis ante portam latinam keletét Május 11-kére teszi, már pedig a nevezett ünnep mindig Május 6-kára esvén s ez évben vasárnapra, nagyon természetes, hogy a reá következő hétfő nem Máj. 11-kére, hanem Május hó 7-dikére esik. Hibásan teszi ugyanazon évben u. o. a sabbatho proximo post festum b. Bartholomei Apostoli napját Aug. 26-kára; mert ekkor Bertalan ünnepe (állandóan Aug. 24.) péntekre esvén, az utána következő szombat Aug. 25-dike. Nagyobb a hiba u. o. a 193. és 194. lapokon, hol a feria quinta proxima post festum b. Briccii Episcopi et Confessoris napját November 15-kére teszi, mert Bereck püspök és hitvalló ünnepe (lásd az általam idézett Martyrologium 126-dik lapját, hol írva áll: „Mártulae sancti Briccii Episcopi, qui sub Marciáno Júdice pro confessione Dómini multa passus, cüm magnam pópuli multitudinem ad Christum convertisset, confessor in pace quiévit) Julius 9-kére esik, ez évben hétfőre, tehát az ötödik feria vagyis csütörtök Julius 12-kére. November 13-dikán nem is Briccius hanem Bricius püspököt tiszteli a catholicus egyház, s nem fogathatjuk el, mert a mint uo. a 218-dik lapon olvasuk, ő csak Márton püspök tanítványa, és nem hitvalló volt, de idézzük az eredeti szavakat; „Turónis sancti Britii Episcopi, discipuli beáti Martini Episcopi.“

1482. A XII-dik kötet 209-dik lapján Vizkereszt nyolcadának 39-dik napja Febr. 6-kára tétetik, Febr. 20-dika helyett; ennek harmad napja tehát nem Február 8-dika, hanem

22-dike; — itt, de csak a harmadnap számitására nézve már megegyezik velem, s lerontja a fennebb a III-dik kötet, 513-dik lapon tett állítását. Ugyanott a 210-dik lapon szintén hibáz, midőn a Reminiscere vasárnapja előtti csütörtököt Mart. 5-dikére teszi, mert az ezen évben Martius 3-kára esvén, így tehát az előtte való csütörtök Február 28-nak felel meg.

1483. Ugyanott a 253-dik lapon Briciussal az elébb megesmertetett hibát követi el.

1484. (U. o. a 258. l.) Benedek apát napját Febr. 11-kére teszi, holott e napra e név még a legteljesb Martyrologiumba sincs feljegyezve. Benedek apát, a tőle nevezett rend alapítójának napját nálunk Martius 21-kén ünneplik. Máshol, például Angliában Ján. 12-kén, Milánóban Mart. 11-kén, Romában Május 7-kén, Perugiában Jul. 7-kén; minden város, minden vidék a maga szentjét, ki köztök működött vagy ott született, külön külön ünneplé. Ime egy példa mennyire különbözik a nemzetek régi időszámálása egymástól, de nemcsak egyes országok, hanem ugyanazon tartományok sőt városokéi is eltér egymástól.

Szintén hibáz uo. a 262-dik lapon, midőn a die dominico proximo post festum b. Valentini martyrís-t Február 21-kére teszi, nem figyelve arra, hogy az 1484-dik év szökőév. Kulik szerint (9. és 34. l.) Február 14-dike szombatra esvén, a fennebbi számlálás a Febr. 15-két hozza ki.

1486. a 309. l. feria secunda proxima ante festum b. Margarethae virginis nem Jun. 14-kére, hanem Jul. 10-kére esik, mert Margit napja mindig Jul. 13-kán lévén, ez évben csütörtöki nap, az előtte való hétfő, ilyformán 10-kére üt ki. A 311. l. „an mitwoch nach Margarethe“ nem mint ő nála Jun. 14-kén, hanem fönnebbi állításom alapján, Julius 19-kére esik. A 319-dik lapon szintén nagy hibát követ el, állítván, hogy a feria sexta proxima post festum Visitationis beatissimae Mariae Virginis Jul. 4-re esik, már pedig Sárlos-Boldog-Asszony napja mindig Jul. 2-kán, ez évben vasárnapon lévén, nagyon természetes, miszerént a reá következő péntek itt Julius 7-kével egyezik meg.

Hogy hosszas ne legyenek, néhányat a legegyszerűbben említve figyelem gerjesztésül még ide iktatok:

- A 362-dik lapon az 1487-dik évre rosszul van kiszámítva Nov. 27-dike, Nov. 26-dika helyett.
- A 364-dik lapon az 1487-dik évre rosszul van kiszámítva October 19-dike, October 18-ka helyett.
- A 371-dik lapon az 1399-dik évre rosszul van kiszámítva Oct. 25-dike, Oct. 26-dika helyett.
- A 389-dik lapon az 1488-dik évre rosszul van kiszámítva Jan. 15-dike, Jan. 16-dika helyett.
- A 398-dik lapon az 1488-dik évre rosszul van kiszámítva Febr. 21-dike, Febr. 15-ke helyett.
- A 426-dik lapon az 1489-dik évre rosszul van kiszámítva Mart. 3-dika, Mart. 11-dike helyett.
- A 438-dik lapon az 1489-dik évre rosszul van kiszámítva Mart. 4-dike, Mart. 5-dike helyett.
- A 451-dik lapon az 1489-dik évre rosszul van kiszámítva Máj. 31-dike, Jun. 1-je helyett.
- A 460-dik lapon az 1489-dik évre rosszul van kiszámítva Jul. 9-dike, Jul. 3-dika helyett.
- A 470-dik lapon az 1489-dik évre rosszul van kiszámítva Oct. 1-je, Oct. 2-dika helyett.
- A 475-dik lapon az 1489-dik évre rosszul van kiszámítva Nov. 15-dike, Nov. 16-dika helyett.
- A 478-dik lapon az 1489-dik évre rosszul van kiszámítva Dec. 14-dike, Dec. 15-dike helyett.

*   *   *

Az oklevelek kelte (datum) 1.) helyének, 2.) évének, 3.) napjának a kiadók általi hibás olvasása s így félszeg közlése folytán számos adatokat nem használhattam. Ezt bebizonyítandó, mindenikre ismét több példát hozok fel, még többre a szövegben már kiigazítva fog találni az olvasó.

Elferdítve olvasták Visegrád nevét Romában Isaerának.¹⁾

Elferdítve olvasta Ujvár (Holits) nevét Fejér Winarnak²⁾. Szintén rosszul olvasta Nagy-Szombat nevét Aschbach

---

¹⁾ Lásd alább az 1265-dik évnél, — ²⁾ Lásd alább az 1372-dik évnél.

Primariae-nak Tyrnaviae helyett ¹⁾, szintén Tata nevét Atata-nak ²⁾.

Pozsony latin Posony nevét Varanininak ³⁾ stb.

Hibásan olvasták:

Az 1356-dik évet (tán 1359. helyett) I. Lajos okmányában ⁴⁾, mert ekkor ő tájára sem ment Serviának.

Az 1385-dik évet ⁵⁾, mert Mária királynő ez évben nem járt Horvátországban. Szintén

Az 1385-dik évet ⁶⁾, mert Zsigmond még ekkor soha sem járt Lipcse vidékén.

Az 1395-dik évet ⁷⁾, mert Zsigmond Lipcsén Jul. 6-kán nem lehetett; ugyanis ekkor Oláhországban táborozott.

Az 1399-dik évben Mart. 15-kén ⁸⁾ sem lehetett Zsigmond király Diákó-n, mert akkor Szepességben utazott, hanem 1397. és 1398-ban igen, a mikor azon vidéken járt, kelt, stb. stb.

A napot hibásan olvasták:

A Cod. Dipl. X. 1. 517-dik lapján, pedig Zsigmond király világosan mondja, hogy: „cumque nos de praesenti contra Lazarum proficiscemur“ a Máté helyett Mátyást olvasva, Február 24-kére, 1389-dik évre tette a királynak Lippán létét, pedig ha már ezen nyilatkozat nem lett volna elég, meggon-dolhatta volna, hogy ekkor Február havában a fejedelemnek nem szokták hadseregeiket megindítani, hanem aratás után. Kecskemét város története I. r. 208. lapján, Erzsébet királynétől egy az 1439-dik évben kiadott okmányának ily keletje van: „Posony sabbato proximo **in** festum Ascensionis domini,“ melyet mindjárt az első pillanathban el kell vetnünk; tudjuk ugyanis hogy Ascensio Domini, Áldozó Csütörtök mindig csütörtökre esik, itt hihető, hogy a rövidített ante szócskát in-nek olvasta a közlő.

1491. Jun. 5-kén II. Ulászló király nem lehetett Székesfehérvár táborlatánál ⁹⁾, mert a város alá csak azon hónap 21-kén érkezett.

¹⁾ Aschbach: „Geschichte Kaiser Sigmunds IV. 507.“ — ²⁾ Ugyanott az 508-dik lapon. — ³⁾ Akadémiai Értesítő 1857. 364. l. — ⁴⁾ Cod. dipl. IX. 2. 200. és 438. l. — ⁵⁾ uo. X. 3. 31. — ⁶⁾ uo. 21. l. — ⁷⁾ uo. X. 2. 311. l. — ⁸⁾ uo. 647. l. — ⁹⁾ Gróf Teleky pesti levéltárában.

Más kétes adatok is vannak, de a melyeken csak az eredeti okmány megtekintése által lehetne eligazodni, azok pedig szerteszét lévén Magyarországon, azt nem eszközölhettem, addig tehát csak a kétes adatok közt fognak maradni. Ilyenek:

1421. Junius végén és Julius hó elején ¹⁾), Zsigmond király nem tarthatott Fehérmegye összes nemességével nagy gyűlést Székes-Fehérvár mellett, mert ő akkor Pozsonyban tartózkodott. Hihető: 1429. helyett 1421. olvastatott, 1429-ben ezen időtájban csakugyan gyűlésezett a fehérmegyeiekkel.

1421. Aug. 1-én nem Czazlau ²⁾), hanem Pozsonyban volt, itt tán az 1420-dik év áll, mert akkor csakugyan Csehország közepén táborozott.

1421. Sept. 4-kén ³⁾ nem lehetett Budán, mert Pozsonyban volt.

1424. Dec. 17-kén ⁴⁾ nem Laibachban, hanem Budán tartózkodott, ez adat inkább 1412-dik évre illenék, mert akkor csakugyan ott volt.

1430. Aug. 12-kén ⁵⁾ nem lehetett Tatán, mert Bajorországban utazott.

1433. Máj. 28-kán ⁶⁾ Baselben nem időzhetett, mert Rómában mulatott, hanem 1434-ben azon időben csakugyan ott volt.

1434. Junius 24-kén ⁷⁾ Bécsben nem lehetett, mert ekkor Ulmban tartózkodott.

Hunyady Mátyás királyunk

1476. September hó végén nem volt Brassóban ⁸⁾), mert Budán tölté az egész hónapot.

II-dik Ulászló király

Az 1494-dik év Febr. 23-kán ⁹⁾ nem lehetett Lőcsén, mert Budán, — sem Dec. 17-kén Nagy-Szombatban, mert ekkor Bács-megyében járt ¹⁰⁾). Ez utolsó adat aligha nem 1508-ra szó, mert akkor csakugyan Nagy-Szombatban időzött.

¹⁾ Cod. Dipl. X. 6. 400. 401. l. — ²⁾ uo. 373. l. — ³⁾ Pozsonyi káptalani levéltár C. 14. fasc. 2. Nro 4., és Cod. dipl. X. 6. 394. l. —

⁴⁾ Cod. Dipl. X. 6. 83. l. — ⁵⁾ uo. X. 7. 211. l. — ⁶⁾ Cod.

dipl. X. 7. 481. l. — ⁷⁾ uo. 920. l. — ⁸⁾ Gr. Teleky: Hunyadyak

kora XI. 571. l. — ⁹⁾ Wagner: Anal. Sceps. I. 282. l. — ¹⁰⁾ Ma-

gyar történelmi okmánytár I. 16. l.

Enynyi bajjal kellett tehát küzdenem 15 évig, 1846-tól vagyis azon időtől fogva, a mikor jelen munkám megírásához fogtam. Ezen 15 év után sikerült az Árpádok korából vagy 600; a középkorból vagyis a vegyes házokbeli királyokból 6700 adatot összegyűjtenem; a Szapolyaiak és az osztrák korból is fogok valamit közleni; de az utóbbiak csak nagyon keveset tartózkodván honunkban, mind össze is igen keveset lehet, s nem is érdemes följegyezni; így tehát összesen 8000 adat alapján sikerült egy oly képet adnom, melyből tén e munka hasznavehetősége ki fog tűnni.

Hasznos kézikönyv lesz ez a történetirók-, tanítók-, tanulóknak, minthogy az illető év lapját felütve, kiki rövid és hiteles átpillantást szerezhet magának az azon évben történetekről.

I. (szent) ISTVÁN király,

Geiza vezér és idősb Gyula leányának, Saroltának fia.

Uralkodott mint király 1000 Aug. 15-től 1038 Aug. 15-kéig.

979-dik évben született.

1000. Esztergomban Aug. 15-kén megkoronáztatott.

1009. Győrött Aug. 23. ¹⁾

1038. Esztergomban Aug. 15-kén meghal. ²⁾

PÉTER,

**Urseolus Otto velencei doge és Gizela — István király
nénjének — fia.**

Első izben 1038—1041.

ABA SÁMUEL,

István király Sarolta hugának férje.

1041 Mart. 22 — 1044 Jul.

1041. Csanádon Mart. 22-kén megkoronáztatott.

1042. Tuln-nál (Ausztriában) Febr. 15, másnap hazája felé
indul seregével. ³⁾

1044. Csanádon Mart. 11. a templomban Gerard ottani püs-
pök megfeddi. ⁴⁾

Ménfő-nél (Győr-megyében) Jul. 5. csatáz Péter király és II.
Henrik német császár ellen, de megveretik ⁵⁾, s elfogat-
ván, megöletik.

---

¹⁾ Codex Diplomaticus Hungariae Ecclesiasticus ac Civilis, Studio et opera
Georgii Fejér bibliothecarii regii. Tomus I. (Budae, 1829.) 292-dik
lapon. — ²⁾ M. Joannis de Thwrocz Chronica Hungarorum. Schwandt-
ner: Scriptorum rerum Hungaricarum. Nagy-Szombati 1765-dik évi
kiadás I. 156. l. — ³⁾ Ugyanott, 159. l. — ⁴⁾ Ugyanott 161. l. — ⁵⁾
Ugyanott 162. l.

PÉTER,

másod ízben 1044—1046.

1044. Ménfői csatában Jul. 5. innét Székes-fehérvárra megy.
 1045. Székes-fehérvárott Apr. 7. II. Henrik német császárral ¹⁾.
 1046. Székes-fehérvárból kizáratván ²⁾, Mosonyba szalad, innét — az országból kivezető utak el lévén zárva, — Endre követével visszafordul, Székes-fehérvárra menendő, de Zámolynál (Fehér megyében) elfogatott ³⁾ és megöletett. Pécsen az általa épített Szent Péter egyházában temették el ⁴⁾.

I. ENDRE,

László (szár) s Vladimir kievi fejedelem Premislava leányának fia.

1046—1061.

1033. Béla és Levente fivéreivel Csehországba szaladnak ⁵⁾, majd Lengyelországba ⁶⁾, innét két öcscse Lodomeria és Kunországba vonul ⁷⁾, később az Oroszok földjére ⁸⁾.
 1046. Visszahivatnak s Abaujvár ⁹⁾ és Pesten Sept. 24. keresztül Székes-fehérvárra vezettetnek ¹⁰⁾.
 1061. Béla fivére által megveretvén, Mosony kapuinál elfogatott, de kijátszván öreit, a Bakonyba szökött s Sirokon meghalt. A Tihanyi Szent-Ánián hitvalló tiszteletére — általa épített — monostorban eltemettetett ¹¹⁾.

---

¹⁾ Ugyanott 164. l. — ²⁾ Ugyanott 168. l. — ³⁾ Kovachich Script. rer. min. — ⁴⁾ M. Joan. de Thwrótz Chronica Hungar. Schwandtnerféle 1765 kiadás, I. 171. l.

⁵⁾ Ugyanott 156. l. — ⁶⁾ uo. 164. l. — ⁷⁾ uo. 165. l. — ⁸⁾ uo. 166. l. — ⁹⁾ uo. 167. l. — ¹⁰⁾ uo. 168. l. és Jászay: A magyar nemzet napjai az arany bulláig 288. l.

¹¹⁾ Thurótzí Chron. Hung. uo. I. 179. l. és Kovachich Script. r. minor.

I. BÉLA,**I. Endre öcsese.**

1061—1063.

1061. Székes-fehérvárott Dec. 6. megkoronáztatott.

1063. Dömösön (Esztergom-megyében) esés következtében megbetegedett, s a Kinisna pataknál (?) meghalt. Eltemetett Szegszárdon Szent-Üdvözítő monostorában ¹⁾.**SALAMON,****I. Endre király és Jaroslav kievi fejedelem leánya
Anastáziának fia.**

1063—1075.

1052-ben született.

1063. Székes-fehérvárott újra megkoronáztatott ²⁾.1064. Győrött Ján. 20. békét köt Géza bátyjával ³⁾.Pécsen Apr. 11. harmadszor Géza teszi fejére a koronát ⁴⁾.Dálmátiában ⁵⁾. Selisi monostor felszentelésénél ⁶⁾.

1075. trónjától megfosztatik.

1087. meghal.

I. GÉZA,**I. Béla király és Rixa Miecislav lengyel herceg
leányának fia.**

1075—1077.

1075. megkoronáztatik.

1077. Apr. 25 meghal s Vácon az általa épített Szűz-Mária egyházában eltemetett ⁷⁾.**I. LÁSZLÓ,****I. Géza király öcsese.**

1077—1095.

1077. megkoronáztatik.

1091. Sümeg Dec. 20 ⁸⁾.

---

¹⁾ Thurótzi Ch. Hung. uo. 182. l.²⁾ Thurótzi Chron. Hung. uo. 183. l. — ³⁾ uo. és Pray I. 66. l. — ⁴⁾ ugyanott. — ⁵⁾ Thurótzi uo. 184. — ⁶⁾ uo. 185.⁷⁾ uo. 209. l.⁸⁾ Fejér György: Codex Diplomaticus Regni Hungariae Ecclesiasticus ac civilis. I. 468. l.

1092. Országgyűlésben Máj. 29 ¹⁾.

1093. Pécs April 17 ²⁾.

1095. meghalt és Jul. 29. Nagy-váradon eltemettetett.

KÁLMÁN,

I. Géza király fia. ³⁾

1095—1114 Febr. 3-kig.

1095. megkoronáztatik.

1114. Febr. 3. meghalt, és Székes-fehérváron eltemettetett ⁴⁾.

II. ISTVÁN,

**Kálmán király és Roger siciliai gróf Busilla
leányának fia.**

1114—1131.

1102. született.

1130. Buda Dec. 27 ⁵⁾.

1131. Egerben meghalt és Nagy-váradon eltemettetett ⁶⁾.

II. (vak) BÉLA,

Álmos herceg fia.

1131 Apr. 28 — 1141 Febr. 13-ig.

1131. Székes-fehérváron Apr. 28. megkoronáztatik ⁷⁾.

1133. Jul. 22. Albert osztrák herceg — Borics pártfogójával
— csatáz ⁸⁾.

1138. Székes-fehérvár Sept. 3. ⁹⁾

1141. Febr. 13-dikán meghalt ¹⁰⁾, és Székes-fehérváron eltemettetett ¹¹⁾.

---

¹⁾ uo. 479. l. — ²⁾ uo. 482. l.

³⁾ Cod. Diplom. II. 80. l. — ⁴⁾ Thurótzi Chron. Hung. I. 225. l.

⁵⁾ Fejér: Cod. Dipl. II. 82. l. — ⁶⁾ Jászay 407. l.

⁷⁾ Chronicon Budense. — ⁸⁾ Thurótzi uo. II. 64. l.

⁹⁾ Cod. dipl. II. 109. l. — ¹⁰⁾ Thurótzi I. 235. l. — ¹¹⁾ uo. és Jászay 418. l.

II. GÉZA,

**II. (vak) Béla király és Uros (szerb fejedelem) Ilona
leányának fia.**

1141—1161.

1141. megkoronáztatik.

1157. Bács Mart. 31. Apr. 1. ¹⁾

1161. meghal és Székes-fehérváron eltemettetik ²⁾.

III. ISTVÁN,

II. Géza király ³⁾ és Mistislav kievi fejedelem Euphrosina leányának fia.

1161 Jun. 1. — 1173 Mart. 4-ig.

1161. Székes-fehérváron Jun. 1. megkoronáztatott.

II. LÁSZLÓ.

II. Géza király öcsese.

1161 Jul. 16 — 1162 Ján. 14-kig.

1161. Székes-fehérvárott Jul. 16.
megkoronáztatott.

1162. meghal Jan. 14. s Székes-
fehérvárott eltemettetik.

IV. ISTVÁN,

II. Géza király kisebbik öcsese.

1162 Febr. 11 ⁴⁾ — 1163.

1162. Székes-fehérvárott Febr. 11.
megkoronáztatott. — Jun. 19.
csatáz III. Istvánnal s meg-
veretik ⁵⁾.

1163. Zimonyi várban beszorítva,
meghal Apr. 11 s Székes-
Fehérvárott eltemettetik ⁶⁾.

1173. Mart. 4. meghal 26 éves korában s Esztergomban el-
temettetik ⁷⁾.

---

¹⁾ Róka: Vita praesulum I. 60. 61. l. — ²⁾ Thuróczy I. 240. l.

³⁾ Cod. dipl. V. 2. 255.

⁴⁾ ⁵⁾ ⁶⁾ Thuróczy I. 240. l. — ⁷⁾ uo. 241. l.

III. BÉLA,

II. Géza király kisebbik fia ¹⁾.

1174 Ján. 13 ²⁾ — 1196 Apr. 23-kig ³⁾.

1174. Székes-fehérvárott Jan. 13. megkoronáztatott ⁴⁾.

1196. Apr. 23-án meghalt s Székes-fehérvárott eltemettetett ⁵⁾.

IMRE,

III Béla király és III. Boemund Antiochiai fejedelem Ágnes leányának fia.

1196—1204 Nov. 30-ig ⁶⁾.

1204. Székes-fehérvárott Aug. 26 a kalocsai érsek által IV.
László kis fiacskáját megkoronáztatja ⁷⁾.

Nov. 30 meghalt, és Egerben eltemettetett ⁸⁾.

IV. LÁSZLÓ,

Imre király és Constantia — az Arragoniai király — leányának fia.

1204 Aug. 26 ⁹⁾ — 1205 Máj. 6-ig ¹⁰⁾.

1204. Székes-fehérvárott Aug. 26 még atyja életében meg-
koronáztatott ¹¹⁾.

1205. Bécsben Máj. 7. meghalt és Székes-fehérváron elte-
mettetett ¹²⁾.

II. ENDRE,

III. Béla király kisebbik fia.

1205—1235.

1198. Jádra (Zára) Mart. 31. ¹³⁾

1203. Beregi erdőnél Aug. 25. ¹⁴⁾

¹⁾ Cod. dipl. V. 1. 290. l. — ²⁾ Thurótzi I. 241. l. — ³⁾, ⁴⁾, ⁵⁾ ⁶⁾, ⁷⁾,
⁸⁾ uo. 241. l.

⁹⁾ uo. 241. l. — ¹⁰⁾ uo. 242. l. — ¹¹⁾ uo. 241. l. — ¹²⁾ uo. 242. l.

¹³⁾ Cod. Dipl. VII. Vol. 5. 139. l.

¹⁴⁾ Augustinus Theiner: Vetera monumenta historica Hungariam Sacram
illustrantia. Romae, 1859. I. 124. l.

1205. Székes-fehérvárott Máj. 29. megkoronáztatik ¹⁾.
1212. Bánk-bán — a Bor hadból, nemzetségből — a királynőt Gertrudot megöli ²⁾.
1217. Pécs. ³⁾ Varasd. Spalatróba érkezik hadseregével Aug. 20, innét hajón elindul Aug. 26, Cyprus szigetén köt ki Sept. 8. ⁴⁾ — Margatumnál. ⁵⁾ — Acrei (Ptolemais) táborban (mások szerint Kydron pataknál) Nov. 3. — Jordán vizén átmegy Nov. 4. — Jordán vizében megfürdik s mellette táboroz Nov. 10. 11. 12. — Galilei tavánál Nov. 13. — Tábor-t ostromolja ⁶⁾ Dec. 3—8. — Belfori táborban. — Belmai táborban (Caesarea Philippi). Tyrus és Szarepta közt Dec. 25. — Acrei táborba viszszaér Dec. ⁷⁾ és itt az
1218. Acrei táborban Jan. 7-dikéig időz, honnét Tripolisba vonul ⁸⁾ s innét Antiochián, Kis-örményország, Cappadocia, Galatia, Bythinia, Konstantinápoly, Tracia és Bulgarián keresztül Magyarországba érkezett.
1222. A nemzet szabadságait arany bulla alatt kiadja.
1224. Pannonhalmán ⁹⁾.
1225. Bárcaságba hadsereggel beront Juniusban s a német lovag-rendet kiveri. ¹⁰⁾
1230. Buda Oct. 27. ¹¹⁾
1232. Bivalyok szigetén (?) Máj. 16. ¹²⁾ — Budán Dec. ¹³⁾
1233. Oroszországban ¹⁴⁾.

---

¹⁾ Thurótz I. 242. l.

²⁾ Ugyanott. 242. l.

³⁾ Cod. dipl. VII. 5. 219. l. — ⁴⁾ Augustin. Theiner: Vetera monumenta Hungariam sacr. illustran. Romae, 1859. I. 7. l. — ⁵⁾ Cod. dipl. III. 1. 238. l. — ⁶⁾ uo. III. 1. 243. l. — ⁷⁾ uo. VII. 1. 192. 193. l.

⁸⁾ Jászay: A magyar nemzet napjai az arany bulláig. 527—534. l.

⁹⁾ Cod. dipl. III. 1. 440. l.

¹⁰⁾ Kövári László: Erdély történelme I. 114. l.

¹¹⁾ Eredetie gyűjteményemben, kiadtam a „Győri történelmi és régészeti füzetek“ I. k. 206. 207. l.

¹²⁾ Cod. dipl. III. 2. 301. l. — ¹³⁾ uo. 261. l.

¹⁴⁾ uo. 324. l.

1233. Beregi erdőbeni táborában Aug. 12.¹⁾ Esztergomi a Szent-királyról nevezett keresztesek hospitáljában Sept.²⁾.
 1234. Esztergom Febr. 23.³⁾
 Fejérvárnál a B.-Szüz-Mária egyházában Máj. 14.⁴⁾
 1235. meghalt s eltemettetett az általa alapított Maros melletti egresi cistercita apátságban⁵⁾.

Év nélkül kiadott okmányai :

Raad völgyében (Somogy m.) keresztelő szent János előtti vasárnap. (Cod. dipl. III. 2. 440 l.) — Scenna mellett (Nagy-Senna, Kis-Senna Szerém megyében, lásd okmánytáromat az 1449-dik évre, de van Somogy megyében is, lásd a Cod. dipl. IV. 2. 159. l. hol ezt olvashatni: „quatvor possessiones Mogorfalu, . . . Kemenvölgy, Scenna et Poczyta vocatas in Comitatu Symigiensi ultra quam Kapus in vno circulo existentes.“) Oct. 17. (uo. 458. l.) — Budán Péter Pál utáni ötöd napon. (uo. 461. l.)

IV. BÉLA.

II. Endre király és Berthold (meráni herceg) Gertrud leányának fia.

1235 Oct. 14⁶⁾ — 1270.

1206-ban született.

1233. Beregi erdőnél Aug. 22.⁷⁾

1234. Esztergom Febr. 23.⁸⁾

---

¹⁾ Ugyanott 325. l. — ²⁾ ugyanott 329. l., és Theiner: Vet. mon. I. 119. l.

³⁾ uo. 124. l. — ⁴⁾ Cod. dipl. III. 2. 378. l.

⁵⁾ Thurótzl uo. I. 243. l.

⁶⁾ Thurótzl I. 244. l. — ⁷⁾ die decimo exeunte Augusto, Theiner August: Vetera monumenta historica Hung. sacr. illust. 1859. I. 123. l. Magyar történelmi emlékek. Okmánytárak VI. 307. l.

⁸⁾ Cod. dipl. III. 2. 216. l.

1235. Székes-fehérváron Oct. 14. megkoronáztatott ¹⁾.
 1236. Péterváradon Oct. 27. ²⁾ 29. ³⁾ — Erch szigetén, hó és nap megnevezése nélkül kiadva. ⁴⁾
 1237. Sebus-on Jun. 24. ⁵⁾ Zólyomban Nov. 10. ⁶⁾ — Ság-on Dec. 4. ⁷⁾
 1238. Zólyom Jun. 7. ⁸⁾
 1239. Buda Febr. 14. ⁹⁾ — Sólomos erdeje mellett Jun. 11. ¹⁰⁾ Szegeden Oct. 27. ¹¹⁾
 1240. Pozsony Mart. 13. ¹²⁾ Buda Mart. 21. ¹³⁾ Sopron városában Máj. 20. ¹⁴⁾ — Zólyomban Jul. 9. ¹⁵⁾
 1241. Budára megy Febr. 17-dike felé ¹⁶⁾, a böjti ünnepek megülése végett. Buda Mart. 9. 11. 12., Pest Mart. 15. ¹⁷⁾ 16. ¹⁸⁾ 17. ¹⁹⁾
 Sajó mellett a Muhi pusztán a Tatárokkal megütközik, de megveretvén a Diósgyőri völgyön keresztül Znio várába (Turóc-megyében) szalad, honnét Pozsony és Hainburgba, hol őt az osztrák herceg minden kincseitől megfosztván; elbocsátotta s Német-ujvár, Segesden ²⁰⁾ keresztül Zágrábba szaladt, hol őt Május 18-kán találjuk ²¹⁾.

---

¹⁾ Thurótzsi I. 244. l.

²⁾ Cod. dipl. IV. 1. 57. l., itt királyi palotája volt, olvasd a Cod. d. IV. 1. 69-dik lapját. — ³⁾ uo. az 58. l. — ⁴⁾ Győri történelmi és régészeti füzetek, I. 207. l.

⁵⁾ Cod. dipl. IV. 1. 71. l. — ⁶⁾ uo. és a pannonhalmi könyvtárban levő s Esztergomot érdeklő kézirati gyűjteményben. — ⁷⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

⁸⁾ Dr. B. Dudik: Iter Romanum I. 34. l., és Theiner I. 171. l.

⁹⁾ Esztergomi okmánygyűjtemény kézírathban, a pannonhalmi könyvtárban. — ¹⁰⁾ Cod. dipl. IV. 1. 149. l. — ¹¹⁾ uo. 158. l.

¹²⁾ Pozsonyi káptalan országos levéltárában XIV. 7. 9. — ¹³⁾ Cod. dipl. IV. 3. 552. l. — ¹⁴⁾ uo. IV. 1. 199. l. — ¹⁵⁾ uo. 201. l.

¹⁶⁾ Rogerius: Siralmas éneke XV. §. — ¹⁷⁾, ¹⁸⁾, ¹⁹⁾ uo. XXXI. §. — ²⁰⁾ Somogy megyében, Rogerius XXXII. §. — ²¹⁾ Cod. dipl. IV. 1. 215. l. XXV. Calendas Junii áll hibásan, XV. helyett, lásd Theinernél I. 182. l.

1242. Zágráb Febr. ¹⁾ — Spalatro. ²⁾ — Trau. ³⁾ — Bua nevű szigeten. ⁴⁾ — Trau-nál (Tragurium) Mart. 10. ⁵⁾ — Trau városában Mart. 10. ⁶⁾ in insula Pharensi Máj. 10. ⁷⁾ — Klissai várban. — Petriniaiak kiváltságait megerősíti Aug. 14. ⁸⁾ Segesden. ⁹⁾ (Segueth?)
Mórichida (Győr megyében) Oct. 3. ¹⁰⁾ Verőcénél (Nográd m.) Nov. 16. ¹¹⁾
Verőce Nov. 21. ¹²⁾ — Zólyomban Dec. 3. ¹³⁾
1243. Nyitrán Ján. 13. ¹⁴⁾ 24. ¹⁵⁾ — Turóc váránál Ján. 29. ¹⁶⁾
Nyitrán Febr. 1. ¹⁷⁾ Buda Apr. 16. ¹⁸⁾
Nyulak szigetén Buda mellett Jun. 5. ¹⁹⁾
Székes-fehérvár Jul. 5. ²⁰⁾
1244. Győr Mart. 21. ²¹⁾ 23. ²²⁾
Buda Apr. 5. ²³⁾ — Gyarmaton Apr. 22. ²⁴⁾
Verőce Máj. 8. ²⁵⁾
Galas várnál Jun. 15. ²⁶⁾ — Gallas vár melletti táborban Jun. 30. ²⁷⁾
Buda Aug. 26. ²⁸⁾ — Szigeten Sept. 10. ²⁹⁾
Bocan-i cistercita kolostornál Oct. 2. ³⁰⁾ — Szala váránál Oct. 11. ³¹⁾ — Salában Oct. 31. ³²⁾

---

¹⁾ 2), ³⁾ 4), Rogerius XXXII. §. — ⁵⁾ Cod. dipl. IV. 1. 269. l. — ⁶⁾ uo. 250. l., és VII. 5. 261. l. — ⁷⁾ Cod. dipl. IV. 1. 254. l. — ⁸⁾ uo. IX. 3. 466. l. — ⁹⁾ uo. IV. 1. 267. l. — ¹⁰⁾ uo. XI. 399. l. — ¹¹⁾ uo. IV. 1. 264. l. — ¹²⁾ uo. 258. l. — ¹³⁾ li 3. Decembre uo. IV. 3. 556. l.

¹⁴⁾ uo. IV. 1. 274. l. — ¹⁵⁾ uo. 275. — ¹⁶⁾ Győri történelmi és régészeti füzetek, kiadják Ráth Károly és tdr. Römer Flóris magyar akad. tagok. I. 208. 209. l. — ¹⁷⁾ Czech János gyűjteményében. — ¹⁸⁾ Giovedi doppio Pasqua = husvét utáni csütörtökön. — ¹⁹⁾ Cod. dipl. IV. 1. 294. l. és XI. 406. l. — ²⁰⁾ uo. IV. 1. 298. l.

²¹⁾ Cod. dipl. IV. 1. 342. l. — ²²⁾ uo. 313. l., és pannonhalmi házi l. tárbán, meg a győri káptalan országos levéltárában levő egy 1802-dik évi hiteles átirat. — ²³⁾ Cod. dipl. IV. 1. 335. l. — ²⁴⁾ uo. 338. l. Gyarmat van Győr, Esztergom és Nográd megyékben. — ²⁵⁾ uo. 316. l. — ²⁶⁾ uo. 424. l. — ²⁷⁾ uo. 318. l., és VII. 5. 265. l. — ²⁸⁾ Cod. dipl. VII. 5. 268. l. — ²⁹⁾ uo. IV. 1. 322. l. — ³⁰⁾ uo. 325. l. — ³¹⁾ uo. 343. l. — ³²⁾ Szala e? vagy az ekkor ennek nevezett Deáki (a Holtvág mellett) nem bizonyos, én az utóbbit hiszem, nella vigilia di tutti li Sancti Cod. dipl. VII. 4. 96. l.

1244. Sági ugynevezett Márton bán kolostoránál Nov. 16. ¹⁾
 Zólyomban Dec. 11. ²⁾ — Korponánál Dec. 15. ³⁾ Zólyom Dec. 28. ⁴⁾
1245.
 Vaskán Apr. 2. ⁵⁾ — Berberben Apr. 11. ⁶⁾ — Toplici cistercita kolostornál Apr. 20. ⁷⁾
 Szergény Jul. 22. ⁸⁾
 Budánál Sept. 7. ⁹⁾ — Görgöben Sept. 9. ¹⁰⁾ — Zólyom Sept. 27. ¹¹⁾
1246. Budai hév-vizeknél Ján. 10. ¹²⁾
1247.
 Pest Febr. 1. ¹³⁾
 Zólyom Sept. 3. ¹⁴⁾ 11. ¹⁵⁾
1248.
 Görgöben Febr. 23. ¹⁶⁾
 Berberben Apr. 13. ¹⁷⁾
1249.
 Buda Mart. 25. ¹⁸⁾

---

1) Ugyanott. V. 1. 308. l. — 2) uo. IV. 1. 347. l. — 3) uo. 331. l. — 4) uo. 333. l.

5) Cod. dipl. III. 2. 212. l., fekszik Verőce megyében, a Dráva mellett, Kaproncához közel, a zágrábi egyház megyében, lásd Pray 1304. l., közöl még a Cod. dipl. IV. 1. 383-dik l., egy 1245-dik évi Vaskán (Vuaska) XI. Nonas Aprilis, és a VII. 4. 102-dik lapja, egy 1249-dik évi Vaskán XI. nonas Aprilis kelt leveleket, de mielőtt ezeket felhasználnók, előbb az eredetieket volna szükség átnézni, s tartalmukat itészíleg is átvizsgálni. — 6) in Berberio Cod. dipl. IV. 1. 395. l. — 7) uo. 390. l., Varasd alatt. — 8) in Sergen uo. 384. l. — 9) uo. 480. l. — 10) uo. X. 5. 534. l. — 11) Győri történelmi és régészeti füzetek, kiadják Ráth Károly és tdr. Römer Flóris magyar acad. tagok, I. 209. l.

12) Cod. dipl. IV. 1. 409. l., itt palotája volt, melyet 1289-ben a Nyul-szigeti apácák birtak Cod. dipl. V. 3. 456. l.

13) Cod. dipl. III. 1. 329. l. — 14) Eredetie a nemzeti muzeum Horváth Istvánféle gyűjteményében. — 15) uo. IV. 1. 473. l.

16) Wagner: Dipl. Comit. Sáros. 459. l., Cod. dipl. IV. 2. 20. l., lásd Görgő történetét a Győri történelmi és régészeti füzetek II-dik kötetében, az Anjou-korbeli okmánytárban az 1358-dik évnél. — 17) in Berberio Cod. dipl. VIII. 2. 353. l.

18) Cod. dipl. IV. 2. 53. l.

1252.

Nyulak szigetén Máj. 11. ¹⁾
 Bécs melletti táborból Jun. 20. ²⁾
 Zamaron Oct. elején. ³⁾

1253.

Babocs várához közel Aug. 16. ⁴⁾
 Győr Oct. 3. ⁵⁾

1254.

Győr Oct. 2. ⁶⁾
 Potokán Nov. 11. ⁷⁾

1255.

Vaskánál Mart. 17. ⁸⁾
 Buda Apr. 1. ⁹⁾ Csurgón Apr. 24. ¹⁰⁾
 Buda Aug. 1. ¹¹⁾
 Esztergomban Oct. 17. ¹²⁾

1256.

Salonaban Aug. 9. ¹³⁾
 Gréc Oct. 2. ¹⁴⁾

1257.

Zólyomban Aug. 6. ¹⁵⁾

1258.

Lipesén Aug. 15. ¹⁶⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. IV. 2. 145. l. — ²⁾ uo. 168. l. — ³⁾ uo. 146. l., XV. Idus Octobris, mi nem áll; ha VI. Idus, akkor Oct. 10-ke.

⁴⁾ Cod. dipl. IV. 2. 173. l. — ⁵⁾ uo. 172. l.

⁶⁾ Cod. dipl. IV. 2. 224. l. — ⁷⁾ uo. 224. l. de hibásan, lásd Magyar történelmi tár IV. 231. l.

⁸⁾ Cod. dipl. IV. 2. 295. l. — ⁹⁾ uo. 308. l. és VII. 4. 112. l. — ¹⁰⁾ uo. IV. 2. 324. l. — ¹¹⁾ uo. 304. l. és VII. 4. 113. l. — ¹²⁾ uo. 308. és uo. 112. l.

¹³⁾ Dalmátiában Klissához nem messze Cod. dipl. VII. 5. 318. l. — ¹⁴⁾ Muchar: Geschichte der Steyermark V. 264. l.

¹⁵⁾ Cod. dipl. VII. 1. 304. l.

¹⁶⁾ in Lipcha Wagner: Dipl. Com. Sáros. 561. l., és Cod. dipl. IV. 2. 466. l.

1259. ISTVÁN, első szülött királyfi,
 Buae Máj. 25. ¹⁾ IV. Béla király és Mária
 — Lascaris Tódor herceg —
 Székes-Fehérvár Oct. 2. ²⁾ leányának fia.
 Lórén Nov. 18. ³⁾ 1239-ben született.
 1259. Gréc Jun. 23. ⁴⁾
1260. Udvarházánál Mart. 14. ⁵⁾
 Morva mezőn Marcheggnél fiával egygyütt csatáz Otto-
 kár cseh király ellen Jul. 13-dikán, visszanyomatik. ⁶⁾
1261. Burkhárd hidján Apr. 28. ⁷⁾
 Zólyomban Jul. 1. ⁷⁾
 Zólyomban Sept. 3. ⁸⁾
 Poroszlón Dec. 5. ¹⁰⁾
1263. Buda Febr. 19. ¹¹⁾ Várad Febr. 1. ¹⁵⁾ — Patak
 Lórén Aug. 1. ¹²⁾ Lipcsén Apr. 24. ¹⁶⁾ — Szokol
 Aug. 3. ¹³⁾ monostorához közel Má-
 jus 3. ¹⁷⁾
 Nyulak szigetén Sept. 30. ¹⁴⁾
1264. Győr Oct. 17. ¹⁸⁾
 Porván Nov. 1. ¹⁹⁾

¹⁾ Cod. dipl. IV. 2. 520. l. — ²⁾ uo. 495. l. — ³⁾ in portu equorum,
 Lóré a Csepel szigetén uo. — ⁴⁾ uo. 485. l.

⁵⁾ apud nostram curiam Görgön Torna megyében, lásd az 1267-dik év-
 nél a Cod. dipl. IV. 3. 126. l. — ⁶⁾ uo. 16. és 48. l., Thurótzai I.
 245. l.

⁷⁾ Cod. dipl. IV. 3. 46. l. — ⁸⁾ uo. 33. l. — ⁹⁾ in ponte Burchard
 Kaprinai: Hung. dipl. temp. Mathiae de Hunyad II. 205. l., de ő
 1262-re teszi. Cod. dipl. IV. 3. 67 l. — ¹⁰⁾ vesd össze uo. 77. l.

¹¹⁾ Kaprinai: Hung. Diplom. I. 40. l., és Cod. dipl. IV. 3. 108. l. —
¹²⁾ Cod. dipl. IV. 3. 146. l. — ¹³⁾ apud Lypcha. August, Theiner:
 Vetera monumenta historica Hungarum Sacram illustr. 1859. I. 245.
 l. — ¹⁴⁾ in insula b. virginis = nyulak szigete, lásd Cod. dipl. IV.
 3. 266. l. — ¹⁵⁾ uo. 158. l. — ¹⁶⁾ uo. V. 1. 103. l. — ¹⁷⁾ uo. 163. l.

¹⁸⁾ Wagner Anal. Scep. I. 296. l., Cod. dipl. IV. 3. 196. l. — ¹⁹⁾ in
 Porova, Porva Veszprém megyében, eredetie a pannonthalmi házi
 levéltárban.

1265. Vaskán Febr. 25.¹⁾ ISTVÁN.
 Füzitőnél Mart. 28.²⁾
 Ercsin Apr. 27.³⁾
 Lipcsén Jul. 3.⁴⁾ 17.⁵⁾
 Görgön Sept. 9.⁶⁾
 Visegrádi várban Oct. Bélteken Oct. 31.¹⁰⁾
 13.⁷⁾ 15.⁸⁾
 Komáromban Nov. 30.⁹⁾
1266. Boldog-asszony szigetén
 Turócbán Jun. 27.¹¹⁾ Mart. 24.¹⁵⁾
 Hideg-forrásnál Aug. 6.¹²⁾
 Hideg-kutnál Aug. 7.¹³⁾ Halastón Aug. 20.¹⁶⁾
 Zólyomban Sept. 4.¹⁴⁾
1267. Zólyomban Jul. 1.¹⁷⁾ Feketehalmi várban (Király-
 hágón túl) atyja seregei
 által ostromolva.²³⁾
 Buda Aug. 26.¹⁸⁾
 Füzitőn Sept. 22.¹⁹⁾ 29.²⁰⁾
 Aranyoson Nov. 8.²¹⁾ 16.²²⁾
-
- ¹⁾ Cod. dipl. IV. 3. 286. l. — ²⁾ Komárom megyében a Duna mellett
 uo. 260. l. és Aug. Theiner Vet. monum. hist. Hungar. Sacram il-
 lustr. I. 280. l. — ³⁾ in Erchy, Theiner uo. a 283-dik lapon, ily-
 formán Theiner az évszámot quinto-nak, Cseles atya (Cod. dipl. IV.
 3. 342. l.) sextonak, Dr. B. Dudik (Iter Romanum I. 44. l.) szinte
 sexto-nak olvasta, melyiknek higyjünk? én Theinernek. — ⁴⁾ Cod.
 dipl. IV. 3. 273. l. — ⁵⁾ Esztergomi okmány-gyűjtemény, másolatban
 a pannonthalmi könyvtárban. — ⁶⁾ Cod. dipl. IV. 3. 282. l. — ⁷⁾
 uo. 267. l., és Aug. Theiner: Vet. mon. I. 281. l. — ⁸⁾ in castro
 Isaera Cod. dipl. IV. 1. 13. l. — ⁹⁾ Győri történelmi és régészeti
 füzetek, kiadják Ráth Károly és tdr. Rómer Flóris. I. 211. l. — ¹⁰⁾
 in villa Beltuk Cod. dipl. IV. 3. 297. l., és VII. 1. 330. l.
- ¹¹⁾ Cod. dipl. VII. 1. 332. l. — ¹²⁾ apud frigidum puteum Cod. dipl.
 VI. 2. 392. l. — ¹³⁾ uo. IV. 3. 336. 337. l. — ¹⁴⁾ uo. 341. l. —
¹⁵⁾ Aug. Theiner: Vet. mon. I. 286. l. — ¹⁶⁾ in Holostoj Vas me-
 gyében, Cod. dipl. IV. 3. 347. l.
- ¹⁷⁾ Cod. dipl. IV. 3. 403. l. — ¹⁸⁾ uo. III. 1. 479. l. — ¹⁹⁾ uo. VII. 1.
 345. l. — ²⁰⁾ uo. 365. l. — ²¹⁾ Komárom megyében Cod. dipl. IV.
 3. 396. l., és V. 1. 56. l. — ²²⁾ Oronos, uo. IV. 3. 407. l. ²³⁾
 uo. VII. 4. 133. l.

1268. Nyulak szigetén Mart. 11. ¹⁾
 1269.

Buda Máj. 1. ²⁾

1270. Füzitőn Mart. 3. ³⁾
 Budai szigetben Május 2-dika előtt meghal ⁴⁾, s Esztergomban a minoriták egyházában eltemettetett. ⁵⁾

Hó és nap kitétele nélkül kiadott oklevelei:

1248. Nyulak szigetén. ⁶⁾ Budán. ⁷⁾
 1255. Vaskán. ⁸⁾
 1257. Zágráb. ⁹⁾
 1259. Patakon. ¹⁰⁾
 1260. Csurgón. ¹¹⁾
 1263. Bozna mellett. ¹²⁾ — Nagy-szigetnél. ¹³⁾
 1266. Esztergom. ¹⁴⁾
 1267. Nagy-Szombat mellett. ¹⁵⁾

Év nélkül kiadott okmányai:

Szepesben Krisztus születésének nyolcada utáni vasárnapon. ¹⁶⁾ — Segesden Krisztus születésének nyolcada utáni vasárnapon. ¹⁷⁾ — Luthon Sz.-György előtti ked-

¹⁾ Cod. dipl. IV. 3. 464. l.

²⁾ Cod. dipl. VII. 4. 136. l.

³⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁴⁾ Budai-sziget, Ó-budai sziget, Ur-sziget, Duna-sziget, Nyulak-szigete, Nagy-sziget és Boldogasszony szigetének is nevezték a későbbi Margit-szigetének nevezett szigetet, lásd a Cod. dipl. V. István király első oklevelét. — ⁵⁾ Thuróczy I. 245. l.

⁶⁾ Cod. dipl. IV. 2. 36. l. — ⁷⁾ uo. 14. l.

⁸⁾ uo. 292. l.

⁹⁾ uo. 447. l.

¹⁰⁾ uo. 490. l.

¹¹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

¹²⁾ Cod. dipl. IV. 3. 131. l. — ¹³⁾ uo. 144. l., és Esztergomi okmánygyűjtemény másolatban, a pannonhalmi könyvtárban.

¹⁴⁾ Cod. dipl. IV. 3. 313. l.

¹⁵⁾ uo. 395. l.

¹⁶⁾ Cod. dipl. IX. 4. 497. l. — ¹⁷⁾ uo. 362. l.

den. ¹⁾ — Lipcsén Máj. 8. ²⁾ — Nyulak szigetén Máj. 11. ³⁾ — Tolun-ban Jun. 11. ⁴⁾ — Pettau körüli táborában Jul. 4. ⁵⁾ — Zólyomban Jakab apostol utáni szerdán. ⁶⁾ — in Lippelio Aug. 3. ⁷⁾ — in Wania Aug. 12. ⁸⁾ — Buda Sept. 3. ⁹⁾ — Budánál Sept. 7. ¹⁰⁾ — Csuton Sept. 8. ¹¹⁾ — Zólyomban Sept. 16. ¹²⁾ — Füzitőn Sept. 22. 29. ¹³⁾ — Komáromban Oct. 5. ¹⁴⁾ — Füzitőn Oct. 26. ¹⁵⁾ — Potokán Nov. 11. ¹⁶⁾ — Vasvárnál Nov. 15. ¹⁷⁾

---

¹⁾ uo. VII. 1. 363. l. — ²⁾ Cod. dipl. V. 2. 439. l. — ³⁾ Theiner: Vet. mon. I. 233. l., hol csak annyi mondatik, miszerént ezen okmány Ince pápa idejében adatott ki. — ⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi házi ltárban. — ⁵⁾ in translatione sancti Martini uo. — ⁶⁾ Cod. dipl. IV. 1. 200. l. — ⁷⁾ uo. VII. 1. 364. l. — ⁸⁾ uo. IV. 3. 546. l. — ⁹⁾ uo. VII. 5. 600. l. — ¹⁰⁾ Dr. B. Dudik: Iter Romanum I. 44. l., és Theiner: Vet. mon. I. 229. l., Ince pápa korabeli okmány. — ¹¹⁾ Cod. dipl. V. 1. 208. l. — ¹²⁾ uo. 13. l., és Theiner: Vet. mon. I. 229. l., Ince pápa idejebeli okmány. — ¹³⁾ Cod. dipl. VII. 1. 365. 366. l. — ¹⁴⁾ Theiner: Vet. mon. I. 230. l., Ince korabeli okmány. — ¹⁵⁾ Szent Demeter napján, eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹⁶⁾ Dr. B. Dudik: Iter Romanum I. 34. l., egész terjében uo. 335–340. l. és Theinernál I. 232. l., Ince korabeli okmány. Cod. dipl. V. 1. 13. l., — ¹⁷⁾ Ince pápa korabeli, lásd Theinert I. 232. l.

V - dik ISTVÁN.

1270—1272 Aug. 1-kig. ¹⁾

1270.

Megkoronáztatása után Krakóba utazott, honnét visszatérván sereget gyűjtött s a Dunán-tuli részen előnyomulva az év végén Austriára tör, a Steierföldön levő Ottokár cseh királyt szándékozván elvágni északi tartományaitól, mi azonban nem sikerült.

Poroszlón Ján. 8. ²⁾

Pesti hegyen Máj. 13. ³⁾ — Székes-fehérváron Máj. 21. ⁴⁾
24. ⁵⁾

Krakó.

Ó-budán Sept. 18. ⁶⁾ — Nagy-szigetnél Sept. 25. ⁷⁾

Ercsi. ⁸⁾ Bicske. ⁹⁾

Curhag-on Oct. 9. ¹⁰⁾ — Komárom Oct. 29. ¹¹⁾ — Nov.
5. ¹²⁾

Szent-Mártoni monostornál Nov. 8. ¹³⁾ Vasvár Nov. 21. ¹⁴⁾

Innét előnyomulva

Simering hegye alatt leste a Steier országból haza térni szándékló Ottokárt, de az felső-austrián keresztül vonult vissza Csehországba.

¹⁾ Thurótzai I. 246. l.

²⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

³⁾ Az az Budán Cod. dipl. V. 1. 21. l., és XI. 3. 475. l. — ⁴⁾ uo. V. 1. 23. l. — ⁵⁾ uo. 24. l.

⁶⁾ uo. 56. l.   ⁷⁾ uo. 277. l., és V. 2. 53. l., meg VIII. 7. 362. l.

⁸⁾ uo. V. 1. 52. l. — ⁹⁾ uo. 64. l.

¹⁰⁾ uo. VII. 2. 217. 218. l. — ¹¹⁾ uo. V. 1. 38. és 71. l. — ¹²⁾ uo. 93. l. — ¹³⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹⁴⁾ Cod. dipl. V. 1. 42. l.

1271.

V. István király háboruba keveredvén Ottokárral, ez Pozsony és Nyitra megyék elpusztítása után Pozsonynál átjött a Dunán, s István királyunk seregeit Mosony megyéből kiszorítván a Rápcáig jött, de innét egy csata után visszanyomatván, István király utánna ment s egész őszig az ország nyugoti határain maradt, s csak ezután tért vissza Budára a béke megkötése után.

Győr mellett, a Rápca melletti csatában Máj. 21. ¹⁾

Buda Junius közepén. ²⁾

Pozsonynáli táborban Jul. 2. ³⁾ 3. ⁴⁾ 7. ⁵⁾

Lipcsén Aug. 18. ⁶⁾

Cittu Oct. 6. ⁷⁾ — Turbégen Oct. 8. ⁸⁾ — Magyar-Bródban Oct. 26. ⁹⁾

Buda Nov. 1. ¹⁰⁾

1272.

V. István királyt Jánúár elején Magyarország éjszak-keleti széléin találjuk, honnét tavasz elején Budára visszajött, Május és Junius havában Horvátországba fordult meg. Ezután történt, hogy Pektári Joachim ország-nagy Endre fiát ellopván, midőn utánna nyargalna, betegségbe esett és Augustus hó első napján meghalt.

Ugocsa megyében Ján. 1. ¹¹⁾ — Marmarosban Ján. 6. ¹²⁾

Patakon Febr. 1. ¹³⁾

Buda Mart. 20. ¹⁴⁾ 21. ¹⁵⁾

Székes-fehérvár Apr. 6. ¹⁶⁾

¹⁾ Cod. dipl. V. 1. 108—113. l.

²⁾ uo. VI. 2. 393. l.

³⁾ uo. VII. 5. 375. l. — ⁴⁾ uo. V. 1. 126. l., és Theiner: Vet. mon. I. 304. l., meg Boczek Antal: Codex diplomaticus et Epistolaris Moraviae. Olomucii 1841. T. IV. p. 75. — ⁵⁾ Cod. dipl. VII. 5. 375. l.

⁶⁾ Cod. dipl. IX. 1. 415. l.

⁷⁾ in Cittu uo. V. 1. 102. l. — ⁸⁾ Paur Iván gyűjteményében. — ⁹⁾ Cod. dipl. V. 1. 128. l., Boczek: Cod. dipl. et epist. Moraviae V. 255. l.

¹⁰⁾ Cod. dipl. V. 1. 129. l.

¹¹⁾ Cod. dipl. V. 1. 177. l. és V. 2. 101. l. — ¹²⁾ uo. V. 1. 211. l.

¹³⁾ uo. 183. l. — ¹⁴⁾ uo. 189. l. — ¹⁵⁾ uo. 231. l. — ¹⁶⁾ uo. 213. l.

Zágráb Máj. 29. ¹⁾

Slavon részekén Toplicánál Jun. 9. ²⁾ — Zágráb Jun. 17. ³⁾
24. ⁴⁾ Bors faluhoz közel Jun. 25. ⁵⁾

Nyulak szigetében Aug. 1-jén meghalt, s az ugyan ottani Bol
dogságos szüz egyházában eltemettetett. ⁶⁾

Csonka keltű okmányai :

1262. Pozsonynál. ⁷⁾ 1268. Patakon. ⁸⁾ 1270. Vithén. ⁹⁾

Év nélkül.

1270 előtti valamelyik évben, (mert mint ifju király adta ki
okmányát)

Zebeden Invocavit vasárnapja utáni hétfőn. ¹⁰⁾

---

¹⁾ uo. 254. l. die festo post translationem b. Dominici.

²⁾ apud Taplitam (Varasd alatt) Cod. dipl. VII. 2. 18. l., és IX. 7. 688.
l. — ³⁾ uo. V. 1. 194. l. — ⁴⁾ uo. 249. l. — ⁵⁾ uo. 251. l. és IX.
4. 194. l. ante quindenam Pentecostes. —

⁶⁾ Thurótzi I. 246. l.

⁷⁾ Esztergomi okmánytár másolatban a pannonhalmi könyvtárban. — ⁸⁾
Cod. dipl. IV. 3. 470. l. — ⁹⁾ uo. 549. l. — ¹⁰⁾ Szopori Nagy Imre
gyűjteményében.

IV. (kun) LÁSZLÓ,

V. István király és Erzsébet kun hercegnő fia.

1272—1290 Jul. 21-ig.¹⁾

1263. Patakon (Sáros) született.²⁾
 1272. Győr ostrománál.³⁾ — Marchegg Aug. 23.⁴⁾
 Székes-fehérvár Sept. 3.⁵⁾ — Budán Sept. 15.⁶⁾ 22.⁷⁾
 Nyulak szigetén Nov. 21.⁸⁾
 1273. Budán Oct. 9.⁹⁾ 16.¹⁰⁾ 17.¹¹⁾
 1274. Buda Febr. 25.¹²⁾ Mart. 10.¹³⁾
 Ócsa Apr. 24.¹⁴⁾ — Budán Apr. 29.¹⁵⁾ Máj. 12.¹⁶⁾
 Zólyomban Aug. 8.¹⁷⁾ — Budán Aug. 13.¹⁸⁾
 1275. Szent-Jakabnál Ján. 1.¹⁹⁾ — Vask Mart. 17.²⁰⁾
 Veszprém-völgyi kolostorban, a Bakonyban vadászaton,
 hó s nap kitétele nélkül.²¹⁾
 1276. Istvándon (Szala m.) Ján. 8.²²⁾
 Őrs-ön Febr. 9.²³⁾ — Tát-on Febr. 26.²⁴⁾
 Váradon Apr. 5.²⁵⁾ — Gercsei kolostornál Apr. 17.²⁶⁾

¹⁾ Uj magyar muzeum 1851^{1/2}, 213. l. — ²⁾ Cod. dipl. IV. 3. 138. l. —
³⁾ uo. VII. 2. 74. l. — ⁴⁾ Marheyk-nak írva, uo. V. 2. 38. l. —
⁵⁾ uo. 37. l. — ⁶⁾ uo. 39. l. — ⁷⁾ uo. 40. és 42. l. — ⁸⁾ uo. VII.
 4. 145. l.

⁹⁾ Cod. dipl. V. 2. 122. l. — ¹⁰⁾ uo. VII. 5. 389. l. — ¹¹⁾ uo. V. 2.
 107. l.

¹²⁾ Cod. dipl. VII. 4. 153. l. — ¹³⁾ uo. VII. 2. 402. l. — ¹⁴⁾ in Och,
 VII. 4. 154. l., Och és Terdemech földek, Poudharasta (Pótharaszt)
 mellett feküdtek, lásd Cod. dipl. VII. 3. 86. 87. l. — ¹⁵⁾ uo. V. 2.
 158. l. — ¹⁶⁾ uo. 180. l. — ¹⁷⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 462. l.
 és Cod. dipl. V. 2. 196. l. — ¹⁸⁾ uo. VII. 4. 155. 156. l.

¹⁹⁾ in die Strennarum Cod. dipl. V. 2. 439. l. — ²⁰⁾ Róka: Vita prae-
 sulum I. 148. l. — ²¹⁾ Cod. dipl. V. 2. 257. l.

²²⁾ Pozsonyi káptalan országos levéltárában Capsa XIV., in Stephand áll
 az eredetiben, e hely Szala megyében feküdt, lásd a pannonthalmi
 fekete-könyv 282-dik lapját az 1328-dik évre.

²³⁾ in villa Yrs, a Győr megyei Őrsüt e? vagy az Esztergom megyeit
 (Cod. dipl. IV. 2. 42. l.) kell-e alatta érteni? bizonytalan, Cod. dipl.
 V. 2. 331. l. — ²⁴⁾ Inkább hiszem, hogy az Esztergom megyei Tát,
 mint a Komárom megyei Tata, mert így iratik: „in villa Taat“ uo.
 — ²⁵⁾ uo. 334. l. — ²⁶⁾ uo. 341. l.

1276. Buda Jun. 7. ¹⁾ — Székes-kehérvárott Jul. 13. ²⁾ Aug. 22. ³⁾
 1277. Aranyoson Mart. 22. ⁴⁾ — Pest mellett, közel a nagy szigethez Máj. 23. ⁵⁾
 Szegeden Jul. 21. ⁶⁾ — Fehérvárott Aug. 22. ⁷⁾ — Buda Oct. 4. ⁸⁾
 Sopronban Nov. 20. ⁹⁾ — Sirc-en Dec. 26. ¹⁰⁾
 1278. IV. László király tavasszal hadsereget gyűjt az ország alsó részein s avval nyáron felfelé vonulván, Győr, Pozsonyon keresztül a Morva mezejére száll, hol Habsburgi Rudolf német császárral egygyesülve Ottokár cseh király seregét legyőzik, ki maga is a csatában el esik. Buda Ján. 1. ¹¹⁾ Apr. 17. ¹²⁾
 Temesvár Máj. 8. ¹³⁾ — Csanád Jun. 19. ¹⁴⁾
 Fehérvár. ¹⁵⁾ — Győr Jul. 31. ¹⁶⁾ — Pozsonynáli táborban Aug. 6. ¹⁷⁾
 Morva mezején (Marchfeld, Austriában) Rudolf német császárral egygyesülve megveri Ottokár cseh királyt. Aug. 25. ¹⁸⁾ 26. ¹⁹⁾ Előnyomulnak. Laa vára mellett Aug. 27. ²⁰⁾ (Rudolf császár pedig a Velsbergi táborban Aug. 27. ²¹⁾)
 1279. Buda Máj. 11. ²²⁾ — Pesten Jun. 12. ²³⁾ — Buda Jun. 23. ²⁴⁾

¹⁾ Győri történelmi és régészeti füzetek, kiadják Ráth K. és tdr. Rómer Fl. I. 212. l. — ²⁾ Cod. dipl. V. 3. 171. l. — ³⁾ uo. VII. 2. 52. l.

⁴⁾ in Oronos, Komárom megyében a Csalló-közben Cod. dipl. V. 2. 386. l. — ⁵⁾ uo. 388. l. — ⁶⁾ Uj magyar muzeum 1852. 825. l. — ⁷⁾ Cod. dipl. X. 2. 75. l. — ⁸⁾ C. d. V. 2. 378. l. — ⁹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹⁰⁾ in Sirc, aligha nem Schiertz Sopron megyében, Kis-marton és a Fertő közt Cod. dipl. VII. 2. 58. l.

¹¹⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 291. l., Cod. dipl. V. 2. 471. l. — ¹²⁾ uo. 432 és 480. l. — ¹³⁾ uo. 443. l. — ¹⁴⁾ uo. 448. l. — ¹⁵⁾ Kéza Simon krónikája. — ¹⁶⁾ Cod. dipl. VII. 2. 69. l. — ¹⁷⁾ uo. V. 2. 502. l. — ¹⁸⁾, ¹⁹⁾ uo. 459. 461. l. — ²⁰⁾ uo. 463. l. — ²¹⁾ uo. VII. 4. 180. l., — Rudolf császár Sept. 20-kán Iwanchicznál, Sept. 27-kén Oslowan-nál, Sept. 29-dikén Rosicenél táborozott, lásd Boczek Antal: Cod. dipl. et Epist. Moraviae. T. IV. p. 218. l., valjon IV. László királyunk a némettel tartott e? adatunk hiányzik.

²²⁾ Cod. dipl. V. 2. 548. l. — ²³⁾ uo. 549. l. — ²⁴⁾ uo. 512. l., és Dr. B. Dudik: Iter Romanum I. 40. l., ugy Theinernál Vetera mon. hist. Hung. sacram illustrantia I. 341. l.

1279. Chuth szigeten Jul. 20. ¹⁾ — Tétényi hongyülésen Jul. 25. ²⁾
 Sumlóban Nov. 30. ³⁾
1280. Beszterce Ján. 17. ⁴⁾
 Vác-on Apr. 4. ⁵⁾ — Szikszón Apr. 9. ⁶⁾
 Jenkén Máj. 21. ⁷⁾ — Budán Jun. 13. ⁸⁾ 27. ⁹⁾
 Szalánkemen Nov. 11. ¹⁰⁾
1281. Pest Febr. 27. ¹¹⁾
 Szikszó Apr. 3. ¹²⁾
 Székes-fehérvár Aug. 21. ¹³⁾
 Zoloch mellett (?) Oct. 6. ¹⁴⁾
 Pest Dec. 29. ¹⁵⁾
1282. Visegrád Mart. 13. ¹⁶⁾ — Szepsi-n Mart. 20. ¹⁷⁾
 Zakához közel, a Hernád mellett Mart. 21. ¹⁸⁾
 Buda Máj. 19. ¹⁹⁾ — Csanád Jun. 14. ²⁰⁾
 Kolosvárnál a Hód tava mellett Oldamur kun vezért megveri. ²¹⁾
1283. Csatnál Febr. 23. ²²⁾ — Buda Mart. 15. ²³⁾
 Buda Jun. 23. ²⁴⁾ — Margit szigeten Jun. 24. ²⁵⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. V. 2. 550. l., e szigeten Praemonstratensi monostor állott, számtalan helyen előjön a Cod. dipl., például V. 2. 60. l. — ²⁾ uo. VII. 5. 595. l. — ³⁾ uo. V. 3. 58. l.

⁴⁾ Bysterche, Cod. dipl. V. 3. 17. l. — ⁵⁾ uo. 20. l. — ⁶⁾ in Zekzon uo. 22. l. — ⁷⁾ in villa Jenke uo. 27. l. — ⁸⁾ quinto die quindenarum Pentecostes Cod. dipl. VII. 2. 83. l. — ⁹⁾ uo. V. 3. 21. l. — ¹⁰⁾ uo. 32. l.

¹¹⁾ Cod. dipl. V. 3. 80. l. — ¹²⁾ uo. 86. l. — ¹³⁾ uo. VII. 2. 228. l. — ¹⁴⁾ uo. V. 3. 84. l. — ¹⁵⁾ uo. 90. l.

¹⁶⁾ Cod. dipl. V. 3. 112. l. — ¹⁷⁾ Scepsy az aba-ujvári várnak földje volt a Hernád vize mellett, Abauj megyében, lásd a Cod. dipl. IV. 3. 298. lapját. Az okmány eredetie Rácz Károly gyűjteményében a Magyar Tudom. Akadémia levéltárában van.

¹⁸⁾ Cod. dipl. V. 3. 119. l. — ¹⁹⁾ uo. 122. l. — ²⁰⁾ uo. 116. l. — ²¹⁾ Pray, Kéza, Thurózi I. 247. l.

²²⁾ apud villam Chat, Cod. dipl. V. 3. 180. l., — egy Chat a Fyzeg partak mellett állott, az esztergomi érsekség földjével összekeverve, Cod. dipl. IV. 2. 118. l. — ²³⁾ Eredetiét Szalay Ágoston gyűjteményében láttam, Cod. dipl. VII. 5. 595. l. — ²⁴⁾ Cod. dipl. V. 3. 153. l. — ²⁵⁾ uo. 178. l., in insula beate Mariae virginis.

1283. Iványos-hida mellett Jul. 25. ¹⁾ — Gunch Aug. 20. ²⁾
 1284. Borostyánkő vára alatt Ján. 17. ³⁾ Febr. 12. ⁴⁾ 16. ⁵⁾
     Chegwe szigetén (?) Jun. 24. ⁶⁾ — Mege mellett Jun. 24. ⁷⁾
     Dodá-n Jul. 24. ⁸⁾ — Patak Aug. 4. ⁹⁾ — Zólyom Aug. 24. ¹⁰⁾
     Zegved-en Sept. 15. ¹¹⁾ — Szarvashalmon Oct. 16. ¹²⁾
 1285. Székes Máj. 19. ¹³⁾
     Sáros-on Aug. 14. ¹⁴⁾
     Szarvashalmon Dec. 11. ¹⁵⁾
 1286. Eluut-on (?) Máj. 1. ¹⁶⁾
     Ercsin Jul. 1. ¹⁷⁾ — Patak Aug. 5. ¹⁸⁾
     Kevén Aug. 14. ¹⁹⁾
 1287. Liptóban Mart. 30. ²⁰⁾
     Buda Jul. 6. ²¹⁾
     Székes-fehérvár Aug. 21. ²²⁾

---

¹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²⁾ Cod. dipl. V. 3. 163. l., Gönc e? vagy Güns (Kőszeg) nem bizonyos,

³⁾ Évszám nélkül áll ugyan a Cod. dipl. VII. 2. 228. l., de mivel Szopori Nagy Imre egy ugyan ott és ez évben kelt oklevelet ismer, tehát a többi év nélküli s itt kiadott okmányait is ide helyeztem. Borostyánkő vár van Pozsony, Vas és Zemplin megyékben. Lásd Cod. dipl. VIII. 2. 433. l., Kaprinai: Hung. dipl. temp. Mathie de Hunyad II. 205. l., hol azt mondja, miszerint a Purustyáni vár Zemplin megyében van a Dargó hegyek között, Bacsóhoz nem messze. — ⁴⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ⁵⁾ Czech gyűjteményében a Magyar Tudom. Akadémia birtokában, de az 1278-dik évre téve, én ezt is ide helyeztem. — ⁶⁾ Cod. dipl. V. 3. 240. l. — ⁷⁾ uo. 245. l. — ⁸⁾ uo. 253. l. — ⁹⁾ uo. 246. l. — ¹⁰⁾ uo. 241. l. — ¹¹⁾ uo. 244. l. — ¹²⁾ uo. 254. l.

¹³⁾ Cod. dipl. V. 3. 286. l., még egy évszám nélküli levele kelt itt, mellyet ha ezen évre tennők, Junius 8-kára esne. — ¹⁴⁾ Cod. dipl. V. 3. 290. l. — ¹⁵⁾ uo. IX. 2. 270. l.

¹⁶⁾ in Eluut Cod. dipl. V. 3. 320. l. — ¹⁷⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹⁸⁾ Ugyan ezen napra, (de valjon ez évre e?) esik egy másik oklevelének kelte Cod. dipl. V. 2. 321. és 510. l. — ¹⁹⁾ in Kewe uo. V. 3. 320. l., tán igazabban Kevi az Al-dunánál, melynek helyén a mai Kubin áll, — Wagner: Diplom. Com. Sárosiensis. 561. l.

²⁰⁾ Cod. dipl. IV. 3. 391. l., és Magyar történelmi tár IV. 40. l. — ²¹⁾ Cod. dipl. V. 3. 350. l. — ²²⁾ uo. 354. l.

1288. Szepesben Mart. 5.¹⁾
 Rákos mellett Máj. 31.²⁾
 Fuenhez közel Jun. 23.³⁾
 Rákosban Jul. 1.⁴⁾
 Brassóban Oct. 27.⁵⁾
1289. Rákos-on Máj. 26.⁶⁾
 Fuen-hez közel Jun. 23.⁷⁾ — Hawen (?) Jun. 26.⁸⁾
 Geblehez közel Aug. 27.⁹⁾
 Alsó Apoldiában Sept. 1.¹⁰⁾
 Beregben Nov. 4.¹¹⁾
1290. Ceglédhez közel Mart. 6.¹²⁾ — Mező-somlón Mart. 15.¹³⁾
 Karan-sebes Apr. 29.¹⁴⁾
 Csenken Máj. 21.¹⁵⁾
 Buda Jul. 16.¹⁶⁾

---

¹⁾ Seypes Cod. dipl. V. 3. 403. l. — ²⁾ iuxta Rakos uo. 407. l., volt egy Rákos helység Somogy vagy Tolna megyében uo. 493. l., van Sopron megyében a Fertő partján, a győri püspök birtoka; — e helyet már 1318-ban Miklós győri püspök (itt adván ki egy oklevelet) birta; van jelenleg Rákos nevű falu Abauj, Baranya, Bereg, Gömör és Vas megyékben, puszták Borsod és Csanádban. — ³⁾ Cod. dipl. V. 3. 446. l., prope Fuen, Palugyai (Magyarország leírása III. 134. l.) szerint Fény-szaru (?). — ⁴⁾ in Rakus Cod. dipl. V. 3. 407. l. — Rákos gyűlést is jelent tótul, így például Mária királyné (Jászay: A magyar nemzet napjai a Mohácsi vész után I. 206. lapján) Ragutsch alatt gyűlést értett, szinte uo. a 230. l. írja: a Rakusra (gyűlésbe) eljöjtek, Rákos mezejét nem is érthette, mert az Szapolyai János király birtokában volt. — ⁵⁾ uo. 409. l.

⁶⁾ in Rakus Cod. dipl. V. 3. 457. l. — ⁷⁾ Wagner Károly: *Analecta Scepusii*, Pars I. 25. l., — és Cod. dipl. VII. 5. 482. l. — ⁸⁾ uo. VII. 2. 121. l. — ⁹⁾ tán Gebe, mely helység Szatmár megyében van Cod. dipl. V. 3. 456. l. — ¹⁰⁾ uo. 455. l., a hely Erdélyben. — ¹¹⁾ in Berecha Cod. dipl. V. 3. 457. l.

¹²⁾ Cod. dipl. V. 3. 489. l. — ¹³⁾ uo. VII. 3. 94. l. — ¹⁴⁾ uo. V. 3. 487. l. — ¹⁵⁾ in Cheenk, Győri történelmi és régészeti füzetek, kiadják Ráth K. és tdr. Römer Fl. magyar Acad. tagok I. 212. l. — ¹⁶⁾ Új magyar muzeum 185¹/₂, 213. l.

Körös-szeg ¹⁾ vára ²⁾ mellett egy sátorban megöletett Arbúc, Turtul és Kemencse nevű kunok által Jul. 21. ³⁾

Év nélkül kelt oklevelei:

Buda Mart. 10. ⁴⁾ — Gölnic-bánya Máj. 11. ⁵⁾
 Patakon Aug. 5. ⁶⁾ — Zelench vára alatt Aug. 9. ⁷⁾
 Lipcsén Aug. 10. ⁸⁾ — Fyred helységénél Aug. 20. ⁹⁾
 Zólyomban Aug. 24. ¹⁰⁾ — Vizsoli-ban Aug. 25. ¹¹⁾
 Marcheyknél Sept. 6. ¹²⁾ — Boldogságos-szűz szigetén Sept. 7. ¹³⁾
 Zágrábban Sept. 15. ¹⁴⁾ — Serefl nevű monostornál Oct. 7. ¹⁵⁾
 Csanádon Dec. 7. ¹⁶⁾ — Körös-szeg mellett Dec. 25. ¹⁷⁾

Év nélkül és határozatlan napokon kelt okmányai:

Buda Reminiscere vasárnap utáni csötörtökön. ¹⁸⁾
 Buda Májusban. ¹⁹⁾
 Nagy-Szigeten áldozó csötörtök utáni vasárnap. ²⁰⁾
 Székesen pünkösd nyolcada előtti szombaton. ²¹⁾
 Seblén (tán Geble, Szatmár m.) ²²⁾ Szent-Vit vára alatt
 András apostol előtti szerdán. ²³⁾ — Borostyánkő vára
 alatt . . . . . nyolcadának ötödik napján. ²⁴⁾

---

¹⁾ Ma Kereszt-szeg Nagy-váradtól nyugotra a sebes Körös mellett, lásd a Tudományos Gyűjteményt 1819. XII. kötet, 70. l. — ²⁾ uo. a 71-dik lapon az mondatik az 1406-dik évre: „castrum nostrum regalem Kereszeg (Körös-szeg) vocatum in Comitatu Byhoriensi.“ — ³⁾ Uj Magyar muz. 185 $\frac{1}{2}$ 213. l.

⁴⁾ Cod. dipl. V. 2. 83. l. — ⁵⁾ Wagner Károly: *Analecta Scepusii* I. 112. l. — és Cod. dipl. VI. 1. 46. l. — ⁶⁾ uo. V. 2. 321. és 510. l. — ⁷⁾ sub castro Z. uo. V. 3. 510. l. — ⁸⁾ uo. 511. l. — ⁹⁾ uo. VII. 2. 131. l. — ¹⁰⁾ uo. VII. 5. 460. l. — ¹¹⁾, ¹²⁾ uo. V. 3. 512. l. — ¹³⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹⁴⁾ Cod. dipl. VII. 5. 485. l. — ¹⁵⁾ Győr megyében, Tudományos Gyűjtemény 1821. V. 102. l. — ¹⁶⁾ Cod. dipl. V. 3. 505. l. — ¹⁷⁾ uo. 507. l. — Csak bírjuk a Magyar Tud. Akad. által kiadni szándékolt Árpádok-korabeli okmánytár III-dik kötetét, ebből következtetve s az itt felhozandó okmányok alapján többet illő helyére fogunk majd illeszthetni.

¹⁸⁾ Cod. dipl. V. 3. 513. l. — ¹⁹⁾ uo. VII. 5. 601. l. — ²⁰⁾ uo. V. 3. 505. l. — ²¹⁾ uo. 506. és VII. 2. 134. l. — ²²⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²³⁾ Cod. dipl. V. 3. 461. és 508. l. — ²⁴⁾ uo. VII. 2. 134. l.

Hó és nap megnevezése nélkül keltt okmányai.

1275. Veszprém völgyi kolostorban, a Bakonyban, vadászaton.¹⁾
 1277. Sopron.²⁾
 1278. Pozsony.³⁾
 1279. Cseh-szigeten.⁴⁾
 1280. in Scey-Esou.⁵⁾
 1281. Eger.⁶⁾
 1283. Pesten.⁷⁾ — Csaton.⁸⁾

Év, hó és nap kitétele nélkül keltt oklevelei :

Jászó mellett.⁹⁾ — Babuton.¹⁰⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. V. 2. 257. l.

²⁾ Cod. dipl. V. 2. 401. l.

³⁾ Cod. dipl. V. 3. 31. l.

⁴⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

⁵⁾ Cod. dipl. V. 3. 59. l.

⁶⁾ uo. 83. l.

⁷⁾ uo. 167. l. — ⁸⁾ 1855. évi Pesti Napló Jun. 21-ki tárcájában.

⁹⁾ Cod. dipl. VII. 2. 133. l. — ¹⁰⁾ Tudományos gyűjtemény 1820. III. 100. l.

III. ENDRE,

István herczegnek — IV. Béla király legifjabb öcsésének — Morosini Thomasinával nemzett fia.

1290—1301 Ján. 14-ig.

1278. Kedhida Máj. 27. ¹⁾

1290. Székes-fehérvárott megkoronáztatott. ²⁾

Kassa mellett koronázása után. ³⁾ — Zólyomhoz közel Sept. 22. ⁴⁾

1291. Fülöpösön Ján. 29. ⁵⁾

Gyula-fehérvárnál Mart. 11. ⁶⁾

Buda Jun. 27. ⁷⁾ — Jul. 3. ⁸⁾

Győr Jul. 10. ⁹⁾

Bécshez közel Aug. 9. ¹⁰⁾ — Bécsnél Aug. 17. ¹¹⁾

Fertőfő mellett Aug. 24. ¹²⁾

Bulcskén Oct. 7. ¹³⁾ — Győr Oct. 23. ¹⁴⁾

Pozsony Dec. 6. ¹⁵⁾

1292. Esztergom Febr. 2. ¹⁶⁾ Mart. 21. ¹⁷⁾

Buda Mart. 23. ¹⁸⁾ 28. ¹⁹⁾

Buda Jul. 29. ²⁰⁾ Aug. 29. ²¹⁾

¹⁾ Cod. dipl. V. 2. 472. l.

²⁾ A Chronicon budense szerint Jul. 23-kán, — Fessler szerint Jul. 28-kán, Svastits szerint Aug. 30-kán. — ³⁾ Cod. dipl. VI. 1. 255. l. — ⁴⁾ uo. 58. l.

⁵⁾ in Philpos (Szatmár m.) Cod. dipl. VII. 2. 166. l. — ⁶⁾ uo. VI. 1. 119. l. — ⁷⁾ uo. VII. 2. 156. l., feria IV-ta post quindenas Pentecostes. — ⁸⁾ uo. VI. 1. 131. l. — ⁹⁾ uo. 117, 118. l. — ¹⁰⁾ uo. 137. l. — ¹¹⁾ uo. 141. l. — ¹²⁾ Győri történelmi és régészeti füzetek, kiadják Ráth K. és tdr. Rómer Fl. I. k. 214. l. — ¹³⁾ in villa Bulchke (tán Böleske Tolna m.?) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹⁴⁾ Benedek hitvalló napján, Cod. dipl. VI. 1. 187. l. — ¹⁵⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében, és a pannonhalmi könyvtárban az Aurea bulla civitatis Poseniensis című oklevél-gyűjteményben.

¹⁶⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában C. 4., fasc. 36, Cod. dipl. VI. 1. 198. l. — ¹⁷⁾ Pannonhalmi könyvtárban az Esztergomi okmány-gyűjteményben. — ¹⁸⁾ Cod. dipl. VI. 1. 204. l. — ¹⁹⁾ uo. 200. l. — ²⁰⁾ uo. VII. 5. 504. l. — ²¹⁾ Új magyar muzeum 1853. 63. l.

1293. Buda Ján. 24.¹⁾
Szepesben Jun. 29.²⁾
1294. Püspökin közel Fülekhez Máj. 18.³⁾
Buda Jul. 3.⁴⁾
1295. Buda Jun. 11.⁵⁾
Péterváradjához közel Aug. 1.⁶⁾
Buda Oct. 18.⁷⁾ Nov. 23.⁸⁾
1296. Buda Apr. 18.⁹⁾
Bécs Máj. 27.¹⁰⁾
Buda Jun. 15.¹¹⁾ 24.¹²⁾
Scenna mellett Oct. 17.¹³⁾
1297. Buda Febr. 24.¹⁴⁾
Szepesben Jun. 4.¹⁵⁾ — Buda Jun. . . .¹⁶⁾
Bécs vára alatt Aug. 17.¹⁷⁾
Pozsonyhoz közel Nov. 1.¹⁸⁾
Buda Nov. 11.¹⁹⁾ 13.²⁰⁾
1298. Buda Jun. 22.²¹⁾
Buda Aug. 15.²²⁾ Sept. 1.²³⁾
Buda Nov. 2.²⁴⁾
1299. Buda Febr. 18.²⁵⁾ 19.²⁶⁾ 22.²⁷⁾
Buda Apr. 12 előtti héten.²⁸⁾
Buda Máj. 2.²⁹⁾ 13.³⁰⁾ 24.³¹⁾

1) Cod. dipl. VI. 1. 273. l. — 2) uo. 252. l.

3) Cod. dipl. VI. 1. 290. l. — 4) uo. VII. 3. 104, 107. l.

5) Cod. dipl. VI. 1. 348. l. — 6) uo. 345. l. — 7) uo. 358. l. — 8) uo. 342. l.

9) Cod. dipl. VI. 2. 24. l. — 10) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 11) Cod. dipl. VI. 2. 35. l. — 12) uo. VII. 5. 535. l. — 13) uo. III. 2. 458. l. és VI. 2. 23. l.

14) Cod. dipl. VI. 2. 80. l. — 15) uo. 76. l. — 16) uo. 66. l. — 17) uo. 68. l., ez adat alighanem 1291-re szól? — 18) prope Posonium, uo. 92. l., és VII. 5. 536. l., meg Magyar történelmi tár IV. 41. l., valamint a pannonhalmi könyvtárban az esztergomi oklevélgyűjteményben. — 19) Cod. dipl. VI. 2. 66. l. — 20) uo. 83. l.

21) Cod. dipl. VI. 2. 147. l. — 22) uo. 128. l. — 23) Tud. Gyűjt. 1833. 2. k. 44. l., és Cod. dipl. VII. 3. 112. l. — 24) uo. VI. 2. 129. l.

25) Uj magyar Muzeum 1856. 439. l. — 26) Cod. dipl. VI. 2. 193. — 27) uo. 208. l. — 28) uo. 197. l. — 29) uo. 190 és 200. l. — 30) uo. 236. l. — 31) uo. 195. l.

1299. Rákoson Jul. 4. ¹⁾ — Buda Jul. 8. ²⁾ 31. ³⁾
 Buda Aug. 1. ⁴⁾ Budai várban Aug. 10. ⁵⁾
 Esztergom Aug. 14. ⁶⁾
 Buda Sept. 14. ⁷⁾
 Lórén Nov. 18. ⁸⁾
 1300. Buda Ján. 4. ⁹⁾
 Buda Apr. 17. ¹⁰⁾ Máj. 28. ¹¹⁾
 Buda Jul. 8. ¹²⁾
 Buda Dec. 6. ¹³⁾
 1301. Buda várában Ján. 14-kén hunyt el az utolsó férfi Árpád-sarj ! ! ! ¹⁴⁾

Év kitétele nélkül kiadott okmányai:

Scenna mellett Oct. 17. ¹⁵⁾ — Buda Jul. 3. ¹⁶⁾ Juniusban ¹⁷⁾. — Iváncson Augustusban. ¹⁸⁾ — Lórén Septem-berben. ¹⁹⁾ — Rád völgyében (Somogy m.) Decemberben. ²⁰⁾

Hó és nap kitétele nélkül:

1291. Gyulafehérvár. ²¹⁾ — Komárom. ²²⁾

---

¹⁾ in Rakos Cod. dipl. V. 2. 181. l. — ²⁾ uo. VI. 2. 235. l. — ³⁾ uo. VII. 5. 547. l. — ⁴⁾ Tudománytár 1842. XI. kötet, 64. l. — ⁵⁾ Cod. dipl. VI. 2. 193. l. — ⁶⁾ uo. 187. l. — ⁷⁾ uo. 200. l. — ⁸⁾ in portu equorum = lórén, most Lóré Csepel szigetén, Adonyhoz átellenben, Cod. dipl. X. 3. 233. 234. l.

⁹⁾ Cod. dipl. VI. 2. 253. l. — ¹⁰⁾ uo. 248. l. — ¹¹⁾ uo. 295. l., és Wagner Károly: *Analecta Scepusii* I. 115. l. — ¹²⁾ Cod. dipl. VI. 2. 246. l., és VII. 3. 118. l. — ¹³⁾ uo. VI. 2. 299. l.

¹⁴⁾ Thuróczy I. 251. l.

¹⁵⁾ Cod. dipl. VI. 1. 202. l. — ¹⁶⁾ uo. 302. l. — ¹⁷⁾, ¹⁸⁾, ¹⁹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²⁰⁾ in valle Rad. Cod. dipl. VII. 4. 259. l.

²¹⁾ Cod. dipl. VII. 2. 167. l. — ²²⁾ uo. VI. 1. 187. l.

VENCEL (László),

IV. Vencel cseh király és Judit, Habsburgi Rudolf német császár leányának, fia.

1301 Aug. 27 — 1304.

1288-ban született.

1301. Atyja Gödingnél átadja a magyaroknak, kik őt Székes-
fehérvárra kísérik s ott Aug. 27-kén megkoronázzák, s
Budára viszik. ¹⁾

Budai királyi palotában Sept. 26. ²⁾

1302. Buda Jul. 6. ³⁾

1303. Budán Ján. 6. ⁴⁾

Pásztón Máj. 5. ⁵⁾

1304. Történetíróink állítják, hogy atyja Máj. 17-dikén elvitte
magával Budáról Csehországba, tek. Szopori Nagy Imre
ur pedig egy Budán Jul. 7-kén kelt levelét őrzi gyűjte-
ményében, — a kételyt az eredeti okmány megtekintése
eloszlatná.

1306. Aug. 4-dikén Ohnüchen Potstein Konrád türingi lovag
meggyilkolja.

OTTO.

Henrik bajor herceg, és Erzsébet, IV. Béla király leányának, fia.

1305 Dec. 6. — 1308.

1261-ben született.

1305. Prágában megszerezvén a magyar koronát, avval Au-
striába jött s Fischamend és Sopronyon keresztül Szé-
kes-fehérvárra érkezett, hol avval Dec. 6-kán meg is ko-
ronáztatott, az után Budára ment. ⁶⁾

1306. Ó-Pest Sept. 13. ⁷⁾ — Buda körül táborban és Pesti me-

¹⁾ Thuróczy I. 252. l., Dr. Horváth Mihály: Magyarország történelme.
1860. II. 7. l. — ²⁾ Cod. dipl. VIII. 1. 68. l.

³⁾ Cod. dipl. VIII. 1. 93. l.

⁴⁾ Cod. dipl. VI. 2. 181. l., és VIII. 7. 29. l. — ⁵⁾ uo. VIII. 1. 117. l.

⁶⁾ Horváth Mihály: Magyarország történelme, II. 14. 15. l.

⁷⁾ in antiquo Pest Cod. dipl. VIII. 1. 201. l. —

- zökön.¹⁾ — Szeged körül.²⁾ — Bertuza vagy Neuná-n.³⁾
 Gyulaféhevár.⁴⁾ — Fogságban, honnét kiszabadulva
 1308. Lengyel országon keresztül Bajor országba megy, hol
 1312-ben meghalt.

I. KÁROLY (Róbert)

**Károly Martell és Clementina hercegnő — Habsburgi
 Rudolf német császár leányának — fia.**

1310—1342 Jul. 16-ig.

1300. Spalatróba kiköt s Zágrábba megy.
 1301. Esztergomban megkoronáztatik.
 1302. Ó-Budához közel Sept. 10.⁵⁾
 1307. Temesvár Mart. 31.⁶⁾
 1308. Lórén Sept. 22.⁷⁾ Száva partján Sept. 29.⁸⁾
 Buda Nov. 4.⁹⁾ Rákosi gyűlésen a prédikatori szerzet
 dunaparti zárdája mellett rendesen megválasztott Ma-
 gyar királynak Nov. 27.¹⁰⁾
 Buda Dec. 3.¹¹⁾
 1309. Buda Apr. 2.¹²⁾ Máj. 8.¹³⁾
 Budai vár Szent-Mária nagy egyházában Jun. 15-kén egy
 új koronával megkoronáztatott.¹⁴⁾
 1310. Buda Jul. 27.¹⁵⁾ Székes-fehérvárott Aug. 27-kén a szent
 koronával megkoronáztatott.¹⁶⁾ 28.¹⁷⁾
 Buda Nov. 8.¹⁸⁾
 Zindához közel Szent-Mihályon Dec. 8.¹⁹⁾

---

1), 2) uo. VIII. 7. 48. l. — 3) Innét várták a Szebeniek nagy örömmel városukba uo. 49. l. — 4) Pesti napló 1853. a 1141-dik szám tárcájában.

5) Magyar történelmi tár I. 124. l.

6) Cod. dipl. VIII. 1. 228. l.

7) in Lureu de magna insula Magyar történelmi tár IV. 178. l. — 8) uo. és Cod. dipl. X. 2. 96. l. — 9) Magyar történ. tár. IV. 96. l. — 10) Horváth Mihály: Magyarország történelme II. 21. l. — 11) uo. 22. l.

12) Cod. dipl. VIII. 1. 342. l. — 13) uo. 344. l. — 14) uo. 333. l.

15) Cod. dipl. VIII. 1. 374. és 378. l. — 16) Thurótzi I. 257. l., és Horváth Mihály: Magyarország tört. II. 25. l. — 17) Cod. dipl. VIII. 6. 18. l. — 18) uo. VIII. 8. 19. l. — 19) prope Zinda in villa beati Michaelis Cod. dipl. VIII. 1. 380. l., és VIII. 7. 96. l.

1311. Buda Febr. 24.¹⁾
 Székes-fehérvár Apr. 30.²⁾
 Budán Jun. 25.³⁾ Budánál Jul. 12.⁴⁾ Buda Aug. 4.⁵⁾
 Vdyaicz-hoz közel Oct. 10.⁶⁾
 Jádrai küldöttséget fogadja Oct. 12.⁷⁾ (de hol?)
1312. Trencsényi Csák Máté ellen hadakozik.
 Helmuch-on Apr. 4.⁸⁾ Rozgonyi csatában Jun. 15.⁹⁾
 Patakon Jun. 29.¹⁰⁾ Jul. 20.¹¹⁾ Perwen-ben Aug. 11.¹²⁾
 Sáros vára alatt¹³⁾, Turka falunál.¹⁴⁾
 Buda Oct. 6.¹⁵⁾ Nov. 5.¹⁶⁾
1313. Buda Ján. 6.¹⁷⁾ Apr. 19.¹⁸⁾ Máj. 10.¹⁹⁾
 Temesvár Aug. 29.²⁰⁾
 Buda Oct. 31.²¹⁾
1314. Bécs Jul. 23.²²⁾
 Lipva Aug. 1.²³⁾ 9.²⁴⁾
 Daróc-on Dec. 7.²⁵⁾ Sónáron (Sáros m.) Dec. 31.²⁶⁾
1315. Szegeden Máj. 14.²⁷⁾
 Temesváron Jun. 27.²⁸⁾
 Lippa Aug. 1.²⁹⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. VIII. 1. 396. l. — ²⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ³⁾ Dr. Horváth Mihály: Magyaror. tört. II. 27. l. — ⁴⁾ Cod. dipl. VIII. 1. 417. l. — ⁵⁾ uo. VIII. 2. 361. l., és VIII. 7. 138. l. — ⁶⁾ uo. VIII. 6. 21. l. — ⁷⁾ uo. VIII. 1. 397. l.

⁸⁾ in Helmuch Cod. dipl. VIII. 1. 486. l. — ⁹⁾ Kassától egy mértföldnyire. Dr. Horváth Mihály: Magyarország történelme II. 29. l. Thuróczy I., 259. l. — ¹⁰⁾ Sáros-patak Zemplin m. Cod. d. VIII. 1. 486. l. — ¹¹⁾ uo. 442. l. — ¹²⁾ in Perwen uo. VIII. 5. 80. l. — ¹³⁾ uo. VIII. 1. 446. l. — ¹⁴⁾ uo. VIII. 2. 398. l. — ¹⁵⁾ uo. VIII. 1. 434. és 626. l. — ¹⁶⁾ uo. 445. l.

¹⁷⁾ Magyar történelmi tár VI. 43. l. — ¹⁸⁾ Wagner Anal. Scep. I. 400. l., és Cod. dipl. VIII. 1. 495. l. — ¹⁹⁾ uo. 500. l. — ²⁰⁾ uo. VIII. 7. 105. l. — ²¹⁾ uo. VIII. 1. 503. l.

²²⁾ Cod. dipl. VIII. 7. 108. l. — ²³⁾ uo. VIII. 2. 68. l. — Lipva és Verőce, Verőce megyében, lásd VIII. 1. 224. l. — ²⁴⁾ uo. 554. l. — ²⁵⁾ uo. VIII. 5. 92. l., in villa Daroch (Dravetz.) — ²⁶⁾ uo. VIII. 1. 559. l.

²⁷⁾ Magyar tört. tár IV. 162. l. — ²⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 1. 557. l. — ²⁹⁾ Török János: Magyarország primása. II. 44. l.

1316. Temesvár Ján. 7.¹⁾
 Nyék vára alatt Jun. 13.²⁾
 Temesvár Sept. 16.³⁾
1317. Robert Károly király Junius és Julius havában a Tiszántuli, Septemberben pedig az éjszak-nyugotilázzadók ellen szerencsésen harcol.
 Lippán Febr. 22.⁴⁾
 Temesváron Febr. 24.⁵⁾
 Pankotán Jun. 6.⁶⁾ Adóján vára alatt (Bihar m.) Jul. 1.⁷⁾
 Debrecennél csatáz.⁸⁾ Szegeden Aug. 2.⁹⁾
 Komáromhoz közel Sept. 25.¹⁰⁾ Sempte mellett Sept. 26.¹¹⁾
 Zsámbokréten.¹²⁾ Komárom vára alatt Oct. 21.¹³⁾
 Komáromhoz közel Nov. 2.¹⁴⁾
1318. Temesvár Ján. 19.¹⁵⁾ 20.¹⁶⁾ Febr. 9.¹⁷⁾ 24.¹⁸⁾ Mart. 14.¹⁹⁾ 15.²⁰⁾
 Buda Jun. 30.²¹⁾
 Győrhez közel Jul. 22.²²⁾ Győrött Jul. 23.²³⁾ Aug. 10.²⁴⁾
 Buda Aug. 30.²⁵⁾ Bécs Oct. 4.²⁶⁾
 Székes-fehérvárott nejét Beatrixot — Luxemburgi Henrik német császár kisebbik leányát — megkoronáztatja Novemberben.²⁷⁾

---

1) Cod. dipl. VIII. 1. 596. l. — 2) sub castro Neck uo. 598. l. — és Wagner Diplom. Com. Sáros. 211. l. — 3) Cod. dipl. VIII. 6. 39. l.

4) Cod. dipl. VIII. 2. 43. l. — 5) uo. 73. l. — 6) uo. 43. l. — 7) uo. 70. l. — 8) uo. VIII. 5. 139. l. — 9) uo. VIII. 2. 68. l. — 10) uo. 78. l. — 11) uo. X. 3. 223. l. — 12) uo. VIII. 2. 49. l. — 13) uo. 50 és 57 l. — 14) Pozsonyi káptalan könyvtárában levő eredetiből Caps. C. Fasc. 1. Nro 2.

15) ; 16) Tek. Szopori Nagy Imre ur gyűjteményében. — 17) Eredetie tek. Békássy Lajos családi levéltárában Högyészen, mássa gyűjteményben. — 18) Cod. dipl. VIII. 2. 155. l. — 19) uo. 164. l. — 20) uo. 165. l. — 21) uo. 148. l. — 22) uo. 152. l. — 23) Tek. Szopori Nagy Imre ur gyűjteményében. — 24) Tek. Pesty Frigyes ur gyűjteményében. — 25) Cod. dipl. VIII. 6. 43. l., Magyar tört. tár II. 183. l. — 26) Tek. Szopori Nagy Imre ur gyűjteményében. — 27) Dr. Horváth Mihály: Magyarország tört. II. 40. l.

1319. Temesvár Mart. 27.¹⁾
 Serviában Obona folyónál harcol Milutin Uroz szerb
 fejedelemmel.²⁾
1320. Temesvár Jánúár közepén.³⁾
 Visegrád Febr. 7.⁴⁾
 Temesvár Apr. 6.⁵⁾
 Visegrádon Jul. 4.⁶⁾ Buda Jul. 10.⁷⁾
 Temesvár Aug. 29.⁸⁾
1321. Temesvár Febr. 9.⁹⁾
 Lévai vár alatt Jul. 6.¹⁰⁾
 Trencsini vár alatt Jul. 25.¹¹⁾ Trencsin Aug. 8.¹²⁾
 Temesvár Nov. 23.¹³⁾
1322. Robert Károly király, ősz elején személyesen indul Dal-
 matiába az ott kiűtött zavarok lecsillapítása végett.
 Temesvár Ján. 23.¹⁴⁾
 Nagy-váradon Máj. 3.¹⁵⁾
 Maros városánál Máj. 22.¹⁶⁾
 Temesvár Aug. 3.¹⁷⁾
 Pozsega Oct. 1.¹⁸⁾ Zágráb Oct. 14.¹⁹⁾
 Knin melletti táborában.²⁰⁾

---

1) Cod. dipl. VIII. 6. 44. l. — 2) Dr. Horváth Mihály: Magyaror. tört. II. 40. l. — 3) Az ítéletből látható, Cod. dipl. VIII. 2. 282. 283. l. — 4) uo. 251. l. — 5) Wagner Anal. Scep. I., 404. l., Cod. dipl. VIII. 2. 256. l., úgy látszik, hogy Jun. 2-dikán is ott volt a király, uo. 279. l. — 6) Aurea bulla civitatis Posoniensis, a pannonhalmi könyvtárban. — 7) Cod. dipl. VIII. 2. 247. l. — 8) uo. 248. és 252. l.

9) uo. 358. l. — 10) uo. VIII. 6. 53. l. — 11) uo. 57. l., és Paur Iván gyűjteményében. Donatio super Galambháza in Com. Ung. pro Magistro Dobo. — 12) Cod. dipl. VIII. 2. 298. l. — 13) uo. VIII. 7. 136. l.

14) Wagner: Dipl. Com. Sáros. 327. l. és Cod. dipl. VIII. 2. 364. l. — 15) Bihar Varadino uo. VIII. 1. 385. — 16) Katona Historia critica Regni Hungariae. — 17) Magyaror. tört. tár II. 184. l. — 18) Szent Remigius és társai napján, Katona Hist. crit. R. Hung. — 19) Cod. dipl. VIII. 2. 384. l. — 20) Dr. Horváth Mih. Magyaror. tört. II. 43. l.

1323.

Temesvár Ján. 6.¹⁾
 Pétervárad Febr. 20.²⁾
 Temesvárott Mart. 10.³⁾
 Szemecsen Apr. 8.⁴⁾
 Visegrád Apr. 22.⁵⁾ Visegrádi vár alatt Apr. 25.⁶⁾
 Budai szigeten Máj. 13.⁷⁾
 Visegrád Máj. 31.⁸⁾
 Nagy-Várad Jun. 5.⁹⁾
 Poroszlón Jun. 7.¹⁰⁾
 Temesvár Jun. 15.¹¹⁾
 Buda Jul. 13.¹²⁾
 Göding a Morva mellett Sept. 18.¹³⁾
 Visegrádon Dec. 19.¹⁴⁾

1324.

Buda Ján. 18.¹⁵⁾
 Visegrád Febr. 5.¹⁶⁾ 21.¹⁷⁾ Mart. 11.¹⁸⁾ Máj. 8.¹⁹⁾ 20.²⁰⁾
 Küküllő folyó melletti királyi táborban Jul. 16.²¹⁾
 Szebenhöz közel Aug. 10.²²⁾
 Visegrád Aug. 24.²³⁾ Oct. 26.²⁴⁾ Nov. 1.²⁵⁾ 2.²⁶⁾.

---

1) Cod. dipl. VIII. 7. 154. l. — 2) uo. 145. l. — 3) C. d. VIII. 3. 459. l. — 4) in Schemech uo. VIII. 7. 148. l., u. o. a 147. l. Zemechnik iratik. — 5) Wagner Dipl. Com. Sáros. 53. l., Cod. dipl. VIII. 2. 454. l., és VIII. 5. 344. l. — 6) uo. VIII. 2. 488. l. — 7) in insula Budensi Déés városa levéltárában. — 8) Cod. dipl. VIII. 2. 461. l. — 9) Pozsonyi káptalan levéltárában C. 5. 49. — 10) Cod. dipl. VIII. 2. 540. l. — 11) uo. 426. l. — 12) uo. VIII. 7. 141. l. — 13) uo. 150. l. — 14) uo. VIII. 6. 68. l.

15) Cod. dipl. VIII. 2. 527. l. — 16) uo. VIII. 6. 70. — 17) uo. VIII. 2. 544. l. — 18) uo. 563. l. — 19) uo. 505. l. — 20) uo. 255. l. — 21) Paur Iván gyűjteményéből. — 22) Cod. dipl. VIII. 2. 278. l., és VIII. 3. 115. l. — 23) Paur Iván gyűjteményéből. — 24) Cod. dipl. VIII. 2. 548. l. — 25) Pesty Frigyes gyűjteményéből. — 26) Eredetie Békássy Lajos hűgyészi levéltárában, — másolatban gyűjteményemben.

1325.

Visegrád Ján. 6. ¹⁾ 13. ²⁾ Febr. 20. ³⁾

Buda Máj. 26. ⁴⁾

Lippa Jun. 16. ⁵⁾ Itt a minoritáknak egyházat építeni kezd. ⁶⁾

Visegrád Jun. 24. ⁷⁾ Jul. 8. ⁸⁾ Aug. 29. ⁹⁾

Visegrád Sept. 1. ¹⁰⁾ Nov. 3. ¹¹⁾

1326.

Visegrád Ján. 4. ¹²⁾ 24. ¹³⁾ Febr. 24. ¹⁴⁾ Apr. 1. ¹⁵⁾ 6. ¹⁶⁾

Nagy-Várad Apr. 20. ¹⁷⁾

Visegrádon Máj. 13. ¹⁸⁾

Fehérvár Jun. 18. ¹⁹⁾

Visegrád Jul. 1. ²⁰⁾ 6. ²¹⁾ 13. ²²⁾ Aug. 1. ²³⁾ 24. ²⁴⁾ 26. ²⁵⁾

Visegrád Nov. 18. ²⁶⁾ 25. ²⁷⁾

Visegrádi várban Dec. 2. ²⁸⁾

1327.

Visegrádon Ján. 19. ²⁹⁾ 23. ³⁰⁾

Nagy-Szombat Febr. 13. ³¹⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. VIII. 2. 611. — ²⁾ Szopori Nagy Imre ur gyűjteményében. — ³⁾ Cod. dipl. VIII. 2. 623. l. — ⁴⁾ Cod. dipl. VIII. 3. 182. l. — ⁵⁾ Wagner: *Analecta Scepusii* III. 150. l., és Cod. dipl. VIII. 2. 625. l. — ⁶⁾ Thwróczi I. 260. ⁷⁾ Cod. dipl. VIII. 6. 83. l. — ⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 2. 631. és Fejér: *Croatia et Slavonia disquisita* 21. l. — ⁹⁾ Cod. d. VIII. 2. 659. l. — ¹⁰⁾ Cod. d. VIII. 1. 604. l. — ¹¹⁾ uo. 610. l. —

¹²⁾ Quarto die Strennarum C. d. VIII. 3. 138. l. — ¹³⁾ uo. 80. l. — ¹⁴⁾ Cod. dipl. VIII. 2. 73. l. — ¹⁵⁾ Cod. dipl. VIII. 3. 89. l. — ¹⁶⁾ Nagy Irán kézirati gyűjteményéből, hol azonban Visegrád helyett hibássan Ussagd áll. — ¹⁷⁾ C. d. VIII. 5. 162. l. — ¹⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 7. 193. l. — ¹⁹⁾ Cod. dipl. VIII. 3. 95. l. — ²⁰⁾ uo. 185. l. — ²¹⁾ uo. 136. l. — ²²⁾ uo. 103. l. — ²³⁾ uo. 108. l. — ²⁴⁾ uo. 63. l. — ²⁵⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²⁶⁾ Cod. dipl. VIII. 3. 101. — ²⁷⁾ Cod. dipl. VIII. 5. 167. l. — ²⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 7. 190. l.

²⁹⁾ C. d. VIII. 3. 211. l. — ³⁰⁾ Egyszer mindenkorra meg kell jegyez-
nem, hogy in alto castro az az magas várban, in Visegrad az az ma-
gaskőben irt keltek általam mindég Visegrádnak fognak iratni, mint
példaul itt is, a hol credetileg in alto castro áll. Szopori Nagy Imre
gyűjteményében. — ³¹⁾ C. d. VIII. 3. 197. l.

Visegrád Máj. 17.¹⁾ 24.²⁾ 25.³⁾

Visegrád Jul. 1.⁴⁾ 13.⁵⁾ Aug. 9.⁶⁾ 10.⁷⁾

1328.

Visegrád Ján. 28.⁸⁾ Mart. 13.⁹⁾ Apr. 10.¹⁰⁾

Visegrád Máj. 20.¹¹⁾ 26.¹²⁾ Jun. 3.¹³⁾ Jul. 9.¹⁴⁾

Brukkon a Sár vize körül Sept. 21.¹⁵⁾

Visegrádon Nov. 8.¹⁶⁾ 18.¹⁷⁾ Dec. 20.¹⁸⁾

1329.

Visegrádon Ján. 3.¹⁹⁾ 8.²⁰⁾ 22.²¹⁾

Visegrád Febr. 9.²²⁾ Mart. 8.²³⁾

1330.

Visegrád Mart. 8.²⁴⁾ 25.²⁵⁾ 29.²⁶⁾

Visegrádi vár külvárosában Apr. 17. Zach Bodog a királyi családot megrohanja.²⁷⁾

Visegrád Apr. 20.²⁸⁾ Máj. 3.²⁹⁾ 8.³⁰⁾ 20.³¹⁾ Aug. 1.³²⁾ 15.³³⁾

Temesvár Sept.³⁴⁾ Szörény várát megveszi³⁵⁾ Sept.³⁶⁾ innét ugyan azon holnapban Havasalföldre vonul, hol az Oláhok a hegyek közé csalták s ott Nov. 10—13-káig seregét tönkre tették.³⁷⁾ Dezső hősi feláldozása királyáért. Innét Temesvárra³⁸⁾ menekült, honnét Visegrádra³⁹⁾ utazott.

1) uo. 199. l. — 2) uo. 205. l. — 3) uo. 229. l. — 4) uo. 180. l. —

5) uo. 220. l. — 6) uo. 458. l. — 7) uo. 202. és 237. meg VIII. 5. 179. l.

8) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 9) C. d. VIII. 3. 413. l. —

10) uo. 303. és VIII. 7. 203. l. — 11) C. d. VIII. 3. 345. l. — 12)

uo. 270. l. — 13) C. d. VIII. 7. 220. l. — 14) C. d. VIII. 3. 299. l.

— 15) Sár vizét most Lajtának nevezzük, uo. 516. és VIII. 4. 237. l.

16) C. d. VIII. 3. 298. l. — 17) uo. 269. l. — 18) Szalay Ágoston

gyűjteményéből.

19) Cod. dipl. VIII. 5. 188. l. — 20) uo. VIII. 3. 350. l. — 21) Nagy

Iván kézirati gyűjteményéből. — 22) Cod. dipl. VIII. 3. 360. l. —

23) uo. 368. l.

24) uo. 439. l. — 25) uo. 440. l., és Wagner Anal. Scep. III. 207. l. —

26) Cod. dipl. VIII. 3. 442. l. — 27) Thurótzi I. 262. l. — 28) Cod.

dipl. VIII. 3. 493. l. — 29) uo. 454. l. — 30) uo. 500. l. — 31)

Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 32) Cod. dipl. VIII. 3.

419. l. — 33) uo. 491. l. — 34), 35) Dr. Horváth Mihály: Magyar

or. tört. II. 56. l. — 36), 37) uo. és Thurótzi II. 264—266. l. —

38) Horváth uo. 58. l., és Thurótzi 267. l., meg Chronicon Budense.

— 39) Horváth uo. 58. l. és Thurótzi 267. l.

1331.

Visegrád Febr. 22.¹⁾ 24.²⁾ Mart. 13.³⁾
 Pozsony Mart. 18.⁴⁾
 Visegrád Mart. 21.⁵⁾ 28.⁶⁾
 Visegrád Apr. 16.⁷⁾ 24.⁸⁾
 Visegrád Jul. 8.⁹⁾ 11.¹⁰⁾
 Pozsony Aug. 28.¹¹⁾ Sept. 2.¹²⁾
 Buda Sept. 13.¹³⁾
 Visegrád Oct. 6.¹⁴⁾
 Morva széleken Nov. 11.¹⁵⁾

1332.

Visegrád Ján. 20.¹⁶⁾ Febr. 18.¹⁷⁾
 Visegrád Mart. 8.¹⁸⁾ 15.¹⁹⁾ 25.²⁰⁾
 Visegrád Apr. 12.²¹⁾ 25.²²⁾ Máj. 15.²³⁾
 Visegrád Jun. 22.²⁴⁾ 25.²⁵⁾ Jul. 22.²⁶⁾
 Visegrád Aug. 11.²⁷⁾ 12.²⁸⁾
 Visegrád Sept. 7.²⁹⁾ 22.³⁰⁾
 Váradon Oct. 6.³¹⁾
 Visegrád Oct. 21.³²⁾ Nov. 8.³³⁾ 23.³⁴⁾
 Székes-fehérvár ³⁵⁾
 Temesváron Dec. 27.³⁶⁾

¹⁾ C. d. VIII. 3. 526. l. — ²⁾ uo. 527. l. — ³⁾ C. d. VIII. 5. 227. l.

⁴⁾ C. d. VIII. 3. 525. l. — ⁵⁾ C. d. VIII. 1. 597. l. — ⁶⁾ Wagner Károly: *Analecta Scepusii* I. 132. l. — C. d. VIII. 3. 530. l. — ⁷⁾ C. d. VIII. 5. 231. l. — ⁸⁾ C. d. IX. 3. 484. l. — ⁹⁾ C. d. VIII. 3. 569. l. — ¹⁰⁾ Kolosvár levéltárából. — ¹¹⁾ Déés városa levéltárából. — ¹²⁾ C. d. VIII. 3. 517. és 531. l., továbbá VIII. 4. 238. l., ismét VIII. 6. 119. l. — ¹³⁾ C. d. VIII. 3. 522. l. — ¹⁴⁾ uo. 533. l. — ¹⁵⁾ Palacky: *Geschichte von Böhmen* II. 2. 190. l., Dr. Horváth Mihály: *Magyaror. tört.* II. 59. l.

¹⁶⁾ Wagner: *Dipl. Com. Sáros.* 449. l. C. d. VIII. 3. 592. l. — ¹⁷⁾ Wagner: *Anal. Scepi.* I. 200. l. C. d. 578. l. és 645. l. ugy VIII. 5. 207. l. — ¹⁸⁾ C. d. VIII. 3. 582. l. — ¹⁹⁾ uo. 573, 574. l. és VIII. 7. 235. l. — ²⁰⁾ C. d. VIII. 3. 666. l. — ²¹⁾ uo. 584. l. — ²²⁾ uo. 601. l. — ²³⁾ uo. 604. l. — ²⁴⁾ uo. 605. l. — ²⁵⁾ uo. 622. l. — ²⁶⁾ uo. 607. l. — ²⁷⁾ C. d. VIII. 3. 662. l. — ²⁸⁾ uo. 612. — ²⁹⁾ uo. 623. l. — ³⁰⁾ uo. 653. l. — ³¹⁾ uo. 578 és 675. l. — ³²⁾ uo. 575. l. — ³³⁾ uo. 596. l. — ³⁴⁾ uo. 577. l. — ³⁵⁾ Dr. Horváth Mihály: *Magyaror. tört.* II. 61. 62. — ³⁶⁾ C. d. VIII. 7. 240. l.

1333.

Visegrád Ján. 2.¹⁾ 23.²⁾

Visegrád Febr. 2.³⁾ 26.⁴⁾ Apr. 24.⁵⁾

Buda Máj. 1.⁶⁾ 6.⁷⁾

Visegrádról Julius hava elején⁸⁾ elindul Olaszországba 7 éves Endre fiával Zágráb⁹⁾ és Modruson keresztül, hol őt Julius 16.¹⁰⁾ és 17-kén¹¹⁾ találjuk. Apuliában Viestiné Jul. 31-kén kiköt, ¹²⁾ s Nápolyba megy, hol Sept. 27-kén fiát Johannával eljegyezteti.¹³⁾ Itt mulat az év többi részében, sőt az

1334-dik év

elején is, csak Martius havában tért vissza Visegrádra.¹⁴⁾

Visegrád Apr. 15.¹⁵⁾ 30.¹⁶⁾

Visegrád Máj. 3.¹⁷⁾ 5.¹⁸⁾ 22.¹⁹⁾ 26.²⁰⁾ 27.²¹⁾

Visegrád Jun. 2.²²⁾ 9.²³⁾

Visegrád Jul. 22.²⁴⁾

Visegrád Aug. 12.²⁵⁾

1335.

I. Károly király ez év november havában Visegrád székhelyén János cseh, Kázmér lengyel királyok, Károly morva herceg (János cseh király fia), 3 sléziai herceg s 3 német rendbeli lovaggal sikeres értekezletet tart.

---

1) In crastino strennarum Cod. dipl. VIII. 3. 681. l. — 2) uo. VIII. 7. 246. l. — 3) Eredetie Lippich Lászlónál, mássa gyűjteményemben. — 4) Cod. dipl. IX. 2. 730. l. — 5) uo. VIII. 7. 241. l. — 6) uo. VIII. 3. 684. l., és VIII. 5. 243. l. — 7) uo. VIII. 3. 685 és 695. l. — 8), 9) Thurótzi I. 268. l. — 10) Cod. dipl. VIII. 6. 127. l. — 11) uo. VIII. 3. 697. l. — 12) uo. és Luciusnál IV. 15. §. 351. l. — 13) Dr. Horváth M. Magyaror. tört. II. 63. l.

14) Thurótzi I. 268. l. — 15) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 16) Cod. dipl. VIII. 3. 722. l. — 17) uo. 733. l. — 18) uo. 718. l. — 19) uo. 732. l. — 20) uo. 730. l. — 21) Paur Iván ur gyűjteményében. — 22) Cod. dipl. IX. 5. 274. l. — 23) uo. VIII. 3. 728. l. — 24) uo. 721. l. — 25) uo. 719. és 734. l.

Visegrád Mart. 2.¹⁾ 10.²⁾
 Visegrád Máj. 25.³⁾ Jun. 23.⁴⁾
 Visegrád Jul. 13.⁵⁾ 25.⁶⁾
 Visegrád Sept. 3.⁷⁾ Oct. 31.⁸⁾
 Visegrád Nov. 3.⁹⁾ 4.¹⁰⁾ 16.¹¹⁾ 19.¹²⁾ 23.¹³⁾ 26.¹⁴⁾ 30.¹⁵⁾
 Visegrád Dec. 25. 26.¹⁶⁾

1336.

Károly király Pozsonyban János cseh királlyal összejövetelt
 tart Julius havában.

Visegrád Ján. 6.¹⁷⁾ Febr. 18.¹⁸⁾
 Visegrád Mart. 17.¹⁹⁾ 22.²⁰⁾ 27.²¹⁾
 Visegrád Apr. 7.²²⁾ Jul. 8.²³⁾
 Pozsony Jul. 15.²⁴⁾ 23.²⁵⁾ 26.²⁶⁾ 29.²⁷⁾ 30.²⁸⁾
 Visegrád Nov. 8.²⁹⁾

1337.

Visegrád Ján. 10.³⁰⁾
 Visegrád Febr. 1.³¹⁾ 12.³²⁾
 Visegrád Mart. 1.³³⁾
 Visegrád Apr. 7.³⁴⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. VIII. 7. 272. l. — ²⁾ uo. VIII. 4. 80. l. — ³⁾ uo. 57 és 154. l. — ⁴⁾ uo. 62. l. — ⁵⁾ uo. 50 és 76. l., és VIII. 5. 231. l. — ⁶⁾ uo. VIII. 4. 89. l. — ⁷⁾ uo. 69. l. — ⁸⁾ uo. 150. l. — ⁹⁾ uo. 95. l., és Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹⁰⁾ Szinte Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹¹⁾ Cod. dipl. VIII. 4. 93. l. — ¹²⁾ uo. 74. 75. l. — ¹³⁾ uo. VIII. 7. 275. l. — ¹⁴⁾ uo. VIII. 4. 73. l. — ¹⁵⁾ uo. 86. 87. l. — ¹⁶⁾ Dr. Horváth Magyaror. tört. II. 66. l.
¹⁷⁾ Pesti napló 1853. 1141. sz. Dec. 29. tárcájában. — ¹⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 4. 166. l. — ¹⁹⁾ uo. 167. l. — ²⁰⁾ uo. 162. l. — ²¹⁾ uo. 170. l., és VIII. 5. 237. l., meg Wagner: Anal. Scep. I. 202. l. — ²²⁾ Cod. dipl. VIII. 4. 235. l. — ²³⁾ uo. 173. l. — ²⁴⁾ uo. 484. l. — ²⁵⁾ uo. 168. l., és Aurea bulla civitatis Posoniensis a pannonhalmi könyvtárban. — ²⁶⁾ Cod. dipl. VIII. 4. 161. l. — ²⁷⁾ Főlt. Knauz Nándor gyűjteményéből. — ²⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 4. 167. l., és VIII. 7. 289. l. — ²⁹⁾ uo. VIII. 5. 191. l.

³⁰⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 338. l. — C. d. VIII. 4. 231. l. — ³¹⁾ uo. 220. l. — ³²⁾ uo. 233. l. — ³³⁾ C. d. VIII. 4. 234. l. — ³⁴⁾ uo. 222. l. és eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

Visegrád Jun. 12.¹⁾

Visegrád Jul. 6.²⁾ 9.³⁾ 14.⁴⁾ 25.⁵⁾ 26.⁶⁾ 27.⁷⁾

Pozsony Sept. 3.⁸⁾ 10.⁹⁾ 11.¹⁰⁾

Visegrád Dec. 2.¹¹⁾ 20.¹²⁾ 21.¹³⁾

1338.

Visegrád Ján. 5.¹⁴⁾ 7.¹⁵⁾ 16.¹⁶⁾

Visegrád Mart. 1.¹⁷⁾ 7.¹⁸⁾

Visegrád Apr. 13.¹⁹⁾ 28.²⁰⁾

Visegrád Jun. 24.²¹⁾

Visegrád Jul. 11.²²⁾

Kuchen-ben, közel Obona folyóhoz Sept. 22.²³⁾

Visegrád Oct. 18.²⁴⁾

1339.

Visegrád Ján. 20.²⁵⁾ Febr. 4.²⁶⁾ Apr. 19.²⁷⁾

Damasi vadászhelyén Máj. 3.²⁸⁾

Pozsony Jun. 10.²⁹⁾ 26.³⁰⁾ 28.³¹⁾

Visegrádon Jul. 9.³²⁾

---

1) uo. 227. l. — 2) uo. 219, 221. és 223. lapokon. — 3) uo. 263. l. — 4) C. d. VIII. 6. 137. l. — 5) Wagner: *Analecta Scepusii* III. 177. l. és C. d. VIII. 4. 225. l. — 6) uo. 229. l. — 7) uo. 271. l. — 8) uo. 215. l. — 9) uo. 240. l. — 10) uo. 236. és 242. l. — 11) uo. 218. l. — 12) uo. 230. l. — 13) C. d. IX. 4. 543. l.

14) C. d. VIII. 4. 306. l. — 15) uo. 316. l. — 16) uo. 311. l. — 17) Wagner *Dipl. Com. Sáros* 566. — uo. 298 és 310. l. — 18) uo. 399. l. — 19) uo. 319. l. — 20) uo. 308. l. — 21) uo. 301 és 309. továbbá VIII. 5. 244, 246. lapokon. Wagner: *Anal. Scep.* I. 203. l. — 22) C. d. VIII. 4. 340. l. és *Tudománytár* 1843. 127. l. — 23) uo. 312. l. egy Kuchin helység volt Abauj megyében C. d. VIII. 4. 636. lapja szerint. Fejér ugyan ezen okmányt VIII. 1. 563. az 1316-dik évre is teszi hibásan. — 24) uo. 314. l.

25) Másolata saját levéltáromban. — 26) C. d. VIII. 4. 379. — 27) Szopori Nagy Imre gyűjteményében és uo. 373. l. — 28) Most Ipoly-Damasd Hont megyében, az Ipolynak Dunába szakadásától egy negyed mérföldnyire. Robert Károly király kedves vadász-tanyája, a kastély később a XVII. században erőddé alakított, most romban áll, uo. 380. l. — 29) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 30) C. d. VIII. 4. 376. l. — 31) Magyar tudós társaság évkönyvei V. k. 169. l. — 32) C. d. VIII. 4. 375. l.

Zughalmon Sept. 27. ¹⁾
 Fehérvár Oct. 26. ²⁾
 Lipcsén Nov. 16. ³⁾
 Visegrád Dec. 13. ⁴⁾ 20. ⁵⁾

1340.

Visegrád Ján. 16. ⁶⁾ Mart. 3. ⁷⁾ 24. ⁸⁾
 Visegrád Apr. 4. ⁹⁾ 12. ¹⁰⁾ 21. ¹¹⁾
 Damason Máj. 31. ¹²⁾
 Visegrádon Jun. 22. ¹³⁾
 Damason Jun. 27. ¹⁴⁾
 Visegrád Jul. 6. ¹⁵⁾ Aug. 1. ¹⁶⁾ 13. ¹⁷⁾
 Zólyomban Oct. 3. ¹⁸⁾
 Lipcsében Nov. 11. ¹⁹⁾ 24. ²⁰⁾
 Visegrád Nov. 29. ²¹⁾

1341.

Visegrád Ján. 15. ²²⁾ 25. ²³⁾
 Visegrád Mart. 18. ²⁴⁾ 31. ²⁵⁾
 Visegrád Apr. 1. ²⁶⁾ 15. ²⁷⁾
 Visegrád Jun. 29. ²⁸⁾
 Pozsony Jul. 9. ²⁹⁾
 Hevesen Sept. 22. ³⁰⁾
 Pozsony Nov. 10. ³¹⁾

¹⁾ Máshol mint például uo. a 427-ik lapon Ughalm, uo. 426. l. — ²⁾ uo. 383. l. — ³⁾ uo. 378. l. Zólyom megyében. — ⁴⁾ uo. 372. l. — ⁵⁾ uo. 388. l. — Kelt ugyan egy oklevele Visegrádon Nov. 15-kén, de mivel ekkor ő Zólyomban volt, az távol létében adatott ki.

⁶⁾ C. d. VIII. 4. 441. l. — ⁷⁾ uo. 439. l. — ⁸⁾ uo. 435. l. — ⁹⁾ uo. 438. l. — ¹⁰⁾ uo. 436. l. — ¹¹⁾ uo. 440. l. — ¹²⁾ C. d. VIII. 6. 177. l. — ¹³⁾ C. d. VIII. 5. 277. és X. 4. 863. l. — ¹⁴⁾ C. d. VIII. 4. 434. l. — ¹⁵⁾ uo. 664. l. — ¹⁶⁾ Érdy mappája szerint. — ¹⁷⁾ C. d. VIII. 5. 277. l. — ¹⁸⁾ C. d. VIII. 4. 439. l. — ¹⁹⁾ uo. 437. 442. 445. lapokon és VIII. 2. 650. l. — ²⁰⁾ C. d. X. 4. 360. l. — ²¹⁾ Magyar Történelmi tár IV. 7. l.

²²⁾ C. d. VIII. 4. 495. l. — ²³⁾ uo. 481. l. — ²⁴⁾ uo. 500. l. és VIII. 5. 283. l. meg VIII. 7. 339. l. — ²⁵⁾ Magyar Történelmi tár IV. 41. l. — ²⁶⁾ C. d. VIII. 4. 491. l. — ²⁷⁾ uo. 489. l. — ²⁸⁾ uo. 493 és 532. l. — ²⁹⁾ uo. 497. l. — ³⁰⁾ C. d. VIII. 4. 519. l. — ³¹⁾ uo. 482. l.

1342.

Visegrád Ján. 6.¹⁾ 21.²⁾

Visegrád Febr. 2.³⁾ 21.⁴⁾

Damason királyi vadászati helyen Máj. 11.⁵⁾

Almásón Máj. 26.⁶⁾

Visegrádon Jul. 16-kán meghalt.⁷⁾ Innét holt testét Budára
hozták Jul. 17-kén⁸⁾, s 19-kén Székes-fehérvárott elte-
mettetett.⁹⁾

Év szám nélkül kelt oklevelei:

Temesvár hamvazó szerda utáni napon.¹⁰⁾

Visegrád Márton hitvalló utáni vasárnap.¹¹⁾

Hasznoson áldozó csötörtök utáni napon.¹²⁾

Buda Jul. 13.¹³⁾

¹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményéből.

²⁾ C. d. VIII. 4. 558. l.

³⁾ uo. 576. l.

⁴⁾ uo. 602. l.

⁵⁾ uo. 589. t.

⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

⁷⁾, ⁸⁾, ⁹⁾ Thwroczi Chron. Hung. Schw. I. 271. l.

¹⁰⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

¹¹⁾ uo. —

¹²⁾ C. d. VIII. 4. 631. l.

¹³⁾ uo. 636. l.

I. (nagy) LAJOS,

I. Károly király és Erzsébet — Lokietek Ulászló,
krakói és szirádiai herceg leányának — fia.

1342 Jul. 21 — 1382 Sept. 11.

1326. Mart. 5-kén született.¹⁾

1342. Székes-fehérváron Jul. 21-kén²⁾ megkoronáztatott.

Visegrád Aug. 2.³⁾ Innét Nagy-váradra utazott Szent-
László sirja látogatására és Erdélybe.⁴⁾

Visegrád Oct. 1.⁵⁾ Dec. 10.⁶⁾

1343.

Visegrád Ján. 5.⁷⁾

Visegrád Mart. 2.⁸⁾ 9.⁹⁾ 22.¹⁰⁾

Buda Apr. 2.¹¹⁾

Visegrád Apr. 17.¹²⁾ 20.¹³⁾ 24.¹⁴⁾

Visegrád Máj. 15.¹⁵⁾ 19.¹⁶⁾

Visegrád Jun. 3.¹⁷⁾ 4.¹⁸⁾ 8-kán anyja Erzsébet elindul Olasz-
országba.¹⁹⁾

Buda Jun. 11.²⁰⁾

Visegrád Jul. 11.²¹⁾

Visegrád Aug. 14.²²⁾

Visegrád Oct. 5.²³⁾

Visegrádon Dec. 20.²⁴⁾

¹⁾ Thurótzi Chron. Hung. II. 94. §., 1765-ki kiadás szerint I. 260. l.

²⁾ Cod. dipl. IV. 2. 294. l., IX. 1. 169. l. IX. 6. 5. l. — ³⁾ uo. IX. 1. 50. l. — ⁴⁾ Thurótzi III. r. 2. §., Bonfinius Dec. II. X. könyv. — ⁵⁾ Cod. dipl. IX. 1. 55. l. — ⁶⁾ uo. 60. l. és Gróf Teleky József: Hunyadyak kora Magyar országon. XII. 66. l.

⁷⁾ C. d. IX. 1. 93. l. — ⁸⁾ uo. 105. l. — ⁹⁾ uo. 102. l. — ¹⁰⁾ uo. 90 és IX. 7. 32. l. — ¹¹⁾ C. d. IX. 1. 94. l. — ¹²⁾ uo. 96. l. — ¹³⁾ C. d. IX. 6. 98. l. — ¹⁴⁾ uo. 111. l. — ¹⁵⁾ uo. 107. l. — ¹⁶⁾ C. d. IX. 6. 9. l. — ¹⁷⁾ C. d. IX. 1. 97. l. — ¹⁸⁾ uo. 106. l. és IX. 6. 142, meg IX. 7. 557. lapokon. — ¹⁹⁾ Thwrotzi Schw. gy. I. 184. l. — ²⁰⁾ C. d. IX. 1. 92. l. — ²¹⁾ C. d. IX. 7. 559. l. — ²²⁾ C. d. IX. 1. 138. l. — ²³⁾ uo. 85. l. — ²⁴⁾ uo. 99. l.

1344.

Visegrád Ján. 20.¹⁾ 24.²⁾ Febr. 9.³⁾
 Visegrád Mart. 12.⁴⁾ 21.⁵⁾
 Visegrád Apr. 21.⁶⁾ Máj. 1.⁷⁾
 Buda Máj. 13.⁸⁾ 20.⁹⁾
 Berethalomhoz közel táborban Jul. 4.¹⁰⁾ 17.¹¹⁾
 Gyulafehérvárott Jul. 27.¹²⁾
 Zólyomban Aug. 9.¹³⁾
 Visegrádon Aug. 19.¹⁴⁾ Sept. 26.¹⁵⁾
 Visegrádon Nov. 18.¹⁶⁾ 30.¹⁷⁾ Dec. 6.¹⁸⁾
 Trencsin Dec. 14.¹⁹⁾
 Visegrádon Dec. 27.²⁰⁾

1345.

Visegrádon Ján. 6.²¹⁾ 7.²²⁾ Mart. 25.²³⁾
 Visegrád Apr. 17.²⁴⁾ Máj. 8.²⁵⁾ 26.²⁶⁾
 Visegrád alatt Aug. 25.²⁷⁾
 Visegrádon Sept. 4.²⁸⁾ 7.²⁹⁾
 Visegrádon Oct. 6.³⁰⁾
 Visegrádon Nov. 25.³¹⁾
 Bécs Dec. 14.³²⁾
 Visegrádon Dec. 31.³³⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. IX. 1. 204. l. — ²⁾ uo. 208. l. és Wagner: *Analecta Scepusii* III. 34. l. — ³⁾ Cod. dipl. 140. l. — ⁴⁾ uo. 206. Erdélybe készül. — ⁵⁾ uo. 208. l. — ⁶⁾ ifju Palugyay Imre: *Magyarország leírása* IV. 696. l. — ⁷⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁸⁾ 1853-ik évi Pesti Napló Dec. 29-diki 1141-dik száma, és Magyar történelmi tár VII. 246. l. — ⁹⁾ Cod. dipl. IX. 1. 210. l. — ¹⁰⁾ uo. 202. l. — ¹¹⁾ C. d. IX. 1. 196. l. — ¹²⁾ uo. 195. l. — ¹³⁾ uo. 212. l. — ¹⁴⁾ uo. 198. l. — ¹⁵⁾ uo. 200. l. — ¹⁶⁾ uo. 239 l. — ¹⁷⁾ uo. 203. l. — ¹⁸⁾ uo. 197. l. — ¹⁹⁾ uo. 205. l. — ²⁰⁾ Podhorányi család levéltárában.

²¹⁾ C. d. IX. 1. 280. l. — ²²⁾ uo. 285. l. — ²³⁾ C. d. IX. 7. 54. l. — ²⁴⁾ C. d. IX. 1. 283. l. — ²⁵⁾ uo. 282. l.

²⁶⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményéből.

²⁷⁾ C. d. IX. 6. 20. l. és IX. 1. 279. l. — ²⁸⁾ C. d. IX. 1. 275. l. — ²⁹⁾ uo. 278. l. — ³⁰⁾ uo. 284. l. — ³¹⁾ uo. 281. l. — ³²⁾ uo. 277. l. — ³³⁾ uo. 349. l.

1346.

Visegrád Febr. 19.¹⁾ Buda Mart. 3.²⁾ Visegrád Mart. 23.³⁾ 24.⁴⁾
 Semelnicumnál Jun. 2-kán kiköt⁵⁾
 Jadrába ér Jun. 25-kén⁶⁾, távozik Jul. 3.⁷⁾
 Luka völgyi táborban Jul. 6.⁸⁾
 Bihátson Jul. 15.⁹⁾
 Vincen Jul. 19.¹⁰⁾
 Visegrádon Aug. 12.¹¹⁾ Sept. 7.¹²⁾
 Budán Sept. 11.¹³⁾ Visegrádon Nov. 16.¹⁴⁾
 Buda Nov. 18.¹⁵⁾ Dec. 4.¹⁶⁾ 18.¹⁷⁾ 21.¹⁸⁾

1347.

I. (nagy) Lajos király Novemberben először vezet hadat Nápolyba, öcsese András gyilkosainak megbüntetése végett.
 Buda Ján. 31.¹⁹⁾ Febr. 11.²⁰⁾ Mart. 7.²¹⁾
 Buda Apr. 13.²²⁾ Máj. 31.²³⁾ Jul. 1.²⁴⁾ Aug. 24.²⁵⁾
 Buda Sept. 21.²⁶⁾ Oct. 16.²⁷⁾ 25.²⁸⁾ Nov. 8.²⁹⁾ 11-kén elindul és Steier földön s Friaulon keresztül³⁰⁾ Olaszországba Udinébe érkezik. Innét Paduán át Vicenzába ér Dec. 4.³¹⁾ Veronába Dec. 5. vonul be.³²⁾ Modena³³⁾, Bolognán át Forliba jut Dec. 13.³⁴⁾ Innét Rimini³⁵⁾ és Urbinnón keresztül³⁶⁾ Folignoba ér hadseregével Dec. 20. Nápoly tartományában Aquila városába bevonul Dec. 23.³⁷⁾

---

¹⁾ C. d. IX. 4. 657. l. — ²⁾ C. d. IX. 1. 349. l. — ³⁾ uo. 363. l. — ⁴⁾ uo. 417. l. — ⁵⁾, ⁶⁾ C. d. IX. 1. 349. l. — ⁷⁾ uo. 350., egy oklevele kelt e közben Budán Jun. 18-kán C. d. IX. 1. 362. l. távol létében. — ⁸⁾ in descensu nostro uo. 356. l. — ⁹⁾ in Bihigio C. d. IX. 1. 365. l. — ¹⁰⁾ in villa Vinczh uo. 355. l. — ¹¹⁾ uo. 351. l. — ¹²⁾ Esztergomi oklevél másolat gyűjtemény a pannonthalmi könyvtárban. — ¹³⁾ IX. 1. 359. l. — ¹⁴⁾ uo. 361. l. — ¹⁵⁾ uo. és Cod. dipl. IX. 1. 360. l. — ¹⁶⁾ uo. 363. l. és Aurea bulla civitatis Posoniensis, másolat a pannonthalmi könyvtárban. — ¹⁷⁾ uo. 353. l. — ¹⁸⁾ uo. 364. l.

¹⁹⁾ Eredetie a pannonthalmi házi levéltárban. — ²⁰⁾ Cod. dipl. IX. 7. 66. l. — ²¹⁾ uo. IX. 6. 22. l. — ²²⁾ uo. IX. 1. 466. és 495. l. — ²³⁾ uo. 495 és 497 l. és Wagner Dipl. Com. Sáros. 450. l. — ²⁴⁾ Cod. dipl. IX. 1. 482. l. — ²⁵⁾ uo. 496. l. — ²⁶⁾ uo. 493. l., Wagner Dipl. Com. Sáros. 215. l. — ²⁷⁾ Cod. dipl. IX. 2. 210. l. — ²⁸⁾ uo. IX. 1. 510. l., és eredetie a pannonthalmi házi levéltárban. — ²⁹⁾ Cod. dipl. IX. 1. 523. l. — ³⁰⁾ — ³⁷⁾ Dr. Horváth: Magyaror. tört. II. 90. l.

1348.

I. Lajos király Nápolyt beveszi, öcscsének Andrásnak gyilkosít megbünteti, majd Május havában áthajóz Dalmatiába s Zágráb, Segesden keresztül Budára érkezik. Aversába ér Ján. 18-kán s itt tartózkodik 24-kéig, a mikor elindult ¹⁾ s serege élén az nap Nápolyba vonul be. ²⁾

Nápolyi új királyi várban Febr. 14. ³⁾

Barlettai kikötőben hajóra száll Máj. ⁴⁾ Vrana, Zágráb, Segesd.

Buda Jul. 8. ⁵⁾ Aug. 13. ⁶⁾

Buda Sept. 5. ⁷⁾ 8. ⁸⁾ 12. ⁹⁾ Dec. 17. ¹⁰⁾

1349.

Buda Ján. 21. ¹¹⁾ Visegrádon Febr. 5. ¹²⁾

Buda Mart. 9. ¹³⁾ Apr. 1. ¹⁴⁾ Esztergom Apr. 26. ¹⁵⁾

Buda Máj. 17. ¹⁶⁾

Pozsonyban Jun. 5. ¹⁷⁾ 8. ¹⁸⁾ 13. ¹⁹⁾

Budán Jul. 5. ²⁰⁾

Pokusi vadászhelyünkön Jul. 11. ²¹⁾

Visegrád Jul. 22. ²²⁾

Besztercén Sept. 17. ²³⁾ Visegrádon Sept. 29. ²⁴⁾

Budán Oct. 6. ²⁵⁾ 10. ²⁶⁾

Gyulafehérvár Oct. 16. ²⁷⁾ 21. ²⁸⁾

Budán Dec. 4. ²⁹⁾ 16. ³⁰⁾ 17. ³¹⁾

¹⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 91. l. — ²⁾ uo. 93. — ³⁾ C. d. IX. 6. 36. l. — ⁴⁾ Dr. Horváth: uo. 96. 97. l. — ⁵⁾ C. d. IX. 6. 35. l. — ⁶⁾ C. d. IX. 1. 567. l. — ⁷⁾ Eredetie a hédervári ltban. — ⁸⁾, ⁹⁾, ¹⁰⁾ C. d. IX. 6. 35. l.

¹¹⁾ C. d. IX. 1. 644. l. — ¹²⁾ IX. 7. 95. l. — ¹³⁾ IX. 1. 658. l. és IX. 3. 154. l. — ¹⁴⁾ IX. 1. 650. l., V. 2. 255. l., II. 173. l. — ¹⁵⁾ IX. 6. 42. l. — ¹⁶⁾ uo. 46. l. — ¹⁷⁾ IX. 1. 652. l. — ¹⁸⁾ IX. 6. 42. l. — ¹⁹⁾ Régi oklevélmásolatok, most Ipolyi gyűjteményében. — ²⁰⁾ IX. 1. 695. l. — ²¹⁾ IX. 6. 42. l. alatt, és Dr. Horváth Mihály M. o. tört. II. 113. l. — ²²⁾ IX. 1. 648. l. — ²³⁾ in Bistricia Erdélyben, Déés városa levéltárában. — ²⁴⁾ IX. 1. 651. l. — ²⁵⁾ IX. 1. 664. l. — ²⁶⁾ VII. 1. 108. l. — ²⁷⁾ XI. 552. l. és eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ²⁸⁾ IX. 1. 657. l. — ²⁹⁾ Pozsonyi káptalan országos levéltárában XIV. 16. 17. — ³⁰⁾ IX. 1. 659. l. — ³¹⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 343. l. és Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 114.

1350.

I. Lajos király másodszor vezet hadat Nápolyba.
 Buda Ján. 13. ¹⁾ Mart. 8. ²⁾ Apr. 10. ³⁾
 Zengnél hajóra száll Apr. 18. ⁴⁾ Manfredoniánál kiköt. Bari.
 Trani. Barlettánál. Canossa ostrománál. ⁵⁾ Melfi alatt.
 Conza. Conturzo. Silaro folyamnál. Salerno. Saffati. Sur-
 rento. Aversai vár alá érkezik Jun. 30. ostrománál Jul.
 26. Aversai várban Sept. 5. ⁶⁾ 15. ⁷⁾ Castelnovo. Capua. ⁸⁾
 Romába bevonul Sept. 19. 26. ⁹⁾ s itt tartózkodott 30-káig. ¹⁰⁾
 Cesena. ¹¹⁾ Verona. Buda Nov. 1. ¹²⁾

1351.

I. Lajos király a Litvánokat megveri és Galliciát visszaveszi.
 Buda Ján. 4. ¹³⁾ Febr. 24. ¹⁴⁾
 Buda Apr. 1. ¹⁵⁾ 11. ¹⁶⁾ 24. ¹⁷⁾ Máj. 8. ¹⁸⁾
 Buda Jun. 4. ¹⁹⁾ 23. ²⁰⁾ 27. ²¹⁾ Jul. 16. ²²⁾
 Ruthén országban Volhynia határához közel táborban . . . .
 szüz ünnepe másod napján. ²³⁾
 Buda Dec. 6. ²⁴⁾ 8. ²⁵⁾ 16. ²⁶⁾

¹⁾ Cod. dipl. IX. 6. 52. l. — ²⁾ uo. X. 1. 765. l. — ³⁾ Dr. Horváth: Magyaror. tört. II. 115. l. — ⁴⁾ Cod. dipl. IX. 6. 52. l. — ⁵⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 100–102. l. — ⁶⁾ Cod. dipl. IX. 1. 770. l., és XI. 446. l. — ⁷⁾ Wagner: Anal. Scep. III. 210. l., és Cod. dipl. IX. 1. 766. l. — ⁸⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 103. l. — ⁹⁾ Cod. dipl. IX. 1. 778. l. — ¹⁰⁾, ¹¹⁾ Budapesti szemle XI. k. 181. l. és Magy. t. Acad. 1860. Oct. 12. tartott ün. közgyűl. stb. tárgyai 27. l. — ¹²⁾ Cod. dipl. IX. 1. 780. l.

¹³⁾ Cod. dipl. IX. 2. 70. l. — ¹⁴⁾ uo. 77. l. — ¹⁵⁾ uo. 74. l. — ¹⁶⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 217. l. — ¹⁷⁾ Cod. dipl. VII. 3. 125. l., és egy eredeti Milkovits ur gyűjteményében Banán, Komárom megyében. — ¹⁸⁾ C. d. IX. 2. 72. l., és IX. 7. 109. l. — ¹⁹⁾ uo. IX. 2. 64. 65. l. — ²⁰⁾ uo. 73. l. — ²¹⁾ uo. 134. 135. l. — ²²⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ²³⁾ Történelmünk nagy kárára a kelet hiányos, C. d. IX. 2. 78. l., Budán Aug. 13. (Wagner Dipl. Com. Sáros. 2. l., és Cod. d. IX. 2. 57. 68. l.) Sept. 21. (uo. 113. l.) és 29. (uo. 76. l.), továbbá Oct. 11–kén (uo. 53. l.) kiadott okmányainak datumait, hadjárata ezen időre esvén, nem használhatjuk. — ²⁴⁾ Cod. dipl. X. 4. 347. l. — ²⁵⁾ Pozsonyi káptalan magány le-
 véltárában, a leltár szerint B. 3. 14. — ²⁶⁾ C. d. IX. 2. 67. l.

1352.

Welku Apr. 1.¹⁾

Buda Apr. 12.²⁾ 25.³⁾ Máj. 12.⁴⁾ Jun. 11.⁵⁾

Buda Sept. 10.⁶⁾ 20.⁷⁾ Oct. 4.⁸⁾ Nov. 5.⁹⁾ 11.¹⁰⁾

Visegrádon Dec. 2.¹¹⁾

1353.

Buda Febr. 14.¹²⁾ 23.¹³⁾ Mart. 1.¹⁴⁾

Visegrád Mart. 17.¹⁵⁾

Budán Mart. 25.¹⁶⁾ Apr. 4.¹⁷⁾ 17.¹⁸⁾

Esztergom Apr. 26.¹⁹⁾ Visegrád Máj. 14.²¹⁾

Buda Máj. 27.²¹⁾ 20-kán²²⁾ István Bosnia hűbéres fejedelmének leánya Erzsébettel menyegzőjét tartja.

Buda Jul. 3.²³⁾ 25.²⁴⁾ Aug. 13.²⁵⁾

Buda Sept. 1.²⁶⁾ 15.²⁷⁾ 21.²⁸⁾

Buda Dec. 10.²⁹⁾ 13.³⁰⁾ 23.³¹⁾

1354.

Buda Ján. 24.³²⁾ 25.³³⁾

Visegrád Febr. 9.³⁴⁾

Buda Mart. 2.³⁵⁾ 4.³⁶⁾ 30.³⁷⁾ Máj. 1.³⁸⁾

1) Eredetie a pannonhalmi házi l.tban., és Cod. d. IX. 2. 152. l. — 2) uo. 137. l. — 3) uo. 139. l. — 4) Uj magyar muzeum 1856. 439. l. — 5) Cod. d. IX. 2. 193. l. — 6) uo. 142. l. — 7) uo. 144. l. — 8) uo. IX. 7. 113. l. — 9) uo. IX. 2. 145. l. — 10) uo. IX. 4. 660. l., és Wagner: Anal. Scep. I. 133. l. — 11) Cod. d. IX. 2. 149. l.

12) Cod. d. IX. 2. 229. l. — 13) uo. 259. l. — 14) uo. 233. l. — 15) uo. 214. l. — 16) uo. 220. l. — 17) uo. 221. l. — 18) uo. 241. l. — 19) Dr. Horváth: M. o. tört. II. 115. l. — 20) Cod. d. IX. 3. 152. l. — 21) uo. IX. 2. 217 és 231. l. — 22) Dlugoss. Dr. Horváth: M. o. tört. II. 109. 110. l. — 23) Cod. d. IX. 2. 223. l. — 24) uo. X. 3. 386. l. — 25) uo. X. 2. 223. 224. l. — 26) uo. 225. l. — 27) uo. 232. l. — 28) uo. 760. l. — 29) uo. 230. l. és X. 3. 155. l. — 30) uo. X. 2. 335. l. — 31) uo. 213. l., és Wagner Dipl. Com. Sáros. 54. l.

32) Theiner: Vet. mon. hist. Hung. s. ill. II. 803. l. — 33) Wagner: Anal. Scep. I. 133. l., és Cod. d. IX. 2. 316. l. — uo. 324 és 362. l. — 35) uo. IX. 6. 68. l. — 36) uo. IX. 2. 303. l. — 37) uo. 319. l. és Wagner Anal. Scep. I. 28. l. — 38) Cod. dipl. IX. 2. 319. l.

Visegrád Jun. 16. ¹⁾
 Buda Sept. 18. ²⁾ Dec. 8. ³⁾

1355.

Buda Ján. 24. ⁴⁾ 25. ⁵⁾
 Buda Máj. 29. ⁶⁾
 Buda Jun. 25. ⁷⁾
 Buda Jul. 7. ⁸⁾ 9. ⁹⁾
 Buda Aug. 15. ¹⁰⁾ 20. ¹¹⁾
 Visegrád Oct. 19. ¹²⁾ 23. ¹³⁾ 27. ¹⁴⁾ Nov. 29. ¹⁵⁾

1356.

Ez év nyarán seregét személyesen vezeti a Velenceiek ellen.
 Győrött fogadja Albert osztrák herceget Ján. 16. ¹⁶⁾
 Pozsony Ján. 26. ¹⁷⁾
 Buda Febr. 26. ¹⁸⁾ Mart. 1. ¹⁹⁾ 6. ²⁰⁾
 Visegrád Apr. 10. ²¹⁾ 15. ²²⁾
 Zágráb Jun. 4. ²³⁾
 Conegliano. Asalo. Ceneda. Sile nevű patak közelében Acieto
 falusi birtokban Dalmatiában.
 Wehigio Jul. 15. ²⁴⁾
 Zágráb Nov. 10. ²⁵⁾

¹⁾ uo. 336. l. — ²⁾ uo. IX. 7. 128. l. — ³⁾ uo. IX. 2. 313. l., és IX. 7. 129. l., meg Aurea bulla civ. Posoniensis a pannonhalmi könyvtárban.

⁴⁾ Dogiel T. 1. 37. l. és Theinernél II. 803. l., — meg Cod. d. IX. 2. 363. 364. l. — ⁵⁾ uo. 386 és 410. l., és Theinernél II. 803. l. —

⁶⁾ Cod. d. IX. 2. 397. l. és IX. 7. 137. l. — ⁷⁾ uo. IX. 2. 408. l. — ⁸⁾ uo. 402. l. — ⁹⁾ uo. 387. l. — ¹⁰⁾ uo. 370. l. — ¹¹⁾ uo. X. 3. 292. l. — ¹²⁾ uo. IX. 2. 370. l. — ¹³⁾ uo. 384. l. — ¹⁴⁾ uo. 385. l. — és Kubinyi Péter: Genealogia Familiae de Felső-Kubin. Pest, 1824. 27. l. — ¹⁵⁾ uo. IX. 2. 385. l.

¹⁶⁾ Cod. d. IX. 2. 485. l. — ¹⁷⁾ uo. IX. 7. 147. l. — ¹⁸⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 116. l. — ¹⁹⁾ uo. és Cod. d. IX. 6. 72. l. — ²⁰⁾ uo. IX. 7. 145. l. — ²¹⁾ uo. IX. 2. 544. l. — ²²⁾ Ipolyi Stummer Arnold családi levéltárából. — ²³⁾ Cod. d. V. 1. 13. l., IX. 2. 475. l., Dr. B. Dudik: Inter Romanum I. 32. l. — ²⁴⁾ Paur Iván gyűjteményében. — ²⁵⁾ Cod. d. IX. 2. 492. l.

1357.

Ez év második felében a Velencei háboru alatt a délnyugoti
részekben tartózkodott.

Visegrád Ján. 25.¹⁾ 26.²⁾

Bécsben nejével Febr. elejétől 21-kéig³⁾

Visegrád Mart. 5.⁴⁾ 17.⁵⁾ 30.⁶⁾

Visegrád Apr. 6.⁷⁾ Máj. 2.⁸⁾ 16.⁹⁾

Buda Máj. 19.¹⁰⁾

Pozsegavár Jul. 2.¹¹⁾

Jadra Nov. 3.¹²⁾ 28.¹³⁾

1358.

Ez év tavaszán békét kötve a Velenceiekkel, visszatért szék-
városába.

Jadra (Zára) Ján. 20.¹⁴⁾ Febr. 18.¹⁵⁾ 20.¹⁶⁾

Visegrád Máj. 3.¹⁷⁾ Buda Máj. 5.¹⁸⁾ Visegrád Máj. 31.¹⁹⁾

Pilis Jun. 14.²⁰⁾ Visegrád Jun. 19.²¹⁾ 26.²²⁾ 27.²³⁾

Ó-buda Jun. 28.²⁴⁾

Visegrád Jul. 3.²⁵⁾ Aug. 9.²⁶⁾

Lipce Aug. 14.²⁷⁾

Székes-fehérvár Aug. 20.²⁸⁾

Temesvár Oct. 14.²⁹⁾

Visegrád Nov. 19.³⁰⁾ 22.³¹⁾

---

1) Cod. d. IX. 2. 570. l. — 2) uo. 572. l. — 3) uo. 571. l. — 4) Másolata gyűjteményemben. — 5) Cod. d. IX. 2. 585. l. — 6) uo. 614. l. — 7) uo. 595. l. — 8) uo. 596. l. — 9) uo. 606. l. — 10) Nagy Iván k. i. gyűjteményében. — 11) Paur Iván gyűjteményében és IX. 3. 674. l., meg IX. 6. 90. l. — 12) uo. IX. 7. 142. l. — 13) uo. IX. 2. 655. l.

14) Eredetie Horváth Elek képviselő ur birtokában. — 15) Cod. d. IX. 2. 661. l. — 16) uo. 660. l. — 17) uo. 678. l. — 18) uo. 668. l. — 19) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 20) Cod. d. IX. 2. 666. l. — 21) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 22) uo. és Cod. dipl. IX. 2. 683. l. — 23) uo. 674. l. és Wagner Anal. Scép. I. 211. l. — 24) Cod. d. IX. 2. 688. l. — 25) Eredetie a győri káptalan országos levéltárban. — 26) Cod. d. IX. 2. 703. l. — 27) uo. 672, 677. l., és Szabó Károly gyűjteményében. — 28) Cod. d. IX. 2. 665 és 676. l. — 29) Eredetie Véghelyi Dezső gyűjteményében. — 30) Másolata gyűjteményemben. — 31) Cod. d. IX. 4. 666. l.

1359.

Május havában kezdett serviai hadjárata után Erdélyországba indult.

Visegrád Ján. 5.¹⁾ Buda Ján. 12.²⁾

Visegrád Febr. 7.³⁾ Ó-buda Mart. 13.⁴⁾

Visegrád Apr. 3.⁵⁾ 7.⁶⁾ Szekcső Apr. 30.⁷⁾

Rednekhez közeli táborszálláson Jun. 25.⁸⁾

Serviában, hadi táborunkban Jul. 6.⁹⁾

Gyula-fehérvár Nov. 29.¹⁰⁾ Dec. 20.¹¹⁾

1360.

Erdélyországból Február havában Magyarországra vissza tér,
s az év vége felé Horváthországra megy.

Maros-vásárhelyen Ján. 25.¹²⁾

Visegrád Febr. 9.¹³⁾ Mart. 8.¹⁴⁾ 20.¹⁵⁾ 23.¹⁶⁾ 25.¹⁷⁾

Nagy-szombat Máj. 16.¹⁸⁾

Lipcsén Jun. 21.¹⁹⁾

Visegrád Aug. 2.²⁰⁾ 20.²¹⁾

Zágráb Nov. 17.²²⁾

1361.

Zágráb Ján. 6.²³⁾

Fehérváron Ján. 10.²⁴⁾

Visegrád Ján. 23.²⁵⁾ Febr. 3.²⁶⁾

Visegrád Mart. 30.²⁷⁾

1) Cod. d. IX. 3. 87. l. — 2) Uj Magyar Muzeum 1860. 181. l. — 3)

Cod. d. IX. 3. 43. l. — 4) uo. 71. 81. l. — 5) uo. 49. l., és IX.

6. 93. l., meg Aurea bulla civ. Poson. a pannonhalmi könyvtárban.

— 6) Cod. d. IX. 3. 46. l. — 7) Zeckchow Tolna m. uo. 97. l. —

8) uo. 463. l. és Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 9) Dr. Hor-

váth: M. or. tört. II. 122. l. — 10) Paur Iván gyűjteményében és

C. d. IX. 7. 489. l. — 11) uo. IX. 3. 49. l.

12) Erdélyben in Foro Siculorum Cod. dipl. IX. 6. 109. l., IX. 7. 500.

l., és Paur Iván gyűjteményében. — 13) Cod. dipl. IX. 3. 484. l. —

14) uo. 144. l. — 15) IX. 7. 496. l. — 16) IX. 3. 686. l. — 17) uo.

686. l. — 18) IX. 7. 191. l. — 19) IX. 3. 148. l. — 20) uo. 149.

l. — 21) uo. 150. l. — 22) Dr. Horváth: M. or. tört. II. 125. l.

23) Cod. d. IX. 3. 229. l. — 24) IX. 6. 121. l. — 25) IX. 7. 199. l. —

26) IX. 3. 232. l. — 27) A győri káptalan országos levéltárában.

Nagy-váradon Apr. 29.¹⁾

Lipcsén Jun. 20.²⁾ Zólyomban Aug. 9.³⁾

Visegrád Dec. 1.⁴⁾ 2.⁵⁾ 13.⁶⁾ 16.⁷⁾

Pozsony Dec. 31.⁸⁾

1362.

Visegrád Ján. 18.⁹⁾ Febr. 20.¹⁰⁾

Buda Mart. 10.¹¹⁾ 13.¹²⁾ Kemnek Jun. 2.¹³⁾

Pozsony Jun. 24.¹⁴⁾ 29.¹⁵⁾ 30.¹⁶⁾

Trencsinben Aug. 15.¹⁷⁾

Visegrád Aug. 27.¹⁸⁾ Sept. 14.¹⁹⁾

Maklár Oct. 17.²⁰⁾

1363.

Buda Febr. 2.²¹⁾ Aradon Máj. 5.²²⁾

Pozsonyban Máj. 11.²³⁾

Visegrád Jun. 1.²⁴⁾ Buda Jun. 2.²⁵⁾

Visegrád Jun. 29.²⁶⁾ 30.²⁷⁾

Lipcsén Aug. 27.²⁸⁾

Visegrád Sept. 2.²⁹⁾ Oct. 1.³⁰⁾ 4.³¹⁾

Kassán Oct. 25.³²⁾ Budán Dec. 13.³³⁾

¹⁾ FERIA quinta post quindenas festi passionis Cod. dipl. IX. 3. 250. l.

— ²⁾ uo. 248. l. — ³⁾ uo. 243. l. — ⁴⁾ uo. 247. l. — ⁵⁾ Paur Iván gyűjteményéből. — ⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltban — ⁷⁾ Cod. d. IX. 3. 228. l. — ⁸⁾ uo. 296. l., lásd igazítva a mult évről Dr. Horváth: M. or. tört. II. 126. l.

⁹⁾ Cod. d. XI. 453. l. — ¹⁰⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltban, és Cod. d. IX. 3. 315. l. — ¹¹⁾ uo. 288. 290. 291. l. — ¹²⁾ Fáiszi Ányos István levéltárában Esztergálon Veszprém megyében. — ¹³⁾ Cod. d. IX. 3. 303. l. — ¹⁴⁾ Ide alkalmazható Gr. Teleky József: Hunyadyak kora Magyarországon X. 377. l. sextonak, secundo helyett olvasott okmány datuma is. — ¹⁵⁾ Cod. d. IX. 3. 316. l. — ¹⁶⁾ IX. 7. 209. l. — ¹⁷⁾ IX. 3. 292. l. — ¹⁸⁾ Eredetiéből közöltem az 1856-dik évi Uj magyar muzeum 342 és 343. l. — ¹⁹⁾ Cod. d. IX. 3. 318. l. — ²⁰⁾ uo. 297. l.

²¹⁾ Cod. d. IX. 4. 669. l., és X. 4. 860. l. — ²²⁾ IX. 3. 353. l. — ²³⁾ IX. 6. 125. l. — ²⁴⁾ IX. 3. 356. l. — ²⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltban. — ²⁶⁾ Czech János gyűjteményében. — ²⁷⁾ Cod. d. X. 3. 311. l. — ²⁸⁾ uo. 357. l. — ²⁹⁾ uo. 346. l. — ³⁰⁾ IX. 6. 127. l. — ³¹⁾ VII. 3. 127. l. — ³²⁾ IX. 7. 523. l. — ³³⁾ IX. 3. 359. l., és IX. 5. 189. l.

1364.

Sopron Ján. 17.¹⁾ Pozsony Ján. 21.²⁾
 Brünn Febr. 10.³⁾ Visegrád Mart. 21.⁴⁾
 Kapronca Apr. 24-ke körül.⁵⁾ Fehérvár Máj. 7.⁶⁾
 Visegrád Jun. 10.⁷⁾ 11.⁸⁾ Jul. 6.⁹⁾ 15.¹⁰⁾ 22.¹¹⁾
 Gerencséri vadásztanyán Jul. 24.¹²⁾
 Visegrád Sept. 4.¹³⁾ Bagamér helységében Oct. 3.¹⁴⁾
 Visegrád Oct. 18.¹⁵⁾ 26.¹⁶⁾ Buda Nov. 6.¹⁷⁾
 Visegrád Dec. 15.¹⁸⁾ 27.¹⁹⁾

1365.

I. Lajos király első hadjárata a Török ellen Bolgárföldön.
 Visegrádon Ján. 5.²⁰⁾ hadra hívó parancsa Ung Megye ne-
 mességéhez.

Buda Febr. 2.²¹⁾ Zalánkemenben Apr. 26.²²⁾
 Viddin városa előtt Bulgáriában Máj. 30.²³⁾
 Buda Jun. 15.²⁴⁾ 21.²⁵⁾ Visegrád Jul. 16.²⁶⁾ 22.²⁷⁾
 Pozsony Sept. 13.²⁸⁾ Székes-fehérvár Sept. 20.²⁹⁾
 Zólyomban Nov. 6.³⁰⁾ Buda Nov. 19.³¹⁾
 Pozsony Nov. 30.³²⁾
 Visegrád Dec. 20.³³⁾
 Csepelnek nevezett Duna nagy szigetén.³⁴⁾

1) C. d. IX. 3. 427. l. — 2) IX. 4. 669. és X. 4. 865. l. — 3) IX. 3. 454. l. — 4) IX. 7. 223. l. — 5) uo. 541. l. — 6) IX. 3. 420. l. — 7) uo. 432. l. — 8) uo. 390. l. és IX. 6. 128. l. meg Aurea bulla civitatis Posoniensis a pannonhalmi könyvtárban. 9) Pesti Napló 1853-dik évi 1141-dik száma, Dec. 29. — 10) IX. 3. 411. l. — 11) Másolata levéltáromban. — 12) IX. 3. 391. l. — 13) Fáiszi Ányos család levéltára Esztergáron Veszprém megyében. — 14) IX. 3. 392. l. — 15) uo. 430. l. — 16) IX. 7. 490. l. — 17) uo. 525. l. — 18) IX. 3. 386. l. — 19) IX. 4. 622 és IX. 7. 223. és még Magyar történelmi tár IV. 10. l.

20) IX. 3. 470. l. — 21) uo. — 22) uo. 490 és IX. 6. 134. l. meg Aurea bulla civitatis Posoniensis a pannonhalmi könyvtárban. — 23) IX. 3. 492. l. — 24) uo. 501. l. — 25) Magyar történelmi tár. VII. 250. l. — 26) uo. 509. l. — 27) uo. 420. l. — 28) Magyar történelmi tár II. 189. l. — 29) IX. 3. 510. l. — 30) uo. 504. l. — 31) uo. 510. l. — 32) 1853. Pesti Napló 1141. sz. Dec. 29. — 33) IX. 3. 539. l. — 34) Gr. Szapáry család mura-szombati levéltárban.

1366.

I. Lajos király a tavasz és nyáron Erdélyben utazgat s annak ügyeit rendbe hozza.

Visegrád Febr. 1.¹⁾ 15.²⁾
 Buda Febr. 16.³⁾ 21.⁴⁾ 22.⁵⁾ 25.⁶⁾ 27.⁷⁾
 Visegrád Mart. 20.⁸⁾ 22.⁹⁾ Apr. 2.¹⁰⁾
 Kapus Apr. 11.¹¹⁾
 Gyula-fehérváron Apr. 24.¹²⁾
 Tordán gyűlést tart Máj. 9.¹³⁾
 Kolosvár Máj. 27.¹⁴⁾
 Székely földön Görgény vára alatt Jun. 20.¹⁵⁾
 Székely-vásárhely Jun. 24.¹⁶⁾
 Csanád Jul. 9.¹⁷⁾
 Gyula-fehérvár Jul. 13.¹⁸⁾ 14.¹⁹⁾
 Lippán Jul. 20.²⁰⁾ 24.²¹⁾
 Buda Sept. 20.²²⁾
 Mező-somlyó Nov. 9.²³⁾
 Buda Nov. 23.²⁴⁾
 Vértesben, vadásztanyáján Dec. 6.²⁵⁾ 7.²⁶⁾
 Visegrád Dec. 9.²⁷⁾ 31.²⁸⁾

---

¹⁾ Eredetie Fáiszi Ányos István családi levéltárában és Cod. d. IX. 3. 540. l. — ²⁾ uo. 581. l., és Wagner Anal. Sceps. I. 414. l. — ³⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ⁴⁾ Cod. d. IX. 3. 532. l., és Aurea bulla civit. Poson. a pannonthalmi könyvtárban. — ⁵⁾ Cod. d. IX. 3. 581. l. — ⁶⁾ uo. 547. l., és IX. 7. 237. l. — ⁷⁾ uo. IX. 3. 538. l. — ⁸⁾ uo. 579. 580. l. — ⁹⁾ uo. 527. l. — ¹⁰⁾ IX. 4. 622. l. — ¹¹⁾ IX. 3. 580. l. — ¹²⁾ IX. 7. 234. l. — ¹³⁾ IX. 3. 571. l. — ¹⁴⁾ Eredetie Déés városa levéltárában. — ¹⁵⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 134. l. — ¹⁶⁾ Cod. d. IX. 4. 375. l. — ¹⁷⁾ IX. 3. 539. l. — ¹⁸⁾ uo. 569. l. — ¹⁹⁾ uo. 549. 552. l. — ²⁰⁾ uo. 544. l. — ²¹⁾, ²²⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 134. l. — ²³⁾ C. d. IX. 3. 546. l. — ²⁴⁾ uo. 622. l. — ²⁵⁾, ²⁶⁾ Dr. Horváth. M. or. tört. II. 134. l. — ²⁷⁾ Cod. d. IX. 3. 573. l. — ²⁸⁾ uo. VII. 3. 133. l.

1367.

Visegrád Ján. 9.¹⁾ Buda Febr. 1.²⁾
 Visegrád Febr. 2.³⁾ 6.⁴⁾ Mart. 5.⁵⁾ 7.⁶⁾ Buda Mart. 17.¹⁾
 Visegrád Apr. 2.⁴⁾ 13.⁹⁾ Máj. 27.¹⁰⁾
 Buda Jun. 17.¹¹⁾ Visegrád Jun. 17.¹²⁾ 29.¹³⁾ 30.¹⁴⁾
 Marót Jul. 4.¹⁵⁾
 Predava helységében Jul. 18.¹⁶⁾ Visegrád Jul. 28.¹⁷⁾
 Székes-fehérvár Aug. 20.¹⁸⁾ Buda Aug. 30.¹⁹⁾
 Buda Oct. 20.²⁰⁾ 27.²¹⁾ Wechhindán Nov. 1.²²⁾
 Buda Nov. 19.²³⁾ 25.²⁴⁾ Kapronca Dec. 15.²⁵⁾

1368.

Buda Febr. 19.²⁶⁾ Mart. 1.²⁷⁾
 Visegrád Mart. 9.²⁾ 16.²⁹⁾ Máj. 25.³⁰⁾
 Visegrád Jun. 8.³¹⁾ 12.³²⁾ 22.³³⁾ 27.³⁴⁾
 Német-lipcse Jul. 27.³⁵⁾ Zólyom Aug. 9.³⁶⁾
 Visegrád Aug. 16.³⁷⁾ 29.³⁸⁾ Sept. 1.³⁹⁾
 Visegrád Oct. 25.⁴⁰⁾ Temesvár.⁴¹⁾
 Boszniában harcol. ⁴²⁾

-
- 1) Magyar tört. tár IV. 146. l. — 2) C. d. IX. 4. 41. l. — 3) XI. 522. l. — 4) Déés városa levéltárában. — 5) Dr. Horváth: M. or. tört. II. 135. l. — 6) Eredetie a pannonhalmi h. ltban, és Cod. d. IX. 4. 88. l. — 7) uo. 44. l. — 8) uo. 40. l. — 9) Eredetie a pannonhalmi ltban. — 10) C. d. IX. 7. 262. l. — 11) uo. X. 4. 52. l. — 12) uo. IX. 4. 52. l., és Esztergomi okm. gyűjt. a pannonhalmi k. tárban. — 13) Cod. dipl. IX. 4. 51 és 65. l. — 14) uo. X. 4. 53. l. és eredetie a pannonhalmi ltban. — 15) Nagy Iván gyűjteményében. — 16) a tengerparton, C. d. IX. 4. 54. l. — 17) Czech János gyűjteményében. — 18), 19) Eredetie a pannonhalmi ltban. — 20) C. d. IX. 4. 60. l. — 21) uo. 58. l. — 22) uo. 45. l. — 23) uo. 78. l. — 24) Eredetie a pannonhalmi h. ltban. — 25) C. d. IX. 4. 49. l.
 26) Tudomántár 20. 295. és Cod. d. IX. 7. 269. l. — 27) IX. 4. 120. l. — 28) Eredetie a pannonhalmi h. ltban. — 29) Gamauf Miscellen V. 320. l. — 30) IX. 4. 130. l. — 31) uo. 127. l. — 32) Eredetie a pannonhalmi h. ltban. — 33) IX. 4. 129. l. — 34) IX. 7. 277. l. — 35) Zólyom m., l. az 1854-dik évi Uj Magyar Muzeum 122. l. — 36) IX. 4. 136. l. — 37) uo. 140. l. — 38) Eredetie a hédervári ltban. — 39) IX. 4. 125. l. — 40) uo. 119. l. — 41) Pesti Frigyes gyűjteményében. — 42) Hédervári levéltár, nálam XXV. r. sz. a.

Buda Febr. 14.¹⁾ 15.²⁾

Buda Mart. 6.³⁾ 14.⁴⁾

Diós-győr Máj. 7.⁵⁾

Visegrád Jun. 11.⁶⁾

Buda Jun. 22.⁷⁾ 24.⁸⁾ 26.⁹⁾ 28.¹⁰⁾

Lipcese Jul. 15.¹¹⁾

Visegrád Jul. 21.¹²⁾ 22.¹³⁾

Visegrád Aug. 22.¹⁴⁾

Pozsony Sept. 14.¹⁵⁾

Diós-győr Sept. 16.¹⁶⁾

Visegrád Oct. 11.¹⁷⁾

Diós-győr Oct. 29.¹⁸⁾

Buda Dec. 18.¹⁹⁾

---

1) Theiner : Vet. mon. Hung. sacr. ill. II. 803. l.

2) Dogiel I. 39. l.

3) Érdy mappája szerint.

4) Cod. d. IX. 4. 165. l.

5) Fényes : Magyar or. geogr. szótára I. Banánál, és IX. 4. 175. l.

6) uo. 160. l.

7) uo. 169 és 214. l.

8) uo. 175. l.

9) uo. 189. l.

10) Eredetie a pannonhalmi h. l.tban.

11) IX. 4. 171. l.

12) IX. 6. 152. l.

13) IX. 4. 167. l.

14) uo. 161. l., és IX. 7. 290. l.

15) IX. 4. 170., és Pesti napló 1853, Dec. 29-ki száma.

16) IX. 4. 176. l.

17) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

18) IX. 4. 177. l., és IX. 7. 285. l.

19) IX. 4. 168. 169. l.

1370.

I. Lajos király lengyel királyá választatik és Nov. 17-dikén
Krakóban megis koronáztatik.

Buda Ján. 10. ¹⁾

Visegrád Ján. 25. ²⁾

Buda Mart. 6. ³⁾ 8. ⁴⁾

Diós-győr Mart. 12. ⁵⁾ 16. ⁶⁾

Kolosvár Mart. 30. ⁷⁾

Buda Apr. 10. ⁸⁾ Visegrád Apr. 21. ⁹⁾

Küküllővár Apr. 24. ¹⁰⁾

Székely-vásárhely Apr. 26. ¹¹⁾

Buda Máj. 20. ¹²⁾

Diós-győr Jun. 2. ¹³⁾

Megyeri vadásztanyán Jun. 5. ¹⁴⁾

Zilah Jun. 24. ¹⁵⁾

Visegrád Jul. 13. ¹⁶⁾ Aug. 1. ¹⁷⁾

Szemnicsei katonáskodási helyen Aug. 2. ¹⁸⁾

Visegrád Aug. 30. ¹⁹⁾

Buda Sept. 29. ²⁰⁾

Uj Sandecz. Krakóban Nov. 17-kén lengyel királyá koronáz-
tatott. ²¹⁾ 25. ²²⁾

Gnesen. ²³⁾ Krakó ²⁴⁾

Diós-győr Dec. 28. ²⁵⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. IX. 4. 122. l. — ²⁾ uo. IX. 6. 162. l., és IX. 7. 571. l.
— ³⁾ uo. 266. l. — ⁴⁾ IX. 4. 231. l. — ⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi
h. l.tárban. — ⁶⁾ Tudománytár 20. k. 295. l., és IX. 7. 267. l. —
⁷⁾ Kolosvári j.könyv Cornides gyűjteményében, jelenleg a Magy. tud.
Akademia könyvtárában. — ⁸⁾ IX. 4. 232. l. — ⁹⁾ uo. 243. l. —
¹⁰⁾ , ¹¹⁾ Kolosvári j.könyv uo. — ¹²⁾ Cod. d. VII. 3. 152. l. — ¹³⁾
Paur Iván gyűjt. és Cod. d. IX. 7. 572. l. — ¹⁴⁾ uo. IX. 4. 314. l.
— ¹⁵⁾ uo. 225. l. — ¹⁶⁾ uo. 230. l. — ¹⁷⁾ Eredetie a győri káp-
talan országos levéltárban. — ¹⁸⁾ Zólyom megyében, egy másik ok-
mányban Geumche uo. 229. 234. l. — ¹⁹⁾ Rácz Károly gyűjtemé-
nyében a Magy. tud. Akad. l.tárban. — ²⁰⁾ Cod. d. IX. 4. 236. l.
— ²¹⁾ Dr. Horváth: Magyaror. tört. II. 140. l. — ²²⁾ uo. IX. 4. 241.
l. — ²³⁾ , ²⁴⁾ Dr. Horváth: Magyaror. tört. II. 140. l. — ²⁵⁾ uo. IX.
237. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 173. l.

1371.

I. Lajos király Velencével háboruba keveredik s a tavaszon maga is megjelen seregei között.

Veimi vadásztanyán Ján. 28. ¹⁾

Buda Febr. 24. ²⁾

Buda Mart. 6. ³⁾ 9. ⁴⁾

Jadrába érkezik Apr. 9. ⁵⁾

Visegrád Máj. 24. ⁶⁾ 26. ⁷⁾

Trencsin Jun. 12. ⁸⁾

Veimi vadásztanyán Jul. 1. ⁹⁾

Pozsony Jul. 2. ¹⁰⁾

Visegrád Jul. 9. ¹¹⁾

Visegrád Aug. 17. ¹²⁾

Torna Aug. 25. ¹³⁾

Visegrád Sept. 5. ¹⁴⁾

Buda Sept. 21. ¹⁵⁾

Visegrád Nov. 1. ¹⁶⁾ 11. ¹⁷⁾

Diós-győr Nov. 18. ¹⁸⁾

¹⁾ In villa Veyn loco venationis nostrae, Veszprém megyében Zirc mellett, Cod. d. IX. 7. 308. l.

²⁾ uo. 309. l., IX. 6. 163. l., és Aurea bulla civ. Posoniensis a pannonhalmi könyvtárban.

³⁾ uo. IX. 4. 330. l.

⁴⁾ Müncheneri kir. levéltárban, másolata Szabó Károly gyűjteményében.

⁵⁾ uo. IX. 4. 331. l.

⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban.

⁷⁾ uo. IX. 7. 312. 313. l.

⁸⁾ Rácz Károly gyűjteményében a Magy. Tud. Akad. levéltárban.

⁹⁾ Czech János gyűjteményében uo.

¹⁰⁾ Cod. d. IX. 7. 312. l.

¹¹⁾ uo. IX. 4. 339. l., és Arkiv za povestnicu jugoslavensku. Zágráb 1851. Knjiga I. 63. l.

¹²⁾ Cod. d. IX. 4. 387. l.

¹³⁾ uo. 332. l.

¹⁴⁾ uo. 334 és 339. l., és Aurea bulla Civ. Posoniensis a pannonhalmi könyvtárban.

¹⁵⁾ uo. IX. 4. 342. l. — ¹⁶⁾ uo. 337. l.

¹⁷⁾ uo. 341. l. — ¹⁸⁾ uo. 336 és 341. l.

1372.

I. Lajos király elmátkásitja Mária leányát Zsigmondnak —
 IV. Károly német császár fiának — s azért az év végén
 e fölötti alkudozások végett az ország nyugoti részén
 tartózkodott.

Visegrád Ján. 6.¹⁾ Buda Febr. 20.²⁾
 Visegrád Apr. 15.³⁾ Buda Máj. 9.⁴⁾
 Visegrád Máj. 15.⁵⁾ 16.⁶⁾ 23.⁷⁾ 31.⁸⁾
 Esztergom Jun. 14.⁹⁾ Zalatna Sept. 3.¹⁰⁾
 Visegrád Oct. 3.¹¹⁾ Ujvár (Holits) Oct. 4.¹²⁾
 Nagy-Szombat Oct. 6.¹³⁾
 Semptén Oct. 8.¹⁴⁾
 Sopron Oct. 16.¹⁵⁾
 Gerencsér Oct. 22.¹⁶⁾
 Alberti Nov. 7.¹⁷⁾

1373.

Buda Mart. 5.¹⁸⁾
 Bécs Mart. 9.¹⁹⁾
 Visegrád Mart. 15.²⁰⁾ 18.²¹⁾ 19.²²⁾ 24.²³⁾
 Buda Mart. 26.²⁴⁾ 29.²⁵⁾ Apr. 5.²⁶⁾ Máj. 1.²⁷⁾
 Szilvás Váradon Aug. 11.²⁸⁾
 Visegrád Sept. 25.²⁹⁾ Oct. 12.³⁰⁾
 Visegrád Nov. 2.³¹⁾ 8.³²⁾

¹⁾ Cod. d. IX. 7. 316. l. — ²⁾ uo. IX. 4. 391. l. — ³⁾ uo. 684. l. —
⁴⁾ uo. 395. l. — ⁵⁾ uo. 398. l. — ⁶⁾ uo. 402. l. — ⁷⁾ uo. 406. l.
 — ⁸⁾ uo. 408. l. — ⁹⁾ uo. 408. l. — ¹⁰⁾ uo. 424. l. az év alig ha
 nem 1377, mert a septimot könnyen secundonak olvashatni. (?) —
¹¹⁾ uo. IX. 6. 209. l. — ¹²⁾ uo. IX. 7. 317. l. — ¹³⁾ uo. IX. 4.
 423. l. — ¹⁴⁾ uo. 425. l. — ¹⁵⁾ IX. 7. 319. l. — ¹⁶⁾ uo. IX. 4.
 426. l. és IX. 6. 169. l. — ¹⁷⁾ uo. IX. 4. 421. l.

¹⁸⁾ Uj Magyar Muz. 1860. 182. l. — ¹⁹⁾ Cod. d. IX. 4. 485. l. és IX.
 7. 320. l. — ²⁰⁾ uo. IX. 4. 501. l. — ²¹⁾ uo. 500. l. — ²²⁾ uo.
 499. l. — ²³⁾ uo. IX. 6. 173. l., és IX. 7. 334. l. — ²⁴⁾ uo. IX.
 4. 506. l. — ²⁵⁾ uo. 490. l. — ²⁶⁾ uo. 502 és 506. l. — ²⁷⁾ uo.
 IX. 4. 488. l. és IX. 7. 333. l. — ²⁸⁾ uo. IX. 4. 529. l. — ²⁹⁾ uo.
 491. l. — ³⁰⁾ uo. IX. 6. 171. l. — ³¹⁾ uo. VII. 3. 149. l. — ³²⁾
 uo. IX. 4. 496 és Esztergomi oklevél gyűjt. a pannonn. könyvt. ban.

1374.

I. Lajos király az év elején nagybárára Budán időzött, tavasszal egy fordulatot tett a Tiszán túl, a nyarat pedig hazánk éjszaki részén tölté a lengyel nagyokkali érintkezés végett, kiket később September havában Kassán öszvegyűjtven, a lengyel trónnak leányágrai kiterjesztését keresztülvitte, az év hátralevő részében hol Budán, hol Visegrádon lakott.

Buda Ján. 9. ¹⁾ 10. ²⁾ 13. ³⁾

Visegrád Febr. 6. ⁴⁾ 17. ⁵⁾

Buda Febr. 26. ⁶⁾

Buda Apr. 16. ⁷⁾ 27. ⁸⁾

Biharban Máj. 1. ⁹⁾

Zólyomban Jul. 4. ¹⁰⁾

Vizsoli-ban Sept. 1. ¹¹⁾ 9. ¹²⁾

Kassa Sept. 17. ¹³⁾

Buda Oct. 4. ¹⁴⁾

Visegrád Nov. 1. ¹⁵⁾ 5. ¹⁶⁾

Buda Nov. 30. ¹⁷⁾

Visegrádon Dec. 13. ¹⁸⁾

---

¹⁾ Cod. d. IX. 4. 593. l.

²⁾ uo. 571. l. és IX. 6. 176. l. meg Aurea bulla civ. Poson. a pannonhalmi könyvtárban.

³⁾ uo. IX. 4. 566. l. — ⁴⁾ uo. 569. l. és Esztergomi oklevél gyűjtemény a pannonhalmi könyvtárban.

⁵⁾ uo. IX. 7. 369. l. — ⁶⁾ uo. IX. 4. 580. l.

⁷⁾ uo. 561. l. és Kollár. F. Ádám kézirati gyűjteményéből. Ezen oklevélben egygyik leányát eligéri II. Lajos francia királynak.

⁸⁾ uo. IX. 4. 580. l.

⁹⁾ uo. 575. l. és IX. 6. 178. l. meg Wagner Dipl. Com. Sáros, 218. l.

¹⁰⁾ uo. IX. 4. 569. l. és Aurea bulla civ. Poson. a pannonhalmi könyvtárban.

¹¹⁾ Hernád mellett Abauj megyében IX. 4. 654. l.

¹²⁾ uo. 565. l. — ¹³⁾ uo. 573. l. — ¹⁴⁾ uo. 568. l.

¹⁵⁾ Rác Károly gyűjteményében a Magyar Tud. Academia levéltárában.

¹⁶⁾ Régi magyar nyelvemlékek 2. k. 40. l.

¹⁷⁾ C. d. IX. 4. 579. l. — ¹⁸⁾ uo. 567. l.

1375.

Buda Mart. 4.¹⁾ Szepesben Apr. 4.²⁾
 Váradon Máj. 1.³⁾
 Pozsony Máj. 3.⁴⁾
 Kolosvár Aug. 12.⁵⁾ 14.⁶⁾
 Buda Sept. 21.⁷⁾ Visegrád Oct. 12.⁸⁾
 Kokapunthá-n Nov. 25.⁹⁾ Visegrád Dec. 6.¹⁰⁾
 Diós-győr Dec. 28.¹¹⁾

1376.

I. Lajos király az év első felét Budán, majd Kejstut litván herceg ellen sereg gyűjtéssel foglalkozva Julius s Augustus havában Zólyomban tartózkodott, ezután a Litvánok ellen vezette seregét, ezekkel békét kötve már December havában Diós-győrött találjuk.

Buda Febr. 22.¹²⁾ Mart. 7.¹³⁾
 Buda Apr. 3.¹⁴⁾ 6.¹⁵⁾
 Visegrád Jun. 2.¹⁶⁾ 21.¹⁷⁾
 Visegrád Jul. 5.¹⁸⁾
 Zólyomban Jul. 19.¹⁹⁾ Aug. 13.²⁰⁾
 Szandoki hegyeken átmegy.
 Diós-győr Dec. 29.²¹⁾

---

¹⁾ C. d. IX. 7. 590. l. — ²⁾ in Zipice IX. 5. 38. l. — ³⁾ Wagner Anal. Scep. I. 414. l., és C. d. IX. 5. 35. l., meg X. 3. 5. l. — ez okmánynál az évszámiban alighanem hiba van, mit hihető a quarto szó quinto-nak olvasása okozott, Váradról nem is lehetett ekkor két nap alatt Pozsonyba menni. — ⁴⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára Capsa B. Fasc. 2. No. 8., és C. d. IX. 5. 33. l., ugy IX. 6. 186. l., meg IX. 7. 374. l. — ⁵⁾ Eredetie Déés városa levéltárában. — ⁶⁾ C. d. IX. 5. 40. l. — ⁷⁾ uo. 71. l. — ⁸⁾ Rácz Károlyféle gyűjteményben a Magyar. tud. Akademia levéltárában. — ⁹⁾ Cod. d. IX. 7. 376. l. — ¹⁰⁾ Déés városa levéltárában, — ¹¹⁾ Cod. d. IX. 5. 34. l.

¹²⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban — ¹³⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 100. l. és C. d. IX. 5. 84. l. — ¹⁴⁾ uo. 86. l. — ¹⁵⁾ uo. 101. l. — ¹⁶⁾ uo. 89. l. — ¹⁷⁾ uo. 96. l. — ¹⁸⁾ Emlitve Szepesi Jakab országbíró ez évi levelében, levéltáromban. — ¹⁹⁾ C. d. IX. 5. 87. l. — ²⁰⁾ uo. 85. l. — ²¹⁾ Eredetie Déés városa levéltárában.

1377.

I. Lajos király ez év elején felső Magyarországon, a tavaszt, nyarat felváltva Erdélyben, az ősz s telet Kassán és kedves mulató váraiban Zólyom s Diós-győrött töltötte, a Lengyel ügyekkel foglalkozva.

Zólyomban Febr. 28. ¹⁾

Tordán Apr. 5. ²⁾

Fired-en Apr. 12. ³⁾

Diós-győr Máj. 1. ⁴⁾

Besztercén Máj. 17. ⁵⁾

Diós-győr Máj. 28. ⁶⁾

Kolosvár Jun. 18. ⁷⁾

Kassa Jun. 28. ⁸⁾

Kolosvár Aug. 14. ⁹⁾

Visegrád Aug. 26. ¹⁰⁾

Valek váránál Sept. 8. ¹¹⁾

Lipowchi várban Sept. 14. ¹²⁾

Kassa Sept. 21. ¹³⁾

Buda Sept. 30. ¹⁴⁾

Visegrád Oct. 7. ¹⁵⁾

Zólyomban Oct. 30. ¹⁶⁾ Nov. 5. ¹⁷⁾ 11. ¹⁸⁾ 19. ¹⁹⁾

Diós-győr Dec. 20. ²⁰⁾ 21. ²¹⁾

---

1) C. d. IX. 7. 383. l. — 2) Erdélyben C. d. IX. V. 161. l. — 3) uo. 157. l. — 4) uo. IX. 7. 382. l. — 5) Kolosvári jegyzőkönyv Cornides gyűjteményében a Magyar Tud. Academia levéltárában. 6) uo. IX. V. 146. l. — 7) uo. X. 3. 296. l. — 8) uo. IX. 5. 152. l. — 9) uo. IX. 5. 165. l. — 10) Szopóri Nagy Imre gyűjteményében. — 11) Podhorányi család levéltárában. — 12) uo. IX. 5. 153. l. Lipolch vára Zemplin megyében lásd VIII. 3. 202. l. — 13) uo. IX. 2. 143. l. — 14) uo. IX. 5. 160. l. — 15) Eredetie a hédervári levéltárban. — 16) uo. IX. 5. 165. l. és Magyar történelmi tár VI. 199. l. — 17) uo. IX. 5. 166. l. — 18) uo. 183 és 248. l. — 19) uo. 160. l. — 20) uo. 157. l. — 21) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

1378.

Diós-győr Ján. 6.¹⁾
 Buda Febr. 6.²⁾
 Visegrád Febr. 10.³⁾ 11.⁴⁾ Mart. 3.⁵⁾
 Pozsony Apr. 4.⁶⁾
 Visegrád Apr. 24.⁷⁾
 Buda Apr. 29.⁸⁾
 Veröcé-n Máj. 21.⁹⁾
 Visegrád Máj. 30.¹⁰⁾ Jun. 1.¹¹⁾ Buda Máj. 31.¹²⁾
 Buda Jun. 9.¹³⁾
 Haimburg Jun. 15.¹⁴⁾
 Kegeti várban Jun. 20.¹⁵⁾
 Visegrád Jul. 21.¹⁶⁾
 Buda Sept. 20.¹⁷⁾
 Visegrád Nov. 16.¹⁸⁾

1379.

A lengyel ügy elintézése végett felső Magyarországi váraiba,
 részint az ország fővárosa és Visegrádon tölté ez évet,
 a Velenceiek elleni hadat Durazzói Károlyra bizván.

Zólyom Febr. 6.¹⁹⁾
 Visegrád Febr. 20.²⁰⁾
 Diós-győr Máj. 1.²¹⁾ 7.²²⁾ 8.²³⁾ 15.²⁴⁾

---

¹⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 218. l. és Cod. d. IX. 5. 254. l. — ²⁾ uo. IX. 7. 399. l. — ³⁾ uo. IX. 5. 297. l., és IX. 6. 236. l. — ⁴⁾ uo. IX. 7. 608. l. — ⁵⁾ uo. IX. 5. 266. l. — ⁶⁾ uo. 250. l. és Pozsonyi kápt. magány ltban E. 4. 116. — ⁷⁾ C. d. 262. l. és X. 4. 850. l. — ⁸⁾ Eredetie a hédervári levéltárban. — ⁹⁾ C. d. IX. 5. 254. l. — ¹⁰⁾ uo. IX. 6. 237. l. — ¹¹⁾ uo. IX. 7. 400. l. és X. 4. 634. l. — ¹²⁾ Pozsonyi kápt. magány ltban E. 4. 117. — ¹³⁾ C. d. IX. 5. 245. l. — ¹⁴⁾ uo. 257. l. — ¹⁵⁾ uo. 265. l. — ¹⁶⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹⁷⁾ uo. IX. 5. 245. l. — ¹⁸⁾ Uj Magyar Muzcum 1857. melletti Acad. Értesítő a 345. l.

¹⁹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²⁰⁾ C. d. IX. 5. 322. l. — ²¹⁾ uo. 315. l. — ²²⁾ C. d. VII. 3. 140. l., és eredetie Banán Milkovits urnál. — ²³⁾ Cod. d. IX. 5. 324. l. — ²⁴⁾ uo. IX. 7. 413. l.

Visegrád Máj. 25. ¹⁾)

Buda Jun. 14. ²⁾)

Visegrád Jun. 21. ³⁾) 23. ⁴⁾) 29. ⁵⁾)

Zólyom Jul. 31. ⁶⁾)

Buda Oct. 10. ⁷⁾) 14. ⁸⁾)

Zólyom Nov. 1. ⁹⁾)

1380.

I. Lajos királya az év első harmadát Zólyom és Diós-győri váraiban tölté, majd Horvátországba rándult le, de innét nem sokára megint felutazott az ország éjszaki részébe, hol az évet be is fejezte.

Zólyom Febr. 11. ¹⁰⁾) 12. ¹¹⁾) Mart. 4. ¹²⁾) 13. ¹³⁾)

Buda Mart. 17. ¹⁴⁾)

Diós-győr Apr. 8. ¹⁵⁾)

Buda Apr. 28. ¹⁶⁾)

Visegrád Máj. 30. ¹⁷⁾)

Zágráb Jun. 3. ¹⁸⁾)

Diós-győr Jul. 15. ¹⁹⁾)

Kazán Aug. 3. ²⁰⁾)

Tót-Lipcse Aug. 9. ²¹⁾) 14. ²²⁾)

Visegrád Nov. 2. ²³⁾)

Zólyom Nov. 30. ²⁴⁾) Dec. 6. ²⁵⁾)

Diós-győr Dec. 21. ²⁶⁾) Ligeti várban Dec. 22. ²⁷⁾)

¹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²⁾ Magyar történelmi tár IV.

9. l. — ³⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁴⁾ C. d. IX.

5. 319. l. és 321. l. — ⁵⁾ uo. 318. l. — ⁶⁾ uo. 314. l. — ⁷⁾ uo.

IX. 7. 617. l. — ⁸⁾ uo. 621. l. — ⁹⁾ uo. IX. 5. 323. l.

¹⁰⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹¹⁾ C. d. IX. 5. 380. l. —

és IX. 7. 626. l. — ¹²⁾ uo. IX. 6. 244. l. — ¹³⁾ Eredetie Lippich

László urnál Győrött, másolata gyűjteményemben. — ¹⁴⁾ C. d. IX.

5. 375. l. — ¹⁵⁾ uo. VII. 3. 156. l. — ¹⁶⁾ uo. IX. 5. 386. l. — ¹⁷⁾

uo. 420. l. — ¹⁸⁾ uo. 399. l. — ¹⁹⁾ uo. IX. 6. 246. l. — ²⁰⁾ Kaza

Borsod megyében, uo. 268. l. — ²¹⁾ Rácz Károly gyűjteményéből a

Magyar Tud. Academia levéltárában. — ²²⁾ uo. és IX. 5. 391. l. Tót-

Lipcse Zólyom megyében. — ²³⁾ C. d. IX. 5. 382. l. — ²⁴⁾ uo.

395. l. és IX. 7. 420. l. — ²⁵⁾ uo. IX. 5. 395 és 442. l. — ²⁶⁾

uo. 442. l. — ²⁷⁾ uo. IX. 7. 416. l.

1381.

I. Lajos király a lengyel ügyekkel foglalkozva legnagyobbára az ország éjszaki részén és Budán s körülete töltötte ez évet.

Liget-varában Ján. 25.¹⁾ Febr. 2.²⁾

Buda Febr. 13.³⁾

Budánál Mart. 6.⁴⁾ 7.⁵⁾ a lengyel fő-urakkal.

Visegrád Apr. 7.⁶⁾

Diós-győr Máj. 23.⁷⁾

Visegrád Máj. 26.⁸⁾ Jun. 1.⁹⁾ 15.¹⁰⁾

Zsolna Jun. 25.¹¹⁾

Gradnán Jul. 3.¹²⁾

Buda Jul. 6.¹³⁾

Pilisen Jul. 26.¹⁴⁾

Lipcse Aug. 1.¹⁵⁾

Buda Aug. 9.¹⁶⁾

Zólyom Aug. 22.¹⁷⁾ 24.¹⁸⁾

Déés Aug. 28.¹⁹⁾

Diós-győr Nov. 1.²⁰⁾

Verőcén Nov. 5.²¹⁾

Diós-győr Nov. 29.²²⁾

Diós-győr Dec. 6.²³⁾ 7.²⁴⁾ 31.²⁵⁾

¹⁾ C. d. IX. 5. 487. l. — ²⁾ Paur és Nagy Iván k. i. gyűjteményében.

³⁾ Dr. Horváth Mihály: M. or. tört. II. 164. l. — ⁴⁾, ⁵⁾ Dlugoss 1.

X. k. 48. l. — ⁶⁾ Nagy Iván k. i. gyűjt. — ⁷⁾ C. d. IX. 5. 467.

l. — ⁸⁾ uo. 513. l. — ⁹⁾ uo. 486. l. — ¹⁰⁾ uo. IX. 7. 435. l. —

¹¹⁾ Silina, Sylva (C. D. XI. 529. l.) Trencsin megyében, XI. 526. l.

— ¹²⁾ C. d. IX. 5. 465. 466. l. — ¹³⁾ uo. 474. l. — ¹⁴⁾ Nagy Iván

k. i. gyűjt. — ¹⁵⁾ C. d. IX. 5. 484. l., Wagner Analecta Scepusii

III. 181. — ¹⁶⁾ uo. 474. l. — ¹⁷⁾ uo. 505. l. — ¹⁸⁾ uo. 468. l. —

¹⁹⁾ uo. 483. l., in Dedes áll a pannonhalmi könyvtárban levő Esz-

tergomi oklevelekben. — ²⁰⁾ C. d. 481. l. — ²¹⁾ uo. 461. l. — ²²⁾

uo. 469. l. — ²³⁾ Dr. Horváth Mihály: M. or. tört. II. 164. l. — ²⁴⁾

Cod. d. IX. 5. 561. l. — ²⁵⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 165. l.

1382.

Zágráb Ján. 4. ¹⁾
 Diós-győr Ján. 9. ²⁾ 2. ³⁾
 Zágráb Ján. 18. ⁴⁾
 Buda Febr. 4. ⁵⁾
 Diós-győr Febr. 20. ⁶⁾
 Szilvás-vár helységében Febr. 24. ⁷⁾
 Buda Febr. 28. ⁸⁾
 Pispekin Mart. 15. ⁹⁾
 Zólyom Mart. 16. ¹⁰⁾
 Buda Mart. 21. ¹¹⁾ Apr. 1. ¹²⁾
 Valkó helységében Apr. 11. ¹³⁾
 Zólyom Máj. 1. ¹⁴⁾ Jun. 1. ¹⁵⁾
 Visegrád Jun. 3. ¹⁶⁾ 18. ¹⁷⁾ 21. ¹⁸⁾ 23. ¹⁹⁾ 29. ²⁰⁾
 Nostre-n Jul. 6. ²¹⁾
 Zólyom Jul. 20. ²²⁾ 24. ²³⁾
 Ligeti várban Jul. 25. ²⁴⁾ 28. ²⁵⁾
 Szwtfalván Aug. 20. ²⁶⁾

---

¹⁾ C. d. IX. 7. 471. l. — ²⁾ uo. IX. 5. 592. l. — ³⁾ Dr. Horváth Mihály M. or. tört. II. 165. — ⁴⁾ C. d. IX. 5. 580. l. — ⁵⁾ uo. IX. 7. 452. l. — ⁶⁾ uo. IX. 5. 593. l. — ⁷⁾ uo. 568. l. és Paur Iván gyűjteményében. — ⁸⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁹⁾ Nyitra megyében IX. 5. 572. l. — ¹⁰⁾ uo. 582. l. és Aurea bulla civ. Posoniensis a pannonhalmi könyvtárban. — ¹¹⁾ uo. 628. l. és a Hédervári levéltárban, meg Dr. Horváth Mihály. M. or. tört. II. 166. ¹²⁾ uo. 166. l. — ¹³⁾ in villa Valkó, a Hédervári levéltárban. — ¹⁴⁾ C. d. IX. 5. 585. l. — ¹⁵⁾ Rácz Károly gyűjteménye a Magyar. Tud. Academia levéltárban. — ¹⁶⁾ C. d. IX. 5. 577. l. — ¹⁷⁾ uo. 575. l. és Nagy Iván k. i. gyűjt. — ¹⁸⁾ C. d. IX. 5. 613. l. — ¹⁹⁾ uo. 591. l. — ²⁰⁾ uo. 602. l. — ²¹⁾ in Nostre uo. 629. l. — ²²⁾ uo. 586. l. — ²³⁾ uo. 594. l. — ²⁴⁾ Fehér György szerint (IX. 5. 588. l.) Legenth, Szalay László szerint Libetbánya, (Magyaror. története II. 250. l.); 1342-ben egy Legen nevű helység említetik Hont megyében C. d. VIII. 4. 594. l., szerintem Liget királyi birtok volt Körmöc városa mellett, tehát Bars megyében, lásd a C. d. IX. 5. 589. l. és VIII. 6. 271. l.; — adatuuk IX. 5. 581. l. áll. — ²⁵⁾ uo. 588. l. — ²⁶⁾ uo. 589. l. és IX. 6. 271. l. in villa Szwtfalw.

Mislé-n Aug. 29. ¹⁾

Nagy-Szombat Sept. 11. meghalt. ²⁾

Székes-fehérvárott Sept. 16. eltemettetett. ³⁾

Év nélkül.

Zalatnán Jul. 25. ⁴⁾

in Parasgna (Dalmatiában) Aug. 15-ke utáni szerdán. ⁵⁾

in Verőce Áldozó csötörtök előtti pénteken. ⁶⁾

---

¹⁾ Kassa mellett? IX. 5. 585. l. — ²⁾, ³⁾ Thurótzi Schwandtnernál 1765. kiadás, I. 320. l.

⁴⁾ Paur Iván gyűjteményében. — ⁵⁾ 1844. Tudománýtár XVI. k. 253. l.
— ⁶⁾ Wagner Diplomatarium Com. Sáros. 219., különben azt mondja,
hogy 1378 vagy a következő év.

I. MÁRIA,

I. Lajos király és Erzsébet Kotromanovits István bosznia bán leánya.

1382 Sept. 17 — 1395 Máj. 17-kig.

1382. Buda Ján. 5. ¹⁾

Székes-fehérvárott, Sept. 16-kán atyját temeté el, 17-én
megkoronáztatott. ²⁾

Buda Dec. 27. ³⁾ 29. ⁴⁾

1383.

I. Mária királyné az év első négy hónapját Budán tölté, Május elején édes anyjával Erzsébettel Kassára indult, hol a lengyel nagyokkal tanácskoztak, majd visszatérván Budára, Juniusban Esztergom, Juliusban pedig Diós-győrt látogatták meg ⁵⁾, Octoberben pedig Garai Miklós nádorral Dálmátországba indultak, honnét még ezen év utolsó napjaiban elindulva a főváros felé tartottak. ⁶⁾

Buda Ján. 16. ⁷⁾ 20. ⁸⁾

Buda Febr. 27. ⁹⁾

Buda Mart. 1. ¹⁰⁾ 7. ¹¹⁾ 12. ¹²⁾ 22. ¹³⁾ 29. ¹⁴⁾

Buda Apr. 11. ¹⁵⁾ 12. ¹⁶⁾

Nagy Hatvanban Máj. 7. ¹⁷⁾

Eger Máj. 11. ¹⁸⁾

Kassán Máj. 17. ¹⁹⁾

¹⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ²⁾ Dr. Horváth Mihály: M. or. tört. II. 178. l. — ³⁾ Komárom városa ltban, a Gicz per 88. lapja, és C. d. X. 1. 47. l. — ⁴⁾ uo. 121. l.

⁵⁾ Lásd a majdan kijöendő „Magyar királynék utazásait,” addig is C. d. X. 1. 89. l. — ⁶⁾ Dec. 20-kán édes anyja Körösön ad ki egy okmányt Cod. d. X. 1. 92. l. — ⁷⁾ uo. X. 1. 66. l. — ⁸⁾ uo. 89. l. — ⁹⁾ uo. 88. l. — ¹⁰⁾ uo. 83. l. és Esztergomi oklevelek a pannonhalmi könyvtárban. — ¹¹⁾ uo. X. 1. 75. l. — ¹²⁾ uo. 72. l. — ¹³⁾ uo. 69. 88. és 100. l. — ¹⁴⁾ uo. X. 8. 116. l. — ¹⁵⁾ uo. X. 1. 76. l. és X. 8. 123. l. — ¹⁶⁾ uo. X. 1. 746. l. — ¹⁷⁾ uo. 77. l. — ¹⁸⁾ uo. 73. l. — ¹⁹⁾ uo. 67. 117. l., és Wagner Dipl. Com. Sáros. 349. l.

Buda Jun. 2.¹⁾

Esztergom Jun. 11.²⁾

Buda Jun. 17.³⁾ 18.⁴⁾

Buda Sept. 5.⁵⁾ 15.⁶⁾

Jádrába érkezik anyja s nővérével Oct. 24-kén⁷⁾, innét Nov.
4-kén Auranába indulnak.⁸⁾

1384.

I. Mária királyné útját haza felé folytatja Jánúár havában, az
év többi részét Budán tölté, kisebb kirándulásokat téve
Esztergom s Visegrádra.

Sexárd Ján. 14.⁹⁾

Buda Febr. 5.¹⁰⁾ 13.¹¹⁾

Esztergomban Mart. 12.¹²⁾ 13.¹³⁾

Buda Mart. 31.¹⁴⁾

Buda Apr. 1.¹⁵⁾ 4.¹⁶⁾

Buda Máj. 24.¹⁷⁾

Visegrád Jun. 2.¹⁸⁾

Buda Jun. 5.¹⁹⁾ 9.²⁰⁾

Buda Jul. 29.²¹⁾

Buda Nov. 27.²²⁾

---

¹⁾ C. d. X. 8. 118. l. — ²⁾ uo. X. 1. 134. l. — ³⁾ uo. 60. l. — ⁴⁾ uo.
83. l. — ⁵⁾ Dr. Horváth Mihály: M. or. tört. II. 165. — ⁶⁾ Cod. d.
69. l. — ⁷⁾ uo. 135. l. és X. 3. 9. l. — ⁸⁾ uo. X. 1. 136. l.

⁹⁾ Paur Iván gyűjteményében.

¹⁰⁾ C. d. X. 8. 137. l. — ¹¹⁾ uo. 139. l.

¹²⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

¹³⁾ C. d. X. 8. 135. l. — ¹⁴⁾ uo. 135. l.

¹⁵⁾ Eredetie Szalay Ágoston gyűjteményében.

¹⁶⁾ C. d. X. 8. 137. l. — ¹⁷⁾ uo. 149. l. és X. 1. 176. l.

¹⁸⁾ Eredetie Pannonhalmán a házi levéltárban.

¹⁹⁾ C. d. X. 3. 12. l. és X. 8. 138. l.

²⁰⁾ C. d. X. 3. 14. l. és X. 8. 133. l.

²¹⁾ uo. X. 1. 143. l.

²²⁾ uo. X. 8. 142. l.

I. Mária királyné anyjával Erzsébettel ez évet felváltva majd Visegrád, majd Budán tölté, az év utolsó napjaiban pedig II. (kis) Károlyt Székes-fehérvárra kísérték, hol ennek koronázásán jelen voltak.

Visegrád Febr. 4.¹⁾ 9.²⁾ 19.³⁾

Visegrád Mart. 3.⁴⁾

Buda Apr. 6.⁵⁾

Visegrád Máj. 30.⁶⁾

Buda Jul. 7.⁷⁾ 28.⁸⁾

Visegrád Aug. 8.⁹⁾

Buda Oct. 6.¹⁰⁾ 7.¹¹⁾ 23.¹²⁾ 26.¹³⁾

Budai ország-gyűlésen Nov. 8—14.¹⁴⁾

Buda Dec. 6.¹⁵⁾ 13.¹⁶⁾

Székes-fehérvárba ér anyjával és II. (kis) Károly királlyal Dec. 30- s ugyan ott 31-kén Károly koronázásán jelen voltak.

---

¹⁾ Cod. dipl. X. 3. 29. l.

²⁾ Eredetie gyűjteményemben.

³⁾ Cod. dipl. X. 1. 224. l.

⁴⁾ Cod. d. X. 3. 19. l.

⁵⁾ Cod. d. X. 1. 221. 222. l.

⁶⁾ Cod. d. X. 1. 257. és 264. l.

⁷⁾ Cod. d. X. 8. 175. l. — ⁸⁾ uo. 171. l.

⁹⁾ Cod. d. X. 3. 32. l.

¹⁰⁾ Cod. d. X. 1. 226. l.

¹¹⁾ uo. 262. l.

¹²⁾ uo. X. 3. 55. l.

¹³⁾ Wagner Anal. Scep. I. 326. l., és Esztergomi okm. gyűjt. a pannonhalmi könyvtárban.

¹⁴⁾ Cod. d. X. 1. 216—218. l.

¹⁵⁾ uo. X. 3. 31. l.

¹⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi házi ltban.

1385.

II. (kis) KÁROLY,**ZSIGMOND,**

**I. R. Károly unoka-öccse
Lajos moreai és durazzói
herceg és Cariglianói
Margitnak fia.**

1385 Dec. 31—1386
Febr. 24-kig.

**IV. Károly császár és
eseh király fia,
s I. Mária királynénak
férje.**

1368 Prágában született
Febr. 15.¹⁾

Brnc (Brün) Máj. 11.²⁾

Pozsonyhoz közeli mezőn (Du-
nán tul) Aug. 16.³⁾ 22.⁴⁾

Visegrád Aug. 31.⁵⁾

Buda Oct. 3.⁶⁾

Barlettánál (Olaszthonban) ha-
jóra száll Sept. 4-kén és
Zengnél Sept. 12-kén ki-
köt s Zágrábon keresztül
Budára indul, hol a ka-
rácsnyi ünnepeket tölté.

Székes-fehérvárba é anyjával
és II. (kis) Károly királlyal
Dec. 30- s ugyan ott 31-én
Károly koronázásán jelen
voltak.

---

¹⁾ Dobner: Mon. T. IV. 50. l.

²⁾ Cod. dipl. X. 8. 178. l.

³⁾ uo. 179. 181. l. és X. 3. 20. l.

⁴⁾ uo. X. 8. 181. l.

⁵⁾ uo. 189. l.

⁶⁾ uo. X. 1. 227. l.

1386.

I. Mária királyné anyjával egygyütt Zsigmondot látogató meg Május elején Győrött, majd Julius havában Garai Miklós nádor s Forgács Balázsszal egy csapat kísérete mellett a Dráván túli részekre indult, de az Eszék-Diákovári utban Gorján vára előtti mezőn a pártosok által elfogatott s a Gomnechi várba záratott, honnét anyjával egygyütt Novigrádba vitetett.

Buda Ján. 25.¹⁾

Buda Febr. 10.²⁾

Buda Mart. 1.³⁾ 26.⁴⁾

Buda Apr. 4.⁵⁾

Győr Máj. 1.⁶⁾ 2.⁷⁾

Buda Máj. 18.⁸⁾

Buda Jun. 22.⁹⁾ 24.¹⁰⁾

Esztergom Jul. 15.¹¹⁾

Gara most Gorján vára előtti mezőn Jul. 25-kén a pártosok által megrohantatnak¹²⁾, kik elfogván őket, a Gomnechi¹³⁾ várba hurcolják, innét a tenger melletti Novigrádi várba vitettek¹⁴⁾ és bezárattak.

---

¹⁾ Cod. d. X. 4. 824. l.

²⁾ uo. X. 1. 278. l.

³⁾ uo. 283. l.

⁴⁾ uo. 288. l.

⁵⁾ uo. 324. l.

⁶⁾ uo. 286. l.

⁷⁾ uo. 287. l.

⁸⁾ Eredetie a pannonthalmi h. levéltárban.

⁹⁾ C. d. X. 1. 293. l.

¹⁰⁾ uo. 290. l.

¹¹⁾ uo. 292. l.

¹²⁾ uo. X. 8. 175. l. — Diákóvár felé Thurótzai Schwandtnernél 1765-ki kiadás I. 349. l., — szinte Diákóvár felé mondja a C. d. X. 3. 314. l., — Gara felé uo., és X. 1. 303. l., — Garához (Gorján) közel X. 1. 343. l., — a garai kerületben X. 1. 345. l. — ¹³⁾ Gymnich X. 1. 357. l. a zágrábi püspök birtoka volt, Krupa vagy Gomnech, X. 1. 344. l., és X. 3. 315. l. — ¹⁴⁾ uo. X. 3. 315. l.

1386.

II. (kis) KÁROLY

ZSIGMOND.

király szerencsétlen véget ér.

Buda Ján. 15.¹⁾ 22.²⁾

Buda Febr. 5.³⁾ a királyi palotában Febr. 7-kén⁴⁾ Forgács Balázs főpohárnok mester által Erzsébet királyné jelenlétében csákánynyal többször fejbe sujtatván, Visesgrádra vitetett, hol sebeiben Febr. 24-kén⁵⁾ meghalt.

Győrhöz közeli mezőkön
Máj. 11.⁶⁾

Székes-fehérvár Sept. 5.⁷⁾Óvár Sept. 15.⁸⁾Székes-fehérvár Oct. 27.⁹⁾Veszprém Nov. 22.¹⁰⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 274. l.

²⁾ uo. 276. l.

³⁾ uo. 272. l.

^{4), 5)} Dr. Horváth: Magyar or. tört. II. 191. l.

⁶⁾ Cod. d. X. 1. 307. l., és X. 8. 212. l.

⁷⁾ uo. X. 1. 301. l.

⁸⁾ uo. 299. l.

⁹⁾ uo. 296. l.

¹⁰⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 195. l.

I. Mária királyné az évnek első felét (26 nap hijával) a Novigrádi börtönben tölté, hol anyja Erzsébet Ján. 16-kán megfojtatott s a vár-árokba dobatott. Innét a Velenceiek által kiszabadítván Jul. 4-kén találkozott férjével Zsigmonddal Zágrábban. Itt és a vidéken pár hónapig pihenve, Sept. elején Nagy-váradra indultak, majd Octoberben Diós-győrt látogatták meg, honnét Budára tértek annyi szenvedés, fájdalom s keserv után.

Novigrádi várból Jun. 4-kén reggel kiadják a pártosok a Velenceieknek, mire Nona felé indult s meghált Lucsén Dola nevű nyaralóban (villa). ¹⁾ Nonába ér 5-kén. 7.²⁾ itt időz 14-kéig. 15-kén hajóra ül s Zengnél kiköt 16-kán. 30.³⁾ s így a holnap másik felét itt tölti. Jul. 1-én Zágráb felé indul, mely város környékén Jul. 4-kén férjével Zsigmonddal találkozott. Zágráb környékén Jul. 21.⁴⁾ Zágrábban Jul. 22.⁵⁾ Zágráb környékén Aug. 3.⁶⁾

Körös Aug. 6.⁷⁾ Kapronca Sept. 4.⁸⁾

Debrecen Sept. 14.⁹⁾

Visegrád Nov. 3.¹⁰⁾

¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 342. l., Lorenzo de Monacis, Lucse Novigrád és Nona közt feküdt.

²⁾ ³⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 202. l.

⁴⁾ uo. 203. l., — és Lorenzo de Monacisnál egész utazásának részleteit olvashatni Cod. dipl. X. 1. 343. l., X. 3. 61. l.

⁵⁾ Arkiv za povestnicu jugoslavensku. Zágráb Knjiga III. 89. l.

⁶⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 203. l.

⁷⁾ Cod. d. X. 1. 347. l.

⁸⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 193. l., sexto helyett septimot kell olvasni.

⁹⁾ Cod. d. X. 3. 322. l.

¹⁰⁾ uo. X. 1 349. l.

1387.

ZSIGMOND

1387 Mart. 31 — 1437 Dec. 8-kig.

Csurgó Ján. 4.¹⁾Kapronca Ján. 10.²⁾ 19.³⁾Dombó Febr. 2.⁴⁾ Kőszeg Mart. 1.⁵⁾Székes-fehértvárott megkoronáztatik Mart. 31.⁶⁾ Apr. 1.⁷⁾Budai várban Apr. 4.⁸⁾ 11.⁹⁾ 13.¹⁰⁾ 14.¹¹⁾ 23.¹²⁾ Máj. 30.¹³⁾Jun. 1.¹⁴⁾ 4.¹⁵⁾Veszprém Jun. 12.¹⁶⁾Zágráb vidékén találkozik nejével I. Mária királynővel Jul. 4.¹⁷⁾Gabrancs helységében Aug. 3.¹⁸⁾ Kapronca Aug. 3.¹⁹⁾Kőrös (Horvátör.) Aug. 6.²⁰⁾Gwmnech várán inneni erdőben levő szálláson Aug. 12.²¹⁾Várad Sept. 12.²²⁾ Debrecen Sept. 14.²³⁾Diós-győr Oct. 13.²⁴⁾Buda Oct. 28.²⁵⁾Visegrád Nov. 3.²⁶⁾ 10.²⁷⁾Buda Nov. 19.²⁸⁾ 20.²⁹⁾ 25.³⁰⁾ 30.³¹⁾ Dec. 3.³²⁾ 8.³³⁾Győr Dec. 18.³⁴⁾

¹⁾ Cod. d. X. 1. 452. l. — ²⁾ uo. 380. l. — ³⁾ Pray Dissert. VII. 1. 131. l. — ⁴⁾ Cod. d. X. 1. 371. l. — ⁵⁾ uo. 326. l. — ⁶⁾ uo. X. 8. 240. l. — ⁷⁾ uo. 218. l. és Paur Iván gyűjteményében. — ⁸⁾ uo. X. 3. 62. l. és X. 1. 331. l. — ⁹⁾ uo. 374. l. és Wagner Anal. Scep. IV. 10. l. — ¹⁰⁾ uo. X. 1. 365. l. — ¹¹⁾ uo. 385. l. és Wagner Anal. Scep. IV. 10. l. — ¹²⁾ uo. X. 3. 63. l. — ¹³⁾ uo. X. 1. 374. l. — ¹⁴⁾ uo. 453 és 483. l. — ¹⁵⁾ Teleky: Hunyadyak kora XII. 300. l. — ¹⁶⁾ Cod. d. X. 1. 330. l. — ¹⁷⁾ lásd az előbbi lapon. — ¹⁸⁾, ¹⁹⁾ uo. X. 3. 63. l. — ²⁰⁾ uo. X. 1. 336. 340. 370. 378. l., és X. 8. 217. l. — ²¹⁾ uo. X. 1. 333. l. — ²²⁾ uo. 350. l. — ²³⁾ uo. 363. l. és X. 3. 64. l. — ²⁴⁾ uo. X. 1. 351. l. — ²⁵⁾ uo. XI. 124. l., és Gr. Teleky: Hunyadyak kora Magyarországon X. 19. l. — ²⁶⁾ uo. X. 1. 367. l. — ²⁷⁾ uo. 339. l. — ²⁸⁾ uo. 365. 373. l.; és X. 3. 64. l. — ²⁹⁾ uo. X. 1. 363. l. — ³⁰⁾ uo. 361. l. — ³¹⁾ Másolata gyűjteményemben, eredetie Héderváron. — ³²⁾ uo. X. 1. 355. l. — ³³⁾ uo. X. 8. 242. l. — ³⁴⁾ uo. X. 1. 475. l.

1388.

I. Mária királyné élte utolsó éveit csendesen töltvén, csak kisebb kirándulásokat tett az ország majd egygyik, majd másik részeiben.

Buda Ján. 17. ¹⁾ 22. ²⁾

Debrecenben Máj. 8. ³⁾

Gesztesi várban Oct. 30. ⁴⁾

Buda Nov. 25. ⁵⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 411. l.

²⁾ Dr. Horváth : M. or. tört. II. 202. l.

³⁾ Cod. d. X. 1. 401. l.

⁴⁾ Komárom megyében, X. 1. 418. l.

⁵⁾ uo. 407. l.

1388.

Zsigmond király még a mult év utolsó holnapjában megindult az ország nyugoti határa felé s ez év Martius havában Trencsinben örökségét Brandenburgot végképen eladta, majd Prágába utazott. A kapott pénzen zsoldosokat fogadott s vezérei által az alvidéki zendülők elleni hadat megkezdette. (Igy a Magyarország történelmének tisztelt írója II. 274. l. téved, midőn azt állítja, hogy személyesen vezette seregét, mert ő részint az ország közepén, részint Sempte, Zólyom, Diós-győr és Komárom megyében tartózkodott.

Trencsin Mart. 16.⁶⁾

Prága Apr. 17.⁷⁾

Visegrád Apr. 28.⁸⁾ Máj. 7.⁹⁾ Esztergom Máj. 7.¹⁰⁾

Semptén Máj. 22.¹¹⁾ Jun. 3.¹²⁾

Visegrád Jun. 17.¹³⁾ 19.¹⁴⁾

Buda Jun. 30.¹⁵⁾

Zólyom Jul. 13.¹⁶⁾

Buda Aug. 2.¹⁷⁾ 13.¹⁸⁾ 28.¹⁹⁾

Visegrád Sept. 9.²⁰⁾

Diós-győri várban Sept. 22.²¹⁾

Buda Oct. 16.²²⁾

Gesztesi várában Oct. 24.²³⁾

Majkon Nov. 4.²⁴⁾

Budán Nov. 26.²⁵⁾ 30.²⁶⁾ Dec. 2.²⁷⁾ 8.²⁸⁾ 26.²⁹⁾

---

⁶⁾ Cod. d. X. 8. 250. l. — ⁷⁾ uo. X. 1. 442. l. — ⁸⁾ uo. 420. l. — ⁹⁾ uo. 425. l. — ¹⁰⁾ uo. 444. l., és X. 3. 77. l. — ¹¹⁾ uo. X. 1. 431. l. — ¹²⁾ uo. 437. l. — ¹³⁾ Ifju Palugyai Imre: Magyarország leírása IV. 697. l. — ¹⁴⁾ uo. X. 1. 429. l. — ¹⁵⁾ uo. 433. l. — ¹⁶⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹⁷⁾ C. d. X. 1. 458. l. — ¹⁸⁾ uo. X. 8. 251. l. — ¹⁹⁾ uo. X. 1. 434. l. — ²⁰⁾ Eredetie a pannonhalmi l.tban, ugy X. 1. 446. l., valamint a X. 8. 253. l. — ²¹⁾ uo. X. 3. 69. l. és a Tudománytárban. — ²²⁾ Hiteles átirata a nemzeti Muzeumban. — ²³⁾ uo. X. 1. 449. l. — ²⁴⁾ uo. 449. l. — ²⁵⁾ uo. 453. l., és Wagner Anal. Scep. I. 329. l. — ²⁶⁾ Kolosvári jegyzőkönyv Cornides gyűjteményében, a magyar Tudom. Akademia levéltárában. — ²⁷⁾ C. d. X. 1. 439. l. — ²⁸⁾ uo. 458. l., és eredetie a pannonhalmi h. l.tban. — ²⁹⁾ uo. X. 1. 443. l.

1389.

I. Mária királyné.

Zsigmond király a tavasz és nyarat sereg-gyűjtéssel töltvén, megfordult a Tiszán túl és az ország északi részein is. Septemberben megindítván seregét Lippán keresztül Serviába ment a Török ellen, de a honnét még Novemberben vissza tért, mert már Decemberelején Temesvárott találjuk.

Buda Ján. 6.²⁾Buda Mart. 26.³⁾Utuy (??) Apr. 10.⁴⁾Böszörmény Máj. 5.⁵⁾Debrecenben Máj. 7.⁶⁾Buda Jun. 7.⁷⁾ 16.⁸⁾ 17.⁹⁾ 18.¹⁰⁾ Vise-
grád Jun. 18.¹¹⁾ Lipcse Jul. 7.¹²⁾Nagy-szombat Jul. 20.¹³⁾Buda Aug. 27.¹⁴⁾Lippán Sept. 21.¹⁵⁾Neunhofen Oct. 24.¹⁶⁾Serviában Borich várához közeli tábor-
ban Nov. 8.¹⁷⁾Borich és Csesznik várait megveszi.¹⁸⁾Temesvár Dec. 1.¹⁹⁾

Temesvár Dec.

27.¹⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 530. l. — ²⁾ uo. X. 8. 283. l. — ³⁾ uo. X. 4. 851. l. — ⁴⁾ Hornyik János: Kecskemét város története I. 199. l. szerint Ötevény volna Győr megyében?? — ⁵⁾ Cod. d. X. 1. 520. l. — ⁶⁾ Paur Iván gyűjteményében és X. 8. 293. l. — ⁷⁾ uo. X. 1. 523. l. — ⁸⁾ uo. X. 8. 376. l. — ⁹⁾ Eredetie a pannonthalmi h. l.tban XLIX. B. alatt. — ¹⁰⁾ C. d. X. 1. 523. l. — ¹¹⁾ uo. 529. l. — ¹²⁾ uo. 558. l. — ¹³⁾ uo. X. 8. 285. l. — ¹⁴⁾ Eredetie gyűjteményemben. — ¹⁵⁾ C. d. X. 1. 517. l. — ¹⁶⁾ uo. X. 8. 296. l. — ¹⁷⁾ uo. X. 1. 516. l. — ¹⁸⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 205. l. — ¹⁹⁾ C. d. X. 1. 526. l.

1390.

I. Mária királyné.

Zsigmond király az év elejét az ország keleti részén tölté, majd Budára jött, honnét ismét keletnek tartva, seregével István moldvai vajda ellen indult, mely hadjáratot alkudozással szerencsésen bevégezte. Az év végén Lengyelországba nevezetesen Krakóba utazott, sógorasszonya Hedvig lengyel királynéhoz, azonban már Dec. utolsó napjaiban Budára visszajött.

Temesvár Ján. 9.¹⁾Zeudin-ben (?) Feb. 1.⁴⁾ Váradon Feb. 8.⁵⁾Buda Febr. 26.⁶⁾ Mart. 10.⁷⁾ 11.⁸⁾Budán Apr. 30.²⁾Buda Apr. 16.⁹⁾ 17.¹⁰⁾ 18.¹¹⁾ 20.¹²⁾ 27.¹³⁾ 29.¹⁴⁾ Máj. 1.¹⁵⁾ 5.¹⁶⁾ 6.¹⁷⁾Pozsony Jun. 2.¹⁸⁾Díós-győr Jun.
8.³⁾Jákó várához közel Telnich-en Jun. 11.¹⁹⁾Váradon Jun. 21.²⁰⁾Moldvában Szucsavát elfoglalja.²¹⁾Visegrád Sept. 3.²²⁾ Váradon Sept. 11.²³⁾Temesváron Sept. 26.²⁴⁾Olnás-on Sept. 29.²⁵⁾Visegrád Nov. 5.²⁶⁾ Buda Nov. 20.²⁷⁾Szakolcán Nov. 30.²⁸⁾Pocchirtán Dec. 5.²⁹⁾ Buda Dec. 27.³⁰⁾

1) Cod. d. X. 1. 573. l. — 2) Akademiai értesítő 1857. 356. l. — 3) Cod. d. X. 1. 573 és 658. l. — 4) uo. XI. 305. 306. l. — 5) Magyar Akad. értes. 1857. 357. l. — 6) C. d. X. 1. 607. l. — 7) Eredetie a pannonhalmi lt., és X. 1. 575. l., X. 7. 156. l., X. 8. 332. l. — 8) Eredetie a pannonhalmi ltban. — 9) Cod. d. X. 8. 320. l. — 10) uo. X. 1. 589. l. — 11) uo. 634. l. — 12) uo. 605. l. — 13) uo. 597. l. — 14) Magyar Akad. értes. 1857. 356. l. — 15) C. d. X. 1. 595. l. — 16) uo. 851. l. — 17) uo. X. 8. 299. l. — 18) uo. 306. l. — 19) uo. X. 1. 593. l., és X. 4. 864. l. — 20) uo. X. 1. 615. l. — 21) Dr. Horváth: M. o. tört. II. 207. l. — 22) Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban. — 23) uo. X. 1. 575. l. — 24) Magyar történelmi tár IV. 26. l. — 25) uo. X. 1. 612. l. — 26) 1841. Tudománytár 377. l. — 27) uo. X. 1. 614. l. — 28) uo. 593. l. — 29) uo. X. 3. 104. l. és X. 8. 303. l. — 30) uo. 301. l.

1391.

I. Mária királyné.	Zsigmond király Február havában Erdélybe rándult, innét a felső vidékre utazott, honnét viszont Erdélybe indult April hóban, a nyarat Budán s környékén, meg Zólyomban töltötte, — a Török ellen vezéreit küldé.
Buda Ján. 22. ¹⁾ 30. ²⁾	Buda Ján. 6. ⁷⁾ Gyula-fehérvár Febr. 24. ⁸⁾ Szeben Mart. 6. ⁹⁾
Segesden Mart. 22. ³⁾	Diós-győr Mart. 22. ¹⁰⁾
Verőcén April 21. ⁴⁾ 24. ⁵⁾	Kolosvár Apr. 25. ¹¹⁾ Buda Máj. 9. ¹²⁾ 23. ¹³⁾ Esztergom Máj. 28. ¹⁴⁾ Visegrád Máj. 29. ¹⁵⁾ Buda Jun. 24. ¹⁶⁾ Jul. 5. ¹⁷⁾ Zólyomban Jul. 25. ¹⁸⁾
Sz.-Márton hely- ségében Oct. 7. ⁶⁾	Buda Dec. 19. ¹⁹⁾ 21. ²⁰⁾

---

1) Magyar történelmi tár. I. 199. l. — 2) Cod. dipl. X. 1. 664. l. — 3) Somogy megyében, eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 4) Cod. d. X. 1. 721. l. — 5) uo. 663. l. — 6) Uj Magyar Muzem 1860. 182. l. — 7) Pókateleki Konde család levéltárában. — 8) C. d. X. 1. 687. l. — 9) uo. 676. l., és Nagy Iván k. i. gyűjteményében. — 10) Wagner Diplom. Com. Sáros. 220. l., és X. 1. 684. l. — 11) C. d. X. 8. 325. l. — 12) Balajthy: Munkács . . . . leírása 170. l. — 13) uo. X. 8. 324. l. — 14) uo. X. 1. 681. l. — 15) Pozsonyi káptalan magány levéltárában E. 4. 109. — 16) uo. X. 3. 122. l. — 17) uo. X. 8. 685. l. — 18) uo. X. 1. 685. l. — 19) uo. 683. l., és X. 8. 327. l. — 20) uo. X. 1. 688. l.

1392.

I. Mária királyné.

Zsigmond király az év első holnapjait az ország nyugoti részein tölté, ez után sereget gyűjtven az aldunai tartományokban a Törököt megverte, October havában azonban már Nagyszombatban találjuk, meddig t. i. Jobszt és Prokop unoka-testvéreit kísérte hazájokba vissza.

Lewbiche Jun. 9.¹⁾

Pozsony Ján. 13.³⁾ 15.⁴⁾ Buda Ján. 24.⁵⁾
Kis-marton Febr. 8.⁶⁾ Visegrád Febr. 15.⁷⁾
Buda Mart. 6.⁸⁾ 10.⁹⁾ 26.¹⁰⁾ 27.¹¹⁾ 31.¹²⁾
Pozsony Jun. 11.¹³⁾
Nagy-szombat Jun. 25.¹⁴⁾
Gerebunch várához közeli táborszálláson
Jun. 27.¹⁵⁾ 28.¹⁶⁾

Bács Jul. 28.²⁾

Serviában királyi táborszállásán Jul. 25.¹⁷⁾
Szebenich várához közeli táborszálláson¹⁸⁾
. . . hoz közeli táborszálláson Aug.
10. előtti valamelyik napon.¹⁹⁾
Nagy-szombat Oct. 16.²⁰⁾ 24.²¹⁾ 25.²²⁾
Visegrád Nov. 1.²³⁾ 5.²⁴⁾
Buda Nov. 22.²⁵⁾ 30.²⁶⁾ Dec. 7.²⁷⁾ 9.²⁸⁾
Visegrád Dec. 14.²⁹⁾

¹⁾ Wagner Anal. Scep. I. 138. l., Cod. d. X. 2. 68. l. — ²⁾ uo. 67. l. — ³⁾ uo. X. 8. 352. l. — ⁴⁾ uo. X. 2. 43. 50. l. — ⁵⁾ uo. 48. l. — ⁶⁾ uo. 44. l. — ⁷⁾ uo. 47. l. — ⁸⁾ uo. 60. l. — ⁹⁾ uo. 57. l. — ¹⁰⁾ uo. X. 8. 349. l. — ¹¹⁾ uo. X. 2. 58. l. — ¹²⁾ uo. 61. l., Wagner Anal. Scep. III. 168. l. — ¹³⁾ Cod. d. X. 2. 64. l. — ¹⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban. — ¹⁵⁾ Rácz Károly gyűjteményében a magyar tud. Akademia ltárában és Cod. d. X. 2. 49. l. — ¹⁶⁾ Wagner Anal. Scep. I. 137. l. — ¹⁷⁾ Cod. d. X. 2. 63. l. — ¹⁸⁾ Nem e Gerebenich-t olvasták Szebenichnek? Cod. d. X. 2. 64. l. én Gerebunchnak olvastam a fennebb említett a magyar tud. Akad. levéltárában. — ¹⁹⁾ 1857. Akadémiai értesítő 357. l. — ²⁰⁾ Cod. d. VI. 2. 181. l. — ²¹⁾ uo. X. 8. 343. l. — ²²⁾ Aurea bulla civitatis Posoniensis másolatja a pannonhalmi könyvtárban. — ²³⁾ uo. X. 2. 46. l. — ²⁴⁾ uo. X. 3. 125. l. — ²⁵⁾ uo. X. 2. 81. l. — ²⁶⁾ Hiteles átirata a Nemzeti Muzeumban. — ²⁷⁾ C. d. X. 2. 65. l. — ²⁸⁾ uo. 42. l. — ²⁹⁾ uo. 62. l.

1393.

I. Mária királyné.

Zsigmond király az év nagyobb részét Budán, részint Visegrádon tölté, az alatt vezérei sikeresen működtek a zendülők ellen, s Kontot is 32 társaival egygyütt elfogták, kiket ő Budán lenyakaztatott. Ez időtől fogva ingadozott koronája, mit ő külszövetségek által kívánván erősíteni, az év vége felé Csehországba ment, s Albert osztrák, Vilmos meissen hercegekkel csakugyan szövetséget kötött.

Buda Ján. 6.³⁾Visegrád Febr. 15.⁴⁾Buda Febr. 23.⁵⁾ 24.⁶⁾Buda Mart. 16.⁷⁾

Esztergom Jun.

12.¹⁾Buda Jun. 15.²⁾Visegrád Jun. 7.⁸⁾Visegrád Jul. 7.⁹⁾Visegrád Sept. 15.¹⁰⁾Buda Oct. 5.¹¹⁾ 8.¹²⁾Visegrád Oct. 25.¹³⁾ 26.¹⁴⁾Nagy-szombat Nov. 2.¹⁵⁾Prága Dec. 18.¹⁶⁾

---

1) C. d. X. 8. 361. l. — 2) uo. X. 2. 93. l. — 3) uo. 144. l. — 4)

Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban. — 5) C. d. X. 2. 103. 105.

106. 108. l., 3. 130. l. — 6) uo. X. 2. 112. l. — 7) uo. X. 8.

364. l. — 8) uo. X. 2. 173. l., X. 3. 135. l. — 9) uo. X. 2. 124.

l. — 10) Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban. — 11) C. d. X. 2.

117. l., és Wagner Dipl. Com. Sáros. 350. l. — 12) C. d. X. 2.

122. l. — 13) uo. 123. l. — 14) uo. 122. l. — 15) Eredetie a pan-

nonhalmi házi levéltárban. — 16) Fessler: Geschichte der Ungern.

1394.

I. Mária királyné.

Zsigmond Prágából hazaérkezve, Martius havában Pozsonyba utazott, honnét haza érkezvén nyár közepéig honmaradt, Julius elején a Bosniával határos déli részeken, ugyanazon hó végén pedig már Lengyelországban találjuk, honnét visszaérkezve Szegedre s Erdélybe utazott a Török ellen haderőt gyűjtendő.

Esztergomban
Mart. 12.¹⁾

Esztergom Ján. 6.⁴⁾Pozsony Mart. 25.⁵⁾ 26.⁶⁾Buda Máj. 3.⁷⁾ 5.⁸⁾ 6.⁹⁾Esztergom Máj. 8.¹⁰⁾Buda Máj. 10.¹¹⁾Buda Aug. 18.²⁾Buda Jun. 15.¹²⁾Esztergom Jun. 19.¹³⁾ 24.¹⁴⁾

Somogy helységben Sept.
13.³⁾

Diákóvár Jul. 11.¹⁵⁾Uj-Szandecz Jul. 24.¹⁶⁾Buda Aug. 18.¹⁷⁾Szeged Oct. 25.¹⁸⁾ Nov. 8.¹⁹⁾ 12.²⁰⁾Torda Dec. 26.²¹⁾

1) Cod. dip. IX. 7. 164. l. — 2) uo. X. 2. 196. l. — 3) uo. 196. l., tán az Abauj megyei Somodi helység, közel Jászóhoz. — 4) Fájszi Ányos család levéltárában Esztergáron Veszprém megyében. — 5) Pozsonyi káptalan levéltára F. 2. 59. — 6) Nagy Iván k. i. gyűjteményéből. — 7) C. d. X. 2. 191. l. — 8) uo. 180. l. — 9) uo. 181. és 193. l. — 10) uo. 186. l. — 11) uo. 183. l. — 12) uo. VIII. 5. 295. l. — 13) uo. X. 2. 185. l. — 14) Paur Iván gyűjteményében és C. d. X. 8. 380. l. — 15) uo. X. 2. 178. l. — 16) Dlugoss X. 141. l. — 17) Czech János gyűjteményében 34. b. alatt, és X. 2. 195. l., meg X. 3. 146 és 148. l. — 18) uo. X. 2. 187. l. — 19) uo. X. 8. 372. l. — 20) uo. X. 2. 189. l. — 21) Paur Iván gyűjteményében és X. 3. 140. l., meg X. 8. 371. l.

1395.

I. Mária királyné.

Zsigmond tovább is a török elleni készületekkel foglalkozott Erdélyben az év első negyedében, de már April, Május havát Budán tölté, honnét a hadjárat megnyitása végett viszont Erdélybe rándult, majd seregével Oláhországba nyomult a Törökök ellen s Kis-Nikápolyt bevette, a nagyobb szerű táborozást jövő évre halasztva visszatért Erdélybe s Budára. Ősszel újra Erdélyben találjuk, de az év végén ismét az ország szívében volt.

Verőcé-n Ján. 7.¹⁾
25. ²⁾

Budán Máj. 17-én
meghalt.

Brassó Febr. 13.³⁾ 22.⁴⁾ Mart. 7. ⁵⁾

Feketehalom Mart. 9. ⁶⁾ 11. ⁷⁾

Szeben Mart. 16.⁸⁾ Kolosvár Mart. 25.⁹⁾

Buda Apr. 17.¹⁰⁾ 23.¹¹⁾ 24.¹²⁾ 26.¹³⁾ 29.¹⁴⁾

Máj. 8. ¹⁵⁾

Kimpolung Jul. 1. ¹⁶⁾

Hosszumező helységénél levő táborszá-
láson Jul. 6. ¹⁷⁾

Ó-Buda Jul. 28. ¹⁸⁾ Budán Jul. 31. ¹⁹⁾

Monoszlón Aug. 24. ²⁰⁾ Szeben Sept. 14. ²¹⁾

Esztergom Sept. 21. ²²⁾ (?)

Megyesen Sept. 29. ²³⁾ Oct. 2. ²⁴⁾

Visegrád Nov. 11. ²⁵⁾ Buda Nov. 30. ²⁶⁾

---

1) Cod. d. X. 2. 286. l., és X. 8. 392. l. — 2) uo. X. 8. 392. l. — 3) Paur Iván gyűjteményében. — 4) C. d. X. 8. 373. l., e két utolsó adat a C. d.-ban mint 1394-ben kiadott okmány jön elő, bizonyosan a helyes quintót quartónak olvasta a leíró. — 5) C. d. X. 2. 273. 303. 304. 307. 308. 309. 310. l. — 6) uo. 302. l. — 7) uo. 276 és 306. l. — 8) uo. 279. l. — 9) uo. 300. l. — 10) uo. 284 és 313 l. — 11) uo. X. 8. 397. l. — 12) uo. X. 2. 285. l. — 13) uo. 332. l. — 14) uo. 283. l. — 15) uo. X. 8. 393. l. — 16) Uj Magyar Muzeum 1855. 259. l. — 17) uo. X. 2. 277. l. — 18) uo. 290 és 329. l. — 19) Uj Magyar Muzeum 1855. 259. l. — 20) uo. X. 2. 282. l. — 21) uo. 322. l. — 22) uo. 314. l. — 23) uo. 276. l. — 24) uo. 269. és 291. l. — 25) uo. 289. l. — 26) uo. 398. l.

1396.

Zsigmond király Jánúár havában az ország nyugoti határára utazott, honnét Prágába ment. Visszatérvén, az europai segélyhadak megérkezte után Nagy-váradra indult s Orsován keresztül Nikápolyhoz ért, de e vár alatt Bajazed török szultán őt megtámadván, a francia segély-had hevessege miatt a csatát elveszti, s kénytelen egy dunai csónakra menekülni s így a Fekete tengeren át Konstantinápoly s Rhodus szigetének megkerülése után érkezett a dálmát partokhoz, Raguza és Spalatroba.

Nagy-szombat Ján. 18. ¹⁾

Holics (Ujvár) Ján. 28. ²⁾ Febr. 8. ³⁾

Prága Apr. 11. ⁴⁾

Marót-on Máj. 14. ⁵⁾

Pozsony Máj. 22. ⁶⁾

Várad Jul. 17. ⁷⁾

Rác-orsova, Viddin. ⁸⁾

Novigrádhöz közeli táborban Aug. 18. ⁹⁾

Nikápolyhoz ér Sept. 15. ¹⁰⁾ 26. 27. 28-kán csatáz a Török sereggel, megveretik, egy csónakra kap a Dunán, levez a Fekete tengerbe, Konstantinápolyt és Rhodus szigetét megkerüli. Dec. 19-kén Lacroma szigetnél Raguza városa előtt 3 velencei hajóval kiköt, 21-én a Raguzaiak behívták városukba, hol a Rettore palotába szállt s itt 9 nap időzött. Innét December 30-kán Spalatro felé elindult. ¹¹⁾

¹⁾ Cod. dipl. X. 3. 181. l., és X. 8. 408. l.

²⁾ Rácز Károly gyűjteményében a magyar tud. Akademia levéltárában.

³⁾ Dogiel IV. 77. l., és Cod. d. X. 2. 358. l.

⁴⁾ C. d. X. 2. 354. 356. l., és X. 8. 411. 412. l.

⁵⁾ uo. X. 2. 347. l.

⁶⁾ uo. X. 8. 410. l.

⁷⁾ uo. X. 2. 345. l.

⁸⁾ Dr. Horváth: Magy. o. tört. II. 219. l.

⁹⁾ Bulgariában, Cod. d. X. 2. 355 és 351. l.

¹⁰⁾ Uj Magyar muzeum 1855. 280. l.

¹¹⁾ Czech János: A magyar tud. társ. évkönyvei.

1397.

Zsigmond király Spalatroból Kninbe, hol gyűlést tartott, majd a Dráván átmenve Temesvárra, Budára érkezett. Innét Trencsinbe, Nagy-szombatba, Késmárkra, majd Turócon keresztül ismét Nagy-szombatba utazott, honnét viszont az éjszaki részekre, s innét a Temesvári országgyűlésre rándult.

Spalatroba érkezik Ján. 1. innét Kninbe utaz s gyűlést tart.

Jan. 3.¹⁾ 17.²⁾ Febr. 3.³⁾ 5.⁴⁾ Comich.⁵⁾

Zokan-ban Mart. 2.⁶⁾ Szent-györgy vára (Gyurgyevéc) mellett

Ördög István cselet vet, de azt kikerüli.⁷⁾

Temesvár Apr. 5.⁸⁾ Buda Apr. 17.⁹⁾ Máj. 3.¹⁰⁾

Esztergom Máj. 10.¹¹⁾

Buda Máj. 13.¹²⁾ 28.¹³⁾ 29.¹⁴⁾ Jun. 1.¹⁵⁾

Esztergom Jun. 6.¹⁶⁾ Trencsin Jun. 8.¹⁷⁾ Banovitz Jun. 15.¹⁸⁾

Nagy-szombat Jun. 24.¹⁹⁾ 26.²⁰⁾ 27.²¹⁾ Késmárk Jul. 15.²²⁾

Privigyén Jul. 19.²³⁾ Nagy-szombat Aug. 2.²⁴⁾ 3.²⁵⁾ 4.²⁶⁾

Ujhely Aug. 14.²⁷⁾ Esztergom Aug. 17.²⁸⁾ 23.²⁹⁾

Viglesi várában Sept. 5.³⁰⁾

Temesvári ország-gyűlésen Oct. 8.³¹⁾ 15.³²⁾ 19.³³⁾ 21.³⁴⁾ 22.³⁵⁾

25.³⁶⁾ 26.³⁷⁾ 28.³⁸⁾

---

1) Cod. d. X. 2. 412. l. — 2) uo. 411. l. — 3) uo. 412. l. — 4) uo. 413. l. — 5) Paulus de Paulo. — 6) Carnisprivium előtti pénteken X. 2. 454. l. — 7) Dr. Horváth: M. or. tört. II. 223. l. — 8) C. d. X. 2. 522. l. — 9) Uj magy. muz. 1857. 277. l. — 10) C. d. X. 2. 524. 530. l. — 11) uo. X. 8. 436. — 12) Tek. Lippits László ur birtokában. — 13) uo. X. 2. 455. l., és Arkiv za povestnicu jogslovensku. Zágráb, 1851. Knjiga I. 67. l. — 14) uo. X. 2. 414. l. — 15) uo. és X. 8. 423. l. — 16) Gr. Teleky: Hunyadyak kora M. or. X. 462. 463. l. — 17) uo. X. 8. 395. l. — 18) uo. X. 8. 425. l. — 19) Pozsonyi kápt. ltára B. 2. 9. — 20) C. d. X. 8. 427. l. — 21) Pozsonyi kápt. ltára B. 3. 15. — 22) uo. X. 2. 456. l. — 23) Eredetie a Rácz Károlyféle gyűjt. a magy. t. Akad. ltárában. — 24) uo. és X. 2. 477. l. — 25) uo. X. 3. 195. l. — 26) uo. 196. l. — 27) uo. X. 2. 423. l. — 28) Rácz Károlyféle gyűjt. a magy. t. Akad. ltban. — 29) C. d. X. 2. 295. l. — 30) uo. 478. l. — 31) Pesty Frigyes gyűjt. — 32) C. d. X. 2. 477. l. — 33), 34) Pesty Frigyes gyűjt. — 35) C. d. X. 2. 434. l. — 36) uo. 522. l. — 37) uo. 453. l. — 38) uo. X. 8. 424. l.

1398.

Zsigmond király a Temesvári országgyűlésről Erdélybe rándult, honnét Február havában Budára sietett, majd Horváthországba, hol és az ország déli vidékein maradt Junius végeig, Juliusban az ország szívében, Augustusban Erdélyországban, ősszel a déli részekén találjuk. Az év utolsó két havát székvárosa és vidékén tölté.

Brassó Ján. 9.¹⁾

Kercsi monostorban Ján. 12.²⁾

Buda Febr. 20.³⁾

Körösön (Horvátor.) gyűlést tart Febr. 28.⁴⁾

Szond Mart. 5.⁵⁾ 6.⁶⁾

Diákón Mart. 24.⁷⁾

Ujlakon (Illok) Apr. 9.⁸⁾ 23.⁹⁾

Garán Máj. 29.¹⁰⁾

Pozsegai várban Jun. 2.¹¹⁾ Pozsega városában Jun. 13.¹²⁾

Visegrád Jul. 1.¹³⁾

Orbaz-Vásárhelyhez közeli táborszálláson Aug. 13.¹⁴⁾

Monoszlón Aug. 24.¹⁵⁾

Ujlakon Oct. 16.¹⁶⁾

Bács-on Oct. 31.¹⁷⁾

Visegrád Nov. 11.¹⁸⁾

Buda Dec. 1.¹⁹⁾ 4.²⁰⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 2. 568. l. — ²⁾ Erdélyben Szebennél az Olt mellett uo. 569. l. — ³⁾ uo. 557. l. — ⁴⁾ uo. 537. l. — ⁵⁾ uo. 539. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 352. l. — ⁶⁾ Cod. d. X. 2. 540. l., Szond Bács m. lásd. IX. 5. — ⁷⁾ Arkiv za povestnicu jugoslavensku. Zágráb 1851. Knjiga I. 69. l. — ⁸⁾ C. d. X. 2. 585. l. — ⁹⁾ uo. 549. l. — ¹⁰⁾ uo. 572. l. — ¹¹⁾ uo. 565. l. — ¹²⁾ in civitate nostra Passaganam, Dr. Horváth: M. or. tört. II. 221. l. — ¹³⁾ Cod. d. X. 3. 214. l. — ¹⁴⁾ in descensu nostro campestri prope villam Orbaz Vasarhel, Rácz Károlyféle gyűjt. a magyar tud. Akad. ltban. — ¹⁵⁾ C. d. X. 2. 540. l. — ¹⁶⁾ uo. X. 8. 441. l. — ¹⁷⁾ Uj. magy. Muz. 1860. 184. l. — ¹⁸⁾ C. d. X. 2. 593. l. — ¹⁹⁾ uo. 563. l. — ²⁰⁾ uo. 571. l., X. 3. 212. l., és X. 8. 443. l.

1399.

Zsigmond király az év elején Krakóban fordul meg, honnét Lőcse s Kassán keresztül érkezett székvárosába. Aug. havában Liptóban találjuk, Octoberben a Morva határon, Novemberben pedig Nagy-szombatban.

Lőcse Febr. 23.¹⁾ 27.²⁾ Kassán Mart. 23.³⁾

Esztergom Apr. 4.⁴⁾ Visegrád Apr. 26.⁵⁾

Buda Máj. 19.⁶⁾ 29.⁷⁾ Visegrád Jun. 3.⁸⁾ Buda Jul. 16.⁹⁾

Nagy-vár alatt Liptóban Aug. 4.¹⁰⁾ Rózsahegyen Aug. 14.¹¹⁾

Szokolca Oct. 18.¹²⁾ 26.¹³⁾ Nagy-szombat Nov. 7.¹⁴⁾

1400.

Zsigmond király Martiusban Prágában volt a királyné koronázásán, honnét visszajövéen a Rába-közben fordult meg; az év végével Vencel testvérjéveli alkudozás sikerre nem vezetvén, már November havában sereggel állott Morvaországban.

Moglitzi táborban Ján. 13.¹⁵⁾

Prágában Mart. 15. jelen volt Zsófia cseh királyné koronázásán.¹⁶⁾

Tamáshida Máj. 20.¹⁷⁾ Csorna Jun. 17.¹⁸⁾ Visegrád Sept. 1.¹⁹⁾

Székes-fehérvár Nov. 2.²⁰⁾ Visegrád Nov. 11.²¹⁾

Osztrov várát megszálló táborában (Morva or.) Nov. 27.²²⁾

Dec. 2.²³⁾

Szokolca Dec. 6.²⁴⁾ Nagy-szombat Dec. 29.²⁵⁾

1) Cod. d. X. 2. 670. l. — 2) uo. 645 és 665. l., és Wagner: Dipl. C. Sáros. 452. l. — 3) C. d. X. 2. 643 és 653. l., Wagner Anal. Scep. III. 169. l. — 4) C. d. X. 2. 659. l. — 5) uo. 631. l. — 6) Eredetie a pannonthalmi h. ltárban. — 7) C. d. X. 2. 657. l. — 8) uo. 630. l. — 9) uo. X. 3. 216. l. — 10) uo. X. 2. 640. l. — 11) uo. 667. l., új magy. muzeum 1859. 524. l. — 12) C. d. X. 2. 633. l. — 13) Gr. Teleky: Huny. kora M. or. XII. 371. l. — 14) Pozsonyi káptalan országos levéltárában VII. 1. 17.

15) C. d. X. 2. 828. l. — 16) Pelzel. I. 284. l. — 17) Wagner: Dipl. C. Sáros. 473. l., C. d. X. 2. 767. l. — 18) Paur Iván gyűjteményében. — 19) Pozsonyi káptalani magány levéltár. C. 9. 96. — 20) C. d. X. 2. 764. l. — 21) uo. 765. l. — 22) Pozsonyi káptalan levéltárában B. 2. 10, 11. — 23), 24) C. d. X. 2. 761. — 25) uo. 769. l.

1401.

Zsigmond király az év első negyedét az ország nyugoti részein tölté, majd Budára tart, de itt a főurak által elfogatik s börtönbe vették, — kiszabadulása után az ország nyugoti tájain huzván ki az évet.

Nagy-szombat Ján. 17.¹⁾

Pozsony Febr. 1.²⁾

Buda Apr. 4.³⁾ 10.⁴⁾

Pachech Apr. 18.⁵⁾

Buda Apr. 24.⁶⁾ 28-dikán⁷⁾ elfogják a várban a fő-urak s előbb a Visegrádi, később a Siklósi várba vitték fogásba.⁸⁾

Nagy-szombat Jun. 13.⁹⁾

Pápa Oct. 27.¹⁰⁾ 29.¹¹⁾

Zólyomban Nov. 30.¹²⁾

Nagy-szombat Dec. 12.¹³⁾

Pozsony Dec. 22.¹⁴⁾ 31.¹⁵⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 4. 70. l., és XI. 535. l.

²⁾ uo. X. 4. második 61. l.

³⁾ Fáiszi Ányos István családi levéltárában.

⁴⁾ Cod. d. X. 4. 75. l.

⁵⁾ uo. 65. l.

⁶⁾ uo. X. 2. 456. l., és X. 4. 69. l.

⁷⁾ Turóczi.

⁸⁾ Cod. d. X. 4. 668. l., Windeck 4. r.

⁹⁾ Buda városa törvénykönyve 75. l., és X. 4. 800. l.

¹⁰⁾ Kovachich: Vestigia Comitiorum apud Hungaros 194. l.

¹¹⁾ Cod. d. X. 4. 17. l., s a másik 73. l.

¹²⁾ uo. 77. l., a másik 75. l.

¹³⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 231. l.

¹⁴⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára E. 4. 120. l.

¹⁵⁾ Cod. d. X. 4. 80. 127. l., és egy eredeti okmánya van a pozsonyi káptalan levéltárában B. 5. 30. l.

1402.

Zsigmond király a cseh ügyekkel foglalkozva az év első felét az ország éjszaknyugoti részein s Prágában, másik felét Albert osztrák herceggel alkudozván Pozsony- és Bécsben töltötte.

Szakolca Ján. 20.¹⁾ 22.²⁾

Olmüc Ján. 27.³⁾

König-gréc Febr. 4.⁴⁾

Prága Apr. 16.⁵⁾

Győr Jul. 22.⁶⁾

Bécs Aug. 16.⁷⁾

Pozsony Sept. 13.⁸⁾ 14.⁹⁾ 16.¹⁰⁾ 17.¹¹⁾ 19.¹²⁾ 20.¹³⁾ 21.¹⁴⁾
23.¹⁵⁾ 24.¹⁶⁾ 29.¹⁷⁾

Pozsony Oct. 5.¹⁸⁾ 6.¹⁹⁾ 10.²⁰⁾ 18.²¹⁾

Bécs Oct. 29.²²⁾ 31.²³⁾

Bécs Nov. 4.²⁴⁾ 14.²⁵⁾

---

1) Cod. d. X. 4. 105. 106. l.

2) uo. 112. 116. 124. l.

3) uo. 120. l. — 4) uo. 102. l.

5) Dr. Horváth: M. or. tört. II. 235. l.

6) Paur Iván gyűjteményében.

7) Cod. d. X. 4. 134. l., és X. 8. 452. l.

8) Pozsonyi káptalan levéltárában.

9) Cod. d. X. 4. a másik 134. l.

10) uo. 145. l. — 11) uo. 142. l.

12) uo. a másik 61. l. — 13) uo. 119. és 128. l.

14) uo. 136. l. — 15) uo. 143. l. — 16) uo. 104. l.

17) uo. 151. l., és Dr. B. Dudik: Des hohen deutschen Ritter-Ordens Münzsammlung in Wien. Wien, 1858. 94. l.

18) Cod. d. X. 4. 129. l.

19) uo. 117. 155. l., és Nagy Iván k. i. gyűjteményében.

20) C. d. X. 4. 146. l.

21) Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban.

22) Pozsony városa rendezetlen irataiból.

23) Cod. d. X. 4. 873. l., és X. 8. 453. l.

24) uo. X. 8. 453. l.

25) Kolosvári jegyzőkönyv, Cornides gyűjteményében a magyar tud. Akadémia levéltárában.

1403.

Zsigmond király az év első felét a cseh ügyekkel foglalkozva részint künn, részint az ország határán tölté, majd hadsereget gyűjt s Esztergomot az érsekre megszállja s elfoglalja, — az év hátralevő részét a főváros és vidékén tölté.

Leitmeric Mart. 4. ¹⁾

Bistricén Máj. 14. ²⁾

Pozsony Jul. 24. ³⁾

Pozsony Aug. 9. ⁴⁾

Ászáron (Komárom m.) Aug. 18. ⁵⁾

Esztergom Sept. 4. ⁶⁾

Buda Sept. 16. ⁷⁾

Buda Oct. 8. ⁸⁾

Székes-fehérvár Oct. 29. ⁹⁾

Székes-fehérvár Nov. 4. ¹⁰⁾ 5. ¹¹⁾ 6. ¹²⁾

Esztergom Nov. 22. ¹³⁾

Visegrád Dec. 2. ¹⁴⁾

Buda Dec. 13. ¹⁵⁾ 16. ¹⁶⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 4. 222. l.

²⁾ uo. 202, 208. l.

³⁾ uo. X. 3. 159. l.

⁴⁾ Szalay László: Magyaror. története II. 308. l.

⁵⁾ Die dominico infra octavam Assumptionis Marie Virg. X. 4. 200. l.

⁶⁾ uo. 223. l.

⁷⁾ Eredetie a hédervári levéltárban.

⁸⁾ Cod. d. X. 4. 229. l.

⁹⁾ uo. 233. l.

¹⁰⁾ uo. 219. l.

¹¹⁾ uo. 206. 208. 213. 237. 243. 809. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 354. l.

¹²⁾ C. d. X. 4. 208 és 217. l., és Rácz Károly gyűjt. a magyar tud. Akad. levéltárában.

^{13), 14)} Dr. Horváth Mihály: M. or. tört. II. 241. l.

¹⁵⁾ Czech János gyűjt. a magyar tud. Akad. levéltárában.

¹⁶⁾ Cod. d. X. 4. 200. l.

1404.

Zsigmond király az év első felét Felső-Magyarországban töltötte, hol hadsereget gyűjtött, Junius végén és Julius elején Budán is megfordult. Innét előnyomulva Morvaországra rontott, de már Augustus végén visszavonult az ország nyugoti és éjszaki részeire.

Breznó-bánya Ján. 13.¹⁾

Kassa Ján. 20.²⁾ Febr. 3.³⁾

Lőcse Febr. 13.⁴⁾ 26.⁵⁾

Késmárk Mart. 13.⁶⁾ 14.⁷⁾

Pozsony Apr. 3.⁸⁾ 4.⁹⁾ 6.¹⁰⁾ 15.¹¹⁾ 17.¹²⁾ 18.¹³⁾

Korpona Apr. 29.¹⁴⁾

Beszterce-bánya Jun. 13.¹⁵⁾

Buda Jun. 15.¹⁶⁾ Jul. 2.¹⁷⁾

Morvaországi táborban Huccova mező-város mellett Aug. 6.¹⁸⁾

Podyvyn másképp Kostel (Morvaor.) város melletti táborszálláson Aug. 12.¹⁹⁾

Ruchovan (Morvaor.) város melletti táborszálláson Aug. 15.²⁰⁾

Nagy-szombat Aug. 25.²¹⁾

Lipce (Zólyom m.) Aug. 30.²²⁾

Nagy-szombat Sept. 17.²³⁾ Viglesi várában Nov. 3.²⁴⁾

Lipce (Zólyom m.) Nov. 8.²⁵⁾

---

1) Rácz Károly gyűjteményében a magy. tud. Akad. levéltárában. — 2) Nemz. muzeum ltárában, Paur Iván gyűjteményében és Cod. d. X. 4. 815. l., X. 7. 175. l. — 3) uo. X. 4. 316. l. — 4) uo. 285. l. és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 222. l. — 5) Wagner: Anal. Scep. I. 273. l., és X. 4. 288. l. — 6) uo. X. 4. 255. 317. 318. l. — 7) uo. 287. l., Wagner Károly: Anal. Scep. I. 50. l. — 8) Eredetie a pannonhalmi h. ltárban. — 9) C. d. X. 4. 302. l. — 10) uo. 306. l. és Paur Iván gyűjteményében. — 11) C. d. X. 4. 319. l. — 12) uo. 290 és 308. l. — 13) uo. a 314. l., és a hédervári levéltárban. — 14) uo. X. 4. 314. 315 és 817. l. — 15) uo. 284. l. és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 221. l. — 16) Dr. Horváth: M. or. tört. II. 243. l. — 17) Cod. d. X. 4. 321 l. — 18) Kolosvár jkönyve a magy. tud. Akad. ltban. — 19) 20) Dr. Horváth: M. or. tört. II. 243. l. — 21) Uj magy. muzeum 1854. 128. l. — 22) Gr. Teleky: Hunyadiak kora M. or. XI. 88. l. — 23) Pozsonyi káptalan magány levéltára E. 1. 24. l. — 24) Cod. d. X. 4. 223. l. — 25) uo. 315. l.

1405.

Zsigmond király az év első hónapjait Csehországban, a többit részint Budán, részint Zólyom megyében, végre Horvátországban töltötte.

Königsberg Febr. 5.¹⁾ König-gréc Febr. 7.²⁾

Buda Mart. 15.³⁾ Apr. 16.⁴⁾

Buda Máj. 1.⁵⁾ 8.⁶⁾ 17.⁷⁾ Zólyomban Máj. 27.⁸⁾

Beszterce-bányán Jun. 13.⁹⁾

Buda Jul. 4.¹⁰⁾ 27.¹¹⁾ Aug. 23.¹²⁾

Byhigy Oct. 4.¹³⁾ 5.¹⁴⁾ Buda Dec. 20.¹⁵⁾

1406.

Zsigmond király az egész évben Magyarországon volt, és pedig nagyobbára Budán, a felföldön és a Tiszántúli vidéken.

Buda Ján. 1.¹⁶⁾ 6.¹⁷⁾ Febr. 6.¹⁸⁾ 28.¹⁹⁾

Buda Mart. 23.²⁰⁾ 26.²¹⁾ Apr. 20.²²⁾ 21.²³⁾ Máj. 11.²⁴⁾ 30.²⁵⁾

Kassa Jun. 15.²⁶⁾ Pozsony Jun. 28.²⁷⁾

Lipescén (Zólyom m.) Aug. 20.²⁸⁾

Viglesi várban Sept. 3.²⁹⁾ 8.³⁰⁾

Eger Sept. 25.³¹⁾ Várad Oct. 19.³²⁾

---

1) Cod. d. X. 4. 820. l. — 2) uo. 364. l. — 3) uo. 402. l. — 4) uo. 424. l. — 5) uo. 399. l. — 6) uo. 392. 393 és 456. l. — 7) uo. 404. l. — 8) uo. 822. l. — 9) uo. X. 3. 376. l. — 10) 11) Kolosvári jkönyv Cornides gyűjteményében a magy. tud. Akad. levéltárában. — 12) Dr. Horváth: magy. or. tört. II. 248. l. — 13) uo. 249. l. — 14) uo. 248. l. — 15) Cod. d. X. 4. 385. l.

16) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 17) Wagner: Dipl. Com. Sáros. 179. 180. l., Cod. d. X. 4. 504. 505. l. — 18) uo. 507. l. — 19) Nagy Iván k. i. gyűjteményéből. — 20) C. d. X. 4. 510. l. — 21) uo. 511. 512. l. — 22) uo. 508. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 101. l. — 23) Eredetie Lippich László úrnál Győrött. — 24) C. d. X. 8. 475. l., és Dr. Horváth: M. or. tört. II. 249. l. — 25) C. d. X. 4. 518. l. — 26) uo. 487. l. — 27) Pozsonyi káptalan magány levéltára D. 1. 4. — 28) C. d. X. 4. 515. l. — 29) uo. 486. l. — 30) Rácz Károly gyűjt., a magy. tud. Akad. ltban. — 31) C. d. X. 4. 518. l. — 32) uo. 525—527. l.

1407.

Zsigmond király ez év közepén nagy haddal indult a déli pártosok főnöke Tvartko ellen, kit szerencsésen legyőzván, a hű szerb Fejedelem segélyére hadat küldött s így Serviát Bosniával egygyütt a magyar korona alá hozta.

Buda Ján. 8.¹⁾ Kassa Ján. 20.²⁾

Buda Ján. 25.³⁾ Febr. 24.⁴⁾

Buda Mart. 10.⁵⁾ 14.⁶⁾ 18.⁷⁾ 19.⁸⁾ 29.⁹⁾

Kassa Apr. 4.¹⁰⁾ Buda Apr. 11.¹¹⁾ 16.¹²⁾ 17.¹³⁾ 27.¹⁴⁾

Buda Jun. 16.¹⁵⁾ Jul. 3.¹⁶⁾ Visegrád Jul. 9.¹⁷⁾

Neunán (Bosnai püspöki egyházmegyében)¹⁸⁾ Aug. 7.¹⁹⁾

Babunez várához közeli tábor-szálláson Sept. 12.²⁰⁾

Kapronca Dec. 9.²¹⁾

Csáktornya Dec. 17.²²⁾ Körösön.²³⁾

1408.

Zsigmond király az év legnagyobb részét a déli vidékeken tölté. Körösön (Horvátor.) Verőce és Körös megyék nemességével nagy gyűlést tartott Febr. 13.²⁴⁾ 27.²⁵⁾ Mart. 5.²⁶⁾ 11.²⁷⁾

Diákó Apr. 29.²⁸⁾ Erdőd Máj. 4.²⁹⁾ Buda Jun. 4.³⁰⁾

Árki révben Jun. 14.³¹⁾ Nagy Ongon Jul. 20.³²⁾

Diákovávár Sept. 2.³³⁾ Buda Nov. 10.³⁴⁾ Dec. 13.³⁵⁾ 29.³⁶⁾

¹⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára E. 2. 28. — ²⁾ C. d. X. 4. 604. l. — ³⁾ Pozsonyi kápt. m. levéltára E. 2. 30. — ⁴⁾ Cod. d. X. 4. 586. l. — ⁵⁾ uo. 795. l. — ⁶⁾ uo. 599. l. — ⁷⁾ uo. 607. l. — ⁸⁾ Eredetie a győri káptalan országos levéltárában. — ⁹⁾ Wagner: D. Com. Sáros. 223. l., és X. 4. 585. l. — ¹⁰⁾ Pozsonyi káptalan levéltára B. 5. 32. — ¹¹⁾ C. d. X. 4. 595. l. — ¹²⁾ uo. 588. l. — ¹³⁾ uo. 608. l. — ¹⁴⁾ uo. 833. l. — ¹⁵⁾ uo. 591. l. — ¹⁶⁾ uo. 589. l. — ¹⁷⁾ uo. 831. l. — ¹⁸⁾ uo. 190—193. l. — ¹⁹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjt. — ²⁰⁾ C. d. X. 4. 583. l. — ²¹⁾ uo. 612. l. — ²²⁾ uo. 592. l. — ²³⁾ uo. 583. l.

^{24—26)} C. d. X. 4. 648—653. l. — ²⁷⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában H. 8. 136. l. — ²⁸⁾ C. d. X. 4. 872. l. — ²⁹⁾ uo. X. 8. 486. l. — ³⁰⁾ Eredetie a pannonthalmi h. ltárában. — ³¹⁾ C. d. X. 4. 700. l. — ³²⁾ uo. 680. l. — ³³⁾ uo. X. 8. 490. l. — ³⁴⁾ uo. X. 4. 681. l. — ³⁵⁾ Pozsonyi káptalan ltárában B. 5. 33. — ³⁶⁾ C. d. X. 4. 660. l.

1409.

Zsigmond király ezen egész évet hazánkban tölté, Februárban Sopronban, nyáron a déli részekén, ősszel Kassán, Tatán, különben felváltva Budán és Visegrádon tartózkodott.

Buda Ján. 6.¹⁾ 27.²⁾

Sopron Febr. 15.³⁾

Buda Febr. 24.⁴⁾ Mart. 13.⁵⁾ 16.⁶⁾ 17.⁷⁾

Buda Apr. 8.⁸⁾ 9.⁹⁾ 10.¹⁰⁾ Máj. 6.¹¹⁾

Krassófőn Máj. 22.¹²⁾

Temesvár Jun. 9.¹³⁾

Báthán Jul. 18.¹⁴⁾

Buda Jul. 29.¹⁵⁾

Buda Aug. 2.¹⁶⁾ 19.¹⁷⁾

Visegrád Aug. 19.¹⁸⁾

Buda Sept. 8.¹⁹⁾

Visegrád Sept. 27.²⁰⁾

Kassa Oct. 5.²¹⁾ Visegrád Oct. 18.²²⁾

Tata Nov. 8.²³⁾

Buda Nov. 10.²⁴⁾ 18.²⁵⁾

Kassa Nov. 27.²⁶⁾

Buda Dec. 3.²⁷⁾ 23.²⁸⁾

1) Pozsonyi káptalan levéltárában X. 1. 6. és Cod. d. X. 4. 763. l. —

2) Dr. B. Dudik: Des hohen deutschen Ritter-Ordens Münz-Sammlung in Wien. 1858. 95. l. — 3) C. d. X. 4. 718 és 842. l. — 4)

Eredetie a hédervári levéltárban, mássa gyűjteményekben. — 5) C.

d. X. 4. 753. l. — 6) uo. 714. l. — 7) uo. 753. l. — 8) Rácz

Károly gyűjteményében a magy. tud. Akad. levéltárában. — 9) C. d.

X. 4. 753. l. — 10) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 11)

Cod. dipl. X. 4. 725. l. — 12) Másolata gyűjteményekben. — 13)

C. d. X. 4. 762. l. — 14) Kolosvári jkönyv, Cornides gyűjt. a magyar

tud. Akad. levéltárában. — 15) C. d. X. 4. 751. l. — 16) Pozsonyi

káptalan levéltárában VII. 2. 8. — 17) Pozsonyi kápt. magány l. t.

E. 2. 34. — 18) C. d. X. 4. 760. l. — 19) Nagy Iván k. i. gyűjte-

ményében. — 20) C. d. X. 4. 758. l. — 21) uo. 747. l. — 22) uo.

X. 8. 493. l. — 23) Paur Iván gyűjteményében. — 24) Eredetie a

pannonhalmi házi levéltárban. — 25) Eredetie Lippich László birtoká-

ban Győrött. — 26) C. d. X. 4. 764. l. — 27) Eredetie a pannon-

halmi h. levéltárban. — 28) C. d. X. 4. 741. l.

Zsigmond király ez évben sokat tartózkodott különösen Kassán, innét intézvé a porosz renddeli alkudozásait a lengyelek ellenében. Németország választó fejedelmeinek egy része német császárrá választja. Az év vége felé a Száva mellett táborozni találjuk hihető a török ellen.

Kassa Ján. 12. ¹⁾

Végles Ján. 13. ²⁾

Buda Febr. 8. ³⁾ 9. ⁴⁾ 14. ⁵⁾

Nyitra Mart. 30. ⁶⁾

Végles Máj. 1. ⁷⁾

Visegrád Máj. 28. ⁸⁾

Pozsony Jun. 2. ⁹⁾ 3. ¹⁰⁾

Buda Jun. 6. ¹¹⁾ 12. ¹²⁾

Kassa Jun. 13. ¹³⁾

Buda Jun. 15. ¹⁴⁾ 22. ¹⁵⁾ 24. ¹⁶⁾

Buda Jul. 5. ¹⁷⁾ 6. ¹⁸⁾

Késmárk Aug. 6. ¹⁹⁾

Kassai révben Aug. 25. ²⁰⁾

Buda Oct. 10. ²¹⁾

Racsai táborban a Száva mellett Nov. 6. ²²⁾

Bács-on Nov. 25. ²³⁾

Diákó Dec. 27. ²⁴⁾

---

1) C. d. X. 5. 84. l. — 2) uo. 46. l. — 3) Székely Sámuel gyűjteményéből közlé velem Szabó Károly. — 4) C. d. X. 5. 44. l. — 5) uo. 36. 39. l. — 6) uo. X. 8. 501. l. — 7) Rácz Károly gyűjteményében a magy. tud. Akad. ltárában. — 8) uo. X. 5. 50. l. — 9) uo. 81. l. — 10) uo. X. 8. 516. l. — 11) Eredetie a pannonhalmi h. ltárban. — 12) C. d. X. 5. 72. l., Wagner Dipl. Com. Sáros. 60. l. — 13) uo. 357. l., és X. 5. 65. l. — 14) Eredetie a pannonhalmi h. ltban. — 15) Pozsonyi káptalan levéltárában B. 5. 34. l., és X. 5. 72. l., Wagner Dipl. Com. Sáros. 183. l. — 16) uo. X. 5. 85. l. — 17) Wagner: Dipl. Com. Sáros. 359. l. — 18) uo. X. 5. 68. l. — 19) uo. 70. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 361. l. — 20) uo. X. 5. 48. l. — 21) Eredetie a pannonhalmi h. ltárban. — 22) uo. X. 5. 45. 46. l. — 23) Szabó Károly gyűjteményéből. — 24) Cod. d. X. 5. 74. l.

1411.

Zsigmond királyt minden választó elismeri német császárnak, a tél végét és tavaszt Felső-Magyarországban tölti, Juniusban megfordul Temesváron, Octoberben országgyűlést tart Pozsonyban, az év többi részét Budán s Visegrádon tölti.

Buda Febr. 16.¹⁾ 17.²⁾ 18.³⁾

Miskolc Febr. 23.⁴⁾ Kassa Febr. 24.⁵⁾ Mart. 3.⁶⁾ 13.⁷⁾

Kassa Apr. 19.⁸⁾ 22.⁹⁾ Buda Jun. 9.¹⁰⁾

Temesvár Jun. 17.¹¹⁾

Buda Jul. 3.¹²⁾ 12.¹³⁾ 13.¹⁴⁾ 15.¹⁵⁾

Visegrád Aug. 1.¹⁶⁾ Buda Aug. 6.¹⁷⁾ 20.¹⁸⁾

Visegrád Sept. 8.¹⁹⁾ 11.²⁰⁾ Buda Sept. 27.²¹⁾

Pozsony Oct. 4.²²⁾ 5.²³⁾ 7.²⁴⁾ 9.²⁵⁾ 14.²⁶⁾

Somorján Oct. 15.²⁷⁾

Pozsony Oct. 30.²⁸⁾ 31.²⁹⁾ Nov. 4.³⁰⁾

Buda Nov. 12.³¹⁾ Pozsony Dec. 2.³²⁾

Buda Dec. 26.³³⁾

---

¹⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára E. 2. 38. — ²⁾, ³⁾ Eredetie a pannonthalmi házi levéltárban. — ⁴⁾ C. d. X. 5. 114. l. — ⁵⁾ Aug. Theiner: Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia. II. 804. l. — ⁶⁾ C. d. X. 5. 183. l. — ⁷⁾ uo. 112. l., Wagner: Anal. Scep. III. 256. l. — ⁸⁾ Magyar Akad. értesítő 1857. 358. l., és Pozsonyi káptalan magánylevéltára E. 1. 20. — ⁹⁾ C. d. X. 5. 113. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 222. l. — C. d. X. 5. 219. l. — ¹¹⁾ uo. 134. l., és Wagner: Anal. Scep. I. 424. l. — ¹²⁾ C. d. X. 5. 145. l. — ¹³⁾ uo. 146. l. — ¹⁴⁾ uo. 141. l. — ¹⁵⁾ uo. 142. l. — ¹⁶⁾ uo. 168. l. — ¹⁷⁾ uo. 861. l. — ¹⁸⁾ Eredetie a pannonthalmi h. l. tárban. — ¹⁹⁾ C. d. X. 5. 151. l. — ²⁰⁾ uo. 860. l. — ²¹⁾ Rácz Károly gyűjteményében a magyar tud. Akad. ltárában. — ²²⁾ C. d. X. 5. 144 és 159. l. — ²³⁾ uo. 129. l. — ²⁴⁾ uo. 175. l. — ²⁵⁾ uo. 160. l., Uj magyar muzeum 1860. 250. l., és Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban. — ²⁶⁾ Nagy Iván k. i. gyűjteményében. — ²⁷⁾ Delejtű 1859. 414. l. — ^{28—30)} Bruck, Burg, Bruckh, zu der Burge alatt szabadjon itt a pozsonyi várt értenem C. dipl. X. 5. 177. 182 és X. 8. 527. l. — ³¹⁾ Eredetie a pannonthalmi házi ltárban. — ³²⁾ Zu der Burge, Aschbach: Geschichte Kaiser Sigmunds. I. 429. l. — ³³⁾ C. d. X. 5. 153. 213. l.

Zsigmond király nejével Budáról Késmárcra utazott Ulászló lengyel király elfogadására, kivel Kassára, majd Tokaj-s Debrecenbe kénjutazást tett, majd Nagy-várad vidékén vadászgattak s Eger felé kerülve Budára érkeztek, itt Május hó végén s Juniusban vendége kedveért nagyszerű ünnepélyeket tartott, kinek eltávozta után hadsereget gyűjtött s a Velenceiek ellen indulva November elején Zágrábban, December közepén pedig már olasz földön állott.

Buda Ján. 12.¹⁾ 17.²⁾ 30.³⁾

Buda Febr. 9.⁴⁾ 14.⁵⁾

Késmárcra érkezik Febr. 28. Borbála nejével és fényes kísérettel.

Lőcse Mart. 1.⁶⁾

Lublói várban Mart. 15.⁷⁾ 16.⁸⁾ 21-dikén⁹⁾ Kassára indulnak, 23.¹⁰⁾ 25.¹¹⁾ 26.¹²⁾ 28.¹³⁾ 31.¹⁴⁾ Apr. 6.¹⁵⁾ 7.¹⁶⁾

Tokaj, Debrecen, Nagy-várad, Diós-győr.¹⁷⁾

¹⁾ Eredetie a pannonhalmi ltban.

²⁾ C. d. X. 5. 259. l.

³⁾ uo. 239. l., és Aschbach: Geschichte Kaiser Sigmunds. I. 436. l.

⁴⁾ C. d. X. 5. 257. l.

⁵⁾ uo. 313. l.

⁶⁾ uo. 255. l.

⁷⁾ uo. 279. 282. l., Dogiel I. 46. l., Wagner. Anal. Scep. I. 12. l.

⁸⁾ uo. 13. l., Dogiel I. 49. l., Cod. d. X. 5. 283. 285. l.

⁹⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 255. l.

¹⁰⁾ Gr. Teleky Hunyadyak kora M. or. X. 610. l.

¹¹⁾ C. d. X. 5. 287. l.

¹²⁾ uo. 288. l.

¹³⁾ uo. 242. l., Aschbach I. 438. l.

¹⁴⁾ uo. X. 5. 567. l., Wagner Dipl. Com. Sáros 103. l.

¹⁵⁾ Aschbach I. 441. l.

¹⁶⁾ Wagner Anal. Scep. I. 212. l., C. d. X. 5. 340. l.

¹⁷⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 255. l.

Eger Máj. 6.¹⁾
 Buda Jun. 25.²⁾
 Buda Jul. 8.³⁾
 Toronban Jul. 16.⁴⁾
 Buda Jul. 22.⁵⁾ 26.⁶⁾
 Szalkán Jul. 27.⁷⁾
 Budai várban Aug. 9.⁸⁾ 16.⁹⁾ 18.¹⁰⁾ 24.¹¹⁾
 Visegrád Sept. 2.¹²⁾
 Buda Sept. 21.¹³⁾
 Buda Oct. 21.¹⁴⁾
 Zágráb Nov. 4.¹⁵⁾ 8.¹⁶⁾
 Bechegio (?) Nov. 15.¹⁷⁾
 Brinye Nov. 27.¹⁸⁾ Laibach. Udine.

---

1) C. d. X. 5. 258. l., Dlugoss az oklevél datumokkal ellenkezőleg állítja (IX. k. 327. l.) hogy Mart. 28-kán Kassáról elindultak, s az nap Tokajba értek, 29-dikén a Tiszán át, 30-dikán Debrecenbe jutottak.

2) Cod. d. X. 5. 272. l.

3) Eredetie a pannonhalmi h. l.tárban.

4) Szopori Nagy Imre gyűjteményében és C. d. X. 8. 534. l.

5) C. d. X. 5. 337. l.

6) uo. 295. l.

7) uo. 240. l.

8) uo. 303. 319. l.

9) uo. 304. l.

10) uo. X. 8. 535. l.

11) Dogiel IV. 89. l.

21) Ifju Palugyai Imre: Magyarország leirása III. 138. l.

13) C. d. X. 5. 330. l.

14) Dogiel IV. 97. l.

15) C. d. X. 5. 305. l.

16) uo. 301. l., Győri káptalan levéltárában, Wagner Anal. Scepi. I. 216. l.

17) C. d. X. 5. 308. l.

18) uo. 309. l.

1413.

Zsigmond király ez évet Lombardia, Tyrol és Schveiczbán töltötte.

Triest Mart. 10.¹⁾

Triest Apr. 17.²⁾

Udine Máj. 15.³⁾ 25.⁴⁾

Cremona Jun. 17.⁵⁾

Brixen Jul. 28.⁶⁾

Boczen Aug. 1.⁷⁾

Meran Aug. 7.⁸⁾ 11.⁹⁾

Chur. Aug. 25.¹⁰⁾ 28.¹¹⁾ 30.¹²⁾

Chur Sept. 4.¹³⁾ 6.¹⁴⁾

Cauturio.¹⁵⁾ Lodinál a Vigludi villába Oct. 30.¹⁶⁾ 31.¹⁷⁾

Piacenza.¹⁸⁾

Lodi Dec. 4.¹⁹⁾ 6.²⁰⁾ 9.²¹⁾ 21.²²⁾ 25.²³⁾ 26.²⁴⁾

¹⁾ Aschbach: Geschichte Kaiser Sigmunds. IV. 517. l.

²⁾ In campestri descensu Foro Juliae apud Castelletum, Dr. Horváth: M. o. tört. II. 259. l.

³⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

⁴⁾ Utini in patria Foro Julii Cod. dipl. X. 5. 415. l.

⁵⁾ Aschbach i. h. IV. 517. l. — ⁶⁾ uo.

⁷⁾ Pusano, Cod. d. X. 5. 411. l.

⁸⁾, ⁹⁾ Aschbach i. h. IV. 517. l.

¹⁰⁾ Programm des kk. Gymnasiums zu Feldkirch für das Schuljahr 1859. 6. l.

^{11)–14)} Aschbach i. h. IV. 518. l.

¹⁵⁾ Lodi és Milano közt.

¹⁶⁾ Pray: annales II. 248. l.

¹⁷⁾ Vigludi villában levő szent István protomartyr szentegyházában, in vulgari Vegni, Cuman Dioeceseos, Cod. d. X. 5. 426. l.

¹⁸⁾ Annales Bonincontrii Muratorinál XXI. 107. l., Dr. Horváth: Magy. or. tört. II. 263. l.

¹⁹⁾ Dr. B. Dudik: Des hohen deutschen Ritter-Ordens Münzsammlung in Wien. 1858. 98. l.

²⁰⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

²¹⁾ Annales Bonincontrii, Dr. Horváth: M. or. tört. II. 263. l.

²²⁾ Új magyar Múzeum 1852. 825. l.

²³⁾ Annal. Boninc. uo. — ²⁴⁾ uo.

1414.

Zsigmond király Felső-Olaszország, Schweitz, a Rajna vidéke és Bajor földet keresztül kasul utazván, végre Achenben német császárrá koronáztatta magát, azután a Constansi zsinatra ment.

Cremona Ján. 6.¹⁾ 25.²⁾

Ferrara Mart. 24.³⁾

Nizza Apr. 9.⁴⁾

Ast Apr. 25.⁵⁾

Pontisent Jun. 16.⁶⁾

Trident Jun. 25.⁷⁾

Wadt canton Bernard hegyén keresztül Bernbe érkezik.⁸⁾

Jul. 3.⁹⁾ 4.¹⁰⁾

Solothurm Jul. 5.¹¹⁾ 6.¹²⁾

Baselbe érkezik Jul. 13.¹³⁾

Strassburg Jul. 11.¹⁴⁾ 13.¹⁵⁾ 14.¹⁶⁾ 16.¹⁷⁾

Speier Jul. 21.¹⁸⁾ 26.¹⁹⁾ 27.²⁰⁾ 29.²¹⁾ 30.²²⁾ 31.²³⁾

Mainz Aug. 5.²⁴⁾ 6.²⁵⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 5. 520. l., és X. 8. 551. l.

²⁾ uo. X. 5. 521. l.

³⁾ Aschbach IV. 518. l.

⁴⁾ Nicia X. 5. 512. l.

⁵⁾ Este? Aosti? uo. 514. l.

⁶⁾ uo. 516. l., és Aschbach I. 447. l. Pontenstecor-nak írja.

⁷⁾ C. d. X. 5. 483. l.

^{8), 9)} uo. 32. l.

¹⁰⁾ Aschbach II. 461. l.

¹¹⁾ uo. X. 5. 32. l.

^{12), 13)} Aschbach II. 461. l.

¹⁴⁾ uo. és X. 5. 32.

^{15—17)} Aschbach II. 461. l.

¹⁸⁾ uo. és X. 5. 32. l.

^{19), 20)} Aschbach II. 461. l.

^{21), 22)} uo. IV. 518. l., és X. 8. 553. l.

²³⁾ Aschbach IV. 518. és II. 461. l.

²⁴⁾ C. d. X. 5. 32. l., Aschbach II. 461. l.

²⁵⁾ uo. és IV. 518. l.

Bingen Aug. 8. ¹⁾
 Coblenz Aug. 12. ²⁾ 13. ³⁾ 14. ⁴⁾ 16. ⁵⁾ 17. ⁶⁾ 23. ⁷⁾ 25. ⁸⁾
 27. ⁹⁾ 30. ¹⁰⁾
 Rense Sept. 2. ¹¹⁾
 Coblenz Sept. 4. ¹²⁾
 Heidelberg Sept. 10. ¹³⁾ 13. ¹⁴⁾ 16. ¹⁵⁾ 20. ¹⁶⁾
 Nürnberg Sept. 23. ¹⁷⁾ 30. ¹⁸⁾
 Heilbron Oct. 14. ¹⁹⁾ 15. ²⁰⁾
 Speier Oct. 18. ²¹⁾
 Coblenz Oct. 29. ²²⁾
 Bonn Nov. 1. ²³⁾
 Achenben Nov. 8-kán német császárrá koronáztatik. ²⁴⁾
 Köln Nov. 11. ²⁵⁾ 19. ²⁶⁾
 Bonn Nov. 19. ²⁷⁾
 Köln Nov. 21. ²⁸⁾
 Vetzlar Dec. 8. ²⁹⁾
 Friedberg Dec. 9. ³⁰⁾
 Frankfurt Dec. 13. ³¹⁾ 14. ³²⁾
 Mainz Dec. 16. ³³⁾
 Constansba ér neje s több magyar urakkal Dec. 24. ³⁴⁾ 25. ³⁵⁾ 31. ³⁶⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 5. 32. l., és Aschb. II. 461. l.

²⁾ uo. és X. 5. 32. l.

^{3—6)} Aschbach II. 461. l.

⁷⁾ uo. és IV. 518. l.

^{8—10)} uo. II. 461. l.

¹¹⁾ uo. 462. l., és X. 5. 32. l.

¹²⁾ uo. és Aschbach II. 462. l.

¹³⁾ uo. és X. 5. 32. l.

^{14—16)} Aschbach. II. 462. l.

¹⁷⁾ uo. és X. 5. 32. l.

^{18—19)} Aschbach II. 462. l.

²⁰⁾ uo. és IV. 518. l.

^{21—22)} Aschbach II. 462. l.

^{23—32)} uo. 463. l.

³³⁾ uo. 464. l.

³⁴⁾ Dr. Horváth: Magyaror. tört. II. 264. l.

³⁵⁾ C. d. X. 5. 33. l., Aschb. II. 464. l.

³⁶⁾ uo. IV. 518. l.

1415.

Zsigmond király az év első 5 havát Constansba tölté, Julius végén Schweitz nyugoti részin keresztül Savoyába, innét a Rhone völgyön lefelé s a lyoni tengeröböl mellett Aragoniába, névszerint Perpignan városába utazott XIII. Benedek pápához, honnét visszafelé Narbonne kereszttől Avignonba érkezett.

Constans Ján. 1. ¹⁾ 2. ²⁾ 7. ³⁾ 9. ⁴⁾ 10. ⁵⁾ 11. ⁶⁾ 12. ⁷⁾ 13. ⁸⁾ 22. ⁹⁾ 25. ¹⁰⁾ 27. ¹¹⁾ 28. ¹²⁾ 29. ¹³⁾ 31. ¹⁴⁾

Constans Febr. 1. ¹⁵⁾ 2. ¹⁶⁾ 3. ¹⁷⁾ 4. ¹⁸⁾ 6. ¹⁹⁾ 10. ²⁰⁾ 14. ²¹⁾ 15. ²²⁾ 23. ²³⁾ 25. ²⁴⁾ 27. ²⁵⁾

Constans Mart. 13. ²⁶⁾ 16. ²⁷⁾ 17. ²⁸⁾ 19. ²⁹⁾ 21. ³⁰⁾ 22. ³¹⁾ 24. ³²⁾ 25. ³³⁾ 28. ³⁴⁾ 30. ³⁵⁾

Constans Apr. 1. ³⁶⁾ 3. ³⁷⁾ 4. ³⁸⁾ 5. ³⁹⁾ 6. ⁴⁰⁾ 7. ⁴¹⁾ 10. ⁴²⁾ 12. ⁴³⁾ 13. ⁴⁴⁾ 14. ⁴⁵⁾ 15. ⁴⁶⁾ 16. ⁴⁷⁾ 20. ⁴⁸⁾ 22. ⁴⁹⁾ 23. ⁵⁰⁾ 24. ⁵¹⁾ 27. ⁵²⁾ 30. ⁵³⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 5. 577. l.

²⁾ Aschbach: Geschichte Kais. Sigmunds IV. 518. l.

³⁾ uo. 519. l. és II. 464. l. — ^{4—7)} Aschb. II. 464. l.

⁸⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában B. 5. 29. — ⁹⁾ Aschb. II. 464. l.

¹⁰⁾ uo. és Cod. d. X. 5. 569 és 583. l. — ¹¹⁾ Aschb. II. 464. l.

¹²⁾ Dr. B. Dudik: Des hohen deutschen Ritter-Ordens Münzsammlung in Wien 100. l.

¹³⁾ Pozsonyi káptalan magánylevéltára D. 1. 12. l.

^{14), 15)} Aschb. II. 465. l. — ¹⁶⁾ uo. és IV. 519. l. — ¹⁷⁾ uo.

^{18), 19)} uo. II. 465. l. — ²⁰⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 266. l.

^{21—24)} Aschb. II. 465. l. — ²⁵⁾ Dr. B. Dudik: Des hoh. deutsch. Ritter-Ord. Münzsammlung in Wien 100. l.

^{26—29)} Aschb. II. 465. l. — ³⁰⁾ Cod. d. X. 5. 578. l.

³¹⁾ Aschb. II. 466. l. és IV. 519. l. — ³²⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 264. l.

^{33), 34)} Aschb. II. 466. l. — ³⁵⁾ C. d. X. 5. 574. l.

³⁶⁾ uo. 616. l., Aschb. II. 466. l. — ^{37—41)} uo., az utolsó még X. 5. 608. l. — ⁴²⁾ Aschb. IV. 519. l.

^{43—46)} uo. II. 466. l., az utolsó X. 5. 581. l. és még Aschb. IV. 519. l.

⁴⁷⁾ Aschb. II. 467. l.

⁴⁸⁾ C. d. X. 5. 283. 584. és Dogiel I. 49. l.

^{49—53)} Aschb. II. 467. l., az utolsó még Dr. B. Dudik: Des hoh. deutsch. Ritter-Ord. Münzsamm. in Wien. 100. l.

Constans Máj. 2.¹⁾ 8.²⁾ 9.³⁾ 10.⁴⁾ 12.⁵⁾ 16.⁶⁾ 19.⁷⁾ 20.⁸⁾ 23.⁹⁾
 Constans Jun. 3.¹⁰⁾ 4.¹¹⁾ 5.¹²⁾ 7.¹³⁾ 8.¹⁴⁾ 12.¹⁵⁾ 14.¹⁶⁾ 17.¹⁷⁾
 19.¹⁸⁾ 21.¹⁹⁾ 22.²⁰⁾ 23.²¹⁾ 24-dikén²²⁾ Überlingenbe rád-
 dul²³⁾ s innét Constansba vissza 26-kán²⁴⁾
 Constans Jul. 1.²⁵⁾ 4.²⁶⁾ 8.²⁷⁾ 11.²⁸⁾ 13.²⁹⁾ 18.³⁰⁾ 19.³¹⁾ 21.³²⁾
 Basel Jul. 22.³³⁾ 23.³⁴⁾
 Aarberg Jul. 24.³⁵⁾ 27.³⁶⁾ Neuenburg, Lausanne, Genf, Cham-
 bery, Valence, Nismes, Montpellieren keresztül³⁷⁾ Nar-
 bonneba érkezik Aug. 15.³⁸⁾
 Perpignan Aug. 18.³⁹⁾
 Perpignan Sept. 18.⁴⁰⁾ 29.⁴¹⁾
 Perpignan Oct. 23.⁴²⁾
 Narbonneba visszaérkezik Nov. 1.⁴³⁾ Dec. 13.⁴⁴⁾ 14.⁴⁵⁾ 15.⁴⁶⁾
 Avignon Dec. 25.⁴⁷⁾

¹⁾, ²⁾ Aschb. II. 467. l. s az utolsó még X. 5. 574. l.

³⁾ uo. 575. l., Aschb. II. 467. l., és Programm des kk. Gymnasiums zu Feldkirch 1859. 8. l.

^{4—6)} Aschb. II. 467. l. — ⁷⁾ Nagy Iván k. i. gyűjt.

⁸⁾ Aschbach IV. 520. l. — ⁹⁾ uo. II. 467. l.

¹⁰⁾, ¹¹⁾ Aschb. IV. 520. l., az utolsó u. o. II. 468. l.

¹²⁾ uo. II. 468. l. — ¹³⁾, ¹⁴⁾ u. o. IV. 520. l.

¹⁵⁾ uo. II. 468. l. — ¹⁶⁾ uo. és IV. 468. l. — ¹⁷⁾ uo. IV. 520. l.

^{18—21)} uo. II. 468. l., az utolsó Cod. d. X. 5. 626. l.

²²⁾ Aschbach II. 469. l. — ²³⁾ C. d. X. 5. 33. l. — ²⁴⁾ uo. 618. l.

²⁵⁾, ²⁶⁾ Aschb. II. 469. l. — ²⁷⁾ uo. 427. l. — ²⁸⁾ uo. 469. l.

²⁹⁾ Paur Iván gyűjteményében. — ³⁰⁾ Aschb. II. 469. l.

³¹⁾ Cod. d. X. 5. 605. l. — ³²⁾ Aschb. II. 469. l.

³³⁾ uo. 427. l. és Szalay Ágoston gyűjteményében.

³⁴⁾ Aschb. II. 427 és 469. l. — ³⁵⁾, ³⁶⁾ uo. 469. l.

³⁷⁾ Cod. d. X. 5. 33. l.

³⁸⁾ uo. és Aschb. II. 469. l.

³⁹⁾ Cod. d. X. 5. 33. l.

⁴⁰⁾ Aschbach II. 469. l.

⁴¹⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 373. l. és X. 5. 629. l.

⁴²⁾ Aschbach II. 469. l.

⁴³⁾ Cod. d. X. 5. 33. l.

^{44—46)} Aschbach II. 469. l., az utolsó X. 5. 618. l., és Aschbach II. 430. l.

⁴⁷⁾ Aschbach II. 469. l. és X. 5. 33. l.

1416.

Zsigmond király Avignonból Párisba ment Február havában,
 Aprilisben pedig Londonba V. Henrik angol királyhoz,
 innét Augustus havában Calaisson keresztül Hollandiába,
 Aachenbe és visszafelé Leydába utazott.

Avignon Ján. 9.¹⁾ 12.²⁾ innét Viennebe érkezik Ján. 21.³⁾
 Lyon Ján. 22.⁴⁾ 28.⁵⁾ Febr. 5.⁶⁾
 Chambery Febr. 19.⁷⁾ 20.⁸⁾
 Lyon, Moulins, Nevers, Melunon keresztül⁹⁾
 Párisba ér Febr. 24.¹⁰⁾ 25.¹¹⁾ Mart. 1.¹²⁾ 10.¹³⁾ 21.¹⁴⁾ 26.¹⁵⁾
 30.¹⁶⁾ Apr. 5.¹⁷⁾ 6.¹⁸⁾ 7.¹⁹⁾
 St. Denis Apr. 8.²⁰⁾ 20.²¹⁾ innét elindul 21-kén²²⁾
 Beaumont, Beauvais, St. Just, Boeteuil, Amiens, Abbeville,
 Montreuil, Boulognen keresztül²³⁾ Calaisba érkezik. Apr.
 27.²⁴⁾ 28.²⁵⁾ Dover Apr. 30.²⁶⁾
 Londonba ér Máj. 7.²⁷⁾
 Westmünster Máj. 14.²⁸⁾ Jun. 2.²⁹⁾ 15.³⁰⁾ 23.³¹⁾
 London Aug. 10.³²⁾
 Canterbury Aug. 13.³³⁾ 15.³⁴⁾ 24.³⁵⁾
 Calais Aug. 26.³⁶⁾ Antwerpen.³⁷⁾
 Dtrecht Oct. 26.³⁸⁾ Nimwegen Nov. 17.³⁹⁾ 20.⁴⁰⁾
 Aachen Nov. 30.⁴¹⁾ Dec. 5.⁴²⁾ 14.⁴³⁾ 17.⁴⁴⁾ 19.⁴⁵⁾
 Cöln Dec. 22.⁴⁶⁾ Leyden Dec. 24.⁴⁷⁾

---

^{1—3)} Aschbach Gesch. K. Sigmunds II. 469. l., az utolsó még C. d. X. 5. 33. l. — ⁴⁾ uo. — ^{5—7)} Aschb. II. 470. l. és C. d. X. 5. 33. l. — ⁸⁾ Aschb. II. 470. l. — ^{9—13)} C. d. X. 5. 33. l. — ¹⁴⁾ Aschb. IV. 521. l. — ¹⁵⁾ C. d. X. 5. 33. 687 és 747. l. — ¹⁶⁾ Aschb. IV. 521. l. — ¹⁷⁾ uo. 470. l., és C. d. X. 5. 669. 670. és 747. l., és Dr. Horváth: M. or. tört. II. 267. l. — ¹⁸⁾ Aschb. II. 470. l. — ¹⁹⁾ C. d. X. 5. 670. l. — ²⁰⁾ uo. 33. l. — ^{21), 22)} Aschb. II. 470. l. — ^{23—26)} uo. és C. d. X. 5. 33. 34. l. — ²⁷⁾ uo. 747. l. — ²⁸⁾ uo. 34. l., és Aschb. II. 470. l. — ^{29), 30)} uo. — ³¹⁾ Aschb. II. 471. l. — ^{32), 33)} uo. és X. 5. 34. l. — ^{34—36)} uo. 34. 662. 692. l., és Aschb. II. 471. l. — ^{37), 38)} C. d. X. 5. 34. l. — ³⁹⁾ uo. és Aschb. II. 471. l. — ⁴⁰⁾ uo. — ⁴¹⁾ uo. és X. 5. 34. l. — ⁴²⁾ uo. X. 5. 679. l. — ^{43—45)} Aschb. II. 471. l. — ⁴⁶⁾ uo. IV. 521. l. — ⁴⁷⁾ uo. II. 472. l., és X. 5. 34. l.

Zsigmond király Luxemburg, Strassburg városain keresztül Február elején Constansba érkezett, a hol — kisebb kirándulásokon kívül — egész Octoberig megis maradt. Innét October végén Turinba ment, de már November elején ismét Constansba találjuk.

Rochefort. ¹⁾ Luxemburg Ján. 11. ²⁾ 12. ³⁾ 15. ⁴⁾

Metz Ján. 20. ⁵⁾

Strassburg Ján. 24. ⁶⁾

Constans Ján. 26. ⁷⁾ 27. ⁸⁾

Constans Febr. 9. ⁹⁾ 20. ¹⁰⁾ 22. ¹¹⁾ 23. ¹²⁾ 24. ¹³⁾

Constans Mart. 1. ¹⁴⁾ 9. ¹⁵⁾ 12. ¹⁶⁾ 14. ¹⁷⁾ 17. ¹⁸⁾ 18. ¹⁹⁾ 19. ²⁰⁾
24. ²¹⁾ 26. ²²⁾ 27. ²³⁾ 28. ²⁴⁾

Constans Apr. 2. ²⁵⁾ 3. ²⁶⁾ 5. ²⁷⁾ 10. ²⁸⁾ 12. ²⁹⁾ 14. ³⁰⁾ 15. ³¹⁾
16. ³²⁾ 18. ³³⁾ 22. ³⁴⁾ 23. ³⁵⁾ 28. ³⁶⁾

Constans Máj. 7. ³⁷⁾ 13. ³⁸⁾ 14. ³⁹⁾ 15. ⁴⁰⁾ 16. ⁴¹⁾ 18. ⁴²⁾ 19. ⁴³⁾
24. ⁴⁴⁾ 25. ⁴⁵⁾ 26. ⁴⁶⁾ 27. ⁴⁷⁾ 28. ⁴⁸⁾ 31. ⁴⁹⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 5. 34. l.

²⁾ Aschbach Gesch. K. Sigm. II. 472. l.

³⁾ C. d. X. 5. 34. 35. l. — ⁴⁾ Aschb. II. 472. l. — ⁵⁾ C. d. X. 5. 34. 35. l. — ⁶⁾ uo. és Aschb. II. 472. l. — ⁷⁾ C. d. X. 5. 34. 35. l. — ⁸⁾ uo. és Aschb. II. 472. l. — ⁹⁾ uo. és 433. l., C. d. X. 5. 759. l. — ^{10—12)} Aschb. II. 472. l. — ¹³⁾ C. d. X. 5. 767. l. — ¹⁴⁾ Aschb. II. 472. l.

¹⁵⁾ Programm des kk. Gymnasiums zu Feldkirch 1859. 9. l.

¹⁶⁾ Aschb. IV. 521. l. — ^{17—21)} uo. II. 472. l. — ²²⁾, ²³⁾ uo. 473. l., az utolsó C. d. X. 6. 955. l.

²⁴⁾ Nagy Iván k. i. gyűjteményében.

^{25—35)} Aschb. II. 473. l., az utolsó C. d. X. 6. 956. l.

³⁶⁾ Aschb. II. 473. l.

^{37), 38)} uo. 474. l., ez utóbbi uo. IV. 522. l.

^{39), 40)} uo. II. 474. l.

⁴¹⁾ uo. IV. 522. l.

^{42—44)} uo. II. 474. l.

⁴⁵⁾ uo. IV. 522. l.

^{46—49)} uo. II. 474. l., utolsóra nézve IV. 522. l.

Constans Jun. 2.¹⁾ 6.²⁾ 7.³⁾ 8.⁴⁾ 10.⁵⁾ 11.⁶⁾ 13.⁷⁾ 19.⁸⁾ 28.⁹⁾

Constans Jul. 8.¹⁰⁾ 10.¹¹⁾ 13.¹²⁾ 22.¹³⁾ 23.¹⁴⁾

Mörsburg Jul. 23.¹⁵⁾

Constans Jul. 24.¹⁶⁾

Constans Aug. 2.¹⁷⁾ 15.¹⁸⁾ 19.¹⁹⁾ 21.²⁰⁾ 24.²¹⁾ 26.²²⁾

Constans Sept. 3.²³⁾ 4.²⁴⁾ 12.²⁵⁾ 18.²⁶⁾ 21.²⁷⁾ 22.²⁸⁾ 23.²⁹⁾
28.³⁰⁾ 29.³¹⁾ 30.³²⁾

Constans Oct. 1.³³⁾ 5.³⁴⁾ 7.³⁵⁾ 13.³⁶⁾ 20.³⁷⁾ 21.³⁸⁾ ez nap el-
indul.³⁹⁾

Feldkirch, Werdenberg, Marchia.⁴⁰⁾

Einsiedl Oct. 25.⁴¹⁾

Zürich Oct. 28.⁴²⁾

Lucern Nov. 1.⁴³⁾ 6.⁴⁴⁾

Constans Nov. 7.⁴⁵⁾ 11.⁴⁶⁾ 14.⁴⁷⁾ 19.⁴⁸⁾ 25.⁴⁹⁾

Constans Dec. 5.⁵⁰⁾ 8.⁵¹⁾ 23.⁵²⁾

1—3) uo. II. 474. l. — 4—7) uo. 475. l.

8) C. d. X. 5. 779. l. — 9) Aschb. II. 475. l.

10) uo., és IV. 522. l., ugy C. d. X. 6. 956. l.

11) uo. X. 8. 586. l.

12) uo. X. 5. 813. l., Wagner Anal. Scep. I. 52. l.

13) uo. X. 5. 755. l. — 14) Aschb. II. 475. l.

15) uo. és X. 5. 34. 35. l. — 16), 17) Aschb. II. 475. l.

18) C. d. X. 5. 800 és 805. l., ugy Nagy Iván k. i. gyűjteményében
meg a Győri tört. és rég. füzetek I. kötetében.

19), 20) Aschb. IV. 522. l.

21) uo. és C. d. X. 5. 789. 790. l. — 22) Aschb. IV. 522. l.

23) uo. II. 475. l. és X. 5. 764. l. — 24) uo. 813. l.

25), 26) Aschb. II. 475. 476. l.

27) C. d. X. 5. 784. l., és X. 8. 589. l. — 28) Aschb. II. 476. l.

29), 30) uo. IV. 522. 523. l. — 31) uo. II. 476. l., és X. 5. 809. 810. l.

32), 33) Aschb. II. 476. l. — 34) uo. IV. 522. l.

35) uo. II. 476. l. — 36) uo. IV. 523. l. — 37), 38) uo. II. 476. l.

39—41) C. d. X. 5. 34. 35., az utolsó Aschb. II. 476. l. — 42) uo.

43) uo. és X. 5. 34. 35. l.

44), 45) Aschb. II. 476. l.

46) uo. IV. 523. l., C. d. X. 5. 765. l. — 47) uo.

48) uo. 813. l. — 49) uo. 765. l., és Aschb. II. 476. l.

50), 51) uo. és 477. l.

52) uo. IV. 523. l.

1418.

Zsigmond király Constansból tett kissebb kirándulásain kívül, (miután April hó végén a zsinatot befejezte) bejárta még Németországnak Strassburg és Regensburg közti vidékét; s csak az év végén kezdett közeledni hazánk határához.

Constans Ján. 3.¹⁾ 7.²⁾ 8.³⁾ 9.⁴⁾ 10.⁵⁾ 14.⁶⁾ 17.⁷⁾ 22.⁸⁾ 26.⁹⁾
27.¹⁰⁾ 31.¹¹⁾

Constans Febr. 1.¹²⁾ 4.¹³⁾ 7.¹⁴⁾ 9.¹⁵⁾ 14.¹⁶⁾ 21.¹⁷⁾ 22.¹⁸⁾ 23.¹⁹⁾
24.²⁰⁾ 27.²¹⁾

Constans Mart. 4.²²⁾ 6.²³⁾ 7.²⁴⁾ 8.²⁵⁾ 9.²⁶⁾ 11.²⁷⁾ 19.²⁸⁾ 22.²⁹⁾
23.³⁰⁾ 29.³¹⁾ 30.³²⁾

Mainz Apr. 1.³³⁾

Constans Apr. 4.³⁴⁾ 8.³⁵⁾

Mörsburg Apr. 12.³⁶⁾

Constans April. 16.³⁷⁾ 19.³⁸⁾ 22-kén a zsinat befejeztetik. 23.³⁹⁾

Zürich April. 28.⁴⁰⁾

Constans Apr. 30.⁴¹⁾

Constans Máj. 4.⁴²⁾ 6.⁴³⁾ 8.⁴⁴⁾ 10.⁴⁵⁾ 12.⁴⁶⁾

Schaffhausenig elkíséri a pápát Máj. 15.⁴⁷⁾

---

1) Cod. d. X. 6. 85. l. — 2—10) Aschbach II. 477. l. — 14) uo. IV. 523. l. — 12), 13) uo. II. 477. l. — 14) C. d. X. 6. 126. 137. l. — 15) Aschb. II. 477. l. — 16) C. d. X. 6. 126. l., Aschb. IV. 523. l. — 17) uo. II. 477. l., C. d. X. 6. 957. l. — 18) Dr. Horváth: M. or. tört. II. 269. l. — 19) Aschb. IV. 523. l. — 20) uo. II. 478. l., és X. 5. 35. l. — 21) uo. X. 6. 127. l. — 22) Aschb. IV. 523. l. — 23) C. d. X. 6. 88. 89. és 969. l. — 24) uo. és Aschb. IV. 523. l. — 25) C. d. X. 6. 191. l. — 26) uo. 957. l., Aschb. II. 478. l. — 27) Paur Iván gyűjteményében. — 28) C. d. X. 6. 124. l. Aschb. IV. 524. l. — 29) Szilágyi Sándor gyűjteményében. — 30) Aschb. II. 478. l. — 31) C. d. X. 6. 126. l. — 32) uo. 105. l., Aschb. II. 478. l. — 33) C. d. X. 5. 35. l. — 34) Wagner: Dipl. Com. Sáros. 375. l. — 35) Aschb. II. 478. l. — 36) uo. és X. 5. 35. l. — 37) Aschb. II. 478. l. — 38) uo. IV. 524. l., és X. 6. 108. l. — 39) uo. 790. l. — 40), 41) Aschb. II. 478. l. — 42) Aschb. II. 478. l. — 43) uo. és X. 6. 958. l. — 44) uo. és Aschb. IV. 524. l. — 45—46) uo. és II. 478., meg X. 6. 958. l. — 47) uo. X. 6. 108. l.

Constans Máj. 17. ¹⁾
 Basel Máj. 19. ²⁾
 Constanst elhagyja Máj. 21. ³⁾
 Dattenried Máj. 24. ⁴⁾
 Basel Máj. 30. ⁵⁾ 31. ⁶⁾ Jun. 4. ⁷⁾
 Breisach Jun. 9. ⁸⁾
 Strassburg Jun. 22. ⁹⁾ 26. ¹⁰⁾ 27. ¹¹⁾ 29. ¹²⁾ Jul. 2. ¹³⁾
 Hagenau Jul. 11. ¹⁴⁾ 12. ¹⁵⁾ 18. ¹⁶⁾ 26. ¹⁷⁾
 Baden Aug. 2. ¹⁸⁾
 Ettlingen Aug. 7. ¹⁹⁾
 Pforzheim Aug. 9. ²⁰⁾
 Wile Aug. 10. ²¹⁾
 Billingen Aug. 18. ²²⁾
 Ravensburg Aug. 24. ²³⁾
 Weingarten Aug. 29. ²⁴⁾ Sept. 1. ²⁵⁾
 Ulm Sept. 11. ²⁶⁾ 14. ²⁷⁾ 15. ²⁸⁾ 17. ²⁹⁾ 23. ³⁰⁾
 Donauwörth Sept. 26. ³¹⁾ Oct. 2. ³²⁾
 Augsburg Oct. 5. ³³⁾ 8. ³⁴⁾ 9. ³⁵⁾
 Ingolstadt Oct. 17. ³⁶⁾
 Regensburg Oct. 25. ³⁷⁾ Nov. 14. ³⁸⁾
 Passau Nov. 23. ³⁹⁾ Dec. 4. ⁴⁰⁾ 11. ⁴¹⁾ 23. ⁴²⁾ 31. ⁴³⁾

---

¹⁾ Genealogisches Taschenbuch der deutschen gräflichen Häuser auf das Jahr 1848. 672. l. — ^{2—5)} C. d. X. 5. 35. l. Aschbach II. 478. l. — ⁶⁾, ⁷⁾ Aschb. IV. 524. l. — ⁸⁾ uo. 525. l. — ⁹⁾ uo. és X. 6. 959. l. — ¹⁰⁾ uo., és Aschbach II. 478. l. — ¹¹⁾ uo. — ¹²⁾ uo. és X. 6. 97. l., meg Wagner Anal. Scep. I. 217. l. — ¹³⁾ C. d. X. 6. 109. l., Aschb. II. 449. 479. l. — ¹⁴⁾ uo. 479. l., IV. 525. l., C. d. X. 5. 35. l. — ^{15—17)} Aschbach II. 479. l. — ¹⁸⁾ uo. és X. 5. 35. l. — ¹⁹⁾ uo. és Aschb. II. 479. l. — ²⁰⁾ uo. 525. l. — ²¹⁾ a Speieri egyházmegyében uo. 480. l., C. d. X. 5. 35. l. — ²²⁾ más helyen Villingen Aschb. 480. l. — ²³⁾ C. d. X. 6. 133. l. — ²⁴⁾ Aschb. IV. 525. l. — ²⁵⁾ uo. II. 480. l. és X. 5. 33. l. — ^{26—30)} uo. és IV. 525. l. — ³¹⁾, ³²⁾ uo. 480. II. l. és X. 5. 33. l. — ^{33—35)} uo. ³⁶⁾ uo. 481. l. — ³⁷⁾, ³⁸⁾ uo. — ³⁹⁾ Pozsonyvároša rendezetlen irataiból. — ⁴⁰⁾ Aschb. IV. 525. l. — ⁴¹⁾ uo. II. 481. l., C. d. X. 6. 135. l., Aurea bulla civitatis Posoniensis másolata a pannonhalmi könyvtárban. — ⁴²⁾ Aschbach II. 481. l. — ⁴³⁾ uo. IV. 525. l.

1419.

Zsigmond király Jánúár havában Felső-, majd Alsó-Ausriába érkezett, honnét a holnap utolján Bécsbe, Zólyomba, majd Pozsonyba, Szakolcára utazott. April havát és Május elejét az ország közepén tölté, honnét Kassára ment a Lengyel királyali alkudozás végett, majd September elején vele személyesen is találkozott. Ezután Nagy-váradra utazott, innét táborával a Törökre, kiket Nissa és Nikápoly közt megvervén, visszajött, s már December közepén Morvaországban mulatott.

Passau Ján. 2.¹⁾ 9.²⁾

Linc Ján. 15.³⁾

Linc előtt Ján. 16.⁴⁾

Bécs Ján. 27.⁵⁾

Zólyom Febr. 1.⁶⁾ 2.⁷⁾

Pozsony Febr. 6.⁸⁾ 7.⁹⁾

Szakolca Febr. 20.¹⁰⁾

Székes-fehértvár Mart. 18.¹¹⁾

Szakolca Mart. 24.¹²⁾ 25.¹³⁾

Esztergom Apr. 2.¹⁴⁾

1), 2) Aschbach: Geschichte K. Sigmunds II. 481. l.

3) uo. és C. d. X. 5. 35. l.

4) Aschbach II. 481. l.

5) Cod. d. X. 6. 192. l.

6) uo. X. 5. 35. l., és Aschbach II. 482. l.

7) Cod. d. X. 6. 177. l.

8) uo. 184. l., és Wagner Anal. Sceps. I. 276. l.

9) Aschbach II. 482. l.

10) no. és X. 6. 78 és 951. l.

11) Pókateleki Konde család levéltárában.

12) Cod. d. X. 6. 217. l.

13) uo. 215. l.

14) uo. 78 és 952. l., és Aschb. II. 482. l.

Visegrád April 24. ¹⁾
 Visegrád Máj. 5. ²⁾ 6. ³⁾
 Kassa Máj. 8. ⁴⁾ 11. ⁵⁾ 17. ⁶⁾ 18. ⁷⁾ 25. ⁸⁾ 29. ⁹⁾ 31. ¹⁰⁾
 Kassa Jun. 3. ¹¹⁾ 18. ¹²⁾ 20. ¹³⁾
 Zólyom Jul. 2. ¹⁴⁾
 Esztergom Jul. 27. ¹⁵⁾
 Kassa Aug. 7. ¹⁶⁾ 17. ¹⁷⁾
 Sandec Sept. 8. ¹⁸⁾
 Nagy-várad Oct. 1. ¹⁹⁾
 Nissa és Nikápoly közt Oct. 4. ²⁰⁾ 13. ²¹⁾
 Novigrádon a vaskapunál (Bulgáriában) Oct. 26. ²²⁾
 Nagy-várad. ²³⁾
 Brün Dec. 15. ²⁴⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 6. 194. l.

²⁾ uo. 196. l.

³⁾ uo. 199. l.

⁴⁾ Dogiel IV. 103. l.

⁵⁾ C. d. X. 6. 78 és 952. l., és Aschb. II. 482. l.

⁶⁾ uo. — ⁷⁾ uo. és IV. 126. l.

⁸⁾ Eredetie a hédervári levéltárban.

⁹⁾ Cod. d. X. 6. 184. l.

¹⁰⁾ uo. 227. l.

^{11—13)} uo. 79 és 952. l., még Aschb. II. 482. l.

¹⁴⁾ C. d. X. 6. 201. l.

¹⁵⁾ uo. 209. l.

¹⁶⁾ uo. 952. l.

¹⁷⁾ uo. 189. l.

¹⁸⁾ uo. 79 és 953. l., és Aschb. II. 483. l.

¹⁹⁾ uo. és X. 6. 80 és 953. l.

²⁰⁾ uo. 80 és 954. l., Aschb. II. 483. l.

²¹⁾ C. d. X. 6. 80. 954. l.

²²⁾ uo. és 208. l., Aschb. II. 452. 483. l.

²³⁾ Beuatini Istoria di Turchi I. 77. l.

²⁴⁾ Aschbach II. 483. l.

1420.

Zsigmond király Jánúár elején Brünből Boroszlóba ment, a lengyel király és német-rend közti per befejezését keresztül viendő. Innét April elején hadseregével Csehországba ront, Königrécet elfoglalja. Majd Juliusban Prága városát ostromolja s a Hradsinban magát cseh királlyá koronáztatja. Az év többi részét az ország pusztításával tölté, míg Jiskra Csehországból ki nem nyomta.

Boroszló Ján. 5.¹⁾ 6.²⁾ 11.³⁾ 12.⁴⁾ 17.⁵⁾ 19.⁶⁾ 25.⁷⁾ 26.⁸⁾ 29.⁹⁾

Boroszló Febr. 7.¹⁰⁾ 13.¹¹⁾ 22.¹²⁾ 23.¹³⁾ 25.¹⁴⁾ 27.¹⁵⁾ 29.¹⁶⁾

Boroszló Mart. 2.¹⁷⁾ 3.¹⁸⁾ 4.¹⁹⁾ 6.²⁰⁾ 14.²¹⁾ 15.²²⁾ 17.²³⁾ 18.²⁴⁾

21.²⁵⁾ 29.²⁶⁾ 31.²⁷⁾

Sveidnic Apr. 17.²⁸⁾ 18.²⁹⁾ 21.³⁰⁾

Königréc Máj. 10.³¹⁾

Kuttenberg.³²⁾

Wissehrad Máj. 31.³³⁾

Melniz Jun. 2.³⁴⁾

Alt-Bunzlau, Schlan,³⁵⁾

Wissehrad Jun. 12.³⁶⁾

Burglicz, Zebrach,³⁷⁾

Tozniki kastély Jun. 20.³⁸⁾

Karlstein Konradicz,³⁹⁾

¹⁾ C. d. X. 6. 81. l., és Aschbach III. 430. l.

²⁾ Aschb. III. 430. l. — ^{3—5)} uo. — ^{6—13)} uo. 431. l.

¹⁴⁾ uo. IV. 526. l. — ^{15), 16)} uo. III. 431. l.

^{17—24)} uo. 432. l. — ²⁵⁾ uo. és X. 6. 258. l.

^{26), 27)} Aschb. III. 433. l.

²⁸⁾ uo., és X. 6. 81. l.

^{19), 30)} Aschbach III. 433. l.

³¹⁾ uo., és X. 6. 81. l. — ³²⁾ uo.

^{33), 34)} uo. és Aschbach III. 433. l.

³⁵⁾ uo., és X. 6. 81.

³⁶⁾ Aschbach IV. 526. l. Palacky Archiv Cesky. 1. 12. Iszám.

³⁷⁾ C. d. X. 6. 81. l.

³⁸⁾ Aschbach IV. 526. l.

³⁹⁾ Cod. d. X. 6. 81. l.

Prágai uj-várba nagy pompával bevonul Jun. 30.¹⁾ Jul. 1.²⁾
 Prága városát ostromolja Jul. 11.³⁾
 Prága előtti táborban Jul. 13.⁴⁾ 14.⁵⁾ 18.⁶⁾ 19.⁷⁾ Prágai vár
 Jul. 21.⁸⁾ 24.⁹⁾ 25.¹⁰⁾ 26.¹¹⁾ 28.¹²⁾ ez nap a Hradsin-
 ban magát cseh királyá koronáztatja. 31.¹³⁾
 Csazlau Aug. 14.¹⁴⁾ 26.¹⁵⁾ 28.¹⁶⁾
 Kuttenberg Sept. 1.¹⁷⁾ 7.¹⁸⁾ 16.¹⁹⁾
 Csazlau Oct. 3.²⁰⁾ Bunzlau, Prága, Karlstein, Kunraticz Oct.
 31.²¹⁾ a Prága fellegrvárát Wissehradot ostromlókat meg-
 rohanja Nov. 1.²²⁾ Kuttenbergbe megy Nov. 3.²³⁾ 4.²⁴⁾
 Schlan Nov. 17.²⁵⁾ 18.²⁶⁾
 Csazlau Nov. 23.²⁷⁾ 25.²⁸⁾ 29.²⁹⁾
 Kutni hegyekben Dec. 1.³⁰⁾
 Kuttenberg Dec. 3.³¹⁾ 4.³²⁾ 5.³³⁾ 6.³⁴⁾ 14.³⁵⁾
 Leitmericz Dec. 21.³⁶⁾ 26.³⁷⁾
 Kuttenberg Dec. 27.³⁸⁾
 Brün Dec. 28.³⁹⁾ 29.

---

¹⁾ uo., Aschbach III. 434. l., IV. 526. l.

²⁾ uo. IV. 526. l. — ³⁾ C. d. X. 6. 81.

^{4—12)} Aschbach III. 434. l.

¹³⁾ uo. 435. l.

¹⁴⁾ Rác Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. lt., és X. 6. 264. l.

¹⁵⁾ uo. 81. l., és Aschbach III. 435. l.

¹⁶⁾ uo. IV. 526. l., C. d. X. 6. 960. l.

¹⁷⁾ uo. 81. l., Aschb. III. 435. l.

¹⁸⁾ uo. IV. 526. l.

¹⁹⁾ uo. III. 435. l.

^{20—22)} C. d. X. 6. 81. l., Aschbach III. 435. l.

²³⁾ uo. X. 6. 81. l.

²⁴⁾ Aschb. III. 435. l., IV. 526. l.

²⁵⁾ C. d. XI. 138. l.

^{26), 27)} uo. X. 6. 81., Aschb. III. 436. l.

^{28), 29)} Aschbach uo.

³⁰⁾ C. d. X. 6. 275. l.

³¹⁾ uo. 81. l., és Aschb. III. 436. l.

^{32—35)} Aschbach uo.

³⁶⁾ C. d. X. 6. 82. l., Aschb. III. 437. l.

³⁷⁾ Aschb. uo.

³⁸⁾ uo. IV. 526. l. — ³⁹⁾ uo. III. 437. l.

Zsigmond király egész Május közepéig hadakozott Cseh és Morvaországban, ez időtől November elejéig országunk nyugoti részein tartózkodott, a mikor újra berontott hadseregével Morvaországba, s szerencsésen harcol a Hussíták ellen.

Leitmericz Ján. 3.¹⁾

Aussig Ján. 6.²⁾

Kladrubnál tábornak jár Ján. 12.³⁾

Pilsent felszabadítja.⁴⁾

Pilsen Ján. 14.⁵⁾

Miesz Febr. 6.⁶⁾ 10.⁷⁾

Vildstein Febr. 12.⁸⁾

Leitmericz Febr. 14.⁹⁾ 24.¹⁰⁾

Kremsir Febr. 25.¹¹⁾ 26.¹²⁾

Hradisch városában Mart. 15.¹³⁾

Seefeld Mart. 17.¹⁴⁾ 24.¹⁵⁾

Nikolsburg Mart. 24.¹⁶⁾

Znaim Mart. 27.¹⁷⁾ 28.¹⁸⁾ 30.¹⁹⁾

---

¹⁾, ²⁾ C. d. X. 6. 82. l., Aschbach III. 437. l.

³⁾, ⁴⁾ C. d. X. 6. 82. l.

⁵⁾ Aschb. III. 437. l.

⁶⁾ uo., X. 6. 82. l.

⁷⁾ Aschbach III. 437. l.

⁸⁾ uo., X. 6. 82. l.

⁹⁾ Aschb. III. 437. l.

¹⁰⁾ Cod. d. X. 6. 82. l.

¹¹⁾ uo., és Aschb. III. 438. l. — ¹²⁾ uo.

¹³⁾ Cod. d. X. 6. 399. 971. l.

¹⁴⁾ uo. 409. l.

¹⁵⁾ uo. 82. l., és Aschb. III. 438. l., és IV. 526. l.

¹⁶⁾ uo. III. 438. l.

¹⁷⁾ uo., C. d. X. 6. 82. l.

¹⁸⁾ uo. 362. l., és Aschb. III. 438. l.

¹⁹⁾ Cod. d. IX. 4. 667. l.

Brün Apr. 4.¹⁾ 5.²⁾ 10.³⁾
 Magyar-bród Apr. 13.⁴⁾ 14.⁵⁾
 Olmütz Apr. 24.⁶⁾ 25.⁷⁾
 Brün Apr. 29.⁸⁾
 Brün Máj. 1.⁹⁾ 9.¹⁰⁾
 Hradistya Máj. 13.¹¹⁾
 Trencsin városában Máj. 14.¹²⁾ 27.¹³⁾ Jun. 1.¹⁴⁾
 Pozsony Jun. 26.¹⁵⁾ Jul. 9.¹⁶⁾ 16.¹⁷⁾ 18.¹⁸⁾ 19.¹⁹⁾ 20.²⁰⁾
 21.²¹⁾ 23.²²⁾
 Pozsony Sept. 3.²³⁾ 28.²⁴⁾
 Pozsony Oct. 2.²⁵⁾ 4.²⁶⁾
 Nagy-szombat Oct. 5.²⁷⁾
 Brün Nov. 1.²⁸⁾ 10.²⁹⁾ 19.³⁰⁾
 Iglau Nov. 19.³¹⁾ 30.³²⁾ Dec. 10.³³⁾
 Brunau Dec. 14.³⁴⁾
 Humpoletz, Ledecz-en keresztül³⁵⁾, Kuttenbergbe érkezik
 Dec. 20.³⁶⁾
 Brunau Dec. 24.³⁷⁾

---

¹⁾ C. d. X. 6. 388. l. — ²⁾ uo. 395. l.

³⁾ uo. 390. l. — ⁴⁾ uo. 354. l.

⁵⁾ uo. 972. 973. l.

^{6—8)} uo. 82. l., Aschb. 438. l.

⁹⁾ C. d. X. 6. 370. l.

¹⁰⁾ uo. 406. l., Aschb. III. 438. l.

¹¹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjt. és X. 6. 356. 371. l.

¹²⁾ Eredetie a pannonhalmi h. l.tban.

¹³⁾ C. d. X. 6. 363. l. Aschb. III. 438. l.

¹⁴⁾ C. d. X. 6. 403. l. és X. 8. 602. l.

^{15—19)} Aschb. III. 438. l.

²⁰⁾ uo. és X. 6. 380. l.

^{21—23)} Aschb. III. 438. l.

²⁴⁾ uo. 440., C. d. X. 6. 376. 414. 961. l.

²⁵⁾ Aschb. III. 440. l.

²⁶⁾ uo. és X. 6. 415. l. — ²⁷⁾ uo. 405. l.

²⁸⁾ Aschb. III. 440. l. — ²⁹⁾ C. d. X. 6. 82. l.

^{30—32)} Aschb. III. 440. l.

³³⁾ uo. IV. 527. l. — ³⁴⁾ uo. III. 440. l.

³⁵⁾ Cod. d. X. 6. 82. l.

³⁶⁾ uo., és Aschbach III. 440. l. — ³⁷⁾ C. d. X. 6. 82. l.

1422.

Zsigmond király a Hussíták által megveretik s Kuttenberg alól Morvaországba üzetik. April havában Erzsébet leányát eljegyzi Albert osztrák hercegnek Bécsben, majd Pozsonyba jön, innét Nagy-váradra utaz, honnét visszaérkezvén Németország közepébe terem Julius közepén s Nürnbergben a német rendekkel birodalmi gyűlést tart Augustus és September havában, majd Austrián keresztül November hó közepére Pozsonyba érkezik.

Kuttenberg Ján. 1.¹⁾ 2.²⁾ innét 6-kán³⁾ hátrálni kezd, Deutschbródnál a Szazawa vize mellett 8-dikán megveretik⁴⁾, Iglau-ba ér 9-kén.⁵⁾ Schatz Ján. 13. ⁶⁾

Brün Febr. 5. ⁷⁾

Hradisch várában Febr. 27. ⁸⁾

Szakolca Mart. 7. ⁹⁾ 8. ¹⁰⁾

Kremsir Mart. 10. ¹¹⁾ 16. ¹²⁾

Nikolsburg Mart. 23. ¹³⁾

Wesel Apr. 9. ¹⁴⁾

Stenitz előtti táborban Apr. 14. ¹⁵⁾

Bécsben Apr. 19. leánya Erzsébet az osztrák herceg Albertel egybe kel. ¹⁶⁾

Dévény Máj. 1. ¹⁷⁾

Pozsony Máj. 7. ¹⁸⁾

Nagy-várad Jun. 5. ¹⁹⁾

Debrecen Jun. 9. ²⁰⁾

Bécs Jul. 7. ²¹⁾

---

¹⁾ Aschbach III. 440. l., Cod. d. X. 6. 82. l.

²⁾ Aschb. III. 441. l. — ³⁾ C. d. X. 6. 82. l.

⁴⁾ uo. és Aschb. III. 441. — ^{5—7)} uo.

⁸⁾ Cod. d. X. 6. 457. l.

⁹⁾ uo. XI. 307. l.

¹⁰⁾ uo. X. 6. 82. l., Aschb. III. 441. l., IV. 527. l.

¹¹⁾ C. d. X. 6. 82. l. — ¹²⁾ Aschb. III. 441. l.

¹³⁾ C. d. X. 6. 962., Aschb. IV. 527. l.

^{14—17)} C. d. X. 6. 83. l., Aschb. III. 441. l.

¹⁸⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára C. 2. 21. l.

¹⁹⁾ Aschb. IV. 527. l. — ²⁰⁾, ²¹⁾ uo. III. 442. l.

Pozsony Jul. 13.¹⁾
 Ebersberg Jul. 14.²⁾
 Straubing Jul. 19.³⁾
 Regensburgba érkezik Borbála nejével Jul. 20.⁴⁾ 25.⁵⁾
 Nürnberg Jul. 28.⁶⁾
 Nürnberg Aug. 13.⁷⁾ 14.⁸⁾ 15.⁹⁾ 17.¹⁰⁾ 21.¹¹⁾ 23.¹²⁾ 25.¹³⁾
 27.¹⁴⁾ 29.¹⁵⁾ 30.¹⁶⁾ 31.¹⁷⁾
 Nürnberg Sept. 1.¹⁸⁾ 2.¹⁹⁾ 3.²⁰⁾ 6.²¹⁾ 7.²²⁾ 8.²³⁾ 10.²⁴⁾
 13.²⁵⁾ 15.²⁶⁾
 Regensburg Sept. 21.²⁷⁾ 26.²⁸⁾ 30.²⁹⁾
 Regensburg Oct. 1.³⁰⁾
 Straubing Oct. 5.³¹⁾
 Passau Oct. 17.³²⁾
 Bécs Oct. 18.³³⁾ 19.³⁴⁾ 26.³⁵⁾
 Bécs Nov. 6.³⁶⁾ 7-kén innét elindul.³⁷⁾
 Pozsony Nov. 16.³⁸⁾ 25.³⁹⁾
 Pozsony Dec. 5.⁴⁰⁾ 7.⁴¹⁾ 10.⁴²⁾ 11.⁴³⁾ 22.⁴⁴⁾

---

1) C. d. X. 6. 483. l. — 2) Aschb. IV. 527. l.

3) uo. III. 442. l., Cod. d. X. 6. 83. l.

4) uo. 464. l., Aschb. III. 442. l. — 5) uo.

6) uo., és X. 6. 83. l. — 7), 8) Aschbach III. 442. l.

9) uo. IV. 527. l. — 10) uo. III. 442. l.

11) uo. IV. 527. l.

12) uo. III. 443. l., C. d. X. 6. 466. 479. l.

13), 14) Aschb. III. 443. l. — 15) C. d. X. 6. 481. 556. l.

16—18) Aschb. III. 443. l. — 19) uo. és IV. 527. l.

20—24) uo. III. 443. 444. l.

25) uo., és X. 6. 480. l. — 26) Aschb. III. 444. l.

27) uo., és X. 6. 83. l.

28—30) Aschb. III. 444. l. — 31) Aschb. III. 444. l.

32) uo. 445. l., és X. 6. 83. l. — 33) uo. X. 6. 83. l.

34—36) Aschb. III. 445. l.

37) C. d. X. 6. 83. l., ide helyzendő s nem az 1423-dik évre.

38) C. d. X. 6. 483. l., Szerémy e napot Novemberbe helyzi.

39) C. d. X. 6. 83. l., és Aschb. III. 445. l.

40) Eredetie a Pókateleki Konde család levéltárában.

41) Aschb. III. 445. l.

42) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban., és C. d. X. 6. 482. l.

43), 44) Aschb. III. 445. l.

1423.

Zsigmond király Január havát Pozsonyban, Februárt Visegrádon tölté, Martiusban Késmárkra utazott, hol Vladislav lengyel királlyal alkudozásba bocsátkozott, majd Lőcsére mentek April elején, honnét Bártfáig kísérte vendégét Zsigmond, innét visszafordulva Szepes-Váraljára jött, honnét Kassa, Eger felé egygyet kerülve Zólyomba, majd Budára érkezett, s az év többi részét is itt és vidékén töltötte.

Pozsony Ján. 6.¹⁾ 11.²⁾ 12.³⁾ 18.⁴⁾ 31.⁵⁾

Visegrád Febr. 18.⁶⁾ 23.⁷⁾ 25.⁸⁾

Ófalon találkozik Ulászló lengyel királlyal Mart. ⁹⁾ Késmárk Mart. 14.¹⁰⁾ 15.¹¹⁾ Igló Mart. 19.¹²⁾ Késmárk Mart. 25.¹³⁾ 30.¹⁴⁾

Lőcse Apr. 4.¹⁵⁾ 8.¹⁶⁾ Bártfa Apr. 12.¹⁷⁾ 15.¹⁸⁾ Szepes Apr. 18.¹⁹⁾ 23.²⁰⁾ Kassa Apr. 27.²¹⁾

Kassa Máj. 1.²²⁾ 3.²³⁾ 5.²⁴⁾ 8.²⁵⁾

Nad Palak (?) Jun. 8.²⁶⁾ Eger Jun. 26.²⁷⁾

Szent-girolton Jul. 9.²⁸⁾ Ó-zólyom Jul. 17.²⁹⁾ Buda Jul. 20.³⁰⁾ Visegrád Aug. 9.³¹⁾ Tata Aug. 19.³²⁾

Neszmély Sept. 3.³³⁾ Visegrád Sept. 20.³⁴⁾ Buda Sept. 29.³⁵⁾

Buda Oct. 4.³⁶⁾ 11.³⁷⁾ 12.³⁸⁾ 20.³⁹⁾

Buda Nov. 7.⁴⁰⁾ Székes-fehérvár Nov. 24.⁴¹⁾ 27.⁴²⁾ 29.⁴³⁾

Buda Dec. 22.⁴⁴⁾

---

¹⁻⁴⁾ Aschbach III. 446. l. — ⁵⁾ C. d. X. 6. 526. l. — ⁶⁻⁸⁾ Aschb. III. 446. l. — ⁹⁾ Dlugoss. XI. k. 466. l. — ¹⁰⁾ C. d. X. 6. 527. l. — ¹¹⁾ uo. 529. l. — ¹²⁾ Aug. Theiner: Vet. mon. Hung. sacr. illustr. II. 804. l. — ¹³⁾ Aschb. III. 446. l. — ¹⁴⁾ uo. 447. l., és X. 6. 536., meg Dogiel I. 52. l., utánna Wagner: Anal. Scep. I. 16. — ¹⁵⁾ ¹⁶⁾ Aschbach III. 447. l. — ¹⁷⁾ Wagner: Anal. Scep. III. 52. l. — ¹⁸⁾ Aschb. III. 447. l. — ¹⁹⁾ uo. és X. 6. 533. l. — ²⁰⁾ Fábíán Gábor: Arad vármegye leírása 159. l. — ²¹⁾ ²⁴⁾ Aschb. III. 447. l. — ²⁵⁾ Eredetie Décs városa levéltárában. — ²⁶⁾ Aschbach III. 447. l. — ²⁷⁾ C. d. X. 6. 539. l. — ²⁸⁾ uo. 686. l., és Paur Iván gyűjt. — ²⁹⁾, ³⁰⁾ Aschb. III. 447. l. — ³¹⁾ uo. IV. 528. l. — ³²⁻³⁴⁾ uo. III. 448. l. — ³⁵⁾ uo. IV. 528. l., és X. 6. 540., Uj magyar muzeum 1853. 331., Hornyik János: Kecskemét város története I. 206. l. — ³⁶⁾ Cod. dipl. X. 6. 543. 549. 964. l., Aschb. IV. 528. l. — ³⁷⁻⁴⁴⁾ uo. III. 448. 449. l.

1434.

Zsigmond királyt Martius elején Krakóban találjuk, hol Vladislav lengyel király menyegzőjét tartotta, innét Budára jött Erich dán király és számos vendégekkel egygyütt, hova Manuel görög császár is megérkezett a török elleni hadviselésről tanácskozandó, — az év többi részét kisebb kirándulásokon kívül fővárosában töltötte.

Buda Ján. 6.¹⁾ 7.²⁾ 8.³⁾ 14.⁴⁾

Pozsony Ján. 21.⁵⁾ 29.⁶⁾

Buda Febr. 8.⁷⁾ 9.⁸⁾ 12.⁹⁾ 17.¹⁰⁾ 22.¹¹⁾

Schramovitz Mart. 1.¹²⁾

Novitarg Mart. 3.¹³⁾

Mislinitze Mart. 4.¹⁴⁾

Krakó Mart. 5.¹⁵⁾ 17.¹⁶⁾

Osztrahome Apr. 14.¹⁷⁾

Székes-fehérvár Apr. 20.¹⁸⁾

Buda Apr. 25.¹⁹⁾ 27.²⁰⁾

Visegrád Máj. 12.²¹⁾

Buda Máj. 13.²²⁾

Visegrád Máj. 14.²³⁾

---

¹⁾, ²⁾ C. d. X. 6. 607. l., Aschb. III. 449. l.

³⁾, ⁴⁾ uo. — ⁵⁾ C. d. X. 6. 606. l.

⁶⁾ Aschb. III. 449. l.

⁷⁾, ⁸⁾ uo. IV. 528. l.

⁹⁾ uo. III. 449. l.

¹⁰⁾ uo. IV. 528. l.

¹¹⁾ uo. III. 449. l.

^{12)—¹⁵⁾} uo. 450. l.

¹⁶⁾ Cod. d. X. 6. 965. l., Aschb. IV. 528. l.

¹⁷⁾ uo. — ¹⁸⁾, ¹⁹⁾ uo. III. 450. l.

²⁰⁾ Győri történelmi és rég. füzetek. I. 35. l.

²¹⁾ Aschb. III. 450. l.

²²⁾ Cod. d. X. 6. 612. l.

²³⁾ Aschb. III. 450. l.

Buda Máj. 25.¹⁾

Buda Jun. 2.²⁾ 7.³⁾ 9.⁴⁾ 22.⁵⁾ 25.⁶⁾ 28.⁷⁾

Buda Jul. 4.⁸⁾ 11.⁹⁾

Visegrád Jul. 11.¹⁰⁾

Buda Jul. 13.¹¹⁾

Visegrád Jul. 21.¹²⁾

Buda Aug. 5.¹³⁾

Tata Aug. 15.¹⁴⁾ 17.¹⁵⁾ 20.¹⁶⁾

Visegrád Aug. 28.¹⁷⁾

Kovazkeszö-n Aug. 28.¹⁸⁾ 29.¹⁹⁾

Székes-fehérvár Sept. 9.²⁰⁾

Tata Sept. 18.²¹⁾ 22.²²⁾

Tata Oct. 10.²³⁾ 28.²⁴⁾

Buda Nov. 28.²⁵⁾ 29.²⁶⁾

Buda Dec. 14.²⁷⁾

1), 2) uo. IV. 529. l.

3) uo. III. 450. l.

4) uo. IV. 529. l.

5—7) uo. III. 450. l.

8) Cod. d. X. 6. 611. l.

9) Programm des kk. Gymnasiums zu Feldkirch für das Schuljahr 1859.
12. l., és X. 6. 965. l., meg Aschb. IV. 529. l.

10) uo. III. 451. l.

11) Wagner : Anal. Scep. I. 218. l., Cod. d. X. 6. 613. l.

12—18) Aschb. III. 451. l.

19) Cod. d. X. 6. 610. l., Aschbachnál Rawasgesső áll.

20), 21) Aschb. III. 451. l.

22) Cod. d. X. 6. 616. l.

23), 24) Aschb. IV. 529. l.

25) uo. III. 451. l., és X. 6. 966. l.

26) uo. és Aschb. III. 452. l.

27) Cod. d. X. 6. 618. l.

1425.

Zsigmond király Februárban Soprony megyében, Martiusban
Bécsben és Tatán, átaljában egész őszig a hazában ma-
radt, ekkor a Hussíták ellen vezette hadseregét, de már
December havában visszavonulva Szokolcában találjuk.

Buda Ján. 8.¹⁾ 11.²⁾ 17.³⁾ 18.⁴⁾ 21.⁵⁾ 26.⁶⁾ 29.⁷⁾ 31.⁸⁾

Buda Febr. 2.⁹⁾

Sopron Febr. 10.¹⁰⁾ 12.¹¹⁾

Hornstein Febr. 13.¹²⁾ 17.¹³⁾

Buda Febr. 22.¹⁴⁾

Bécs Mart. 13.¹⁵⁾

Tata Mart. 19.¹⁶⁾ 22.¹⁷⁾ 24.¹⁸⁾ 26.¹⁹⁾ 29.²⁰⁾ 30.²¹⁾

Székes-fehérvár Apr. 9.²²⁾ 22.²³⁾

Tata Máj. 14.²⁴⁾ 16.²⁵⁾

Buda Máj. 19.²⁶⁾ 24.²⁷⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 6. 83. l., Aschb. III. 452. l.

^{2—7)} Aschbach uo.

^{8), 9)} uo. 453. l.

¹⁰⁾ uo. és Cod. d. X. 6. 83. l.

¹¹⁾ Aschbach III. 453. l.

¹²⁾ C. d. X. 6. 962. l.

¹³⁾ Aschbach III. 453. l.

¹⁴⁾ C. d. X. 6. 672. l.

¹⁵⁾ uo. 83. l., és Aschbach III. 453. l.

¹⁶⁾ C. d. X. 6. 706. l.

¹⁷⁾ uo. 83. l., Aschbach III. 453. l., és IV. 529. l.

^{18), 19)} Aschbach III. 453. l.

²⁰⁾ uo. 454. l.

²¹⁾ uo., X. 6. 682. l.

²²⁾ Aschbach IV. 530. l.

²³⁾ uo. III. 454. l.

²⁴⁾ Cod. d. X. 6. 684. l.

²⁵⁾ uo. 708. l.

²⁶⁾ Uj magy. muzeum 1860. II. 36. l.

²⁷⁾ Aschbach III. 545. l.

Buda Jun. 1.¹⁾ 2.²⁾ 4.³⁾ 5.⁴⁾ 10.⁵⁾ 13.⁶⁾ 25.⁷⁾
 Visegrád Jun. 28.⁵⁾
 Vác Jul. 24.⁹⁾ 25.¹⁰⁾
 Buda Aug. 1.¹¹⁾
 Tata Aug. 14.¹²⁾ 16.¹³⁾ 18.¹⁴⁾
 Buda Aug. 25.¹⁵⁾ 29.¹⁶⁾
 Buda Sept. 8.¹⁷⁾
 Tata Sept. 15.¹⁸⁾ 18.¹⁹⁾
 Buda Oct. 1.²⁰⁾
 Pohorelic Oct. 9.²¹⁾
 Dalecicich Oct. 12.²²⁾
 Drassaunáli táborban Oct. 28.²³⁾
 Drossau és Pardubitz közti táborban Oct. 28.²⁴⁾ 29.²⁵⁾
 Szokolca Dec. 3.²⁶⁾ 5.²⁷⁾ 8.²⁸⁾

---

1) Cod. dipl. X. 6. 710. l.

2), 3) Aschbach III. 454. l.

4) C. d. X. 6. 700. 718 és 723. l.

5) Aschbach III. 454. l.

6) C. d. X. 6. 712. l.

7) uo. 695. l.

8) Aschbach III. 454. l.

9) C. d. X. 6. 963. l.

10) Aschbach III. 454. l. — 11) uo. 455. l.

12) Esztergomi okmánytár a pannonhalmi könyvtárban.

13) Aschbach III. 455. l.

14) Cod. d. XI. 311. l.

15) uo. X. 6. 704. l., Wagner: Anal. Scep. I. 425. l.

16) Aschbach III. 455. l.

17) Cod. d. X. 6. 711. l.

18) Aschbach III. 455. l.

19) C. d. X. 6. 705. l., Wagner: Anal. Scep. I. 141. l.

20) Akadémiai értesítő 1857. 360. l.

21—23) Aschbach IV. 531. l.

24) C. d. X. 6. 84. l.

25) Aschbach III. 455. l.

26) uo. és IV. 531. l.

27) uo. IV. 531. l.

28) C. d. X. 6. 713. l., Aschbach II. 396. l., III. 456. l.

1426.

Zsigmond király az év első pár havát az ország éjszaknyugoti részein tölté, Martiust Bécsben, Májust Tatán, a többbit hol Budán s hol Visegrádon, késő ősszel Nagyváradra ment, honnét Brassóba utazott.

Trencsin Ján. 5.¹⁾ 8.²⁾ 9.³⁾ 16.⁴⁾ 17.⁵⁾

Pozsony Ján. 27.⁶⁾ 30.⁷⁾ 31.⁸⁾

Pozsony Febr. 2.⁹⁾ 5.¹⁰⁾ 6.¹¹⁾ 9.¹²⁾ 14.¹³⁾ 23.¹⁴⁾ 24.¹⁵⁾

Bécs Mart. 4.¹⁶⁾ 10.¹⁷⁾ 14.¹⁸⁾ 17.¹⁹⁾ 19.²⁰⁾ 20.²¹⁾ 21.²²⁾ 30.²³⁾

Korneuburg Apr. 1.²⁴⁾ 2.²⁵⁾

Győr Apr. 22.²⁶⁾

Tata Máj. 8.²⁷⁾ 15.²⁸⁾ 26.²⁹⁾ 28.³⁰⁾

---

¹⁾ C. d. X. 6. 820. l.

²⁻⁷⁾ Aschbach: Geschichte K. Sigmunds III. 456. l.

⁸⁾ uo. és X. 6. 794. l.

⁹⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban.

¹⁰⁾ C. d. X. 6. 806. l.

¹¹⁾ uo. 822. l., Wagner: Analecta Scepusii III. 53. l.

¹²⁾ Aschb. IV. 531. l.

¹³⁾ Cod. d. X. 6. 808. l.

¹⁴⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában B. 5. 35., Aschb. III. 456. l.

¹⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban.

¹⁶⁾ Cod. d. X. 6. 84. l., Aschb. III. 456. l.

¹⁷⁾ uo. és X. 6. 962. l.

¹⁸⁻²⁰⁾ Aschb. III. 456. l.

²¹⁾ uo. és X. 6. 818. 819. l.

²²⁾ uo. 963. l., és Aschb. III. 457. l.

²³⁾ C. d. X. 6. 818. l.

²⁴⁾ uo. 84. l., Aschb. III. 457. l.

²⁵⁾ uo. és II. 398. l., ugy X. 6. 796. l.

²⁶⁾ Győri káptalan országos levéltárában.

²⁷⁾ C. d. X. 6. 800. l.

²⁸⁾ uo. 796. l., és Dogiel V. 132. l., Aschb. II. 400. l., III. 457. l.

²⁹⁾ uo. — ³⁰⁾ uo. IV. 531. l.

Győr Jun. 15.¹⁾ 17.²⁾
 Visegrád Jul. 2.³⁾ 6.⁴⁾ 13.⁵⁾ 19.⁶⁾ 21.⁷⁾ 23.⁸⁾ 24.⁹⁾ 27.¹⁰⁾
 Buda Aug. 8.¹¹⁾ 14.¹²⁾
 Buda Oct. 5.¹³⁾ 7.¹⁴⁾ 12.¹⁵⁾ 13.¹⁶⁾ 14.¹⁷⁾ 15.¹⁸⁾ 17.¹⁹⁾ 19.²⁰⁾
       23.²¹⁾ 25.²²⁾ 27.²³⁾
 Varsány Oct. 28.²⁴⁾
 Nagy-várad.²⁵⁾
 Lippa Nov. 10.²⁶⁾
 Torda Dec. 6.²⁷⁾
 Brassó Dec. 26.²⁸⁾ 30.²⁹⁾ 31.³⁰⁾

---

¹⁾ Paur Iván gyűjteményében.

²⁾ Aschb. III. 457. l.

^{3—9)} uo. 459. l.

¹⁰⁾ Cod. d. X. 6. 817. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 377. l.

¹¹⁾ uo. X. 6. 793. l.

¹²⁾ Aschb. III. 459. l.

¹³⁾ Fáiszi Ányos István családi levéltárában.

¹⁴⁾ Cod. d. X. 6. 796. l., Aschb. III. 460. l., IV. 409. l.

¹⁵⁾ uo. III. 460. l.

¹⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltárban.

^{17—21)} Aschb. III. 460. l., az utolsó IV. 531. l.

²²⁾ uo. III. 460. l.

²³⁾ Cod. d. X. 6. 801. l.

²⁴⁾ Oiszan? Nagy-váradra ment, azért Varsányra igazítám, Aschb. III. 460. l.

²⁵⁾ Cod. d. X. 6. 84. l.

²⁶⁾ Aschbach III. 460. l.

²⁷⁾ Cod. d. X. 6. 790. l.

²⁸⁾ uo. 798. l., Aschb. III. 461. l.

^{29), 30)} uo. 461. l.

1437.

Zsigmond király a Bárcaságon időzött egész Juliusig, e hó közepén sereggel beront Havasalföldre s kikergetvén a magát török sereggel is védett Radul vajdát, saját védecét Dán-t tette helyébe, — visszatérvén Erdélyországba innét Nándor-fehérvárra ment s itt a déli részeken tölté el az év többi részét.

Brassó Ján. 2.¹⁾ 4.²⁾ Febr. 4.³⁾ 22.⁴⁾ Mart. 17.⁵⁾ 18.⁶⁾ 20.⁷⁾
 Hosszu-mezőn Apr. 6.⁸⁾
 Földvár (Marienburg) Apr. 8.⁹⁾ 9.¹⁰⁾ 14.¹¹⁾
 Földvár Máj. 11.¹²⁾ 27.¹³⁾
 Monyorós (Nusbach) Jun. 2.¹⁴⁾ 3.¹⁵⁾
 Brassó Jun. 7.¹⁶⁾ 16.¹⁷⁾ Jul. 2.¹⁸⁾ 7.¹⁹⁾
 Rozsnyó (Roseneau, Brassó mellett) Jul. 7.²⁰⁾ 8.²¹⁾
 Rápice-náli táborban (Havas-alföldön) Jul. 22.²²⁾
 Földvár Aug. 17.²³⁾
 Nándor-fehérvárnáli táborban Sept. 24.²⁴⁾ Nándor-fehérvár Sept. 26.²⁵⁾ 29.²⁶⁾ 30.²⁷⁾ az itteni táborban szinte.²⁸⁾
 Nándor-fehérvár Oct. 31.²⁹⁾
 Nándor-fehérvár Nov. 3.³⁰⁾ 5.³¹⁾ 9.³²⁾ 10.³³⁾ 11.³⁴⁾
 Nándor-fehérvár Dec. 3.³⁵⁾
 Kubin Dec. 17.³⁶⁾

¹⁾ Czech János oklevél-gyűjteményében a magy. tud. Akad. könyvtárában.

²⁾ Aschbachnál Gesch. K. Sigm. III. 456. l. az 1426-dik évre van téve hibásan, mert ő akkor Trencsinben volt, bizonyosan a sexto évszám helyett septimót olvasott. — ³⁾, ⁴⁾ uo. 461. l. — ⁵⁾ uo. és C. d. X. 6. 888. l. — ⁶⁾ Eredetie Dézs városa levéltárában. — ⁷⁾ C. d. X. 7. 132. l., Aschb. III. 461. l., uo. IV. 531. l. — ⁸⁾ C. d. X. 6. 876. 878. l. — ^{9–11)} Aschb. III. 462. l. — ¹²⁾ C. d. X. 6. 852. l. — ¹³⁾, ¹⁴⁾ Aschbach III. 462. l. — ¹⁵⁾ Cod. d. X. 6. 872. l. — ¹⁶⁾ Aschb. III. 462. l. — ¹⁷⁾ C. d. X. 6. 860. l. — ¹⁸⁾ Aschbach IV. 531. l. — ¹⁹⁾ uo. II. 410. l., és C. d. X. 6. 853. l. — ²⁰⁾ uo. 891. 892. l. — ²¹⁾ Rodno X. 8. 612. l. — ²²⁾ Aschb. III. 462. l. — ²³⁾ Magyar tört. tár. II. 302. l. — ^{24–30)} Aschb. III. 463. l. — ³¹⁾ uo. 464. l. — ³²⁾ uo., és II. 411. l., meg Cod. d. X. 6. 854. l. — ³³⁾ Aschbach III. 464. l. — ³⁴⁾ C. d. X. 6. 867 és 871. l. — ³⁵⁾, ³⁶⁾ Aschbach III. 464. l.

1428.

Zsigmond király Nándor-fehérvárról Február elején Tarnowba igyekezett, hol Vitold litván fejedelemmel találkozott, innét Erdélybe, majd ismét Tarnowba utazott, honnét megtérve az al-dunánál foglalt állást hadseregével a Galambóci várral szemben, melyet megtámadván, az annak segélyére érkezett Murad török zultántól visszanyomatott. Az év hátralevő részét részint Temesvár, részint annak vidékén tölté.

Pozesin Ján. 9.¹⁾ Febr. 1.²⁾ Belgrád Febr. 2.³⁾

Pozesin Febr. 3.⁴⁾ 5.⁵⁾ 25.⁶⁾

Tarnow Febr. 16.⁷⁾ Kővár Febr. 22.⁸⁾

Tordán Febr. 26.⁹⁾ Kassa Febr. 27.¹⁰⁾ 28.¹¹⁾

Tarnow Mart. 22.¹²⁾ Kövi (Keve, Kovino) Apr. 10.¹³⁾

Galambvár előtti sereg között Apr. 29.¹⁴⁾

Kemleken Máj. 1.¹⁵⁾ Galambóci vár Máj. 5.¹⁶⁾ 6.¹⁷⁾

Galambóc előtt Máj. 9.¹³⁾ 20.¹⁹⁾

Kövin Jun. 9.²⁰⁾ Jul. 11.²¹⁾ Aug. 23.²²⁾

Iliednél, Temesvár alatt, Aug. 28.²³⁾ Sept. 11.²⁴⁾ 12.²⁵⁾

Váradgya Sept. 20.²⁶⁾

Karan-sebes Oct. 9.²⁷⁾ 18.²¹⁾ 19.²⁹⁾

Mihad Nov. 18.³⁰⁾ Karan-sebes Nov. 29.³¹⁾ 30.³²⁾ Dec. 2.³³⁾

Temesvár Dec. 8.³⁴⁾

1), 2) Aschb.: Gesch. K. Sigm. III. 464. l. — 3—6) uo. 465. l. — 7) C. d. X. 6. 919. l. — 8) Nagy Iván k. i. gyűjteményében. — 9) Kolosvári jkönyv, Cornides gyűjt., a magy. tud. Akad. birtokában. — 10) Aschb. III. 465. l. — 11) uo. IV. 531. l. — 12) uo. III. 465. l. és X. 6. 928. l. — 13) uo. 925. l. — 14) Aschb. III. 465. l. — 15) C. d. X. 6. 267 és 924. l. — 16), 17) Aschbach III. 465. l. — 18—22) uo. 466. l. — 23) uo. 467. l. — 24) uo., és II. 413. l. — 25) Uj magyar muzeum 1854. 29. l., és X. 6. 930. l. — 26) uo. 927. l. — 27) Aschb. III. 467. l. — 28) Pesty Frigyes gyűjteményében. — 29) C. d. X. 6. 921., a 706 lapon az 1425-re van téve egy ekkor kelt okmány, mely minden esetre ide való, annál is inkább, mivel Aschbachnál III. 467. l. egy itt s ez nap kelt okmányra történik hivatkozás. — 30) Aschb. III. 467. l. — 31) C. d. X. 6. 929. — 32) Aschb. III. 467. l. — 33) C. d. XI. 457. l. csak Sebes áll. — 34) Aschbach III. 467. l.

1429.

Zsigmond király Temesvár vidékéről Volhynia fővárosába Lutzkba utazott, hol Vitold litván nagyherceg s Vladislav lengyel királlyal s ezek nagyjaival értekezletet tartott, innét Kassán s Egeren keresztül Budára utazott, később Martius végén Pozsonyba, hol — Tata, Székesfehérvár, Csalóköz, Sopron s Vasvárra tett kisebb kirándulásain kívül, az egész évet eltöltötte, a birodalmi és cseh ügyekkel foglalkozva, részint a megyékkel saját elnöklése alatt nagy gyűléseket tartva.

Lutzk Ján. 23.¹⁾ 29.²⁾

Belcz Febr. 3.³⁾ Kassa Febr. 18.⁴⁾

Eger Mart. 7.⁵⁾ Buda Mart. 15.⁶⁾

Tata Mart. 17.⁷⁾ 18.⁸⁾ 20.⁹⁾

Pozsony Mart. 27.¹⁰⁾ 29.¹¹⁾

Pozsony Apr. 10.¹²⁾ 17.¹³⁾ 26.¹⁴⁾ 27.¹⁵⁾

Pozsony Máj. 1.¹⁶⁾ 5.¹⁷⁾ 6.¹⁸⁾ 17.¹⁹⁾ 19.²⁰⁾ 24.²¹⁾ 27.²²⁾ 29.²³⁾

Pozsony Jún. 4.²⁴⁾

Tata mellett gyűlést tart Komárom és Győr megye nemességével Jún. 6.²⁵⁾

Pozsony Jún. 8.²⁶⁾

Tata mellett Jún. 9.²⁷⁾ 18.²⁸⁾

¹⁾ In Reussen, Aschb. III. 467. l.

²⁾, ³⁾ uo. 468. l. — ⁴⁾ uo. és C. d. X. 7. 115. l.

⁵⁾ Szirmay: Comitatus Zempliniensis. I. 196. l.

⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi házi ltárban.

^{7—9)} Aschb. IV. 532. l.

¹⁰⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 288. l.

¹¹⁾ Aschb. III. 468. l. — ¹²⁾ uo. és X. 7. 100. l.

¹³⁾ uo. 115. és Aschb. III. 468. l. — ^{14—16)} uo.

¹⁷⁾ C. d. X. 7. 98. Wagner Dipl. Com. Sáros. 105. l.

¹⁸⁾, ¹⁹⁾ Aschb. III. 469. l.

²⁰⁾ C. d. X. 7. 94. l. — ²¹⁾ Paur Iván gyűjt.

²²⁾ Cod. d. X. 7. 132. l., Aschb. IV. 532. l., III. 469. l.

²³⁾, ²⁴⁾ uo. III. 469. l.

²⁵⁾ Kolosvári jkönyv., Cornides gyűjt. a magy. tud. Akad. ltában.

²⁶⁾ Aschb. III. 469. l. — ²⁷⁾ C. d. X. 7. 92. l. — ²⁸⁾ uo. 93. l.

Székes-fehérvár mellett gyűlést tart a Fehér megyei nemességel Jun. 27.¹⁾

Pozsony Jul. 3.²⁾ 7.³⁾

Székes-fehérvár mellett Jul. 16.⁴⁾ 21.⁵⁾ 25.⁶⁾ 26.⁷⁾ 30.⁸⁾

Pozsony Aug. 1.⁹⁾ 6.¹⁰⁾ 7.¹¹⁾ 8.¹²⁾ 10.¹³⁾ 11.¹⁴⁾ 14.¹⁵⁾ 20.¹⁶⁾

Pozsony Sept. 3.¹⁷⁾ 7.¹⁸⁾ 8.¹⁹⁾ 10.²⁰⁾ 12.²¹⁾

Fisermunde Sept. 12.²²⁾

Pozsony Sept. 14.²³⁾

Wiedni Sept. 17.²⁴⁾

Pozsony Sept. 19.²⁵⁾ 22.²⁶⁾

Poos-megyer Sept. 23.²⁷⁾

Pozsony Sept. 24.²⁸⁾ 26.²⁹⁾ Oct. 1.³⁰⁾

Sopron Oct. 6.³¹⁾ a Sopron megyei nemességgel nagy gyűlést tart. 13.³²⁾ 20.³³⁾ 22.³⁴⁾

Pozsony Nov. 3.³⁵⁾ 4.³⁶⁾ 8.³⁷⁾

Vasvár Nov. 19.³⁸⁾ 23.³⁹⁾

Pozsony Dec. 5.⁴⁰⁾ 8.⁴¹⁾ 10.⁴²⁾ 11.⁴³⁾ 17.⁴⁴⁾ 20.⁴⁵⁾ 21.⁴⁶⁾ 23.⁴⁷⁾ 24.⁴⁸⁾ 30.⁴⁹⁾

¹⁾ uo. 113. l. — ²⁾, ³⁾ Aschb. III. 469. l.

⁴⁾ C. d. X. 7. 115. 226. 385. l. — ⁵⁾ Aschb. III. 469. l.

⁶⁾ Déés városa ltárában. — ⁷⁾ Aschb. III. 469. l. — ⁸⁾ uo. 470. l.

⁹⁾ uo. IV. 532. l. — ^{10—17)} uo. III. 470. l.

¹⁸⁾ uo. és IV. 532. l., meg Dr. B. Dudik: Des hohen deutschen Ritter-Orden Münz-Sammlung in Wien. 101. ugy C. d. X. 7. 106. l.

¹⁹⁾, ²⁰⁾ uo. III. 470. l. — ²¹⁾ Esztergomi okmánygyűjt. a pannonth. lt.

²²⁾ Aschb. IV. 532. l. — ²³⁾ uo. III. 470. l. — ²⁴⁾ uo. IV. 532. l.

²⁵⁾ uo. III. 470. l. — ²⁶⁾ uo. 471. l.

²⁷⁾ Eredetie a pannonthalmi lt. — ²⁸⁾ Aschb. III. 471. l.

²⁹⁾ Eredetie a magyar tud. Akad. ltban.

³⁰⁾ Cod. d. X. 7. 115. l., Aschb. III. 471. l.

³¹⁾ Eredetie a hédervári levéltárban, Szopori Nagy Imre gyűjt., a pozsonyi káptalan országos levéltárában X. 1. 11. l., és C. d. X. 7. 118. l.

³²⁾ uo. és Paur Iván gyűjt. — ³³⁾ Eredetie a hédervári lt.

³⁴⁾ Szopori Nagy Imre gyűjt. — ³⁵⁾ C. d. X. 7. 116. l., Aschb. III. 471. l.

³⁶⁾ Aschb. IV. 532. l. — ³⁷⁾ C. d. X. 7. 85. l., Aschb. III. 471. l.

³⁸⁾ Eredeti okmány gyűjteményekben. — ³⁹⁾ C. d. X. 7. 120. l.

⁴⁰⁾ uo. 116. l., Aschb. III. 471. l.

⁴¹⁾ Esztergomi okmány-gyűjt. a pannonthalmi könyvtárban.

⁴²⁾ Aschb. III. 471. l. — ⁴³⁾ Aschb. IV. 532. l. — ⁴⁴⁾, ⁴⁵⁾ III. 471. l.

⁴⁶⁾ uo. és 472. l., és C. d. X. 7. 116. l. — ^{47—49)} Aschb. III. 472. l.

1430.

Zsigmond király az év első felét Pozsonyban s vidékén tölté,
majd Junius végén Bécsbe utazott, honnét Julius 25-kén
elindult s Nürnbergben keresztül, hol September és Oct.
havát tölté, Ulm s a Bodeni tó vidékeire rándult.

Pozsony Ján. 1.¹⁾ 6.²⁾ 15.³⁾ 20.⁴⁾ 21.⁵⁾ Febr. 10.⁶⁾ Mart. 6.⁷⁾ 12.⁸⁾
Nagy-szombat Mart. 16.⁹⁾ 17.¹⁰⁾ 19.¹¹⁾ Apr. 2.¹²⁾ 5.¹³⁾ 12.¹⁴⁾
Pozsony Máj. 1.¹⁵⁾ Sempte Máj. 6.¹⁶⁾ 13.¹⁷⁾ Tata Máj. 28.¹⁸⁾
Köpcsény Jun. 19.¹⁹⁾ 22.²⁰⁾ 23.²¹⁾ 25.²²⁾

Bécs Jul. 2.²³⁾ 11.²⁴⁾ 15.²⁵⁾ 16.²⁶⁾ 25.²⁷⁾ ez nap innét elindul.²⁸⁾

Pwrkstorf helységében Aug. 12.²⁹⁾ Straubing Aug. 27.³⁰⁾

Straubing Sept. 1.³¹⁾ 7.³²⁾ 8.³³⁾ Regensburg Sept. 10.³⁴⁾ 15.³⁵⁾
19.³⁶⁾ 20.³⁷⁾ 23.³⁸⁾ 26.³⁹⁾ 27.⁴⁰⁾ 29.⁴¹⁾ 30.⁴²⁾

Nürnberg Oct. 2.⁴³⁾ 3.⁴⁴⁾ 4.⁴⁵⁾ 9.⁴⁶⁾ 12.⁴⁷⁾ 14.⁴⁸⁾ 20.⁴⁹⁾ 24.⁵⁰⁾ 31.⁵¹⁾

Ulm Nov. 9.⁵²⁾ 10.⁵³⁾ 11.⁵⁴⁾ 13.⁵⁵⁾ 14.⁵⁶⁾ Zelew-n (?) Nov. 22.⁵⁷⁾

Überlingen Nov. 29.⁵⁸⁾ 30.⁵⁹⁾ Dec. 1.⁶⁰⁾ 13.⁶¹⁾ 15.⁶²⁾

¹⁾ Cod. d. X. 7. 316., és Aschb. IV. 582. l. — ²⁾ Aschb. III. 472. l. —

³⁾ uo. és Cod. d. X. 7. 268. 316. l. — ⁴⁾ uo. 268. l. — ⁵⁾ uo. 196.

l. — ⁶⁾ uo. 202. l. — ⁷⁾ uo. 199. l. — ⁸⁾ uo. 207. l. — ⁹⁾ Aschb.

IV. 582. l. — ¹⁰⁾ Cod. d. X. 7. 268. l., Aschb. III. 472. l. — ¹¹⁾

Cod. d. X. 7. 219. 242. l., Wagner Anal. Scepuss IV. 62. l. — ¹²⁾

Cod. d. X. 7. 208. l. — ¹³⁾ Eredetie a győri káptalan országos le-

véltárában. — ¹⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹⁵⁾

C. d. X. 7. 268. l., Aschbach III. 472. l. — ¹⁶⁾ uo. 473. l. — ¹⁷⁾

C. d. X. 7. 214. l. — ¹⁸⁾ uo. X. 8. 624. l. — ¹⁹⁾ Aschb. IV. 582.

l. — ²⁰⁾ Cod. d. X. 7. 205. l. — ²¹⁾ uo. 200. l. és X. 8. 629. l., meg

XI. 220. l. — ²²⁾ Aschb. III. 473. l. e négy adatnál háromfélekép-

pen iratott: Kotsee, Kükche és Kewche. — ²³⁾ Eredetie a hédervári

ltban. — ²⁴⁾ Nagy Iván k. i. gyűjteményében. — ²⁵⁾ Cod. d. X. 7.

312. l. és X. 8. 625. l. — ²⁶⁾ uo. 626. l. — ²⁷⁾ Rác Károly gyűjt.

a magyar tud. Akad. ltban, Aschb. III. 473. l. — ²⁸⁾ C. d. X. 7.

268. l. — ²⁹⁾ C. d. X. 8. 622. l. — ³⁰⁾ Aschb. III. 473. l. — ³¹⁾

uo. és X. 7. 243. l. — ³²⁾, ³³⁾ Aschb. III. 473. l. — ³⁴⁾ uo. és X.

7. 268. l. — ³⁵⁾ uo. 269. l. — ³⁶⁾—³⁸⁾ Aschb. III. 473. l. — ³⁹⁾ uo. 474. l.

— ⁴⁰⁾ uo. és II. 418. l., meg X. 7. 269. l. — ⁴¹⁾ Aschb. IV. 582. l. —

⁴²⁾—⁵⁰⁾ uo. III. 474. l. — ⁵¹⁾ uo. 475. l. — ⁵²⁾ uo. és X. 7. 269. l. —

⁵³⁾—⁵⁶⁾ Aschb. III. 475. l. — ⁵⁷⁾ Akadémiai értesítő 1857. 360. l.

— ⁵⁸⁾ C. d. X. 7. 269. l., Aschb. III. 475. l. — ⁵⁹⁾ uo. IV. 583. l.

— ⁶⁰⁾ uo. III. 475. l. — ⁶¹⁾ uo. IV. 583. l. — ⁶²⁾ uo. III. 475. l.

1431.

Zsigmond királyt Jánúár havában Constansba találjuk, honnét Rotveil s Tübingenen keresztül Nürnbergbe utazott, innét Május elején Égerbe ment a Csehekkal alkudozandó, honnét Bambergnek menve Nürnbergbe jött, majd S. Vört. és Augsburg felé kerülve a bodeni tóhoz érkezett. Innét Felső-Olaszországba indult s Milanoban Nov. 25-kén a vaskoronával megkoronáztatott.

Constans Ján. 1.¹⁾ 5.²⁾ 6.³⁾ 8.⁴⁾ 9.⁵⁾ 10.⁶⁾ 11.⁷⁾ 12.⁸⁾ 13.⁹⁾
14.¹⁰⁾ 15.¹¹⁾ 16.¹²⁾ 17.¹³⁾ 19.¹⁴⁾ 20.¹⁵⁾

Rottveil Ján. 25.¹⁶⁾

Tübingen Ján. 28.¹⁷⁾ 29.¹⁸⁾

Nürnberg Febr. 2.¹⁹⁾ 7.²⁰⁾ 11.²¹⁾ 16.²²⁾ 17.²³⁾ 18.²⁴⁾ 19.²⁵⁾
21.²⁶⁾ 23.²⁷⁾ 24.²⁸⁾ 25.²⁹⁾ 26.³⁰⁾ 27.³¹⁾ 28.³²⁾

Nürnberg Mart. 7.³³⁾ 13.³⁴⁾ 14.³⁵⁾ 15.³⁶⁾ 18.³⁷⁾ 23.³⁸⁾ 24.³⁹⁾
25.⁴⁰⁾ 26.⁴¹⁾ 27.⁴²⁾ 28.⁴³⁾

Nürnberg Apr. 3.⁴⁴⁾ 4.⁴⁵⁾ 7.⁴⁶⁾ 9.⁴⁷⁾ 10.⁴⁸⁾ 11.⁴⁹⁾ 12.⁵⁰⁾ 13.⁵¹⁾
16.⁵²⁾ 17.⁵³⁾ 18.⁵⁴⁾ 20.⁵⁵⁾ 24.⁵⁶⁾ 25.⁵⁷⁾

Nürnberg Máj. 2.⁵⁸⁾ 3.⁵⁹⁾ 12.⁶⁰⁾ Éger.⁶¹⁾

1) C. d. X. 7. 319. l., Aschbach III. 476. l.

2—6) uo. — 7) uo. 477. l. — 8) uo., C. d. X. 7. 346. l.

9—12) Aschbach III. 477. l. — 13 15) uo. 478. l.

16), 17) uo., Cod. d. X. 7. 319. l.

18) Aschbach III. 479. l. — 19) uo. X. 7. 319. l.

20—26) Aschbach III. 479. l. — 26) uo. és X. 8. 632. l.

27—31) Aschbach III. 480. l. — 32) uo. X. 7. 346. l.

33), 34) Aschbach III. 481. l. — 35) uo., X. 7. 346. l.

36) Aschbach III. 481. l.

37) Pozsonyi káptalan levéltárában B. 5. 36.

38), 39) Aschbach IV. 533. l. — 40), 41) uo. III. 481. l.

42) uo. és C. d. X. 7. 347. l. — 43), 44) Aschbach III. 481. l.

45) uo., IV. 533. l., X. 7. 328. l.

46—48) Aschbach III. 482. l. — 49) uo., és X. 8. 631.

50) Aschb. III. 482. l. — 51) uo., és IV. 533. l.

52) uo. III. 482. l. — 53) uo. és IV. 533. l.

54—56) Aschbach III. 482. l. — 57—60) uo. 483. l.

61) C. d. X. 7. 319. l.

Bamberg Jun. 2.¹⁾ 6.²⁾ 8.³⁾
 Nürnberg Jun. 16.⁴⁾ 20.⁵⁾ 26.⁶⁾ 27.⁷⁾
 Nürnberg Jul. 2.⁸⁾ 6.⁹⁾ 17.¹⁰⁾ 22.¹¹⁾ 27.¹²⁾ 30.¹³⁾
 Nürnberg Aug. 19.¹⁴⁾ 21.¹⁵⁾ 24.¹⁶⁾ 26.¹⁷⁾ 27.¹⁸⁾ 28.¹⁹⁾
 Schwäbisch-Vörth Sept. 2.²⁰⁾
 Augsburg Sept. 4.²¹⁾ 7.²²⁾ 8.²³⁾
 Lindau (a bodeni tó keleti részén) Sept. 20.²⁴⁾
 Feldkirch Sept. 23.²⁵⁾ 24.²⁶⁾ 29.²⁷⁾ 30.²⁸⁾
 Feldkirch Oct. 1.²⁹⁾ 2.³⁰⁾ 4.³¹⁾ 5.³²⁾ 9.³³⁾ 12.³⁴⁾ 18.³⁵⁾ 20.³⁶⁾
 22.³⁷⁾ 25.³⁸⁾ 27.³⁹⁾ 28.⁴⁰⁾ 30.⁴¹⁾
 Como Nov. 10.⁴²⁾
 Milano Nov. 22.⁴³⁾ 25.⁴⁴⁾ a vaskoronával megkoronáztatik⁴⁵⁾
 29.⁴⁶⁾
 Milano Dec. 11.⁴⁷⁾ 18.⁴⁸⁾

---

¹⁾ uo. és X. 7. 319. l. — ²⁾ Aschbach IV. 533. l.

³⁾ uo. 534. l. és III. 483. l.

⁴⁾ C. d. X. 7. 319., Aschbach III. 483. l.

⁵⁾ Aschbach uo. — ⁶⁾ uo., és X. 7. 347. l.

⁷⁾ Aschbach III. 483. l.

⁸⁾ uo., IV. 534. l., X. 7. 329. l.

⁹⁾ Aschbach IV. 534. l. — ^{10—12)} uo. III. 484. l.

¹³⁾ uo. IV. 534. l. — ^{14—17)} uo. III. 484. l.

¹⁸⁾ Cod. d. X. 7. 347. l.

¹⁹⁾ Aschbach III. 484. l., IV. 534.

^{20), 21)} Cod. d. X. 7. 319., Aschbach III. 485. l.

^{22), 23)} Aschb. uo.

^{24), 25)} uo. X. 7. 319. l.

²⁶⁾ Aschb. IV. 534. l.

²⁷⁾ uo. III. 485. l.

²⁸⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában B. 2. 12.

^{29—31)} Aschb. III. 485. l.

³²⁾ uo. IV. 534. l. — ³³⁾ uo. és III. 485. l.

³⁴⁾ uo. III. 485. l. — ³⁵⁾ C. d. X. 7. 341. l.

³⁶⁾ uo. 443. l. — ³⁷⁾ Aschb. III. 485. l.

³⁸⁾ uo. IV. 534. l.

^{39—41)} uo. 535. l.

^{42—44)} uo. 479. l.

⁴⁵⁾ C. d. X. 7. 347. l.

^{46—48)} Aschb. IV. 480. l.

1432.

Zsigmond király ez év elején Milanoból Piacencába indult, innét Parmába, és Május hó végén Luccába, honnét Julius havában Sienába érkezett, hol az egész évet eltöltötte, IV. Jenő pápával a zsinat és római királyai koronáztatása érdekében alkudozván.

Piacenca Ján. 2.¹⁾ 9.²⁾ 10.³⁾ 20.⁴⁾ 31.⁵⁾

Piacenca Febr. 7.⁶⁾ 20.⁷⁾

Piacenca Mart. 5.⁸⁾ 16.⁹⁾ 20.¹⁰⁾ Parma Mart. 31.¹¹⁾

Parma Apr. 5.¹²⁾ 8.¹³⁾ 20.¹⁴⁾

Parma Máj. 6.¹⁵⁾ 7.¹⁶⁾ 12.¹⁷⁾ 18.¹⁸⁾ 19.¹⁹⁾ Terentio Máj. 26.²⁰⁾

Lucca Máj. 31.²¹⁾

Lucca Jun. 23.²²⁾ 28.²³⁾ 29.²⁴⁾

Lucca Jul. 3.²⁵⁾ 11.²⁶⁾ 16.²⁷⁾ 27.²⁸⁾

Lucca Aug. 8.²⁹⁾ Siena Aug. 15.³⁰⁾ 24.³¹⁾ 28.³²⁾

Siena Sept. 8.³³⁾ 29.³⁴⁾

Siena Oct. 2.³⁵⁾ 12.³⁶⁾ 28.³⁷⁾ 31.³⁸⁾

Siena Nov. 22.³⁹⁾

Siena Dec. 3.⁴⁰⁾ 11.⁴¹⁾ 19.⁴²⁾ 27.⁴³⁾

1—3) Aschb.: Geschichte K. Sigm. IV. 480. l.

4), 5) uo. 481. l. — 6), 7) uo. 481. l.

8—11) uo. 481. l.

12) uo. 481. l. — 13), 14) uo. 482. l.

15) uo., és C. d. X. 7. 427. 428. l. — 16—18) Aschb. IV. 482.

19) Cod. d. X. 7. 434. l.

20), 21) Aschb. IV. 482. l.

22) C. d. X. 7. 421. l. — 23) Aschb. IV. 482. l. — 24) uo. 483. l.

25—28) Aschb. IV. 483. l.

29) uo. 483. l. — 30) uo. 484. l. — 31) C. d. X. 7. 426. l.

32) Aschb. IV. 484. l.

33), 34) Aschb. IV. 484. l.

35) uo. és Cod. d. X. 7. 423. l. — 36) Aschb. IV. 484. l.

37) uo., és X. 7. 419. l. — 38) Aschb. IV. 484. l.

39) Aschbach IV. 484. l.

40—43) Aschb. IV. 485. l.

1483.

Zsigmond király az év első négy havát Sienában töltötte, in-
nét elindulva, Május 21-kén Rómába vonult be, hol
31-kén római császárnak koronáztatott, itt harmadfél
hóig időzve Perugia, Ferrara, Mantua városokon s Ty-
rolon keresztül October elején Baselbe érkezett s az év
hátralevő részét itt töltötte.

Siena Ján. 16.¹⁾ 21.²⁾ 22.³⁾ Febr. 3.⁴⁾ 8.⁵⁾ 21.⁶⁾ 23.⁷⁾ 24.⁸⁾

Siena Mart. 4.⁹⁾ 16.¹⁰⁾ Apr. 13.¹¹⁾ 15.¹²⁾

Viterbo Máj. 9.¹³⁾ Rómába Máj. 21-kén¹⁴⁾ bevonul és 31-kén
római császárnak koronáztatik.¹⁵⁾

Róma Jun. 1.¹⁶⁾ 4.¹⁷⁾ 29.¹⁸⁾ Jul. 13.¹⁹⁾

Róma Aug. 3.²⁰⁾ 8.²¹⁾ 10.²²⁾ 12.²³⁾ Todi Aug. 15.²⁴⁾ Mons ro-
tundo várhoz közeli tábor-szálláson Aug. 15.²⁵⁾ Perugia
Aug. 29.²⁶⁾ Urbino, Rimini, Ravenna.²⁷⁾

Ferrara Sept. 9.²⁸⁾ 13.²⁹⁾ 14.³⁰⁾ 17.³¹⁾ 19.³²⁾ 25.³³⁾ Mantua Sept.
22.³⁴⁾ 26.³⁵⁾ Trient, Feldkirch, Constans, Zürich.³⁶⁾

Schaffhausen Oct. 9.³⁷⁾ Baselbe érkezik Oct. 11.³⁸⁾ 22.³⁹⁾ 25.⁴⁰⁾
28.⁴¹⁾ 30.⁴²⁾ 31.⁴³⁾

Basel Nov. 5.⁴⁴⁾ 6.⁴⁵⁾ 10.⁴⁶⁾ 12.⁴⁷⁾ 13.⁴⁸⁾ 16.⁴⁹⁾ 19.⁵⁰⁾ 23.⁵¹⁾
25.⁵²⁾ 27.⁵³⁾ 30.⁵⁴⁾

Basel Dec. 8.⁵⁵⁾ 10.⁵⁶⁾ 20.⁵⁷⁾ 21.⁵⁸⁾ 22.⁵⁹⁾ 27.⁶⁰⁾

---

¹⁾, ²⁾ Aschb.: Gesch. K. Sigmunds IV. 485. l. — ³⁾ C. d. X. 7. 477.
l. — ⁴⁾ uo. 479. l. ez évre helyzém a C. d. X. 8. 543 laponi da-
tumot, lásd Katona 604. l., és Aschb. IV. 485. l. — ^{5—9)} uo. 486.
l. — ¹⁰⁾ uo. és C. d. X. 7. 467. l. — ¹¹⁾ Aschb. IV. 486. l. — ¹²⁾
uo. és C. d. X. 7. 474. l. — ¹³⁾ Aschb. IV. 486. l. — ¹⁴⁾ uo. és
Dr. Horváth Mihály: Magyaror. tört. II. 294. l. — ¹⁵⁾ C. d. XI. 138.,
és Aschbach IV. 487. l. — ^{16—18)} uo. IV. 488. l. — ^{19—24)} uo.
488. l. — ²⁵⁾ in descensu nostro campestri prope castrum Montem
rotundum uo. 488. l. — ²⁶⁾ uo. — ^{27—29)} uo. 489. l. — ³⁰⁾ C. d.
X. 7. 455. 457. l. — ³¹⁾ Aschb. IV. 489. l. — ³²⁾ Cod. d. X. 7.
462. l. — ³³⁾ uo. 464. l. és Wagner: Anal. Scep. I. 54. l. — ³⁴⁾
C. d. X. 7. 464. l. és Aschb. IV. 489. l. — ³⁵⁾ uo., és X. 7. 465.
l. — ^{36—40)} Aschbach IV. 489. l. — ⁴¹⁾ uo., és C. d. X. 7. 452. l.
— meg Wagner: Anal. Scep. I. 330. l. — ^{42—50)} Aschb. IV. 490.
491. l. — ⁵¹⁾ C. d. X. 7. 460. l. — ⁵²⁾ uo. 484. l. és Aschb. IV.
491. l. — ^{53—60)} uo. és 492 lapon.

1484.

Zsigmond király Baselben mulatott Május közepéig, Junius és Julius havát és Augustus felét Ulmban töltötte, a honnét Regensburgba ment és ott October hó közepéig időzött. October második felében már Pozsonyban találjuk, hol az év többi részét tölté.

Basel Ján. 1.¹⁾ 2.²⁾ 9.³⁾ 11.⁴⁾ 14.⁵⁾ 17.⁶⁾ 18.⁷⁾ 19.⁸⁾ 20.⁹⁾
22.¹⁰⁾ 31.¹¹⁾

Basel Febr. 14.¹²⁾ 21.¹³⁾ 24.¹⁴⁾ 25.¹⁵⁾ 26.¹⁶⁾ 28.¹⁷⁾

Basel Mart. 1.¹⁸⁾ 2.¹⁹⁾ 4.²⁰⁾ 8.²¹⁾ 13.²²⁾ 15.²³⁾ 16.²⁴⁾ 17.²⁵⁾
19.²⁶⁾ 23.²⁷⁾ 24.²⁸⁾ 28.²⁹⁾

Basel Apr. 2.³⁰⁾ 4.³¹⁾ 8.³²⁾ 12.³³⁾ 16.³⁴⁾ 20.³⁵⁾ 21.³⁶⁾ 23.³⁷⁾ 24.³⁸⁾
Rudolfzell Apr. 24.³⁹⁾

Basel Apr. 27.⁴⁰⁾ 28.⁴¹⁾ 30.⁴²⁾

Basel Máj. 1.⁴³⁾ 3.⁴⁴⁾ 6.⁴⁵⁾ 7.⁴⁶⁾ 8.⁴⁷⁾ 10.⁴⁸⁾ 12.⁴⁹⁾

Baden Máj. 19.⁵⁰⁾

Ulm Jun. 4.⁵¹⁾ 5.⁵²⁾ 11.⁵³⁾ 14.⁵⁴⁾ 19.⁵⁵⁾ 21.⁵⁶⁾ 24.⁵⁷⁾ 25.⁵⁸⁾ 29.⁵⁹⁾

^{1—4)} Aschb. IV. 492. l.

⁵⁾ uo. 493. l.

⁶⁾ uo., Czech János gyűjteményében a magyar tud. Akad. levéltárban,
és X. 7. 536. l.

⁷⁾ C. d. X. 8. 637. l.

^{8—10)} Aschb. IV. 493. l.

¹¹⁾ Paur Iván gyűjteményében.

^{12), 13)} Aschbach IV. 493. l.

^{14—22)} uo. 494. l.

^{23—26)} uo. 495. l.

²⁷⁾ Cod. d. X. 8. 637. l.

^{28—31)} Aschb. IV. 495. l.

³²⁾ uo., C. d. X. 7. 552. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 6.

³³⁾ Aschb. IV. 495. l.

^{34—42)} uo. 496. l.

^{43—50)} uo. 497. l.

⁵¹⁾ uo., és C. d. X. 7. 556. l.

^{52—58)} Aschb. IV. 498. l.

⁵⁹⁾ uo., és Cod. d. X. 7. 555. l., meg Wagner: Dipl. Com. Sáros. 10.

Ulm Jul. 4.¹⁾ 6.²⁾ 7.³⁾ 9.⁴⁾ 13.⁵⁾ 19.⁶⁾ 20.⁷⁾ 22.⁸⁾ 23.⁹⁾ 25.¹⁰⁾
 27.¹¹⁾ 28.¹²⁾ 29.¹³⁾ 30.¹⁴⁾ 31.¹⁵⁾
 Ulm Aug. 3.¹⁶⁾ 4.¹⁷⁾ 6.¹⁸⁾ 9.¹⁹⁾ 10.²⁰⁾ 13.²¹⁾
 Augsburg Aug. 14.²²⁾
 Regensburg Aug. 20.²³⁾
 Regensburg Sept. 1.²⁴⁾ 14.²⁵⁾ 15.²⁶⁾ 16.²⁷⁾ 20.²⁸⁾ 22.²⁹⁾ 23.³⁰⁾
 27.³¹⁾ 28.³²⁾ 29.³³⁾
 Regensburg Oct. 1.³⁴⁾ 2.³⁵⁾ 8.³⁶⁾ 12.³⁷⁾ 15.³⁸⁾
 Pozsony Oct. 20.³⁹⁾ 28.⁴⁰⁾
 Pozsony Nov. 1.⁴¹⁾ 11.⁴²⁾ 17.⁴³⁾ 23.⁴⁴⁾ 25.⁴⁵⁾ 28.⁴⁶⁾ 30.⁴⁷⁾
 Pozsony Dec. 3.⁴⁸⁾ 6.⁴⁹⁾ 8.⁵⁰⁾ 27.⁵¹⁾ 29.⁵²⁾

---

1) Aschbach IV. 498. l.

2) uo. 499. l., és C. d. X. 7. 920. l.

3), 4) Aschb. IV. 499. l.

5) uo., és X. 7. 561. l.

6—11) Aschbach IV. 499. l.

12) uo., és X. 7. 561. l.

13—22) Aschb. IV. 500. l.

23) uo. 501. l.

24) uo., és C. d. X. 8. 636. l.

25), 26) Aschb. IV. 501. l.

27) C. d. X. 7. 923. l.

28), 29) Aschbach IV. 501. l.

30—32) uo. 502. l.

33) uo., Pókateleki Konde család levéltárában, és X. 7. 573. l.

34—36) Aschb. IV. 502. l. — 37—39) uo. 503. l.

40) C. d. X. 7. 547. l.

41) uo., X. 8. 636. l.

42) C. d. X. 7. 546. l., és Wagner: Anal. Scep. III. 216. l.

43) C. d. X. 7. 535. l.

44) uo. 567., Aschb. IV. 503. l.

45) uo., és X. 7. 567. 568. l.

46) uo. 566. l.

47) uo. 569. l.

48) Rác Károly gyűjteményében, a magyar tud. Akad. l.tban.

49) Aschbach IV. 503. l.

50) uo. 504. l.

51) Cod. d. X. 7. 571. l.

52) Aschbach IV. 504. l.

1435.

Zsigmond király az egész évet a nyugoti határon töltötte, legtöbbnyire Pozsonyban. Innét rándult Jánúár közepén Bécsbe, Május és Juniushan Nagy-szombatba, Julius és Augustus holnapjaiban Morvaországba, December elején pedig Tatába.

Pozsony Ján. 1.¹⁾ 4.²⁾ 6.³⁾ 7.⁴⁾ 8.⁵⁾ 13.⁶⁾

Haimburg Ján. 15.⁷⁾

Bécs Ján. 26.⁸⁾

Bécs Febr. 2.⁹⁾ 3.¹⁰⁾ 6.¹¹⁾ 13.¹²⁾

Bécs Mart. 3.¹³⁾ 8.¹⁴⁾ 12.¹⁵⁾ 14.¹⁶⁾ 15.¹⁷⁾ 19.¹⁸⁾ 20.¹⁹⁾

Pozsony Apr. 1.²⁰⁾ 3.²¹⁾ 4.²²⁾ 5.²³⁾ 10.²⁴⁾ 13.²⁵⁾ 25.²⁶⁾

Pozsony Máj. 1.²⁷⁾ 3.²⁸⁾ 4.²⁹⁾ 8.³⁰⁾ 9.³¹⁾

Nagy-szombat Máj. 13.³²⁾ 24.³³⁾ 30.³⁴⁾ 31.³⁵⁾

¹⁾ Cod. d. X. 6. 217. l.

²⁾, ³⁾ Aschb. IV. 504. l.

⁴⁾ Cod. d. X. 7. 612. l. — ⁵⁾ Aschb. IV. 504. l.

⁶⁾ Veszprémi I. 177., Wagner: Anal. Scep. I. 331., Cod. d. X. 7. 613.

⁷⁾ uo. 923. l., Aschbach IV. 504. l. — ⁸⁾ uo.

⁹⁾ Cod. d. X. 7. 924. l. és Aschb. IV. 504. l. — ¹⁰⁾ uo.

¹¹—¹³⁾ uo. 505. l. — ¹⁴⁾ uo. és X. 7. 618. l.

¹⁵⁾ uo. 621. és X. 8. 646. l., meg Aschb. IV. 505. l.

¹⁶⁾ C. d. X. 7. 622. l. — ¹⁷⁾, ¹⁸⁾ Aschbach IV. 505. l.

¹⁹⁾ uo. és X. 7. 924. l. — ²⁰⁾ uo. XI. 461. l.

²¹⁾ Aschb. IV. 506. l.

²²⁾ uo., és X. 7. 630. l., meg Kaprinai: Hung. dipl. temp. Mathie de Hunyad II. 149. l.

²³⁾ Aschb. IV. 506. l. — ²⁴⁾ Knauz Nándor oklevél gyűjteményében, és X. 7. 632. l.

²⁵⁾ uo. 634. l. — ²⁶⁾ Déés városa levéltárában.

²⁷⁾ Cod. d. X. 7. 638. l.

²⁸⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

²⁹⁾ Győri káptalan országos levéltárában.

³⁰⁾ C. d. X. 7. 639., Aschb. IV. 506. l. — ³¹⁾ uo.

³²⁾ C. d. X. 8. 649. l.

³³⁾ Aschbach IV. 506. l.

³⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi házi l. tárbán XXXIII. F. alatt.

³⁵⁾ Aschbach. IV. 506. l.

Nagy-szombat Jun. 6.¹⁾ 7.²⁾ 15.³⁾ 18.⁴⁾ 21.⁵⁾ 26.⁶⁾
 Iglau (Morvaországban) Jul. 4.⁷⁾
 Brün Jul. 6.⁸⁾ 13.⁹⁾ 15.¹⁰⁾ 19.¹¹⁾
 Brün Aug. 9.¹²⁾ 11.¹³⁾
 Dragothyn Aug. 11.¹⁴⁾ Brün Aug. 12.¹⁵⁾
 Iglau Aug. 14.¹⁶⁾ Szakolca Aug. 18.¹⁷⁾
 Nagy-szombat Aug. 29.¹⁸⁾ 31.¹⁹⁾
 Bród (Morvaorsz.) Sept. 2.²⁰⁾
 Pozsony Sept. 17.²¹⁾ 25.²²⁾
 Pozsony Oct. 3.²³⁾ 4.²⁴⁾ 6.²⁵⁾ 13.²⁶⁾ 14.²⁷⁾ 16.²⁸⁾ 19.²⁹⁾ 24.³⁰⁾
 Pozsony Nov. 6.³¹⁾ 7.³²⁾ 11.³³⁾
 Tata Dec. 2.³⁴⁾ 3.³⁵⁾ 6.³⁶⁾ 8.³⁷⁾ 9.³⁸⁾
 Pozsony Dec. 27.³⁹⁾ 28.⁴⁰⁾

-
- 1) C. d. X. 8. 647. l. — 2) uo. X. 7. 642. l., Aschb. IV. 506. l.
 3) Cod. d. X. 8. 647. 648. l. — 4) uo. X. 7. 645. l.
 5) uo. 659. l., Wagner Dipl. Com. Sáros. 231. l.
 6) C. d. X. 7. 648. l.
 7) uo. 557. l., az évszám: quinto hihásson quartonak iratott.
 8) Aschb. IV. 506. l.
 9) Győri Nagy Iván: Lubellei és Kisfaludi Liphay család nemzékrendje és oklevelei. Oklevelek 5. l.
 10—13) Aschb. IV. 507. l. — 14) C. d. X. 7. 628. l.
 15) Aschb. IV. 507. l. — 16), 17) C. d. X. 7. 666. l.
 18), 19) Aschbach IV. 507. l.
 20) C. d. X. 7. 543. l., itt is az évszám: quinto Fehér által quartonak olvastatott.
 21) Aschb. IV. 507. l.
 22) Székely Sámuel gyűjteményéből közlé Szabó Károly.
 23), 24) Aschb. IV. 507. l.
 25) C. d. X. 7. 680. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 381. l.
 26), 27) Eredetie a győri káptalan országos levéltárában, másolatai gyűjteményemben.
 28) C. d. X. 7. 627. l.
 29) Győri káptalan sekrestyéjében 8 fiók, 9 csomag.
 30) C. d. X. 7. 662. l. — 31) Aschb. IV. 508. l. — 32) C. d. X. 8. 644. l.
 33) uo. X. 7. 674. l., Wagner: Anal. Scep. I. 57. l.
 34) Pozsony városa rendezetlen irataiból.
 35) Cod. d. X. 7. 676. l. — 36) uo. 671. l., Aschb. IV. 508. l.
 37), 38) uo. — 39) Wagner: Anal. Scep. III. 57. l. — 40) Aschb. IV. 508. l.

1436.

Zsigmond király Január havát Székes-fehérvárott és Tatán tölté, Martius elején Budán, Pesten találjuk, honnét az alföldre rándult le, Májusban Pozsony és Bécsben, végén pedig ismét Budán volt, honnét Junius 9-kén eltávozott Morvaországba. Iglauból, hol Junius közepétől Augustus derekáig mulatott, Prágába vonult be Aug. 23-kán nagy pompával, s az év többi részét is itt tölté el.

Székes-fehérvár Ján. 6.¹⁾ 7.²⁾ 8.³⁾

Tata Ján. 15.⁴⁾

Székes-fehérvár Ján. 25.⁵⁾ 26.⁶⁾ 27.⁷⁾

Buda Mart. 1.⁸⁾

Pest Mart. 4.⁹⁾ 5.¹⁰⁾

Temesvár Apr. 10.¹¹⁾

Pozsony Máj. 7.¹²⁾

Bécs Máj. 18.¹³⁾ 21.¹⁴⁾ 22.¹⁵⁾ 23.¹⁶⁾

Buda Máj. 27.¹⁷⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 7. 745. l., Aschb. IV. 508. l.

²⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban.

³⁾ uo., és X. 7. 747. l., meg Aschb. IV. 508. l.

⁴⁾ Cod. dipl. XI. 114., itt ugyan az 1437-dik évre van téve, mi nem állhat, mert ő akkor Prágában volt, a sexto rozsoszul olvastatott septimonak.

⁵⁾ Cod. d. X. 7. 793. l.

⁶⁾ Czinár Mór.: Monasteriologia II. 25. l.

⁷⁾ C. d. X. 7. 757. l.

⁸⁾ Aschb. IV. 508. l.

⁹⁾ Cod. d. X. 7. 751. 753. l.

¹⁰⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban.

¹¹⁾ C. d. X. 7. 776. l.

^{12), 13)} Aschb. IV. 509. l.

¹⁴⁾ Cod. d. X. 7. 783. l. és Dr. Horváth Mihály: Magyarország tört. II. 317. l.

¹⁵⁾ Gamauf gyűjteménye Miscellen V. 218. l.

¹⁶⁾ C. d. X. 7. 926. l., és Aschbach IV. 509. l.

¹⁷⁾ C. d. X. 7. 776. l.

Buda Jun. 1.¹⁾ 4.²⁾ 8.³⁾ 9-kén elindult⁴⁾ s élve nem is tért vissza többé az országba.

Iglauban Jun. 12-kén újra cseh királyá választott.⁵⁾ 27.⁶⁾

Iglau Jul. 2.⁷⁾ 3.⁸⁾ 4.⁹⁾ 5.¹⁰⁾ 22.¹¹⁾ 23.¹²⁾ 30.¹³⁾

Iglau Aug. 5.¹⁴⁾ 9.¹⁵⁾ 11.¹⁶⁾

Prágába nagy pompával bevonul Aug. 23.¹⁷⁾ 26.¹⁸⁾ 30.¹⁹⁾

Prága Sept. 2.²⁰⁾ 14.²¹⁾ 15.²²⁾ 16.²³⁾ 29.²⁴⁾

Prága Oct. 2.²⁵⁾ 18.²⁶⁾ 19.²⁷⁾

Prága Nov. 3.²⁸⁾ 4.²⁹⁾ 5.³⁰⁾ 6.³¹⁾ 18.³²⁾

Prága Dec. 1.³³⁾ 4.³⁴⁾ 5.³⁵⁾ 16.³⁶⁾ 26.³⁷⁾ 27.³⁸⁾

1) Kolosvári j. könyv., Cornidesféle gyűjt. a magyar tud. Akad. l.tban.

2) Saját gyűjteményemben.

3) Münchener királyi levéltárban, Szabó Károly közlése szerint.

4) Cod. d. X. 7. 778. l.

5—7) Aschb. IV. 509. l.

8) Cod. d. X. 7. 748. 778. 927. l.

9) Hibássan az 1434-dik évre téve X. 7. 778. l.

10—15) Aschb. IV. 509. 510. l.

16) uo., és X. 7. 928. l.

17) Cod. d. X. 8. 669. és Aschbach IV. 510. l.

18—25) Aschb. IV. 510. 511. l.

26) Gróf Eszterházy család tatai levéltárában Capsa 2. Nr. 16.

27) Pozsony városa rendezetlen irataiból.

28) Cod. d. X. 7. 790., Aschb. IV. 511. l.

29—38) Aschbach IV. 511. l.

1437.

Zsigmond király élte utolsó évét Prágában töltötte, hol Febr. hó 11-kén Borbála nejét Cseh királynévá koronáztatta. Julius végén az Égeri német birodalmi gyűlésen volt jelen, November elején végnapját érezve, Prágából betegen elindult Magyarország felé, de utközben súlyossá válván nyavalája, Znaimban December 9-kén meghalt.

Prága Ján. 2.¹⁾ 4.²⁾ 6.³⁾ 28.⁴⁾

Prága Febr. 2.⁵⁾ 6.⁶⁾ 10.⁷⁾ 11-kén Borbála nejét cseh királynévá koronáztatja.⁸⁾ 17.⁹⁾ 20.¹⁰⁾ 21.¹¹⁾ 22.¹²⁾

Prága Mart. 4.¹³⁾ 7.¹⁴⁾ 11.¹⁵⁾ 15.¹⁶⁾ 19.¹⁷⁾ 21.¹⁸⁾ 26.¹⁹⁾ 31.²⁰⁾

Prága Apr. 6.²¹⁾ 22.²²⁾ 25.²³⁾ 26.²⁴⁾ 27.²⁵⁾ 29.²⁶⁾

Prága Máj. 1.²⁷⁾ 10.²⁸⁾ 31.²⁹⁾

Prága Jun. 13.³⁰⁾ 25.³¹⁾ 26.³²⁾

Éger (Csehország nyugoti csucsában) Jul. 5.³³⁾ 9.³⁴⁾ 10.³⁵⁾

Prága Jul. 13.³⁶⁾

1) Pozsonyi káptalan levéltárában H. 8. 141. l.

2.—12) Aschb. IV. 512. 513. l.

13) uo., és Czech János gyűjteményében a Magyar. tud. Akademia l.tban, meg C. d. X. 7. 847. l.

14) Aschb. IV. 513. l.

15) Cod. d. X. 7. 843. l.

16), 17) Aschb. IV. 513. l.

18) uo., és X. 7. 841. l.

19) Dr. Horváth: Magy. or. tört. II. 318. l.

20) Gamauf: Miscellen V. 512. l.

21) Aschbach IV. 513. l.

22) Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

23.—26) Aschb. IV. 513. 514. l.

27) C. d. X. 7. 864. l.

28) Aschb. IV. 514. l.

29) uo., és C. d. X. 8. 673. l.

30), 31) Aschb. IV. 514. l.

32) C. d. X. 7. 856. l.

33.—35) Aschb. IV. 514. l.

36) Cod. d. X. 7. 862. l.

Éger Jul. 18.¹⁾ 20.²⁾ 21.³⁾ 25.⁴⁾ 27.⁵⁾ 29.⁶⁾

Éger Aug. 1.⁷⁾

Prága Aug. 10.⁸⁾ 23.⁹⁾ 29.¹⁰⁾ 30.¹¹⁾

Prága Sept. 6.¹²⁾ 10.¹³⁾ 13.¹⁴⁾ 15.¹⁵⁾ 17.¹⁶⁾ 25.¹⁷⁾

Prága Oct. 16.¹⁸⁾ 17.¹⁹⁾ 30.²⁰⁾

Prága Nov. 1.²¹⁾ 8.²²⁾ 10.²³⁾

Znaim Dec. 7.²⁴⁾ 9-kén meghalt.²⁵⁾ Hült tetemét Cryssendorfon (hol 12-dikén volt a halotti kíséret) Pozsony²⁶⁾ és Budán keresztül Nagy-váradra vitték, hol Szent-László egyházában eltemettetett első neje Mária királyné mellé.²⁷⁾

Zsigmond király leánya Erzsébet királynő — Albert austriai főherceg neje — megtudván atyja halálát, férjével Znaimba indult, hol őket Dec. 11-kén találjuk²⁸⁾, s a holttestet Pozsonyba, (mely városba Dec. 17. 18. és 19-kén időztek,) ²⁹⁾ Budára és Nagy-váradra kísérték, innét Budára visszajöven, Székes-fehérvárra indultak, hol már Dec. 31-kén megszállottak.³⁰⁾

^{1—3)} Aschbach IV. 514. 515. l.

⁴⁾ uo. és Cod. d. X. 8. 673. l.

^{5—7)} Aschbach IV. 515. l.

⁸⁾ Cod. d. X. 7. 856. l.

⁹⁾ uo. 858. l. és Aschbach IV. 516. l.

¹⁰⁾ Cod. d. X. 7. 853. l.

^{11—14)} Aschbach IV. 516. l.

¹⁵⁾ C. d. X. 7. 861. l. és Kaprinai: Hung. dipl. temp. Mathie de Hunyad II. 112. l.

¹⁶⁾ Pókateleki Kondé család levéltárában.

¹⁷⁾ Aschb. IV. 516. l.

¹⁸⁾ uo., és X. 8. 674. l., meg eredetie a győri káptalan országos levéltárában.

¹⁹⁾ C. d. X. 7. 852. 868. l., és Kaprinai: Hung. dipl. temp. Mathie de Hunyad I. 378. l.

^{20), 21)} Aschb. IV. 516. l. — ²²⁾ C. d. X. 7. 872. l.

²³⁾ Aschb. IV. 517. l. — ²⁴⁾ uo. és X. 7. 873. l.

²⁵⁾ Gróf Teleky: Hunyadyak kora Magyar-országon I. 67. l., Aschb. IV. 517. l.

²⁶⁾ Gr. Teleky uo. I. 68. l. — ²⁷⁾ uo. 70. l.

^{28—30)} Gr. Teleky eml. munk. I. 68—71. l., és XI. 34. lapon.

ALBERT, osztrák herceg.

1438 Ján. 1-től 1439 Oct. 27-kig.

1397. Apr. 24-kén született.

1411. Pozsonyban Oct. 7-kén kézfogót tart Erzsébettel.

1422. Bécsben Apr. 26-kán menyegzőt ülnek.

1423. Buda Oct. 3.¹⁾

1435. Gesztes Dec. 15.²⁾

1438.

Albert király nejével együtt Ján. 1-jén Székes-fehérvárott megkoronáztatván, Budára visszatértek. Ápril havában Bécsbe, majd Juniusban Prágába utaz, hol e hó végén cseh királyá koronáztatik. Augustus elején ellenfele Kázmér — a lengyel király testvérjének — seregei ellen indult, szerencsés táborozása után Sleziába vonul, melynek fővárosában Boroszlóban tölté az év utolsó hónapjait.

Székes-fehérvár Ján. 1. megkoronáztatott.³⁾ 3.⁴⁾ Buda Ján. 7.⁵⁾ 9.⁶⁾ Székes-fehérvár Ján. 27.⁷⁾

Buda Febr. 3.⁸⁾ 6.⁹⁾ 9.¹⁰⁾ 10.¹¹⁾ 14.¹²⁾ 17.¹³⁾ 19.¹⁴⁾ 22.¹⁵⁾ 24.¹⁶⁾ 25.¹⁷⁾ 28.¹⁸⁾

Buda Mart. 1.¹⁹⁾ 13.²⁰⁾ 14.²¹⁾ 25.²²⁾ 27.²³⁾ 28.²⁴⁾ 29.²⁵⁾ 30.²⁶⁾

Budáról elindul Bécsbe Ápril 6.²⁷⁾ Bécs 8.²⁸⁾ 20.²⁹⁾ 24.³⁰⁾

---

¹⁾ Cod. d. X. 6. 555. l. — ²⁾ uo. X. 7. 925. l., hibásan Kestechnek írva. — ³⁾ C. d. XI. 31. 34. l. — ⁴⁾ uo. 34. l. — ⁵⁾ Esztergomi okmány-gyűjt. a pannonthalmi könyvtárban. — ⁶⁾ Gr. Teleky: Hunyadyak kora Magyarországon X. 11. l. — ⁷⁾ Sááry Károly bőnyi közbirtokos pertárában. — ⁸⁾ C. d. XI. 60. l. — ⁹⁾ uo. 61. 103. l. — ¹⁰⁾ uo. 65. l. — ¹¹⁾ Paur Iván gyűjteményében. — ¹²⁾, ¹³⁾ C. d. XI. 38. l. — ¹⁴⁾ uo. 105. l. — ¹⁵⁾ uo. 66. l., Nagy Iván k. i. gyűjteményében, Rácz Károly gyűjt. a magyar tud. Akad. ltárában. — ¹⁶⁾ C. d. XI. 109. l., és Arkiv za povestnicu jugoslavensku. Zágráb, knjiga III. 97. — ¹⁷⁾ C. d. XI. 137. l. — ¹⁸⁾ uo. 40. l. — ¹⁹⁾ uo. 119. l., és Rácz Károly gyűjteményében a magyar tud. Akad. ltárában. — ²⁰⁾ C. d. XI. 43. és 137. l. — ²¹⁾ uo. 41. l. — ²²⁾ uo. 70. l. — ²³⁾ uo. 73. 74. 133. l. — ²⁴⁾ uo. 171. l. — ²⁵⁾ uo. 109. és Gr. Telekynél I. 83. — ²⁶⁾ C. d. XI. 115. l. — ²⁷⁾ Teleky I. 82. — ²⁸⁾ C. d. XI. 74. 76. l. — ²⁹⁾ uo. XI. 74. l. — ³⁰⁾ uo. 75. 77. l.

ERZSÉBET,
Zsigmond király és Cyллеy Borbála leánya.

1438 Ján. 1 — 1442 Dec. 19-kig.

1409-ben született. ¹⁾

1430. Bécs Sept. 5. ²⁾

1438.

Erzsébet királyné Jánúár elsején Székes-fehérváron megkoronáztatván, pár nap múlva Budára visszatért férjével, kit bécsi és prágai útjában is követett, s az utóbbi helyen cseh királynévá megis koronáztatott. Mielőtt férje a lengyel hadsereg ellen indult, visszatért Magyarországra, s Augustus elején Borsod megyébe, Novemberben Tatába kirándulást tett, különben többi idejét Budán töltötte el.

Székes-fehérváron Ján. 1. megkoronáztatott. ³⁾

Buda Apr. 2. ⁴⁾

---

¹⁾ Gr. Teleky Huny. kora I. k.

²⁾ C. d. X. 7. 316. l.

³⁾ uo. XI. 31. 34. l.

⁴⁾ uo. 153. l.

ALBERT, 1438.

Pozsony Máj. 1.¹⁾
 Bécs Máj. 2.²⁾ 3.³⁾ 5.⁴⁾ 6.⁵⁾ 9.⁶⁾ 20.⁷⁾ 22.⁸⁾ 26.⁹⁾
 Korneuburg Jun. 1.¹⁰⁾
 Iglau Jun. 8.¹¹⁾
 Prágába nagy fénynyel bevonul Junius 13.¹²⁾ 29-kén cseh királyá koronáztatik.¹³⁾ 30.¹⁴⁾
 Prága Jul. 10.¹⁵⁾ 17.¹⁶⁾ 18.¹⁷⁾ 30.¹⁸⁾
 Prágából elindul Aug. 3.¹⁹⁾
 Porzietz Aug. 6.²⁰⁾
 Konopitz táborban Aug. 7.²¹⁾ 8.²²⁾ Kutna²³⁾, Sobieslav²⁴⁾,
 Tábor ostrománál Aug. 11.²⁵⁾ 13.²⁶⁾ 14.²⁷⁾
 Tábor vivásánál Sept. 14.²⁸⁾
 Prágába érkezik Sept. 20.²⁹⁾
 Prága Oct. 2.³⁰⁾ 14.³¹⁾ 26.³²⁾
 Zittau Oct. 27.³³⁾
 Prága Oct. 28.³⁴⁾
 Görlitz Nov. 2.³⁵⁾ 15.³⁶⁾ 19.³⁷⁾
 Boroszló Nov. 23.³⁸⁾ 25.³⁹⁾
 Boroszló Dec. 13.⁴⁰⁾

---

1) uo. 75., nem e 1439-ről való ez okmány? — 2) uo.

3) Teleky I. 91. l. — 4) uo. 92. l. — 5) Cod. d. XI. 75. l.

6) Teleky I. 91. l. — 7) uo. 155. l. — 8) Uj magy. muz. 1854. 48. l.

9) C. d. XI. 106. 117. l., Kaprinai: Hung. Dipl. I. 476. l.

10) C. d. XI. 80. és Paur Iván gyűjteményében.

11) Cod. d. XI. 80. l., Teleky I. 93. l. — 12), 13) uo. 93. l. — 14) uo. 96. l.

15) uo. X. 13., C. d. XI. 124. l. — 16) uo. és Teleky I. 155. l.

17) uo. X. 15. l. — 18) uo. I. 97. l. — 19) uo. 98. l.

20) uo. és Lichnovsky CCCXLV. a. — 21) Teleky I. 98. l.

22) C. d. XI. 125., és Teleky I. 98. l.

23—25) Teleky I. 99. l. — 26) C. d. XI. 125. l.

27) Teleky X. 22. l. — 28) uo. I. 97. l. — 29) C. d. XI. 125. l.

30), 31) Teleky X. 25. 26. l. — 32—34) uo. I. 112. l.

35) uo. 113. l. és Cod. d. XI. 138. l.

36), 37) Teleky I. 113. l.

38) uo., és C. d. XI. 138. l. — 39) uo. 130. l.

40) Magyar tört. tár II. 206. l.

ERZSÉBET, 1438.

Pozsony Máj. 16.¹⁾

Buda Jun. 17.²⁾ 21.³⁾

Harsány helységében (Borsod megyében) Aug. 10.⁴⁾

Buda Aug. 27.⁵⁾

Buda Nov. 5.⁶⁾ 15.⁷⁾

Tata városában Nov. 16.⁸⁾

Buda Dec. 4.⁹⁾ 18.¹⁰⁾

---

¹⁾ Uj magy. muz. 1853. 338. l. ugyan 1439-re teszi, de az lehetlen.

²⁾ Cod. d. XI. 145. l.

³⁾ uo. 148. l.

⁴⁾ uo. 140. l.

⁵⁾ uo. 144. l.

⁶⁾ uo. 139. l.

⁷⁾ Teleky I. 96. l., sabbatho proximo post festum b. Martini episcopi.

⁸⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

⁹⁾ C. d. XI. 148. l. és Teleky I. 96. l.

¹⁰⁾ C. d. XI. 144. l.

1439.

Albert király Boroszlóból Martius elején Morvaországon keresztül Pozsony, majd Bécsbe megy, viszont April végén Pozsonyba, majd Május közepén Budára utazik, hol kisebb kirándulásokat kivéve Julius végeig vesztig marad, innét neje kíséretében táborával Szegedre, a Tisza torokhoz s Szalánkemenhez ér, de a Török ellen mitsem mivelt. October elején Budára visszatérvén, innét betegén Bécsbe indult neje kíséretében, de utközben Neszmélyen meghalt.

Boroszló Ján. 1.¹⁾ 30.²⁾ Febr. 14.³⁾ 20.⁴⁾ 25.⁵⁾ 26.⁶⁾ 29.⁷⁾
Mart. 4.⁸⁾ Glatz, Brün, Hodina⁹⁾, Olmüc Mart. 18.¹⁰⁾

Poherlicz Mart. 22.¹¹⁾

Pozsony Apr. 1.¹²⁾ 4.¹³⁾

Bécs Apr. 9.¹⁴⁾ 20.¹⁵⁾

Mária-Cel.¹⁶⁾

Pozsony Apr. 25.¹⁷⁾ 27.¹⁸⁾ 28.¹⁹⁾ 29.²⁰⁾

Pozsony Máj. 1.²¹⁾ 3.²²⁾ 6.²³⁾ 10.²⁴⁾ 12.²⁵⁾

1) Cod. d. XI. 225. l.

2) Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. l.tban, Gróf Teleky József: Hunyadyak kora M. o. X. 31. l.

3) uo. I. 120. l., és XI. 231. l., Wagner: Anal. Scep. III. 60. l.

4) Gr. Teleky: Huny. k. X. 27. l.

5) uo. I. 119. l. — 6) uo. 118. l.

7) uo. X. 29. l. — 8) uo. I. 118. l.

9) uo. 120. l. — 10) uo., és Cod. d. XI. 231. l.

11) uo. — 12—14) Teleky I. 120. l., és Cod. d. IX. 231. 232. l.

15), 16) Tel. I. 121. l., és IX. 233. l.

17) uo. és XI. 233. l. — 18) uo.

19) Tel. I. 121. l., Cod. d. XI. 314. l.

20) Knauz Nándor. Az országos tanács és országgyűlések története 1445—1452-kig 119. l.

21) Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. l.tban.

22) Tel. I. 123. l.

23) uo. 121. l. és Cod. d. XI. 216 és 300. l.

24) Tel. I. 122. l.

25) uo. és Cod. d. XI. 234. l.

1439.

Erzsébet királynő a tavasz elején bucsura ment Nagy-váradra innét visszatérve Pozsonyba utazott. Követte férjét a Török elleni táborozásban ¹⁾ a honnét October elején visszatértek. Beteg férjét követte végutjában, kinek halála s Székes-fehérvári eltemetése után Abonyba ment, honnét Budára jött. Ez év utolsó két havában többször megfordult Ó-Budán, sőt November első felében Visegrádon is.

Buda Ján. 3.²⁾

Buda Mart. 15.³⁾

Nagy-váradon bucsun. ⁴⁾

Pozsony Máj. 16.⁵⁾

---

¹⁾ Tel. I. 135. l., és X. 73. l.

²⁾ C. d. XI. 336. l., Tel. I. 114. l.

³⁾ C. d. XI. 328. l., Tel. I. 119. l.

⁴⁾ uo. 135. l.

⁵⁾ Hornyik János : Kecskemét város története I. 208. l.

Buda Máj. 14.¹⁾ 25.²⁾ 28.³⁾ 29.⁴⁾ Jun. 1.⁵⁾ 2.⁶⁾ 5.⁷⁾ 6.⁸⁾ 7.⁹⁾
 11.¹⁰⁾ 15.¹¹⁾ 19.¹²⁾ 20.¹³⁾ 22.¹⁴⁾ 24.¹⁵⁾ 25.¹⁶⁾ 26.¹⁷⁾ 27.¹⁸⁾
 29.¹⁹⁾ Jul. 1.²⁰⁾

Esztergom Jul. 4.²¹⁾ Visegrád Jul. 7.²²⁾

Buda Jul. 11.²³⁾ 13.²⁴⁾ 16.²⁵⁾

Szegedi táborban Jul. 29.²⁶⁾ Szegeden Aug. 1.²⁷⁾ 2.²⁸⁾

Kabal Aug. 13.²⁹⁾ Kisdi táborban (a Tisza mellett) Aug. 14.³⁰⁾
 20.³¹⁾ Szalánkemen Aug. 30.³²⁾ Sept. 7.³³⁾ Titelrévhez
 közeli táborszálláson Sept. 8.³⁴⁾ 9.³⁵⁾ 14.³⁶⁾ 17.³⁷⁾ Péter-
 várad Sept. 18.³⁸⁾ 21.³⁹⁾ Szalánkemen Sept. 21.⁴⁰⁾ Fu-
 tak Sept. 26.⁴¹⁾ Szalánkemenhez közeli táborában Oct.
 1.⁴²⁾ Visegrád Oct. 13.⁴³⁾ Esztergom Oct. 17.⁴⁴⁾ 18.⁴⁵⁾
 Neszmélyen Oct. 23.⁴⁶⁾ végrendeletét elkészíté, s ugyan-
 itt 27. meghalt.⁴⁷⁾ Holt teste Székes-fehérvárott temet-
 tetett el.⁴⁸⁾

---

1) Teleky I. 125. 135. l., és XI. 236. — 2) Knauz uo. 119. — 3) C. d. XI. 266. l. — 4) uo. 256. l. és Teleky I. 126. l. — 5) C. d. XI. 206. l. — 6) Szopori Nagy Imre gyűjt. — 7) C. d. XI. 270. l. — 8) Teleky X. 40. 41. l., C. d. XI. 260. l. — 9) Teleky X. 43. l. — 10) uo. 46. 49. 52. 55., továbbá Cod. d. XI. 262. 279. 280. 292. l. és Paur Iván gyűjt. — 11) C. d. XI. 239. 242. 263. l. Teleky I. 146. l. — 12) Teleky X. 58. l., Cod. d. XI. 263. l., Dr. Horváth: M. o. tört. II. 221. l. — 13) C. d. XI. 277. l. — 14) Teleky X. 61. l. — 15) C. d. XI. 271. l., Wagner: Anal. Scep. I. 332. l. — 16) Cod. d. XI. 259. l., Teleky I. 129. l. — 17) C. d. XI. 268. 290. l. — 18) uo. 293. l. — 19) uo. 222. 281. és Programm des k. k. Gymnasiums zu Feldkirch 15. l. — 20) Teleky I. 128. l. — 21) uo. 125. l. — 22) Cod. d. XI. 288. l. — 23) uo. 224. l. — 24) Aurea bulla civ. Poson. a pannonthalmi ktban. — 25) Nagy Iván k. i. gyűjt. 26) C. d. XI. 314. l. — 27) uo. 296. l., Teleky I. 137. l. — 28) uo. — 29) Teleky X. 64. l. C. d. XI. 314. l. — 30) uo. 315. l. — 31) uo. 298. l., Tel. X. 67. l. — 32) Tel. I. 137. l. — 33) uo. 137. 138. l. és X. 69. l. — 34) C. d. XI. 315. l. Tel. I. 137. 138. l. — 35) uo. 140. l., C. d. XI. 318. l. — 36) Tel. I. 108. l. — 37) uo. X. 73. l., C. d. XI. 315. l. — 38) Tel. X. 75. l. — 39), 40) uo. I. 140. l. — 41) uo. és Cod. d. XI. 217. 316. l. — 42) Tel. I. 144. l., C. d. XI. 316. l. — 43) uo. 319. l. — 44) Dogiel I. 155. l., Wagner Anal. Scep. I. 143. l., C. d. XI. 299. 320. l., Theiner II. 84. l. — 45) Tel. I. 148. l. — 46) C. d. XI. 326. l. — 47) Tel. I. 151. l. — 48) uo. 153. l.

Férjét követte a Török elleni táborozásban. ¹⁾

Szinte Bécs felé megkezdett végútjában.

Székes-fehérvárról a temetésről visszajövet Adony felé vette utját Nov. 1.²⁾ s még az nap Budára Nov.1.³⁾ érkezett.

Ó-buda Nov. 3.⁴⁾

Visegrád Nov. 9.⁵⁾ 12.⁶⁾ 16.⁷⁾

Ó-budai várban Dec. 6.⁸⁾

Buda Dec. 7.⁹⁾

Ó-buda Dec. 13.¹⁰⁾ 14.¹¹⁾

Buda Dec. 23.¹²⁾

¹⁾ Lásd a tulsó lapon.

^{2), 3)} Tel. I. 157. l.

⁴⁾ no. 159. 160. l., C. d. XI. 332. l.

⁵⁾ no., Tel. I. 159. l.

⁶⁾ no. — ⁷⁾ no., és C. d. XI. 331. l.

⁸⁾ Tel. I. 163. l.

⁹⁾ no. 157. l., Szilágyi Sándor gyűjt., C. d. XI. 334. l. Kaprinai Hung. diplom. P. I. 226. l.

¹⁰⁾ Tel. I. 160. l.

¹¹⁾ no. X. 78. l.

¹²⁾ no. 81. l.

1440.

Erzsébet királyné Február hó elején Pozsonyba menni szándékozván Komáromban hirtelen lebetegedett s 22-kén fiat szült, kit Lászlónak kereszteltetett s Május 15-kén Székes-fehérvárott megis koronáztatott. Innét Győrbe jön, majd Junius közepe felé Pozsonyba, honnét Augustus hó végén Haimburgba indul. October hó elején visszatér Pozsonyba, November elején Kis-martonba, végén és Dec. hó elején Német-ujhelyen, közepén Sopronyban találjuk, honnét seregével Esztergom felé indult.

Buda Ján. 1.¹⁾

Esztergom Ján. 5.²⁾

Buda Ján. 7.³⁾ 15.⁴⁾ 18.⁵⁾

Visegrád ⁶⁾

Komárom Febr. 8.⁷⁾ 12.⁸⁾ 22-én fiat szül.⁹⁾ 28.¹⁰⁾

Komárom Mart. 7.¹¹⁾ 11.¹²⁾

Komárom Apr. 1.¹³⁾ 2.¹⁴⁾ 5.¹⁵⁾ 6.¹⁶⁾ 7.¹⁷⁾ 10.¹⁸⁾ 23.¹⁹⁾

---

1), 2) Teleky I. 160. l.

3) uo. és Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

4) Tel. I. 165. l.

5) uo. 172. l.

6) uo. 167. l.

7) uo. 173. l.

8) uo. 176. l., és Wagner Anal. Scep. I. 85. l. b) jegyzet, meg Kaprinai Hung. Dipl. 229. l.

9—12) Tel. I. 188. l.

13—15) uo. 189. l.

16) uo. 231. l.

17) uo. 189. l.

18) uo. X. 83. l.

19) uo. I. 188. l. Kaprinai Hung. dipl. I. 231. l.

I. ULÁSZLÓ,

**I. Jagjel Ulászló lengyel király és Zsófia — András
kievi nagyfejedelem leányának — fia.**

1440 Jul. 17 — 1444 Nov. 10-kig.

1422. Oct. 30. született. ¹⁾

1440.

I. Ulászló elfogadván a magyar királyságot, April 24-kén belép Szepes megyébe s estvére Késmárkra ér. Innét Igló Eperjes, Rozgony-Viszló s Egeren keresztül Budára jön Máj. 21-kén. Az itt tartott hongyülésen Junius 30-kán újra megválasztják, s Székes-féhérvárott Jul. 17-én megkoronázzák. Az év őszén Esztergomot haszontalan vítja, de Pogány és Kigyós várait Szala megyében megveszi, azután visszatér Budára.

Krakó Ján. 24.²⁾ 25.³⁾ Mart. 4.⁴⁾

Szandeczről elindul Apr. 21.⁵⁾ Czorstin várában Apr. 22.⁶⁾ 23.⁷⁾ Késmárkra bevonul este Apr. 24.⁸⁾ innét Máj. 3. 4-kén elindult s estvére Iglóba ér s megszáll. 5-kén⁹⁾ reggel misét hallgat, ebéd után elindult s estvére Szepes-váraljára ért, s meghált. 6-kán innét elindul s Kiszebenbe ér. 7-kén Eperjesre érkezik. 8. 9-kén megindul s Rozgonyvizslóba száll, itt időz 12-éig, mely nap Czizowba megy. Innét 13-kán Emödre ebédre, s másnap 14-kén Egerbe bevonul.

---

¹⁾ Dlugoss.

²⁾ Teleky I. 172. l.

³⁾ uo. 173. l.

⁴⁾ uo. 183. l.

⁵⁾ uo. 192. l.

^{6), 7)} Dlugoss, most romvár az ország határán a Poprád mellett, lerajzolva lásd az 1860. Vasárnapi ujság 1. lapján.

⁸⁾ Tel. I. 192. l.

⁹⁾ uo. 194. l., Dlugoss, Wagner Anal. Scep. I. 58. l.

Komárom Máj. 1.¹⁾ innét 10-kén elindul s késő estére Tatába ér.²⁾ Székes-fehérvárra bevonul Máj. 14.³⁾ 15-kén László fiát megkoronáztatja⁴⁾, innét vele a Vértes hegyeken keresztül⁵⁾ Győrbe jön.⁶⁾ Máj. 31.⁷⁾ Jun. 2.⁸⁾ 3.⁹⁾

Pozsony Jun. 13.¹⁰⁾ 21.¹¹⁾ 30.¹²⁾

Pozsony Aug. 1.¹³⁾ 3.¹⁴⁾ 5.¹⁵⁾ 16.¹⁶⁾

Haimburg Aug. 22.¹⁷⁾ 23.¹⁸⁾ 27.¹⁹⁾

Pozsony Oct. 7.²⁰⁾

Kis-marton Nov. 5.²¹⁾

Német-ujhely Nov. 23.²²⁾ 26.²³⁾

Német-ujhely Dec. 2.²⁴⁾ 6.²⁵⁾

Sopron Dec. 11.²⁶⁾

¹⁾ Tel. I. 231. l.

²⁾, ³⁾ uo. 196. l.

⁴⁾ uo. 197. l.

⁵—⁷⁾ uo. 201. l.

⁸⁾ uo. X. 84. l.

⁹⁾ uo. I. 202. l., Wagner Anal. Scep. I. 233. l.

¹⁰⁾ Tel. I. 203. l.

¹¹⁾ uo. X. 86. l.

¹²⁾, ¹³⁾ uo. I. 233. l.

¹⁴⁾ uo. 225. l.

¹⁵⁾ uo. X. 89. l.

¹⁶⁾ Másolata gyűjteményemben.

¹⁷⁾ Tel. I. 238. l.

¹⁸⁾ uo. 236. l.

¹⁹⁾ uo. 264. l.

²⁰⁾ uo. 234. l.

²¹⁾ uo. 238. l.

²²⁾ uo. 237. l.

²³⁾ uo. X. 95. l.

²⁴⁾ uo. I. 237. és 251. l.

²⁵⁾ Dr. Horváth: M. or. tört. II. 339. l.

²⁶⁾ Tel. I. 251. l.

I. ULÁSZLÓ, 1440.

15. 16.¹⁾ 17-kén elindul, Kompolton ebédel és hál, 18-kán Hatvanba ebédel és hál, 19-kén Pestre ér, 20. 21-kén délután a Dunán áthajóz Budára.²⁾ Jun. 15.³⁾ itt 29-kén ország-gyűlés tartatik. 30-kán újra királynak kikiáltják. Innét Jul. 15-kén elindul s Pákozdon hál, 16-kán délre Székes-fehérvárba ér, másnap 17-kén megkoronáztatik. 18. 19. 20.⁴⁾ 22-kén innét elindul s 23-kán Budára érkezik.⁵⁾ 31. ⁶⁾ Aug. 2. ⁷⁾ 9. ⁸⁾ Csepel szigetén vadászat. ⁹⁾

Buda Sept. 11. ¹⁰⁾

Esztergom ostrománál.¹¹⁾

Pogány és Kigyós várait (Szala m.) megveszi.¹²⁾

Buda Dec. 30. ¹³⁾

---

¹⁾ Tel. I. 204. l.

²⁾ Dlugoss.

³⁾ Tel. I. 209. l.

⁴⁾ uo. 223. l.

⁵⁾ uo. 224. l.

⁶⁾ Balajthy József: Munkács városának és várának leírása 26. l., Dr. Horváth: M. o. tört. II. 336. l., Tabody József: Munkács multja és jelene 140. l.

⁷⁾ Nagy Iván k. i. gyűjt.

⁸⁾ Tel. X. 92. l.

⁹⁾ Dlugoss.

¹⁰⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 337. l.

^{11), 12)} Tel. I. 248. 249. l.

¹³⁾ uo. 242. l., Wagner: Anal. Scep. I. 223. l.

1441.

Erzsébet királyné Jánúár elején Esztergomig előnyomulván, már a hó közepén Komáromba visszavonult, de itt sem maradt sokáig, mert már Február végén Német-ujhelybe találjuk, honnét Martius hó elején Sopronba s innét nem sokára Pozsonyba ment. Martius utolsó napján Komáromban s Május végétől fogva pedig az egész évben Pozsonyban találjuk.

Esztergom Ján. 5.¹⁾ 7.²⁾

Komárom Ján. 14.³⁾ 22.⁴⁾

Német-ujhely Mart. 3.⁵⁾

Sopron Mart. 8.⁶⁾

Pozsony Mart. 13.⁷⁾ 14.⁸⁾

Komárom Mart. 31.⁹⁾

Pozsony Máj. 24.¹⁰⁾ 29.¹¹⁾

Pozsony Jul. 3.¹²⁾

Pozsony Oct. 6.¹³⁾ 22.¹⁴⁾

Pozsony Nov. 4.¹⁵⁾

---

^{1—4)} Gr. Teleky József: Hunyadyak kora M. o. I. 250. l.

⁵⁾ uo. X. 96. l.

⁶⁾ uo. I. 254. l., Wagner: Dipl. Comit. Sárosiensis 108. l.

⁷⁾ Teleky I. 264. l.

^{8), 9)} uo. 252. l.

¹⁰⁾ uo. 271. l.

¹¹⁾ uo. 274. l. és Schlagger: Skizzen II. 63., Hormayr: Wien. III. 3. 118.

¹²⁾ uo. 271. l., és Schönwisner: Catalog. Numorum Hungar. instit. nation. Széchény. III. 314. l.

¹³⁾ uo. 275. l. — ¹⁴⁾ uo. X. 110. l.

¹⁵⁾ Rácz Károly gyűjteményében, mely a magyar tud. Akad. levéltárában őriztetik.

1441.

I. Ulászló király Budáról Február elején Esztergomba utazott, innét hadseregével Szala megyei ellenfeleire rontott, honnét Vas megyére szállt April havában, de már Májusban Budán találjuk. Itt és vidékén, ugymint Székes-
fehérváron és Lórén tölté a tavasz végét, a nyarat s
általjában az egész esztendőt.

Esztergom Febr. 2.¹⁾

Márványkő kastély alatti táborszálláson Mart. 14.²⁾

Egerszeg melletti táborszállásán Mart. 16.³⁾

Szombathely városa melletti táborszálláson Apr. 16.⁴⁾ 17.⁵⁾ 21.⁶⁾

Buda Máj. 13.⁷⁾ 25.⁸⁾ 30.⁹⁾

Buda Jun. 12.¹⁰⁾ 23.¹¹⁾ 24.¹²⁾

Buda Sept. 1.¹³⁾

Székes-fehérvár Sept. 28.¹⁴⁾ 29.¹⁵⁾

Lórén, (Csepel szigetén) Oct. 21.¹⁶⁾

---

¹⁾ Fábíán Gábor: Arad vármegye leírása. 72. l.

²⁾ Körüle levő honnagyk okmány keltje, Dr. Horváth: M. o. tört. II. 338. l.

³⁾ Eredetie a herceg Grassalkovicsféle levéltárban, másolata gyűjteményekben.

⁴⁾ Gr. Teleky: Hunyadyak k. M. o. I. 255. 256. l.

⁵⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 338. l. — ⁶⁾ uo. 339. l.

⁷⁾ Teleky I. 262. l.

⁸⁾ uo., és Pray Hierar. Hung. I. 35. l.

⁹⁾ Tel. I. 206. 262. l.

¹⁰⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

¹¹⁾ Tel. X. 101. l.

¹²⁾ uo. I. 262. l.

¹³⁾ uo. X. 106. l.

¹⁴⁾ uo. I. 267. l.

¹⁵⁾ Eredetie a hédervári levéltárban, mássa levéltáromban.

¹⁶⁾ Teleky I. 263.

1442.

Erzsébet királyné a telet s tavaszt Pozsonyban tölté, Junius havában Bécsben, Julius és Augustusban ismét Pozsonyban találjuk. Innét October elején Győrbe jön I. Ulászlóvali alkudozásokra, kivel személyesen találkozott s vele megbékélt, kinek távozása után azonban megbetegdvén Dec. 19-kén meghalt.

Pozsony Apr. 5.¹⁾ 29.²⁾

Bécs Jun. 7.³⁾ 10.⁴⁾

Pozsony Jul. 18.⁵⁾

Pozsony Aug. 8.⁶⁾ 11.⁷⁾ 14.⁸⁾ innét Sept. 5-kén Köpcsénybe utaz.⁹⁾

Győr Oct. 3.¹⁰⁾ 11.¹¹⁾

Győrött November 25-dikén I. Ulászló királlyal személyesen találkozik.¹²⁾

Győr Dec. 16.¹³⁾ 17.¹⁴⁾ 19-kén meghalt,¹⁵⁾ és Székes-fehérvárott eltemettetett, férje Albert király mellé.¹⁶⁾

---

1), 2) Gr. Teleky: Hunyadyak kora M. o. I. 301. l.

3) uo. X. 113. l.

4) uo. I. 301. l.

5) uo. X. 115. l.

6) uo. I. 305. l., és Török János: Magyarország Primása II. 61. l.

7) Teleky I. 306. l.

8) uo. X. 117. l.

9) Knauz Nándor: Az országos tanács és országgyűlések története 1445—1452. 115. l.

10) Teleky I. 282. l., és Wagner: Diplom. Com. Sárosiensis 110. l.

11) Tel. X. 122. l.

12) uo. I. 309. l. Dlugoss XII. 720. l.

13), 14) uo. 310. l.

15) uo. 312. l.

16) uo. 313. l., Dlugoss XII. 771. l., Dubravius XXVI. k. 731. l., Kovachich: Scriptor. minor. I. 13. l.

1442.

I. Ulászló király Jánúár havában Pozsony városa ellen vezette seregét, de annak nem árthatván, Nagy-szombaton keresztül visszaindult Budára, hol November közepéig időzött, a mikor Erzsébet királynéval alkudozandó Győrbe ment, s vele megkötván a békét, Budára visszatért.

Pozsony városát ostromló táborban Febr. 1.¹⁾ Nagy-szombat.²⁾
Buda Apr. 1.³⁾ 2.⁴⁾

Buda Jun. 11.⁵⁾

Buda Aug. 16.⁶⁾

Buda Sept. 21.⁷⁾ 25.⁸⁾

Győrött Nov. 25-kén megbékél Erzsébet királynéval.⁹⁾

Buda Dec. 24.¹⁰⁾ 29.¹¹⁾

---

¹⁾ Gr. Teleky: Hunyadyak k. M. o. I. 277. l.

²⁾ uo. 278. l.

^{3), 4)} uo. és Dlugoss.

⁵⁾ Teleky I. 302. l., Mocsáry: Nográd vármegye esmertetése IV. 114. l.
Fejér: Hunyady élete 53. l.

⁶⁾ uo. X. 120. l.

⁷⁾ uo. I. 307. l.

⁸⁾ uo. 302. l. Pray Annal. III. 187. l., Katona: Historia crit. reg. hung.
VI. 214. l. Fejér: Huny. élete 260. l.

⁹⁾ uo. 309. l.

¹⁰⁾ uo. 311. l.

¹¹⁾ Wagner: Analecta Scepusii I. 223. l.

1443.

I. Ulászló király Budán tartózkodott Julius hó 22-éig, a mikor a Török ellen kiindult. Augustusban Szendrőnél átmegy a Dunán s részt vesz azon dicső hadjáratban, mely három tartományt biztosított a magyarnak, de a melylyet a várnai szerencsétlen csata után újra elvesztett. Az év vége felé kezdett közeledni honunk határhoz.

Buda Jan. 5.¹⁾ 13.²⁾

Buda Mart. 12.³⁾

Buda Apr. 17.⁴⁾

Buda Jun. 28.⁵⁾

Budáról Jul. 22-kén⁶⁾ elindul s a Dunán átkelve Pesten hál, 23-kán innét lefelé vonul.

Szendrőnél a Dunán átmegy seregével Augustus havában.⁷⁾

Morava mellett.⁸⁾

Scaronai táborszálláson, Balran romvár átellenében Nov. 8.⁹⁾

Izlati szorosnáli csatában Dec. ¹⁰⁾

---

¹⁾ Gr. Teleky: Hunyadyak kora M. o. X. 123. l.

²⁾ uo. I. 302. l. Mocsáry 116. Fejér 52. l.

³⁾ Cod. d. VII. 1. 104. l., és eredetie a hédervári levéltárban.

⁴⁾ Teleky I. 392. l., és Szilágyi Sándor gyűjteményében.

⁵⁾ Tel. I. 326. l., Chmel Mater. 1. 2. 112. Fejér Auth. Diplom. 128. l.

⁶⁾ uo. 335. l., Dlugoss XII. 775. l.

⁷⁾ uo. 336. l.

⁸⁾ uo. 339. l.

⁹⁾ uo. 346. l., Katona, Fejér 55. l.

¹⁰⁾ uo. 354. l.

HUNYADY JÁNOS,

Bud és Morzsinay Erzsébet fia.¹⁾

Ország-kormányzó.

1446 Jun. 5 — 1453 Jánár elejéig.

1387 körül született.²⁾

1440. Győr ostrománál. Buda.³⁾

Szekszárdi csata. Simontornya. Siklós. Buda.⁴⁾

1441. Belgrád. Császárhalmánál csata (Belgrádtól délre) Izsák szendrői basával.⁵⁾

1442. Gyula-fehérvár. Maros-szent-Imrei csatában Mart. 18.⁶⁾
Verestorony.⁷⁾ Bulgáriában⁸⁾ Vaskapui csata Jul.⁹⁾

1443.

Csanád Ján. 6.¹⁰⁾

Apátfalván Apr. 25.¹¹⁾

Medgyes Jun. 22.¹²⁾

Budáról a királlyal egygyütt megindul Jul. 22.¹³⁾ lásd átellenben.

Nissát megveszi, felégeti, e város és Sophia közt csatáz, később Sophiát felgyújtja.¹⁴⁾

Királyi táborszálláson Nov. 1.¹⁵⁾

Scaronai királyi táborban Balranromvár átellenében Nov. 8.¹⁶⁾

Izlati szorosnál csatában Dec. ¹⁷⁾

¹⁾ Teleky I. 35. és 43. l.

²⁾ uo. 59. l. — ³⁾ uo. 244. l.

⁴⁾ uo. 244—247. l. — ⁵⁾ uo. 257. l.

⁶⁾ uo. 286. l.

⁷⁾ uo. 290. l. — ⁸⁾ uo. 291. l. — ⁹⁾ uo. 294. l.

¹⁰⁾ uo. 335. l. Eder Observat. in Felmer 120. l.

¹¹⁾ uo. X. 125. l.

¹²⁾ uo. I. 332. l. Katona VI. 246. l.

¹³⁾ uo. 335. 336. l. — ¹⁴⁾ uo. 243. 244. l. — ¹⁵⁾ Uj Magyar Muzem 1859. 176. l. — ¹⁶⁾ Teleky I. 346. l. — ¹⁷⁾ uo. 354. l.

1444.

I. Ulászló király Serviából Belgrádba jön, s Február havában diadalmas bevonulását tartja Budára, hol Julius közepéig maradt. Ez időtájban elindul Szegedre, Aug. 1-jén 10 évi fegyverszünetet köt a török követséggel, de ugyan azon hó 4-kén felbontja, s Nagy-váradra tett kirándulása után, Szegedről Sept. hó közepén csekély sereggel megindul, October elején a Dunán átmegy, 16-kán Nikápolyhoz ér, előre halad, több várakat megvizat, Murad szultán elől Várnához vonul, hol Nov. 10-kén csatáz, elesik s serege tönkre tétetik.

Belgrád. ¹⁾

Buda Febr. ²⁾

Buda Jul. 1. ³⁾ 2. ⁴⁾ 5. ⁵⁾

Szeged Aug. 1. ⁶⁾ 4. ⁷⁾ Nagy-várad Aug. 28. ⁸⁾

Szegedről Sept. közepén ⁹⁾ elindul 10,000-nyi seregével

Orsova Sept. 21. ¹⁰⁾

Dunán átvezeti seregét Bulgáriába Oct. 3. ¹¹⁾ Viddinhez ér

Oct. 9. ¹²⁾ Nikápolyhoz ér Oct. 16. ¹³⁾ 17. ¹⁴⁾ 18. ¹⁵⁾

Kamdsik vizénél Oct. 24. ¹⁶⁾ Pezech, Sumi. ¹⁷⁾

Meteri, Burnvadot ¹⁸⁾, Calliacre (vagy Gallipoli v. Galata) ¹⁹⁾

és Várnát hatalmába ejti ²⁰⁾ de az itt vívott csatában

Nov. 10-kén elesik ²¹⁾, a törökök fejét levágják s di-

daljelül Kis-Ázsiába viszik. ²²⁾

¹⁾ Teleky I. 357. l.

²⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 251. l.

³⁾ Gr. Teleky I. 381. l.

⁴⁾ uo. 387. l. és Wagner: Diplom. Com. Sáros. 382. l.

⁵⁾ Tel. I. 387. l.

⁶⁾ Tel. I. 393. l. — ⁷⁾ uo. 379. l. — ^{8—10)} uo. 412. l.

^{11), 12)} Tel. I. 413. l. ^{13—15)} uo. 414. l. — ¹⁶⁾ uo. 420. l.

¹⁷⁾ uo. 421. l. — ¹⁸⁾ uo. 424. l.

^{19), 20)} uo. 425. l. — ²¹⁾ uo. 433. 443. l. — ²²⁾ uo. 452. l.

1444.

Hunyady János I. Ulászló királyt követé Budára, innét Erdélybe ment, hol őt Május és Junius havában találjuk. Szegeden jelen volt a fegyver-szünet megkötése és felbontásakor, honnét Augustus derekán Temesvárra s Erdélybe ment, s innét 5000-nyi seregével Oláhországon keresztül vonulva csatlakozott Nikápolynál a királyhoz. Evvel egygyütt részt vesz a várak vívása s a várnai csatában, innét megszabadulva a Dunának tart, melyen Nov. 13-kán átjön Havas-alföldre, hol Drakula oláh vajda néhány napig fogságba tartá, mi után Erdélybe jött.

Belgrád. ¹⁾

Buda. ²⁾ Torda Máj. 25. ³⁾

Kerczen Jun. 22. ⁴⁾

Szeged Aug. 1. ⁵⁾ 4. ⁶⁾ Temesvár Aug. 11. ⁷⁾

Erdély. ⁸⁾ Havas-alföld. ⁹⁾

Nikápoly. ¹⁰⁾ stb. lásd a tulsó lapon a királynál.

Várnai csatában Nov. 10. ¹¹⁾

Laszlovczei révnél átmegy a Dunán Oláhországba Nov. 13. ¹²⁾

Erdély. ¹³⁾

---

¹⁾ Teleky I. 357. l.

²⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 251. l.

³⁾ Gr. Teleky: Huny. k. X. 150. l.

⁴⁾ uo. I. 385. l. Katona VI. 295. l.

⁵⁾ Teleky I. 393. l. — ⁶⁾ uo. 379. l.

⁷⁾ uo. 385. l., Katona VI. 296. l. Fehér: Hunyady 60. l.

^{8—10)} Teleky I. 415. l.

¹¹⁾ Teleky I. 430—445. l. — ¹²⁾ uo. 455. l. — ¹³⁾ uo. 456. l.

Hunyady János ez év tavaszán az elhunyt váradi püspök kormányzati ügyeivel foglalkozott, majd Budára ment az országgyűlésre. A nyáron a Szávaig előre tolaikodó Törököket Sarno mellett megveri, honnét Erdélybe visszavért. Innét Oláhországba indult s November végén Nikápolynál Francesco bibornok s a pápai hajósereg vezérével találkozott, honnét Erdélybe visszajött.

Böszörmény Apr. 14.¹⁾

Pest Máj. 11.²⁾

Száva folyamán tul Sarno mellett a Törököt megveri.³⁾

Erdély.⁴⁾

Oláhország.⁵⁾

Nikápoly Nov. 29.⁶⁾

---

¹⁾ Balajthy : Munkács . . . . leirása 71. l.

²⁾ Schwandtner : Script. rer. Hungaricarum II. 20. l.

³⁾ Teleky I. 478. l., Bonfin , Dlugoss, Cromer s több írök.

⁴⁾ , ⁵⁾ Pray : Annal. III. 43. l., Tel. I. 490. l.

⁶⁾ Teleky I. 492. l. és Joh. de Zredna Epist. II. Schwandtnernél II. 20. l.

1446.

Hunyady János az év első két hónapját a Tisza körül tölté, majd Budán keresztül Székes-fehérvárra utazott. Itt az országgyűlésen elhatároztatván a Cylleiek megfenyítése, a tavasszal birtokaikat feldulta. Ezután Pestre jött, hol Junius 5-kén az országgyűlésen kormányzónak megválasztatott. Julius közepén Erdélybe rándult, Augustusban újra Magyarországra volt, honnét (Teleky szerint II. 4. 5. l.) Oláhországba rontott. Itt rendet csinálván Budára s September végén Fridrich német császár birtokai pusztítására indult, ezt elvégezvén December közepén, seregét Oláhországba vezette. (Teleky II. 26. 27. l.)

Nagy-bánya Ján. 15. ¹⁾

Vári városunkban Febr. 9. ²⁾

Debrecen Febr. 20. ³⁾

Székes-fehérvár Mart. ⁴⁾

Szent-györgyöt (Rattenhaus) elfoglalja. ⁵⁾

Varasdót felgyújtatja. ⁶⁾

Vindisch-Feistritzet víjja Apr. 13. ⁷⁾

Borlin váránál. ⁸⁾

Wurmberg mellett a Dráván átmegy. ⁹⁾

Kaproncát elfoglalja. ¹⁰⁾

Pesti országgyűlésen Junius 5-kén ország-kormányzónak megválasztatik. ¹¹⁾ 13. ¹²⁾ 28. ¹³⁾

---

¹⁾ Gr. Teleky : Hunyad. kora M. o. I. 500. l.

²⁾ Balajthy : Munkács leírása 173. l.

³⁾ Schwandtner : Script. rer. Hung. II. 30. l., és Teleky I. 501. l.

⁴⁾ uo. — ⁵⁻⁷⁾ Teleky I. 505. l.

⁸⁾ uo. 518. l.

⁹⁾, ¹⁰⁾ uo. 506. l.

¹¹⁾ uo. 510. l., és Knauz Nándor : Az országos tanács és orsz. gyűl. tört. 41. l.

¹²⁾ Knauz uo. 43. l.

¹³⁾ uo. 49. l.

Pest városában Jul. 1. ¹⁾

Hunyadon Jul. 20. ²⁾

Bocsárd helységében tartott közönséges gyűlésen Jul. 26. ³⁾

Ápoldon Jul. 31. ⁴⁾

Madaras városában Aug. 12. ⁵⁾

Szeged Aug. 23. ⁶⁾

Buda Sept. 14. ⁷⁾

Buda Oct. 2. ⁸⁾ 3. ⁹⁾

Sárvár Nov. 7. ¹⁰⁾

Neunkircheni táborban Nov. 27. ¹¹⁾

Német-ujhely melletti tábor-szálláson Dec. 2. ¹²⁾

Leubersdorfhoz közeli tábor-szálláson Dec. 9. ¹³⁾

---

¹⁾ Eredetie a hédervári levéltárban.

²⁾ Teleky II. 3. l.

³⁾ Kolozsvári jkönyv, a magyar. tud. Akad. ltban.

⁴⁾ Teleky X. 187. l.

⁵⁾ uo. II. 3. l.

⁶⁾ uo. X. 188. l.

⁷⁾ uo. 189. l.

⁸⁾ Megerősítí Pozsony városa szabadalom leveleit, a levéltárban Lad.
2. 15. l.

⁹⁾ uo. a nagy jegyzékben és Teleky X. 190. l.

¹⁰⁾ uo. II. 13. l.

¹¹⁾ uo. 15. 18. l.

¹²⁾ Pozsony városa levéltárában 37 csomag.

¹³⁾ Teleky X. 21. l.

1447.

Hunyady János kormányzó Jánuary elején lecsendesítvén Oláh-országot, Budára sietett; hol és vidékén tölté idejét Májusig. E holnapban Temesvárt látogatá meg, Juniusban Pesten, Augustusban Szeged környékén mulatott. September elejét Budán, (hol az országgyűlésen 20-kán a budai várat neki átadták,) végét és Octobert a Tiszán tul és az alvidéken töltötte. November elején Erdélyben az év végén már megint Budán találjuk.

Oláhországban.¹⁾

Buda Ján. 18.²⁾

Buda Febr. 18.³⁾

Ó-buda Febr. 22.⁴⁾

Buda Febr. 24.⁵⁾

Ó-buda Mart. 2.⁶⁾ 10.⁷⁾

Buda Mart. 20.⁸⁾ 25.⁹⁾

Ó-buda Apr. 2.¹⁰⁾

Buda Apr. 13.¹¹⁾

Temesvár Máj. 8.¹²⁾ 18.¹³⁾

Pest Jun. 24.¹⁴⁾ 25.¹⁵⁾

---

¹⁾ Gr. Tel. II. 26. 27. l.

²⁾ Knauz Nándor: Az orsz. tanács és orsz. gyűl. tört. 58. l.

³⁾ Pozsony városa levéltárában 37 csomag.

⁴⁾ Teleky II. 29. l.

⁵⁾ Pozsony városa levéltárában, a nagy jegyzékben.

⁶⁾ uo. a 37 csomagban.

⁷⁾ uo. a nagy jegyzékben.

⁸⁾ Knauz Nándor e. h. 61. l.

⁹⁾ uo. 63. l.

¹⁰⁾ Teleky II. 29. l.

¹¹⁾ Mássá gyűjteményemben.

¹²⁾ Teleky II.

¹³⁾ Szilágyi Sándor gyűjteményében és Teleky X. 196. l.

^{14), 15)} Pozsony városa levéltárában a nagy jegyzékben.

Balk helységében Aug. 4. ¹⁾)

Szeged Aug. 25. ²⁾)

Buda Sept. 14. ³⁾) 18. ⁴⁾) 20. ⁵⁾) 21. ⁶⁾)

Hold-vásárhely Sept. 29. ⁷⁾)

Karan-sebes Oct. 18. ⁸⁾)

Medgyes Nov. 4. ⁹⁾)

Buda Dec. 27. ¹⁰⁾)

¹⁾ Pozsony bírása s esküdtinek, a levéltárban 37 csom., és Teleky X. 220. l.

²⁾ Fenséges fejedelem urnak Fridrichnek Isten kegyelméből római király, Steyer és Austria hercegének stb. cimezve, Pozsony városa ltárában a 37 csomagban.

³⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltárában.

⁴⁾ Pozsony városa ltárában a nagy jegyzékben.

⁵⁾ Teleky II. 54. l.

⁶⁾ Pozsony városa ltárában a 37. csom.

⁷⁾ in Hadwasarhel uo.

⁸⁾ Teleky II. 57. l.

⁹⁾ uo. X. 225. l.

¹⁰⁾ Diplomata Regum Hungariae, negyedré, V. kötetben, a keszthelyi gróf Festetics család könyvtárában.

1448.

Hunyady János kormányzót az év első hónapjaiban Szeged körül, tavasszal pedig az ország közepén találjuk, Május és Juniusban Budán volt, majd az ország déli részein s Erdélyben sereg-gyűjtéssel foglalkozott. A Duna mellett Kövinél (a mai Kubin) állott már September hó elején, hol megvárván gyülekező hadait, a hó végén átment a Dunán, s bejárván Servia és Bulgariát, October hó közepén találkozott a Rigómezőn a török szultánnal, kivel 17., 18. és 19-kén harcol, de e nap kénytelen volt hátrálni s bujdosásnak indulni. Brankovits Servia fejedelme Szendrő várában (most Semendria a Duna mellett) egy ideig fogságban tartá, de kénytelen volt később kibocsátani, s így ért December hó végén Szegedre.

Vásárhely Ján. 20.¹⁾

Szeged Mart. 19.²⁾

Székes-fehérvár Apr. 22.³⁾

Buda Máj. 27.⁴⁾ 28.⁵⁾ 31.⁶⁾

Buda Jun. 2.⁷⁾ 3.⁸⁾ 4.⁹⁾ 5.¹⁰⁾ 6.¹¹⁾ 19.¹²⁾ 24.¹³⁾ 26.¹⁴⁾ 27.¹⁵⁾

1) Pozsony városa levéltárában a nagy jegyzékben.

2) uo. a 37 csomagban.

3) uo., és Knauz Nándor: Az orsz. tan. és o. gyűl. t. 80. l.

4) Saját meghagyásából kelt levele Pozsony vár. lt. 37. l.

5) Schwand. II. 46. 47. l.

6) uo. 50. és Teleky II. 65. l.

7) Pozsony vár. lt. a nagy jegyzékben.

8) Schwand. II. 45. l. és Teleky X. 230. l. és Pozsony vár. lt. 37., e levél szől vitézlő Jánosnak néhai idősb István comes fiának.

9) Aurea bulla civ. Poson. a pannonhalmi könyvtárban, és Pozsony vár. lt. a nagy jegyzékben.

10), 11) Pozsony v. lt. a nagy jegyz.

12) Teleky X. 232. l.

13) uo. II. 63. l., és Schwand. II. 48. l.

14) Pozsony vár. lt. a nagy jegyz.

15) Pozsony városának szől, uo. a lt. 37 csomagban.

Torda Jul. 26.¹⁾

Temesvár Aug. 11.²⁾

Szent-ágota Aug. 15.³⁾

Szász-sebes⁴⁾ Karánsebes Aug. 26.⁵⁾ 27.⁶⁾

Kövinél Sept. 6.⁷⁾ 8.⁸⁾

Szerb földön a Duna kelőjénél, melyet Kövesnek neveznek
(Kövi) Sept. 12.⁹⁾ 14.¹⁰⁾ 17.¹¹⁾

Duna kelőjénél Zaboticza faluhoz közel Sept. 25.¹²⁾

Szerb földön a Duna kelőnél, melyet Kövesnek neveznek
(Kövi) Sept. 28.¹³⁾

Rigó-mezőn Oct. 17.¹⁴⁾ 18. 19-kén csatáz a Törökkel, 19-kén
este bujdosásnak indul. ¹⁵⁾ Szendrő várában fogságban.¹⁶⁾

Szegedre ér Dec. 23.¹⁷⁾ 30.¹⁸⁾ 31.¹⁹⁾

¹⁾ Pozsony városának, — melyben hajókat kér az ágyuknak Nándor-
fehérvárig leszállítására, uo. 37. cs.

²⁾ Kaprinai: Hungar. Diplom. I. 119. l.

^{3), 4)} Teleky II. 71. l.

⁵⁾ uo. 74. l. és Cod. d. VIII. 2. IV.

⁶⁾ Szilágyi Sándor gyűjteményében.

⁷⁾ Tel. II. 75. l., és Schwandt. 55. l.

⁸⁾ uo. 52. és Tel. II. 76. l.

⁹⁾ uo. 76. l., és Schwandt. II. 56. l.

¹⁰⁾ uo. 57. l., és Tel. II. 77. l.

¹¹⁾ uo. 78. l., és Schwandt. II. 54. l.

¹²⁾ Pozsony vár. lt. 37. cs.

¹³⁾ Teleky II. 80. l.

¹⁴⁾ uo. 85. l.

¹⁵⁾ uo. 85—96. l.

¹⁶⁾ uo. 102. 103. l.

^{17), 18)} uo. 107. l.

¹⁹⁾ Schwandt. II. 57—60. l.

1449.

Hunyady János kormányzó Szegedről Temesvárra jött, a nyarat Budán tölté, ősszel a Tiszán tul sereget gyűjtve Jiskrát megtámadja. Moldovát megvíjja, lerontja, majd Kőrmöc-bányát akarja kézre keríteni, de e város körül lengyel közbenjárás folytán fegyverszünet felett alkudozásba bocsátkozik November végén és December hó elején. (Teleky II. 129. l.)

Temesvár Ján. 24. ¹⁾

Buda Mart. 27. ²⁾

Buda Apr. 10. ³⁾ 18. ⁴⁾

Pesten Jun. 24. ⁵⁾ 25. ⁶⁾

Buda Jul. 2. ⁷⁾ 4. ⁸⁾

Debrecen Sept. 17. ⁹⁾

Moldova erősségét megvíjja. ¹⁰⁾

Kőrmöc-bánya körül. ¹¹⁾

¹⁾ Schwandtner: Script. rer. Hung. II. 61. l., és Teleky II. 114. l.

²⁾ Pozsony polgáraihoz, a város levéltárában 37. csomag.

³⁾ Vitézlő Kapleeri Jánoshoz uo.

⁴⁾ Teleky II. 115. l.

⁵⁾ uo. 118. l., és Schwandtnernál uo. 63. l.

⁶⁾ uo. 65. l.

⁷⁾ Knauz Nándor: Az orsz. tanács és orsz. gyűlések története 1445—1452-ig 94. l.

⁸⁾ Saját meghagyásából kelt levelét lásd Pozsony városa levéltárában 37 csomag, és Scwandtnernál uo. 66. l.

⁹⁾ Két okmány van e napról Pozsony városa levéltára 37-dik csomagában, az egyik nagyságos szent-miklósi Pongrác lipői főispány ur, a másik nagyságos guti Ország Mihály főkincstartó urnak iratott.

¹⁰⁾ Teleky II. 128. l.

¹¹⁾ uo. 129. l.

1450.

Hunyady János kormányzó Jánúár közepén Budára visszatér-
vén, a tavasz nyíltáig itt maradt, a mikor Hevès me-
gyén s a Tiszán keresztül Csanádra, majd Erdélybe
ment, de a nyarat Budán tölté, hol Juniusban ország-
gyűlést tartatott. Innét Augustus derekán megindulván
a Csallóközbe, majd Pozsonyba ment nejével. Decem-
ber elején már Budán, végén pedig már Csanádon
találjuk.

Buda Ján 18.¹⁾ 24.²⁾ 25.³⁾ 28.⁴⁾ 29.⁵⁾

Buda Febr. 10.⁶⁾ 16.⁷⁾

Buda Mart. 5.⁸⁾

Mező-kövesd Mart. 28.⁹⁾

Nagy-tur Apr. 1.¹⁰⁾

Csanád Apr. 16.¹¹⁾

Hunyadon Máj. 18.¹²⁾

Buda Jun. 11.¹³⁾ 13.¹⁴⁾ 14.¹⁵⁾ 15.¹⁶⁾ 16.¹⁷⁾ 17.¹⁸⁾ 28.¹⁹⁾

Buda Jul. 3.²⁰⁾ 4.²¹⁾

Balyty-n Jul. 11.²²⁾

Buda Aug. 19.²³⁾

---

1) Schwandtner: Script. rer. Hung. II. 71—73 l., Tel. II. 136. 137. l.

2), 3) Pozsony városa ltban 37 cs.

4) Teleky II. 137. 138. l.

5) uo. 134. 136. l., és Schwandtnerál II. 69. 74. l.

6—8) Pozsony városa ltban 37 cs.

9) Tudománytár X. 129. 130. l., Tel. II. 152. l.

10) uo. 140. l., Pozsony vár. lt. 37. cs.

11) uo., és Teleky X. 259. l.

12) Pozsony v. lt. 37 cs.

13) Schwandt. II. 77. l., Teleky II. 142. l.

14) uo. 147. l. és Schwand. II. 82. l.

15) Teleky II. 148. l.

16) uo. 147. Schwan. II. 85. 91. l.

17) uo. 84. 87. 88. l., Teleky II. 147. 148. l.

18) uo. X. 265. l.

19) uo. 267. l. — 20) uo. 268. l.

21—23) Pozsony v. lt. 37. cs.

Vác ¹⁾ Maros-on Aug. 25. ²⁾

Galgóc Sept. 4. ³⁾

Püspöki Sept. 13. ⁴⁾ 20. ⁵⁾

Pozsonyba bevonul Sept. 22-kén dél után ⁶⁾, 23. ⁷⁾ 24. ⁸⁾

Püspöki Sept. 28. ⁹⁾

Pozsony Oct. 5. ¹⁰⁾ 6. ¹¹⁾ 12. ¹²⁾ 13. ¹³⁾ 18. ¹⁴⁾ 22. ¹⁵⁾ 28. ¹⁶⁾

Pozsony Nov. 2. ¹⁷⁾ 4. ¹⁸⁾ 5. ¹⁹⁾ 6. ²⁰⁾ 7. ²¹⁾

Nagy-szombat Nov. 19. ²²⁾

Buda Dec. 2. ²³⁾

Csanád Dec. 20. ²⁴⁾ 29. ²⁵⁾

---

¹⁾ Knauz Nándor : Az o. tanács és o. gyűl. tört. 98. 162. l.

²⁾ Pozsony v. lt. 37 cs.

³⁾ Knauz e. m. 98. 162. 163. l.

⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltban.

⁵⁾ Pozsony városa lt. Lád. 27. Nr. 14., ugyan Knauz e. m. 99. l.

^{6—9)} uo. 99—101. l.

¹⁰⁾ Pozsony vár. lt. a nagy jegyzékben.

¹¹⁾ uo. 37. csomagban, és Teleky X. 275. l.

^{12—14)} Knauz e. m. 102. 166. l.

¹⁵⁾ uo. 102. l., Teleky II. 162. l. és Diplomata Regum Hungariae, 4-rét V. k. a keszthelyi Gr. Festetits család könyvtárában.

¹⁶⁾ Knauz e. m. 103 és 168. l.

¹⁷⁾ Döbröntey Tamás megbízásából éleskői lakos Seele nemesnek száll, Pozsony vár. lt. 37 cs.

¹⁸⁾ Teleky II. 163. l.

¹⁹⁾, ²⁰⁾ Pozsony vár. lt. a nagy. jegyz.

²¹⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 384. l.

²²⁾ 3 darab okmány Pozsony vár, lt. a nagy jegyz.

²³⁾ Teleky X. 274. l., és Pozsony vár. lt.

²⁴⁾ Teleky II. 165. l. és Schwand. II. 93. l.

²⁵⁾ Pozsony vár. lt. 37 csomagban.

V. LÁSZLÓ,

(utószülött, posthumus)

Albert király és Erzsébet (Zsigmond király leányának) fia.

1440 Máj. 15 — 1457 Nov. 23-kig.

1440. Komáromban született Febr. 22.¹⁾ Székes-fehérvárott Máj. 15-dikén megkoronáztatik.²⁾ Győrött Jun. elején anyjától elvál s Sopronba vitetik.³⁾

1443. 1444. 1445-ben Fridrich német császártól Gréczben neveltetik.⁴⁾

1451.

Bécs-ujhelyből nevelője Fridrich német császár elviszi magával Olaszországba.

Bécs-ujhelyből Nov. 8-kán ki-indul.⁵⁾

Grécz.⁶⁾

Gratwein a Mura mellett.⁷⁾

Loben.⁸⁾

Willach Dec. 30.⁹⁾

1451.

Hunyady János kormányzó az év első felét részint Csanád, Temesvár, Szeged, részint Erdélyben, általjában az alföldön tölté sereg-gyűjtéssel foglalkozva, melylyet Brankovics György Szerb fejedelem ellen akart vezetni, de az országos tanácsra halgatva, inkább Jiskra János ellen vezette azt, kitől Losoncnál September hó 7-kén visszanyomatván Budára jött s újra szervezett sereggel még késő ősszel több várat megvi az éjszaki részekén.

Csanád Ján. 4.¹⁰⁾ Zákán-monostra Ján. 10.¹¹⁾

Temesvár Ján. 15.¹²⁾ 18.¹³⁾

¹⁾ Gróf Teleky Huny. kora M. o. I. 176. 177. l. — ²⁾ uo. 197. l. —

³⁾ uo. 202. l. — ⁴⁾ uo. 317. 483. l. — ⁵⁾ uo. II. 197. l. — ⁶⁻⁹⁾ uo.

202. l. — ¹⁰⁾ Schwandtnerál II. 97. l. Teleky II. 170. l. Pozsony városa levéltárában a nagy jegyzékben. — ¹¹⁾ Balajthy: Munkács

. . . . leírása 175. l. Teleky II. 171. l. — ¹²⁾ uo. X. 290. l. —

¹³⁾ uo. 279. l.

HUNYADY JÁNOS, 1451.

Becse városában Ján. 30.¹⁾ 31.²⁾

Becse városában Febr. 3.³⁾

Temesvár Apr. 10.⁴⁾ 12.⁵⁾ Hunyadon Apr. 21.⁶⁾

Szász-sebes Máj. 1.⁷⁾ Hunyad Máj. 3.⁸⁾

Temesvár Máj. 17.⁹⁾ 18.¹⁰⁾ 19.¹¹⁾

Szeged Jun. közepén.¹²⁾ Monostor-on Jun. 23.¹³⁾ 27.¹⁴⁾ (Zasianmonostrán Jun. 27.¹⁵⁾

Pest Aug. 1.¹⁶⁾ Buda Aug. 2.¹⁷⁾ Losoncon Aug. 10.¹⁸⁾ Losonc melletti szent-királyi kastély vivásánál Aug. 10.¹⁹⁾ 18.²⁰⁾

Terenyén Aug. 26.²¹⁾ Szent-királyi erősség alatti tábor-szálláson Aug. 29.²²⁾

Szent-királyi erősség alatti tábor-szálláson Sept. 3.²³⁾ Losonci csata Sept. 7.²⁴⁾ Buda Sept. 11.²⁵⁾ 13.²⁶⁾

Ujfalun Oct. 10.²⁷⁾ Sági erősség alatt Oct. 14.²⁸⁾ Gál-szécsi tetőkön, Rosnyót, Szepsit elfoglalja, a Derencsényi várat megveszi, Besztercét felégeti.²⁹⁾

Esztergom Nov. 27.³⁰⁾

Esztergom Dec. 9.³¹⁾ Buda Dec. 28.³²⁾

---

1) uo. 281 és XI. 169. l. — 2) uo. X. 287. l. — 3) Pozsony városa levéltárában a 37 cs. — 4) uo. a nagy jegyzékben 3 okmánya van. — 5) uo. a 37. cs., ebben rendeli, hogy csóka nevű ágyujokat hajtson Budára szállítsák. — 6) Törvénykezési lapok 1858. 130. l. — 7) Teleky X. 292. 294. l. — 8) Décs városa levéltárában. — 9) Pozsony városa levéltárában a nagy jegyz. — 10) uo., Schwandtner-nél II. 104. 105. l., Tel. X. 295. l. — 11) uo. 296. l. — 12) uo. 297. l. — 13) Pozsony városa levéltárában a 37 cs. — 14) uo., és Teleky X. 304. l. — 15) Pozsony városa levéltárában a 37 cs. — 16) Pozsony vár. ltban a 37 cs. — 17) Pozsonyi káptalan lt. 8. 2. 24. — 18), 19) Teleky II. 183. l. — 20) Pozsony vár. lt. a 37 cs. — 21) uo., Teleky X. 315. 316. 318. l. — 22), 23) Pozsony vár. lt. a 37 cs. — 24) Tel. II. 184–187. l. — 25) Knausz: Az orsz. tan. és o. gyűl. tört. 105 és 171. l. — 26) Nagy Iván k. i. gyűjt. — 27) Pozsony vár. lt. 37. cs. — 28) uo., és Tel. X. 303. l. — 29) uo. II. 187. 188. l. — 30–32) Pozsony vár. lt. a n. jegyz.

V. László király Fridrich német császárnak kíséretében Olaszhonba lép Ján. 1-jén s Páduán keresztül Sienaba érkezik, honnét nagybátyja arája elé kilovagol, Rómába megy Mart. 8-kán, jelen volt Fridrichnek római császárrá koronázásán, innét elindulnak Apr. 26-kán s Ferrarán tul elfogatva, vasra verik s Német-ujhelybe kísértetik. Innét az ostrom után Sept. 4-kén a Cylyi grófnak kiadatik, ki az nap a Berchtoldsdorfi várba, Sept. 10-kén pedig Bécsbe viszi, hol az egész évet tölté.

Olaszhonba lép Ján. 1. ¹⁾

Venzoni, Páduába érkezik Ján. 7. ²⁾

Ferrara Ján. 17. ³⁾

Bologna Ján. 25. ⁴⁾

Florence ⁵⁾, Siena, honnét Fridrich arája elé kilovagol. ⁶⁾

Róma kapui elé érkezik Mart. 5. ⁷⁾ 8-kán bevonul. ⁸⁾

Rómából elindul Apr. 26. ⁹⁾

---

¹⁻⁴⁾ Teleky II. 214. l.

^{5), 6)} uo. 215. l.

⁷⁾ uo. 216. l.

⁸⁾ uo. 217. l.

⁹⁾ uo. 225. l.

1452.

Hunyady János kormányzó Jánúár és Február hónapjait Budán tölté, Martiusban Pozsonyba rándult az országos tanácscsal s ország-gyűlést tartott, de már e hó végén, valamint Aug. 24-kéig az éjszaki részeken tartózkodott, hadseregével a cseh rablók várait ostromolván. Aug. 27-kén jött Budára, hol és vidékén Nov. elejéig tartózkodott, mi után Bécsbe majd Budára, Pozsonyba ment. Az év végén újra Bécsben találjuk a királynál.

Buda Ján. 1. ¹⁾ 7. ²⁾ 8. ³⁾ 13. ⁴⁾ 25. ⁵⁾ 30. ⁶⁾

Buda Febr. 6. ⁷⁾ 25. ⁸⁾

Pozsony Mart. 11. ⁹⁾ 14. ¹⁰⁾ 15. ¹¹⁾ 18. ¹²⁾ 19. ¹³⁾

Szakállos-pásztón Mart. 30. ¹⁴⁾

Derencsényi kastély alatt Apr. 26. ¹⁵⁾

Nagy-szombat Máj. 2. ¹⁶⁾

Derencsény erősség alatti táborszállásunkon Máj. 12. ¹⁷⁾

Rima-szombatja Máj. 12. ¹⁸⁾

Buda Jun. 1. ¹⁹⁾

Vác Jun. 10. ²⁰⁾

---

¹⁾ Katona: Hist. crit. R. Hung. XIII. 813. l., Török János: Magyarország primása II. 72. l., Teleky II. 203. l. Esztergomi okm. gyűjt. a pannonhalmi könyvtárban.

²⁾ Pozsony vár. lt. a n. jegyz.

³⁾, ⁴⁾ uo. a 37. cs.

⁵⁾ Másolata gyűjteményemben.

⁶⁾ Teleky X. 321. l.

⁷⁾ uo. 323. l. — ⁸⁾ Pozsony vár. lt. a n. jegyz.

⁹⁾ Knauz eml. m. 108. l.

¹⁰⁾ Pozsony vár. lt. 37. cs.

^{11—13)} uo. a n. jegyz., az utolsó napról 3 levele van.

¹⁴⁾ Teleky X. 334. l.

¹⁵⁾ 15 arany forintról szálló nyugta, Pozsony vár. lt. 37. cs.

^{16—18)} uo. — ¹⁹⁾ uo. 2 okmány.

²⁰⁾ uo. szinte két okmány a n. jegyz.

Florenc ¹⁾

Bologna. ²⁾

Ferrara. ³⁾

Német-ujhely ⁴⁾, innét September 4-kén gróf Cyllyinek kiadják, ki az nap a Berchtoldsdorfi várba vezeti. ⁵⁾ Sept. 15. ⁶⁾ Bécsbe bevonul Sept. 10. ⁷⁾ 30. ⁸⁾

Bécs Oct. 10. ⁹⁾ 13. ¹⁰⁾ 16. ¹¹⁾

¹⁾ uo. 226. l.

²⁾ uo. 232. l.

^{3), 4)} uo. 239. l.

⁵⁾ uo. 248. l.

^{6), 7)} uo. 252. l.

⁸⁾ Chmel: Mater. II. 28. l.

⁹⁾ uo. 29. l.

¹⁰⁾ Teleky II. 254. l.

¹¹⁾ uo. 261. l.

Szécsényben Jun. 13.¹⁾ 24.²⁾
 Buda Jul. 3.³⁾
 Rozsnyón Jul. 6.⁴⁾
 Derencsényben Jul. 17.⁵⁾
 Körmöc városa melletti táborszálláson Aug. 22.⁶⁾
 Körmöc alatt Aug. 24.⁷⁾
 Budára ér késő este Aug. 27.⁸⁾ 28.⁹⁾
 Buda Sept. 3.¹⁰⁾ 12.¹¹⁾ 13.¹²⁾ 15.¹³⁾ 16.¹⁴⁾ 18.¹⁵⁾
 Székes-fehérvárott Sept. 17.¹⁶⁾ 28.¹⁷⁾ .
 Buda Oct. 12.¹⁸⁾
 Ósi Oct. 24.¹⁹⁾
 Bécs Nov. 11.²⁰⁾
 Buda Nov. 27.²¹⁾ 30.²²⁾
 Nezthel (?) helységében Dec. 2.²³⁾
 Pozsony Dec. 15.²⁴⁾ 20.²⁵⁾ 27.²⁶⁾
 Bécs Dec. 29.²⁷⁾

---

1) Nograd m. Tudománytár 1842. XII. k. 258. l.

2) Két okmány Pozsony vár. lt. a n. jegy.

3) uo. a 37 cs.

4) uo., és Pozsonyi káptalan levéltárában C. 9. fasc. 3. Nr. 71.

5) Pozsony városa lt. 37 cs.

6) Dr. Horváth: M. o. tört. II. 391. l.

7) Tudományos gyűjt. 1836. II. 46. l., és Pozsony vár. lt. 37. cs.

8), 9) Knauz eml. munk. 111. l.

10) Teleky X. 338. l., és Pozsony vár. lt. 37 cs.

11) uo. 2 okmány. -- 12) uo.

13) uo. a n. jegyz.

14) uo. a 37 cs. 6 hajót vétet boros hordók szállítására, olylyakat, hogy egy egy hajóba 32--40 hordó férjen.

15), 16) uo. 2 okmány.

17) Teleky X. 340. l.

18) Pozsony vár. lt. a n. jegy.

19) Teleky X. 342. l.

20) uo. II. 260. l.

21) Pozsony vár. lt. a n. jegy.

22) uo. 8 réf posztót adat Baláznak Mátyás nevelőjének.

23), 24) uo. -- 25) uo. nyugtát ad 600 forint harminczad jövődelemről.

26) uo. -- 27) Teleky X. 345. l.

1453.

V. László király Bécsből Jánár vége felé lejö Pozsonyba, hol ország-gyűlést tart, de már Február második hetében ismét Bécsben találjuk Julius második hetéig, (a mikor Brünnbe ment a Morvák hódolatát elfogadandó.) Innét Julius végén Bécsbe visszatérvén, ott és vidékén tartózkodott Augustus hó végeig, azután Pozsonyba ment ország-gyűlést tartani. September utólja felé Austriába visszatérvén, innét October közepén megindult Prágába, hol magát 28-kán cseh királylyá koronáztatván, az év végeig ott maradt.

Bécs Ján. 3.¹⁾ 16.²⁾ 18.³⁾

Pozsony Ján. 23.⁴⁾ 25.⁵⁾ 30.⁶⁾ 31.⁷⁾

Pozsony Febr. 1.⁸⁾ 2.⁹⁾ 3.¹⁰⁾ 6.¹¹⁾ 8.¹²⁾

Bécs Febr. 10.¹³⁾ 11.¹⁴⁾ 24.¹⁵⁾ 28.¹⁶⁾

Bécs Mart. 4.¹⁷⁾ 5.¹⁸⁾ 9.¹⁹⁾ 11.²⁰⁾ 13.²¹⁾ Bécs Apr. 3.²²⁾ 21.²³⁾ 27.²⁴⁾ Bécs Máj. 1.²⁵⁾ 2.²⁶⁾ 3.²⁷⁾ 7.²⁸⁾ 10.²⁹⁾ 18.³⁰⁾

---

¹⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 234. l., Teleky II. 254. 300. l. — ²⁾ Győri történelmi és régészeti füzetek, kiadják Ráth Károly és tdr. Rómer Flóris a magy. Akad. tagjai. I. 310. 312. l. — ³⁾ Lichnovsky VI. CLX. — ⁴⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. lt. — ⁵⁾ Lichnovsky VI. CLXI., és kolosvári jk. a magy. t. Akad. kt. — ⁶⁾ Chmel. 1. Abth. K. Ladislaus Posthumus 1453—7, Teleky X. 355. 363. l. — ⁷⁾ uo., és X. 364. 407. l. és szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ⁸⁾ Szilágyi Sándor gyűjt., Teleky X. 368. 369. l., II. 281. l. — ⁹⁾ uo. 280. l., és Dipl. Reg. Hung. ivrében a keszthelyi gróf Festetics család könyvtárában. — ¹⁰⁾ Szilágyi Sándor gyűjt., Teleky II. 281. l., Győri tört. és régész. füzetek I. kötet. 313. l. — ¹¹⁾ Cod. d. X. 4. 124. l., XI. 222. l., Teleky X. 371. l., Kaprinai: Hung. dipl. 298. l. — ¹²⁾ Tel. II. 281. l., Kaprinai: Hung. dipl. 476. — ¹³⁾ Lichnovsky Gesch. d. Habsb. VI. CLVI. — ¹⁴⁾ Schlözer: Gesch. d. Deutschen in Siebenb. I. 52. l. — ¹⁵⁾ Teleky X. 379. l. — ¹⁶⁾ Pozsonyi kápt. levéltára B. 5. 38. l. — ¹⁷⁾ Ráth K. és t. Rómer Fl. Győri tört. és régész. füz. I. 321. l. — ¹⁸⁾ Chmel Font. r. Aust. 1. Abth. — ¹⁹⁾ C. d. XI. 109. l. — ²⁰⁾, ²¹⁾ Teleky II. 281. l. — ²²⁾ uo. X. 399. 401. l. — ²³⁾ Eredetie a pannonh. h. l. tárb. — ²⁴⁾ Veszprémi Biogr. Medic. Hung. Cent. II. 126. l. — ^{25—27)} Tel. II. 301. l. — ²⁸⁾ uo. 284. l. — ²⁹⁾ uo. X. 387. l. — ³⁰⁾ uo. 388. l., és Wagner: Anal. Scep. I. 66. l.

1453.

Hunyady János kormányzó Jánuary hó első felében a Hof nevű piacon Bécsben nagy ünnepélylyel a király kezébe letette hivatalát, ki őt ország kapitányyává nevezte, az ország jövődelmeinek kezelését reá bízta és az Erdélyi vajdaságba is megerősítette.¹⁾ Martius hó közepén Pozsonyban, végén már Győrben volt, Aprilis havát Budán és környékén tölté. Májusban ujra megfordult Bécsben, de már Juniusban Erdélyben találjuk, honnét ősszel feljövén, Prágába utazott, hol jelen volt a királynak Cseh királylyá koronáztatásán.

Bécs Ján. ²⁾

Pozsony Mart. 12.³⁾ 19.⁴⁾

Győr Mart. 30.⁵⁾

Buda Apr. 9.⁶⁾ 21.⁷⁾

Kevin, Csepel szigetén Apr. 24. ⁸⁾

Bécs Máj. 7.⁹⁾

---

¹⁾, ²⁾ Gr. Teleky II. 268. I.

³⁾, ⁴⁾ Pozsony városa levéltárában, a 37-dik csomagban.

⁵⁾ Másolata gyűjteményemben, Telekynél X. 381. I.

^{6—9)} Pozsony városa levéltárában a 37-dik csomagban.

Bécs Jun. 4.¹⁾ 5.²⁾ 11.³⁾ 19.⁴⁾ 20.⁵⁾
 Bécs Jul. 7.⁶⁾ 9.⁷⁾ Brünn Jul. 15.⁸⁾ 16.⁹⁾ 18.¹⁰⁾ 19.¹¹⁾ 21.¹²⁾
 24.¹³⁾ 27.¹⁴⁾
 Bécs Aug. 4.¹⁵⁾ 12.¹⁶⁾ Berchtoldsdorf Aug. 15.¹⁷⁾ Bécs Aug.
 22.¹⁸⁾ Pozsony Aug. 27.¹⁹⁾ 31.²⁰⁾
 Pozsony Sept. 3.²¹⁾ 11.²²⁾ 12.²³⁾ 13.²⁴⁾ 14.²⁵⁾ 15.²⁶⁾ Korneu-
 burg Sept. 27.²⁷⁾ Bécs Sept. 28.²⁸⁾ 29.²⁹⁾
 Korneuburg Oct. 3.³⁰⁾ 5.³¹⁾ Iglau Oct. 17.³²⁾ 20.³³⁾ 21.³⁴⁾
 Prágába ér Oct. 24.³⁵⁾ 27.³⁶⁾ 28-kán cseh királylyá koronázta-
 tik.³⁷⁾ 30.³⁸⁾ 31.³⁹⁾
 Prága Nov. 10.⁴⁰⁾ 14.⁴¹⁾ 19.⁴²⁾ 24.⁴³⁾
 Prága Dec. 3.⁴⁴⁾ 10.⁴⁵⁾ 12.⁴⁶⁾ 13.⁴⁷⁾ 26.⁴⁸⁾

1) Teleky X. 390. l. — 2) uo. II. 300. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 115. l. — 3) Teleky X. 392. l. — 4) uo. 393. l. — 5) Kaprinai: Hung. dipl. temp. Math. de Hunyad II. 220. l. — 6) Lichnovsky VI. CLXVI. — 7—9) Chmel. Font. r. Aust. I. Abth. — 10) Lichnovsky VI. CLXVI. — 11) Wadding XII. 592. l. — 12) Aeneas Sylvius Epist. CLV. 703. l. — 13) Preuenhuber 104, Kereszturi Episc. Varad. I. 94. és 220. l. egy oklevelet hoz fel, mely szerint jul. 26-dikán V. László király Váradon lett volna, mi nem áll, hihető, hogy 1456-ki az okmány, mely évben leginkább megközelíté Váradot utazásaiban. — 14) Lichnovsky CLXVII. — 15) Botka: Notit. Com. 19. l. — 16) Dogiel I. 157. l. — 17) Teleky II. 306. l. Kovachich Suppl. ad Vest. Com. II. 119. l., Lichnovsky VI. CLXVII. — 18), 19) Chmel. Font. I. Abth. — 20) Lichnovsky VI. CLXVIII., Telekynél II. 307. l. — 21) Aeneas Sylvius Epist. CXLVII. 696., CLI. 700. CLIII. 702. l., Tel. II. 306. l. — 22) Pozsonyi kápt. ltára G. 7. 167. l. — 23) uo. B. 2. 13., és Ráth K. s trd. Rómer Fl. Győri t. és rég. füz. II. köt. 2. l., Cod. d. VI. 2. 97. l. — 24) Teleky II. 307. l. — 25) uo. X. 405. 410. l. Kaprinai: Hung. dipl. 373. l. és Nagy Iván k. i. gyűjteményében. — 26) Teleky II. 307. l. — 27) Chmel. Font. 47. 48. l. — 28) Lichnovsky CLXIX. — 29) Bárdossy Moldav. Dec. 10. Teleky II. 315. l. — 30) Kollár Anal. Vind. II. 1381., Teleky II. 315. 319. l. — 31) uo. 315. l. — 32) Chmel. Font. 47. 48. l. — 33) Kollár: Anal. Vind. II. 1395. Teleky II. 315. l. — 34) uo., és Lichnovsky VI. CLXIX. — 35) Teleky II. 316. l. — 36) Chmel. Font. I. Abth. — 37) Teleky II. 316. l., X. 415. l. — 38) Ráth K. és t. Rómer Fl. Győri tört. és r. f. II. k. — 39) Wagner: Dipl. Com. Sáros. 117. l., Teleky II. 317. l. — 40) Győri tört. és r. f. II. k. — 41) Palacky: Archiv cesky. — 42) Lichnovsky VI. CLXX., Teleky II. 321. l. —

Kolosvár Jun. 29.¹⁾

Beszterce Jul. 22.²⁾

Prága Oct. 27.³⁾ 28-kán jelen volt a király koronázásán.⁴⁾

Prága Nov. 19.⁵⁾

---

⁴³⁾ uo. X. 413. l. — ⁴⁴⁾ Chmel. Mat. II. 62. — ⁴⁵⁾ Lichnovsky VI. CLXX. — ⁴⁶⁾ Győri tört. és r. f. II. k. — ⁴⁷⁾ Pozsonyi káptalan levéltára B. 5. 39. l. — ⁴⁸⁾ Teleky II. 323. l.

¹⁾ Teleky X. 396. l., és a pozsonyi káptalan levéltárában 8. 2. 26.

²⁾ Teleky II. 286. l.

^{3), 4)} uo. 319. l.

⁵⁾ Pozsony városa levéltárában a 37-dik csomagban.

1454.

V. László király egész November hó 27-kéig Prágában maradt, ekkor Boroszlóba indult, hova December hó 6-kán megis érkezett.

Prága Ján. 19.¹⁾ 26.²⁾

Prága Mart. 15.³⁾ 20.⁴⁾

Prága Apr. 28.⁵⁾

Prága Máj. 1.⁶⁾ 6.⁷⁾ 7.⁸⁾ 20.⁹⁾

Prága Jun. 1.¹⁰⁾ 8.¹¹⁾ 11.¹²⁾ 14.¹³⁾

Prága Jul. 10.¹⁴⁾ 13.¹⁵⁾ 28.¹⁶⁾ 30.¹⁷⁾

Prága Aug. 2.¹⁸⁾

Prága Sept. 13.¹⁹⁾ 21.²⁰⁾

Prága Oct. 12.²¹⁾ 26.²²⁾

Prágából elindul Nov. 27.²³⁾

Görliczbe ér Nov. 29.²⁴⁾

Boroszlóba ér Dec. 6.²⁵⁾ 11.²⁶⁾ 15.²⁷⁾ 25.²⁸⁾ 26.²⁹⁾

---

¹⁾ Chmel. Font. rer. Austr. I. Abth. 46—64. l. — ²⁾ Arundel gyűjt. a britt muzeumban, kiadva a magyar tört. eml. Okmánytárak V. 35. l.
³⁾ Balbin Epitome 509. l., Teleky II. 334. l. — ⁴⁾ uo. és Lichnovsky VI. CCXXII. — ⁵⁾ Aurea bulla civ. Poson. a pannonhalmi könyvtárban, Bél Notit. Hung. I. 656. l., Teleky II. 354. l. — ⁶⁾ Aurea bulla civ. Poson. a pannonhalmi kvt., Birk Ernő: Quell. u. Forsch. 223., Bél e. m. 692. l. — ⁷⁾ Katona VII. 977. l., Chmel. Font. rer. Austr. I. Abth. 46—64. l. — ⁸⁾, ⁹⁾ uo. — ¹⁰⁾ Teleky X. 421. l. — ¹¹⁾ Pozsonyi káptalan magány lt. E. 2. 45. l. — ¹²⁾ Tel. X. 405. 411. 422. l. — ¹³⁾ Ráth Károly és tdr. Rómer Flóris: Győri tört. és rég. füzetek II. k. — ¹⁴⁾ Teleky II. 351. l. — ¹⁵⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban. — ¹⁶⁾ Teleky X. 426. l. — ¹⁷⁾ uo. 427. l. — ¹⁸⁾ Ráth K. és t. Rómer Flóris: Győri tört. és rég. füz. II. kötet. — ¹⁹⁾ Balbinus Bohem. docta I. 30. l., Teleky II. 355. l. — ²⁰⁾ uo. 337. l. — ²¹⁾ Katona VI. 979. l. Teleky II. 355. l. — ²²⁾ Palacky Archiv cesky I. 297. l. — ²³⁾ Teleky II. 355. l. — ²⁴⁾ ²⁶⁾ uo. 356. l. — ²⁷⁾ uo. 357. l. és Fejér Auth. Dipl. 161. l. — ²⁸⁾, ²⁹⁾ Teleky II. 356. l.

1454.

Hunyady János az év első felét Budán és Felső-magyarországon tölté, majd Augustusban seregével átmenvén a Dunán, Feriz béget Krussótnál megverte, s Bolgár országot elpusztította, ezután visszavonult Nándor-fejérvárra, majd rövid időre a dunántúli vidékekre rándult, de csak hamar visszatért Péterváradra, hol a rendekkel a törökelleni hadviselésről tanácskozott.

Buda Ján. 25.¹⁾ 29.²⁾

Buda Mart. 1.³⁾

Nagy-szombat Mart. 11.⁴⁾ 20.⁵⁾

Győr Mart. 25.⁶⁾

Óvár Apr. 1.⁷⁾

Nagy-szombat Apr. 19.⁸⁾ 22.⁹⁾ 25.¹⁰⁾

Nagy-szombat Máj. 8.¹¹⁾ 11.¹²⁾

Nagy-szombat Jun. 15.¹³⁾ 20.¹⁴⁾ 23.¹⁵⁾ 26.¹⁶⁾

Kevi Aug. 10.¹⁷⁾

Krussóczi csatában.¹⁸⁾ Pirotha.¹⁹⁾ Viddin.²⁰⁾ Melkovác.²¹⁾

Drinovác.²²⁾

Nándor-fehérvár.²³⁾

Kőszeg Nov. 28.²⁴⁾

Pétervárad Dec. 19.²⁵⁾

---

¹⁾ Pozsony városa levéltárában a nagy jegyzékben.

²⁾ Teleky X. 418. l.

³⁾ Pozsony városa lt. a n. jegyz.

^{4—10)} uo. a 37-dik csomagban.

¹¹⁾ uo. két okmány.

¹²⁾ uo. — ¹³⁾, ¹⁴⁾ uo.

¹⁵⁾ Rác Károly gyűjteményében, a magy. tud. Akad. levéltárában.

¹⁶⁾ Pozsony városa lt. a 37 csomagban.

¹⁷⁾ Teleky X. 431. l.

^{18—20)} uo. 344. l. — ²¹⁾, ²²⁾ uo. 345. l.

²³⁾ Tud. gyűjtemény 1835. III. 47. l., Teleky II. 345. l.

²⁴⁾ uo. X. 432. l.

²⁵⁾ Fejér Auth. Dipl. 161. l., Teleky II. 352. l.

1455.

V. László király Boroszlóban tölté Január havát, Február 2-kán azonba kiindult s Schweidnicz, Glatz városán s Morvaországon keresztül Február végén Bécsbe jött, hol October elejéig időzött, ezután Pozsonyban, November elején Tulnban, közepén Bécsben találjuk, hol December végeig maradt.

Boroszló Ján. 3.¹⁾ 6.²⁾ 10.³⁾ 30.⁴⁾

Boroszlóból Febr. 2-kán elindult⁵⁾, s az nap Schweidniczbe érkezett.⁶⁾ Glatz. ⁷⁾

Bécs Febr. 27.⁸⁾

Bécs Mart. 3.⁹⁾ 9.¹⁰⁾ 14.¹¹⁾ 15.¹²⁾ 16.¹³⁾ 17.¹⁴⁾ 20.¹⁵⁾ 21.¹⁶⁾ 22.¹⁷⁾ 25.¹⁸⁾

Bécs Apr. 1.¹⁹⁾ 11.²⁰⁾ 20.²¹⁾ 25.²²⁾

Bécs Máj. 3.²³⁾ 7.²⁴⁾ 12.²⁵⁾ 14.²⁶⁾ 15.²⁷⁾ 21.²⁸⁾ 22.²⁹⁾

1) Lünig. — 2) Teleky II. 358. l.

3), 4) Chmel. Font. r. Austr. 1. Abth. 70—81. l.

5) Teleky II. 358. l. — 6), 7) uo. 358. 359. l.

8) uo., és Lichnovsky VI. CLXXIX.

9) Győri tört. és rég. füz. II. kötet.

10) Lichnovsky. — 11) Pókateleki Konde család levéltárában.

12) uo., és Chmel. e. m. 70—81. l.

13) Tudománytár, új folyam V. 392. l., Teleky II. 386. l.

14) Siebenbürg. Prov. Blatt I. 49. l., Teleky II. 387. l.

15) Lichnovsky. — 16) Katona VI. 993. l.

17) Hormayr Archiv 1820. 36.

18) Chmel. e. m. 70—81. l.

19) Eder Observ. in Felmer 140., Teleky II. 388. l.

20) Lichnovsky. — 21) Chmel.

22) Palacky Archiv cesky.

23) Teleky X. 446. l. — 24) Chmel.

25) Katona VI. 993. l.

26) Teleky X. 447. l.

27) Chmel.

28) Palacky Archiv cesky.

29) Teleky X. 448. l.

1455.

Hunyady János az év első felét úgy látszik az ország fővárosában tölté, Junius végén összejövetelt tartott Győrött a magyar nagyokkal, innét indult Köpesény s később Bécsbe. Augustus havában Budán, később Erdélyországban találjuk.

Buda Máj. 23.¹⁾

Győr városában tartott összejövetelen Jun. 23.²⁾

---

1) Pozsony városa levéltárában a 37 cs., Teleky X. 450. l.

2) Győri tört. és rég. füzetek II. kötet e gyűlési végzéseinek alá írták magokat Johannes de Hunyad Com. Bistr., Ladislaus de Gara, Nicolaus de Ujlak, Joannes Rozgonyi.

Bécs Jun. 14.¹⁾ 23.²⁾ 30.³⁾

Bécs Jul. 21.⁴⁾ 23.⁵⁾

Bécs Aug. 8.⁶⁾ 10.⁷⁾ 11.⁸⁾ 24.⁹⁾

Bécs Oct. 1.¹⁰⁾

Pozsony Oct. 13.¹¹⁾ 17.¹²⁾ 18.¹³⁾

Tuln Nov. 3.¹⁴⁾

Bécs Nov. 13.¹⁵⁾ 16.¹⁶⁾

Bécs Dec. 9.¹⁷⁾ 10.¹⁸⁾ 12.¹⁹⁾ 28.²⁰⁾

¹⁾ Palacky Archiv cesky.

²⁾, ³⁾ Chmel.

⁴⁾ Chmel: Handschrift der k. k. Bibliothek II. 147. l.

⁵⁾ Chmel: Font. 1. Abth.

⁶⁾ Teleky X. 480. l.

⁷⁾ Lichnovsky.

⁸⁾ Teleky X. 482. l.

⁹⁾ uo. 477. l.

¹⁰⁾ Lichnovsky.

¹¹⁾ Katona VI. 992. l., Teleky II. 390. l.

¹²⁾ Győri káptalan országos levéltárában, és III. számu bevallási jegyzőkönyve 256. l., Teleky X. 487. l.

¹³⁾ Csallóköz történeti vázlata Beleházi Bartal György által. 1860. 74. l.

¹⁴⁾ Sommersberg: Dipl. Bohemo-Sil. I. 1023. l., Pray: Annal. III. 163. l., Teleky II. 391. l.

¹⁵⁾ Chmel.

¹⁶⁾ Knauz Nándor: Az orsz. tan. és o. gyűl. tört. 148.

^{17—19)} Chmel: Font. 1. Abth. 75—81. l.

²⁰⁾ Teleky X. 491. l.

Buda Aug. 1.¹⁾

Beszterce Aug. 20.²⁾

Jóffő városában Sept. 8.³⁾

Veresmart Sept. 25.⁴⁾

Brassó Nov. 15.⁵⁾ 19.⁶⁾ 22.⁷⁾

Beszterce Dec. 25.⁸⁾

Kolosvár Dec. 28.⁹⁾

---

¹⁾ Chmel : Mater II. 82.

²⁾ Erdélyben, Teleky X. 476. l.

³⁾ in oppido nostro Jofio.

⁴⁾ Teleky X. 484. l.

⁵⁾ uo. 488. l.

⁶⁾ Siebenbürg. Prov. Blätter I. 4. l.

⁷⁾ Wadding XII. 286. l., Teleky II. 388. 389. l.

⁸⁾ Teleky X. 490. l.

⁹⁾ Fejér : Hunyad. 218. l., Teleky II. 389. l.

1456.

V. László király az év első napjaiban Prágába rándult, de gyorsan vissza is jött Bécsbe s Jánvár hó végén Pozsony, Február elején pedig Budára jött, hol Junius elejéig mulatott. Innét Bécsbe szökvén a Török közeledése hírére a gyáva Cylley Ulrikkal, csak Nándorfehérvár tökéletes felmentése után indult el Bécsből Augustus végén s csak nagy lassan Pozsonyon keresztül ért le September közepén Cylleyvel Budára, s innét Octoberben Futakra, honnét Nov. 8-kán Belgrádra érkezett. Innét Cylley levágatása után a király Temesvárra indult Hunyadyné látogatására, honnét Szeged, Csanád, Késkeménen keresztül Dec. 11-kére Budára érkezett.

Prága Ján. 6.¹⁾ 7.²⁾

Bécs Ján. 11. ³⁾ 16. ⁴⁾ 19. ⁵⁾ 22-kén elindul, Lawsse-ben hál,
23-kán Pozsonyba érkezik. ⁶⁾

Budára ér Febr. 6.⁷⁾ 19.⁸⁾ 23.⁹⁾

Buda Mart. 3.¹⁰⁾ 31.¹¹⁾

Buda Apr. 4. ¹²⁾ 5. ¹³⁾ 7. ¹⁴⁾ 14. ¹⁵⁾ 18. ¹⁶⁾ 19. ¹⁷⁾ 21. ¹⁸⁾ 24. ¹⁹⁾
25. ²⁰⁾ 26. ²¹⁾ 28. ²²⁾

Buda Maj. 6. ²³⁾ 11. ²⁴⁾ 12. ²⁵⁾ 14. ²⁶⁾ 17. ²⁷⁾

Pozsony Jun. 21. ²⁸⁾

---

¹⁾ Kovachich 123. l. — ²⁾ Tel. II. 393. l. — ³⁾ Pez Bernát C. d. III. 379. l. — ⁴⁾ Wadding XII. 320. l. — ⁵⁾ Sommersberg: Dipl. Bohemo-Sil. I. 1044. l. — ⁶⁾, ⁷⁾ Teleky II. 395. l. — ⁸⁾ uo. X. 494. l. — ⁹⁾ Palacky: Archiv cesky. — ¹⁰⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹¹⁾ Chmel: Mater. II. 105. l., Tel. II. 403. l. — ¹²⁾ uo. X. 469. l. — ¹³⁾ uo. II. 408. l., Wurmbrandt Coll. Gen. Hist 55. l. — ¹⁴⁾ Teleky X. 498. l. — ¹⁵⁾ uo. 503. l. — ¹⁶⁾ uo. 505. l. — ¹⁷⁾ Lichnovsky. — ¹⁸⁾ Diplomata Regum Hungariae, ivrét, a keszthelyi gróf Festetics család könyvtárában. — ¹⁹⁾ Rácz Károly gyűjt. a magyar tud. Akad. ltban. — ²⁰⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára E. 4. 122. l. — ²¹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ²²⁾ Teleky X. 402. 509. 511. l. — ²³⁾ uo. 512. 514. 517. 519. l. — ²⁴⁾ uo. 523. l. — ²⁵⁾ uo. 521. l. — ²⁶⁾ Katona VI. 1050. l., Teleky II. 399. l. — ²⁷⁾ uo. 408. l. és Katona VI. 1052. l. — ²⁸⁾ Pozsony városa levéltárában, Teleky II. 409. l.

1456.

Hunyady János ez év nyarán az alvidéken tartózkodott, seggyűjtéssel foglalkozva, melylyel a szorongatott Nándorfehérvárt (Capistranói János ferencrendű baráttal egygyütt) megmenté hazánknek Julius derekán; azonban szerencsétlenségre Zimonyban Augustus hó 11-kén meghalt, ő ki a Zsigmond halála utáni zavarokban majdnem 20 évig volt a hazának egyedüli gyámola, megtartó oszlopa.

Tövis városában Ján. 1.¹⁾

Szeged Jun. 12.²⁾

Temesvár Jun. 22.³⁾

---

¹⁾ Teleky X. 492. l.

²⁾ uo. 526. l.

³⁾ uo. 527. l.

Demesen Jul. 15.¹⁾
 Bécs Jul. 25.²⁾ 28.³⁾
 Bécs Aug. 5.⁴⁾ 25.⁵⁾ 26-kán hajón leindul.⁶⁾
 Pozsony Sept. 3.⁷⁾ 5.⁸⁾ 7.⁹⁾
 Visegrád Sept. 14.¹⁰⁾
 Buda Sept. 15.¹¹⁾ 19.¹²⁾
 Futak Oct. 13.¹³⁾ 15.¹⁴⁾ 30.¹⁵⁾
 Futakról hajón Belgrádra jön Nov. 8.¹⁶⁾ 11-kén Cylley levágá-
 gatik.¹⁷⁾ 14.¹⁸⁾ Titeli várban.¹⁹⁾ Temesvár Nov. 30.²⁰⁾
 Szeged Dec. 3.²¹⁾
 Csanád Dec. 9.²²⁾
 Kecskemét.²³⁾
 Buda Dec. 11.²⁴⁾ 19.²⁵⁾ 22.²⁶⁾ 30.²⁷⁾

---

¹⁾ Másolata gyűjteményemben.

²⁾ Eschenloer: Doc. Geschichte von Breslau II. 500. l., Lichnovsky: Die Habsburge VI. CXCV. l.

³⁾ Lichnovsky uo.

⁴⁾ Teleky II. 441. l.

⁵⁾ Lichnovsky e. m. VI. CXCV. l.

⁶⁾ Teleky II. l.

^{7), 8)} Kaprinai: Hung. dipl. I. 125. l.

⁹⁾ Chmel. Mater. II. 230. l.

¹⁰⁾ Kaprinai e. m. I. 125. l.

¹¹⁾ Lichnovsky VI. CXCVI.

¹²⁾ Esztergomi okmány gyűjt. a pannonhalmi könyvtárban.

¹³⁾ Eder Observ. in Felmer 140. l.

¹⁴⁾ Lichnovsky VI. CXXVII.

¹⁵⁾ Eder Observ. in Felmer 143.

¹⁶⁾ Birk: Quellen u. Forsch. 251. l., Teleky II. 467. l. — ¹⁷⁾ uo.

¹⁸⁾ Kaprinai: Hung. dipl. I. 110. l.

¹⁹⁾ Magyar tört. eml. Irók. I. 5.

²⁰⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében, és Kaprinai: Hist. dipl. I. 113. l.

²¹⁾ Birk: Quell. u. Forsch. 231. l.

²²⁾ Kaprinai: Hist. dipl. I. 123. l., Teleky II. 461. 486. l.

²³⁾ Birk. e. h. 231. l.

²⁴⁾ Kurz: Magazin Id. 4. füz. 420. l.

²⁵⁾ Birk. uo.

²⁶⁾ Lichnovsky VI. CXCVIII.

²⁷⁾ Teleky II. 489. l.

Kevi Jul. 3.¹⁾

Nándor-fehérvár Jul. 21.²⁾ 23.³⁾ 24.⁴⁾

Zimonyban Aug. 11-kén meghalt.⁵⁾ 12-kén holt-teste Gyula-
fehérvár felé indítatott.⁶⁾

Év-szám nélkül kiadott okmánya:

Nándor-fejérvári kastélyban György vértanu előtti kedden.⁷⁾

---

¹⁾ uo. 528. l.

²⁾ uo. II. 425. l.

³⁾ Dobner: Monumenta Historica Boemiae II. 418. l.

⁴⁾ Pray: Annal. III. 180., Teleky II. 439. l.

⁵⁾ Teleky II. 444. 445. l.

⁶⁾ uo. 445. 446. l.

⁷⁾ Paur Iván gyűjteményében.

1457.

V. László király Budán maradt majdnem Május hó végeig, e közben Martius 21-kén a büntelen Hunyady Lászlót lefejeztette. Május végén a Duna mellett felfelé vonulva Győrbe jött. Julius hó elején már Bécsben találjuk, hol September közepéig mulatott. Innét Prágába ment, a hova Sept. 29-dikén megérkezett, s itt Nov. 23-dikán meg is halt.

Buda Ján. 2.¹⁾ 4.²⁾ 5.³⁾ 8.⁴⁾ 9.⁵⁾ 10.⁶⁾ 12.⁷⁾ 20.⁸⁾ 25.⁹⁾
27.¹⁰⁾ 31.¹¹⁾

Buda Febr. 2.¹²⁾ 24.¹³⁾ 28.¹⁴⁾

Buda Mart. 7.¹⁵⁾ 14.¹⁶⁾ 15.¹⁷⁾ 19.¹⁸⁾

Buda Apr. 3.¹⁹⁾ 21.²⁰⁾ 27.²¹⁾

Buda Máj. 7.²²⁾ 24.²³⁾

Esztergom Máj. 28.²⁴⁾ 29.²⁵⁾

Neszmély Máj. 29.²⁶⁾ 30.²⁷⁾ Gönyű Máj. 30.²⁸⁾

---

1) Eredetie a győri káptalan országos levéltárában és Teleky X. 538. l.

2) uo. 549. l. — 3) Katona VI. 1139. l.

4) Birk: Quellen und Forsch. 232. l.

5) Lichnovsky: Gesch. d. Habsburg. VI. CCI.

6) uo. CXCI., és eredetie a győri káptalan országos levéltárában.

7) Lichnovsky e. m. CCI.

8) Teleky X. 541. l. — 9) Kaprinai I. 303. l.

10) Esztergomi okm. gyűjt. a panuonhalmi könyvtárban.

11) Chmel. Mater. II. 122. 123. l., Teleky II. 481. l.

12) uo. X. 542. l.

13) Ipolyi Stummer Arnold közlése szerint, Kerchelich Not. prael. 277.

14) Kaprinai Hung. dipl. I. 302. l. — 15) Teleky X. 544. l.

16) uo. 545. l. — 17) Lichnovsky VI. CC.

18) Kaprinai I. 202. l. — 19) Teleky X. 554. l.

20) uo. II. 526. l. Pessina Mars Moraviae 680. l.

21) Nagy Iván k. i. gyűjteményében.

22) Palacky Archiv cesky.

23) Kerchelich Not. praelim. 276. l.

24) Eredetie a pannonhalmi h. ltárban.

25—28) Katona VI. 1178. l.

Győr Máj. 31.¹⁾

Bécs Jul. 2.²⁾

Baden Jul. 7.³⁾

Bécs Jul. 25.⁴⁾

Bécs Aug. 16.⁵⁾ 20.⁶⁾ 25.⁷⁾

Bécs Sept. 1.⁸⁾ 3.⁹⁾ 12.¹⁰⁾ 16.¹¹⁾

Maria Cell.¹²⁾

Prágába érkezik Sept. 29.¹³⁾

Prága Oct. 6.¹⁴⁾ 20.¹⁵⁾ 21.¹⁶⁾

Prága Nov. 7.¹⁷⁾ 20.¹⁸⁾ 21.¹⁹⁾ 22.²⁰⁾ 23-dikán este felé meghalt²¹⁾ 27-kén a prágai várban eltemettetett.²²⁾

¹⁾ uo., és a győri káptalan sekrestyében XX. 1. 2. l., Lichnovsky VI. CCII.

²⁾ Katona VI. 1185. l.

³⁾ Lichnovsky VI. CCII.

⁴⁾ uo. CCIII.

⁵⁾ Kaprinai Hung. dipl. I. 211. l., Teleky II. 537. l.

⁶⁾ C. d. X. 4. 543. l.

⁷⁾ Kolosvári jkönyv Cornides gyűjt. a magy. tud. Akad. könyvtárában.

⁸⁾ Kerchelich: Not. praelim. 513. l.

⁹⁾ Teleky X. 560. l.

¹⁰⁾ Link: Annal. Claravall. II. 199. l.

¹¹⁾ Chmel. Mater. II. 134. l.

¹²⁾ Teleky II. 546. l.

¹³⁾ no., és Kaprinai I. 205. l.

¹⁴⁾ Katona 1208. l., Lichnovsky VI. CCV.

¹⁵⁾, ¹⁶⁾ Chmel. I. Abth. 82. l.

¹⁷⁾ Arundel gyűjt. Britt Muzeumban, Magyar tört. eml. Okmánytárak V. 35. l.

^{18—21)} Teleky II. 553—557. l.

²²⁾ uo. 567. l.

I. MÁTYÁS

Hunyady János és horogszegi Szilágyi Erzsébet fia.

1458 — 1490 Apr. 4.

1443. Kolosvárott született Mart. 27.¹⁾

1456. Temesvárott édes anyja s László testvérével.²⁾

1457. Budán elfogatik Lászlóval Mart. 14.³⁾ s innét Bécsbe a Burgba küldetik fogságba.⁴⁾ Prágába hozzátik fogva Nov. 23.⁵⁾

1458.

I. Mátyás királyt a prágai fogságból Podjebrad György cseh kormányzó Jánúár végén kibocsátván a morva határig elkísértette. Február 5-kén a strasnici várban fogadta őt a magyar küldöttség és édes anyja, innét még e hó elején megindult s Febr. közepén Esztergomon keresztül Budára érkezett, hol egész Augustus hó végeig mulatott, ezután Szegedre, majd Oct. elején Péterváradra utazott, honnét Belgrádba rándult s az egész hónapot ott tölté. November elején Temesvárra, majd Szegedre ment az ország-gyűlésre.

Prágai fogságban Jánúárnak majd nem végeig.⁶⁾

Strasnici várban Febr. 5.⁷⁾ 9.⁸⁾

Esztergom.⁹⁾ Buda Febr. 16.¹⁰⁾

Buda Mart. 3.¹¹⁾ 24.¹²⁾ 27.¹³⁾ 29.¹⁴⁾

---

¹⁾ Gróf Teleky: Hunyadyak kora Magyarországon I. 333. 334. l., és Kaprinai: Hung. dipl. I. 17. — ²⁾ Tel. II. 485. l. — ³⁾ uo. 56. l. — ⁴⁾, ⁵⁾ uo. III. 7. l. — ⁶⁾ uo. 9. l. — ⁷⁾ uo. 44. 45. l. — ⁸⁾ uo. X. 575. l. és Kaprinai I. 443. l. — ⁹⁾ Bonfinius; — Kaprinai Szakolca és Nagy-szombaton keresztül hozza Esztergomba, de mivel sem bizonyítja II. 16. l. — ¹⁰⁾ uo. I. 492. l., II. 17. l., Tel. III. 49. 50. l. — ¹¹⁾ Kaprinai: Hung. dipl. II. 148. l. — ¹²⁾ uo. 155. l., Kato-
na VII. 155. l. — ¹³⁾ Kaprinai I. 439. l. és II. 157. 223. l., Pessina: Mars Moraviae 691. l. — ¹⁴⁾ uo. 692. l. Kaprinai I. 440. l., és II. 158. l.

Buda Apr. 16.¹⁾ 24.²⁾ 27.³⁾ 30.⁴⁾
 Buda Máj. 4.⁵⁾ 10.⁶⁾ 11.⁷⁾ 13.⁸⁾
 Buda Jun. 7.⁹⁾ 8.¹⁰⁾ 17.¹¹⁾ 19.¹²⁾
 Buda Jul. 3.¹³⁾ 6.¹⁴⁾ 19.¹⁵⁾ 23.¹⁶⁾ 24.¹⁷⁾ 31.¹⁸⁾
 Buda Aug. 3.¹⁹⁾ 6.²⁰⁾ 7.²¹⁾ 14.²²⁾ 20.²³⁾ 24.²⁴⁾
 Buda Sept. 1.²⁵⁾ 6.²⁶⁾ 8.²⁷⁾ 9.²⁸⁾
 Pétervárad Oct. 1.²⁹⁾
 Nándor-fehérvár Oct. 8.³⁰⁾ 24.³¹⁾
 Temesvár Nov. 15.³²⁾ 19.³³⁾ 29.³⁴⁾ 30-kán elindul Szegedre.³⁵⁾
 Szegedi ország-gyűlésen.³⁶⁾

1) uo. 161. l. — 2) Kolosvári jk. a magy. tud. Akad. ltban.

3) Kaprinai II. 122. l. Katona VII. 128. l. — 4) Teleky XI. 391. l.

5) Uj magy. muz. 1853. 340. l., Hornyik János: Kecske-mét város története I. 211. l.

6) Teleky X. 586. 601. l. — 7) uo. 587. l.

8) Kaprinai II. 169. l. — 9) Teleky X. 588. 589. l.

10) uo. 591. l., Kolosvári jk., Kaprinai II. 179. l. — 11) uo. 180. l.

12) uo. 181. l., és I. 477. l. — 13) uo. II. 183. l.

14) Eredetie a győri káptalan országos levéltárában.

15) Kaprinai I. 461. l., Teleky III. 49. l.

16) Magyar Akad. értesítő 1857. 361. l.

17) Kaprinai II. 185. 535. l., Wagner: Anal. Scep. I. 339. l.

18) Kaprinai II. 190. l., Katona VII. 189. l., Teleky III. 42. l.

19) Kaprinai II. 191. l., Katona VII. 190. l., Teleky III. 43. l.

20) Teleky X. 597. l.

21) Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban.

22) Basilovits Fund. Koriát. I. 16. l., Kaprinai II. 193. l.

23) Décs városa levéltárában, Teleky X. 599. l.

24) Décs városa levéltárában.

25) uo. és Kaprinai I. 181. l., és II. 201. 203. l.

26) uo. 536. 537. l., Wagner: Anal. Scep. I. 144. l.

27) Kaprinai II. 209. l. — 28) Pozsony városa rendezellen irataiból.

29) Teleky X. 603. l. Wagner Dipl. Sáros. 120. l., Katona VII. 149. l.

30) no. 161. l., Gr. Kemény: Notit. Capituli Alb. Trans. I. 178. l., Ung. Magazin I. 241. l., Teleky III. 101. 102. l.

31) Szopori Nagy Imre és Paur Iván gyűjteményében.

32) Kaprinai I. 308. l., II. 217. l.

33) A magyar tud. Akad. levéltárában.

34) Kaprinai II. 222. l., Teleky X. 605. l.

35) uo. 604. 605. l. — 36) Teleky III.

1459.

Hunyady Mátyás király az ország-gyűlés berekesztése után még pár hétig Szegeden tartózkodott, honnét Budára ment, hol az egész évet töltötte, innét intézván seregeinek Fridrich német császár és a csehek elleni sikeres működését.

Szeged Ján. 1.¹⁾ 5.²⁾ 18.³⁾ 19.⁴⁾

Buda Febr. 2.⁵⁾ 10.⁶⁾ 27.⁷⁾

Buda Mart. 10.⁸⁾ 27.⁹⁾

Buda Apr. 12.¹⁰⁾ 19.¹¹⁾ 24.¹²⁾ 29.¹³⁾

Buda Máj. 31.¹⁴⁾ 4.

Buda Jun. 8.¹⁵⁾ 26.¹⁶⁾

Buda Jul. 8.¹⁷⁾ 18.¹⁸⁾

Buda Sept. 18.¹⁹⁾ 27.²⁰⁾

Buda Oct. 18.²¹⁾

Buda Nov. 1.²²⁾ 6.²³⁾ 7.²⁴⁾

Buda Dec. 1.²⁵⁾ 27.²⁶⁾ 28.²⁷⁾

¹⁾ Teleky X. 607. l.

²⁾ Kaprinai II. 233. l. — ³⁾ uo. 371. l.

⁴⁾ Szilágyi Sándor gyűjteményében és Teleky X. 610. 612. 613. 614. 615.

⁵⁾ Kaprinai II. 241. l. — ⁶⁾ uo. 247. l. — ⁷⁾ uo. 255. l.

⁸⁾ uo. 261. 269. l. — ⁹⁾ uo. 280. l. és Teleky III. 149. l.

¹⁰⁾ Teleky III. 140. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 12. l.

¹¹⁾ Teleky X. 618. l. — ¹²⁾ Kapr. II. 295. l.

¹³⁾ Teleky XI. 391. l.

¹⁴⁾ uo. X. 620. l.

¹⁵⁾ Kaprinai II. 313. l. — ¹⁶⁾ uo. 333. l.

¹⁷⁾ Teleky X. 625. l.

¹⁸⁾ A magyar tud. Akademia levéltárában, és Diplomata Regum Hungariae, ivrét, a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában.

¹⁹⁾ Kapr. II. 348. l. — ²⁰⁾ Teleky X. 634. l.

²¹⁾ Kaprin. II. 352. l.

²²⁾ Kerchelich Not. prael. 273., Kaprinai II. 563. l., Teleky III. 89. l.

²³⁾ Kaprinai II. 357. l.

²⁴⁾ Szirmai Szatmár vármegye I. 221. l. Teleky III. 190.

²⁵⁾ Kaprinai II. 364. l.

²⁶⁾ Kerchelich Not. prael. 272. l. Kaprinai II. 567. l.

²⁷⁾ Teleky X. 635. l.

1460.

I. Mátyás király az első négy havat Budán tölté, Május közepén bátyjával Szilágyi Mihálylyal Várkonyban a Tisza mellett megbékélt, innét Budára, majd az őszön a csel rablók ellen indult, Novemberben megfordult Eperjes s Kassán is, honnét December havában Trencsin felé vette útját.

Buda Febr. 22.¹⁾

Buda Mart. 2.²⁾ 14.³⁾ 22.⁴⁾

Buda Apr. 24.⁵⁾

Buda Máj. 9.⁶⁾

Várkony Máj. 17.⁷⁾

Buda Jun. 13.⁸⁾

Serke erőssége alatti táborszálláson Sept. 15.⁹⁾ 21.¹⁰⁾

Eperjes Nov. 10.¹¹⁾ 11.¹²⁾

Kassa Nov. 19.¹³⁾ 25.¹⁴⁾

Diósgyőr¹⁵⁾

---

¹⁾ Kaprinai II. 399. l.

²⁾ Eredetie Fáiszi Ányos család levéltárában Esztergáron Veszprém m., mássa ltmban.

³⁾ C. d. X. 8. 490. l.

⁴⁾ Kaprinai II. 404. l.

⁵⁾ uo. 418. l.

⁶⁾ Gyűjteményekben.

⁷⁾ Kovachich: Suppl. ad Vest. Comit. II. 152. l., Tel. III. 199. l.

⁸⁾ Kaprinai II. 428. l.

⁹⁾ uo. 448. l.

¹⁰⁾ Tel. X. 639. l.

¹¹⁾ Wagner: Anal. Scep. IV. 63. l., továbbá Dipl. Comit. Sáros 120. l., Katona VII. 368. l.

¹²⁾ Teleky X. 642. l.

¹³⁾ Kaprinai II. 452. l.

¹⁴⁾ uo. 454. l.

¹⁵⁾ Egerer 224. l., Teleky III. 213. l.

1461.

I. Mátyás király Trencsinben Jánúár havában a Podjebrad cseh királylyali alkudozásokkal foglalkozott, majd viszsztatérven Budára, hol egész Junius hó végeig maradt, Julius elején személyesen indult seregével a cseh rablók ellen, honnét csak az év végén tért vissza Budára.

Trencsin Ján. 5.¹⁾ 9.²⁾ 25.³⁾ 29.⁴⁾

Buda Mart. 24.⁵⁾

Buda Apr. 4.⁶⁾ 10.⁷⁾ 13.⁸⁾ 21.⁹⁾ 24.¹⁰⁾ 25.¹¹⁾

Buda Máj. 5.¹²⁾ 24.¹³⁾ 25.¹⁴⁾ 28.¹⁵⁾

Buda Jun. 24.¹⁶⁾

Hatvan városában Jul. 4. ¹⁷⁾

Szikszó városában Jul. 20. ¹⁸⁾

Diósgyőr Aug. 9. ¹⁹⁾ 19. ²⁰⁾

Eger Sept. 12. ²¹⁾

Gyöngyös Sept. 14. ²²⁾

Litva erősség alatti táborszálláson Oct. 14. ²³⁾

Litva erősség alatti táborszálláson Nov. 6. ²⁴⁾

Buda Dec. 17. ²⁵⁾ 18. ²⁶⁾

¹⁾ Teleky III. 223. l.

²⁾ Wagner : Dipl. Com. Sáros 70. l.

³⁾ Kaprinai I. 449. l. és II. 477. l., Teleky XI. 6. l.

⁴⁾ Paur Iván közlése szerint.

⁵⁾ Kaprinai II. 481. l.

⁶⁾, ⁷⁾ Pray Annal. III. 262. l., Katona VII. 469. l. Kurz, Chmel.

⁸⁾ Teleky XI. 9. l. — ⁹⁾ Kaprinai II. 483. l.

¹⁰⁾ uo. 485. l. — ¹¹⁾ uo. 493. l. — ¹²⁾ Teleky XI. 14. l.

¹³⁾ Kaprinai II. 492. l. — ¹⁴⁾ uo. 493. l. — ¹⁵⁾ uo. 494. l.

¹⁶⁾ uo. 495. 496. l. — ¹⁷⁾ uo. 499. 500. l.

¹⁸⁾ uo. 501. l., és Diplomata Regum Hungariae, ivrét, a gróf Festetits család keszthelyi könyvtárában.

¹⁹⁾ uo. 505. l., és Wagner Dipl. Com. Sáros. 186. l.

²⁰⁾ Teleky XI. 19. l. — ²¹⁾ Kaprinai II. 508. l. — ²²⁾ Teleky XI. 21. l.

²³⁾ Kaprinai II. 576. l., és Wagner Kár. : Anal. Scep. I. 85. l.

²⁴⁾ Diplom. Reg. Hung. ivrét, a gróf Fesztetits család keszthelyi könyvtárában.

²⁵⁾ Kaprinai II. 513. l. — ²⁶⁾ Teleky XI. 24. l.

1462.

I. Mátyás király kivéve az April havában tett Vácrai kirándulást, hol ország-tanácsot tartott, az év első 7 havát Budán tölté, Augustus elején a Havasalföldén táborzó Törökök ellen indult s Szegeden, Csanádon keresztül September közepén Tordára érkezik, majd Havasalföldre megy, hol a kegyetlen Vlad helyett Radult erősíti meg vajdaságában. December hava elején már Meggyesen találjuk, honnét Buda felé igyekezett.

Buda Ján. 5.¹⁾

Buda Febr. 17.²⁾

Buda Mart. 10.³⁾

Vác Apr. 10.⁴⁾

Buda Máj. 30.⁵⁾ 31.⁶⁾

Buda Jul. 2.⁷⁾ 3.) 15.⁹⁾

Szeged Aug. 10.¹⁰⁾ 11.¹¹⁾

Csanád Aug. 17.¹²⁾

Tordára érkezik Sept. 16.¹³⁾ 17.¹⁴⁾

Oláh földön

Medgyes Dec. 9.¹⁵⁾

---

¹⁾ Teleky XI. 24. l. — ²⁾ no. 26. l.

³⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 122. és Anal. Scep. IV. 19. l., Teleky III. 259. l.

⁴⁾ Teleky XI. 27. l.

⁵⁾ Kovachich: Vest. Com. 365. l.

⁶⁾ Esztergomi okmánytár másolatban a pannonhalmi könyvtárban.

⁷⁾ Teleky XI. 28. l.

⁸⁾ no. 29. l.

⁹⁾ no. 34. l.

¹⁰⁾ no. 36. l., és Wagner Dipl. Com. Sáros. 124. l.

¹¹⁾ Kerchelich Notit. praelim. 286. l.

¹²⁾ Palugyay: Magyarország leírása II. 183. l., és Hornyik János: Késkemét város története I. 213. l.

¹³⁾ Uj Magyar Muz. 1853. 419. l.

¹⁴⁾ Kaprinai II. 327. l.

¹⁵⁾ Kállay: a székelyekről 188. l., Teleky III. 280. l.

1463.

I. Mátyás király Jánúár és Február havát Budán tölté, Martius végén Tolnaváron országgyűlést tartott s a nagyban készülő Török ellen már Májusban táborba szállott Báltánál, Junius elsején már a Duna mellett, végén már Futaknál táborozott. Augustus végén és September elején Nándor-fehérvárott, majd Péterváradon tartózkodott. Julius és September hónapok végén rövid időre Budára rándult fel. (?) Már November 11-dikén Jaitza városában volt s a várt pedig December hó 25-kén átveszi.

Buda Ján. 3.¹⁾

Buda Febr. 6.²⁾ 19.³⁾ 24.⁴⁾ 26.⁵⁾

Buda Mart. 1.⁶⁾

Tolnavári ország-gyűlésen Mart. 29.⁷⁾

Buda Apr. 1.⁸⁾

Esztergom Apr. 7.⁹⁾

Buda Apr. 14.¹⁰⁾ 25.¹¹⁾ 27.¹²⁾

Bátta városában Máj. 12.¹³⁾ 20.¹⁴⁾

Duna melletti táborban. Jun. 1.¹⁵⁾

Futakon Jun. 23.¹⁶⁾

---

1) Teleky XI. 41. l.

2) Rácz Károly gyűjteményében a Magyar tud. Akad. birtokában.

3) Teleky XI. 46. l.

4) uo. 48. l. — 5) uo. 49. 51. l.

6) uo. 54. l.

7) Kovachich József: Monum. Veter. legisl. Segm. I. Mon. III. 55. l., és Sylloge Decr. Comit. I. dar. 178. l.

8) Epist. Math. Corvini I. r. LV. levél, 121. l.

9) Teleky XI. 59. l.

10) uo. 60. l.

11) Epist. Math. Corv. I. rész., LXIII. levél 141. l.

12) uo. LXV. levél, 145. l.

13) Tolna m. Katona VII. 579. l.

14) Teleky XI. 62. l.

15) Epist. Math. Corv. 73. levél I. rész, 161. l.

16) Teleky XI. 63. l.

Buda Jul. 26.¹⁾

Futakon Jul. 28.²⁾

Nándor-fehérvár (Belgrád) Aug. 29.³⁾

Nándor-fehérvár Sept. 8.⁴⁾

Pétervárad Sept. 12.⁵⁾ 13.⁶⁾

Pétervárad Sept. 28.⁷⁾

Jaicza városában (Bosnyák országban) Nov. 11.⁸⁾

Jaicza városában Dec. 6.⁹⁾

Jaicza vára feladatik Dec. 25.¹⁰⁾

Jaicza városában Dec. 31.¹¹⁾

---

¹⁾ August. Theiner : Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia. 1860. II. 390. l.

²⁾ Katona VII. 619. l., Teleky III. 342. l.

³⁾ Győri káptalan országos levéltárában.

⁴⁾ Teleky XI. 78. l.

⁵⁾ Aug. Theiner : Vet. mon. 1860. II. 282. l.

⁶⁾ Raynald Annal. Eccl. XIX. 136. l.

⁷⁾ Epist. Math. Corv. I. L. 117. l.

⁸⁾ Fridvalszky Reges Mart. 115. l., Teleky III. 349. l.

⁹⁾ Pray : Hier. II. 436. l.

¹⁰⁾ Teleky III. 351. l.

¹¹⁾ Szirmay Szatmár vármegye II. 20., Katona VII. 661. l., Magyar történelmi tár II. 210. l.

I. Mátyás király Jánúár havában Dombrón keresztül fővárosába sietett, hol már Február 14-kén jelen volt, a kiváltott koronával magát Martius 29-kén megkoronáztatta Székes-fehérvárott, honnét Budára vonult, hol Augustus elejéig maradt. Ekkor a Bosniát visszafoglalni igyekező törökök ellen sereggyűjtéssel foglalkozva Szontán volt Bács megyében Augustus közepén, September elején Budán, közepén már Ujlakon, honnét Jaicza felmentésére robogot Gradiskán keresztül, mi megtörténvén Serbiában Zvornikot ostromolta Novemberben, de kénytelen volt alolla elsietni s így már azon hó végén Bácsban volt.

Dombró (Slavoniában) városában Ján. 28.¹⁾

Buda Febr. 14.²⁾ 22.³⁾

Székes-fehér-várott megkoronáztatott Mart. 29.⁴⁾

Székes-fehérvár Apr. 5.⁵⁾ 6.⁶⁾

Buda Apr. 14.⁷⁾ 17.⁸⁾ 20.⁹⁾ 24.¹⁰⁾

Buda Máj. 12.¹¹⁾ 15.¹²⁾

---

1) Teleky XI. 81. 82. l.

2) Katona VII. 676. l.

3) Fábíán Gábor Arad vármegye leírása 74. l., és győri püspöki belső levéltár Capsa A. fasc. 16. Nro 5.

4) Turóczi IV. r. LXVI. §. 287. l., Teleky III. 362. l.

5) Teleky XI. 96. l.

6) Kurz Magazin II. darab, 2. füzet, 167. l.

7) Sommersberg: Diplom. Bohemo-Silesit. I. dar. 1045., Lünig, Pray Annal. III. 131. l., Katona Hist. Crit. VII. 712. l.

8) Nagy Iván k. i. gyűjt.

9) Kerchelich Not. prael. 286. l.

10) Kollár Auct. Dipl. ad Velium 237. l., Farlat Illyr. Sacr. V. 488. l.

11) Szilágyi Sándor gyűjt.

12) Ráczy Károly gyűjteményében, a magy. tud. Akad. birtokában.

Buda Jun. 4.¹⁾ 7.²⁾ 8.³⁾ 27.⁴⁾

Buda Jul. 12.⁵⁾ 18.⁶⁾ 22.⁷⁾

Zond-on Aug. 14.⁸⁾

Buda Sept. 7.⁹⁾

Ujlak Sept. 14.¹⁰⁾

Gradiska ¹¹⁾

Száva vizének Racsa nevű kelőjénél tartott hadi szálláson
Oct. 8.¹²⁾

Jaiczát felszabadítja ¹³⁾

Zvornik-ot ostromló táborában Nov. 9.¹⁴⁾

Bács Nov. 26.¹⁵⁾

¹⁾ Kaprinai Hungar. Dipl. temp. Mathie de Hunyad II. 181. l. (3) jegyzetben.

²⁾ Uj magy. Muz. 1859. 106. l.

³⁾ Pray Hierarch. II. 154. l., Katona VII. 682. l., Batthyányi Leges Eccl. III. 521. l., Gánóczi Epis. Varad. I. 376. l., Teleky III. 364. l.

⁴⁾ Teleky XI. 90. l.

⁵⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban.

⁶⁾ Teleky XI. 91. l.

⁷⁾ Katona VII. 731. l.

⁸⁾ in Zond, Teleky szerint Szonta Bács megyében, Teleky XI. 92. l.

⁹⁾ Katona VII. 731. l.

¹⁰⁾ Teleky XI. 94. l.

¹¹⁾ Epist. Math. Corv. LXXV. 176. l.

¹²⁾ Feria 2-da proxima ante Festum b. Dyonisii martyris, in descensu exercituali in vado Racha Fluvii Zauac. Tövis mezővárosának privilegiumot ad. Eredetiben a kolos-monostori levéltárban, másolatban Dr. Ötvös Ágoston gyűjteményében.

¹³⁾ Bonfin, Turóczi, Ranzan.

¹⁴⁾ Teleky XI. 98. l.

¹⁵⁾ uo. 100. l.

1465.

I. Mátyás királyt Jánúár 10-dikén Tolnán találjuk, de már Február közepén Budán. Martius végén s April elején Felső-Magyarországban volt, de e hó végén ismét Budán hol September elejéig maradt, ekkor Tétény s Sexárdon keresztül seregével a Drávához sietett, hol őt October elején, Maszlincz falu melletti táborszálláson pedig November hó 7-kén találjuk. Azonban előbbre nem nyomult, mert már Decemberben Budán időzött.

Tolna Ján. 10.¹⁾ Szeged ²⁾

Buda Febr. 18.³⁾ Buda Mart. 7.⁴⁾

Besztercebánya Mart. 30.⁵⁾

Zólyomban Apr. 7.⁶⁾

Buda Apr. 18.⁷⁾ 24.⁸⁾ 27.⁹⁾ 28.¹⁰⁾ 30.¹¹⁾

Buda Máj. 2.¹²⁾ 6.¹³⁾ 8.¹⁴⁾ 9.¹⁵⁾ 14.¹⁶⁾

Buda Jul. 4.¹⁷⁾ 6.¹⁸⁾

Buda Aug. 29.¹⁹⁾

Tétény Sept. 10.²⁰⁾ Székes-fehérvár.

Szexárd melletti hadi táborban Sept. 18.²¹⁾

Dráva melletti táborban Oct. 2.²²⁾

Maszlincz falu melletti táborszálláson Nov. 7.²³⁾

Buda Dec. 2.²⁴⁾ 22.²⁵⁾

---

¹⁾ Teleky III. 404. l. Epist. Math. Corv. II. r. XXXIII. 93. l. — ²⁾ lásd Teleky III. 394. 395. l. — ³⁾ Epist. Math. Corv. II. XLVII. levél, 124. l. — ⁴⁾ uo. II. r. XI. l. 6. l. — ⁵⁾ uo. II. r. 1. l. — ⁶⁾ Tel. XI. 118. l. — ⁷⁾ Schuller: Umriss der gesch. von Siebenb. 1 db. Urkundenbuch 25. l. — ⁸⁾ Farlat Illyr. sac. V. 88. l. — ⁹⁾ Epist. Math. Corv. II. db. III. levél, 8. l. — ¹⁰⁾ Eder Appendix ad Sche-saeum 244. l. — ¹¹⁾ Epist. Math. Corv. II. db. VIII. levél, 23. l. — ¹²⁾ Teleky XI. 120. l. — ¹³⁾ Epist. Math. Corv. II. db. XIII. levél, 39. l. — ¹⁴⁾ uo. IX. levél, 28. l. — ¹⁵⁾ Teleky XI. 121. l. — ¹⁶⁾ Epist. Math. Corv. II. db. XV. levél, 49. l. — ¹⁷⁾ uo. XI. lev. 31. l. — ¹⁸⁾ Teleky XI. 131. l. — ¹⁹⁾ Tudománytár, új folyam VI. dar. 43. l. — ²⁰⁾ Teleky XI. 144. l. — ²¹⁾ Epist. Math. Corv. II. r. XVII. lev. 54. l. — ²²⁾ uo. XIX. XX. XXI. lev. 61—70 l. — ²³⁾ Pray Specim. Hier. II. 353. l. — ²⁴⁾ Epist. Math. Corv. II. r. XXXVI. lev. 96. l. — ²⁵⁾ uo. XXXVII. lev. 89. l.

1466.

I. Mátyás király az év első felét Budán tölté, Augustus elején Körösön volt Horváthországban, honnét Budára csak hamar visszatérvén, innét October végén, Svehla cseh rablói ellen kiindult székvárosából s Esztergom, Komáromon keresztül már November hó elején Somorjánál volt seregével, honnét Pozsonyon keresztül Nagy-szombatba vonult, hol az egész December havát részint hadikészületek, részint a Cseh király és fia Victorinnali levelezéssel tölté.

Buda Ján. 16.¹⁾ Buda Febr. 4.²⁾ 24.³⁾

Buda Apr. 12.⁴⁾ 17.⁵⁾ 22.⁶⁾

Buda Máj. 9.⁷⁾ 17.⁸⁾

Buda Jun. 27.⁹⁾ Buda Jul. 6.¹⁰⁾

Körösön Aug. 5.¹¹⁾ 9.¹²⁾ Buda Sept. 12.¹³⁾ 16.¹⁴⁾

Esztergom Oct. 27.¹⁵⁾

Komárom Nov. 5.¹⁶⁾

Somorja városában Nov. 9.¹⁷⁾

Somorja városában levő táborzzálláson Nov. 10.¹⁸⁾

Pozsony Nov. 17.¹⁹⁾ 18.²⁰⁾

Nagy-szombat Dec. 3.²¹⁾ 4.²²⁾ 11.²³⁾ 19.²⁴⁾ 22.²⁵⁾ 23.²⁶⁾ 31.²⁷⁾

---

¹⁾ Uj Magy. Muz. 1859. 107. l., Pray Hier. II. 153. l. Katona VIII. 153. l., Batthyányi Leges Eccl. III. 523. l., Kereszturi Hist. Episc. M. Varad. I. 224. l., Teleky III. 461. l. — ²⁾ Rácz Kár. gyűjt.ben a magy. tud. Akad. birtokában. — ³⁾ Gamauf: Miscellen V. 485. l. — ⁴⁾ Teleky XI. 156. l. — ⁵⁾ Kovachich Suppl. ad Vest. Comit. II. 179. l. — ⁶⁾ Teleky XI. 158. l. — ⁷⁾ uo. 159. l. — ⁸⁾ uo. 161. l. — ⁹⁾ Batthyányi Leges Eccl. III. 526. l. — ¹⁰⁾ Pozsony városa rendezetlen irataiból. — ¹¹⁾ Fejér: Croatia et Slavonia disquisita 30. l. — ¹²⁾ Podhradszky Slavoniáról 26. l. — ¹³⁾ Déés városa levéltárában. — ¹⁴⁾ Teleky XI. 174. l. — ¹⁵⁾ uo. 180. 181. l., és Tenner die Sternberge 329. l. — ¹⁶⁾ Déés városa ltárában. — ¹⁷⁾ Teleky XI. 186. l. — ¹⁸⁾ Dr. B. Dudik: Iter Romanum I. 33. l., Theiner: Vet. Monum. hist. II. 406. l. — ¹⁹⁾ Teleky XI. 191. l. — ²⁰⁾ uo. 194. l. ²¹⁾ uo. 199. l. — ²²⁾ uo. 201. l. — ²³⁾ uo. 203. 205. l. — ²⁴⁾ uo. 208. l. — ²⁵⁾ Cod. dipl. V. 1. 143. l. — ²⁶⁾ Teleky XI. 218. 219. l. — ²⁷⁾ Pessina 783. l., Tanner 344. l.

I. Mátyás király már Jánvár havában Kosztolány (Nyitra m.) várát megviván, véget vetett a rablóknak. Február végén Budán találjuk, hol tavasszal ország-gyűlést tartott; — az itt kivetett új adó miatt Erdélyben zendülés ütven ki, annak lecsillapítására Augustus elején Budáról megindult, s Eger, Debrecenen keresztül September végén Kolosvárra érkezett. Erdélyt az őszön lecsillapítván, November végén Moldvába ütött, de a December 15-diki Jászvárosi (Jassy) éji csata után már Karácsonra Brassóba érkezett seregével.

Kosztolány erőssége alatti táborszálláson Ján. 1.¹⁾

Nagy-Szombat Ján. 4.²⁾ 7.³⁾

Kosztolány erőssége alatti táborszálláson Ján. 19.⁴⁾ 22.⁵⁾

Nagy-szombat Febr. 2.⁶⁾

Buda Febr. 22.⁷⁾ 24.⁸⁾

Pest mellett Pest és Pilis megye özszes nemességével nagygyűlést tart Mart. 5-től Apr. 12-kig ⁹⁾

Buda Mart. 5.¹⁰⁾ 17.¹¹⁾ 25.¹²⁾

Buda Apr. 1.¹³⁾ 14.¹⁴⁾ 17.¹⁵⁾

Buda Máj. 1.¹⁶⁾ 8.¹⁷⁾ 12.¹⁸⁾ 18.¹⁹⁾ 29.²⁰⁾ 30.²¹⁾

1) Teleky XI. 226. l.

2) Pez Bernát: Anecd. Dipl. III. 398. l., utánna Katona VIII. 203. l.

3) Teleky XI. 228. l.

4) Müller Reichstags Th. 231. l. — 5) Teleky XI. 234. l.

6) uo. 242. l. — 7) uo. 255. l.

8) Eredetie a herceg Grassalkovicsféle pozsonyi, most a Viczay-féle hédervári levéltárban.

9) Teleky XI. 259. l. — 10) uo. 256. l. — 11) uo. 261. l.

12) Wagner Dipl. Com. Sáros. 238. l., Katona, Kovachich, Batthyányi.

13) Kovachich Vest. Com. 377. l., Pray Prior. Auranae 52., Katona, Batthyányi, Teleky III., 509. l., és XI. 258. l.

14) Egerer 320. l. — 15) Teleky XI. 261. l.

16) Eredetie Déés városa levéltárában. — 17) Fridvalszky Mincr. 165. l.

18) Uj Magy. Muz. 1860. 252. l.

19) Teleky XI. 262. 263. l.

20) Eredetie tek. Lippich László ur birtokában. — 21) Teleky XI. 265. l.

Buda Jun. 28.¹⁾ 30.²⁾
 Buda Jul. 2.³⁾ 5.⁴⁾ 13.⁵⁾
 Eger Aug. 9.⁶⁾
 Buda Aug. 17.⁷⁾
 Debrecen Aug. 31.⁸⁾
 Kolosvár Sept. 28.⁹⁾
 Torda Oct. 3.¹⁰⁾
 Szeben Oct. 21.¹¹⁾
 Segesvár Nov. 2.¹²⁾ 3.¹³⁾
 Szász-kézd Nov. 4.¹⁴⁾
 Jászvásári csata (Jassy) Dec. 15.¹⁵⁾
 Brassó Dec. 25.¹⁶⁾ 26.¹⁷⁾ 30.¹⁸⁾ 31.¹⁹⁾

---

1) Kovachich Suppl. ad Vest. Com. II. 193. l.

2) Teleky XI. 283. l.

3) Pozsonyi káptalan országos levéltára XIV. 3. 20. l.

4) uo. XIV. 16. 37. l.

5) Kerchelich Hist. Eccl. Zágráb. 48. l., Katona, Kovachich stb.

6) Történelmi tár. II. 46. l.

7) Teleky XI. 285. l.

8) Tudománýtár, új folyam VIII. 64. l.

9) Teleky XI. 286. l.

10) Pray, Katona VIII. 288. l.

11) Eredetie Déés városa levéltárában.

12) Teleky XI. 287. l.

13) Diplomata Regum Hungariae, ivrét, a gróf Festetics család kezshelyi könyvtárában.

14) Teleky XI. 288. l.

15) uo. III. 542. l.

16), 17) Bonfin IV. dec. 1. k. 397. l., Heltai krónikája II. 91.

18) Teleky XI. 292. l.

19) uo. 294. l.

I. Mátyás király Brassóból Medgyes, Kolosvár s Nádudvaron keresztül Egerbe érkezett, hol nagy országos tanácsot tartott Martius elején, melyben a Podjebrád elleni háboru elhatároztatott. Innét Buda, Esztergom, Nagy-szombaton keresztül Pozsonyba jött. April közepén megkezdé a hadjáratot, s végén már Laa városa mellett állott seregével. September elejéig Morvaország nagy részét meghódítja s Olmücből Pozsonyba jön, hol e hó végén országgyűlést tartott. November elejéig itt mulatott, ezután Budára rándult, hol az év végét töltötte.

Brassó Ján. 3.¹⁾ 4.²⁾

Medgyes ³⁾

Kolosvár Ján. 17.⁴⁾ 18.⁵⁾ 19.⁶⁾

Nádudvar (Szabolcs m.) Febr. 10.⁷⁾

Eger Mart. 7.⁸⁾

Buda Mart. 17.⁹⁾ 19.¹⁰⁾

Esztergom Mart. 25.¹¹⁾

Nagy-szombat Mart. 26.¹²⁾

Pozsony Apr. 8.¹³⁾ 10.¹⁴⁾

---

¹⁾ Teleky XI. 301. l.

²⁾ uo. 303. l.

³⁾ Archiv des Vereins. Uj folyam I. 149. l.

⁴⁾ Kolosvári jkönyv Cornides gyűjteményében a magy. tud. Akad. ltban, és Gr. Josef Kemény: Deutsche Fundgruben 1. 78. l.

⁵⁾ Teleky XI. 305. l.

⁶⁾ uo. 305. l. és Kolosvári jkönyv, Cornides gyűjt., a magy. tud. Akad. ltárban.

⁷⁾ Wagner Dipl. Comit. Sáros. 391. l., és Teleky IV. 5. l.

⁸⁾ Teleky XI. 315. l.

⁹⁾ uo. 317. l.

¹⁰⁾ Eredetie a pozsonyi evang. lyceum okmánytárában.

¹¹⁾ Teleky XI. 319. l.

¹²⁾ uo. 320. l.

¹³⁾ Epist. Math. Corv. III. 34. 45. lev. 65. 88. lap.

¹⁴⁾ uo. 17. lev. 39. l.

Laa városa melletti táborszálláson Morva földön Apr. 30.¹⁾
 Máj. 3.²⁾
 Znaim előtti táborban Máj. 4.³⁾ Znaimban Máj. 10.⁴⁾
 Trebitz vára vivásánál Máj. 22.⁵⁾ 23.⁶⁾ 27.⁷⁾
 Trebitz-ben Jun. 18.⁸⁾
 Brün Jun. 28.⁹⁾
 Olmütz Jul. 11.¹⁰⁾
 Hradistye városa vivásánál Jul. 23.¹¹⁾
 Bród Aug. 7.¹²⁾
 Olmütz Aug. 10.¹³⁾ 14.¹⁴⁾ 25.¹⁵⁾ Sept. 1.¹⁶⁾ 3-kán elindul.¹⁷⁾
 Pozsony Sept. 15.¹⁸⁾ 25.¹⁹⁾ 27.²⁰⁾ 28.²¹⁾ 29.²²⁾ Oct. 4.²³⁾
 Nov. 3.²⁴⁾
 Buda Nov. 23.²⁵⁾ 26.²⁶⁾ Dec. 26.²⁷⁾ 29.²⁸⁾

---

¹⁾ Epist. Math. Corv. III. r. XI. lev. 23. lap.

²⁾ Teleky XI. 344. 345. 347. l. Akadémiai értesítő 1856. 493. l.

³⁾ Teleky IV. 21. 44. l., Eschenloer II. 124. l.

⁴⁾ Epist. Math. Corv. III. XIX. lev. 44. l.

⁵⁾ uo. XL. lev. 80. l. XLI. lev. 82. l.

⁶⁾ uo. X. 21. l.

⁷⁾ Teleky XI. 349. l.

⁸⁾ uo. 350. l. és magy. Akad. értesítő 1856. 493. l.

⁹⁾ Epist. Math. Corv. III. XXX. lev. 64. l.

¹⁰⁾ uo. XXI. lev. 47. l.

¹¹⁾ Teleky XI. 351. l.

¹²⁾ Tud. Gyűjt. 1841. IX. dar. 7. l.

¹³⁾ Teleky IV. 63. l. — ¹⁴⁾ uo. XI. 352. l.

¹⁵⁾ Lichnovsky: Geschichte der Habsb. VII. 389. levél.

¹⁶⁾ Teleky IV. 67. l. — ¹⁷⁾ uo. 69. l.

¹⁸⁾ Epist. Math. Corv. III. 43. lev. 86. l.

¹⁹⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban.

²⁰⁾ Kolosvári jknyv, Cornides gyűjt. a magyar tud. Akad. ltban.

²¹⁾ Katona VIII. 358. l., Teleky XI. 354. l.

²²⁾ Szilágyi Sándor gyűjt., A szász nemzet eredetéről 83. l.

²³⁾ Teleky XI. 355. l.

²⁴⁾ Kurz: Gesch. Friedr. IV. II. dar. 244. l.

²⁵⁾ Teleky XI. 357. l.

²⁶⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 72. l.

²⁷⁾ Teleky XI. 358. l.

²⁸⁾ uo. 359. 361. l.

I. Mátyás királyt már Jánúár első napjaiban Budáról tett útjában Nagy-szombatban találjuk, honnét Brünbe ment, s jó korán megkezdvén a hadjáratot, Kutnáig (Csehországban) nyomult előre, azonban körülfogatik, fegyverszünetet köt, s Podjebráddal April elején Olmücz körül alkudozik, Aprilt s Május nagy részét Olmüczben tölti, hol Máj. 3-án a cseh királyságot elvállalja. Május végén Boroszlóba megy, honnét Julius elején indul vissza Morvaországba, mert Podjebrad a háboruszkodást elkezdette, — Mátyás Kulinnál Victorint megveri, majd elfogja. Augustusban Olmüczben, September elején Pozsonyban végén Budán, Esztergomban találjuk, majd Hradistyt víjja, de Magyar Bródnál November 2-dikán Henriktől megveretik, e hó közepétől végeig Budán, December első felében pedig Győrött tartózkodott.

Nagy-szombat Ján. 3.¹⁾ 8.²⁾

Brün Febr. 3.³⁾ 13.⁴⁾

Hradistye vivásánál⁵⁾

Brün Mart. 20.⁶⁾

Chrudin vivásánál⁷⁾ Orsitz⁸⁾

Olmücznél Podjebráddal alkudozik Apr. 7.⁹⁾

Olmücz Apr. 16.¹⁰⁾ 25.¹¹⁾

Olmücz Máj. 3-dikán a cseh királyságot elfogadja.¹²⁾ 8.¹³⁾
13.¹⁴⁾ 15.¹⁵⁾

---

¹⁾ Teleky XI. 365. l.

²⁾ uo. 366. l.

³⁾ no. 369. l. — ⁴⁾ uo. 372. l.

⁵⁾ uo. IV. 87—88. l.

⁶⁾ uo. 88. l., és Wagner Dipl. Com. Sáros. 125. l.

⁷⁾ uo. 90. l. — ⁸⁾ no. 93. l. — ⁹⁾ uo. 97. l.

¹⁰⁾ uo. XI. 375. l. — ¹¹⁾ uo. 380. l.

¹²⁾ uo. IV. 111—113. l., Kaprinai Hist. Dipl. I. 480. l.

¹³⁾ Teleky XI. 382. l.

¹⁴⁾ Balbin Epitome.

¹⁵⁾ Szalay Ágoston gyűjteményében.

Neisse Máj. 21.¹⁾ 22.²⁾
 Grebelvitz helységébe ér (Boroszló mellett) délben Máj. 25.³⁾
 Boroszlóba bevonul Máj. 26.⁴⁾ 28.⁵⁾ 31.⁶⁾
 Boroszló Jun. 4.⁷⁾ 8.⁸⁾ 15.⁹⁾
 Boroszlóból elindul Jul. 5-kén¹⁰⁾ Morvaország felé.
 Hulin-nál Viktorint megveri¹¹⁾ Hradistyét víjja¹²⁾ Kremsir¹³⁾
 Vezele-nél Viktorint elfogja Jul. 27.¹⁴⁾
 Vezele erősség alatti hadi táborban Jul. 28.¹⁵⁾
 Olmücz Aug. 10.¹⁶⁾
 Pozsony Sept. 2.¹⁷⁾
 Buda Sept. 28.¹⁸⁾
 Esztergom Sept. 30.¹⁹⁾
 Hradistyét vivó táborban²⁰⁾
 Magyar-Bród előtti csata Nov. 2.²¹⁾
 Buda Nov. 16.²²⁾ 23.²³⁾ 30.²⁴⁾
 Győr Dec. 7.²⁵⁾ 13.²⁶⁾

---

¹⁾ , ²⁾ Eschenloer 162. l.

³⁾ uo. és Boregh Bohm. Chron. II. 568. l.

⁴⁾ Eschenloer, Dlugoss stb.

⁵⁾ Archacologiai közlemények I. 238. l.

⁶⁾ Eschenloer 166. l.

⁷⁾ Manlius Hoffmannál.

⁸⁾ Höfler: Quellensamml. für fränk. Gesch. II. 194. l.

⁹⁾ Henel: Annal. Siles. Sommersbergnél. Lünig Reichs-Arch. P. sp. Cont. IV. Forts. 268. l.

¹⁰⁾ Eschenloer 177. l.

¹¹⁾ Teleky IV. 136. l. — ¹²⁾ uo. 136. 137. l. — ¹³⁾ uo.

¹⁴⁾ uo. 138. l. — ¹⁵⁾ uo. XI. 388. l.

¹⁶⁾ Sommersberg Scriptor. Siles. I. d. 176. sz. 1154. l., Lünig Cod. Germ. Dipl. II. d. 39. l.

¹⁷⁾ Lichnovsky VII. 398. l.

¹⁸⁾ Teleky XI. 394. l.

¹⁹⁾ uo. 398. l. — ²⁰⁾ uo. IV. 153. l.

²¹⁾ uo. 155. l.

²²⁾ uo. IX. 400. l. — ²³⁾ uo. 401. l.

²⁴⁾ Kovachich Márton Suppl. ad Vest. Comit. II. 209. l.

²⁵⁾ Pozsony városa rendezetlen irataiból.

²⁶⁾ Teleky XI. 403. l.

1470.

I. Mátyás király Jánúár havát Budán tölté, majd Február elején Lajta-brukkon keresztül Bécsbe megy Fridrik német császárral alkudozandó, innét Martius elején Budára sietett, April végén pedig Trencsinbe seregével, majd Morva országban Podjebraddal apróbb csatározásokat folytat, Csehországba csap, a csatát elkerüli, végre fegyverszünetet köt s Budára megy telelni.

Buda Ján. 8.¹⁾ 29.²⁾

Lajta melletti Bruck városában Febr. 8.³⁾ 9.⁴⁾

Bécs Febr. 17.⁵⁾ 21.⁶⁾

Buda Mart. 7.⁷⁾ Buda Mart. 27.⁸⁾

Buda Apr. 6.⁹⁾ 14.¹⁰⁾ 16.¹¹⁾

Trencsin Apr. 23.¹²⁾ 24.¹³⁾

Magyar-Bródban Máj. 2.¹⁴⁾

Iglau Máj. 17.¹⁵⁾ Kremsir.

Magyar-Bródi táborban ¹⁶⁾

Tovaczovi erősített táborban. ¹⁷⁾

Znaim Sept. 1.¹⁸⁾ 9.¹⁹⁾ 20.²⁰⁾

Buda Nov. 16.²¹⁾ 27.²²⁾ 30.²³⁾

Buda Dec. 2.²⁴⁾ 13.²⁵⁾ 16.²⁶⁾ 30.²⁷⁾

---

¹⁾ Pray Huszti kézírataiból Annal. IV. d., Katona VIII. 426. l. — ²⁾ Teleky XI. 407. l. — ³⁾ uo. 409. l. — ⁴⁾ Kurz Gesch. Friedr. IV. 2 d. 269. l. — ⁵⁾ Epist. Math. Corv. III. 47. lev. 91. l. — ⁶⁾ Teleky XI. 410. 412. l. — ⁷⁾ Kerchelich Hist. Eccl. Zagrab. 186. l. — ⁸⁾ uo. 48. l., és Katona 440. l., és Dipl. Reg. Hung. ivrét, a gróf Festetics család kezshelyi könyvtárában. — ⁹⁾ Katona 440. l. — ¹⁰⁾ Teleky XI. 413. l. — ¹¹⁾ uo. 414. l. — ¹²⁾ Bél Notit. Hung. II. d. 307. l., Katona VIII. 441. l. — ¹³⁾ Akadémiai értesítő 1857. 362. l. — ¹⁴⁾ Teleky XI. 415. l. — ¹⁵⁾ Lünig Reichs Archiv. Pars Spec. Cont. IV. Fort. 269. l. — ¹⁶⁾, ¹⁷⁾ Teleky IV. 191. l. — ¹⁸⁻²⁰⁾ uo. 198. l. — ²¹⁾ uo. 200. l. — ²²⁾ uo. XI. 424. l. — ²³⁾ Manuscriptum diversorum Diplomatum, 4-rét, a gróf Festetics család kezshelyi könyvtárában. — ²⁴⁾ F. Győri Nagy Iván: Lubellei és Kisfaludi Liphay család nemzékrendje és oklevelei. Oklevelek 10. l. — ²⁵⁾ Lünig Reichs Arch. Pars Spec. Con. Forts. 269. 270. l., Katona VIII. 467. l. — ²⁶⁾ Teleky XI. 426. l. — ²⁷⁾ Szilágyi Sándor gyűjteményében.

1471.

I. Mátyás király Jánúár végén Diós-győrött volt, majd Budára tért vissza, Martius végén Morvaországba indult, April elején Znaymnál, közepén Brünnél állott. Május elején azonban Kolosvárt, de már Junius elején ismét Iglaunál találjuk, hol a cseh király választást figyelemmel kísért. Ez nem sikerülvén részére, itt egy cseh ország-gyűlést tartott s Junius végén megindult Magyarországra pártosai ellen eljárandó. Budán Septemberben ország-gyűlést tartott s az October elején betörő Kázmér lengyel királyfi ellen vonult s szerencsésen kiszorítá az országból, míg az alatt December havában Vitéz esztergomi érsekkel megbékélt s így a pártosok fejét is ártalmatlanná tette.

Buda Ján. 2.¹⁾ Diós-győr Ján. 24.²⁾

Buda Febr. 14.³⁾ Mart. 10.⁴⁾ 12.⁵⁾ 19.⁶⁾

Znaym Apr. 4.⁷⁾ Brün Apr. 16.⁸⁾

Kolosvár Máj. 12.⁹⁾

Iglau Jun. 4.¹⁰⁾ 19.¹¹⁾ 27-kén elindul Magyarországra. ¹²⁾

Buda Jul. 2.¹³⁾ Aug. 3.¹⁴⁾ Sept. 11.¹⁵⁾ 12.¹⁶⁾ 13.¹⁷⁾ 18.¹⁸⁾ 30.¹⁹⁾

Buda Oct. 8.²⁰⁾ 9.²¹⁾ 11.²²⁾ 31.²³⁾

Esztergomi táborban. ²⁴⁾ Esztergom Dec. 19.²⁵⁾

---

¹⁾ Kerchelich Notit. praelim. 290. l. — ²⁾ Szalay Ágoston gyűjteményéből. — ³⁾ Teleky XI. 430. l. — ⁴⁾ uo. 436. l. — ⁵⁾ uo. 437. l., és Déés városa levéltárában. — ⁶⁾ Teleky XI. 439. 441. l. — ⁷⁾ Langenn.: Herzog Albrecht der Beherzte 74. l. — ⁸⁾ Wagner: Diplom. Com. Sáros 126. l., Teleky XI. 443. l. Archaeologiai közlemények I. 238. l. — ⁹⁾ Teleky XI. 444. l., és Déés városa levéltárában. — ¹⁰⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára B. 4. 27. l. — ¹¹⁾ Langenn.: eml. h. 83. l. — ¹²⁾ Eschenloer Dok. Gesch. v. Bresslau 223. l. — ¹³⁾ Katona Hist. Eccel. Coloc. I. 447. l. — ¹⁴⁾ Teleky XI. 450. l. — ¹⁵⁾ Győri tört. és rég. füz. I. 124. l. — ¹⁶⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 484. l. — ¹⁷⁾ Teleky XI. 455. l. — ¹⁸⁾ Kovachich Vest. Com. 392. l., és Suppl. ad Vest. Comit. II. 211. l. — ¹⁹⁾ Teleky XII. 77. l. — ²⁰⁾ Teleky XI. 457. l. — ²¹⁾ Másolata gyűjteményemben. — ²²⁾ Chmel: Materialen II. d. 311. l. — ²³⁾ Teleky XI. 458. l., és Gamauf Miscellen V. 225. l. — ²⁴⁾ Teleky IV. 263. l. — ²⁵⁾ Pray Annal. IV. d. 79. l., Katona VIII. 511. l.

1472.

I. Mátyás király Jánvár havában a kivonuló Lengyeleket figyelemmel kísérve seregével mindenütt nyomukban volt, majd Martius utolján visszatért Budára, hol kevés kivétellel, mint Augustusban, és az év végén Sopronban, (hol a Friedrik német császárrali alkudozásokat közelebbről intézte) el is töltötte az esztendőt.

Hubinhoz (Pöstyén átellenében) nem messze levő táborszálláson Ján. 18.¹⁾

Buda Mart. 31.²⁾

Buda Apr. 1.³⁾

Buda Máj. 1.⁴⁾ 5.⁵⁾ 22.⁶⁾

Buda Jun. 1.⁷⁾

Buda Jul. 3.⁸⁾ 10.⁹⁾

Buda Aug. 2.¹⁰⁾ 5.¹¹⁾ 10.¹²⁾ 12.¹³⁾

Mező-kövesd Aug 20.¹⁴⁾

Esztergom Aug. 22.¹⁵⁾

Visegrád Oct. 2.¹⁶⁾

Sopron Nov. 30.¹⁷⁾

Sopron Dec. 6.¹⁸⁾ 27.¹⁹⁾

---

1) Tanner: Die Sternberge 388. l. — 2) Dogiel Cod. dipl. Polon. I. 62. l. — 3) Teleky IV. 382. l., Uj Magyar Muzeum 1859. 125. l. — 4) Eredetie a gróf Festeticsi kőszthelyi levéltárában, Katona VIII. 561. l., Kovachich Suppl. ad Vest. Com. — 5) Teleky XI. 474. l. és Szilágyi Sándor gyűjteményében. — 6) Eredetie a Nemz. Muzeum levéltárában. — 7) Wagner: Dipl. Com. Sáros 127. l. — 8) Teleky XI. 478. l. — 9) uo. 479. l. — 10) Akadémiai értesítő 1857. 384. l., és Teleky XI. 480. l. — 11) Teleky XI. 482. l. — 12) Arkiv za povestnicu jugoslavensku. Zágráb, knjiga III. 101. l. — 13) uo. 484. 487. l., és Horváth Péter: Comment. de init. ac majoribus Jazyg. et Cuman. 133. l. — 14) Rácz Károly gyűjteményében a magy. tud. Akadémia birtokában. — 15) Régi magyar nyelvemlékek 2 k. II. lap. — 16) Wagner: Dipl. Com. Sáros. 188. l. — 17) Teleky XI. 490. l. — 18) uo. 491. l. — 19) Pozsony káptalani levéltár. 7. 2. 21.

1473.

I. Mátyás király a tavasszal Pozsonyon keresztül Morvaországba megy, névszerint Brün és Iglauba, hol Julius közepéig tartózkodott; — ekkor Budára utazott. Innét az év végén a Felső-Magyarországot pusztító lengyelek ellen személyesen sereget vezet s még ez évben négy erősségeiket megvívja.

Buda Febr. 14.¹⁾

Székes-fehérvár Mart. 31.²⁾

Pozsony Apr. 3.³⁾ 9.⁴⁾

Brün ⁵⁾ Iglau ⁶⁾

Brün Jun. 28.⁷⁾

Buda Jul. 13.⁸⁾ Buda Jul. 28.⁹⁾

Buda Aug. 10.¹⁰⁾ 24.¹¹⁾ 27.¹²⁾ 31.¹³⁾

Buda Sept. 9.¹⁴⁾ 10.¹⁵⁾

Diós-győri várban Nov. 9.¹⁶⁾ 19.¹⁷⁾

Nagy-Mihályi vár alatt ¹⁸⁾

Homonnai vár alatt ¹⁹⁾

Modra erősségét vivó táborában Dec. 9.²⁰⁾

Bukocz vára alatt ²¹⁾

---

¹⁾ Farlat Illyr. Sacr. V. 498. l.

²⁾ Gróf Eszterházyak tатаi levéltárában Capsa XIII. 125. szám.

³⁾ Teleky XI. 493. l. — ⁴⁾ uo. 494. l.

⁵⁾, ⁶⁾ uo. IV. 306. l. — ⁷⁾ uo. XI. 497. l.

⁸⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltárában H. 2. 25. l.

⁹⁾ Teleky XI. 317. l., és Sommersberg Mantissa Dipl. in Script. Siles. II. d. 86. l.

¹⁰⁾ Eredetie Décs városa levéltárában.

¹¹⁾ Teleky XI. 500. l., és Hornyik János: Kecskemét város tört. I. 216. l.

¹²⁾ Teleky XI. 502. l. — ¹³⁾ uo. 504. l.

¹⁴⁾ Kolosvari jkönyv Cornides gyűjt. a magy. tud. Akad. birtokában.

¹⁵⁾ Teleky XI. 505. l.

¹⁶⁾ Palugyay; Magyarország leirása II. 183. l.

¹⁷⁾ Gyurikovics György Tud. Gyűjt. 1841. IX. k. 8. l.

¹⁸⁾, ¹⁹⁾ Teleky IV. 337. 338. l.

²⁰⁾ Benkő Imago Sic. Nationis 43. l., Székely constitutio 23. l.

²¹⁾ Tel. IV. 338. l.

I. Mátyás király Sáros, Szepes, Liptó és Zólyom megyén keresztül April közepére Budára érkezett, hol országgyűlést tartott és Julius hó végeig mulatott, e hó végén már Trencsinben volt seregével, majd az Augustus havat Olmücz, Oppeln s Neissebe töltve Boroszlóba huzódott September hó 13-kán, a hol csekély sereggel a fedelmeik alatt egygyesült cseh és lengyel sereget a város falai alatt kifárasztja, éhezteni anynyira, hogy kénytelenek voltak fegyverszünetet kérni s az a Mochbernnéli személyes öszvejövetelen (Nov. 15. 16.) megis kötött, mire a két sereg visszavonult, Mátyás király pedig Boroszlóba ment telelni.

Eperjes Ján. 12.¹⁾

Bártfa Febr. 24.²⁾ 25.³⁾ 27.⁴⁾

Bártfa Mart. 4.⁵⁾

Lőcse Mart. 13.⁶⁾

Liptóba ront ⁷⁾

Rózsahegyen Apr. elején.⁸⁾

Korpona Apr. 4.⁹⁾

Buda Máj. 3.¹⁰⁾ 16.¹¹⁾ 27.¹²⁾ 29.¹³⁾

Buda Jun. 4.¹⁴⁾ 11.¹⁵⁾ 15.¹⁶⁾

---

¹⁾ Dogiel I. 68. l., Tel. IV. 341. l.

²⁾ Szepességi 16 városok pragm. tört. és állom. 18. l.

³⁾ Déés városa levéltárában.

⁴⁾ Dogiel I. 71. l.

⁵⁾ Katona 728. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros 74. l.

⁶⁾ Katona 732. l., és Wagner Analecta Scepussii. II. 12. 108. l.

⁷⁾ Nagy Iván k. i. gyűjt., és Wagner: Anal. Scep. II. 12. 108. l.

⁸⁾ Ung. Magazin III. d. 281. l. — ⁹⁾ Tel. XI. 507. l.

¹⁰⁾ Podhradszké Slavoniáról 26. l.

¹¹⁾ Benkő Milkovia II. d. 308. l.

¹²⁾ Nagy Iván k. i. gyűjt.

¹³⁾ Fejér: Croat. et Slav. disq. 96. l.

¹⁴⁾ Palugyay Magyarország leírása II. 291. l.

¹⁵⁾ Teleky XI. 508. l.

¹⁶⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. birtokában.

Buda Jul. 22.¹⁾

Trencsin Jul. 25.²⁾ 29.³⁾

Olmütz Aug. 4.⁴⁾ 22.⁵⁾

Oppeln Aug. 23.⁶⁾

Neisse Aug. 31.⁷⁾

Boroszlóba érkezik Sept. 13.⁸⁾ 14.⁹⁾ 16.¹⁰⁾ 19.¹¹⁾ 30.¹²⁾

Boroszló Oct. 4.¹³⁾ 9.¹⁴⁾ 14.¹⁵⁾ 30.¹⁶⁾

Boroszló Nov. 2.¹⁷⁾ Kilovagol Mochbern felé, hol sátrak alatt
a lengyel és cseh királylyal tanácskozik Nov. 15- és
16-kán.¹⁸⁾

Boroszló Nov. 18.¹⁹⁾

Boroszló Dec. 8.²⁰⁾ 11.²¹⁾ 22.²²⁾

---

¹⁾ Szilágyi Sándor gyűjteményében.

²⁾ Teleky XI. 510. l.

³⁾ uo. 541. l.

⁴⁾ Eschenloer 302. l.

⁵⁾ Régi magyar nyelvemlékek 2 k. II. l.

⁶⁾ Teleky XI. 511. l.

⁷⁾ Eschenloer II. 302. l.

⁸⁾, ⁹⁾ uo. 303. l.

¹⁰⁾ Paur Iván gyűjteményében.

¹¹⁾ Régi magyar nyelvemlékek 2 k. VIII. l., Teleky XI. 514. 518. l.,
és Pesty Frigyes gyűjteményében.

¹²⁾, ¹³⁾ Eschenloer 304. l.

¹⁴⁾ Sommersbergnél Cod. Sil. Dipl. I. d. 195. l.

¹⁵⁾ Lünig Reichs-Archiv Pars Spec. Cont. II. Anhang 25.

¹⁶⁾ Eschenloer 312. l.

¹⁷⁾ Teleky XI. 515. l.

¹⁸⁾ Eschenloer 316—318. l.

¹⁹⁾ uo. 318. l.

²⁰⁾ uo. 320. l.

²¹⁾ Teleky XI. 320. l.

²²⁾ Archaeologiai közlemények I. 238. l.

1475.

I. Mátyás király Boroszlóban telelt s csak Jánúár vége felé táborolt körül néhány várakat Schveidnicz körül, de már Február elején visszatért Boroszlóba, honnét Martius 3-kig ki sem mozdult, ez nap Ratibor felé megindult, s a holnap vége felé már Brünnben, April végén Pozsonyban, Május elején már Budán találjuk őt, hol országgyűlést tartott. Itt a Török ellen segílyt nyerve, hadsereget gyűjt s Budáról October közepén megindul s előbb Szeged, majd Tolnának tartva, Szabács vivásához fog.

Boroszlóból Ján. 17-kén ¹⁾ a sereggel elindul s Schweidnicz környékén várakat táborol, visszatér Boroszlóba Febr. 2. 4. ²⁾ 17. ³⁾ 20. ⁴⁾

Boroszlóból Mart. 3-kán elindul. ⁵⁾

Ratibori táborból Mart 12. ⁶⁾

Brünn Mart. 22. ⁷⁾ Apr. 14. ⁸⁾

Pozsony Apr. 28. ⁹⁾

Buda Máj. 2. ¹⁰⁾ 20. ¹¹⁾ 29. ¹²⁾ 30. ¹³⁾ 31. ¹⁴⁾

Buda Jun. 1. ¹⁵⁾ 3. ¹⁶⁾ 6. ¹⁷⁾ 9. ¹⁸⁾ 23. ¹⁹⁾

Buda Aug. 15. ²⁰⁾ 25. ²¹⁾ Sept. 16. ²²⁾ 20. ²³⁾ Oct. 9. ²⁴⁾

Szegeden Oct. 25. ²⁵⁾

Tolna városában Oct. 28. ²⁶⁾

Szabács ostrománál.

¹⁾ Eschenloer 333. l. — ²⁾ uo. 334. l. — ³⁾ Teleky XI. 552. l. — ⁴⁾

Lünig: Reichs Archiv. Pars. Spec. Cont. IV. Pars. II. Forts. 271. l.

— ⁵⁾ Eschenloer 336. l. — ⁶⁾ Cod. dipl. Siles. Sommersbergnél I. d.

797. l. és II. d. 358. l. — ⁷⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 129. l. —

⁸⁾ Pez Bernát Cod. Dipl. III. 223. 224. l. — ⁹⁾ Teleky XI. 533. l.

— ¹⁰⁾ Tarnóczy Kázmér laszkári levéltárában Nyitra m. — ¹¹⁾ Kato-

tona 761. l. — ¹²⁾ Kovachich Suppl. ad Vest. Com. II. 240. l. —

¹³⁾ uo. 249. l. — ¹⁴⁾ Feria quarta proxima infra octavas Sacr. Corp.

Christi a magy. tud. Akad. levéltárában. — ¹⁵⁾ Az eredeti okmány

Décs városa ltárában. — ¹⁶⁾ uo., és Teleky XI. 534. 536. l., meg

Szilágyi Sándor gyűjteményében. — ¹⁷⁾ Szilágyi Sándor gyűjt. —

¹⁸⁾ Teleky XI. 538. l. — ¹⁹⁾ Jerney: Keleti utazása I. d. 305. l. —

²⁰⁾ Teleky XI. 541. l. — ²¹⁾ Kolosvári jegyzőkönyv Cornides gyűjt.

— ²²⁾ Teleky XI. 543. l. — ²³⁾ uo. 544. l. — ²⁴⁾ Kerchelich Epis.

Zágráb. 187. l. — ²⁵⁾ Teleky X. 545. l. — ²⁶⁾ uo. 547. l.

1476.

I. Mátyás király Szabácsot Február havának első felében megvíván, Serviát pusztitá, sőt Szendrőt is ostromolta. Budán találjuk a tavasszal s nyáron, Octoberben Pécsen s Tolnán volt, Decemberben pedig aráját fogadta Székes-fehérvárott s megis koronáztatta, azután Budára visszatértek.

Szabács vivásánál Febr. 2.¹⁾

Szalánkemen Febr. 22.²⁾

Buda Apr. 3.³⁾ 26.⁴⁾

Buda Máj. 2.⁵⁾ 7.⁶⁾ 27.⁷⁾ 31.⁸⁾

Buda Jun. 4.⁹⁾ 8.¹⁰⁾ 10.¹¹⁾

Buda Jul. 10.¹²⁾ 14.¹³⁾

Buda Aug. 12.¹⁴⁾

Buda Sept. 6.¹⁵⁾ 8.¹⁶⁾ 10.¹⁷⁾ 16.¹⁸⁾ 23.¹⁹⁾

Buda Oct. 2.²⁰⁾ Pécs Oct. 15.²¹⁾

Tolna Oct. 28.²²⁾

Székes-fehérvár előtt egy sátorba fogadja Beatrix aráját a nápolyi király leányát Dec. 10.²³⁾ 11. 12-kén megkoronáztatta, 13-dikán elindulnak Buda felé, hova 15-dikén megérkeztek. A menynevező 22-kén történt.²⁴⁾

Buda Dec. 27.²⁵⁾

---

¹⁾ Voygt: Gesch. v. Preuss. IX. 86. l. — ²⁾ Tel. XI. 550. l. — ³⁾ Katona IX. 32. l. — ⁴⁾ Teleky XI. 552. l. — ⁵⁾ uo. 553. l. — ⁶⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 392. l., és Anton Philipp von Segesser: Die Beziehungen der Schweitzer zu Mathias Corvinus, König von Ungarn in den Jahren 1476—1490. Lucern 13 és 68. l. — ⁷⁾ Teleky XI. 554. 556. l. — ⁸⁾ Katona IX. 32. 33. l. — ⁹⁾ Kovachich Vest. Com. 396. l. — ¹⁰⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 393. l. — ¹¹⁾ Anton Philipp v. Segesser eml. munk. 14 és 69. l. — ¹²⁾ Cod. d. X. 7. 92. l. — ¹³⁾ Katona IX. 33. l. — ¹⁴⁾ Eredetie a Nemz. Muzeum ltban, és Paur Iván gyűjteményében. — ¹⁵⁾ Teleky XI. 562. 564. l. — ¹⁶⁾ Teleky XI. 565. l. — ¹⁷⁾ uo. 567. l. — ¹⁸⁾ Delejtű 1859. 141. l. — ¹⁹⁾ Teleky XI. 568. l. — ²⁰⁾ uo. 569. l. — ²¹⁾ uo. 573. l. — ²²⁾ uo. 546. l., Delejtű 1859. 141. l. — ²³⁾, ³⁴⁾ Teleky IV. 484—491-ig. — ²⁵⁾ uo. XI. 581. l.

I. Mátyás király az év első felét pár nap kivételével Budán töltötte, majd Fridrik német császárnak hadat izen s nejével egygyütt Julius elején Győrbe jön, ezután Haimbugot sikeretlenül víjja, de Trautmansdorf, s Petersdorf várait Julius hó közepén birtokában keríti, majd több várakat megvesz s Bécsset is bekeríti, Kremset ostromolja s Korneuburgot megveszi, hol Dec. 1-jén békét ír alá s az egész holnapot itt tölti.

Buda Ján. 1.¹⁾ 9.²⁾ 20.³⁾

Buda Febr. 2.⁴⁾ 27.⁵⁾

Esztergom Mart. 12.⁶⁾ Buda Mart. 29.⁷⁾

Buda Máj. 21.⁸⁾ 28.⁹⁾ 30.¹⁰⁾

Buda Jun. 5.¹¹⁾ 8.¹²⁾ 13.¹³⁾

Buda Jul. 3.¹⁴⁾

Győr. ¹⁵⁾ Haimburg vivásánál. ¹⁶⁾ Trautmansdorfot megveszi. ¹⁷⁾

Petersdorfi vár feladja magát Jul. 17.¹⁸⁾ Trautmansdorfi

táborban Aug. 11.¹⁹⁾ Ebergassing várában Aug. 15.²⁰⁾

Bécsset víjja ²¹⁾

Korneuburg városában Oct. 18.²²⁾

Korneuburgban Dec. 1.²³⁾ 12.²⁴⁾ 13.²⁵⁾ 18.²⁶⁾ 22.²⁷⁾ 27.²⁸⁾

---

¹⁾ Teleky IV. 492. l. — ²⁾ uo. XII. 4. — ³⁾ Dipl. reg. Hung., ivrét, a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — ⁴⁾ Tud. Gyűjt. 1821. VI. 66. l. — ⁵⁾ Teleky XII. 10. l. — ⁶⁾ Voygt: Gesch. v. Preussen IX. 98. l. — ⁷⁾ Teleky XII. 13. l. — ⁸⁾ uo. 21. l. — ⁹⁾ Szopori Nagy Iure gyűjteménynyúéden. — ¹⁰⁾ Segesser c. m. 75. l. — ¹¹⁾ Fejér Croat. et Slav. disq. 99. l., Teleky XII. 24. l. — ¹²⁾ Teleky XII. 26. l. — ¹³⁾ Kurz Magaz. II. d. 2 f. 170. l., Katona 138. l., és Ant. Phil. v. Segesser: Die Beziehungen der Schweitzer zu Mathias Corv. König v. Ung. in den J. 1476—1590. 19—76. l. — ¹⁴⁾ Teleky XII. 28. l. — ^{15—17)} uo. V. 23. l. — ¹⁸⁾ Bonfin. — ¹⁹⁾ Langenn: Albrecht der Beherzte 124. l. — ²⁰⁾ Teleky XII. 30. l. — ²¹⁾ uo. V. 26. 27. l. — ²²⁾ uo. XII. 36. l. — ²³⁾ Pray Annal. IV. 114. l., Katona IX. 258. l. — ²⁴⁾ Lichnovsky 464. l. — ²⁵⁾ Fejér Croat. et Slav. disq. 41. l. — ²⁶⁾ Kollár, Kurz Friedr. IV. II. d. 262. l. — ²⁷⁾ Kaprinai Hist. Dipl. I. 308. l., Kovachich Vest. Com. 398. l., Katona IX. 134. l. — ²⁸⁾ uo. 136. l.

1478.

I. Mátyás király Korneuburgból Jánúár végén Pozsonyba utazott, honnét Martius végén Budára, hol az ország-gyűlési határozatokat megerősíté. Május végén és Junius elején nejével Magyarország éjszaki részeit beutazta, honnét Budára térve az év többi részét néhány nap kivételével itt tölté.

Korneuburg városában Ján. 8.¹⁾ 16.²⁾

Pozsony Febr. 7.³⁾ 17.⁴⁾

Buda Febr. 19.⁵⁾

Pozsony Febr. 28.⁶⁾

Buda Mart. 29.⁷⁾

Buda Máj. 8.⁸⁾

Kassa.⁹⁾

Körmöcbánya.¹⁰⁾

Beszterce-bánya.¹¹⁾

Buda Jun. 17.¹²⁾ 26.¹³⁾

Buda Aug. 6.¹⁴⁾ 7.¹⁵⁾ 12.¹⁶⁾ 18.¹⁷⁾ 27.¹⁹⁾

Buda Sept. 1.¹⁹⁾ 4.²⁰⁾ 9.²¹⁾ 30.²²⁾

Buda Nov. 2.²³⁾ 5.²⁴⁾ 9.²⁵⁾

Visegrád városában Nov. 20.²⁶⁾ 22.²⁷⁾

Buda Dec. 3.²⁸⁾

---

¹⁾ Eschenloer II. 376. l. — ²⁾ Fábíán Gábor: Arad vármegye leírása 254. l. — ³⁾ Eredetie Sopron városa levéltárában. — ⁴⁾ Tel. XII. 55. l. — ⁵⁾ Pozsony káptalani levéltár 8. 2. 38. l. — ⁶⁾ Tel. XII. 58. l. — ⁷⁾ Kovachich Vest. Com. 399. l. Katona IX. 140. l. — ⁸⁾ Kolosvári jkönyv Cornides gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban. — ^{9—11)} Teleky V. 69. 70. l. — ¹²⁾ Décs városa levéltárában. — ¹³⁾ Teleky XII. 70. l. — ¹⁴⁾ uo. 71. l. — ¹⁵⁾ Fridvalsky Miner. 167. l. — ¹⁶⁾ Eschenloer II. 385. l. — ¹⁷⁾, ¹⁸⁾ Décs városa levéltárában. — ¹⁹⁾ Teleky XII. 73. l. — ²⁰⁾ Décs városa levéltárában. — ²¹⁾ Segesser: Die Beziehungen der Schweitzer zu Math. Corv. 77. l. — ²²⁾ Eschenloer 388. l. — ²³⁾ Teleky XII. 76. l. — ²⁴⁾ Langenn 125. l. — ²⁵⁾ Teleky XII. 79. l. — ²⁶⁾ uo. 80. l. — ²⁷⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 504. l. — ²⁸⁾ Teleky XII. 82. l.

1479.

I. Mátyás király az év első két havában megfordult az ország éjszaki részein, de már Martius közepén Budán találjuk, hol Junius közepéig maradt, ekkor Olmüt felé indult, hova Julius 2-kán megérkezett s hol személyesen öszvejöött Ulászló cseh királylyal, kivel a békét meg is kötötte. Itt Augustus közepéig időzván nejével, viszsztatért Budára s az egész évet itt töltötte.

Kassa Ján. 7.¹⁾

Körmöc Febr. 2.²⁾

Buda Mart. 16.³⁾

Buda Apr. 2.⁴⁾ 27.⁵⁾ 28.⁶⁾

Buda Máj. 6.⁷⁾ 12.⁸⁾ 18.⁹⁾ 23.¹⁰⁾ 24.¹¹⁾

Buda Jun. 2.¹²⁾

Olmütbe bevonul Jul. 2.¹³⁾ 13.¹⁴⁾ 14-kén Ulászlóval a város-
son kívül találkozik,¹⁵⁾ 17-kén ezt a városba beve-
zeti:¹⁶⁾ 21.¹⁷⁾ 25.¹⁸⁾ Olmütben marad Aug. 15-ig.¹⁹⁾

Brün Aug. 23.²⁰⁾

Buda Aug. 18.²¹⁾ 27.²²⁾ 29.²³⁾

Buda Sept. 15.²⁴⁾

Buda Nov. 17.²⁵⁾ 29.²⁶⁾

Buda Dec. 20.²⁷⁾

---

¹⁾ Theiner: Vet. mon. hist. Hung. sacr. illustr. II. 806. l. — ²⁾ Teleky XII. 86. l. — ³⁾ Langenn eml. h. — ⁴⁾ Theiner uo. — ⁵⁾ Teleky XII. 88. l. — ⁶⁾ Eredeti okmányai szerint Déés városa, és a panonhalmi házi levéltárban. — ⁷⁾ Diplom. reg. hung., ivrét, a gróf Festetics család kesztbelyi könyvtárban. — ⁸⁾, ⁹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjt.ben. — ¹⁰⁾ Hodor: Doboka várm. 751. l. — ¹¹⁾ Segesser e. m. 81. l. — ¹²⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹³⁾, ¹⁴⁾ Teleky V. 99. l. — ¹⁵⁾, ¹⁶⁾ uo. 100. l. — ¹⁷⁾ uo. XII. 99. l. — ¹⁸⁾ Archaeologiai közlemények I. 230. l. — ¹⁹⁾ Dok. Gesch. v. Breslau 291. l. — ²⁰⁾ A. P. v. Segesser: Die Beziehungen der Schweitzer zu Math. Corv. Kön. v. Ung. 26 és 81. l. — ²¹⁾ Szopori Nagy Imre gyűjt. — ²²⁾ Teleky XII. 101. 107. 108. 109. l. — ²³⁾ Szopori Nagy Imre gyűjt. — ²⁴⁾ Teleky XII. 104. l. — ²⁵⁾ Fröhlich Dipl. Styr. I. 354. l. — ²⁶⁾ Lünig Reichs-Arch. Pars Spec. Cont. IV. B. II. Forts. 272. l. — ²⁷⁾ Teleky XII. 111. l.

1480.

I. Mátyás király az év első felét Budán tölté, majd Siklósra rándult a Garaiféle birtok átvételére, ezután Esztergomban is megfordulván, pár nap múlva már (Augustus végén) Alsó-lendván találjuk, ezután a Dráván átkelve Zágrábban keresztül a Török ellen indult s Verbaznál őket megszalasztván szép előnyt vivott ki, azonban magára hagyatva s Fridrik császártól is fenyegetve visszahúzódik s már December elején ismét Zágrábban találjuk.

Buda Ján. 9.¹⁾ 28.²⁾ Mart. 2.³⁾ 9⁴⁾ 12.⁵⁾ 24.⁶⁾

Buda Apr. 11.⁷⁾ 13.⁸⁾ 22.⁹⁾

Buda Máj. 3.¹⁰⁾ 20.¹¹⁾ 24.¹²⁾ Jun. 11.¹³⁾ 20.¹⁴⁾

Siklóson¹⁵⁾

Esztergom Aug. 22.¹⁶⁾

Alsó-Lendván Aug. 28.¹⁷⁾

Perlak városához közel a Dráva kelőnéli hadi táborában
Sept. 3.¹⁸⁾

Zágráb Oct. 6.¹⁹⁾ 8.²⁰⁾ 9.²¹⁾ 11.²²⁾ 18.²³⁾ 23.²⁴⁾

Gerebenhez közeli táborában Nov. 26.²⁵⁾

Zágráb Dec. 12.²⁶⁾ 18.²⁷⁾ 23.²⁸⁾ 28.²⁹⁾

---

1) Fugger: Spiegel d. Ehren 895. 896. l., és Müller: Reichstags Theat. II. d. 748. 749. l. — 2) Teleky XII. 113. l. — 3) Schedius Zeitschrift v. und f. Ungarn III. 170. l. és Kovachich: Form. Sol. bevezetés LVII. l. — 4) Katona 266. l. — 5) Schedius Zeitschrift eml. hel. és Kovachich eml. h. — 6) Teleky XII. 118. l. — 7) Katona 266. l. — 8) uo., és Segesser: Die Beziehungen der Schweitzer zu Math. Corv. Kön. v. Ungarn. 31 és 84. l. — 9) Tel. XII. 122. l. — 10) uo. 124. l., és Segesser eml. m. 84. l. — 11) Teleky XII. 127. l. — 12) Kolosv. jkönyv. Cornides gyűjt., a magy. tud. Akad. ltban. — 13) Pozsonyi káptalan magány levéltára E. 4. 123. l. — 14) Teleky V. 137. l. — 15) Bonfinius 444. l. — 16) Teleky V. 137. l. — 17) uo. XII. 128. 129. l. — 18) uo. 131. 133. l. — 19) Fejér Croatia et Slav. disq. 73. l. — 20) Teleky XII. 135. l. — 21) uo. 136. l. — 22) uo. 140. l. — 23) Segesser. eml. munk. 86. l. — 24) Kovachich Form. sol. 418. l. 448. sz. — 25) Teleky XII. 142. l. — 26) Kovachich Form. sol. 299. l., 241. sz. — 27) Dipl. reg. Hung., ivrét, a gróf Festetics család kezshelyi könyvtárában. — 28) Epist. Math. Corv. IV. rész, 33. lev. 82. l. — 29) Teleky XII. 144. l.

I. Mátyás király az év első hónapjait Zágrábban tölté, honnét Martius végén (hogya a Fridrik német császár tartományaiiba beütött seregéhez közelebb legyen) Regedébe tette át királyi tanyáját, hol Május közepéig maradt, innét még ezen hónap végén Budára ment, hol az egész évet töltötte.

Zágráb Ján. 14.¹⁾ Febr. 9.¹⁾

Regedé-n Mart. 29.³⁾

Buda Apr. 4.⁴⁾ 13.⁵⁾ 24.⁶⁾ Máj. 6.⁷⁾ 7.⁸⁾

Buda Jun. 4.⁹⁾ 13.¹⁰⁾ 22.¹¹⁾ Jul. 12.¹²⁾ 13.¹³⁾ 15.¹⁴⁾ 26.¹⁵⁾ 28.¹⁶⁾

Buda Aug. 24.¹⁷⁾ 25.¹⁸⁾ Sept. 14.¹⁹⁾

Buda Oct. 20.²⁰⁾ 23.²¹⁾ 29.²²⁾

Buda Nov. 9.²³⁾ 16.²⁴⁾ 22.²⁵⁾

Buda Dec. 6.²⁶⁾ 10.²⁷⁾ 13.²⁸⁾

---

1) Teleky XII. 160. l. — 2) uo. 162. l., továbbá Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban. — 3) Teleky XII. 170. l. — 4) Epist. Math. Corv. IV. rész, 43. lev. 108. l. — 5) uo. 65. lev. 135. l. — 6) Farlat Illyr. Sacr. V. 497. l. — 7) Teleky XII. 176. 177. l. és Arkiv za povestnicu jugoslavensku. Zágráb. knjiga III. 101. l. — 8) Teleky XII. 178. l. — 9) Kollár, Kurz 270. l. — 10) Magy. Akad. értesítő 1857. 363. l. — 11) Pozsony káptalani levéltár 7. 2. 24. — 12) Teleky XII. 194. l. — 13) Ipolyi Arnold levéltárában és Fejér Croat. et Slav. disquis., és Kerchelich Suppl. ad Vest. Com. II. d. 22. l. — 14) Corpus Juris Hung. — 15) Lünig Reichs-Archiv, Pars Spec. Cont. IV. B. 11. Forts. 373. l. — 16) Lünig uo. 274. l., és Katona 362. l. — 17) Kolosvári jk. Cornides gyűjt. a magyar tud. Akad. birtokában, és Archiv des sächs. Vereins I. d. 2. füz. 94. l. — 18) Teleky XII. 190. l., és Siebenb. Quartalschrift VII. d. 307. s köv. lap. — 19) Archiv für Kunde Oest. Geschichtsquellen 1851. évfolyam 1 k. III. és IV füz. — 20) Senckenberg Samml. I. d. 1 sect. 15. szám 47—57 l. — 21) Teleky XII. 192. l. — 22) Archaeologiai közlemények I. 237. l. — 23) Kerchelich: Hist. Eccl. Zagrab. 183. l. — 24) Farlat Illyr. Sacr. V. 497. l. — 25) Pozsonyi kápt. magány levéltára E. 4. 127. l. — 26) Teleky XII. 198. l. — 27) Epist. Math. Corv. IV. rész, 77 levél, 194. l. és Pozsony káptalani levéltár 8. 2. 40. — 28) Tel. XII. 200. l.

1482.

I. Mátyás király Május közepéig Budán tartózkodván, ekkor Pozsonyba ment, honnét Augustusban Haimburg városa vivásához készülő seregéhez utazott s a táborlatot személyesen vezette September 30-káig, a mikor feladatott, innét seregével beljebb hatolván Petersdorf s Baden körül tanyázott December elején, végén pedig Sopronba vonult.

Buda Febr. 1.¹⁾ 28.²⁾

Buda Mart. 19.³⁾ 21.⁴⁾ 22.⁵⁾

Buda Apr. 8.⁶⁾ 11.⁷⁾ 12.⁸⁾ 14.⁹⁾

Buda Máj. 18.¹⁰⁾

Pozsonyban Máj. 19.¹¹⁾

Pozsony Jun. 7.¹²⁾ 12.¹³⁾

Pozsony Jul. 17.¹⁴⁾

Haimburg városát vivó táborában Aug. 10.¹⁵⁾

Pozsonyban Aug. 19.¹⁶⁾

Haimburg városát ostromló táborában Aug. 20.¹⁷⁾ 25.¹⁾

Haimburg városát vivó táborában Sept. 8.¹⁸⁾ 10.²⁰⁾ 18.²¹⁾ 30-
kán ²²⁾ feladja magát.

Haimburgban Nov. 2.²³⁾

Petersdorf melletti táborában Dec. 4.²⁴⁾ Baden ²⁵⁾

Sopron Dec. 28.²⁶⁾

¹⁾ Kovachich: Suppl. ad Vest. Com. II. 374. l. — ²⁾ Teleky XII. 210. l. — ³⁾ uo. 213. l. — ⁴⁾ uo. 215. l. — ⁵⁾ Pozsony káptalani levéltár 8. 2. 41. l. — ⁶⁾ Gr. Kemény: Kurznál Magaz. II. db. 3 füz. 311. l. — ⁷⁾ Teleky XII. 216. l. — ⁸⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ⁹⁾ Teleky XII. 218. l. — ¹⁰⁾ Szopori Nagy Imre gyűjt. — ¹¹⁾ Teleky XII. 220. l. — ¹²⁾ Henel Annales Siles. Sommersbergnél II. 363. l. — ¹³⁾ Fröhlich Dipl. Styr. I. 360. l. — ¹⁴⁾ Teleky XII. 222. l. — ¹⁵⁾ uo. 223. l. — ¹⁶⁾ uo. 225. l. — ¹⁷⁾ uo. 226. l. — ¹⁸⁾ uo. 227. 228. l. — ¹⁹⁾ Pozsonyi káptalani levéltárban levő XVI-dik században írt Formulae stylicorum című kézirat I. részében a 302-ik okirat szerint. — ²⁰⁾ Szirmay: Szathmár vármegye II. d. 12. l. — ²¹⁾ Teleky XII. 229. l. — ²²⁾ uo. V. 246. l. — ²³⁾ uo. XII. 232. l. — ²⁴⁾ uo. 233. l. — ²⁵⁾ uo. V. 251. l. — ²⁶⁾ uo. XII. 235. l.

1483.

I. Mátyás király Sopronból, hol még Február elején is tartózkodott, Tatai várába vonult, hol a bört egy részét töltötte, Martius vége felé azonban már Budán találjuk, hol az egész évben nyugodott.

Sopron Ján. 8.¹⁾

Sopron Febr. 2.²⁾

Tatai várában ³⁾

Buda Mart. 20. ⁴⁾

Buda Apr. 6. ⁵⁾ 11. ⁶⁾ 16. ⁷⁾

Buda Máj. 31. ⁸⁾

Buda Jul. 11. ⁹⁾ 21. ¹⁰⁾ 22. ¹¹⁾

Buda Oct. 7. ¹²⁾

Visegrád Oct. 25. ¹³⁾

Buda Nov. 29. ¹⁴⁾

Buda Dec. 10. ¹⁵⁾

---

¹⁾ Teleky XII. 240. l.

²⁾ Katona IX. 476. l.

³⁾ Bonfinius.

⁴⁾ Teleky XII. 242. l.

⁵⁾ Magyar tört. tár II. 211. l.

⁶⁾ Häberlin VII. d. 225. l., Pray Hist. Reg. H. II. 469. l.

⁷⁾ Eredetie papiron Modor városa levéltárában I. állás, I. kötet, I. szám.
Exemptionales, quibus Modrenses ab 1 aurei taxa liberantur., és
Langenn eml. munk.

⁸⁾ Pozsony városa rendezetlen irataiból és Teleky XII. 247. l.

⁹⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 191. l. és Tel. XII. 253. l.

¹⁰⁾ Teleky XII. 250. l.

¹¹⁾ Tarnóczy Kazmér laszkári (Nyitra m.) családi levéltárában.

¹²⁾ Teleky XII. 251. l.

¹³⁾ Pray Annal. IV. 168. l. Katona IX. 517. l.

¹⁴⁾ Teleky XII. 255. l.

¹⁵⁾ Wagner Dipl. Com. Sáros. 189. l., és Teleky XII. 256. l.

1481.

I. Mátyás király az év legnagyobb részét — az első 10 hónapot — Budán tölté, November elején Pozsonyba, végén Austriába harcoló seregéhez ment s Korneuburgot ostromolta, mely városba Dec. 4-kén be is vonult.

Buda Febr. 15.¹⁾

Esztergom Mart. 3.²⁾

Buda Mart. 7.³⁾ 14.⁴⁾ 21.⁵⁾ 24.⁶⁾ 28.⁷⁾

Buda Apr. 14.⁸⁾ 25.⁹⁾

Buda Máj. 3.¹⁰⁾

Buda Jul. 9.¹¹⁾

Buda Sept. 10.¹²⁾ 25.¹³⁾

Pozsony Nov. 11.¹⁴⁾

Encesdorf városában Nov. 25.¹⁵⁾

Korneuburg előtti táborában Dec. 1.¹⁶⁾ bevonul 4-kén.¹⁷⁾

---

¹⁾ Teleky XII. 262. l.

²⁾ Balajthy: Munkács . . . . . leírása 179. l.

³⁾ Katona IX. 535. l.

⁴⁾ Kovachich form. sol. 70. sz. 196. l.

⁵⁾ Teleky XII. 258. 260. l.

⁶⁾ uo. 264. l.

⁷⁾ Uj Magyar Muzeum 1856. 543. l.

⁸⁾ Teleky XII. 167. l.

⁹⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 131. l.

¹⁰⁾ Pozsony káptalani levéltárban 8. 2. 42.

¹¹⁾ Segesser: Die Beziehungen der Schweitzer zu Math. Corv. 87. l.

¹²⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltárában D. 1. 16. 17. l.

¹³⁾ Katona IX. 563. l.

¹⁴⁾ Teleky XII. 274. l.

¹⁵⁾ Katona IX. 564. l., Lünig Reichs-Archiv Pars Spec. Cont. IV. B. 11. Forts. 275. l.

¹⁶⁾, ¹⁷⁾ Teleky V. 306. l.

1485.

I. Mátyás királyt Jánúár végén Klosterneuburgban és a Wäringi táborban találjuk, majd Bécs ostroma vezetése mellett kisebb kirándulásokat is tett. Bécs Junius 1-én tárá fel kapuit, 3-kán a királyné is megérkezett Pozsonyból, s az év hátralevő részét itt töltvén — Tuln vivása s Neunkirchenbe létét kivévén — csak karácson estéjén érkeztek meg Budára.

Klosterneuburg városában Ján. 22.¹⁾

Wäringi táborból Bécs mellett Ján. 29.²⁾

Bécs alól Korneuburgba rándul Febr. 16.³⁾

Bécs alatt Mart. 15.⁴⁾

Ebersdorf feladásánál Mart. 18.⁵⁾

Bécs külvárosában Máj. 30.⁶⁾ a városba bevonul Jun. 1-jén déltájban⁷⁾ 2.⁸⁾ 3.⁹⁾ 4.¹⁰⁾ a királyné megérkezik 5-kén¹¹⁾ 7.¹²⁾ 24-én a rendek, város, egyetem, testületek, hódolatát elfogadja.¹³⁾

Bécs Jul. 15.¹⁴⁾

Tulnt megvívja Jul. 29.¹⁵⁾

Bécs Aug. 20.¹⁶⁾

Neunkirchenben Sept. 3.¹⁷⁾

Bécsi várában Oct. 4.¹⁸⁾

Bécs Nov. 22.¹⁹⁾ 23.²⁰⁾

Budára érkezik Dec. 24-kén nejével.²¹⁾

---

1) Teleky XII. 279. l. — 2) uo. 280. l. — 3), 4) uo. V. 310. l. — 5) uo. 311. l. — 6) Katona IX. 588. l. — 7-9) Teleky XII. 283-284. l. — 10) Batthyányi Leges Eccl. I. 519. l., Kovachich Vest. Comit. 401. l., Katona 588. l. — 11) Teleky V. 317. l. — 12) Rauchnál III. 331. Urbis Crems et Stein Acta. — 13) Teleky V. 319-322. l. — 14) Wagner: Dipl. Com. Sáros 192. l. — 15) Tichtel I. 328. l. — 16) Kolosvári jkönyv Cornides gyűjt. a magy. tud. Akad. birtokában. — 17) Mayer Theodor: 13 Urkunden über die Verpf. v. St. Pölten 20. l. — 18) Schlözer: Gesch. d. Deutschen in Siebenbürgen II. 73. l. — 19) Farlat: Illyr. Sac. IV. 130. l. — 20) Teleky XII. 288. l. — 21) Bonfinius,

1486.

I. Mátyás király Május közepéig Budán tartózkodott, majd Visegrádon, Junius végén pedig és Julius elején már Győrött találjuk. Julius közepén Pozsonyban, Augustus hó elején Stomfán volt. September elején Iglauban Ulászlóval találkozik s békét köt vele, majd Laa városát ostromolja, melyet Sept. végén feladnak neki. October közepén Reccz, November végén Eggenburg hódol neki, s így fényes diadallal vonult Bécsbe nejevel együtt Dec. 20-kán.

Buda Ján. 6.¹⁾ 25.²⁾

Buda Febr. 8.³⁾ 13.⁴⁾ 21.⁵⁾ 23.⁶⁾

Buda Mart. 13.⁷⁾ 19.⁸⁾ 30.⁹⁾

Buda Apr. 3.¹¹⁾ 4.¹¹⁾ 7.¹²⁾ 23.¹³⁾ 30.¹⁴⁾

Buda Máj. 11.¹⁵⁾

Visegrád Máj. 16.¹⁶⁾

Győrött Jun. 24.¹⁷⁾

Győrött Jul. 10.¹⁸⁾

Pozsony Jul. 19.¹⁹⁾

Stomfa Aug. 9.²⁰⁾

Iglau Sept. 1—11.²¹⁾

¹⁾ Eder Observ. in Felmer 223. l.

²⁾ Corpus Juris Hungarici, Farlat: Illyr. Sac. V. 449. l. Kovachich József. Var. Lect. 21. l., Katona IX. 611. l.

³⁾ Szilágyi Sándor gyűjt., és Hédervári k. i. gyűjt.

⁴⁾ Teleky XII. 304. l. — ⁵⁾ uo. 306. l. — ⁶⁾ uo. 307. l.

⁷⁾ Kovachich Suppl. ad Vest. Com. II. 206. l.

⁸⁾ Teleky XII. 308. l. — ⁹⁾ Katona IX. 695. l.

¹⁰⁾ Szilágyi Sándor gyűjt. — ¹¹⁾ Kovachich Vest. Com. 405. l.

¹²⁾ Schuller: Geschichte v. Siebenbürgen Urkb. 7. sz.

¹³⁾ Kerchelich: Hist. Episc. Zágráb. 185. l.

¹⁴⁾ ¹⁵⁾ Győri káptalan országos levéltárában.

¹⁶⁾ Kolosvári jkönyv Cornides gyűjt. a magy. tud. Akad. birtokában.

¹⁷⁾ Másolata gyűjt., Tel. XII. 313. l. — ¹⁸⁾ uo. 309. l. — ¹⁹⁾ uo. 311. l.

²⁰⁾ Archiv für Kunde Oestr. Gesch.-Quellen 1848. 1. füz. 78. l.

²¹⁾ 1. 2. 3. Teleky V. 376. l., — 4—11-ig Pessina: Mars Morav. 894. l. — 6-ra Katona IX. 767. l., — 7-re Teleky XII. 326. l.

Laa városát vivó hadi táborában Sept. 29.¹⁾

Laa városában Sept. 30.²⁾

Reecz városát vivó táborában Oct. 4.³⁾ 11.⁴⁾

Znaim Oct. 16.⁵⁾ 17.⁶⁾

Eggenburg városát vivó táborában Oct. 19.⁷⁾

Reecz városában Oct. 22.⁸⁾ 27.⁹⁾

Eggenburg városát vivó táborában Nov. 9.¹⁰⁾ 14.¹¹⁾ 15.¹²⁾
17.¹³⁾ 19.¹⁴⁾ 21.¹⁵⁾

Eggenburg városában Nov. 29.¹⁶⁾

Bécsbe fényes bevonulást tart Dec. 20.¹⁷⁾ nejével.

Bécs Dec. 29.¹⁸⁾

¹⁾ Teleky XII. 330. l.

²⁾ Farlat Illyr. Sacr. V. 498. l.

³⁾ Teleky XII. 332. l.

⁴⁾ Wadding Annal. XIV. d. 420. l.

⁵⁾ Teleky XII. 333. l.

⁶⁾ uo. 335. l.

⁷⁾ uo. 336. l.

⁸⁾ Archiv der k. Akademie in Wien 1848. 1. füz. 79. l.

⁹⁾ Schmitt Episc. Agr. II. 121. l.

¹⁰⁾ Teleky XII. 341. l.

¹¹⁾ De Linck: Annal. Claravallens. II. 279. l.

¹²⁾ Tud. Gyűjt. 1830. III. füz. 105. l.

¹³⁾ Teleky XII. 343. l.

¹⁴⁾ uo. 344. l.

¹⁵⁾ uo. 345. l.

¹⁶⁾ Pray Hier. II. 357. l.

¹⁷⁾ Bonfinius és Hormayr Wien s. Gesch. u. ihre Denkw. IV. 1. 63. l.

¹⁸⁾ Szilágyi Sándor gyűjt.

1487.

I. Mátyás király Bécsből Ján. 13-kán a Német-Ujhelyt vivó táborba indul s azt egygyesség útján Aug. 17-kén átveszi, azonban az ostrom alatt más helyeken is megfordult, például Ján. végén és Február elején Lichtenvert-en, Martius 11-től osztra ország-gyűlést tart a bécsi mezőn, ezenkívül megfordult még Sopronban Május elején, Schottvien városában Augustus elején. Későbbén September és November elején Bécsben, November végén és December elején St. Pöltenben, végén bécsi várában tartózkodott.

Bécs Ján. 2.¹⁾ 5.²⁾ 13-kán elindul Német-ujhelyt ostromló táborába.³⁾

Bécs-ujhely körítésénél Ján. 25.⁴⁾

Lichtenvert Ján. 28.⁵⁾

Lichtenvert Febr. 3.⁶⁾

Bécsi mezőn⁷⁾ ország-gyűlést tart az osztrákokkal Mart. 11.⁸⁾
Jun. vége feléig.⁹⁾

Mezőn (im Felde) Mart. 31.¹⁰⁾

Bécs-ujhely alatt Apr. 16.¹¹⁾

Sopron Máj. 7.¹²⁾ 27.¹³⁾

Mezőn Jun. 22.¹⁴⁾

---

¹⁾ Koller: Hist. Episc. 5. Eccl. IV. 436. l.

²⁾ Pez Bernát Cod. dipl. III. 425. l.

³⁾ Teleky V. 397. l.

⁴⁾ Magyar Sajtó 1856. 123. szám.

⁵⁾ Hormayr Archiv 1810. 566. l., és Kurz Gesch. Friedrich IV. 286. l.

⁶⁾ Preuenhuber 139. l.

⁷⁾ de Linck Annal. Claravall. II. 281. l.

⁸⁾ Lásd előbb az ⁵⁾ jegyzést.

⁹⁾ de Linck e. h. II. 381. l.

¹⁰⁾ Teleky XII. 347. l.

¹¹⁾ uo. 349. l.

¹²⁾ Árpádia I. 192. l.

¹³⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 555. l.

¹⁴⁾ de Linck Annal. Clarav. II. 281. l.

Német-ujhelyt ostromló haditáborában Jun. 29. ¹⁾
 Schottvien városában Aug. 6. ²⁾
 Német-ujhely alatt Aug. 12. ³⁾ 17-kén ⁴⁾ feladatik neki.
 Bécs Sept. 4. ⁵⁾
 Bécs-ujhely Sept. 7. ⁶⁾
 Bécs-ujhely várában Sept. 29. ⁷⁾ Oct. 2. ⁸⁾
 Bécsi várában Nov. 11. ⁹⁾
 St.-Pölten Nov. 30. ¹⁰⁾ Dec. 16. ¹¹⁾
 Bécsi várában Dec. 25. ¹²⁾

---

¹⁾ Pozsonyi káptalani magánylevéltár A. 7. 3., a feltár szerint A. 10. 106. E.

²⁾ Kovachich: Suppl. ad Vest. Com. II. 267. l.

³⁾ Pozsonyi káptalani magány levéltár Capsa A. Fasc. 7. Nr. 4. a feltár szerint A. 10. 106. E.

⁴⁾ Annales Styriae III. 162. l. Haug. Ung. chron. 61.

⁵⁾ de Linck Annal. Claravall. II. 281. l.

⁶⁾ Fasching Nova Dacia II. 82. l.

⁷⁾ Schuller: Gesch. v. Siebenbürg. 7. l.

⁸⁾ Teleky XII. 352. l., Uj Magyar Muz. 1856. 551. l.

⁹⁾ Eder Observ. in Felmer 230. l.

¹⁰⁾ Langenn 172. l.

¹¹⁾ uo. 543. l.

¹²⁾ Mayer 13 Urkunden über die Verpfändung v. St. Pölten u. Mautern. 21. l.

1488.

I. Mátyás király az egész évet Bécsi várában tölté, kivéven azon pár napot, melyet Reecz városában időzött, a mikor Fridrik császár követével a fegyverszünetet meghosszította.

Bécs várában Ján. 16.¹⁾ 14.²⁾

Bécsi várában Febr. 6.³⁾ 13.⁴⁾ 15.⁵⁾ 25.⁶⁾

Bécsi várában Mart. 10.⁷⁾

Reecz városában Fridrik követével a fegyverszünetet meghosszítja Mart. végén.⁸⁾

Bécsi várában Apr. 16.⁹⁾ 18.¹⁰⁾

Bécs Máj. 5.¹¹⁾

Bécs Jun. 24.¹²⁾ 25.¹³⁾

Bécs Sept. 5.¹⁴⁾ 22.¹⁵⁾ 29.¹⁶⁾

Bécs Oct. 3.¹⁷⁾

Bécs Nov. 29.¹⁸⁾

Bécsi várában Dec. 8.¹⁹⁾ 9.²⁰⁾

1) Kaprinai: Hung. Dipl. I. 228. l., Teleky XII. 389. l.

2) Mayer: 13 Urkunden 22. l.

3) Teleky XII. 396. l. — 4) Chmel.: Archivban I. 92. l.

5) Rác Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. birtokában és Tel. XII. 398. l.

6) uo. 400. l. — 7) Fejér Croatia et Slav. disq. 77. l.

8) Pray Annal. IV. 198. l. de Linck 287. l.

9) Teleky XII. 403. 405. l.

10) Magyar tört. okm. tár I. 7. l.

11) Eredetie börhártyán a Nemz. Muzeum levéltárában.

12) 13) Segesser: Die Bezieh. der Schweitzer zu Math. Corv. 49. l.

14) Wagner: Dipl. Com. Sáros. 132. l., és Uj magyar Muzeum 1860. 417. l.

15) Lünig Cod. Germ. Dipl. II. 583. l.

16) Teleky XII. 415. l.

17) uo. 417. l.

18) Katona IX. 870. l.

19) de Linck Annal. Claravall. II. 289. l., Ferrarius de rebus Prov. Ord. Praed. 454. l.

20) Chmel.: Archivban I. 96. l.

1489.

I. Mátyás király Martius közepén Bécsből beteges állapota miatt hajón hozatá le magát Budára, hol azután az egész évet töltötte.

Bécs Ján. 6.¹⁾ 24.²⁾

Bécs Febr. 14.³⁾

Bécs Mart. 11.⁴⁾ 16-kán hajóra ül.⁵⁾

Buda Máj. 28.⁶⁾

Buda Jun. 1.⁷⁾ 5.⁸⁾ 11.⁹⁾ 23.¹⁰⁾

Buda Jul. 7.¹¹⁾ 10.¹²⁾

Buda Aug. 6.¹³⁾ 15.¹⁴⁾ 24.¹⁵⁾

Buda Oct. 2.¹⁶⁾

Buda Nov. 16.¹⁷⁾ 23.¹⁸⁾

Buda Dec. 15.¹⁹⁾

---

¹⁾ Eredetie a gróf Erdődy nemzetség levéltárában, Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. I. 416. l.

²⁾ Archiv der k. Akademie der Wissenschaften I. d. 97. l.

³⁾ Gr. Teleky Huny. k. XII. 434. l.

⁴⁾ uo. 436. l.

⁵⁾ Tichetel Rauchnál II. 557. l.

⁶⁾ Kaprinai: Histor. dipl. temp. Mathiae de Hunyad II. 485. l. 6. jegyzésében.

⁷⁾ Gr. Teleky XII. 451. l.

⁸⁾ Fejér: Croatia et Slavonia disq. 79. l.

⁹⁾ Teleky XII. 452. 454. l.

¹⁰⁾ uo. 456. l., és Dipl. reg. Hung., ivrét, a gróf Festetics család kesztelyi könyvtárában.

¹¹⁾ Archiv der k. Akademie der Wissenschaften I. d. 99. l.

¹²⁾ Teleky XII. 460. l.

¹³⁾ Appendix ad Ranzan 263. Zsámboki.

¹⁴⁾ Teleky XII. 463. l.

¹⁵⁾ Másolata gyűjteményemben.

¹⁶⁾ Teleky XII. 470. l.

¹⁷⁾ uo. 476. l.

¹⁸⁾ Archiv der k. Akademie der Wissenschaften I. 98. l.

¹⁹⁾ Teleky XII. 478. l.

1490.

I. Mátyás király Február havában Bécsbe utazott, hol April 6-kán meghalt.

Buda Ján. 1.¹⁾ 15.²⁾

Visegrád Ján. 17.³⁾

Bécsi várában Febr. 19.⁴⁾ 20.⁵⁾ 26.⁶⁾

Bécs Mart. 17.⁷⁾ 22.⁸⁾ 29.⁹⁾ 31.¹⁰⁾

Bécs Apr. 4.¹¹⁾ 5.¹²⁾ 6-dikán ¹³⁾ reggel 7 és 8 óra közt meghalt, holt teste 11-kén hajóra tétetett¹⁴⁾ s Budán keresztül Székes-fehérvárra vitetvén ott Apr. 25-kén eltemettetett.

¹⁾ Teleky XII. 480. l.

²⁾ Rácz Károly gyűjteményében a magy. tud. Akad. I.tárában.

³⁾ Fridwalszky : Miner. 116. l.

⁴⁾ Rácz Károly gyűjteményében említett helyen.

⁵⁾ Pozsony városa rendezetlen irataiból.

⁶⁾ Teleky XII. 484. l.

⁷⁾ Lünig Reichs Arch. Pars Spec. Cont. I. Forts. I. 333. l.

⁸⁾ Pez Bernátnál Cod. dipl. III. 427. l.

⁹⁾ Teleky XII. 486. l.

¹⁰⁾ Segesser: Die Beziehungen der Schweitzer zu Mathias Corv. Kön. v. Ung. 60. l.

¹¹⁾ Kaprinai : Hung. dipl. I. 11. , Teleky V. 500—502. l.

¹²⁾ Teleky uo.

¹³⁾ uo. és XII. 486. l.

¹⁴⁾ uo. V. 505. , Tichtel Rauchnál 558. l.

II. ULÁSZLÓ,

Erzsébet királyné (Zsigmond király leányának) **unokája,**

IV. Kázmér lengyel király és Erzsébet hercegnő

(V. László király nővérének) **fia.**¹⁾

1490 Sept. 21²⁾—1516 Mart. 13-ig.³⁾

1456. Mart. 1. született.⁴⁾

1471. Mint Hunyady Mátyás királyunk vetélytársa Krakóból Jul. 25-kén elindul 7000 lovas s 2000 gyaloggal s Troppau, Neisse, Glatz, Klokzon keresztül Prágába bevonul Aug. 19-kén s 22-kén cseh királylyá koronáztatik.⁵⁾

1490.

II. Ulászló király 15,000-nyi had kíséretében várta az ország határán Julius havában a magyar trónrai megválasztását hírül hozó követséget, ezekkel Nagy-szombat és Esztergomon keresztül Budára érkezett Aug. 9-kén. Sept. 13-kán Székes-fehérvárra indult, hol 18-kán magyar királylyá koronáztatott, innét Budára visszatérve az év végeig itt maradt, Albert testvére ellen sereg-gyűjtéssel foglalkozva.

Nagy-szombat Jul. 26.⁶⁾ Farkashida melletti táborában Jul. 31-kén⁷⁾ fogadják a honnagyok.

¹⁾ Katona : Historia critica Regum Hungariae Ord. XVII. 1. l.

²⁾ Corpus Juris Hung.

³⁾ Katona eml. munk. Ord. XVIII. 941. l.

⁴⁾ Dlugoss XIII. k. 184. l.

⁵⁾ Teleky IV. az 1471. évnél.

⁶⁾ Szalay Ágoston gyűjteményében.

⁷⁾ Corpus Juris Hung.

Sempte, Párkány, Esztergomon keresztül Budára és Aug. 9.¹⁾
Budai várában Aug. 12.²⁾ 13.³⁾

Budáról elindul Sept. 13.⁴⁾ Székes-fehérvár Sept. 16.⁵⁾ 18-
dikán megkoronáztatik.⁶⁾

Buda Oct. 10.⁷⁾ 16.⁸⁾ 21.⁹⁾ 25.¹⁰⁾ 28.¹¹⁾ 31.¹²⁾

¹⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 564. l.

²⁾ Pray: Epistolae Procerum Regni Hungariae I. 11. l., Kaprinai: Hung. dipl. I. 292. l., és Kassa városa levéltárában.

³⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 137. l.

⁴⁾ Pray: Epistolae Procerum Regn. Hung. I. 18. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 138. l., és Kassa városa levéltárában, elindulására nézve.

⁵⁾ Pray: Epist. Proc. Reg. Hung. I. 12. l.

⁶⁾ Dr. Horváth: Magy. o. tört. II. 565. l.

⁷⁾ Szepesi káptalan levéltárában.

⁸⁾ Pray: Epist. Proc. I. 13., Wagner: Dipl. Com. Sáros. I. 139. l., és Kassa városa levéltárában.

⁹⁾ Dr. Horváth: Magy. o. tört. II. 585. és Kassa városa levéltárában.

¹⁰⁾ Dipl. reg. hung. 4-rét, IV. kötet, a gróf Festetics család kezthelyi könyvtárában.

¹¹⁾ Pray: Epist. Proc. I. 17. l., és Gróf Teleky: Hunyadyak kora M. o. XII. 490. l.

¹²⁾ Dr. Horváth: M. o. tört. II. 566. l.

1491.

II. Ulászló király Szapolyai István nádor s vezérével az év elején Albert testvére ellen indult, kit Kassa alól elűzven, vele békét kötött s visszatért Budára Martius havában, de már Május végén újra egy másik trónkövetelő Miksa osztra herceg ellen kellett vezetni seregeit, s Székes-fehérvárt ostromolni, melynek Jul. 29. történt átvétele után a palotai várba szállott, hol Aug. havát eltöltötte, innét Budára ment, hol Miksa herceg meghaltalmazottival megkötvén a békét, fővárosából ki sem mozdult az 1494-dik év tavaszáig.

Eger Ján. 15.¹⁾ Mohi városában (Sajó mellett) Ján. 18.²⁾

Kassa melletti táborban Febr. 15.³⁾ Kassa városa mind két oldalán táborozó hadserege között Febr. 20.⁴⁾ a városba bevonul Febr. 24-kén.⁵⁾

Kassa Mart. 4.⁶⁾ Buda Apr. 9.⁷⁾ 12.⁸⁾ Máj. 23.⁹⁾

Buda Jun. 15.¹⁰⁾ Székes-fehérvárt vivó táborába érkezik Jun. 21. 29-kén feladatik s bevonulását tartja. 30.¹¹⁾

Palotai várban Aug. 9.¹²⁾ 20.¹³⁾ 24.¹⁴⁾ 26.¹⁵⁾ 28.¹⁶⁾

Buda Sept. 19.¹⁷⁾ 29.¹⁸⁾ Nov. 11.¹⁹⁾ 17.²⁰⁾ 30.²¹⁾ Dec. 6.²²⁾ 13.²³⁾

1) Katona: Hist. crit. Regum Hung. Ord. XVII. 146. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 140. l. — 2) uo. 141. l., Katona eml. munk. 147. l., és Pray: Epist. Proc. Reg. Hung. I. 29. l. — 3) Kassa városa levéltárából. — 4) Katona eml. munk. Ord. XVII. 176. l. — 5) Wagner: Anal. Scep. I. 70. l. — 6) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 25. l. — 7) uo. 22. l. — 8) Dr. Horváth: Magy. o. tört. II. 585. l. — 9) Katona eml. munk. Ord. XVII. 289. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 17. l. — 10) Katona e. m. Ord. XVII. 290. l. — 11) Pray: Epist. Proc. R. H. I. 26. l. — 12) uo. 28. l., Wagner: Dipl. Com. Sáros. 143. l. — 13) Dipl. Reg. Hung., ivrét, a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárban. — 14) uo. 76. l., és Katona e. m. XVII. 206. l. — 15) Eredetie a hédervári levéltárban. — 16) Déés városa levéltárban. — 17) Uj magyar Muzeum 1853. 327. l., Hornyik János: Kecskemét város története I. 219. l. — 18) Katona e. m. Ord. XVII. 292. l. — 19) Kollár Ferenc Ádám kézirati gyűjteményéből. — 20) Pesti Napló 1853. Dec. 29-ki 1141-dik száma. — 21) Kaprinai: Hung. dipl. I. 306. l., és Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 31. l., továbbá Wagner: Dipl. Com. Sáros. 145. l., végre Kassa városa levéltárban. — 22) Katona e. m. XVII. 257. l. — 23) Másolata gyűjteményemben.

1492.

Budai hongtyúlélen Febr. 13.¹⁾

Buda Mart. 16.²⁾

Buda Apr. 1.³⁾

Buda Máj. 1.⁴⁾ 12.⁵⁾

Buda Jún. 7.⁶⁾

Buda Jul. 3.⁷⁾ 6.⁸⁾ 10.⁹⁾ 31.¹⁰⁾

Buda Aug. 29.¹¹⁾

Buda Sept. 21.¹²⁾ 22.¹³⁾ 26.¹⁴⁾

Buda Dec. 5.¹⁵⁾ 11.¹⁶⁾

1493.

Buda Febr. 10.¹⁷⁾ 12.¹⁸⁾ 23.¹⁹⁾ 26.²⁰⁾

Buda Apr. 13.²¹⁾

Buda Aug. 22.²²⁾

Buda Oct. 17.²³⁾ 20.²⁴⁾

Buda Dec. 3.²⁵⁾ 8.²⁶⁾

---

¹⁾ Katona : Hist. crit. R. Hung. Ord. XVII. 450. l. — ²⁾ uo. 449. l. —

³⁾ Petri de Warda . . . Archiepiscopi Epistolae cum nonnullis Wladislai II. Regis Hung. literis 23. — ⁴⁾ Rácz Károly gyűjteményében a magy. tud. Akad. ltárában. — ⁵⁾ Petri de Warda Epist. cum nonnullis Wlad. II. R. H. lit. 5. l. — ⁶⁾ Ifju Palugyai Imre: Magyarorszáág leírása IV. 699. l. — ⁷⁾ Dipl. reg. Hung., ivrét, a gróf. Festetics család keszthelyi könyvtárában. — ⁸⁾ Petri de Warda lit. 25. — ⁹⁾ uo. 7. l. — ¹⁰⁾ Paur Iván gyűjt. — ¹¹⁾ Szilágyi Sándor gyűjt. — ¹²⁾ Petri de Warda lit. 162. l. — ¹³⁾ uo. 28. l. — ¹⁴⁾ uo. 165. l. — ¹⁵⁾ Mathiae Dogiel Codex Dipl. Regni Poloniae et Magni Ducatus Litvaniae. Vilnae, 1758. Tomus I. 86. l. — ¹⁶⁾ Szopori Nagy Imre és saját gyűjteményemben.

¹⁷⁾ Pozsony városa arany pecsétés levelének másolata a pannonhalmi könyvtárban. — ¹⁸⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltára C. 9. 105. l. — ¹⁹⁾ Dr. Horváth: Magyaror. tört. II. 580. l. — ²⁰⁾ Dipl. reg. Hung. 4-rét, IV. köt. a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — ²¹⁾ Katona e. m. Ord. XVII. 549. l. Wagner: Dipl. Com. Sáros. 147. l. — ²²⁾ Esztergomi okm. gyűjt. a pannonhalmi könyvtárban. — ²³⁾ Dr. Horváth: Magy. o. tört. II. 580. l. — ²⁴⁾ Petri de Warda lit. 15. l. — ²⁵⁾ Dobner Gelazius: Monumenta historica Bohemiae. I. 259. l. — ²⁶⁾ Kolosvári jkönyv Cornides gyűjteményében a magy. tud. Akad. könyvtárában.

II. Ulászló király Martius közepén ki-indulván Budáról, Eger, Kassán keresztül Lőcsére ment, hol Albert öcscsével találkozott April elején. Innét Kassára, hol hét hétig mulatott, majd Erdélybe vonult s Kolosvár, Medgyes s Szeben városait járta meg Augustus havában. September közepén Temesvár felé tartott, majd Pétervárad és Nándor-fejérvárt látogatta meg, honnét Bács városába huzódott s Ujlak vivása alatt itt tartózkodván, ennek bevétele után ide költözött.

Buda Ján. 6.¹⁾ 10.²⁾ 13.³⁾ 31.⁴⁾

Buda Febr. 9.⁵⁾ 17.⁶⁾ 20.⁷⁾

Buda Mart. 11.⁸⁾ 12.⁹⁾ Egerben Bakáts Tamás püspök fogadja s vendégli.

Kassa Mart. 30.¹⁰⁾

Eperjes, Szeben, Lőcse Apr. 7.¹¹⁾ 13.¹²⁾

Kassa Máj. 10.¹³⁾

Kassa Jun. 2.¹⁴⁾

---

¹⁾ Petri de Warda: Epistolae 41. l.

²⁾ Kaprinai II. 181. ¹⁾ alatt.

³⁾ Eredetie a pannonhalmi házi ltárban.

⁴⁾ Diplom. reg. hung., 4-rét IV. kötet, a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában.

⁵⁾ Rácz Károly gyűjt. a magyar t. Akad. ltban.

⁶⁾ F. Győri Nagy Iván: Lubellei és kislaludi Liphay család nemzékrendje és oklevelei. Oklevelek 7. l.

⁷⁾ Régi magyar nyelvemlékek II. 41. l.

⁸⁾ Katona e. m. XVII. 618. l.

⁹⁾ uo. 619. l

¹⁰⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltárában.

¹¹⁾ Petri de Warda Ep. 201. l.

¹²⁾ Katona e. m. XVII. 638. l.

¹³⁾ Petri de Warda Ep. 204. l.

¹⁴⁾ Katona XVII. 654. l.

Nagy-várad Jul. 28. ¹⁾
 Nagy-várad Aug. 6. Kolosvár, Medgyes, ²⁾ Nagy-szeben vá-
 rosában Aug. 24.³⁾ 28. 30.
 Nagy-szeben Sept. 2. 4. 13. 14.
 Temesvár Sept. 25. 30.
 Zentá-n (in Zyntha) Oct. 21.
 Pétervárad Oct. 24. 29.
 Pétervárad Nov. 2. 5. 8. 10. 12. 13-kán megindult Nándor-
 fehérvár felé.
 Nándor-fehérvár Nov. 14., vissza Péterváradra, honnét Nov.
 17-kén újra utra kelt és másnap Nov. 18-kán Bács vá-
 rosába érkezett. Nov. 20. 21. 23. 26. 30.
 Bács Dec. 1. 5. 10. ⁴⁾
 Athia városában Dec. 16.⁵⁾
 Bács Dec. 23. ⁶⁾
 Ujlak Dec. 27. 30. ⁷⁾

---

^{1), 2)} Johann Christian Engel: Geschichte des ungarischen Reichs I. kötetében.

³⁾ Eredetie Déés városa levéltárában, és Dipl. reg. Hung., 4 rét, IV. köt., a gróf Festetits család keszthelyi könyvtárában.

⁴⁾ Joh. Christ. Engel említett munkája első kötetében.

⁵⁾ Ujlakon innen, lásd Verancsics munkáit I. 291. l., adatunk Katona e. m. Ord. XVII. 674. l., és Dipl. reg. Hung., 4 rét, IV köt., a gróf Festetits család keszthelyi könyvtárában.

⁶⁾ Petri de Warda Ep. 3.

⁷⁾ J. Chr. Engel említ. munk. I. kötetében.

II. Ulászló király a dühöngő pestis miatt az egész évet részint utazás, részint vadászattal tölté. Jánúár elején Ujlakon (Szerém megyében) találjuk, honnét Verőce városába, Pécsre, hol Martiust és April elejét tölté, majd Apr. 9-kén Budára érkezett. Itt és vidékén pár holnapot töltve, hozzá fogott a vadászathoz Pest, Pilis, Heves, Fejér és Komárom megyékben. October közepén az alsó vidékre rándult, u. m. Tolna, Baranya, Bács és Verőce megyékbe, innét a hó végén Szeged, Csanád és Temesvárt, November közepén Nándor-fehérvárt látogatta meg, ezután Bács városába utazott, hol az év végeig időzött.

Ujlak Ján. 2.¹⁾ 4.²⁾ 8.³⁾

Zathán Ján. 10. ⁴⁾

Szent-mihályon Ján. 26. ⁵⁾

Verőce városában Ján. 31. ⁶⁾

Verőce városában Febr. 2. ⁷⁾ 3. ⁸⁾ 23. ⁹⁾ 25. ¹⁰⁾ 28. ¹¹⁾

Verőce városában Mart. 1. ¹²⁾ Pécsi várban Mart. 2. ¹³⁾ 3. ¹⁴⁾
4. ¹⁵⁾ 7. ¹⁶⁾ 8. ¹⁷⁾ 10. ¹⁸⁾ 13. ¹⁹⁾ 16. ²⁰⁾ 20. ²¹⁾ 23. ²²⁾ 26. ²³⁾ 27. ²⁴⁾

Pécsi várban Apr. 1. ²⁵⁾ 3. ²⁶⁾ 6. ²⁷⁾ Budára érkezik Apr. 9. ²⁸⁾
10. ²⁹⁾ 14. ³⁰⁾ 27. ³¹⁾

Visegrád Máj. 1. ³²⁾ 3. ³³⁾

Buda Máj. 6. ³⁴⁾ 16. ³⁵⁾ 17. ³⁶⁾

Pesten estelizett Máj. 24. ³⁷⁾

Buda Máj. 27. ³⁸⁾ 28. ³⁹⁾

Buda Jun. 5. ⁴⁰⁾ 7. ⁴¹⁾ 8. ⁴²⁾

1—4) Johann Christian Engel: Geschichte des ungrischen Reichs I.

5) Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 583. l., és Pozsony városa rendezetlen irataiból. — 6) uo.

7—29) Joh. Christ. Engel: Geschichte des ungr. Reichs I.

30) Uj magy. muz. 1860. 206. l.

31—38) J. Chr. Engel: Gesch. d. ung. R. I.

39) Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban.

40), 41) Engel e. m.

42) uo., és Pray: Epist. Proc. Regn. Hung. I. 38. l.

Pilis Jun. 9.¹⁾
 Buda Jun. 9.²⁾ 12.³⁾ 14.⁴⁾ 18.⁵⁾ 19.⁶⁾ 20.⁷⁾ 22.⁸⁾ 27.⁹⁾
 Buda Jul. 2—5.¹⁰⁾ 6-dikán Visegrádra indul vadászatra, ugy
 Tatára Jul. 8. és Komáromba. Tatából Jul. 23-kán est-
 vére Budára érkezett. 26. 31.¹¹⁾
 Buda Aug. 1.¹²⁾ 2—15. 16-dikán elindul vadászni Csepel szí-
 getére. Izsaszeznél Aug. 25—28-kig vadászaton.
 Vata Sept. 11. (?) Tata Sept. 15. Monyoród körül vadászaton.
 Csákvár Sept. 19. Tata és Gesztes körüli vadászaton
 Sept. 21. Visegrád Sept. 29. 30.
 Székes-fehérvár Oct. 2. 4.
 Gesztes Oct. 4.
 Csákvár Oct. 6. 7. 9.
 Székes-fehérvár Oct. 10.
 Tolna, Sexárd Oct. 12.
 Valpó Oct. 14.¹³⁾
 Szegeden Oct. 23.¹⁴⁾ 24. 25-kén elindul Csanádra 31.
 Csanád Nov. 2.
 Temesvár Nov. 5. 6.
 Nándor-fehérvár Nov. 15.
 Bács városában Nov. 20. Dec. 31-ig.¹⁵⁾
 Bács városában Dec. 21.¹⁶⁾

---

¹⁾ Engel e. m. I. 77. l.

^{2—7)} uo. 78. l.

⁸⁾ uo., és egy eredeti okmányja a Békássy család levéltárában.

^{9—11)} Engel e. m.

¹²⁾ Katona Ord. XVII. 788. l.

¹³⁾ Engel e. m.

¹⁴⁾ Katona Ord. XVIII. 93. l. ezen okmányt 1497-re teszi, de akkor Oct. 27-kére esnék, ő pedig már ekkor Csanádon volt, így tehát ez évre tettem, a mikor csakugyan Szegeden mulatott.

¹⁵⁾ Engel e. m.

¹⁶⁾ Petri de Warda . . . litterae 82. l.

1496.

II. Ulászló király Január havában Bácsról elindulván a Valpói várba szállt, honnét Babocsa, Sümeg, Szombathely és Sopronyon keresztül Február elején Pozsonyba érkezett, hol több holnapig mulatott, a nyárra Budára ment s kevés kivétellel az egész évet itt töltötte.

Bács Ján. 1.¹⁾ Valpói várban Ján. 18.²⁾ Babocsa, Sümeg, Szombathely, Soprony.³⁾

Pozsony Febr. 8.⁴⁾ 16.⁵⁾ Mart. 1.⁶⁾ 23.⁷⁾

Pozsony Apr. 6.⁸⁾ 9.⁹⁾ 15.¹⁰⁾ 18.¹¹⁾

Buda Máj. 17.¹²⁾

Buda Jun. 9.¹³⁾ 10.¹⁴⁾ 17.¹⁵⁾ 19.¹⁶⁾

Buda Sept. 14.¹⁷⁾ Oct. 4.¹⁸⁾

Tata Nov. 17.¹⁹⁾

Buda Dec. 8.²⁰⁾ 23.²¹⁾

---

1) Eredetie a hédervári levéltárban. 2) Katona T. XI. Ord. XVIII. 30. l., és Wagner: Anal. Scep. IV. 25. l. — 3) Bonfinius Dec. V. lib. 5. 748. l. — 4) uo., és Pray: Epist. Proc. Reg. Hung. I. 40. l. — 5) Katona O. XVIII. 31., ámbár Wagner: Dipl. Com. Sáros. 192. l. 1491-re teszi, én mégis ide helyezem, mert ő akkor Budán volt, egyébként sexto-t könnyen primónak olvashatták. — 6) Pozsonyi káptalan levéltárában Capsa A. Fasc. 8. Nr. 6. l. sz. A. 7. 55. l. — 7) Uj magy. Muzeum 1860. 252. l. — 8) Dr. Horváth: Magy. orsz. tört. II. 586. l., és Dipl. Reg. Hung., 4 rét, IV kötet, a gróf Festetics család keszthelyi levéltárában. — 9) Pozsonyi káptalan magány levéltára E. 2. 48. l. — 10) Dobner Gelazius: Nom. hist. Boh. Tom. I. 261. l. — 11) Paur Iván gyűjteményében, Statutoria pro Bekesfalvi, feria secunda proxima ante festum Nativitatis b. Georgy Martyris; és a pozsonyi káptalan országos levéltárában XII. 2. 5. l. — 12) Dipl. reg. Hung., 4 rét, IV köt., a gróf Festetics család keszthelyi levéltárában. — 13) Katona O. XVIII. 55. l. — 14) Régi magyar nyelvemlékek 2. k. V. l. — 15) Katona O. XVIII. 56. l. — 16) Pozsonyi káptalan magány levéltára C. 11. 129. l. — 17) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 18) Katona Ord. XVIII. 64. l., Kapriuai: Hist. dipl. temp. Mathiae de Hunyad II. 485. 19) jegyzés. — 19) Dr. Horváth: M. o. tört. II. 595. l. — 20) Katona O. XVIII. 67. l. — 21) Eredetie Déés városa levéltárában.

1497.

Buda Ján. 1.¹⁾
 Buda Apr. 4.²⁾ 12.³⁾
 Buda Sept. 15.⁴⁾ 16.⁵⁾ 17.⁶⁾
 Buda Nov. 6.⁷⁾
 Pesti országgyűlésen Nov. 25.⁸⁾
 Buda Dec. 15.⁹⁾

1498.

Buda Ján. 6.¹⁰⁾ Mart. 2.¹¹⁾ 4.¹²⁾
 Buda Maj. 6.¹³⁾ 15.¹⁴⁾ 21.¹⁵⁾ 25.¹⁶⁾ 26.¹⁷⁾
 Buda Jun. 4.¹⁸⁾ 24.¹⁹⁾ Jul. 15.²⁰⁾
 Buda Aug. 1.²¹⁾ Sept. 11.²²⁾
 Buda Nov. 21.²³⁾ 29.²⁴⁾
 Buda Dec. 8.²⁵⁾

---

¹⁾ In die strennarum, Pozsonyi káptalan levéltárában H. 8. 132. l. — ²⁾ Katona: Hist. crit. Regum Hung. Tomulus XI. Ord. XVIII. 74. l., és Wagner Károly Anal. Scep. I. 87. l. — ³⁾ Gyűjteményekben, kiadtam a Győri tört. és régészeti füzetek I. 128—130. lapjain. — ⁴⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltárában B. 3. 22. l. — ⁵⁾ Pozsonyi káptalan magány levéltárában C. 9. 107. l. — ⁶⁾ Pozsony városi levéltár C. 2. 24. l. — ⁷⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban és a Pozsony káptalani lt. 8. 2. 44. l. — ⁸⁾ Oklevél-gyűjteményekben. — ⁹⁾ C. ppria dni Regis. Brezowyczai Iwanowych Miklósnak megengedi, hogy Potholy Mihályt fiának fogadhassa, eredetie a győri káptalan sekrestyéjében 39-dik fiók, 8 csomag, 1-ső számában a Juranics Antal néhai győri püspök családi iratai közt. — ¹⁰⁾ Nemz. Muz. Miller Chartularium Hung. Dipl. Tom. XVI. 464. l. 4 rét. — ¹¹⁾ Pozsony városi levéltár Lad. S. Fasc. 3. Nr. 62. — ¹²⁾ Fejér: Croatia et Slav. disquisita 51. l. — ¹³⁾ Codex Dipl. VI. 2. 182. l. — ¹⁴⁾ Pozsony káptalani levéltár 8. 2. 46. l. — ¹⁵⁾ Pozsony káptalani ltár 8. 2. 47. l. — ¹⁶⁾ Dipl. Reg. Hung., 4 rét, IV köt., a gróf Festetics család keszthelyi levéltárában. — ¹⁷⁾ Pozsony káptalani ltár 7. 2. 28. l. — ¹⁸⁾ Ifj. Palugyay Imre: Magyaror. leirása II. 269. l. — ¹⁹⁾ C. d. VI. 2. 182. l. — ²⁰⁾ uo. X. 4. 124. l. — ²¹⁾ Dogiel I. 95. l. — ²²⁾ Pozsony káptalani levéltár 7. 2. 27. l. — ²³⁾ Katona. Ordine XVIII. 177. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 148. l. — ²⁴⁾ Pozsony káptalani levéltár 8. 2. 48. l. — ²⁵⁾ Dogiel I. 95. l.

1499.

Buda Ján. 28.¹⁾
 Buda Febr. 13.²⁾
 Buda Máj. 13.³⁾ 14.⁴⁾ 21.⁵⁾ 24.⁶⁾
 Buda Jul. 15.⁷⁾ 25.⁸⁾
 Visegrád Sept. 4.⁹⁾
 Buda Oct. 18.¹⁰⁾
 Buda Nov. 30.¹¹⁾

1500.

Buda Ján. 11.¹²⁾
 Buda Febr. 11.¹³⁾ 26.¹⁴⁾
 Buda Apr. 23.¹⁵⁾
 Buda Máj. 29.¹⁶⁾
 Buda Jun. 9.¹⁷⁾
 Buda Jul. 14.¹⁸⁾ 21.¹⁹⁾
 Visegrád Aug. 4.²⁰⁾
 Buda Sept. 11.²¹⁾
 Buda Dec. 11.²²⁾

---

1) Akadémiai értesítő 1857. 364. l. — 2) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 3) Másolata a győri regesták közt, gyűjteményemben. — 4) August. Theiner Vetera mon. historica Hung. sacram illustrantia. 1860. II. függelékében a 807. l. — 5) Eredetie Vég helyi Dezső gyűjteményében. — 6) Fejér Croatia et Slav. disq. 105. l. — 7) Eredetie bőrhártyán a Nemz. Muzeum levéltárában. — 8) Katona: Hist. crit. Regum Hung. Ord. XVIII. 196-dik lapon. — 9) Esztergomi oklevél gyűjtemény, másolatban a pannonhalmi könyvtárban. — 10) Kolozsvári jkönyv Cornides gyűjteményében a magyar tud. Akad. birtokában. — 11) Dobner Gel. I. 263. l. — 12) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 13) Gróf Eszterházyak tatai levéltárában Capsa XXVII. 189. sz. — 14) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 15) uo. — 16) Katona: Hist. crit. Regum Hungariae Ord. XVIII. 245. lapon. — 17) Pannonhalmi házi ltárban. — 18) Magyar Tudós Társaság Évkönyvei III. 61. l. — 19) Katona e. h. O. XVIII. 264. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 19. l. — 20) uo. 20. l., és Katona e. h. O. XVIII. 265. l. — 21) uo. 273. l. — 22) Wagner Károly: Analecta Scepusii IV. 34. l.

1501.

II. Ulászló király egész ősz elejéig Budán időzött, a mikor — hogy Velencétől és a pápától a török elleni segílyt megkaphassa — egy kis sereggel Tolnáig lehuzódott, de innét visszafordulván Veszprém felé egyet kerülve, Budára jött, honnét Karácson után Csehországba utazott.

Buda Ján. 1.¹⁾ 30.²⁾

Buda Febr. 26.³⁾

Buda Mart. 21.⁴⁾

Buda Apr. 17.⁵⁾

Buda Máj. 3.⁶⁾ 6.⁷⁾

Buda Jul. 27.⁸⁾

Buda Aug. 12.⁹⁾

Tolnán Sept. 10.¹⁰⁾

Tolna városában és Tolna városa melletti táborban Sept. 16.¹¹⁾

Veszprém Oct. 6.¹²⁾

Buda Nov. 11.¹³⁾

Buda Dec. 6.¹⁴⁾ 8.¹⁵⁾ 13.¹⁶⁾ 24.¹⁷⁾

---

1) Déés városa levéltárában. — 2) Katona: *Historia crit. Regum Hung. Ord. XVIII.* 275. l., és Wagner: *Dipl. Com. Sáros.* 21. l. — 3) Dr. Horváth Mihály: *M. o. tört.* II. 594. l. — 4) Katona e. m. 295. l., és Wagner: *Analecta Scepusii* III. 190. l. — 5) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 6) Rácz Károly gyűjteményében a magy. Tud. Acad. birtokában. — 7) Eredetie a pannonhalmi házi l.tárban. — 8) Katona eml. hely. 303. l., és Wagner: *Dipl. Com. Sáros.* 396. l. — 9) Esztergomi oklevelek gyűjteménye, másolatban a pannonhalmi könyvtárban. — 10) Kovachich kézirati gyűjteményében. — 11) Magyar Tudós Társaság évkönyvei III. 60. l. — 12) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban XXXIII. L. betű alatt. — 13) uo. — 14) Dogiel Mátyás: *Codex Diplomaticus Regni Poloniae et M. Ducatus Litvaniae.* Vilna 1758. Tom. I. 25. — 15) uo. 548. l. — 16) Uj Magyar Muzeum 1856. 1. füzeté melletti Acad. értesítő 1855. 565. l., és Török János: *Magyarország primása* II. 102. l. — 17) Dr. Horváth: *M. o. t.* II. 595. l.

II. Ulászló király Csehországból tavasszal visszatért Budára, s menyasszonyát Candalei Annát, a francia király rokonát Velencéből Budára hozatván, Augustus hó 20-kán megkoronáztatta s vele egybekelt.¹⁾

Blesii táborban (vagy várban) Mart. 23.²⁾

Buda Máj. 18.³⁾ 21.⁴⁾ 30.⁵⁾

Buda Jun. 13.⁶⁾ 14.⁷⁾ 24.⁸⁾ 27.⁹⁾

Buda Jul. 6.¹⁰⁾

Buda Aug. 5.¹¹⁾

Buda Sept. 4.¹²⁾ 14.¹³⁾ 24.¹⁴⁾

Buda Oct. 19.¹⁵⁾ 25.¹⁶⁾ 26.¹⁷⁾

Buda Nov. 7.¹⁸⁾

Buda Dec. 4.¹⁹⁾ 13.²⁰⁾ 18.²¹⁾

¹⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 595. l.

²⁾ In castro Blesii Magyar Tud. Társaság Évkönyvei III. 60. l.

³⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 43. l.

⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁵⁾ uo. — ⁶⁾ uo.

⁷⁾ Katona: Hist. crit. Regum Hung. O. XVIII. 325. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 295. l.

⁸⁾ Dipl. Regum Hungariae, 4 rét, IV. köt. a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában.

⁹⁾ Kolosvári jkönyv Cornides gyűjtemén. a magy. tud. Acad. birtokában.

¹⁰⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 596. l.

¹¹⁾ Eredetie Lippich László levéltárában.

^{12—14)} Eredeti levelek Décs városa levéltárában.

¹⁵⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 44. l.

¹⁶⁾ Kolosvári jkönyv. Cornides gyűjteményében a magyar tud. Acad. birtokában.

¹⁷⁾ Katona: Hist. crit. Regum Hung. O. XVIII. 330. l.

¹⁸⁾ uo. 332. l.

¹⁹⁾ Gyűjteményemben a Mosonyi regestáknál.

²⁰⁾ Magyar Tudós Társaság Évkönyvei III. 60. l.

²¹⁾ Török János: Magyarország Primásai II. 85. l., és Diplomata Regum Hungariae, 4 rét, IV. köt. a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában.

1503.

Buda Ján. 8.¹⁾ Febr. 9.²⁾
 Buda Máj. 23.³⁾ 25.⁴⁾
 Buda Jun. 5.⁵⁾ 20.⁶⁾ 28.⁷⁾
 Buda Jul. 23.⁸⁾ Aug. 20.⁹⁾ 29.¹⁰⁾
 Buda Oct. 16.¹¹⁾
 Buda Nov. 11.¹²⁾ 17.¹³⁾ 23.¹⁴⁾
 Buda Dec. 26.¹⁵⁾

1504.

Buda Febr. 5.¹⁶⁾ 24.¹⁷⁾ Mart. 30.¹⁸⁾
 Buda Apr. 9.¹⁹⁾ 11.²⁰⁾ Máj. 19.²¹⁾
 Buda Jun. 21.²²⁾ Jul. 25.²³⁾
 Buda Sept. 10.²⁴⁾ 27.²⁵⁾
 Buda Nov. 6.²⁶⁾ 11.²⁷⁾ 30.²⁸⁾
 Buda Dec. 2.²⁹⁾ 3.³⁰⁾ 7.³¹⁾

-
- ¹⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ²⁾ Baernkopf 59. l. — ³⁾ Katona: Hist. crit. Regum Hung. Ord. XVIII. 335. l. — ⁴⁾ uo. 336. l., és Wagner: Anal. Scep. IV. 69. l. — ⁵⁾ uo. 337. l., és Wagner: Anal. Scep. IV. 73. l. — ⁶⁾ Akadémiai Értesítő 1855. 570. l. — ⁷⁾ Dipl. Reg. Hungar., 4-rét, IV. köt., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — ⁸⁾ Katona: Hist. crit. Regum Hung. O. XVIII. 338. l., és Wagner: Anal. Scep. II. 49. l. Anna leánya születik. — ⁹⁾ uo. 353. l. — ¹⁰⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹¹⁾ Katona: Hist. crit. R. Hung. O. XVIII. 343. l. — ¹²⁾ uo. 359. l. — ¹³⁾ Eredetie a győri káptalan sekrestyéjében a III-dik fiók, 2-dik csomag, 24. sz. a. — ¹⁴⁾ Magyar Tudós társaság évkönyvei III. 60. l. — ¹⁵⁾ Katona Hist. crit. R. Hung. O. XVIII. 352. l.
- ¹⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ¹⁷⁾ uo. — ¹⁸⁾ Dogiel I. 549. l. — ¹⁹⁾ Podhradszky: Slavoniáról 41. l. — ²⁰⁾ Akadémiai Értesítő 1857. 392. l. — ²¹⁾ Budai országos levéltárban. — ²²⁾ Mása országos levéltáromban. — ²³⁾ Magyar történelmi tár II. 212. l. — ²⁴⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában A. 12. 14. leltár szerint A. 6. 50. — ²⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ²⁶⁾ Cod. dipl. IV. 2. 292. l., és Dipl. reg. hung., 4-rét, IV k. a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — ²⁷⁾ Szirmai: Com. Zemplin. I. 187. l. — ^{28–30)} Az eredeti okmányok Déés városa levéltárában. — ³¹⁾ Kólosvári jkönyv Cornides gyűjt.: a magy. tud. Akad. birtokában.

Buda Ján. 12.¹⁾ 15.²⁾

Buda Febr. 14.³⁾

Buda Mart. 3.⁴⁾ 22.⁵⁾

Buda Apr. 4.⁶⁾ 9.⁷⁾

Buda Jun. 20.⁸⁾

Buda Jul. 23.⁹⁾ 31.¹⁰⁾

Buda Aug. 14.¹¹⁾

Budai várban Sept. 14.¹²⁾

Buda Oct. 10.¹³⁾ 21.¹⁴⁾

Buda Nov. 23.¹⁵⁾

---

1) Oklevélgyűjteményemben, és a Pozsony káptalani levéltárban 8. 2. 4.

2) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

3) Katona Hist. crit. R. Hung. Ord. XVIII. 405. l.

4) Fejér: Croatia et Slavonia disq. 107. l.

5) Esztergomi okmány-gyűjtemény másolatban a pannonhalmi könyvtárban.

6) Pozsony kápt. magány lt. C. 7. 80. l.

7) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 53. l.

8) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

9) Kassá városa levéltárából, és a pozsonyi káptalan levéltárában Capsa A. Fasciculus 8. N. 8., leltár szerint A. 7. 56. l.

10) in festo beati Germani Episcopi et Confessoris, pozsonyi kápt. ltban Capsa A. Fascic. 13. Nr. 7., leltár szerint A. 10. 105. l.

11) Katona: Hist. crit. R. Hung. Ord. XVIII. 416. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 399. l.

12) Magyar történelmi emlékek. Okmánytárak I. 19. l.

13) Eredetie Déés városa levéltárban.

14) Dipl. reg. Hung., 4-rét, IV. k., a gróf Festetics család kezshelyi ktárban.

15) Katona Hist. crit. R. Hung. Ord. XVIII. 419. l.

1506.

Buda Mart. 1.¹⁾ 27.²⁾ 28.³⁾

Buda Apr. 30. ⁴⁾

Buda Máj. 24. ⁵⁾

Buda Jun. 1. ⁶⁾ 3.⁷⁾

Székes-fehérvár Jun. 15.⁸⁾ 24.⁹⁾

Buda Jul. 15. ¹⁰⁾

Buda Aug. 5. ¹¹⁾ 27. ¹²⁾

Buda Sept. 21. ¹³⁾

Buda Oct. 19. ¹⁴⁾

Buda Nov. 12. ¹⁵⁾

Buda Dec. 21. ¹⁶⁾

---

¹⁾ Magyar Akadémiai értesítő 1855. 569. l., itt a közlő Podhradszky Febr. 24. számitása hibás.

²⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. történelme II. 605-dik lap.

³⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. történelme II. 605. l.

⁴⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 62. l.

⁵⁾ Katona: Hist. crit. R. Hung. O. XVIII. 470. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 244.

⁶⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 63. l.

⁷⁾ uo. 67. l.

⁸⁾ Pozsony városa rendezetlen irataiból.

⁹⁾ Katona: Historia critica Reg. Hung. O. XVIII. 446. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 195. l.

¹⁰⁾ Déés városa levéltárában.

¹¹⁾ Szalay Ágoston gyűjteményéből.

¹²⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltárban.

¹³⁾ Uj Magyar Muzeum 1857. 542. l.

¹⁴⁾ Magyar történelmi tár VI. 20. l.

¹⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltárban.

¹⁶⁾ Esztergomi oklevélmásolat gyűjtemény a pannonhalmi könyvtárban.

Buda Ján. 26.¹⁾

Buda Febr. 3.²⁾

Buda Mart. 28.³⁾

Buda Máj. 2.⁴⁾ 7.⁵⁾ 13.⁶⁾ 28.⁷⁾ 31.⁸⁾

Buda Jun. 6.⁹⁾ 11.¹⁰⁾ 13.¹¹⁾

Visegrád Jul. 10.¹²⁾

Buda Sept. 14.¹³⁾ 22.¹⁴⁾

Buda Nov. 7.¹⁵⁾ 12.¹⁶⁾

---

¹⁾ Katona : Hist. crit. R. Hung. O. XVIII. 475. l.

²⁾ Nagy Iván k. i. gyűjteményében.

³⁾ Gr. Csáky- Gr. Révay-féle Beczkói levéltárban , és Nagy Iván k. i. gyűjteményében.

⁴⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében.

⁵⁾ Katona Hist. crit. Regum Hungariae O. XVIII. 517. 518. l.

⁶⁾ Pozsonyi káptalan ltára Cap. A. Fasc. 9. Nr. 6 és 14, a leltárban A. 8. 65. és 74.

⁷⁾ Dogiel I. 25. és 104. l.

⁸⁾ no. 113. l.

⁹⁾ Pozsonyi káptalan magánylevéltára Capsa A. Fasc. 6. Nr. 1. a leltár szerint A. 4. 190.

¹⁰⁾ no. Capsa A. Fasc. 9. Nr. 3. a leltár szerint A. 8. 67. l.

¹¹⁾ Diplom. Reg. Hung., 4-rét, IV. k., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában.

¹²⁾ Balajthy Munkács . . . leírása 182. l.

¹³⁾ Déés városa levéltárában.

¹⁴⁾ Czech János gyűjteményében , Mantissa XV., a Magyar tud. Akad. birtokában.

¹⁵⁾ Pozsonyi kápt. magány lt. E. 2. 50.

¹⁶⁾ Katona : Hist. crit. R. Hung. O. XVIII. 528. l.

1508.

Buda Febr. 8.¹⁾

Székes-fehérvárott fiát Lajost megkoronáztatja Jun. 4.²⁾

Buda Jun. 15.³⁾ 23.⁴⁾ 24.⁵⁾

Buda Jul. 9.⁶⁾

Pozsony Oct. 28.⁷⁾

Pozsony Nov. 5.⁸⁾

---

¹⁾ Dobner Gelazius T. I. 263. l.

²⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 509. l.

³⁾ Katona: Hist. crit. Reg. Hung. Ord. XVIII. 550. l.

⁴⁾ Déés városa levéltárában.

⁵⁾ Katona: Hist. crit. Regum Hung. Ord. XVIII. 548. 549. l.

⁶⁾ Pozsony káptalani levéltár Protoc. I. 166. l.

⁷⁾ Pozsonyi káptalan magány ltára Capsa A. Fasc. 2. Nr. 3., a leltár szerint A. 2. 6., és uo. Cap. A. Fasc. 9. Nr. 8., a leltár szerint A. 8. 69. l.

⁸⁾ Pozsonyi kápt. magány ltára Cap. A. Fasc. 9. Nr. 9., a leltár szerint A. 8. 72. l.

1509.

II. Ulászló király Lajos fiával még Jánúár havában is Nagyszombatba időzött s csak ezután ment Csehországba, hol fiát Martius hó 11-kén Prágában cseh királylyá koronáztatván, ugyanott maradt az egész évben.

Nagy-szombat Ján. 1.¹⁾ 2.²⁾ 20.³⁾

Prágában Mart. 11. Lajos fiát cseh királylyá koronáztatja. 22.⁴⁾

Prága Máj. 20.⁵⁾ Jul. 12.⁶⁾ Dec. 9.⁷⁾

1510.

II. Ulászló király Febr. közepe felé elindul Prágából s Morvaországon keresztül Magyarországra jött, hol a királyi mulató helyeken, az őszt Nagy-szombatban; — az év többi részét pedig Magyar-bródban töltötte a ragály miatt.

Prága Ján. 28.⁸⁾ Prágából elindul Febr. 13. Kuttenbergbe gyűlést tart Febr. 18.⁹⁾ innét Deutsch-bród, Iglau, Trebitsch, Brünn, innét elindul Febr. 23. Kremsier.¹⁰⁾

Esztergom Jun. 11.¹¹⁾ Tata városában Jun. 23.¹²⁾ Tatai várban Jul. 2.¹³⁾ 25.¹⁴⁾ Nyitra¹⁵⁾ Nagy-szombat Oct. 1.¹⁶⁾ 2.¹⁷⁾ 23.¹⁸⁾ Nov. 4.¹⁹⁾ Magyar-bród Dec. 8.²⁰⁾

1) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 74. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 150. l. — 2) Pozsonyi káptalan levéltára Capsa A. Fasc. 9. Nr. 10., a leltár szerint A. 8. 88. alatti okmánynyára kívülről irt jegyzék. — 3) uo. Capsa A. Fasc. 9. Nr. 12. és Capsa B. Fasc. 3. Nr. 23., a leltár szerint A. 8. 73. l., továbbá E. 2. 53. l. — 4) Másolata levéltáromban. — 5) Curaeus Annal. Siles. 226. l. — 6) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XVIII. 573. l. — 7) uo. 586. l.

8) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XVIII. 586. l. — 9), 10) Katona: Hist. crit. R. Hung. O. XVIII. 586. l. — 11) Dipl. Reg. Hung., 4-rét, IV. köt., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — 12) Kolosvári jkönyv Cornides gyűjt.: a magy. tud. Akad. birtokában. — 13) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban XXXIII. N. a., és Jászay Pál: A magy. nemz. n. a. moh. v. u. I. 379. l. — 14) Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 611. l. — 15) Halácsy irományim közt. — 16) Pozsonyi káptalan ltára Capsa A. Fasc. 9. Nr. 14., leltár szerint A. 8. 74. l. — 17) uo. A. 12. 15., leltár szerint A. 10. 98. l. — 18) Szala-apáti országos levéltárban 1. szekrény, 1-ső csomag, 34. szám alatt. — 19) Eredetie levélgyűjteményemben, kiadtam a győri történelmi és rég. füz. I. 136. 137. l. — 20) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 78. l.

1511.

II. Ulászló király a ragályt kerülve, Magyar-bródból Boroszlóba utazott, hol 3 hónapig időzött, innen Apr. 15-kén elindult Neissebe s innét Magyarországba, hol az 1515-dik év elejéig — csekély kivétellel — mindég Budán tartózkodott.

Magyar-bród Ján. 3.¹⁾ 6.²⁾ 7-kén elindul³⁾ Hradistýére. ⁴⁾ Boroszlóba ér Ján. 29.⁵⁾

Boroszló Mart. 16.⁶⁾

Boroszlót elhagyja Apr. 15-kén Neisse

Buda Máj. 3.⁷⁾ 22.⁸⁾ 27.⁹⁾ Jun. 29.¹⁰⁾

Esztergom Jul. 10.¹¹⁾

Buda Aug. 11.¹²⁾ Nov. 22.¹³⁾

1512.

Buda Febr. 20.¹⁴⁾ Mart. 6.¹⁵⁾ 12.¹⁶⁾

Érd (Hamzsabég) Mart. 31.¹⁷⁾

Buda Apr. 4.¹⁸⁾

Buda Jul. 9.¹⁹⁾

Buda Aug. 10.²⁰⁾ 18.²¹⁾

Buda Oct. 23.²²⁾ 28.²³⁾ Nov. 23.²⁴⁾

1) Dobner Gelazius I. 265. l. — 2—5) Katona: Hist. crit. Regum Hung. O. XVIII. 613. 614. l. és Istvánffyál. — 6) Déés városa levéltárában. — 7) Archaeologiai közlemények I. 232. l. — 8) Pozsony városa rendezetlen irataiból. — 9) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 81. l. — 10) Dipl. Regum Hungariae, 4-rét, IV. köt., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — 11) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 12) uo. — 13) Déés városa levéltárában.

14) Fáiszi Ányos család levéltárában. — 15) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XVIII. 643. l. — 16) uo. — 17) uo. 648. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 97. l. — 18) Balajthy: Munkács . . . leírása 182. l. — 19) Nagy Iván k. i. gyűjt. — 20) Kolosvári könyv Cornides gyűjtem. a magy. tud. Acad. birtokában. — 21) Wagner Károly: Anal. Scep. I. 73. l. — 22) Másolata országos levéltárában. — 23) Dipl. reg. Hung., 4-rét, IV. köt., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — 24) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 83. l.

1513.

Buda Febr. 9.¹⁾ 17.²⁾
 Buda Mart. 9.³⁾ 14.⁴⁾ 23.⁵⁾
 Buda Apr. 7.⁶⁾ 14.⁷⁾
 Buda Jun. 16.⁸⁾
 Buda Jul. 2.⁹⁾

1514.

Buda Ján. 6.¹⁰⁾ 27.¹¹⁾
 Buda Febr. 24.¹²⁾
 Buda Mart. 27.¹³⁾
 Buda Máj. 29.¹⁴⁾
 Buda Jun. 4.¹⁵⁾ 13.¹⁶⁾ 26.¹⁷⁾
 Buda Oct. 30.¹⁸⁾
 Buda Nov. 19.¹⁹⁾
 Buda Dec. 9.²⁰⁾

---

1) Katona : Hist. crit. R. Hung. Ord. XVIII. 667. l. — 2) Balajthy : Munkács . . . leírása 182. l. — 3) Pozsonyi káptalan levéltára Capsa A. Fasc. 9. Nr. 15., leltár szerint A. 8. 78. l. — 4) uo. Capsa A. Fasc. 9. Nr. 15., leltár szer. A. 8. 78. l. — 5) Wagner Károly: Anal. Scep. Pars I. 89. l. — 6) Rácz Károly gyűjt. a m. tud. Akad. birtokában. — 7) Győri kápt. orsz. levéltárából. — 8) Katona : Hist. cr. r. h. O. XVIII. 702. l., és Wagner : Dipl. Com. Sáros. 22. l. — 9) Pozsony káptalani levéltára H. 8. 142. l.

10) Wagner : Dipl. Com. Sáros. 400. l. — 11) Pozsonyi káptal. magány levélt. E. 1. 10. l. — 12) Diplomata Regum Hungariae, 4-rét, IV. köt., a gróf Festetics család kezthelyi könyvtárában. — 13) A győri káptalan 1802-dik évi hiteles átiratából. — 14) Pray : Epist. Proc. Reg. Hung. I. 84. l. — 15) Katona : Hist. crit. Reg. Hung. O. XVIII. 727. l., és Wagner : Dipl. Com. Sáros. 24. l. — 16) Pray : Epist. Proc. Regn. Hung. I. 87. l. — 17) uo. 89. l. és Régi Magyar nyelvemlékek 2. k. 44. l. — 18) Kolosvári jkönyv. Cornides gyűjteményében a magyar tud. Acad. birtokában. — 19) Katona : Hist. crit. Reg. Hung. O. XVIII. 809. l. — 20) Déés városa levéltárában.

1515.

II. Ulászló király Martius havában Pozsonyba ment Lajos fiával, hova e hó végén Kasimir lengyel király is érkezett, itt Junius végeig várakozott Miksa német császár, s mivel ez ekkor sem érkezhetett meg, Julius elején egy fordulatot tett a Dunántul éjszaki részein s csak ezután utazott Köpcsénybe gyermekeivel, majd Junius 16-dikán a Trautmansdorfi mezőn találkoztak, s másnap Bécsbe utaztak. Innét e hó végén Német-ujhely, Augustus 3-dikán pedig Sopronba mennek, majd Budára, honnét többé ki sem lépett.

Buda Ján. 3.¹⁾ 6.²⁾ 19.³⁾

Buda Febr. 26.⁴⁾

Esztergom Mart. 7.⁵⁾

Buda Mart. 11.⁶⁾

Pozsonyba érkezik családjával Mart. 18.⁷⁾ 22. 24-kén fogadja fivérét Kázmért a pozsonyi mezőn, ki Lajossal a városba nyargalt, a király pedig hintón jött be. 28. 29. 30.

Pozsony Apr. 2. 3. 12. 27.⁸⁾

Pozsony Máj. 11. 14.⁹⁾ 19. 20.¹⁰⁾

Pozsony Jun. 25.¹¹⁾

Tata várában Jul. 2.¹²⁾

Köpcsényi várba érkezik gyermekeivel Jul. 14.

---

1) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban.

2) Katona: Hist. crit. Regum Hungariae Ord. XVIII. 836. l.

3) Eredetie a pannonhalmi házi ltban.

4) Eredetie a szala-apáti országos levéltárban 1 szekrény, 3 csomagában.

5) Eredetie a pannonhalmi h. ltban.

6) Katona Ord. XVIII. 841. l.

7) Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 625. l.

8) Dogiel I. 591. l.

9) Kolosvári jkönyv Cornides gyűjt. a magy. tud. Akad. birtokában, hanem itt Reseny-nek van írva hibásan.

10) Dogiel I. 177. l.

11) Pozsonyi káptalan levéltárában B. 3. 24. l.

12) Czinár Mór: Monasteriologia I. 39. l.

Bruckba Jul. 15., innét 16-kán a Trautmansdorfi mezőre ment ki nagy pompával Miksa német császár elé, délután szarvasvadászat tartatott, estére Trautmansdorf, másnap Bécsbe ért Jul. 17. 18. 19. 20. 21. 22-dikén ¹⁾ Lajos király menyegzője Mária — Miksa császár leányával. 23. 26.²⁾ 29., innét Jul. 30-kán Német-ujhelybe mentek, hol Miksa császár őket megvendéglé, Aug. 1-jén Lajos király a környéken szarvasvadászatot tartott, Aug. 2-kán Ulászló és Lajos elbucsuzott a távozó Miksa császártól, Aug. 3-kán Kazmér lengyel király és Annától, s ugyan ez nap estvére Sopronba megérkeztek.

Buda Oct. 30.³⁾

Buda Dec. 13.⁴⁾

---

¹⁾ Dogiel I. 177. l.

²⁾ Dipl. reg. Hung., 4 rét, IV köt., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában.

³⁾ Dipl. reg. Hung., 4-rét, IV köt., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában.

⁴⁾ Pozsonyi káptalan magánlevéltára Capsa A. Fasc. 2. Nr. 4. a leltár szerint A. 2. 7., és szinte ugyanott Capsa B. Fasc. 3. Nr. 25.

1516.

II. Ulászló király Mart. 13-kán meghalt.

Buda Ján. 16.¹⁾ 24.²⁾

Buda Febr. 20.³⁾ 22.⁴⁾

Buda Mart. 11.⁵⁾ 13-kán dél után 7 órakor meghalt,⁶⁾ s Székes-
 fehérvárott eltemettetett.⁷⁾

II. LAJOS,

Jagell Ulászló és Foixi Candalle Anna első szülöttje.

1516 Mart. 13 — 1526 Aug. 29-kig.

1506. Budán Jul. 1. születik.⁸⁾

1508. Székes-fehérvárott Jun. 4. megkoronáztatik.⁹⁾

1509. Prágában Mart. 11. cseh királyá koronáztatik.¹⁰⁾

1515. Lásd atyjánál.

1516.

II. Lajos király trónra léptétől fogva az 1520-dik év nyaráig
 mindég Budán tartózkodott.

Buda Apr. 17.¹¹⁾ Jun. 10.¹²⁾ 11.¹³⁾

Buda Jul. 10.¹⁴⁾ Aug. 17.¹⁵⁾ 26.¹⁶⁾

Buda Oct. 18.¹⁷⁾ 22.¹⁸⁾

---

¹⁾ Pozsonyi kápt. magány lt. E. 1. 21. — ²⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltárában. — ³⁾ Eredetie a pozsonyi kápt. magány lt. E. 1. 13. l. — ⁴⁾ uo. E. 2. 57. l. — ⁵⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 627. l. — ⁶⁾ Katona: Hist. crit. R. Hung. O. XVIII. 941. l. — ⁷⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. történelme II. 627. l. — ⁸⁾ Kaprinai: Hung. dipl. I. 406. l. — ⁹⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. történelme II. 609. — ¹⁰⁾ uo. 610. l. — ¹¹⁾ Katona Ord. XIX. 37. 38. l., és Wagner: Anal. Scep. IV. 80. l. — ^{12), 13)} Az eredeti okmányok Déés városa levéltárában. — ^{14), 15)} Kolosvári jkönyv. Cornides gyűjteményében a magyar tud. Acad. birtokában. — ¹⁶⁾ Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — ¹⁷⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltárban. — ¹⁸⁾ Győri történelmi és régészeti füzetek. Kiadják Ráth Károly és t. Rómer Flóris magyar akadémiai tagok. I. 142—144. l.

1517.

Buda Ján. 5.¹⁾ 18.²⁾
 Buda Mart. 3.³⁾ 8.⁴⁾ 26.⁵⁾ Apr. 16.⁶⁾
 Buda Máj. 25.⁷⁾ 26.⁸⁾ Jun. 7.⁹⁾
 Podon városában Austriában Jun. 21.¹⁰⁾
 Buda Jul. 9.¹¹⁾ 15.¹²⁾ 18.¹³⁾ 25.¹⁴⁾
 Buda Sept. 4.¹⁵⁾ 15.¹⁶⁾ Oct. 21.¹⁷⁾ 26.¹⁸⁾
 Buda Nov. 3.¹⁹⁾ 18.²⁰⁾ 20.²¹⁾

1518.

Buda Febr. 24.²²⁾ Mart. 14.²³⁾
 Buda Apr. 11.²⁴⁾ 16.²⁵⁾ Máj. 21.²⁶⁾
 Buda Jun. 1.²⁷⁾ 14.²⁸⁾ 29.²⁹⁾ Jul. 28.³⁰⁾
 Buda Nov. 1.³¹⁾ Dec. 13.³²⁾

---

1) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 2) Sywecz Sapharych Bernát és Györgynek nemes levelet ad, eredetie Győr m. ltban. — 3), 4) Déés városa levéltárában. — 5) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 48. l. — 6) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 7) Török János: Magyarország Primása. II. 104. l. — 8) Pozsonyi kápt. magány ltára C. 3. 32. l. — 9) Nagy Iván k. i. gyűjteményében. — 10) uo. D. 1. 15. — 11) Fejér: Croatia et Slavonia disquisita 57. l. — 12) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 121. l. — 13) Déés városa levéltárában. — 14) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 15), 16) uo. — 17) Szalay Ágoston gyűjteményében, és pozsonyi kápt. magány lt. D. 1. 15. l. — 18) uo. D. 1. 15. l. — 19), 20) Nagy: Tarnóczy Kázmér laszkári levéltárában Nyitra megyében. — 21) Déés városa levéltárában.

22) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 85. l., és Wagner: Anal. Scep. I. 431. l. — 23) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 126. l. — 24) Eredetie a pannonhalmi h. levéltárban. — 25) Katona: Hist. crit. Reg. Hungariae O. XIX. 82. l., no. 245. l. — 26) Pozsony káptalani magány levéltár C. 9. 97. l. — 27) Gróf Eszterházyak tatai levéltárában Capsa XXVII. 190. sz. — 28) uo. 84. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 247. l. — 29) Szabó Károly gyűjteményében. — 30) Eredetie a pannonhalmi h. ltban. — 31) Diplom. Reg. Hung., 4-rét, IV. k., a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — 32) Katona: Hist. crit. Regum Hung. Ord. XIX. 129. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 196. l.

1519.

Buda Ján. 25.¹⁾
 Buda Febr. 6.²⁾ 16.³⁾ 20.⁴⁾ 21.⁵⁾ 23.⁶⁾
 Buda Mart. 16.⁷⁾
 Buda Apr. 5.⁸⁾ 9.⁹⁾
 Buda Máj. 10.¹⁰⁾
 Buda Jun. 2.¹¹⁾
 Buda Aug. 27.¹²⁾ 29.¹³⁾
 Buda Oct. 5.¹⁴⁾
 Buda Nov. 1.¹⁵⁾ 30.¹⁶⁾
 Buda Dec. 13.¹⁷⁾

---

¹⁾ Esztergomi levéltárból kiűrt gyűjtemény a pannonhalmi könyvtárban.

²⁾ Tarnóczy Kázmér laszkári levéltárában Nyitra megyében.

³⁾ Pozsonyi kápt. magány lt. D. 1. 16. l.

⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi házi ltban.

⁵⁾ Cod. dipl. VI. 2. 183. l.

⁶⁾ uo. D. 1. 17. l.

⁷⁾ Szilágyi Sándor gyűjteményében.

⁸⁾ Eredetie a szala-apáti országos levéltárban 1 szekrény, 1 csomag, 22. szám alatt.

⁹⁾ Magyar Akadémiai értesítő 1855. 587. l.

¹⁰⁾ Fejér: Croatia et Slavonia disq. 92. l.

¹¹⁾ Paur Iván gyűjteményében.

¹²⁾ Katona: Ilist. crit. R. Hung. Ord. XIX. 162. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 402. l.

¹³⁾ Katona Hist. crit. R. Hung. Ord. XIX. 165. l.

¹⁴⁾ Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 174. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 25. l.

¹⁵⁾ Mása gyűjteményében.

¹⁶⁾ Fábíán Gábor: Arad vármegye leírása 221. l.

¹⁷⁾ uo., és pozsonyi kápt. magány lt. E. 2. 58. l.

II. Lajos király a kiütött dögvész elől a nyáron Pozsonyba huzódott s ősszel újra visszatért Budára. (Gr. Kemény József: Deutsche Fundgruben der Geschichte Siebenbürgens. 1. 9. l.)

Buda Febr. 11.¹⁾ 13.²⁾

Buda Mart. 5.³⁾ 21.⁴⁾

Buda Apr. 4.⁵⁾

Buda Máj. 3.⁶⁾ 12.⁷⁾ 19.⁸⁾

Buda Jun. 1.⁹⁾ 19.¹⁰⁾

Buda Jul. 10.¹¹⁾ 18.¹²⁾

Buda Aug. 7.¹³⁾ 15.¹⁴⁾

Pozsony Sept. 5.¹⁵⁾

Pozsony Oct. 1.¹⁶⁾

Buda Nov. 1.¹⁷⁾

Buda Dec. 22.¹⁸⁾

---

1), 2) Pozsony városa rendezetlen irataiból.

3) Balajthy Munkács . . . leírása 183. l.

4) Pray: Epist. Proc. Regn. Hung. I. 138. l.

5) Régi Magyar nyelvemlékek 2. k. VII. l.

6) Pozsonyi kápt. magány lt. C. 9. 108. l.

7) Pozsonyi káptalani levéltár Capsa E. Fasc. 4. Nr. 133.

8) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban, és pozsonyi kápt. magány lt. C. 9. 109. l.

9) Pray: Epist. Proc. Reg. Hung. I. 141. l.

10) Eredetie a győri kápt. sekrestyéjében a 7. fiók, 1. csom. U. betűje alatt.

11) Eredetie a szala-apáti országos levéltárban, 1 szekrény, 3 csomag, 138. szám alatt.

12) Azonkori mássa a győri káptalan sekrestyéjében 23-dik fiók, 1 csomag, 9. szám alatt.

13) Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 646. l.

14) 1833. Tud. Gyűjtemény V. 68. l.

15) Török János: Magyarország Primása II. 94. l.

16) Szarvaskendi Sibrik Antal levéltárában, e családnak pallosjogot ad.

17) Rácz Károly gyűjt. a magy. tud. Akad. ltban.

18) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 193. l.

1521.

II. Lajos király, hogy a Nándor-fehérvár felszabadítására hirdetett nemesi felkelést siettesse, Julius hó közepén maga is megindult Téténybe, hol jó darab ideig várakozott, de ezután is oly lassan haladt, hogy Nándor-fehérvár elesésének (Aug. 29.) hírét is csak a tolnai táborban vette, innét még előbbre nyomult, mert a mohácsi táborban találjuk még Sept. 29-kén, honnét irt levelében a pannonthalmi és béli apátokat, nehogy az isteni tisztelet öregségök miatt csorbát szenvedjen, felmenti ugyan a személyes katonáskodás alól, de helyettesök és népöket minél előbb elküldeni parancsolja.

A 15 éves király már Május 18-kán jegyese elfogadási ünnepélyével foglalkozott, éppen akkor, a midőn a vihar kezdett tornyosulni hazánk fölött. Az elesett főhatárvárak elvesztése nem gátolá őt a megérkezett arának Székes-fehérvárott Dec. 11-kén tartott koronázásától, s az 1522-dik év első hónapjában menyegzőtől.

Buda Febr. 17.¹⁾

Buda Mart. 14.²⁾

Buda Máj. 14.³⁾ 18.⁴⁾ 25.⁵⁾

Buda Jun. 29.⁶⁾ 30.⁷⁾

Tétényi táborban Jul. 18.⁸⁾ 28.⁹⁾

Tétény Aug. 7.¹⁰⁾ Tétény városánál táborban Aug. 8.¹¹⁾

Tolna városánál táborunkban Sept. 1.¹²⁾

Mohácsi táborban Sept. 29.¹³⁾

Székes-fehérvárott Dec. 11-dikén nejével Máriával megkoronáztatott.¹⁴⁾

---

¹⁾ Déés városa levéltárában. — ²⁾ Eredetie a pannonthalmi házi levéltárban. — ³⁾ Déés városa levéltárában. — ⁴⁾ Szalay Ágoston gyűjteményében. — ⁵⁾ Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 222. l. —

⁶⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 146. l. — ⁷⁾ Magyar tud. társ. évkönyvei III. 74. l., és Magy. tört. eml. Okmánytárak V. 64. l. —

⁸⁾, ⁹⁾ Dr. Horváth Mihály: Magy. o. tört. II. 652. l. — ¹⁰⁾ Magyar tud. társ. évkönyvei III. 74. l. — ¹¹⁾ Magyar tört. eml. Okm. t. V. 66. l. — ¹²⁾ Wagner Károly: Anal. Scepusii IV. 83. l. — ¹³⁾ Másolata gyűjteményemben. — ¹⁴⁾ Dr. Horváth Mihály: M. o. tört. II. 657. l.

1522.

II. Lajos király a hazát ezen nagy veszélyben Martius közepén elhagyván, (Országtanácsra bizta a kormányt,) nejével Prágába utazott, hol Junius 1-jén megkoronáztatnak s az egész évben itt maradt.

Budán Mária nejével Ján. 13-kán menyegzőjét üli.¹⁾

Buda Febr. 2.²⁾ 22.³⁾

Holics Mart. 6.

Deutsch-bród Mart. 24.⁴⁾

Brünn, Czazlau

Prága Mart. 31.⁵⁾

Prága Apr. 22.⁶⁾

Prága Jun. 1-jén cseh királyá koronáztatik.

Prága Aug. 15.

Prága Oct. 10. 12.⁷⁾

Prága Nov. 1.⁸⁾

Prágai várban Dec. 1.

¹⁾ Dr. Horváth Mih.: M. o. tört. II. 657. l.

²⁾ Magy. tört. eml. Okmánytárak I. 24. l.

³⁾ Magyar tört. tár VI. 11. l.

⁴⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 154. l.

⁵⁾ uo. 156. l.

⁶⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 163. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 28. l.

⁷⁾ Eredetie a Nemz. Muzeum levéltárában.

⁸⁾ Magyar tört. tár VI. 15. l.

1523.

II. Lajos király a tavaszon Budára utazott a Szent-györgy havára hirdetett ország-gyűlésre. Septemberben Esztergomba, későbbben pedig Ferdinánd osztrák herceggeli értekezletre Sopronyba indult s Pozsonyt is meglátogatta December havában.

Buda Máj. 2.¹⁾ 25.²⁾ 27.³⁾

Buda Jun. 15.⁴⁾ 17.⁵⁾

Buda Jul. 2.⁶⁾ 17.⁷⁾ 19.⁸⁾ 27.⁹⁾

Esztergom Sept. 24.¹⁰⁾

Soprony.

Pozsony Dec. 8.¹¹⁾

---

¹⁾ Lampe: Historia Ecclesiae Reformat. 58. l.

²⁾ Nagy-szántói (Pilis megyében) Ányos Albertnek nemes levelet ad, eredetie Győr m. ltban.

³⁾ Palugyai: Magyarország leírása II. k. 270. l.

⁴⁾ Magyar történelmi tár VI. 13. l. — ⁵⁾ uo.

⁶⁾ Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — ⁷⁾ uo.

⁸⁾ Diplom. reg. hung., ivrét, a gróf Festetics család kezshelyi könyvtárában.

⁹⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 166. l.

¹⁰⁾ Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 407. l.

¹¹⁾ uo. 410. l.

II. Lajos király a tavasz nyíltával Pozsonyból Budára tért.

Pozsony Ján. 10.¹⁾ 28.²⁾Pozsony Febr. 1.³⁾ 3.⁴⁾ 5.⁵⁾Buda Mart. 6.⁶⁾ 8.⁷⁾ 22.⁸⁾Buda Apr. 7.⁹⁾ 11.¹⁰⁾Buda Máj. 1.¹¹⁾ 12.¹²⁾ 21.¹³⁾ 25.¹⁴⁾Buda Jun. 21.¹⁵⁾Buda Jul. 1.¹⁶⁾ 2.¹⁷⁾ 13.¹⁸⁾ 14.¹⁹⁾ 15.²⁰⁾Buda Aug. 7.²¹⁾ 24.²²⁾Buda Sept. 14.²³⁾ 29.²⁴⁾Buda Oct. 8.²⁵⁾ 14.²⁶⁾ 15.²⁷⁾ 24.²⁸⁾Buda Nov. 3.²⁹⁾

-
- 1) Theiner August: Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia. 1860. II. 631. l. — 2) Dipl. Reg. Hung., ivrét, a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — 3) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 417. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 251. l. — 4) Magy. Tud. Társ. Évkönyvei III. 73. l. — 5) Magy. tört. eml. Okm. t. V. 72. l. — 6) Katona Hist. crit. R. H. O. XIX. 420. l. — 7) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 182. l. — 8) Eredetie a pannonhalmi házi levéltárban. — 9) Nagy-vázsonyi levéltárban 2-dik csomó, 93-dik szám. — 10) Szala-apáti országos levéltárban, 1 szekrény, 2 csomagában. — 11) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 185. l. — 12) Szala-apáti országos levéltárban, 1 szekrény, 2 csomagban. — 13) Katona: Hist. crit. R. Hung. O. XIX. 455. l. — 14) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 439. l. és Wagner: Anal. Scep. IV. 86. l. — 15) uo. 440. l. — 16) Katona: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 471. l. és Wagn. Dipl. Com. Sáros. 31. l. — 17) Másolata gyűjteményemben. — 18) Eredetie a pannonhalmi h. ltban. — 19) uo. 638. l. — 20) uo. — 21) Katona Hist. crit. Reg. Hungar. O. XIX. 465. l. — 22) uo. 466. l. — 23) uo. 473. l. és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 153. l. — 24) Másolata gyűjt. — 25) Katona Hist. crit. R. Hung. Ord. XIX. 470. l. — 26) Jászay Pál: A magyar nemz. napj. a mohácsi vész után I. 513. l. — 27) Wagner: Anal. Scep. I. 161. l., Sommersberg Vilh.: Script. rer. Silesit. — 28) Dipl. Reg. Hung., ivrét, a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. Ezen levél vitélző várkonyi Amade István mosonyi főispány és óvári káosztellánnak szóll. — 29) Katona: Hist. crit. R. Hung. Ord. XIX. 476. l.

1525.

II. Lajos király a Május végén és Julius elején történt hatvani utját kivéve, hova a nemességtől az ország-gyűlésbe meghivatott, ki sem mozdult Budáról.

Buda Ján. 5.¹⁾ 6.²⁾ 15.³⁾ 18.⁴⁾ 28.⁵⁾

Buda Febr. 4.⁶⁾ 13.⁷⁾ Apr. 9.⁸⁾

Budai várban Máj. 10.⁹⁾ 13.¹⁰⁾ 15. 16. 17. 18-kán d. u. a Rákosi gyűlésbe ment, innét estve a Dunán áthajózva visszatért kísérvivel a várba ¹¹⁾ 21-kén néhány kísérvivel Hatvanba indult s itt volt 22. 23. 24.¹²⁾

Buda Máj. 28.¹³⁾ 29.¹⁴⁾ 30.¹⁵⁾

Buda Jun. 2.¹⁶⁾ 5.¹⁷⁾ 15.¹⁸⁾

Hatvani várba bevonul Jul. 3. 4. 5.¹⁹⁾ 6-kán eltávoz Budára.²⁰⁾

Buda Jul. 11.²¹⁾ Aug. 8.²²⁾ 26.²³⁾

Buda Sept. 1.²⁴⁾ 18.²⁵⁾ 30.²⁶⁾

Buda Oct. 6.²⁷⁾ Nov. 6.²⁸⁾

¹⁾ August Theiner: *Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia* 1860. II. 642. l. — ²⁾ uo. 644. l. — ³⁾ Wagner: *Dipl. Com. Sáros*. 31. l. utánna Katona XIX. 495. l. — ⁴⁾ Jászay Pál: *A magyar nemz. napj. a mohácsi vész után* I. 515. l. — ⁵⁾ uo. 516. l. — ⁶⁾ Pray: *Epist. Proc. R. Hung.* I. 189. l., uo. 153. l., és Katona XIX. 496. l. — ⁷⁾ uo. 647. l. — ⁸⁾ Katona: *Hist. crit. Reg. Hung. Ord.* XIX. 564. l. — ^{9–11)} Dr. Horváth Mihály: *M. o. tört.* II. 672. 675. l. — ¹²⁾ Katona: *Hist. crit. Regum Hungar.* 538. l., és Pray: *Epist. Proc. Regum Hungariae* I. 395–420. l. — ¹³⁾ *Diplom. Reg. Hungariae*, ivrét, a gróf Festetics család keszthelyi könyvtárában. — ¹⁴⁾ Eredetie Bazin városa levéltárában, melyben felmenti őket a vámfizetéstől. — ¹⁵⁾ Katona: *Hist. crit. O.* XIX. 564. l. — ¹⁶⁾ Kolosvári jkönyv Cornides gyűjtem. a magy. tud. Acad. birtokában. ¹⁷⁾ Pray: *Epist. Proc. R. Hung.* I. 192. l. — ¹⁸⁾ Katona: *Hist. crit. Reg. Hung. O.* XIX. 566. l. — ¹⁹⁾ Dr. Horváth Mihály *M. o. tört.* II. 677–682. l. — ²⁰⁾ uo. 683. l. — ²¹⁾ Pray: *Epist. Proc. Reg. Hung.* I. 201. l. — ²²⁾ uo. 652. l. — ²³⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltban. ²⁴⁾ Katona: *Hist. crit. Reg. H. O.* XIX. 567. l., és Wagner: *Dipl. Com. Sáros* 33. l. — ²⁵⁾ Pozsonyi káptalan ltára B. 5. 40. l. — ²⁶⁾ Theiner: *Vet. Mon. Historica Hung. sacr. illustrantia*. 1860. II. 655. l. — ²⁷⁾ Katona: *Hist. c. R. Hung. O.* XIX. 554. l. — ²⁸⁾ Pozsonyi kápt. magány ltára E. 2. 59. l.

1526.

II. Lajos király Szoliman török zultán ellen Budáról Jul. 20-dikán megindul s nagy lassan a mohácsi térségre ér, hol Aug. 29-kén a csatát és életét is elveszti.

Buda Ján. 22.¹⁾

Buda Mart. 4.²⁾ 24.³⁾ 25.⁴⁾

Buda Apr. 8.⁵⁾

Visegrádi udvarházában Apr. 13.⁶⁾

Buda Máj. 3.⁷⁾ 4.⁸⁾ 16.⁹⁾ 19.¹⁰⁾

Buda Jun. 1.¹¹⁾ 3.¹²⁾ 15.¹³⁾ 18.¹⁴⁾ 21.¹⁵⁾ 23.¹⁶⁾ 29.¹⁷⁾

Buda Jul. 7.¹⁾ 8.¹⁹⁾ 19-ke²⁰⁾ volt a legutolsó nap, melyet a király életében Budán töltött. 20-kán²¹⁾ elindult, Érden maradt Jul. 21. Csepel szigetén Jul. 22-kén elbucsuzott nejétől. Ercsin maradt Jul. 23—26-ig. Pentele Jul. 27, s ugyan e nap a földvári táborba érkezett.

---

1) Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 209. l., Wagner: Dipl. C. Sáros. 198. l.

2) Gamauf: Miscellen V. 321. l.

3) Theiner: Vet. mon. hist. Hung. sacr. ill. II. 665. l.

4) Magy. t. társ. évkönyvei III. 74. l., Magy. tört. eml. Okm. t. V. 74. l.

5) uo. I. 32. l.

6) Theiner eml. munk. II. 669. l.

7) Magy. tört. eml. Okm. I. 34. l.

8) Eredetie a pannonhalmi h. ltárban.

9) Régi magy. nyelveml. 2. 44. l.

10) Eredetie a pannonh. h. ltban.

11) Katona.: Hist. crit. Reg. Hung. O. XIX. 638. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 199. l.

12) Tudománytár 1844. XV. k. 31.

13) Ribini: Hist. Aug. Confess. in Hung. II. 402. l.

14) Ipolyi Stummer Arnold családi levéltárából.

15) Magy. tud. társ. évkönyvei III. 75. l., Magy. t. eml. Okmt. V. 75. l.

16) Pray: Epist. P. R. H. I. 250. l.

17) uo. 253. l. — 18) uo. 252. l.

19) Eredetie a pannonh. h. ltban.

20) Magy. tört. tár VI. 6., Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után I. 530. l.

21) Theiner e. m. II. 674. l., Magy. t. eml. Okmt. I. 37.

SZAPOLYAI JÁNOS,

István nádor és Hedvig tescheni hercegnő fia. ¹⁾

1526 Nov. 11 — 1540 Jul. 21-kig.

1487. Szepesváron született. ²⁾

1526.

I. János király még mint erdélyi vajda seregével Augustusban Szegedre indult, hol meghallván a mohácsi csata szerencsétlen kimenetelét, Debrecenen keresztül Tokajba vonult, honnét Oct. 28. elindulván Budára jött, innét Székes-fehérvárra sietett, hol Nov. 10-kén megválasztatván királynak, 11-kén magát megkoronáztatta. Ugyan ezen holnap vége felé Budára megy, innét Nov. 29-kén Esztergomba, hol az év többi részét eltöltötte.

Szász-sebes Apr. 3. ³⁾

Szeged Aug. ⁴⁾

Debrecen ⁵⁾, Fegyvernek ⁶⁾, Szerencs ⁷⁾

Tokaj Oct. 14. ⁸⁾ 15. ⁹⁾ 16. ¹⁰⁾ 17. ¹¹⁾ 27. ¹²⁾ 28-kán ¹³⁾ elindult s a szerencsi monostorba hált, innét 29-kén Eger felé indul, 30-kán Hatvanba ¹⁴⁾, 31-dike estéjén Pest előtt állt ¹⁵⁾ s a budai királyi várakba felment. ¹⁶⁾

¹⁾ Kövári László: Erdély történelme III. 9. l.

²⁾ Bél: Prodrum. Hungariae antiquae et novae 100. l., Jacobus a Mellen Serie Regum Hungariae 38. l.

³⁾ Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 352. l.

⁴⁾ uo. 21. l.

⁵⁾ Magy. t. eml. Irók I. 120. l.

⁶⁾, ⁷⁾ uo., és Buda-pesti szemle X. 178. l.

⁸⁾, ⁹⁾ Jászay 82. l.

¹⁰⁾ uo. 85. l. és Pray: Epist. Proc. R. H. I. 277. l.

¹¹⁾ Jászay 87. l.

¹²⁾, ¹³⁾ uo. 111. l.

^{14)—¹⁶⁾} uo. 112. l.

II. LAJOS, 1526.

Paksról a Tolna melletti, illetőleg szent-györgyi táborba érkezett Aug. 6. ¹⁾, innét 14. estve felé Szekszárdra indult, és két menet után Battához ért Aug. 16-dikán, a Mohács alatti táborba érkezett Aug. 19-kén, hol 29-kéig vesztegelt, ez utolsó nap ő is a csata elvesztése után bekövetkezett futásban elveszett. Holt teste a Csele partokból felvételén, Székes-fehérvárott Nov. 19-dikén eltemettetett.²⁾

---

¹⁾ Katona XIX. 667. l.

²⁾ Jászay 153. l.

SZAPOLYAI JÁNOS, 1526.

Budai várban Nov. 7.¹⁾ 8-kán Székes-fehérvár felé indult²⁾,
 s Martonvásáron halt³⁾, s 9-kén Székes-fehérvárba ér-
 kezett.⁴⁾ 10-dikén királynak megválasztatik.⁵⁾ 11-dikén
 megkoronáztatik.⁶⁾ 12.⁷⁾ 13.⁸⁾ 14.⁹⁾ 16.¹⁰⁾
 Buda Nov. 23.¹¹⁾ 27.¹²⁾ 29-dikén elindul s ugyan az nap
 Esztergomba ér Nov. 29.¹³⁾, s itt mulat (Dec. 5.¹⁴⁾ 19.¹⁵⁾
 21.¹⁶⁾ a jövő év Martius közepéig.¹⁷⁾

---

¹⁾, ²⁾ Jászay 150. l.

³⁾ Jászay 150. l.

⁴⁾ uo. 162—164. l.

⁵⁾ uo., és Magy. t. eml. Okmt. V. 88. l., a király itt saját levelében
 mondja, hogy az nap meg is koronáztatott.

⁶⁾ Jászay 168. 169. 177. l.

⁷⁾ uo. 177. l.

⁸⁾ uo. 181. l., és Szirmay: Com. Zemplin. II. 51. l.

⁹⁾ Jászay 184. l.

¹⁰⁾ uo. 185. l.

¹¹⁾ uo. 229. l., és Katona XIX. 754. l., Wagner: Dipl. C. Sáros. 252. l.

¹²⁾ Magyar tört. tár VI. 70. l.

¹³⁾ Jászay 257. l.

¹⁴⁾ Szalay: Adalékok 11. l.

¹⁵⁾ Wagner: Dipl. C. Sáros. 254. l.

¹⁶⁾ Jászay 361.

¹⁷⁾ uo., és Katona Hist. crit. XIX. 756. l.

I. János király Esztergomból Martius derekán visszatér Budára, hol ország-gyűlést tart Mart. 17-kén (Kövári: Erd. tört. III. 14.). Fővárosában maradt Aug. 15-kéig, a mikor Ferdinánd seregei elől kivonult s Tokajig hátrált, itt Sept. végén az öt üldöző Ferdinánd seregével csatáz, melynek elvesztése után Debrecen és Nagy-váradon keresztül Kolosvárra vonul. Erdélyből az év vége felé újra előjő, s már Dec. végén Debrecenben találjuk.

Esztergom Ján. 1.¹⁾ 2.²⁾ 7.³⁾ 16.⁴⁾ 18.⁵⁾ 19.⁶⁾ 20.⁷⁾ 25.⁸⁾ 26.⁹⁾ 28.¹⁰⁾

Esztergom Febr. 2.¹¹⁾ 11.¹²⁾ 24.¹³⁾

Esztergom Mart. 9.¹⁴⁾ 10.¹⁵⁾

Buda Mart. 15.¹⁶⁾ 25.¹⁷⁾ 31.¹⁸⁾

Buda Apr. 14.¹⁹⁾ 26.²⁰⁾

Buda Máj. 7.²¹⁾

Buda Jun. 22.²²⁾

Buda Jul. 2.²³⁾ 6.²⁴⁾ 13.²⁵⁾ 14.²⁶⁾ 25.²⁷⁾

---

1) Esztergomi okm. gyűjt. a pannonhalmi könyvtárban, és Schmidt, Kátona kiad. I. Jászayt. — 2) Régi magyar nyelveml. 2. k. VIII. l. — 3) Eredetie Décs városa ltárában. — 4) Jászay 425. l. — 5) Eredetie a pannonh. h. l.-tban. — 6) Jászay 427. l. — 7) Adalékok a magyar nemzet történetéhez a XVI-dik században Szalay László által 1859. 13. l. — 8) Jászay 536. l. — 9) Eredetie a pannonhalmi h. ltárban. — 10) Quellen und Erörterungen zur bayerischen und deutschen Geschichte IV. 12, utánna Szalay: Adalékok 32. l. — 11) Cismilotheca 13. l. — 12) Másolata gyűjteményemben. — 13) Kolosvári jk., a magy. tud. Akad. könyvtárában. — 14), 15) Quellen 18—27, és Szalay Adalékok 34. — 16) Szalay Adalékok 40. — 17) Tud. gyűjt. 1841. I. 94. l. — 18) Esztergomi okm. gyűjt. a pannonhalmi k.tárban. — 19) Dogiel I. 121. l. — 20) Magy. tud. társ. évkönyvei III. 62. l., és Szalay Adalékok 19. — 21) Pray: Epist. Proc. R. H. I. 296. l., és Wagner Dipl. Com. Sáros. 160. l. — 22) Gr. Kemény: Deutsche Fundgruben II. 64. l. — 23) Szalay: Adalékok I. 46. l. — 24) Magy. tört. eml. Okm. t. V. 136. l. — 25) Eredetie a pannonh. h. l.-tban. — 26) Szalay: Adalékok 73. l. — 27) Magy. tört. eml. Irók. I. 170. l.

I. FERDINÁND,

Habsburgi I. Miksa német császár fia.

1527 Nov. 3 — 1564 Jul. 25.

1523. Sopronnál Sept. 11.¹⁾ Sopron Sept. 12.²⁾ 13.³⁾

1527.

I. Ferdinánd király Aug. 1-jén magyar földre lépven, a budai utban levő erősségek meghódolása után a fővárosba bevonult Aug. 20-kán s az ugyanitt Sept. 29-kén általa megnyitott hongyülésen királyá választatván, Székesfehérvárott Nov. 3-kán, nejével Annával együtt megkoronáztatott. Innét Tatán keresztül Esztergomba utazott.

Bécs Jul. 29.⁴⁾ 30-kán elindul⁵⁾ 31-kén Fischament és Prellenkirchen.⁶⁾

Prellenkirchen⁷⁾, Köpcsény⁸⁾, Magyar-óvár Aug. 1.⁹⁾ 2.¹⁰⁾ 3.¹¹⁾ Rápca melletti táborban Aug. 4.¹²⁾ Győr alatti táborban Aug. 5.¹³⁾ 6.¹⁴⁾ Győr és Komárom közötti táborban Aug. 7.¹⁵⁾ Komárom előtti táborban Aug. 8.¹⁶⁾ Komárom Aug. 9.¹⁷⁾ Komárom és Tata közti táborban Aug. 10.¹⁸⁾ Tata és Esztergom közötti táborban Aug. 12.¹⁹⁾ Esztergom előtti táborban Aug. 13.²⁰⁾ Esztergom és Visegrád közti táborban Aug. 16.²¹⁾ Visegrád alatti táborban Aug. 17.²²⁾ Budától egy mérföldnyire levő táborában Aug. 18.²³⁾ Buda előtti táborában Aug. 19.²⁴⁾ 20.²⁵⁾ Buda alatti táborában 21.²⁶⁾ 22.²⁷⁾ 23.²⁸⁾ 24.²⁹⁾ 25.³⁰⁾ 26.³¹⁾ 27.³²⁾ 28.³³⁾ 29.³⁴⁾

1—3) Gévay Antal: Itinerar Kaiser Ferdinand's I. 1521—1564. 11. l.

4) uo., és Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 304. l.

5—24) Gévay eml. munk. 19. l.

25) uo., de Kövári szerint bevonul, Erdély tört. III. 15.

26—28) Gévay uo.

29) uo., és Kaprinai: Hung. dipl. I. 311. l.

30—34) Gévay uo.

SZAPOLYAI JÁNOS, 1527.

Buda Aug. 7.¹⁾ 15-kén áthajóz a Dunán²⁾, Gubacsi pusztán (Pest alatt) táborban Aug. 16.³⁾ innét elindul s Hatvan-nál táborba száll s Árok-szállásra megy hálásra⁴⁾, Aug. 22.⁵⁾, innét Gyöngyös városa melletti táborába Aug. 23.⁶⁾ Eger melletti táborban Aug. 24.⁷⁾ Mohi Aug. 28.⁸⁾ Sajó-ládi táborban Sept. 1.⁹⁾ Onodi vár mellett, Zombori táborban, Tokaji házában Sept. 26.¹⁰⁾ 27-kén csatáz¹¹⁾, visszavonul Rakamaz s Debrecennek.¹²⁾ Nagy-várad melletti táborból Oct. 4.¹³⁾ Telegd.¹⁴⁾ Kolosvár Oct. 10.¹⁵⁾ 16.¹⁶⁾ Gyula-fehérvár, Gyalu, Tasnád Dec. 6.¹⁷⁾ Debrecen Dec. 24.¹⁸⁾

---

¹⁾ Archaeologiai közlemények I. 234. l.

^{2), 3)} Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után.

⁴⁾ Magy. tört. eml. Irók I. 175. l.

⁵⁾ Jászay eml. munk. és Szalay: Adalékok 75.

⁶⁾ Jászay e. m.

⁷⁾ uo., és Pray: Epist. P. R. H. I. 308. l., Wagner: Dipl. C. Sáros. 201. l.

⁸⁾ Kövári: Erdély tört. III. 16. l.

⁹⁾ Magy. tört. eml. Irók I. 176. l.

¹⁰⁾ uo. 179. l.

¹¹⁾ Szalay: Adalékok 76. l.

¹²⁾ Magy. tört. eml. Irók I. 187. l.

¹³⁾ Pray: Epist. Proc. R. H. I. 321. l., Wagner: Dipl. C. Sáros. 158. l.

¹⁴⁾ Pray: eml. munk. 318. l.

¹⁵⁾ Kövári: Erdély tört. III. 18. l.

¹⁶⁾ uo., és Wagner: Dipl. C. Sáros. 157. l.

¹⁷⁾ Magy. tört. eml. Irók I. 194. l., és Kövári: Erd. t. III. 20. l.

¹⁸⁾ Magy. tört. eml. Irók I. 200. l.

I. FERDINÁND, 1527.

Buda Sept. 1—18.¹⁾ 19.²⁾ 20—30.³⁾

Buda Oct. 1—6.⁴⁾ 7.⁵⁾ 8—29.⁶⁾

Székes-fehérvár Oct. 31.⁷⁾

Székes-fehérvár Nov. 1.⁸⁾ 2.⁹⁾ 3-kán királyá, neje Anna királynéva koronáztatik.¹⁰⁾ 4—15.¹¹⁾

Tata Nov. 18.¹²⁾

Esztergom Nov. 19—24.¹³⁾ 25.¹⁴⁾ 26—30.¹⁵⁾

Esztergom Dec. 1—5.¹⁶⁾ 6.¹⁷⁾ 7—17.¹⁸⁾ 18.¹⁹⁾ 19—26.²⁰⁾ 27.²¹⁾
28—31.²²⁾

¹⁾ Gévy uo.

²⁾ uo., és Magyar tört. eml. Okm. I. 67. l.

^{3), 4)} Gévy uo.

⁵⁾ uo., és Szalay: Adalékok I. 78. l.

^{6—9)} Gévy uo.

¹⁰⁾ uo., és Wagner: Anal. Scep. I. 163. l. IV. 84. l.

^{11—13)} Gévy uo.

¹⁴⁾ uo., és Tabódy József: Munkács multja és jelene. 24. l.

^{15), 16)} Gévy 19. l.

¹⁷⁾ uo., és Magy. tört. tár VI. 6.

¹⁸⁾ Gévy uo.

¹⁹⁾ uo., és Pray: Epist. Proc. R. H. I. 327. l.

²⁰⁾ Gévy uo.

²¹⁾ Rácz Károly gyűjt. a magy. t. Akad. ltban.

²²⁾ Gévy uo.

1528.

I. János király az első holnapot Debrecenben, Február és Martius elejét Zemplin megyében töltötte, honnét Aba-ujba nyomult előre Ferdinánd seregei ellen, de Szinyénél elvesztvén a csatát, Zemplin megyén keresztül Lengyelországba fut, hol a tarnovi várba vonja meg magát October haváig, a mikor újra betör Zemplinbe s innét Debrecen, Makó s Csanádon keresztül November végére Lippára ér, hol a jövő év Május elejéig időzött.

Debrecen Ján. 31. ¹⁾

Tokaj városában Febr. 12. ²⁾ Sáros-patak Febr. 23. innét Sátor-alja-ujhelyre jön.

Sáros-patak megadja magát Mart. 15. ³⁾ Szinyéig előnyomul Mart. 19. 20-dikán csatáz ⁴⁾ s Zemplinen keresztül Tarnovi várba fut, hova Apr. 4-dikén megérkezett. ⁵⁾ 8. ⁶⁾ 13. ⁷⁾ 26. ⁸⁾ 27. ⁹⁾ 29. ¹⁰⁾

Tarnov Máj. 6. ¹¹⁾ 16. ¹²⁾

Tarnovi várban Sept. 25. ¹³⁾ 30. ¹⁴⁾

Pilozno, Loga, Striso, ¹⁵⁾ Kraszna Oct. 25. ¹⁶⁾ Brod Oct. 26. ¹⁷⁾ Homonna Oct. 27. ¹⁸⁾ 28. ¹⁹⁾ Nagy-mihály, Ungvár, Kisvárd, Kálló, Debrecen. ²⁰⁾

Nádudvar Nov. 8. ²¹⁾ Kenderes, Nagy-tur, Sebestyénháza, Szegi toronynál ²²⁾, Makó Nov. 18. ²³⁾ Tape (a Tisza mellett) ²⁴⁾ Makó, Csanád, Hetis Nov. 23—27. ²⁵⁾ Lippán Nov. 29. ²⁶⁾

Lippa Dec. 24. ²⁷⁾

---

¹⁾ Déés városa levéltárában. — ²⁾ Deutsche Fundgruben Neue Folge 7., és Magy. tört. eml. Irók. I. 209. l. — ³⁾ uo. 209—211. l. — ⁴⁾ uo. 214. l. — ⁵⁾ uo. 220. l. — ⁶⁾ Pray: Epist. Proc. I. 343. l. — ⁷⁾ Gr. Teleky: Hunyadiak kora III. 134. l. — ⁸⁾ ⁹⁾ Szalay: Adalékok 84. l. — ¹⁰⁾ Magyar tört. eml. Irók. I. 24. l. — ¹¹⁾ uo. 226. l. — ¹²⁾ Kollár Ferenc Ádám k. i. gyűjteményében olvastam egy levelét a francia királyhoz, ugyan ez megjelent Magy. tört. eml. Okmt. V. 169. l. — ¹³⁾ uo. 132. l. és Magy. tud. társ. évkönyvei III. 74. 75. l. — ¹⁴⁾ Magy. tört. eml. Irók I. 220. l., Wagner: Anal. Scep. I. 39. l. — ¹⁵⁾ Magy. tört. eml. I. 232. l. — ¹⁶⁾ uo. 234. l. — ^{17—19)} uo. 235. l. — ²⁰⁾ uo. 239. l. — ²¹⁾, ²²⁾ uo. 241. l. — ²³⁾ uo. 242. l. — ^{24—27)} uo. 245. l.

1528.

I. Ferdinánd király Esztergomból Jánúár közepén Budára indult, hol az ország-gyűlést megnyitotta. Ennek befejezte után Február elején ujra visszatért Esztergomba, honnét még ugyan azon hó végén megindulva Bécsbe utazott. Itt nem sok ideig maradván April elején Prágába ért, hol egész Septemberig mulatott. Octobert és November első felét Bécsben, közepét Pozsonyban, végét valamint Decembert Bécs, Steyer és Krainba tölté.

Esztergom Ján. 1.¹⁾ 17-kéig itt időzött. 20-kán azonban már Budán találjuk, egész

Buda Febr. 6-káig²⁾, mely nap Esztergomba utazott el, hol Febr. 14.³⁾ 15.⁴⁾ 26.⁵⁾ általjában egész Február 28-káig mulatott.⁶⁾

Győr Mart. 2.⁷⁾ Magyar-óvár Mart. 3—6.⁸⁾ 7.⁹⁾ Bécs Mart. 9—27. Znaim Mart. 29 — Apr. 1-ig.

Deutsch-bród Apr. 4. 5. Csazlau Apr. 6. Prága Apr. 7-kétől egész Sept. 23-káig.

Polna Sept. 27. 28.

Bécs Oct. 1 — Nov. 15-kéig.

Pozsony Nov. 18. 20—23.¹⁰⁾ 27.¹¹⁾ Bécs Nov. 28. 30.

Bécs Dec. 1—8. Bécs-ujhely Dec. 8. Bruck Dec. 11. Gratz Dec. 13—21. Sanct-Veit Dec. 24—29. Klagenfurt Dec. 29. Villach Dec. 30. 31.¹²⁾

---

¹⁾ Pray: Epist. Proc. R. H. I. 325. l. és Gévay Antal: Itinerar Kaiser Ferdinand's I. 1521—1564. 20. l. — ²⁾ uo., és Rácz Károly gyűjteményében a magyar tud. Akad. ltárában. — ³⁾ Magy. tört. tár VI. 6. l. — ⁴⁾ Wagner: Dipl. Com. Sáros. 202. l. — ⁵⁾ Másolata oklevél gyűjteményemben. — ^{6—8)} Gévay eml. munk. 20. l. — ⁹⁾ uo., és Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 331. l., és Wagner: Dipl. Com. Sáros. 163. l. — ¹⁰⁾ Ezen sok adat mind Gévay említett munkája 20- és 21-dik lapján az 1528-dik évnél olvasható. — ¹¹⁾ Wagner Károly: Analecta Scepi. I. 75. l. — ¹²⁾ Gévay 20. 21.

I. János király Lippáról, honnét a török szultánnali értekezleteit vezette, Aug. elején megindul s Arad, Csanád, Bodrog városain keresztül a mohácsi török táborba érkezik, hol Aug. 22-kén Solimánnál tisztelg. Innét Pakstra ment, hol a Dunán áthajózva Patajon tul ájtött a pesti félre és a budai várba vonult, honnét Oct. 27-kén a Rákosra átmenve, a koronát a szultánnak bemutatta; a török táborból Budára vonult, hol székkét felütötte.

Lippa Febr. 24.¹⁾

Lippa városában Jun. 15.²⁾ 27.³⁾

Lippa városában Jul. 19.⁴⁾

Lippáról Aug. 7-kén korá reggel elindul Aradra.⁵⁾ Csanád, Becse, Pest-ujlak, Bodrog Aug. 9.⁶⁾ Danoch vára mellett a Dunán áthajóz,⁷⁾ Mohács városában, a mohácsi mezőn Aug. 22-dikén a török táborban találkozik Solimánnal.⁸⁾ Paksnál Patajon tul a pesti oldalra ájtő.⁹⁾ Rác-kevi, Kis-jenő, Gubacsi pusztán.¹⁰⁾

Buda melletti táborából Sept. 1.¹¹⁾

Buda Oct. 4.¹²⁾ 18.¹³⁾ Rákos mezején a magyar koronát bemutatja Solimánnak.¹⁴⁾

Buda Nov. 5.¹⁵⁾

Buda Dec. 6.¹⁶⁾ 12.¹⁷⁾

¹⁾ Simigianus 68. I., idézve Kövári által Erdély tört. III. 25.

²⁾ Török János: Magyarország primása II. 99.

³⁾ Fábíán Gábor: Arad vármegye leírása 248.

⁴⁾ Pray: Epist. Proc. R. H. I. 347. I.

^{5—7)} Magyar t. eml. Irók I. 253. 254. I.

⁸⁾ uo. 258. — ⁹⁾, ¹⁰⁾ uo. 262. I.

¹¹⁾ Kollár Ádám Ferenc okiratgyűjteményében. E levélben értesíti a francia királyt, hogy a Ferdinánd elleni had folytatására küldött 40,000 livret kézhez vette.

¹²⁾ ¹³⁾ Magyar tört. eml. Irók I. 267. I.

¹⁴⁾ uo. 271. I.

¹⁵⁾ Kis-ujlaki Tóth Imrének birtokot adományoz.

¹⁶⁾ Török János: Magyarország primása II. 99. I.

¹⁷⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. I. 352. I.

1529.

I. Ferdinánd király Krainból felső Austriába, majd Tyrol fővárosába utazott, hol Februar közepéig maradt. Martius és April hónapjait nagyobbára Speierben töltötte, Május és Junius első felét Linzben, végét Regensburgban. Az év második felében, névszerint Juliusban felváltva Linz és Budweisban tartózkodott, Augustus és Septembert Linzben, Octobert Prágában és Felső-Austriában, November és Decembert Znaim, Krems és Linzben töltötte.

Millstadt Ján. 1. Greifenburg 2. Greifenburg, Linz 3. Bruneck 5. 6. Sterzing 8. 9. Innsbruck 10—31.

Innsbruck Febr. 1—18. 19-dikén elindul s Fragensteinba ér. Reutte, Kempten 22. Kempten, Memmingen 23. Memmingen 24. Stuttgart 28.

Stuttgart Mart. 1. Vaihingen. Speierba érkezik 4—31.

Speier Apr. 1—25. Stuttgart 28. 29. Göppingen 30.

Heidenheim, Donauwörth Máj. 1. Donauwörth, Ingolstadt Máj. 2. Ingolstadt 3. Linz 6—31.

Linz Jun. 1—19. Passau 20. Osterhofen 21. Regensburg 23—30.

Regensburg Jul. 1. Linzbe ér 2—8. Budweis 9—21. Linz 23 — Sept. 30-ig.

Tabor Oct. 2. Prága 4—12. Tabor 14. Tabor, Budweis 15. Budweis, Krumau 16. Krumau, Linz 17. Linz 18—25. Krems 27—31.

Krems Nov. 1. Znaim 3. 4. Krems 7—10. Krems, Emmersdorf 11. Grein 12. Linz 14-től Dec. utoljáig.

Jelen évi adatok Gévay Antal: Itinerar Kaiser Ferdinand's I. 1521—1564. 22 és 23-dik lapjain feltalálhatók.

1530.

I. János király az egész
évet Budán töltötte és
pedig Octob. végétől
Dec. végeig Rogen-
dorf által ostromolva.

I. Ferdinánd király ez évben tájjára
sem jött Magyarországnak, hanem
Csehország, Tyrol és a birodal-
mi városokban időzött.

Buda Ján. 25.¹⁾

Linz Ján. 1—5. Freistadt 6. Bud-
weis 10—28. Beneschau 31.

Prágába érkezik Febr. 1—12. Prága,
Leitmeritz 13. Prága 17—28.

Prága Mart. 1—31.

Prága Apr. 1—18. Tabor 19.

Hohenfurt 21. Linz 22—30.

Buda Máj. 23.²⁾ 31.³⁾

Innsbruk Máj. 4—9. 11—13. 15—31.

Buda Jun. 27.⁴⁾

Innsbruck Jun. 1—5. elindul 6.

Buda Jul. 22.⁵⁾

Schwatzba érkezik 6. 7. Kufstein-

Buda Aug. 28.⁶⁾

ból elindul 8. Rosenheimba érke-

Buda Sept. 19.⁷⁾

zik s elindul 9. Ebersbergbe ér-

Buda Oct. 6. ⁸⁾ hol Ro-
gendorf I. Ferdinánd
király ostromolja Oct.

11—14. Augsburgba érkezik 15

27— Dec. 22-ig.⁹⁾

s itt marad Nov. 23-kig. Innét

Buda Dec. 21.¹⁰⁾

Speierbe (Dec. 2—6.) Mainzba

(Dec. 11—13.) Bonn (Dec. 15.

16.) és Kölnbe utazott.¹¹⁾

1) Eredetie a szala-apáti országos levéltárban, 1 szekrény, 1 csomag, 23. szám alatt. — 2) Esztergomi okmány-gyűjtemény a pannonhalmi könyvtárban. — 3) Szopori Nagy Imre gyűjteményében. — 4) Pray: Epist. Proc. Reg. Hung. I. 356. l. — 5) Budapesti szemle 1860. 284. l. — 6) Paur Iván gyűjteményében. — 7) Balajthy: Munkács . . . leírása 184. l. — 8) Pray: Epist. Proc. Reg. Hung. I. 359. l. — 9) Magyar történelmi emlékek. Irók. I. 293. l. — 10) Eredetie a pozsonyi ágost. evang. könyvtárban, másolata gyűjteményemben. —

11) Gévay említett munkája 24. 25. l.

1531.

- I. János király Budáról tavasz végével Erdélybe indul s az év többi szakait is ott töltötte.
- I. Ferdinánd király Jánvár havát Köln, Aachen, Speier, — Februárt Linzben, Martiust Budweis és Linzben töltötte, April elején Budweis, közepétől Junius végeig Prágában tartózkodott. Juliusban nagybárára Budweis, Augustusban pedig Linzben volt, Septembert Stuttgartban, October első felét Speier, végét s a két utolsó havat Innsbruckban töltötte.
- Buda Ján. 8.¹⁾ Köln Ján. 1—7. Aachen 10—15. Speier 24.
- Gyula-fehérvár April Regensburg Febr. 4. 5. Linz 6—28. 25.²⁾ Szász-sebes Apr. Linz Mart. 1—6. Budweis 8—22. 30.³⁾ Brünn Apr. 1—3. Budweis 6—14. Prága 17-től Jun. 30-káig.
- Gyula-fehérvár Jun. 7.⁴⁾ Beneschau Jul. 1. Miltshin 3. Budweis 4—31.
- 20.⁵⁾ Gyula-fehérvár Jul. 6.⁶⁾ Iglau Aug. 1—3. Linz 8—23. Peurbach 24. 25. Wollzach 31.
- Donauwörth Sept. 1. Göppingen 5. Stuttgart 6—28. Speier 30.
- Gyula-fehérvár melletti Speier Oct. 1—17.
- remeték kolostorából
- Oct. 9.⁷⁾ Brassó Oct. 16.⁸⁾ Segesvár Dec. 15.⁹⁾ Szász-sebes Dec. 16.¹⁰⁾ Innsbruck Oct. 28—Dec. 31.¹¹⁾

¹⁾ Pray: Epist. Proc. R. H. I. 371. l. — ²⁾ Dipl. reg. h., ivrét, a gróf Festetics család kezshelyi l.tban. — ³⁾ Kövári: Erd. tört. III. 33. l. — ⁴⁾ Ambrosii Simighiani Hist. rer. Hung. et Trans. 95. l. — ⁵⁾ Déés városa l.tban. — ⁶⁾ Kövári: Erd. t. III. 33. l. — ⁷⁾, ⁸⁾ Magy. tud. társ. évk. III. 63. l. — ⁹⁾ Kövári: Erd. t. III. 34. l. — ¹⁰⁾ Kovachich: Suppl. ad Vest. Com. III. 144. l. — ¹¹⁾ Gévay: Itin. d. K. Ferd. 26. 27. l.

1532.

- I. János király Erdélyből tavasszal kijön Lipára, honnét seregével Budára jött s itt Gritti Lajossal egyesülve Aug. végén Esztergom ostromára indul, de innét siker nélkül vonul vissza Budára, hol az év többi részét töltötte.
- I. Ferdinánd király ez évet legnagyobbára Innsbruck, Regensburg és Prágában töltötte.
- Szász-város Ján. 15. ¹⁾ Innsbruck Ján. 1 — Febr. 22-ig.
- Székhely-vásárhely városában Mart. 2.²⁾ Regensburgban Febr. 27 — Május 1-jéig.
- Lippa vár. ban Máj. 31.³⁾ Prágában Máj. 7 — Jun. 8-ig.
- Lippa Jun. 9. ⁴⁾ Regensburgban Jun. 12 — Sept. 2-ig.
- Esztergom ostrománál Linz Sept. 6—9. 13—20.
- Aug. 28 — Oct. 20.⁵⁾ Bécs Sept. 23—Oct. 4. Leoben Oct. 10. 11. Villach Oct. 19—22. Innsbruckban Oct. 28 — Dec. végeig. ⁶⁾
- ez utolsó nap az ostrommal felhagyva Szendrőre vonulnak, innét másnap Oct. 21-kén elindulnak s Budára mennek. ⁶⁾
- Buda Dec. 21-től végeig. ⁷⁾

---

¹⁾ Bethlen Farkasnál.

²⁾ Dipl. reg. hung., ivrét, a gróf Festetics család kezszhelyi k. tárában.

³⁾ Pray: Epist. Proc. R. H. II. 16. l.

⁴⁾ Révész Imre: Erdősi János magyar protestans reformator. 10. l.

⁵⁾ Uj magyar Muzeum 1853. 251. l. és Magyar t. eml. Irók I. 303. l.

⁶⁾ uo. — ⁷⁾ Buda-pesti szemle X. 193. l.

⁸⁾ Gévaý: Itinerar K. Ferd. I. 28. 29. l.

1533.

- I. János király Budáról ősz elején elindult egy körutra. Nagy-váradról Temesvárra ment, hova Oct. utolsó napján érkezett meg. Temesvárról Lipppa, Simánd, Gyula és a Tiszán keresztül Budára érkezett.

Buda Ján. 14.¹⁾

Nagy-iratos helységében. Papi révénél a Maroson át, Temesvárra érkezik Oct. 31.²⁾

Lippa, Kovászi-makra hegy alatt, Simánd, Gyula, Decse, Messter-szállás, Tisza-varsány Dec. ³⁾

- I. Ferdinánd király Ján. 1—30-ig Innsbruckban, Febr. 7 — Mart. 13-ig Linzben, Mart. 16 — Jun. 19-ig Bécsben, e hó végén Bécs-ujhelyen, Juliustól Nov. 21-kig Bécsben, majd Prágába utazott s December havát ott tölté.⁴⁾ Meg kell még itt jegyezni, miszerint ő az 1542-dik évig feléje se jött Magyarországnak,⁵⁾ s hogy németországi utazásait feleslegesnek tartom tovább is közleni.

1534.

- I. János király az év első felét Budán, a másikat Lipppán tölté el.

Buda Mart. 1.⁶⁾ 17.⁷⁾ 24.⁸⁾

Buda Jul. 15.⁹⁾

Lippa városában Nov. 16.¹⁰⁾

Lippa Dec. 16.¹¹⁾

¹⁾ Magyar történelmi emlékek Irók. I. 319. l.

^{2), 3)} uo. 305—307. l.

⁴⁾ Gévay: Itinerar k. Ferd. I. 30. 31. l.

⁵⁾ uo. 32—49. l.

⁶⁾ Magyar történelmi tár III. 63. l.

⁷⁾ Másolata oklevélgyűjteményekben.

⁸⁾ Tarnóczy Kázmér ő mltga laszkári (Nyitra m.) családi levéltárában.

⁹⁾ Magyar tört. eml. Irók. II. 342. 343. l.

¹⁰⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. II. 57. l.

¹¹⁾ Cod. dipl. XI. 508. l.

1535.

I. János király Nagy-váradon időzött Nov. 22-kén.¹⁾

1536.

I. János király az év második felét Nagyváradon tölti.

Nagy-várad Jul. 13.²⁾

Nagy-várad Aug. 29.³⁾

Nagy-várad Sept. 1.⁴⁾ 11.⁵⁾

Nagy-várad Oct. 22.⁶⁾

Nagy-várad Dec. 19.⁷⁾

1537.

I. János k. az ország több helyein megfordul.

Nagy-várad Febr. 25.⁸⁾

Székes-fehérvár Máj. 27.⁹⁾

Nagy-várad Máj. 29.¹⁰⁾

Nagy-várad Aug. 9.¹¹⁾

Buda Aug. 29.¹²⁾

1) Magyar tört. eml. Okmánytárak I. 309—311. l.

2) Urkunden und Actenstücke zur Geschichte der Verhältnisse zwischen Österreich, Ungarn und der Pfote. 1536-ki követtség. 116. 117. l.

3) Magyar tört. eml. Irók. I. 336. l.

4), 5) Kövári: Erdély történelme III. 50.

6), 7) Déés városa levéltárában.

8) Kolosvári jk., a magyar tud. Akad. könyvtárában.

9) Eredetie a pozsonyi ág. ev. gyül. könyvtárában.

10) Déés városa levéltárában.

11) Szirmai: Com. Zemplin. I. 177. l.

12) Magyar tört. eml. Okm. t. I. 384. l.

1538.

I. János k. miután a békét Nagy-váradon I. Ferdinánd k. biztosival megköté, Buda s Esztergomba rándult, honnét Erdélybe utazott.

Nagy-várad Ján. 10.¹⁾

Nagy-várad Febr. 1.²⁾ 24-dikén békét köt I. Ferdinánd királyal.³⁾

Esztergom Mart. 15.⁴⁾

Buda Apr. 1.⁵⁾

Torda városában Nov. 1.⁶⁾

Nagy-szebenben Nov. 11.⁷⁾

Fogaras Nov. 30.⁸⁾

Brassóban.⁹⁾

1539.

I. János k. Nagy-váradról menyasszonya Isabella elé megy Kassára s azt Budán keresztül Székes-fehérvárra vezeti, hol vele összekel és királynévá koronáztatja, innét Budára visszatérnek.

Nagy-várad Ján. 2.¹⁰⁾ 4.¹¹⁾ 9.¹²⁾

Kassa, Buda, Székes-fehérvárott Febr. 23-kán Izabellával egybekel s megkoronáztatja.

Buda Mart. 26.¹³⁾

Buda Jun. 14.¹⁴⁾

Visegrádi curiájában Jul. 19.¹⁵⁾

Buda Aug. 10.¹⁶⁾

¹⁾ Déés városa lt. — ²⁾ Ifju Palugyay Imre: Magyaror. leírása III. 356. l. — ³⁾ Kövári: Erdély történelme III. 52. l. — ⁴⁾ Magy. tört. tár VI. 240. l. — ⁵⁾ Ipolyi Stummer Arnold családi levéltárából. — ⁶⁾ Pray: Epist. Proc. R. Hung. II. 72. l. — ⁷⁾ uo. 73. l. — ⁸⁾ Kövári: Erd. tört. III. 61. l. — ⁹⁾ Gr. Kemény József: Deutsche Fundgruben der Geschichte Siebenbürgens I. 24. l.

¹⁰⁻¹²⁾ Az eredeti okmányok Déés városa levéltárában őriztetnek. — ¹³⁾ Palugyay: Magy. o. leírása III. 193. l. — ^{14), 15)} Eredeti okmányok a pozsonyi ág. ev. egyház könyvtárában. — ¹⁶⁾ Rácz Károly gyűjt. a magyar tud. Akademia levéltárában.

1540.

I. János k. Martius utolsó napjaiban Budáról Erdélybe megy a felzendült vajdák leverésére, e közben Gyula-fehérvárott megbetegszik s Szász-sebesen meghal.

Buda Febr. 22.¹⁾ 25.²⁾ 28.³⁾

Buda Mart. 15.⁴⁾ Eger. ⁵⁾

Várad Mart. 29. ⁶⁾

Szeged Mart. végén. ⁷⁾

Gyalu Apr. 18.⁸⁾

Várad Máj. 18.⁹⁾

Gyula-fehérvár Máj. 25. ¹⁰⁾ itt betegen feküdt Jul. 10-kéig, ekkor Szász-sebesre vitetett, hol 21-dikén, reggeli 8 órakor meghalt, ¹¹⁾ s holt teste Székes-fehérvárott eltemtetett. ¹²⁾

1540. Izabella királynő Julius 7-kén Budán fiat szült, ¹³⁾ kit János Zsigmondnak kereszteltetett.

1541. Budáról Sept. 5-dikén kénytelen eltávozni, ¹⁴⁾ s Tiszavarsány, Gyula, Körösön, s Kun-szent-mártonon (Tiszán túl) keresztül Lippára vonult fiával együtt. ¹⁵⁾

1542. I. Ferdinánd király Nov. 13-kán Bécsből Pozsonyba érkezett s itt ezen hó 24-kéig mulatott, innét Brünnbe utazván. ¹⁶⁾

¹⁾ Dogiel I. 143. l. — ²⁾ Eredetie a pozsonyi ág. ev. gyülekezet könyvtárában. — ³⁾ Theiner: Vet. mon. hist. Hung. sacr. ill. II. 807. l. —

⁴⁾ Magyar tört. tár VI. 241. l. — ⁵⁾ Hatvani Mihály: Rajzok a magyar történelemből 179. l. — ⁶⁾ Theiner: Vet. mon. II. 807. l. —

⁷⁾ Török János: Hazánk, folyóirat, 1858. I. 103. l. — ⁸⁾ Kolosvár mellett, Bethlen Farkas III. 320. l. — ⁹⁾ Theiner: Vet. mon. II. 808. l. —

¹⁰⁾ Szalay: Adalékok 185. l., és Pray: Epist. Proc. R. Hung. II. 84. l., Hazánk 1858. I. 103. l. — ¹¹⁾ Gróf Kemény József és Nagy-Ajtai Kovács István: Erdélyor. tört. tára I. 19. — ¹²⁾ Kővári:

Erdély tört. III. 68. l., Bethlen Farkas I. 321—323. l.

¹³⁾ Deutsche Fundgruben. Neue Folge. 12. l. — ¹⁴⁾ Kővári: Erdély tört. III. 80. l., Szerémi (Magy. tört. eml. Irók. I. 371. l.) 4. Septemberre teszi. — ¹⁵⁾ uo. 372. l. — ¹⁶⁾ Gévy: Itinerar K. Ferd. 49. l.

- Isabella királynő pedig a tavaszig Lippán tartózkodván,¹⁾ innét Erdélybe huzódott s a dévai várban találjuk őt Máj. 31-kén,²⁾ honnét Gyula-fehérvárra jött. Itt időzött Jul. 26-kán,³⁾ s innét indult Kolosvárra 29-kén.⁴⁾ Nov. 20-kán Gyalun találjuk.⁵⁾
1543. I. Ferdinánd király Bécsből Sept. 19-kén Pozsonyba jött s itt egész Oct. 14-kéig időzött.⁶⁾
1544. Isabella királynő Gyalui várában volt Ján. 21.⁷⁾ 22-kén,⁸⁾ Gyula-fejérvárott pedig Aug. 17.⁹⁾ 20.¹⁰⁾ és Nov. 12-dikén.¹¹⁾
1545. Isabella királynő Tordán Apr. 24-dikén ország-gyűlést tart, hol fia is jelen volt.¹²⁾
1546. I. Ferdinánd király Február 6-kán Bécsből Pozsonyba érkezik az országgyűlésre s itt marad Mart. 3-ig.¹³⁾
1548. I. Ferdinánd király Oct. 26-tól Dec. 12-ig Pozsonyban időzött.¹⁴⁾
Isabella királynőt Sept. 21-dikén Gyalun találjuk,¹⁵⁾ szinte az
- 1549-dik év Febr. 2-kán is.¹⁶⁾
1550. I. Ferdinánd k. Ján. 16 — Febr. 22-kéig Pozsonyban¹⁷⁾ tartózkodott.

---

1) Magy. tört. eml. Irók. I.

2) Küvári: Erdély. tört. III. 83. l.

3) Dogiel: Codex dipl. Poloniae. T. I. 148. l., Wagner Károly: Anal. Scep. I. 43., Bethlen Farkas. I. 416. l.

4) Vasárnapi ujság 1857. 69. l.

5) Hatvani Mihály: Rajzok a magyar történelemből 264.

6) Gévy e. m. 51. l.

7), 8) Hatvani: Rajz. a. m. tört. 278. l.

9) Magy. tört. eml. Irók. II. 345. l.

10) uo. 347. l.

11) uo. 349. l.

12) Gr. Kemény Józs.: Deutsche Fundgruben der Gesch. Siebenb. I. 30. l.

13) 14) Gévy e. m. 56. 61. l.

15) Magy. tört. eml. Okmt. II. 166.

16) Fábíán Gábor: Arad vármegye leírása. 148. l.

17) Gévy e. h. 64. l.

- Isabella királynő Petrikov-on volt Aug. 15-kén.¹⁾ Diódi várában Nov. 4.²⁾ és Gyula-fehérvárott Nov. 30-dikán.³⁾
1551. Isabella királynő Gyula-fehérváron időzött Mart. 4. ⁴⁾ Enyeden Mart. 22. ⁵⁾ Szász-sebes Jun. 6) Jul. 16. ⁷⁾ Felvinc. ⁸⁾ Gyula-fehérvárott Jul. 19. átadja a koronát. ⁹⁾ Kolosvári nagy templomban lemondott. Egregyen hál Aug. 19. ¹⁰⁾ Meszes hegyeken keresztül megy Aug. 20. ¹¹⁾ Zilah ¹²⁾ Kassa.
1552. Isabella királynő Kassáról elindul Lengyelországba Jun. 14-kén. ¹³⁾
- I. Ferdinánd király Febr. 28 — Mart. 30-káig Pozsonyban tartózkodott. ¹⁴⁾
1553. I. Ferdinánd király Apr. 22-kén Sopronba érkezik s egész Máj. 19-ig itt mulat. ¹⁵⁾
1554. I. Ferdinánd király Pozsonyban volt Mart. 12 — Apr. 18-káig. ¹⁶⁾
1556. I. Ferdinánd király Ján. 12—25-ig Pozsonyban időz. ¹⁷⁾ Isabella királyné pedig Lengyelországból visszatér fiacskájával Erdélybe. Varsó Ján. 2. ¹⁸⁾ Lemberg Jul. 25. ¹⁹⁾ Aug. 8. ²⁰⁾ innét Sept. 23-kán elindul ²¹⁾ s Marmaros megyén, ²²⁾ Munkács és Déésen keresztül Kolosvárra érkezik Oct. 22-kén d. u. 2 órakor ²³⁾ s itt maradt az év végeig. ²⁴⁾

---

1) Theiner: Vet. mon. II. 808. l.

2) Deutsche Fundgruben. Neue Folge. 18. l.

3) Gr. Kemény József: Deutsche Fundgrub. der Gesch. Sieb. I. 42. l.

4) Szilágyi Sándor gyűjteményében.

5) Kövári: Erd. tört. III. 112. l.

6) uo. 114. l. — 7) uo. 115. l. — 8) uo. 116. l.

9) Deutsche Fundgruben. Neue Folge. 20. l.

10), 11) Kövári: Erd. tört. III. 118. l.

12) Hatvani: Rajz. a magy. tört. 372. l.

13) Hazánk: II. 459. l.

14) Gévay e. h. 68. l. — 15) uo. 70. l. — 16) uo. 72. l. — 17) uo. 76. l.

18), 19) Dobner: Monumenta historica Boemiae. II. 440—443. l.

20), 21) Vasárnapi ujság 1857. 11. szám.

22) Hatvani Mihály: Rajz. a magy. tört. 489. l.

23) Vasárn. ujs. 1857. 11. szám.

24) Gr. Kemény József: Deutsche Fundgruben der Gesch. Siebenb. I. 61. l.

1557. I. Ferdinánd k. Magyarországon nevezetesen Pozsonyban tartózkodik Jun. 9 — Jul. 10-kig.¹⁾ Ezután 6 évig nem volt Magyarországon.
 Isabella királyné Gyula-fehérvárott volt Ján. 22.²⁾ 27-dikén,³⁾ hol ország-gyűlést tartott Febr. 7.⁴⁾ — itt tartózkodott Apr. 7.⁵⁾ Aug. 20.⁶⁾ és Kolosvárt Oct. 10-kén.⁷⁾ — János Zsigmond Gyula-fehérvárott volt Mart. 20.⁸⁾
1558. Isabella királyné Gyula-fehérvárott Febr. 3. ország-gyűlést tartott.⁹⁾ Kolosváron volt Mart. 15.¹⁰⁾ Gyula-fehérváron Apr. 26.¹¹⁾ itt tartott hon-gyűlésen Jun. 5.¹²⁾ és Sept. 29-kén.¹³⁾
1559. Isabella királynét az egész évben Gyula-fehérvárott u. m. Ján. 6.¹⁴⁾ Febr. 4.¹⁵⁾ a hon-gyűlésen Jun. 12.¹⁶⁾ találjuk, hol Sept. 15-kén meghalt, déli 12 órakor,¹⁷⁾ s ugyanott Oct. 8-kán el is temettetett.¹⁸⁾
1560. II. János király a kormányt átvévén Enyeden Mart. 10-kén ország-gyűlést tart,¹⁹⁾ ezentul Gyula-fehérváron Apr. 1.²⁰⁾ Aug. 18.²¹⁾ Kolosvárt Nov. 20.²²⁾ és Gyula várában Dec. 9.²³⁾ és 10-kén²⁴⁾ találjuk.

---

1) Gévay e. h. 78. 79. l.

2) Kolosvári jk., a magy. tud. Akad. ltban.

3) Erdélyi gubernium levéltárában.

4) Kövári: Erd. tört. III. 153. l.

5) Eredetie a pozsonyi ág. evang. gyülekezet könyvtárában.

6) Chron. hung. 276. l.

7) Szilágyi Sándor gyűjteményében.

8) Theiner: Vet. mon. 1860. II. 808. l.

9) Kövári: Erd. tört. III. 156. l.

10), 11) Kolosvári: jk., a magy. tud. Akad. ltban.

12) Kövári e. h. 158. l. — 13) uo. 159. l.

14) Hon és külföld 1841. 226. l.

15) Kolosvári jk., a magy. tud. Akad. ltban.

16) Kövári e. m. 160. l. — 17) uo. 161. l. — 18), 19) uo. 166. l.

20) Bethlen Farkas II. 2., Kemény Fundgrub. I. 66. l.

21) Fábrián Gábor: Arad vármegye leírása 206. l.

22) Kolosvári jk., a. m. tud. Akad. lt.

23) Balajthy: Munkács . . . leírása 187. l.

24) Kolosvári jk., uo.

1561. II. János kir. Torda városában Máj. 16.¹⁾ és Gyula-fehérvárott volt Dec. 14.²⁾
1562. II. János király a segesvári ország-gyűlésen volt Jun. 20-kán,³⁾ Gyula-fehérváron pedig Jul. 21.⁴⁾ Sept. 2.⁵⁾ és Dec. 15-kén.⁶⁾
1563. I. Ferdinánd király Sept. 1-jén Pozsonyba lehajóz s itt mulat Nov. 21-kéig.⁷⁾ Fia Miksa ezen idő alatt az ország-gyűlés bele egyeztével Sept. 8-kán magyar királyá koronáztatik.
- II. János király Ecsed várában volt Mart. 2-dikán,⁸⁾ Szebenben Mart. 23.⁹⁾ Brassóból elindul Máj. 1. Szebenbe.¹⁰⁾ Tordai ország-gyűlésen Máj. 28.¹¹⁾ Gyula-fehérvárott Jul. 11.¹²⁾ Aug. 7.¹³⁾ 16.¹⁴⁾ Oct. 9.¹⁵⁾

---

¹⁾ Nagy Iván k. i. gyűjt.

²⁾ Szilágyi Sándor gyűjt.

³⁾ Gróf Mikó Imre : Erdélyi tört. adatok II. 366. l.

⁴⁾ Ifju Palugyai Imre : Magyaror. leírása II. 292. l.

^{5), 6)} Kolosvári jk.

⁷⁾ Gévay e. m. 91. l.

⁸⁾ Pray : Epist. Proc. R. Hung. III. 169. l.

^{9), 10)} Deutsche Fundgruben. Neue Folge. 54. l.

¹¹⁾ Katona Hist. crit. R. Hung. XXIII. 781. l.

¹²⁾ Pray : Epist. Proc. R. H. III. 173. l.

¹³⁾ uo. 174. l.

¹⁴⁾ Deutsche Fundgr. Neue Folge. 54. l.

¹⁵⁾ Katona e. b. XXIII. 176. l.

1564.

I. Ferdinánd király Bécsben Jul. 25-kén meghalt. Fia

MIKSA,

1564 Jul. 26 — 1576 Oct. 12-ig uralkodik.

Ez évben II. János királyt Mart. 7-kén Kolosvárt,¹⁾ Apr. 8.²⁾ és 9-dikén³⁾ Gyula-fehérvárott találjuk, ezután háborút indított Miksa ellen, de már Dec. 6.⁴⁾ és 13-dikán⁵⁾ ismét Gyula-fehérvárott leljük.

1565. II. János király Kolosváron volt Ján. 29-kén,⁶⁾ majd hadait megindítván Erdőd ostromához fog Jun. 1-jén,⁷⁾ Laposi táborában Sept. 25.⁸⁾ Kolosmonostori gyűlésen Oct. 13.⁹⁾

1566. Miksa király Ferdinánd fivérével Pozsonyba érkezik Aug. 13. Rajkára jön 15-dikén, Magyar-óvárra 16-kán, innét Győrbe. Győri táborban Sept. 21.¹⁰⁾ Győrnéli táborban Sept. 24.¹¹⁾ Győrből Oct. 29-kén elindul Bécs felé, s így aludva nézte, mint veszi meg Soliman szultán Zrinyi Miklóstól Sziget, s Pertaf basa Kerecsenyi Lászlótól Gyula várait.

II. János király a tordai gyűlésen volt Mart. 10-kén,¹²⁾ Torda városában Jun. 3-kán¹³⁾ Gyula-fehérvárról elin-

---

¹⁾ Kolosvári jk.

²⁾ Régi magyar nyelvemlékek. II. 182. l.

³⁾ Lampe : Hist. ecclesiae reformatae. 124. l.

⁴⁾ Kolosvári jk.

⁵⁾ Ifj. Palugyai Imre : Magy. or. leírása II. 464. l., Uj magy. muz. 1858. 374. l., és Szilágyi Sándor gyűjt.

⁶⁾ Gr. Kemény Józ. és Nagy-ajtai Kovács István : Erdélyorsz. története tára I. 59. l.

⁷⁾, ⁸⁾ Kövári e. h. 182. l.

⁹⁾ Gr. Mikó Imre : Erdélyi tört. ad. II. 368. l.

¹⁰⁾ Uj magy. muz. 1860. 114. l.

¹¹⁾ Magy. tört. tár. III. 258. l.

¹²⁾ Kövári e. m. III. 184. l.

¹³⁾ Gr. Kemény József : és Nagy-ajtai Kovács István : Erdélyorsz. tört. tára I. 70. l.

dul Jun. 16-kán,¹⁾ Déva, Mardsina, Lugoson keresztül, Pancsovánál táboroz Jun. 26—28. Zimonyi vár alatt Solimannál tiszteleg Jun. 29-kén innét átmegy saját táborába.²⁾ Jul. 1-jén ismét tiszteleg s visszatérván Pancsovai táborába, Erdély felé indul. Gyula-fehérvárra érkezik Jul. 17. 28. 29-kén innét elindul.³⁾ Gyalui várban Aug. 6. Bajomot víjja, Tokaj alatt Oct. 4. Nagy-várad. Debrecen körül a Tatárokat megveri Oct. 28-dikán.⁴⁾ Gyula-fehérvár Nov. 11-kén.⁵⁾ Szebeni ország-gyűlésen Nov. 30.⁶⁾

1567. II. János k. Medgyes Ján. 1.⁷⁾ Gyula-fehérvár Febr. 8.⁸⁾ Sept. 17.⁹⁾

1568. II. János k. Brassóba érkezik Feb. 10.¹⁰⁾ 13.¹¹⁾ 17.¹²⁾ 19. eltávozik.¹³⁾ Gyula-fehérvár Mart. 8.¹⁴⁾ Jun. 3.¹⁵⁾

1569. II. János k. Medgyes Febr. 9.¹⁶⁾ Torda Jun. 13.¹⁷⁾ Nagy-várad Oct. 10.¹⁸⁾

1570. II. János k. Tordán Máj. 21.¹⁹⁾ Gyula-fehérváron Dec. 15-kén²⁾ volt.

---

^{1—3)} Gr. Kemény, uo. 40 50. l.

⁴⁾ Kővári uo. 188. l.

⁵⁾ Gróf Mikó Imre: Erdélyi tört. adatok III. 269. l.

⁶⁾ uo. II. 375. l.

⁷⁾ uo. III. 306. l.

⁸⁾ Kolosvári jk.

⁹⁾ Gr. Kemény és Kovács István: Erdélyor. tört. tára I. 95. l.

¹⁰⁾ Deutsche Fundgr. n. f. 56. l.

¹¹⁾ Gr. Mikó Imre: Erd. t. ad. I. 271. l.

¹²⁾ Kővári uo. 191. l.

¹³⁾ Deutsche Fundgr. n. f. 56. l.

¹⁴⁾ Kővári uo. 191. l.

¹⁵⁾ Gr. Jos. Kemény: Deutsche Fundgr. I. 87. l.

¹⁶⁾ Gr. Mikó: Erdélyi tört. ad. III. 282. l.

¹⁷⁾ Új magyar muz. 1854. 29. l.

¹⁸⁾ Kővári: Erd. tört. III. 195. l.

¹⁹⁾ uo. 196. l.

²⁰⁾ Szalay László: Adalékok a magyar nemz. tört. a XVI. században 228. l.

1571. II. János király Maros-vásárhelyen Ján. 6-kán országgyűlést tartott.¹⁾
 Vécs várában Ján. 7.²⁾
 Gyalu várában Ján. 9.³⁾
 Görgény várában Ján. 10.⁴⁾
 Gyula-fehérvár Mart. 13.⁵⁾ 14-kén⁶⁾ hajnalban⁷⁾ meghalt nehéz kórban s ugyanott Máj. 23-dikán eltemetett.⁸⁾

RUDOLF ,

Miksa király idősb fia.

1576 Oct. 12 — 1608 Jun. 27-ig.

- 1572-dik évben Miksa király fiát Rudolfot lehozza Pozsonyba s Sept. 25-kén megkoronáztatja.
 1574. Pozsonyban megjelent Ernő fivérével az országgyűlésen.
 1582. Pozsonyi országgyűlésen Ján. elején.⁹⁾ Többet tájára sem jött hazánknak, folytonosan Prágában lakott.

MÁTYÁS ,

Miksa király fia, és Rudolf király kissebb testvére.

1608 Nov. 19 — 1619 Mart. 20.

1593. Pozsonyi országgyűlésen Ján. 25.¹⁰⁾
 1594. Mátyás herceg Győrött hadi tanácsot tartott Febr. 4.¹¹⁾
 Nagy-oroszi táborban Mart. 10.¹²⁾ Neszmély Máj. 3.¹³⁾

---

^{1), 2)} Kövári uo. III. 198. l.

³⁾ Kolosvári jk.

⁴⁾ Kövári uo. 198. l.

^{5), 6)} Szalay: Adalékok 231—233. l.

⁷⁾ Deutsche Fundgr. n. f. 25. l.

⁸⁾ uo., és Szalay: Adalékok 233. l.

⁹⁾ Szalay: Magyaror. története IV. 377. l.

¹⁰⁾ uo. 384. l.

^{11), 12)} Szalay IV. 389. l., és Magyar tört. eml. Okmt. III. 59. l.

¹³⁾ uo. 60. l.

- Esztergomot vivó táborában Máj. 4 — Jun. 28.¹⁾ Komárom. Győr. Püspöki és Pákai táborban. Nyárasdi táborban.²⁾ Pozsony Nov. 18.³⁾
1595. Mátyás herceg Pozsony Mart. 9.⁴⁾ Esztergomot ostromló táborba jön Aug. végén.⁵⁾
1596. Mátyás h. Ján. 15-kén Pozsonyban volt.⁶⁾
1598. Mátyás herceg Győr. Ó-buda Oct. elején. Buda ostromát felbontja Nov. 3. Esztergomba visszavonul.⁷⁾
1601. Mátyás h. Pozsonyi ország-gyűlésen Ján. 25.⁸⁾ Székesfehérvárnáli táborban Oct. 25.⁹⁾
1602. Mátyás h. Pozsonyi országgyűlésen Febr. 22.¹⁰⁾
1604. Mátyás h. Győr erősségében Oct. 14.¹¹⁾
1608. Mátyás h. Pozsonyba érkezik Ján. 12.¹²⁾ 21.¹³⁾ Febr. 1.¹⁴⁾ Pozsonyba érkezik Oct. 21.¹⁵⁾ Nov. 16-kán királyá választatik és 19-kén megkoronáztatik.¹⁶⁾ 29.¹⁷⁾
1609. II. Mátyás király pozsonyi várban volt Dec. 2.¹⁸⁾ 4.¹⁹⁾
1613. II. Mátyás kir. Pozsonyban Mart. 19.²⁰⁾ Pozsony városban Mart. 24.²¹⁾ 25-kén nejét Annát, tiroli Ferdinánd leányát megkoronázzák.²²⁾ Apr. 6.²³⁾

---

1) Szalay IV. 390. l.

2) uo. 393. l.

3) *Diplomata regum Hung.*, ivrét, Gr. Festetics család keszthelyi könyvt.

4) Fejér: *Croatia et Slav. disq.* 66. l.

5) Szalay IV. 400. l.

6) uo. 403. l. — 7) uo. 410. 411. l. — 8) uo. 421. l.

9) Magy. tört. eml. III. 161. l.

10) Szalay IV. 423. l.

11) Magy. tört. eml. Okmt. III. 164. l.

12) Szalay IV. 466. l. — 13) uo. 467. l.

14) no. 470. l., és Paur Iván közlése szerint.

15) Szalay IV. 474. l. — 16) uo. 478. l.

17) Kecskeméti Szűcs Pálnak ármálist ad, Bihar m. levéltárában.

18) Kardos Balázsnak ármálist ad, Győr m. ltban.

19) Eredetie Győr m. ltban.

20) Az Abdaiaknak (Győr m.) szabadalmat ad, és egy másik okmány eredetie Győr m. lt.

21) Balajthy: *Munkács* . . . . leírása 190. l.

22) Szalay IV. 491. l.

23) Pozsonyi Istvánnak címeres levelet ad.

II. FERDINÁND,

Károly steyer herceg fia

1619 Mart. 20 — 1637 Febr. 15.

1618. Pozsonyban Jul. 1-jén magyar királyá koronáztatott.¹⁾
 1622. Sopronba jön Máj. 2.²⁾
 1625. Sopronban fiát III. Ferdinándot megkoronáztatja Dec. 8.
 1634. Pozsonyba érkezik Dec. 18.³⁾

III. FERDINÁND,

II-dik Ferdinánd király fia.

1637 Febr. 15 — 1657 Apr. 2-dikig.

1625. Sopronban Dec. 8-kán királynak koronáztatott.
 1638. Pozsonyban nejét Febr. 14-kén megkoronáztatá.
 1646. Pozsonyba érkezik Sept. 11.⁴⁾
 1647. Pozsonyban fiát IV. Ferdinándot 13 éves korában Jul. 16-dikán megkoronáztatta, 17-dikén a törvény-cikkeket megerősítette.⁵⁾
 1649. Pozsonyba jön Martius havában, a törvény-cikkeket megerősíti Jun. 3.⁶⁾

IV. Ferdinánd, III. Ferdinánd k. fia, trónra lépte előtt elhalt Bécsben az 1654-dik év Jul. 9-kén.

---

¹⁾ Szalay IV. 508. l.

²⁾ uo. 543. l.

³⁾ Szalay IV. 573. l.

⁴⁾ Horváth Mihály: A Magyarok tört. III. 252. l.

⁵⁾ uo. 253. l.

⁶⁾ uo. 254. l.

I. LIPÓT,

III-dik Ferdinánd király idősb fia.

1657 Apr. 2 — 1705 Máj. 5-kig.

1655. Pozsonyban Jun. 27-kén megkoronáztatott.¹⁾
 1659. Pozsonyi várban az ország-gyűlést személyesen megnyitja Jul. 21.²⁾ Dec. 4-kén megerősíti a törvény-cikkeket.³⁾
 1662. Pozsonyban érkezik Mart. 23.⁴⁾
 1681. Német-ujhelyről elindul Máj. 22-dikén reggel, Märtersdorfon ebédel, Schattendorfon keresztül Sopronba érkezik, s Jun. 3-káig itt maradt.⁵⁾ Rákosra rándul nejével Jun. 3. Vandorfra Jun. 4. Sopron Jun. 9.⁶⁾ Szent-keresztre gr. Eszterházy Pál nádorhoz Jun. 10-kén, Sopron Jun. 16. innét 17-kén Märtersdorfra, hol megebédelt s estvére Német-ujhelybe rándult.⁷⁾ Német-ujhelyből Aug. 18-kán Fraknóra ment ebédre gróf Eszterházy Pál nádorhoz, estére Sopronba⁸⁾ Aug. 23.⁹⁾ Sept. 6.¹⁰⁾ Vandorf Sept. 8. Tiefenveg s Ebersdorf vidékén vadász Sept. 9.¹¹⁾ s Sopron 13.¹²⁾ 20.¹³⁾ Oct. 1.¹⁴⁾ 4.¹⁵⁾ 11.¹⁶⁾ Nov. 14.¹⁷⁾ Dec. 3.¹⁸⁾ 9-kén nejét királynévá koronáztatja.¹⁹⁾ 27.²⁰⁾ 30-kán Fraknóra, 31-kén Bécsbe mennek.²¹⁾
 1687. Pozsony várába érkezik József és Károly fiaival Oct. 30-kán,²²⁾ December 9-kén idősb fiát Józsefet királlyá koronázzák.²³⁾

¹⁾ Szalay V. 14. l. — ²⁾, ³⁾ no. 62. l. — ⁴⁾ no. 64. l.

⁵⁾ Magyar tört. tár V. 51. 52. l. — ⁶⁾ Győr megye levéltárában.

⁷⁾ Magyar tört. tár V. 52. l. — ⁸⁾ no. 54. 55. l.

⁹⁾ Győr megye jegyzőkönyve. — ¹⁰⁾ no.

¹¹⁾ Magy. tört. tár V. 54. 55. l. — ^{12—15)} Győr megye jegyzőkönyve.

^{16), 17)} Győr megye levéltárában. — ¹⁸⁾ Győr megye jegyzőkönyve.

¹⁹⁾ Magyar. tört. tár V. 54. 55. l.

²⁰⁾ Győr megye jegyzőkönyve.

²¹⁾ Magyar tört. tár V. 54. 55. l.

²²⁾ Szalay: V. 375. l. — ²³⁾ no. 394. l.

I. JÓZSEF,

I. Lipót király idősb fia.

1705 Máj. 5 — 1711 Apr. 11-kéig.

1687. Pozsonyba érkezik atyja s Károly öcscsével Oct. 30.¹⁾
Dec. 9-kén megkoronáztatott.²⁾

III. KÁROLY,

I. Lipót király második fia.

1712 Máj. 21 — 1740 Oct. 20.

1712. Pozsonyban Máj. 21-kén megkoronáztatott. Féltoronyban (Mosony megyében) többször mulatott, ugyanitt 1740-ben Oct. 12-kén esett betegségbe is, minek következtében Bécsben, meg is halt.

II. MÁRIA (TERESIA).

III. Károly király leánya.

1740 Oct. 20 — 1780 Nov. 29-kéig.

1741. Pozsonyba érkezett Jun. 20-kán este s 25-kén megkoronáztatott.
Ugyanitt a várban Sept. 11-kén, a magyar főrendi ülésben történt az „Életünket és vérünket“-féle felkiáltás.
1750. Vác mellett a Duna-keszi mezőn jelen volt a katonai gyakorlatnál.
1764. Váczon családjával Junius havában.
Pozsonyban Jul. 3. 5. Fia

---

¹⁾ Szalay V. 375. l.

²⁾ uo. 394. l.

II. JÓZSEF.

1780 — 1790.

Anyja élteben beutazta Magyarországot és a király-hágon túli kerületet, — midőn a Török ellen hadakozott, jelen volt az aldunai táborban.

II. LIPÓT,

II-dik Mária (Teresia) és Lotharingi Ferenc herceg fia.

1790 Febr. 20 — 1792 Mart. 1-ig.

1790. A Dévény-ujfalunál levő Morva hidján Nov. 10-dikén reggel átmenve, 12 óra előtt Pozsony városába érkezett s az érseki palotába szállt. Másnap 11-kén felment a rendekhez a pozsonyi várba.

Pozsony városi Sz.-Márton egyházában Nov. 15-kén megkoronáztatik magyar királynak. 16-kán Pozsony városa ajándékozta meg, 17-kén pedig az ország 50,000 arannyal. 18. 19.

FERENCZ ,

II-dik Mária (Teresia) és Lotharingi Ferenc fejedelem második fia.

1792 Mart. 1 — 1835 Mart. 2.

1792. Budán Jun. 6-kán magyar királyá koronáztatott.

1807. A Tiszán-tuli vidékre vonult, nevezetesen Gyulára érkezik Máj. 11-kén estve.

1808. Pozsonyban Sept. Oct. és Nov. havában.

1809. Pozsonyba érkezik Jun. 26-kán délután.

Tata Oct. 17. Nov. 3.

V. FERDINÁND.

1830. Pozsonyban Sept. 28-kán megkoronáztatott magyar királynak. Atyja 1835. Mart. 2-kán elhalván tüstint trónra lépett.

1839-ben egy kis kirándulást tett hazánk nyugoti részein. Mária Anna nejével Pozsonyba érkezik, estve Jun. 4-én. 5-kén az ország-gyűlést megnyitja. 6- és 7-én Pozsonyban marad. 8-kán nejével együtt Féltoronyba indul, s ez nap Mária-ligetet és Wittmanföldét, 9-kén Császár-rétét nézegették meg. 10-kén Féltoronyból elindulnak s Óvár, Mosony, Ötevényen keresztül Győrbe jönnek. Jun. 10. 11-kén Gönyü, Ács és Uj-szőnyön keresztül Komáromba érkeztek. 12. 13-kán Bábolnát látogatták meg. 14-én Komáromból Uj-szőny, Ács és Gönyün keresztül visszajönnek Győrbe. 15-kén innét elindulnak s Ötevény, Mosony, Óvár, Bezenye s Oroszváron keresztül Pozsonyba érkeztek. 16-kán Schlosshofot, 17-kén Holicsot, 18-kán ennek vidékét s az uradalomhoz tartozó falvakat látogatták meg s 19-kén Schlosshofba visszaérkeznek. Pozsonyba Jun. 22-kén utaztak s harmad nap mulva azaz Junius 24-kén gözösön Bécsbe vissza-tértek.

Készen áll az Erdélyi Fejedelmek, úgy szinte a Nádorok hadjáratai, utazásai és tartózkodási helyeiről, valamint a királynék utazásai és tartózkodási helyeiről irt munkám is, melyeket szinte szándékom a t. olvasó közönség elé bocsátani.

A
MAGYAR KIRÁLYOK

ÉS
ERDÉLYI FEJEDELMEK
HADJÁRATI,
UTAZÁSI ÉS TARTÓZKODÁSI HELYEI.

RÁTH KÁROLY,
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA L. TAGJÁTÓL.

MÁSODIK, BŐVÍTETT ÉS JAVÍTOTT KIADÁS.

A SZERZŐ TULAJDONA.

GYŐR, 1866.

NYOMATOTT SAUERVEIN GÉZÁNÁL.

Ára a szerzőnél 60 kr, könyvárusi uton 1 frt.

Előszó.

Öt éve, hogy jelen munkám első kiadása megjelent, azóta történelmi munkálkodásim közepett főgondomat ezen mű tökéletesítése, bővítésére fordítottam, s miután vagy 10,000 új adatot gyűjték, bátorkodom azt füzetekben a történetkedvelő közönség elé terjeszteni. E munka egy része, t. i. az erdélyi fejedelmek hadjárati, utazási és tartózkodási helyei nemcsak hogy egészen új, hanem I. Ferdinándtól fogva egészen át van dolgozva. Az időszámításra is nagyobb figyelmet fordítván, Weidenbach A. J. Hessen nagyhercegségi udvari tanácsosnak „Calendarium Historico-Christianum medii et novi aevi“ jeles munkáját is, mely Regensburgban 1855-ben jelent meg, használtam; ebben az ünnepek magyarázata, azoknak különböző elnevezései betű-rendben lévén elősorolva, nagy könnyebbségére szolgál az időszámítással foglalkozónak. Másik főgondomat arra fordítám, hogy kitudjam, miféle okmányok keltjeit lehet munkámban felhasználni. Ez érdemben azon meggyőződésre jutottam, hogy a király meghagyásából kiadott okmányt a királyi tanács, a királyi kirlátnokság, a királyi személyenőkök által rendesen a király nevében kiadott okmányoktól egészen meg kell különböztetnünk s ez utóbbiakat félre kell tennünk. Így nem jövünk oly zavarba is, mint a milyenbe Katona és Jászay estek II. Lajos királynak egy levelével, mely Budán 1522. apr. 2-án adatott ki: Katona ugyanis bebizonyította, hogy II. Lajos király ekkor Prágában volt, s ebben igazsága is van; de nem áll az, mit utánna vet, hogy „tehát ezen parancsa Budán nem kellhetett.“ Jászay Pál, Katona ezen kételyét el akarván osztatni, „a magyar nemzet napjai a mohácsi vész után“ című munkája I. 489. l. azt mondja, „a kelet helye hibás lehet, magát azonban a parancs tartalmát, mint a körülményekkel egyezőt, kétségbe vonni nem tudjuk, sem 1522-nél későbbre nem tehetjük.“ Pedig nincs egyéb az egészben, minthogy e levelet is, mint sok más százat, a kormánytanács menesztette ki a király nevében. Nem kell azért megütköznünk, ha a királynak hazánktól vagy a fővárostól való távollétében ennek Budán kiadott parancsaira akadunk. Szabad legyen több ily esetet nékem felemlíteni: I. Lajos királyunk neve alatt Budán 1350-ben máj. 1-én okmány adatik ki,¹⁾ noha ő akkor Olaszországban volt; I. Mátyás királynak 1462. oct. 14-én Budán egy okmányja kel,²⁾ holott ő akkor Oláhországban tartózkodott; ugyan nevében 1476-ban febr. 23-án Budáról parancs menesztetik a Szászokhoz, pedig ő Szalankemenben volt a Szávánál, Nándor-Fejérvár átellenében.³⁾

(Folytatjuk.)

---

¹⁾ Amade Dominika grófnő marcaltői levéltárában. ²⁾ Radvánszky Béla gyijteményében. ³⁾ A Szászok nagy-szebeni levéltárában 367 sz. alatt.

I. (szent) ISTVÁN király,

Géza vezér és Sarolta — idősb Gyula leányának — fia.

Uralkodott mint király 1000 aug. 15. — 1038 aug. 15.

957. **E**sztergomban született, neveltetett és megkereszteltetett. ¹⁾

1000. Esztergomban aug. 15-én megkoronáztatott.

1002. Gyula erdélyi vezér ellen hadakozott. ²⁾ Gyula-Fehérvárott püspökséget alapít. ³⁾

1003. Keán besenyő vezérrel hadat visel Moldvában s azt elejti. ⁴⁾

1009. Győrött aug. 23, itt ország-gyűlést is tartott, ⁵⁾ Soly-on (Veszprém v.) kelt oklevelében a veszprémi püspökséget alapítja. ⁶⁾

1016. Tolnán ország-gyűlést tartott. ⁷⁾

1024. Székes-Fehérvár aug. 16. ⁸⁾

1029. Mosony megyében, II. Konrád német király hadainak ellenáll. ⁹⁾

1038. Esztergomban aug. 15. meghalt ¹⁰⁾ s Székes-Fehérvárott, miután a székes-egyházat szűz Mária tiszteletére felszentelték, ¹¹⁾ eltemettetett. ¹²⁾

---

¹⁾ Magyar Sion I. 562. l. és III. 296. l. ²⁾ M. Joannis de Thwroc: Chronica Hungarorum. Schwandtnerél 1765. I. 151. ³⁾ Horváth Mihály: Magyarország történelme. I. 125. ⁴⁾ uo. 126. ⁵⁾ 128. ⁶⁾ Fejér: Codex diplomaticus I. 291. ⁷⁾ Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a legrégibb időtől 254. l. ⁸⁾ Fejér: Cod. diplom. I. 308. ⁹⁾ Horváth: MO. tört. I. 141. ¹⁰⁾ Hartvic XXI. §. ¹¹⁾ Ipolyi Arnold: Az egri megye sz. János apostol- és evangelistáról nevezett régi székes-egyháza az egri várban. 18. l. E cikk így külön és a következő műben is megjelent: „Emlékkönyv kis-apponyi Bartakovics Béla egri érsek arany-miséjének ünnepére.“ ¹²⁾ Hartvic XIX. §.

PÉTER,

Urseolus Otto velencei doge és Gizela — I. István király nővérének — fia.

Első izben 1038—1041.

1040. Bretizláv cseh fejedelmet segítve hadakozik III. Henrik német császár ellen¹⁾ Bajorországban.²⁾

1041. Aba Sámuel s a felkelt nemzet által az országból kiszorítatott s sógorához Albert osztrák herceghez futott.³⁾

ABA SÁMUEL,

István király Sarolta nővérének férje.

1041 mart. 22. — 1044 jul. 5.

1041. Csanádon mart. 22. megkoronáztatott.

1042. Tuln-nál (Austriában) febr. 15. Albert osztrák herceget megverte s másnap seregével hazaindult.

1043. III. Henrik német császár berontván, Abát a Vág- és Garantól is visszanyomja.⁴⁾

1044. Csanádon (Maros) mart. 11-én a székes-egyházban Gellért, ottani püspök, keményen megfeddi. Mэфőnél (Győr mellett) jul. 5. csatáz III. Henrik- és Péterrel, de megveretik s elfogatván megöletik. Eltemettetett a sári monostorban.⁵⁾

PÉTER,

másod izben 1044—1046.

1044. A méfői csata után Székes-Fehérvárra megy a császárral s ott ez maga kezével megkoronázza s a királyi székbe visszahelyezi.

1045. Henrik újra Magyarországba jön s Székes-Fehérvárott apr. 7-én Péter neki egy aranyos lándzsát nyújtván át, jobbagyi hűséget ígért.

1046. Az Árpád hercegek részére történt mozgalom alkalmával Székes-Fehérvárból kizáratván Mosonyba szalad. Innét I. Endre által visszahivatik s midőn az ellene vetett cseleket észrevévő, Fehér megyében Zámolynál egy lakban három nap védi magát, de elfogatván s megvakítatván, Fehérvárott meghalt s Pécsen az általa épített szent Péter apostol székesegyházában eltemettetik.⁶⁾

¹⁾ Horváth: MO. tört. I. 152. ²⁾ M. Sion III. 567. Szalay I. 137. ³⁾ Horváth eml. helyen 153. ⁴⁾ uo. 154. ⁵⁾ Ipolyi eml. hely. 25. ⁶⁾ Chronicon Budense 100. Thuróczy krónikája II. 41.

I. ENDRE,

**László (szár = kopasz) s Premislava — Vladimír
kievi fejedelem leányának — fia.**

1047—1061.

1033. Béla és Levente fivéreivel Csehországba, majd Lengyelországba szaladnak, innét öcscei Lodomeria és a Kunokhoz, végre Oroszországba vonulnak.

1046. Visszahivatott s Levente fivérével Abaujvár, Pesten (sept. 24.) keresztül diadallal viszi őket a nép Székes-Fehérvárra.

1047. Székes-Fehérvárott megkoronáztatott.

1051. 1052. III. Henrik német császár ellen hadakozik.¹⁾

1056. Tihanyban szent Ádrián hitvalló tiszteletére egyházat s monostort építet.²⁾

1057. Ország-gyűlést tart.

1058. Székes-Fehérvárott Salamon fiát, Béla herceg s fiai jelenlétében megkoronáztatja.

1059. Moráva városában a határszélen dec. 25. IV. Henrik német királynak anyja s gyámjaival találkozik, szövetséget köt s fiának eljegyzi a német király testvérjét Juditot.

1061. Béla fivére által Mosony körül megveretvén,³⁾ a lováról leesett hívei Zirczre viszik, hol meghalt. Eltemettetett az általa épített tihanyi monostorban.⁴⁾

I. BÉLA,

I. Endre király öcsce.

1061 dec. 6. — 1063-dik év oct. elejéig.⁵⁾

1059. Géza, László és Lambert fiaival II. Boleszláv lengyel királyhoz menekült.

1061. Bejönnek a tiszai részekre s I. Endre királyi bátyjokat megverik. Székes-Fehérvárott dec. 6. megkoronáztatott.

1063. Esztergom megyei Dömösön esés következtében megbetegedett s a Kinisna pataknál meghalt. Eltemettetett az általa épített szegszárdi szent Üdvözítőről nevezett monostorban.⁶⁾

¹⁾ Horváth e. h. 168—170. ²⁾ Cod. Dipl. I. 288. ³⁾ Max Büdinger: Ein Buch ungarischer Geschichte, 1058—1100. 8. l. 1060-ban történtnek írja. ⁴⁾ Ipolyi e. h. 25. ⁵⁾ Büdinger eml. h. 17. ⁶⁾ Ipolyi e. h. 25.

SALAMON,

I. Endre király és Anastasia — Jánoszláv kievi orosz fejedelem leányának — fia.

1063—1075.

1052-ben született.

1058. Székes-Fehérvárott először megkoronáztatott.

1061. Anyjával Mölkbe küldetik ¹⁾ Ernő osztrák herceghez.

1063. IV. Henrik német király visszahozza, sept. 27-én már a Fischa folyónál voltak, ²⁾ de Mosonynál megtudván I. Béla halálát, Salamont bebocsátja, ki Székes-Fehérvárott újra megkoronáztatott, hol Judittal, a német király nővérével, menyekzőjét is megtartotta. ³⁾

1064. Bátyjai elől Mosonyba fut, innét

1065. Győrbe jön s jan. 20-án találkoznak. Pécsen a husvéti ünnepeket együtt töltik mart. 27-én, ekkor őt Géza bátyja harmadszor megkoronázza. Később Gézával Zvonimir horvát fejedelem segélyére menvén, győztesen Somogy vármegyénjönnek keresztül s ekkor Szelisen a Bence kolostor fölszentelési ünnepélyén jelenvoltak. ⁴⁾

1069. Bátyjaival Csehországot pusztítja.

1070. Cserhalomnál a Kunokkal csatáz s ezek megveretnek. ⁵⁾

1072. Szalánkemennél tábort gyűjtnek, a Dunán átmennek, Nándorfehérvárt ostromolják s elfoglalják, s a zsákmányt Buziáson (Temes v.) — Vid bácsi főispán birtokán — felosztják. ⁶⁾

1073. Géza bátyjával Nissa ostrománál, innét visszatér s Keve vára mellől hazabocsátja, majd ismét vizsály útján ki köztötk, sereget gyűjtének, azonban Esztergomban összejönnek s a város melletti szigeten békét kötnek, innét Salamon Székes-Fehérvárra utazott. ⁷⁾

---

¹⁾ Büdinger e. h. 6. ²⁾ uo. 14. és Böhmer J. F. Regesta Chronologico-Diplomatica Regum atque Imperatorum Romanorum inde a Conrado I. usque ad Heinricum VII. 88. ³⁾ Büdinger e. h. 17. ⁴⁾ Magyarok életrajzai. I. 63. ⁵⁾ Büdinger 1071-re teszi, 28. ⁶⁾ uo. 32. ⁷⁾ Knauz Nándor: Az esztergomi szerzetesek története 84., Thuróczy II. 52.

1074. Szalavár, Szegszárd. Tisza mellett Gézát megveri Kemejnél febr. 24-én, de ez Lászlóval csatlakozva Mogyoródnál a kölcsönt visszaadja s a király kénytelen volt Szigetfőnél átkelve Mosonyba szaladni, Vince krakói püspök krónikája szerint Boleszláv lengyel király is résztvett e csatában seregeivel. ¹⁾ Semptei saját és IV. Henrik német király táborában Nyitrát ostromolja.

1076. Pozsonyban ostromoltatik Géza által.

1082. Salamont I. László király elfogatja s a visegrádi, azután Salamon tornyának nevezett börtönbe zárátja.

1083. Jelen volt Székes-Fehérvárott aug. 20-án I. István király hamvai felvételén I. László királylyal, azután Regensburgba ment nejéhez. ²⁾

Ezentúl róla csak bizonytalan adataink vannak.

I. GÉZA,

I. Béla király és Richeza — II. Miéciszláv lengyel király leányának — fia.

1075—1077. apr. 24.

1063 végén László és Lambert fivéreivel Lengyelországba megy Boleszláv királyhoz Krakóba, itt azt fel nem találván, ő maga Premiszl városába megy s vele

1064 tavaszán s öccseivel bejön hazánkba. A tovább történeteket s Salamonnal tett hadjáratait lásd fentebb.

1074. Salamon és ennek sógora IV. Henrik német király ellen a Duna egy szigetében táborba száll fivéreivel. A mogyoródi csata után Székes-Fehérvárott megkoronáztatott. ³⁾

1076. Szegszárdon dec. 25. 26.

1077. april 24. meghalt, s Vácon az általa épített szüz Mária egyházában eltemettetett. ⁴⁾

---

¹⁾ Magistri Vincentii episcopi Cracoviensis Chronica Polonorum. 62. l., kiadta gróf Przezdziecki Sándor, Krakóban 1862.

²⁾ Büdinger 73.

³⁾ uo. 40.

⁴⁾ Ipolyi eml. h. 25.

I. (szent) LÁSZLÓ, **I. Géza király öcscse.**

1077—1095. jul. 29.

Vezérkori tetteit lásd fentebb.

1077-ben megkoronáztatott.

1083. Jelen volt Székes-Fehérvárott aug. 20-án I. István király, nov. 5-én Imre herceg tetemének felvételénél.¹⁾

1091. Álmos unokaöcscsével a Dráván átmegy s Tótországot birtokába veszi, majd a Vashavasok felé indítja táborát, az ellenálló nagyokat legyőzi, váraikat elfoglalja s Horvátországot meghódoltatván, rendet hozott be s Zágrábban püspökséget állított. Visszatértében áhitatosságból meglátogatja a szalai szent Ádrián egyházat s annak szent Istvántól nyert adományait és szabadalmait Sümegen dec. 20-án megerősíti.²⁾

1092. Szabolcsban ország-gyűlést tart máj. 29.

1093. Pécsi püspökség területén apr. 17.

1095. Bodrog mart. 25. 26.³⁾ Meghalt aug. 29-én ⁴⁾ és Nagy-Váradon, hol a székes-egyházat felépíteté, ⁵⁾ temettetett el, sirja később királyi zarándokoknak is bucsuhelye lön.

KÁLMÁN,

I. Géza király ⁶⁾ és Szinadena — az 1078-ban görög császárrá lett Nikephoros Botaneiates leányának — fia.

1095—1114. febr. 3.

1095. Megkoronáztatása után Péter horvátországi bán fellázadván, a király egy hadsereggel ott terem s a gozdánszki hegyeknél leverte.

---

¹⁾ Büdinger 72.

²⁾ Cod. dipl. I. 468, Magyar Sion I. 55, Knauz Nándor: Az esztergomi főegyháznak okmánytára. I. 6.

³⁾ Horváth e. h. I. 216.

⁴⁾ Büdinger e. m. 94. l.

⁵⁾ Fejér: Dissert. in res Hung. veter. 131, Ipolyi e. h. 18. 25. l.

⁶⁾ Knauz Nánd.: Az esztergomi főegyh. okmánytára. I. 7.

1096. Mosonyt sikeresen megvédi junius végén Emico Rajna-melléki gróf roppant keresztes serege ellen. Pannonhegyi palotájában sept. végén fogadja Bouilloni Gotfríd lotringeni herceg követeit, eléje megy Sopronyba, innét Pannonhalomra mentek s 8 napig tanácskoztak. A herceget ismét Sopronyig kíséri, seregét pedig a Szávaig, innét ismét Horvátországba ment.

1099. Magyar-Brod és Ostrau között Hluk-nál pütkösd (máj. 29-ke) után (de jun. 11-ike előtt) II. Bretizláv cseh herceggel találkozik,¹⁾ később Przemisl várát ostromlá, de ezalatt a Kunok őt szétverték.²⁾

1102. Horvátországba megy seregével, a Kulpán átkel, Spalato alatt táborba száll s bevonul, Zára (Jádra) s a többi dalmát városok neki meghódolnak. Ráma tartományát is elfoglalja. (?) Biograd = (Alba = Zara Vecchia =) Ó-Zárában Horvát- s Dalmátország nemessége s a városok követeivel országgyűlést tart s magát Horvát- s Dalmátország királyává koronáztatta.

1103-dik év nagy részét is a Dráván túl töltö.

1105. Az elpártolt Zárát hadaival körül-táborolja, bevonul s a többi városokat is meglátogatja, végre Zára városa előtt gyűlést tartott.

1107. Ófalun (Szepes vm.) III. Boleszláv lengyel királlyal szövetséget köt, innét Dalmatiába indul.

1108. Trau városában (Dalmatiában) máj. 25,³⁾ innét Pozsony alá ment seregével, melyet V. Henrik német császár szeptemberben ostromolni kezdett,⁴⁾ kihez Svatozluk cseh herceg is csatlakozott, octóber derekán azonban alóla elszállott, mire királyunk Morvába rontott s azt pusztította.⁵⁾

1111. Dalmatiába utazik.

1114. febr. 3. meghalt s Székes-Fehérváron eltemettetett.

---

¹⁾ Büdinger e. m. 139. ²⁾ Franz Palacky: Geschichte von Böhmen. 1864. I. 345. ³⁾ Kukuljevics Iván: Jura Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. I. 26. ⁴⁾ V. Henrik Tulnnál volt sept. 6, Pozsonyban sept. 29, iuxta Patauam (cum de Ungaria rediremus) nov. 4. (Böhmer 101. 102.) ⁵⁾ Fr. Palacky: Geschichte von Böhmen. I. 360.

II. ISTVÁN,

**Kálmán király és Buzilla — Rogér sicíliai herceg
leányának — fia.**

1114—1131.

1102-ben született.

1116. Luckói rónán (Hluk) — Magyar-Bród és Ostrau között — Olsawa határpataknál összejövetelt tart I. Wladislaw cseh főherceggel május elején, de az célra nem vezetvén, 13-kán véres csata fejlődött ki, melynek folytán népe visszanyomatott.¹⁾

1117- és 1118-ban Austriára tört s a Lajta vidékét elpusztította.

1124. Dalmátországot meglátogatta.

1126. Az ország szélén I. Sobeslaw cseh főherceggel szerencsés eredményü összejövetelt tartott.²⁾

1127. Przemisl-t ostrommal megvette.

1128. seregeit a Dunán átvezetvén, Belgrádot, mások szerint Branisovát ostrommal megvette s feldulatta.

1129. A Dunához sietett hadaival s a Görögöket utólérvén, a tábor egész pogygyászát elfoglalta.

1130. Buda dec. 27.

1131. Egerben meghalt s Nagyváradon — hol a premontrai szerzetnek monostort építtetett — eltemettetett.

II. (vak) BÉLA,

Kálmán király testvéröccsének Álmosnak fia.

1131 apr. 28. — 1141 febr. 13.

1128. Atyja Álmos herceg Görögországba futván, őt titkon a pécsváradi monostor szerzeteseinek gondjára bízta, innét

1130-ban II. István király őt kihozatván, megnősítette s Tolnán udvart rendezett számukra.

1131. Székes-Fehérvárott apr. 28. megkoronáztatott.

1132. Sajó parti táborban ősszel Boleszláv lengyel király és Borics ellen.

---

¹⁾ Palacky: Gesch. v. Böhmen. I. 380. 381. ²⁾ uo. 400.

1133. Visegrád táján táborba száll s miután julius derekán Albert osztrák herceg is hozzá csatlakozott seregével, a Dunán átkelnek és Boleszláv lengyel király meg Borics seregét jul. 22-én megverik s az országból kiűzik.

1136. Az esztergomi szigeten ország-gyűlést tartott, melyben fiára II. László, később magyar királyra ruházta a boszniai hercegséget, Márton comesnek pedig megengedte, hogy jószágaiból a Szala vármegyei csatári apátságot alapíthassa.¹⁾

1137. Olmücben apr. 11-én, husvét ünnepén, I. Sobeslaw cseh főherceggel összejön s Etelka testvérét hazahozza atyjok Álmos temetésére.²⁾

1138. Székes-Fehérvár sept. 3., ez évben Pannonhalmát is meglátogatta.³⁾

1141. febr. 13-án meghalt és Székes-Fehérváron eltemetett.

II. GÉZA,

II. (vak) Béla király és Ilona — Uros szerb fejedelem leányának — első fia.

1141—1161. máj. 31.

1141. Harmad napra, atyja eltakarítására után, Székes-Fehérvárott megkoronáztatott.

1143. Spalato (Dalmatiában) május 3.⁴⁾

1146. A Borics által elfoglalt Pozsonyt megszállja, átveszi, majd Austriára csap s itt Henrik osztrák herceget sept. 11-én a Lajta mellett Lerfelden (deserta boiorum) megveri s Bécs alá nyomja.

1152 tavaszán László és István öccseivel a halicsi fejedelmeket megverte, honnét visszatérván Comnen Mánuel görög császár ellen vonult Zimonyig.

1157. Bács mart. 31. apr. 1.

1161. május 31-én meghalt⁵⁾ és Székes-Fehérváron eltemetett.

---

¹⁾ Katona: Hist. crit. R. H. III. 503. ²⁾ Palacky: Gesch. v. Böhmen. I. 410. ³⁾ Cod. dipl. II. 110, és Magyar Sion. I. 57, meg Knauz: Az esztergomi főegyh. okmánytára. I. 7. 8. ⁴⁾ Kukuljevics Iván: Jura Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavon. I. 29. ⁵⁾ Horváth e. m. I. 275.

III. ISTVÁN,

II. Géza király és Eufrozína — Miecisláv kievi nagyfejedelem leányának — fia.

1161 jun. 1. — 1173 mart. 4.

1146-ban született.

1161. Székes-Fehérvárott jun. 1. megkoronáztatott 15 éves korában, de édes-anya kénytelen volt őt nem sokára az előnyomuló Mánuel s bátyjai végett Pozsonyba vinni.

II. LÁSZLÓ.

II. Géza király öcsce.

1161 jul. 16. — 1162 jan. 14.

1154. Mánuelhez fut Konstantinápolyba.

1161. Mánuel és István öcscsével Konstantinápolyból Sardika városába, innét a Dunához jönnek, majd átkelvén, Haram várát, a mai Ujpalánkot megveszik s Székes-Fehérvárnak felnyomulva, itt jul. 16-án királylyá koronáztatik.

1162-ben meghalt jan. 14. és Székes-Fehérvárott eltemettetett.¹⁾

IV. ISTVÁN,

II. Géza király második öcsce.

1162 febr. 11. — 1163 apr. 11.

1157. Konstantinápolyba Mánuelhez fut, s ennek követivel I. Fridrik német császár udvarába indult s itt időz

1158-ig, amikor Velencén keresztül Görögországba visszamegy.

1161. Bátyjával az országba bejön s ennek holta után

---

¹⁾ Kézai Simon mester magyar krónikája 77. l.

1162.

Febr. 11-én Székes-Fehérvárott megkoronáztatott, de már jun. 19. megtámadták s pártjával együtt kikergették az országból. István a Sardikában időző Mánuelhez futott, majd egy sereggel a Dunához jön s az ország alsó részeit elfoglalja.

III. István visszanyomja bátyját, de miután ennek újra segély érkezett, az ország belsejébe vonult, majd édesanyja által Vladislav cseh királyt szövetségesül megnyervén, evvel egyesülve ősszel a Tiszán-túlrol(?) Bács vármegyébe tör, honnét Mánuel Péterváradnál átvonulni kezdett a Szerémségbe, de a Csehek reájok ütöttek és táborukat el is foglalták, mire a béke késő ősszel Vladislav közbenjárására létre is jött.¹⁾

Mánuel császár Konstantinápolyba menvén, IV. István támogatására a Szerémségben seregének egy részét hátrahagyta, melylyel ez a Dunán átkelvén, Bács megyében foglalásokat tett.

1163.

Erre III. István szétbocsátott hadait zászlóik alá szóllítja, Bács megyéből bátyját a Szerémségbe szorítja egy ütközet után, ki csak gyors futással kerülhette ki a fogságot. Majd a Dunán átkelve Szerémséget is visszafoglalja s Zimonyt ostromolni kezdé. Itt a vivás alatt IV. István april 11-én meghalt, mire az erősség is feladott s a holttest Székes-Fehérvárra vitetvén, eltemettetett.

---

¹⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. I. 450. 451. l. igen hibásan az 1164. évre teszi I. Vladislav ezen hadjáratát, holott IV. István már 1163. apr. 11-dikén meghalálozott.

III. István a Szerémségből Horvát- és Dalmátországba ment a városokat meglátogatai s az erősségeket őrséggel ellátni.

1166. Dalmátországban megfordult és Bécsben Ágnest, Henrik osztrák herceg leányát, nőül veszi.¹⁾

1173. A keresztesek Kokot (később Kakat, most Párkány) melletti táborában mart. 4-re virradóra meghalt méreg által²⁾ 26 éves korában és Esztergomban el is temettetett.³⁾

III. BÉLA,

II. Géza király legkisebbik fia.

1174 jan. 13. — 1196 apr. 23.

1162. Mánuel görög császár Konstantinápolyba viszi udvarába.

1172. Nejének öcsesét nőül adja neki.

1173. Mánuel egy sereggel Sardikába hozza, hol a meghívó magyar követséggel találkozni, innét fényes kísérettel Magyarországra bocsátja.

1174. Székes-Fehérvárott jan. 13-án a kalocsai érsek által megkoronáztatott.

1175. Székes-Fehérvár aug. 20.⁴⁾

1183. Szigeten.⁵⁾

1189. Esztergom városában jun. 4-én a királyné s ezer lovag kíséretében I. Fridrik német császárt fogadja s szállásra a várba vezeti,⁶⁾ itt mulatnak 8-dikáig. Esztergomból Budára kísérte vendégeit, hol a vidék erdeiben négy napig vadásztak, ezután is velök tartott s a Száva vizén jun. 28-án⁷⁾ történt átkelés után a Morava folyam mellett tőle elbucsuzott.⁸⁾

1192. Nagy-Váradon febr. 2-án I. László király sirboltját felnyittatá.⁹⁾

---

¹⁾ Brevis notitia Urbis veteris Vindobonae ex variis documentis collecta, Josepho II. . . . ab austriaca Jesu societate . . . . oblata. 1764. VI tábla, 47. l. ²⁾ Knausz: Az eszterg. szerz. történ. 2. ³⁾ Magyar Sion I. 564. ⁴⁾ Magyar akadémiai értesítő. A phil. törv. és történet-tudományi oszt. közlönye. 1861. II. 37. ⁵⁾ Nagy Imre, Páur Iván, Ráth Károly és Véghegy Dezső: Hazai Okmánytár. I. 2. ⁶⁾ Magyar Sion. I. 569. és II. 896. 897. ⁷⁾ uo. 898. ⁸⁾ uo. I. 569. és II. 896. 897. ⁹⁾ uo. 900.

1194. Dalmatiában fiát Imrét horvát és dalmát királylyá koronáztatta s ott hagyá, maga pedig a Szávához ment, hol vejével Isacus Angelus görög császárral találkozott.

1095. Buda.¹⁾

1196. apr. 23. meghalt, s Székes-Fehérvárott az általa ujonnan felépített²⁾ székesegyházban eltemettetett.

IMRE.

III. Béla király és Boëmund — antiochiai fejedelem — leányának fia.

1196 — 1204. nov. 30.

1196. Székes-Fehérvárott másodszor megkoronáztatott.

1198. Nőül vette Constanciát, II. Alfons Arragonia királyának leányát.

1199. Vácon mart. 17-én Boleszló püspököt a templomból kivetteti.

1200. Horvát- és Dalmátországba utazott. Zágráb. Trau. Spalato, tavasszal visszatér.

1202. Vukot a szerb fejedelemségbe helyzi, innét Bolgárországnak tartott és elfoglalta.

1203. Fellázadt Endre öcsese ellen táborozott a Dráva körül, s azt legyőzván, Kene várába zárátja. Hurter³⁾ ezen eseményt 1199-ben történtnek írja.

1204. Fiacskáját Lászlót Székes-Fehérvárott aug. 26-án a kalocsai érsek által megkoronáztatja. Nov. 30-án⁴⁾ Egerben meghalt s ugyanott a régi székesegyházban⁵⁾ eltemettetett.

IV. LÁSZLÓ,

Imre király és Constancia — az arragoniai király leányának — fia.

1204. 1205. Egerben neveltetett, hol ez utóbbi évben május 7-én meghalt, s ugyanott el is temettetett.⁶⁾

---

¹⁾ Hanthaler Chrysostomvs: Recensvs diplomatico-genealogievs Archivii Campililiensis. I. 187. ²⁾ Ipolyi e. h. 25. ³⁾ Friedrich Hurter: Geschichte Papst Innocenz des III. I. 295. ⁴⁾ Hurter uo. 650. I. azt vitatja, hogy aug. hó első felében halt meg. ⁵⁾ Ipolyi e. h. 25. 26. ⁶⁾ 25. és Chronicon Budense Podhradszkyánál 190. l.

II. Endre (Jeruzsalemi),

III. Béla királynak kisebbik fia.

1205 máj. 29. — 1235.

1174-ben született.

1198. Horvát- és Dalmátországot elfoglalta. Jádra (Zára) mart. 31., Ráma és Chulmiát is meghódította.

1199. Bátyja által megveretik s előbb László ur, azután Leopold osztrák hercegnél keresett menedéket.

1203. Beregi erdőben aug. 20,¹⁾ Beregi erdőnél aug. 25. Dráva körüli csatában bátyja leveri őt, s azután Kene várába csukatja.

1204. Bátyja a fogságból udvarába hivatja s fiacskájának gyámjává teszi.

1205. Székes-Fehérvárott máj. 29-én megkoronáztatott.

1206. Halicsban egy hadsereggel megjelen s Dánielt behelyezi.

1213. Halicsba megy a Gubások által támasztott zavarok lecsillapítása végett, innét a következő 1214-dik év tavaszán megjön. ²⁾

1217. Endre király a szent földre megy. Veszprém,³⁾ Tihany,⁴⁾ Pécs, Varasdon keresztül Spalatóba érkezik aug. 23-án ⁵⁾ seregével, hol az éjszaki kapu előtt fekvő Mata család házába szállásoltatott,⁶⁾ innét 26-án hajón elindul. Cyprus szigetén a limassoli kikötőben kiköt sept. 8.⁷⁾ Palaestinába érkezik s névszerint Ptolemaisban (most Acre) szárazföldre lépett nov. 2-kán s a Belus partjain tábort üt, a Babmezőn át Tubánia forrásig, Gelboe hegység alatt el Betsaidába,⁸⁾ a Jordán vizén átmegy nov. 10, és mellette táborba száll, megfürdik nov. 10. 11. 12, Galilei tavánál nov. 13. 14. 15., Kafarnaum, Akkon,⁹⁾ Tábor hegye alá érkezik nov. 30, a várat ostromolja dec. 3—5. 7-én este elvonulnak Akkába.¹⁰⁾ Belmai (Caesarea Philippi) táborban dec. 25, Ptolemaisi táborba viszsztatér.

---

¹⁾ Magyar Sion I. 293. ²⁾ uo. II. 912. ³⁾ ⁴⁾ Horváth: MO. tört. I. 342. ⁵⁾ Magyar akadémiai értesítő. A phil. törv. és tört. oszt. közlönye 1861. II. 45. ⁶⁾ Gr. Johann Maylath: Geschichte der Magyaren. I. 145. Magyar Sion II. 924. ⁷⁾ uo. 925. ⁸⁾ ⁹⁾ 930. ¹⁰⁾ 932. 933.

1218. Tripolisban megbetegedvén, jan. 6-ka után szárazon megkezdé utját hazája felé s Antióchián, — hol Leo örömeny király leányát Endre fiának eljegyezte, — Kis-Örményország, Cappadócia, Bythinián keresztül Konstantinápolyba érkezett; itt Lascaris Tódor görög császár leányát Máriát Béla fiának eljegyezte s mindjárt el is hozta magával, innét Tracia és Bulgáriországon át, hol őt Ázán bolgár király mind addig letartóztatta, míg Mária leányát neki el nem jegyezte, — Magyarországra érkezett,¹⁾ június havában.²⁾

1221. Az ország éjszaki határszélén Misztiszláv halicsi fejedelemmel Kálmán fia s a többi fogoly magyarok kiszabadítása fölött alkudozik.

1222. Az ország-gyűlésen a nemzet szabadságait megerősíti s arany-pecsét (bulla) alatt 7 példányban kiadja.

1224. Pannonhalmát meglátogatja.

1225. Bárcaságba megy hadsereggel jun. s onnét júliusban a német lovagrendet kiüzi.³⁾

1230. Buda oct. 27.

1231. Buda.⁴⁾

1232. Bivalyok szigetén máj. 16, Budán decemberben.

1233. Fiával Bélával Austria és Steierországban pusztítják Frigyes osztrák herceg birtokait, Beregi erdőben levő táborában aug. 12, Esztergomban a szent királyrol I. Istvánrol nevezett keresztesek hospitaljában, septemberben.

1234. Esztergom febr. 23, Stadlau városában (Austriában) apr. 30-án jelen volt Henrik meissenai határgróf lakodalmán, ki VII. Lipót (a dicső) osztrák herceg leányát Constanciát vette nőül. E menyegzőn vendégtársai voltak még I. Vencel cseh király, a szász és karinti herceg, és a szalcburgi érsek.⁵⁾ Fehérvárnál a szüz Mária egyházában máj. 14, majd fiával Bélával Austriára tör s a herceget Bécs táján arra kényszerítette, hogy a békét pénzen váltsa meg.

1235 vége felé meghalt s az általa alapított egresi (a Maros mellett) cistercita apátságban eltemettetett.⁶⁾

¹⁾ Magy. Sion II. 934. ²⁾ Katona: H. pragmat. I. 749. ³⁾ M. Sion II. 173 és Theiner: Vet. mon. Hung. sacr. illustr. I. 58. ⁴⁾ Magyar történelmi emlékek. Okmánytárak VI. 284. ⁵⁾ Brevis notitia urbis veteris Vindobonae ex variis documentis collecta. . . . VIII. tábla, 71. lap. ⁶⁾ Ipolyi: Az egri megye régi székesegyháza. 25 l.

IV. BÉLA,

II. Endre király és Gertrúd — Bertold merani herceg leányának — fia.

1235 oct. 14. — 1270.

1206-ban született.

1208-ban megkoronáztatott.

1222. Az alkotmányt biztosító ország-gyűlésen.

1223. Nejével s több főúrral Lipót osztrák herceghez menekül.¹⁾

1229. Pesten.²⁾

1232. Buda dec. 2.³⁾

1233. Beregi erdőben aug. 22; Oroszországba megy.⁴⁾

1234. Esztergom febr. 23.

1235. Székes-Fehérvárott october 14-én ismét megkoronáztatott.

1236. Péterváradon oct. 27. 29.⁵⁾ hol királyi palotája volt. Erch szigetén.

1237. Sebus-on jun. 24, Zólyomban nov. 10.⁶⁾ 19.⁷⁾ 20.⁸⁾ Ipoly-Ságon dec. 4.⁹⁾

1238. Erködi szász faluban Erdélyben febr. 12,¹⁰⁾ Ipoly vize mellett május 23,¹¹⁾ Zólyom jun. 7., Kuthen kun királyt népével befogadja az országba.

¹⁾ Cod. Dipl. III. 1. ²⁾ Urkunden des Cistercienser Stiftes Heiligen Creutz im Wiener Walde I. 72. ³⁾ Cornides kézirati gyűjt., Diplomata IX. 180. a magy. tud. Akad. irattárában. ⁴⁾ Magyar Sion I. 293. ⁵⁾ Cornides Dipl. IX. 225. ⁶⁾ Magy. Sion I. 368, Knauz Nándor: Az esztergomi főegyháznak okmánytára. I. 27. ⁷⁾ M. Sion II. 436. ⁸⁾ uo. 437. ⁹⁾ Magyar tört. emlékek. Okmánytárak. (Árpádkori új okmánytár II. cím alatt is) VII. 57. ¹⁰⁾ Teutsch és Firnhaber: Urkunden zur Geschichte Siebenbürgens I. 63. ¹¹⁾ Ráth Károly és Rómer Flóris: Győri történelmi és régészeti füzetek. III. 299.

II. Endre kir. év nélkül kiadott okmányai: Rád völgyében (Somogy v.) ker. sz. János előtti vasárnap. Szenna mellett oct. 17. (Nagy-Szena, Kis-Szena volt Szerém megyében 1449-ben, de van Somogy megyében a Kapos mellett; van Nógrádban is, mely hajdan mezőváros volt s a helységben még 1826-ban is kemény kőfalakból álló omladékok voltak. (Mocsáry: N. Nógrád vármegyének . . . . ismertetése. I. 133.) Budán jul. 3.

1239. Buda febr. 14, mart. 6. ¹⁾ 20,²⁾ Sólymos erdeje mellett jun. 11, Szegeden oct. 27.³⁾

1240. Pozsony mart. 13, Buda mart. 21, apr. 2,⁴⁾ Sopron városában máj. 20, Sopron várában jun. 18,⁵⁾ Zólyomban jul. 9.

1241.

Budára megy febr. 17-ke felé, hova a nagyokat összehivatta a Tatárok miatti veszély elhárításáról tanácskozni. Buda mart. 9. 11. 12., ez utolsó napon a Tatárok a vereckei szorosnál Dénes nádor seregét levágták s előzőnlék az országot. Pest mart. 15. 16. 17., innét 65,000-nyi seregével elindul s Borsod megyében, a Sajó mellett, az ónodi térségen táborba szállott, de a csatát elvesztette. Az elhullottak csontjai idővel az ónodi minden szentekről nevezett egyházban takarítottak el, hol azokat 1374-ben fel is találták.⁶⁾ Az ónodi sikon Szirma mellett egy rétet még 1507-ben is Bato (a tatár vezér) nevére neveztek.⁷⁾ A király a Turóc megyében fekvő Znió várába szaladt, innét Pozsony- és Haimburgba ment, hol neje és gyermekeivel találkozott, honnét, a galád Fridrik osztrák herceg mindenéből kifosztván, kénytelen volt eltávozni. Nejét és István fiát Dalmátországba küldé, maga pedig Német-Ujvár, Següsdön keresztül Zágrábba huzódott, hol őt május 18-án találjuk, miből kitünik, hogy mindez a Tatárok beütése után két hó alatt történt. A nyarat részint Sümegen, részint Següsdön és Tihanyban tölté.⁸⁾

1242.

Miután a befagyott Dunán átjöttek a Tatárok, IV. Béla király előlük menekülendő, Zágrábból február havában Spalatóba ment, majd Trau (Tragurium) városába s az átellenben fekvő Bua nevű szigetre, hol kíséretével megszállott. Béla a királynét és István fiát az urak nejeivel hajókra szállítatá, maga egy kisebb hajón a történendőket várva gyakran a város közelébe evezett, melyet a Tatárok ostromoltak; de sike-

---

¹⁾ Diplomata Regum Hungariae, ivrét, gróf Festetics Tassilo tábornok keszthelyi könyvtárában és M. Sion II. 438. ²⁾ Magy. tört. eml. Okm. VII. 93. ³⁾ Másolata gyűjteményemben. ⁴⁾ M. tört. eml. Okm. VII. 101. ⁵⁾ 102. ⁶⁾ August. Theiner: Vetera monum. Slavorum merid. I. 294. ⁷⁾ Magy. Sion I. 601. ⁸⁾ Horváth e. h. I. 405.

retlenül, végre alóla elvonultak, Béla is visszament, mert már mart. 10-én itt találjuk. In insula Pharensi máj. 10. Klissa,¹⁾ hol nejét s gyermekeit hagyá s maga Horvátország felé tartott. Ovatosan s lassan történt a tengerparti részokról ki vonulása; mit onnét biztosan gyaníthatni, hogy a Petríniak kiváltságait aug. 14-én erősíté meg. Innét Austria szélein vonult fölfelé Soprony alá Fridrik ellen, de ez is oda sietett sokkal erősebb hadaival,²⁾ Béla tehát Győr vármegye felé vonult s Móríchidán oct. 3-án hű hive s a sajói csatában élte egyik megmentője (a következő évben királyi főasztalnok mester és győri főispányságra emelt) Poky Móric családi birtokán tartózkodott, hol egy évtized mulva Poky Móric főispány egy gót izlésben készült egyházat s zárdát épített a premontreiek számára.³⁾ Móríchidáról az ország közepe felé tartott s nov. 16-dikán Verőcénél (Nógrád várm.), 21-én Verőcén találjuk, honnét hazánk felső részei felé tartott s Zólyomban volt dec. 3-án.

1243.

IV. Béla király ez év első felében az ország éjszaki részein és közepén tartózkodott, azután Dalmatiába utazott.

Nyitrán jan. 13. 24, Turóc váránál jan. 29, Nyitrán febr. 1, Buda apr. 16, Nyulak szigetén Buda mellett jun. 5, Székes-Fehérvárott jul. 5,⁴⁾ ezután Dalmatiába ment, hol a békességet a Velenceiekkel meg is kötötte.

1244.

IV. Béla király folytatja országának rendezését s annak számos helyein megfordul.

Székes-Fehérvár jan. 26.⁵⁾ Győr mart. 21. 23, Budán apr. 5, Gyarmaton⁶⁾ apr. 22, Verőce máj. 8, Calas vára melletti táborban jun. 1,⁷⁾ Galas várnál jun. 15, Gallas vár melletti táborban jun. 30.⁸⁾ Buda aug. 26, Szigeten sept. 10, Bocani (Bakonyi? tán Zirc) cistercita kolostornál oct. 2, Szala

---

¹⁾ Árpádkori új okmánytár. II. 144, és Magyar történ. tár. IX. 6. ²⁾ Horváth e. h. 412. ³⁾ Ráth és Rómer: Győri történelmi és régészeti füzetek. II. és III. kötetében. ⁴⁾ Magyar történelmi tár. XII. 8, Hevencsi KI. gyűjt. XIII. 219. XIV. 37. ⁵⁾ Gyűjteményemben. ⁶⁾ Nógrád vm. ⁷⁾ Cornides KI. gyűjt. Diplom. IX. 252. ⁸⁾ Magyar történ. tár. IX. 6, e három név minden esetre egy helynek neve, de melyik helyesebb? és hol volt? nem tudjuk.

váránál oct. 11, Salában ¹⁾ oct. 31, Sági (Ipoly) ugynevezett Márton bán kolostoránál nov. 16, Zólyomban dec. 11, Korpónánál dec. 15,²⁾ Zólyom dec. 28.

1245.

IV. Béla ez év tavaszán meglátogatja Horvát- és Dalmátországot,³⁾ nevezetesen Vaskán ⁴⁾ volt apr. 2, Vrana. Berberben (Brebir, Scardonához közel) apr. 11. 13,⁵⁾ Toplici cisztercita kolostornál ⁶⁾ apr. 20, Szergényben (Soprony vm.) jul. 22, Budánál sept. 7, Görgön (Torna vm.) sept. 9, Zólyom sept. 27.

1246.

Budai hévvizeknél jan. 10, hol palotája is volt,⁷⁾ ezután sereget gyűjtött s régi vágya teljesítéséhez fogott. Junius 15-én Bécsujhely (Wiener. Neustadt) előtt csatázott Babenbergeri Fridrik osztrák herceggel, kit a Magyarok lándzsával mellbe szúrva elvesztének.⁸⁾ Zólyomban Palona vára alatt sept. 11.⁹⁾

1247.

Pest febr. 1, Zólyomban jul. 15,¹⁰⁾ aug. 3,¹¹⁾ sept. 3, Buda sept. 5,¹²⁾ Zólyomban sept. 11.

1248.

Görgön febr. 23, Berberben apr. 13. Nyulak szigetén. Budán.

1249.

Buda mart. 25, ezután seregével Austriába tör s ellenfele Herman herceg fiainak javait elpusztítja.

1250.

Mivel Herman a mult évben a magyar végeket feldulta, Béla kegyetlenül boszut állott rajta, Austriát és Steierországot egész Mária-Cellig pusztítván.

---

¹⁾ Szalavárát kell alatta érteni; az Itinerarium Antonini Salle névvel jegyzi, lásd Egyet. magy. encyclop. I. 733. ²⁾ Magyar tudományos értekező. I. 129. 132. ³⁾ Salamon Ferencz: Az első Zrínyiek. 33. ⁴⁾ Verőce vmegyében, a Dráva mellett. ⁵⁾ Czech János KI. gyűjt. „Veneto-hungarica 56“ a magy. tud. Akademia KI. tárában. ⁶⁾ Varasd alatt. ⁷⁾ 1289-ben a nyulszigeti apácák birtokában volt, Cod. dipl. V. 3. 456. ⁸⁾ Kézai Simon mester 79 l. ⁹⁾ M. tört. eml. Okm. VII. 189. ¹⁰⁾ 192. ¹¹⁾ 193. ¹²⁾ Gyűjteményemben.

1251.

Sárosban nov. 27.¹⁾

1252.

Nyulak szigetén máj. 11, ezután Austria pusztítására vezette hadait, s Pozsonynál táborában volt jun. 2-án,²⁾ Bécs melletti táborában jun. 20-án, Zamaron ³⁾ oct. elején.

1253.

Jun. végén Morvaországba rontott s széltében dulatta. Egy külföldi történetíró szerint május végén Steierföldre csapott.⁴⁾ Babocs várához közel aug. 16, Győr oct. 3.

1254.

Budánál apr. 3-án a cseh király és az ő meghatalmazottjai között az előleges béke megkötetett, mire máj. elején Pozsonyban Ottokárral találkozik s a békét megerősítik,⁵⁾ melynél fogva IV. Béla király Steierország déli részét nyerte. Győrött találjuk oct. 2-án, Potokon nov. 11-én.

1255.

Vaskánál mart. 17,⁶⁾ Buda apr. 1, Curgón apr. 24, Pozsony jul. 6,⁷⁾ Buda aug. 1, ugyan e hó közepén az ország tanácsából a tatárjárás utáni zavarokat elintézendő, Nógrád, Hont és Gömör megyékkel aug. 16-án Vácon gyűlést tartott,⁸⁾ Esztergomban volt oct. 17-én.

1256.

ISTVÁN,

Győr jun. 23,⁹⁾ Salonában IV. Béla király és Mária (Klissa mellett ¹⁰⁾ aug. 9, Gréc — Lascaris Tódor görög császár leányának — fia.
oct. 2.

1257.

1239-ben született.

Zólyomban aug. 6. Zágráb. 1254. Grécnél sept 10.¹¹⁾

---

¹⁾ Árpádkori új okmánytár. II. 221. ²⁾ Knauz: Az esztergomi főegyháznak okm. t. I. 37. ³⁾ Esztergom mellett keletre, itt palota is volt. M. Sion III. 780. ⁴⁾ Palacky: Gesch. v. Böhmen. II. 1. 143. ⁵⁾ uo. 161. ⁶⁾ Hevenesi KI. gyűjt. XVII. 143. ⁷⁾ Árpádkori új okm. t. II. 257. ⁸⁾ Az esztergomi főegyh. okm. t. I. 38—40. ⁹⁾ Árpádkori új okm. t. II. 272. és Urkunden des Cistercienser Stiftes Heiligen Kreutz. I. 132. ¹⁰⁾ Istvánffy szerint. Köln. 1758. 120. l. ¹¹⁾ Árpádkori új okmánytár. II. 253.

IV. Béla király.

István elsőszülött királyfi.

1258.

IV. Béla király Lipcsén
volt aug. 15, Buda mellett Csepelen oct. 19,¹⁾ ezután István fiával Karintiába ront s azt pusztítják,²⁾ azután Pettau ostromára indulnak s miután e város magát megadta, István nejével Erzsébettel itt ütötte fel udvarát.

1259.

Buac máj. 25, Nagy-szigeten (Csepel) sept. 1,³⁾ Székes-Fehérvár oct. 2, Lórén a Csepel szigetén nov. 18. Patakon. Gréc jun. 23, Pettau-on kívül minden várt és várost elfoglalják tőle a Steierek, Ottokár cseh király bujtogatása folytán.

1260.

Görgői udvarházánál Tornában mart. 14, tavasz nyíltával martiusban Ottokár cseh király ellen a Morva folyamhoz vezette hadait, de az eleség-hiány miatt jun. 24-ig tartó fegyverszünetet kötöttek. Buda apr. 11,⁵⁾ Csurgó apr. 24,⁶⁾ ezután ismét a Morva folyam balpartjához vonult fiával, ki jun. 26-án Ottokár egy csapatát Saats s a Morva között megveri, mire fegyverszünet kötöttetett s azután jul. 13-án Marchegg-nél a szárnnyakra felállított s a Morván átment magyar seregrészt Ottokár megveri s visszanyomja.

1261.

Bécsben mart. végén II. Ottokár cseh királylyal békét és sógorságot kötnek. Zólyomban jul. 1. és sept. 3, Pozsonyban oct. 25-én Kunigunda unokáját II. Ottokárnak nőül adja.⁷⁾

Poroszlón dec. 5.

¹⁾ Árpád-kori új okm. t. II. 299. ²⁾ Palacky: Gesch. v. Böhmen. II. 1. 171. ³⁾ Hazai okmánytár. II. 7. ⁴⁾ Palacky: Gesch. v. Böhmen. II. 1. 172. ⁵⁾ Diplomata Regum Hungariae, ivrét, a gróf Festetich család keszthelyi levéltárában. ⁶⁾ Alsó-Szopori Nagy Imre gyűjteményében és Magy. történelmi tár. IX. 101. ⁷⁾ Palacky: Gesch. v. Böhmen. II. 1. 185.

IV. Béla király.

István elsőszülött királyfi.

Feldunánál.

1262.

Ruchárd hidján apr. 28.¹⁾
Feketehalmi várában atyja se-
regei által körítve, majd meg-
fordulván a szerencse, atyja
vezéreit két ízben megverte s
a Tiszához, majd a Duna felé
nyomult. Feldunánál, Pozsony-
nál. ²⁾

1263.

Buda február 19, Lórén Várad febr. 11, Patak
aug. 1, Lipcsén aug. 3.³⁾ Nyu- apr. 24, Szokol monostorához
lak szigetén sept. 30, Bozna közel máj. 3.⁵⁾
mellett, Nagy szigeten (Pe-
meley).⁴⁾

1264.

IV. Béla király oct. 5-én a Fische vizének Dunába öm-
lésénél István fiával együtt jelen volt azon ünnepélyen,⁶⁾
melyen Béla herceg nászszát tartá II. Ottokár cseh ki-
rály unokahugával Brandenburi Kunigundával, Ottokárnak
is jelenlétében, az nap visszaindulnak, még pedig az újpár ha-
jón. Győr oct. 17-én, Porván
(Veszprém vm.) nov. 1.

1265.

Vaskán febr. 25, Füzitőnél
mart. 28, Eresin apr. 27, Lip-
csén jul. 3. 17, Görgőn sept. 9,
Visegrádi várban oct. 13. 15,
Komáromban nov. 30. Bélteken oct. 31.

1266.

Boldogasszony (később Mar- Margit szigetén mart. 23.⁸⁾
git) szigetén mart. 23.¹⁾ Turóc- 24. Viddin mellett Bolgáror-

¹⁾ Magy. tört. emlékek. Okmánytárak. VIII. 24. ²⁾ Eszterg. okmánytár, másolat, a pannonh. könyvtárban, Teutsch és Firnhaber: Urkunden zur Geschichte Siebenbürgens. I. 77. ³⁾ Árpádkori új okmánytár. III. 36. ⁴⁾ Magyar Sion I. 698, Knausz: Az eszt. főgyh. okmt. I. 50. ⁵⁾ uo. 49 és M. Sion I. 697. ⁶⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. 190. 191. ⁷⁾ Árpádkori új okmt. III. 131. ⁸⁾ uo. és 139.

IV. Béla király.

István elsőszülött királyfi.

ban jun. 27, Hidegforrásnál aug. 6, Hidegkutnál aug. 7, Zólyomban sept. 4, Esztergom.
 szágban jun. 23. ¹⁾ Halastón aug. 20. Esztergom. ²⁾

1267.

Zólyomban jul. 1. 20, ³⁾ Buda aug. 26, Füzitőn sept. 22. 29, Isaszegi csatában atyja segeit megveri.
 Aranyoson nov. 8. 16, Nagy-Szombat mellett.

1268.

Nyulak szigetén mart. 11, Patakon.

1269.

Buda máj. 1. ⁴⁾ Lipcsén jul. 8. ⁵⁾ Buda máj. 1. ⁶⁾

1270.

Füzitőn mart. 3, a Budai (Margit) szigeten máj. 2-ka előtt meghalt, s Esztergomban az általa épített ⁷⁾ minorita zárdában eltemettetett.

IV. Béla királynak év nélkül kiadott okmányai:

Szepesben Krisztus születésének nyolcada utánni vasárnapon, Segesden szinte ezen nap, Luthon szent György előtti kedden, Lipcsén máj. 8, Nyulak szigetén május 11, Tolunban junius 11, Zólyomban junius 11, ⁸⁾ Pettau körüli táborában jul. 4, Zólyomban Jakab apostol utánni szerdán, in Lippelio aug. 3, in Wania (Selmebánya) aug. 12, ⁹⁾ Buda aug. 15, ¹⁰⁾ Budánál sept. 7, Csuton sept. 8, Zólyomban sept. 16, Füzitőn sept. 22. 29, Komáromban oct. 5, Füzitőn oct. 26, ¹¹⁾ Potokán nov. 11, Vasvárnál nov. 15.

¹⁾ M. Sion I. 764 és Knauz: Az esztergomi főegyh. okmánytára. I. 59. ²⁾ Hevencsi XVIII. 224. ³⁾ Magyar Sion. III. 362. ⁴⁾ Schuller: Archiv. I. 68. ⁵⁾ Knauz: Az esztergomi főegyház okmt. I. 62. ⁶⁾ Árpádkori új okmánytár. III. 201, Teutsch és Firnhaber: Urkundenbuch zur Gesch. Siebenbürgens. I. 91. ⁷⁾ Kézai Simon mester 79. l. ⁸⁾ M. tört. eml. Okmt. VIII. 3. ⁹⁾ Magy. tud. értekez. I. 86, de nem áll, hogy tertio die post festum s. Laurency aug. 13, mert 12. ¹⁰⁾ M. tört. eml. Okmt. VIII. 2. ¹¹⁾ uo. 120.

V. ISTVÁN,

IV. Béla király és Mária — Lascaris Tódor görög császár leányának — fia.

1270 máj. — 1272 aug. 1.

1270.

Megkoronáztatása után Krakóba utazott Boleszláv lengyel királylyal Ottokár cseh király ellen szövetséget kötendő, honnét visszatérván sereget gyűjtött s a dunántúli részen előnyomulva, evvel alkudozásba bocsátkozik, azonban a fegyverszünetet nem követvén a béke, az év végén Austriára tört, a Steierföldön levő Ottokár cseh királyt északi tartományaitól szándékozott elvágni, mi azonban nem sikerült.

Poroszlón jan. 8.¹⁾ Pesti hegyen (Buda várában) máj. 13.²⁾ Székes-Fehérvárott máj. 21. 24, ezután Krakóba utazott; Nyitra jul. 6.³⁾ Szent-Benedeken (Bars vm.) jul. 13.⁴⁾ Helemba (Helumba) szigetén jul. 26.⁵⁾ Ó-Pesten (in veteri Pest) sept. 8.⁶⁾ Ó-Budán sept. 18. Nagy-szigetnél sept. 25. Curhagon (?) oct. 9, ezután a cseh király ellen vezeti hadait Mosony megyébe, azonban Pozsony és Rotten(burg?)stein között egy szigeten oct. 16-án ⁷⁾ a két fejedelem összejön s békét kötnek. Komárom oct. 29, nov. 5. Győr nov. 5.⁸⁾ Szent-Mártoni monostornál nov. 8.⁹⁾ Vasvár nov. 21, innét hadseregével előnyomulva a Simmering hegye alatt várta a Krainból visszatérő cseh királyt, ki a steier havasokon keresztül Lilienfeld felé nagy bajjal kerülte ki V. István hadait, ki e miatt felboszonkodván szent Tamás napja táján Austria belsejére tört s azt pusztította. Ez évben megfordult még Ercsi, Bicske és Vité-n ¹⁰⁾ is.

¹⁾ Botka Tivadar: De duellis Hungarorum litis decisoriiis. 45.

²⁾ Magyar Sion. III. 59.

³⁾ Árpádkori uj okmánytár. III. 274.

⁴⁾ Magyar Sion. III. 954.

⁵⁾ no. 61.

⁶⁾ no. 372.

⁷⁾ Palacki: Geschichte von Böhmen. II. 1. 207.

⁸⁾ Árpádkori uj okmánytár. III. 233, és Cornides: Dipl. IX. 455.

⁹⁾ Árpádkori uj okmánytár. III. 230.

¹⁰⁾ Nagy Imre gyűjteményében.

1271.

V. István király háboruba keveredvén Ottokárral, ez Pozsony és Nyitra vármegyék elpusztítása után Pozsonynál ájtott a Dunán, s V. István királyunk seregeit Mosony vármegyéből kiszorítván, a Rápcáig jött, de innét egy csata után visszanyomatván, V. István király utánna ment s egész őszig az ország nyugoti határain maradt, s csak ezután tért vissza Budára, a béke megkötése után.

V. István király seregeit Ottokár egész a Rápcáig nyomta, de midőn itt átmenni szándékoznék, visszaveretett; e csata Győr mellett történt máj. 21-én, innét előnyomulva seregeit beküldé Austriába pusztítani, magát Pozsonynál levő táborában találjuk jul. 2. 3.¹⁾ 7. A béke megkötése után több helyen megfordult az országban. Lipcsén aug. 18, Cittu (?) oct. 6, Turbégen oct. 8, Magyar-Bródban oct. 26,²⁾ Budán nov. 1.³⁾

1272.

V. István királyt január elején Magyarország éjszak-keleti szélein találjuk, honnét februárban Budára visszajött, május és junius havában Horvátországba fordult meg; ezután sőgora segélyére indult Serviába, de értésére esvén, hogy Pektári Joachim országnagy Endre fiát ellopta, s midőn ez után nyargalna, betegségbe esett és augusztus hó első napján meghalt.

Ugocsa vármegyében volt jan. 1, Marmarosban jan. 6, Patakon febr. 1, Budán febr. 26,⁴⁾ Buda mart. 20, 21, Székes-Fehérvárott apr. 6, ezután Horvátországba utazott s Zágrábban volt máj. 29, Toplicánál a Slavón részekén jun. 9, ismét Zágrábban jun. 17. 24, Bors faluhoz közel jun. 25, ezután sőgora segélyére indult Serviába, midőn értésére esett, hogy Pektári Joachim országnagy, ifjabb fiát Endrét elrabolta, hogy Habsburgi Rudolf leányával eljegyezze, ezért lőhalálában sietett haza, fia visszahozásáról intézkedendő. Utjában megbetegedvén Budára jött, majd a Nyulak szigetére, hol aug. 1-én meghalt s az ugyanottani boldogságos Szűz egyházában eltemtetett.⁵⁾

---

¹⁾ Árpádkori új okmánytár. III. 255. ²⁾ Hibásan az 1273-dik évre téve, Czech KI. Veneto-Hungarica, 4-rét. 56. sz. a. ³⁾ Cornides Dipl. IX. 463. ⁴⁾ uo. 479. ⁵⁾ Év nélkül kelt okmányai ifjú király korában: Zebeden invocavit vasárnapja utáni hétfőn, 1265 körül Bélen aug. 18. (Árpádkori új okmánytár. III. 112.)

IV. (kun) LÁSZLÓ,

V. István király és Erzsébet — egy előkelő kun leányának — fia.

1272 aug. — 1290 jul. 21.

1263-ban Sárospatakon született.

1272.

Atyja halála után Székes-Fehérvárott Finta nádor s több lázadó urak anyjával együtt fogva tartják, majd mások kiszabadítva őt aug. vége táján megkoronázták. Itt tartózkodott sept. 3, Budán sept. 15. 22, Nyulak szigetén nov. 21.

1273.

Budán sept. 15,¹⁾ oct. 9.²⁾ 16.³⁾ 17.

1274.

Budán febr. 25, mart. 10, Ócsán (Pest vm.) apr. 24-én, Budán apr. 29, máj. 1.⁴⁾ 12, Zólyomban aug. 8. 11,⁵⁾ Budán aug. 13, Zólyomban aug. 22.⁶⁾ 27,¹⁾ ugy Esztergom⁸⁾ és Kókat-on (Párkány)⁹⁾ is.

1275.

Selizi sz. Jakab monostoránál jan. 1, ¹⁰⁾ Vask mart. 17, Veszprém-völgyi kolostorban, a Bakonyban, vadászaton; ez évben nagy beteg volt s Anna nékje ápolta.

1276.

Istvándon (Szala v.) jan. 8,¹¹⁾ Örsön (Esztergom v.) febr. 9,¹²⁾ Táthon (Esztergom v.) febr. 26, Váradon apr. 5, Geresei kolostornál apr. 17, Budán jun. 7, Székes-Fehérvárott jul. 13. 20,¹³⁾ aug. 22, Preuge (?) vára mellett.¹⁴⁾

---

¹⁾ I. Károly király átirata a nemz. muz. ltban. ²⁾ Mocsáry: N. Nógrád vm. ismertetése. IV. 48. ³⁾ Hevenesi KI. gyűjt. VI. 144. ⁴⁾ Cornides Dipl. IX. 501. ⁵⁾ M. Sion III. 226. ⁶⁾ Árpádkori uj okmánytár. IV. 36, Teutsch és Firnhaber: Urkunden zur Geschichte Siebenbürgens. I. 104. ⁷⁾ Árpádkori uj okmánytár. IV. 37. ⁸⁾ Cod. dipl. V. 2. 182. ⁹⁾ M. Sion I. 775. ¹⁰⁾ Árpádkori uj okmánytár. IV. 53. ¹¹⁾ no. 73. ¹²⁾ M. Sion I. 451. ¹³⁾ Cornides Dipl. VIII. 16. ¹⁴⁾ Nagy Imre okm. gyűjt. IV. 519.

1277.

Aranyoson mart. 22.; ¹⁾ Pest mellett, közel a Nagy-szigethez, máj. 23.; Szegeden jul. 21.; Fehérvárott aug. 22.; Budán oct. 4. 6.; ²⁾ ezután Habsburgi Rudolf német császár meghívása következtében mindszent nap táján Haimburgba utazott, hol egymással erős szövetséget kötöttek, s honnét Rudolf Bruckig kísérte királyunkat, ki innét Sopronba ment, hol őt nov. 20-án, ³⁾ Sircen ⁴⁾ dec. 26-án fellelhetjük.

1278.

IV. László király az év első felében hadsereget gyűjt az ország alsó részein, s avval nyáron felfelé vonulván, Rudolf császárral egyesülve, a Morva síkján Ottokár cseh királyt legyőzi, hol ez életét is elvesztette.

Budán január 1, ⁵⁾ Tek ⁶⁾ helységében február 21, ⁷⁾ Budán apr. 17, ⁸⁾ majd II. Ottokár cseh király ellen sereget gyűjtve Temesváron volt május 6-án, ⁹⁾ Csanádon jun. 19, innét hadával felfelé tartott. Székes-Fehérvár. ¹⁰⁾ Győr jul. 18, ¹¹⁾ 27, Pozsonynáli táborában aug. 6, itt a Dunán innen, Rudolf német császár Haimburgnál lévén, egyesül a két sereg aug. 14-én s megkezdik a Dunán az átmenetelt ¹²⁾ majd a Morva vizén átvonulva, Austriában a Marchfelden megjelen. Marcheggen ¹³⁾ volt aug. 23-án, Stillfrid vára körül, a Morva melletti ¹⁴⁾ táborba megérkezik aug. 25-én, ¹⁵⁾ alig fél német mértföldnyire Ottokárétól, 26-án reggel 6 órakor megkezdik a csatát, ¹⁶⁾ melyben a cseh sereg megveretett s királya is elesett; IV. László nem szünt meg a cseh sereg romjait üldözni, mert már másnap 27-én Laa vára mellett volt, (Rudolf császár pedig ugyan ez nap Velsbergnél táborozott), ¹⁷⁾ sept. 6-án pedig már visszajöttében Marcheggnél találjuk. ¹⁸⁾

¹⁾ Hevenesi XIII. 341. ²⁾ Árpádkori uj okmt. IV. 77. ³⁾ M. tört. tár IX. 107. ⁴⁾ Schierz-e? (Sopron vm.), vagy Zirc? (Veszpr. vm.) kérdés alatt van. ⁵⁾ Cornides Dipl. VII. 288. ⁶⁾ Pest vm. ⁷⁾ Árpádkori uj okmt. IV. 96. ⁸⁾ Gr. Erdödy galgóczi levéltárában. ⁹⁾ M. tudom. értesítő. I. 134. ¹⁰⁾ Kézai Simon krónikája. 81. l. ¹¹⁾ Kachelmann János: Geschichte der ungarischen Bergstädte und ihrer Umgebung. 2. Vorlesung. 144. l. ¹²⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. II. 1. 264. ¹³⁾ Marheyk-nak írva, Cod. dipl. V. 2. 38, de 1272-re keltezve, én ide tettem át. ¹⁴⁾ Kézai Simon krónik. 82. l. ¹⁵⁾ ¹⁶⁾ M. tört. tár IX. 8. ¹⁷⁾ Árpádkori uj okmt. IV. 166. ¹⁸⁾ Cod. dipl. V. 3. 512. l. év nélkül kelt ugyan, de mivel máskor e tájon a király nem járt, ide helyeztem.

1279.

Verőcén mart. 28.¹⁾ Budán mart. 4.²⁾ máj. 11. 13.³⁾ Pesten jun. 12, Budán jun. 23-án⁴⁾ a gyűlésben esküt tett le a pápai követ kezébe, hogy az ország alkotmányát s mind azt, mire a királyok koronáztatásukkor esküdni szoknak, sértetlenül megtartani fogja. Budán jun. 25.⁵⁾ Chech szigetén jul. 20.⁶⁾ Tétényi ország-gyűlésen jul. 25, Somlóban nov. 30.

1280.

Besztercén jan. 17, Budán mart. 31,⁷⁾ Vácon apr. 7, Szikszón apr. 9, Jenkén⁸⁾ máj. 21, Budán jun. 13. 27, Szalankemen nov. 11, (még Scey-Esou-n? is.)

1281.

Pest febr. 27, Szikszó apr. 3, Eger,⁹⁾ Székes-Fehérvár aug. 21, Zoloch (Szalók?) mellett oct. 6, Pest dec. 29.

1282.

Visegrád mart. 13, Szepsin mart. 20, Zakához közel a Hernád mellett mart. 21, Buda máj. 19, Csanád jun. 14, innét hadseregével felkerekedvén Kolosvárnál a Hód tava mellett az Oldamur alatti Kunokat megveri,¹⁰⁾ Moldvába üzi s maga is átkelvén seregével a havasokon, egészen a Tatárok országának határáig nyomult, hol — mint egy levelében¹¹⁾ maga is mondja — még senki sem járt elődei közül.

1283.

Csatnál febr. 23, Csojné-n (Csejne Vas vm.) mart. 3,¹²⁾ Budán, mart. 15, jun. 23, Margit szigetén jun. 24, Iványoshida mellett jul. 25,¹³⁾ Gunch aug. 20, Buda aug. 22,¹⁴⁾ Csat helységénél sept. 20,¹⁵⁾ Verőcén nov. 18,¹⁶⁾ Pesten.

---

¹⁾ Árpádkori új okmánytár. IV. 178. ²⁾ Hazai okmánytár. I. 74. ³⁾ uo. III. 30. ⁴⁾ Magyar Sion. III. 390. ⁵⁾ Győri történelmi és régészeti füzetek. III. 112. ⁶⁾ Hazai okmánytár. IV. k. ⁷⁾ Ered. a magyar kir. kamara levéltárában. ⁸⁾ Miskolc alatt, Szirma helység mellett Borsod vármegyében, l. M. Sion. I. 601. ⁹⁾ Hevenesi X. 230. ¹⁰⁾ Kézai krón. 83. 84. l. ¹¹⁾ Cod. dipl. V. 3. 410. ¹²⁾ Árpádkori új okmánytár. IV. 251. ¹³⁾ uo. 254. 380. 381, M. történelmi tár. IX. 108. ¹⁴⁾ Gyűjteményemben. ¹⁵⁾ Cornides dipl. I. 26. ¹⁶⁾ Hevenesi XVII. 157.

1284.

Borostyánkő vára alatt jan. 17, Borostyánkői várban febr. 5,¹⁾ Borostyánkő vára alatt febr. 12. 16, Várkonyban (Csallóközben) mart. 10,²⁾ Seblé-n máj. 23,³⁾ Chegwe szigetén (?) jun. 24, ugyan e nap még Mege mellett, Dodán jul. 24, ugyan e nap Kevrewhez közel jul. 24,⁴⁾ Patak aug. 4, Zólyom aug. 24, Zegveden sept. 15, Wsuzhida mellett oct. 3,⁵⁾ Szarvashalmon october 16.

1285.

Ezen belzavaros évben a király Budán volt jan. 1-én,⁶⁾ Székesen máj. 19, Gyulafehérvárott máj. 27,⁷⁾ Sárosban aug. 14,⁸⁾ Liptóban oct. 1,⁹⁾ Szarvashalmon dec. 14.

1286.

Eluut-on május 1,¹⁰⁾ Ercsin jul. 1, Patak aug. 5, Kevén aug. 14-én.

1287.

Liptóban mart. 30, Buda jul. 6,¹¹⁾ Székes-Fehérvár aug. 21, sept. 1-én.¹²⁾

1288.

Szepesben mart. 5, Esztergom máj. 16,¹³⁾ Rákos mellett máj. 31, Keresztesen (Torda vmegyében) jun. 8,¹⁴⁾ Fuenhez¹⁵⁾ közel jun. 23, Brassóban oct. 27.

1289.

Rákoson máj. 26, Fuenhez közel jun. 23,¹⁶⁾ Fawen jun. 26, Gebléhez¹⁷⁾ közel aug. 27, Alsó- vagy Kis-Ápoldiában sept. 1,¹⁸⁾ Berecá-n nov. 4,¹⁹⁾ Tóti falu mellett nov. 9.²⁰⁾

---

¹⁾ Hazai okmt. II. 15. ²⁾ M. Sion. I. 849. és Knauz: Az esztergomi főgyh. okm. I. 86. ³⁾ Hazai okmt. II. 17. ⁴⁾ Árpádk. új okmt. IV. 284. ⁵⁾ Hazai okmt. II. 17, 18. ⁶⁾ M. Sion. III. 624. ⁷⁾ Teutsch és Firnhaber: Urkunden zur Gesch. Siebenbürgens. I. 137. ⁸⁾ M. Sion. I. 853. és Knauz: Az eszt. főgyh. okm. I. 90. ⁹⁾ Ered. Platthy család ltban Árva vm. ¹⁰⁾ Árpádk. új okmt. IV. 284. ¹¹⁾ M. tört. tár XII. 10. ¹²⁾ Cornides Dipl. V. 143. ¹³⁾ uo. VII. 196. ¹⁴⁾ Teutsch és Firnh. e. h. I. 145. ¹⁵⁾ Tán Fenu (Fenyő, Fenyőfő) Veszprém v., I. pannonhalmi h. ltár V. Gg., Fény Torontál vm. lásd M. Sion I. 858 és Knauz: Az eszt. főgyh. okmt. I. 94. ¹⁶⁾ Kovachich Márton György: Vestigia Comitiorum 150. ¹⁷⁾ Gebe van Szatnárvmegyében, vajon ez-e? ¹⁸⁾ Árpádkori új okmt. IV. 337. ¹⁹⁾ in Berecha. ²⁰⁾ III. Endre király megerősítő leveléből, mely a nemz. muzeumban van.

1290.

Ceglédhez közel mart. 6, Mező-Somlón mart. 15, Karansebes apr. 29, Csenken¹⁾ május 21, Buda jul. 16,²⁾ Kőrös-szeg vára mellett (Keresztszeg Bihar vm.) egy sátorban megöletett Árbúc, Turtul és Kemencse nevű kunok által jul. 21.

III. ENDRE,

**István herceg és Morosini Thomasina-Katalin fia,
II. Endre király és harmadik neje Beatrix unokája.**

1290—1301 jan. 14-ig.

1278. Slavonia hercege volt. Kedhida máj. 27.

1290.

Budán apr. 28,³⁾ Slavóniából a Dráván átkelven, Német-Ujvári Iván több cinkosaival útját állja s elfogja; néhány napi letartóztatás után azonban szabadon bocsáttatott és Székes-Fehérvárott megkoronáztatott. Ó-Buda melletti ország-gyűlésen sept. 1,⁴⁾ Esztergom sept. 9,⁵⁾ Zólyom mellett sept. 22,⁶⁾ Zólyom 26,⁷⁾ Kassa mellett.

¹⁾ Csenke most pusztá Muzsla és Bucsú között Esztergom vm., kápolnácskája egy partos hegyecskén még 1730-ban is látszott. Pray KI. gyűjt. XXI. a kötet 2-dik felének 3. l. ²⁾ Árpádkori új okmánytár. IV. 353. ³⁾ Dipl. Reg. Hung., ivrét, a gr. Festetics cs. keszth. k.t.ban. ⁴⁾ Hevenesi II. 44, M. Sion I. 859, Knauz: Az eszt. főgyh. okmt. I. 96. ⁵⁾ Árpádk. új okmt. V. 2. ⁶⁾ M. Sion III. 763. ⁷⁾ 765.

Év nélkül kelt okmányai: Buda mart. 10, Gölnichánya máj. 11, Váradon jul. 22, (Teutsch u. Firnhaber: Urkund. z. Gesch. Siebenb. I. 138, ez adat csak az 1285—90 közti évekre érthető.) Székes-Fehérvár aug. 1-én, (M. Sion I. 858. és Knauz: Az eszt. főgyh. okmt. I. 95.) Patakon aug. 5, 15, (Árpádk. új okmt. IV. 379.) Zelench vára alatt aug. 9, Lipcsén aug. 10, Fired helységénél aug. 20, Zólyomban aug. 24, Vizsoliban aug. 25, A boldogságos Szűz szigetén sept. 7, (382.) Zágrábban sept. 15, Serefi nevű monostornál oct. 7, Orgethen oct. 15, (340.) in vrd somlio oct. 16, (Nagy, Paur, Ráth, Véghely: Hazai okmányt. I. 81.) Csanádon dec. 7, Kőrös-szeg mellett dec. 25, Zólyomban dominica post Egidy. (M. Sion III. 705.)

Év nélkül s határozatlan napokon kelt okmányai: Nagy-Szigeten áldozó csütörtök utáni vasárnap. (1272—1290-ik évek között ezen ünnep máj. 9. — jun. 6-ka közé esett.) Székes-en pünkösd nyolcada előtti szombaton, (ez pedig máj. 8. — jun. 15. közé.) Szent-Vit vára alatt András apostol előtti szerdán, nov. 23—29. Muhin pünkösd utáni kedden. (Hazai okmt. I. 82) Jászó mellett. Babuton.

1291.

Fülpösön ¹⁾ jan. 29, Székesfehérvárott február havában ország-gyűlést tartott s az ország szabadalmait megerősíté.²⁾ Gyulafehérvárnál mart. 11, Cegléd mellett mart. 26,³⁾ Buda jun. 24.⁴⁾ 27, Székes-Fehérvár jun. 29,⁵⁾ Buda jul. 3, Székes-Fehérvárott zászlót emelt Albert osztrák herceg ellen,⁶⁾ Győr, jul. 10, Rorau ostrománál, Woller melletti táborban, Austriában jul. 28,⁷⁾ Bécs mellett aug. 9,⁸⁾ Bécsnél aug. 17, Fertőfő mellett aug. 24, Böleskén⁹⁾ oct. 7,¹⁰⁾ Bécs-Ujhely mellett oct. 21,¹¹⁾ Győr oct. 23, Korponán nov. 15,¹²⁾ Pozsony dec. 6,¹³⁾ Komárom, Esztergom dec. 30.¹⁴⁾

1292.

Esztergom febr. 2. 3,¹⁵⁾ mart. 21, Buda mart. 23.¹⁶⁾ 28, Nagy-Szebenben jun. 22,¹⁷⁾ Buda jul. 29, Iváncson aug. 4,¹⁸⁾ Buda aug. 29.

1293.

Buda jan. 4.¹⁹⁾ 24,²⁰⁾ Szepes jun. 29, Esztergom sept. 4.²¹⁾

1294.

Buda mart. 3,²²⁾ Püspökin közel Fülekhez május 18-án, Buda julius 3-án.

1295.

Budai várában jan. 12,²³⁾ Buda apr. 7,²⁴⁾ jun. 11, Péterváradjához közel aug. 1, Buda oct. 18,²⁵⁾ nov. 23.

¹⁾ Kolos vmegyében Magyar-, Szász- és Torda-Fülpös helységek vannak, M. tört. tár XII. 174. ²⁾ Horváth: MO. tört. I. 472. ³⁾ Cornides Dipl. III. 68. ⁴⁾ Gr. Kemény József: Notitia Historico-Diplomatica Archivi et Literarium Capituli Albensis Transsilvaniae. I. 99. ⁵⁾ Árpád-kori okmt. V. 26. ⁶⁾ Cod. dipl. VI. 1. 116. ⁷⁾ M. tört. tár IX. 109, és Teutsch & Firnhaber: Urk. z. Gesch. Siebenb. I. 173. ⁸⁾ Cornides Dipl. VII. 270. ⁹⁾ Egy 1604. évben kelt s a győri kápt. orsz. lt. 69. fiókjában levő iratban olvastam: „..... infra Albam Regalem, in oppido Beochke .....“ Földvár alatt, Tolna vmegyében fekvő helység jelenleg. ¹⁰⁾ Hazai okmt. II. 20. ¹¹⁾ Árpád-kori okmt. V. 29. ¹²⁾ M. Sion I. 862, Knauz Nánd.: Az esztergomi főegyh. okmánytára. 98. ¹³⁾ Hazai okmt. II. 21. ¹⁴⁾ M. Sion III. 772. ¹⁵⁾ Árpád-k. okmt. V. 64. ¹⁶⁾ Az eszterg. főegyh. okmt. 100. ¹⁷⁾ Teutsch és Firnhaber: Urk. z. Gesch. Siebenb. I. 181. ¹⁸⁾ Árpád-k. új okmt. V. 69. ¹⁹⁾ Győri történ. és régész. füz. II. 306. ²⁰⁾ M. Sion I. 919. és Knauz: Az eszt. főegyh. okmt. I. 100. ²¹⁾ Árpád-k. okmt. V. 80. ²²⁾ uo. 98 és Cornides Dipl. VIII. 276. ²³⁾ Hevenesi XIII. 219, XIV. 37. ²⁴⁾ Árpád-k. új okmt. V. 121. ²⁵⁾ Magyar történ. tár XII. 11.

1296.

Bécsben február elején Ágnest — Albert osztrák herceg leányát — nőül veszi,¹⁾ apr. 8,²⁾ Buda apr. 18, Bécs máj. 27, Buda jun. 15. 24, Kőszeg vára alatt oct. 6,³⁾ Szenna mellett october 17-én.

1297.

Buda febr. 24, Pozsony mart. 26,⁴⁾ Keresztesen, Torda mellett, apr. 21,⁵⁾ Szepesben jun. 4, Bécs vára alatt aug. 17, Beryn helysége körül sept. 26,⁶⁾ Soprony városában oct. 18,⁷⁾ Pozsonyhoz közel nov. 1, Buda nov. 11. 13, Buda dec. 8.⁸⁾

1298.

Bécsben febr. havában Albert osztrák herceg vendége volt, Vencel cseh király, számos szomszéd fejedelem- és püspökkel együtt, hol Nassaui Adolf német király ellen szövetséget kötöttek, és Endre királyunk Erzsébet leányát Vencel cseh király hasonnevű fiának jegyzé el. Buda jun. 22, aug. 15. 20,⁹⁾ sept. 1,¹⁰⁾ nov. 2.

1299.

Buda febr. 18. 19.¹¹⁾ 22, apr. 12-ke előtti héten, máj. 2. 13. 24, Rákoson jul. 4, Rákosban jul. 5,¹²⁾ Buda jul. 8. 31, aug. 1, budai várában aug. 10,¹³⁾ Tihany melletti táborban aug. 12,¹⁴⁾ Esztergom aug. 14, Buda sept. 14, Lórén nov. 18.

1300.

Buda jan. 4, apr. 17, Buda várában máj. 5,¹⁵⁾ Buda máj. 28, jul. 8, dec. 6.

1301.

Buda várában jan. 13,¹⁶⁾ 14-én elhunyt az utolsó Árpád férfinarj, s eltemettetett ugyanott a Ferenciek szent Jánosról nevezett egyházában.

---

¹⁾ Magyarország életrajzai. I. 9. ²⁾ Hazai okmt. II. 24. ³⁾ Árpádk. uj o.t. V. 150. ⁴⁾ uo. 170. ⁵⁾ Teutsch és Firnhaber: Urk. z. Gesch. Siebenb. I. 199. ⁶⁾ Hazai okmt. I. 92. ⁷⁾ M. tört. tár. IX. 111. ⁸⁾ Forgács grófok szécsényi ltban. ⁹⁾ Árpádk. uj okmt. V. 185. ¹⁰⁾ Haz. okmt. I. 93. ¹¹⁾ Árpádk. uj okmt. V. 203. ¹²⁾ Hevenesi VII. 326. ¹³⁾ Szeredai: Series antiquor. et recentior. Episcoporum Transsilv. 53. ¹⁴⁾ Teutsch és Firnhaber: Urk. z. Gesch. Sieb. I. 210, Árpádk. uj okmt. V. 207. ¹⁵⁾ Dipl. Reg. Hung., ivrét, a gr. Festetits cs. keszth. könyvt. ban. ¹⁶⁾ Ered. a bud. k. kamara ltban, Árpádk. uj okmt. V. 267.

Év nélkül kelt okmányai: Budán jun. 18—23. közt (Haz. okmt. II. 26.), jul. 3, Iváncson (valószínű, hogy ez a Duna melletti, közel a Csepel sziget-

VENCEL (László),

**II. Vencel cseh és lengyel király, úgy Judit —
Habsburgi Rudolf német császár leányának — fia.**

1301 aug. 27 — 1304.

1289-ben született.¹⁾

1301. Atyja Kochinban (Gödingnél) aug. 12-én átadja a Magyaroknak, kik őt Esztergomba, majd Székes-Fehérvárra kísérik, hol aug. 27-én megkoronázzák s Budára viszik. Budai királyi palotában sept. 26.

1302. Buda jul. 6, aug. 1. (Horneek.)

1303. Buda jan. 6,²⁾ Pásztón máj. 5.

1304. Atyja II. Vencel cseh király seregével bejövén Magyarországra, Vencel királyunk őt Budán ünnepélyesen fogadta, junius havában,³⁾ itt jul. 7-én még a Soproniak ős-szabadalmait megerősíti,⁴⁾ de ezután nem sokára augusztus havában atyja őt hazavitte magával Csehország fővárosába Prágába.⁵⁾

1306. Olmübe jön augusztus hó elején, hol 4-dikén (valószínűleg Bolstein Konrád türingiai lovag által) meggyilkoltatott.⁶⁾

hez, Fehér vm. fekvő, s IV. László alatt királynéi birtok volt, (ered. okm. a Rummy család ltban) aug. 3—8. közt (M. tört. tár IX. 111), Lórént sept. 22—28. közt (Haz. okmt. II. 25.), Rád völgyében (Somogy vm.) dominico die ante festum b. Johannis Apostoli. (Először kiadva Cod. dipl. VII. 4. 259, azután Teutsch és Firnhaber: Urkundenbuch zur Gesch. Siebenb. I. 224, ezután Árpád-kori új okmánytár. V. 246.)

¹⁾ Palacky: Geschichte von Böhmen. II. 1. 364.

²⁾ Hevenesi KI. gyűjt. VII. 326.

³⁾ Palacky: Geschichte von Böhmen. II. 1. 359. 360.

⁴⁾ Hazai okmánytár. II. 26. l.

⁵⁾ Palacky e. m. II. 1. 360.

⁶⁾ uo. 374.

OTTÓ,**Henrik bajor herceg és Erzsébet — IV. Béla
király leányának — fia.**

1305 dec. 6 — 1308.

1261-ben született.

1305. Brünnben Vencel királytól ősszel ¹⁾ megnyervén a magyar koronát, avval Austriába jött s Fischamend és Sopronon keresztül Székes-Fehérvárra sietett, hol dec. 6-án meg is koronáztatott, ez után Budára ment.

1306. Ó-Pest sept. 13.²⁾ Buda körül táborban és a pesti mezőkön,³⁾ Beszterczén és Szebenben (Erdélyben).⁴⁾

1307 tavaszán Szeged körül. Bertuza- vagy Neunán-László erdélyi vajda⁵⁾ elfogatja és Gyulafehérvárba záratta.

1308 elején kibocsáttatván, Lengyelországon keresztül Bajorországba megy. Schaerding máj. 13.⁶⁾

1311. Landshut jun. 15.⁷⁾

1312-dik évben meghalt.

---

¹⁾ Palacky: Geschichte von Böhmen. II. 1. 371.

²⁾ Hevenesi KI. gyűjt. XXIX. 219.

³⁾ Koszoru 1865. III. 25.

⁴⁾ Szilágyi Sándor: Erdélyország története. I. 86.

⁵⁾ no. 87.

⁶⁾ Pesti Napló. 1853. 1141. számú tárcájában.

⁷⁾ Chmel Joseph: Regesta chronologico-diplomatica Friderici. IV. 786.

I. KÁROLY (Róbert),

Károly Martell (sánta) sicíliai király (ki V. István Mária leányának fia volt) és Clementine hercegnő — Habsburgi Rudolf német császár leányának — fia.

1310 aug. 27 — 1342 jul. 16-ig.

1300. Brebiri György Nápolyból elhozza,¹⁾ s Spalatónál augusztusban kikötnek, honnét Brebiri Pál tengeri bán által octoberben Zágrábba kísértetvén, itt Gergely esztergomi érsek által megkoronáztatik.²⁾

1301. Feljövén Esztergomba, itt újra megkoronázzák, de kénytelen volt az érsekkel az ostrom elől Austriába szaladni.

1302. Ó-Budához közel sept. 10.

1304. Pozsonyban aug. 24-n szövetséget köt Rudolf osztrák herceggel II. Vencel cseh király és fia ellen,³⁾ kivel septemberben csatlakozva Gmunden és Weitraun keresztül Budweis-nál táborukkal Albert királyéhoz csatlakoznak, s evvel Kutenberg alá érnek oct. 18-án.⁴⁾

1306. Esztergom jun. 27,⁵⁾ Visegrád jul. 25,⁶⁾ ezután Horvátországba visszavonult.

1307. Temesvár mart. 31.

1308. Visegrádon jun. 14,⁷⁾ Lórén, a Csepel szigetén sept. 22, Száva partján sept. 29, Zágráb⁸⁾ s Dalmatiában is,⁹⁾ Buda nov. 4, a Rákoson tartott ország-gyűlésen, a Domonkosok Duna-parti zárdája mellett, törvényes módon megválasztott magyar királynak nov. 27-én, Buda dec. 3. Volt még ez évben közel Ceglédhez¹⁰⁾ is.

1309. Budán apr. 2, máj. 8,¹¹⁾ a vár szüz Mária székes-egyházában jun. 15-én egy új koronával megkoronáztatott.

---

¹⁾ Salamon Ferenc: Az első Zrínyiek. 97. ²⁾ Magyar akad. értesítő. A phil. s a t. oszt. közl. 1861. II. 85. ³⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. II. 1. 360. ⁴⁾ uo. 361. ⁵⁾ Hazai okmánytár. I. 102. ⁶⁾ Eredetie a kir. kamara levéltárában. ⁷⁾ Hevenesi KI. gyűjt. I. 4. lap. ⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 1. 264. ⁹⁾ Salamon: Az első Zrínyiek. 117. ¹⁰⁾ Cod. dipl. VIII. 1. 250. ¹¹⁾ Cornides KI. gyűjt. Diplomatarium. X. 25.

1310.

Temesvár apr. 8,¹⁾ Buda jul. 27, Székes-Fehérvárott aug. 27-én a szent koronával megkoronáztatott, 28, Buda nov. 8, Szind közelében, Szent-Mihályfalván ²⁾ dec. 8, a felvidéken is.

1311.

Buda febr. 24, Székesfehérvár apr. 30,³⁾ Buda jun. 25, mialatt Csák Máté hadaitól háborgattatott, Budánál jul. 12, Buda aug. 4, Vdyaiczhoz közel oct. 10; a Jádraiak követségét elfogadja oct. 12, de hol? nincs feljegyezve.

1312.

Trencsényi Csák Máté ellen sereget gyűjtve, Helmece (Zemplin vm.) találjuk apr. 4, ezután Sáros vára vivásánál, ez alul elvonul s a rozgonyi mezőn a Tarca vize mellett, közel Kassa városához⁴⁾ megütközik jun. 15-én s győz. Sárospatakon jun. 29, jul. 20,⁵⁾ Perény⁶⁾ (Abauj vm.) aug. 11, Turka falunál, Buda oct. 6, nov. 5. 12.⁷⁾

1313.

Buda jan. 6, apr. 19,⁸⁾ máj. 10,⁹⁾ Temesvár aug. 29, Buda oct. 31.

1314.

Sóvár jan. 2,¹⁰⁾ Bécs jul. 23, Lipva¹¹⁾ aug. 1. 9, Dravetz helységében dec. 7, Sóvár-on (Sáros vm.) dec. 31.

1315.

Szegeden máj. 14, Temesváron jun. 27,¹²⁾ Lippa aug. 1.

1316.

Temesvár jan. 7, Nyék vára alatt jun. 13, Temesvárott sept. 16.¹³⁾

---

¹⁾ Egyetemes magyar Encyclopaedia, II. 137. ²⁾ Szonta van Bács vmegyében, Szent-Mihály is volt még ugyan itt a XVI-dik század elején, a honnét a Czobor család származott, (győri káptalan I. bevallási jegyzőkönyve az 1535. évnél. 1697-ben Illyés István krónikájában „infra Szegedinum ad Sinta locum“ olvassuk. M. Sion III. 821. ³⁾ Magyar tört. tár IX. 112. ⁴⁾ Dr. Horner István: Gyöngyös városának történeti, statisztikai és geográfiai leírása, 8. l. ⁵⁾ Árpádia III. 214. ⁶⁾ Perwen-nek írva, Puruen a XIII. század elején Abauj vm. l. Bél: Adparatus ad Historiam Hungariae. 219. l. ⁷⁾ Hazai okmánytár II. 27. ⁸⁾ Cornides KI. gyűjt. Diplom. X. 227. ⁹⁾ uo. 37. ¹⁰⁾ Cornides Dipl. V. 70. ¹¹⁾ Verőce vmegyében. ¹²⁾ Cornides Dipl. X. 51. ¹³⁾ M. tört. tár IX. 12.

1317.

I. Károly király e nyáron Tiszántúli ellenfelei, úgy ősszel Csák Máté ellen sikerrel hadakozik.

Lippán febr. 22,¹⁾ Temesváron febr. 24.²⁾

Pankotán jun. 6.³⁾

Adorján vára⁴⁾ (Bihar vm.) alatt jul. 1, Debrecennél csatáz.

Szegeden (in Zugutino) aug. 2.⁵⁾

Komáromhoz közel sept. 25, Sempte mellett sept. 26.

Zsámbokréten, Komárom vára alatt oct. 21,⁶⁾ Komáromhoz közel nov. 2.

1318.

Tavaszszal ország-gyűlést tart s ősszel megnősül.

Temesvár jan. 8.⁷⁾ 19.⁸⁾ 20.⁹⁾ 25.¹⁰⁾

Temesvár febr. 9. 24.

Temesvár mart. 11,¹¹⁾ 14-én az első királyi — országgyűlésre hívó — levelet kiadja, 15.

Temesvár máj. 3.¹²⁾

Buda jun. 30, ezután arája elé megy.

Győrhez közel jul. 22, Győrött jul. 23.¹³⁾

Győr aug. 10. (Buda aug. 29.¹⁴⁾ 30.¹⁵⁾?)

Bécs oct. 3,¹⁶⁾ innét aráját Beatrixot — Luxemburgi Henrik német császár kisebbik leányát, (János cseh király nővérét) — elhozza és Székes-Fehérvárott novemberben királynévá koronáztatja.

1319.

Temesvár mart. 27.

Serviában Obona folyónál harcolt Milutin Uroz szerb fedelelemmel s megverte, és tőle Macedoniát elfoglalta.¹⁷⁾

Neje november havában meghalt.

---

¹⁾ Cornides Dipl. X. 53. XIII. 209. ²⁾ uo. X. 65. ³⁾ uo. 55. ⁴⁾ 1372-ben I. Lajos király, királyi várnak írja; az okmány b. Wesselényi Ferencz birtokában Drágon. ⁵⁾ Cornides Dipl. IV. 253. ⁶⁾ uo. X. 61. ⁷⁾ Szeredai Antal: Notitia veteris et novi Capituli Ecclesiae Albensis. 26. ⁸⁾ ⁹⁾ Hazai okmánytár II. 32. ¹⁰⁾ Eredetie a veszprémi kápt. ltban. ¹¹⁾ Hazai okmánytár II. 33. ¹²⁾ uo. I. 113. ¹³⁾ uo. II. 34. ¹⁴⁾ Magy. tört. tár IX. 13. ¹⁵⁾ Czech KI. gyűjt. Veneto-hungarica. 4-rét. 56. ¹⁶⁾ Hazai okmánytár II. 35. ¹⁷⁾ Salamon: Az első Zrínyiek. 172.

1320.

Temesvár január közepén.

Visegrád febr. 7.

Temesvár apr. 6.

Visegrád jul. 4, Buda jul. 10.¹⁾

Buda aug. 15,²⁾ Temesvár aug. 29.³⁾

Székes-Fehérvárott novemberben országgyűlést tartott.

1321.

Temesvár febr. 9.

Lévai vár alatt jul. 6, Trencsini vár alatt és a várban⁴⁾
jul. 25.

Trencsin aug. 8,⁵⁾ Léván aug. 21.⁶⁾

Temesvár nov. 23.

1322.

I. Károly király a nyár végén személyesen indult Dalmatiába, az ott kiűtött zavarok lecsillapítása végett.

Nagy-Váradon máj. 3, Maros városánál máj. 22.

Temesvár aug. 3,⁷⁾ ezután Brebiri Mladin tengermelléki s boszniai bán ellen indult Dalmatiába.

Pozsega oct. 1, Zágráb oct. 14. Knin melletti táborában.

1323.

Temesvár jan. 6.⁸⁾

Pétervárad febr. 20.⁹⁾

Temesvár mart. 10.

Szemecsen apr. 8, Visegrád apr. 22, Visegrádi vár alatt 25.

Budai szigeten máj. 13, Visegrád máj. 31.

Nagy-Váradon jun. 5, Poroszlón jun. 7,¹⁰⁾ Temesvár jun. 15.

Buda jul. 13.

Visegrád sept. 3,¹¹⁾ Holicson János cseh királyt és az osztrák hercegeket megbékélteti sept. 18.¹²⁾

Visegrád oct. 15.¹³⁾

Visegrádon dec. 19.

---

¹⁾ Cornides Dipl. X. 86. ²⁾ Eredetie Jaszenova család ltban Árva v. zsef: Notitia hist. dipl. Archivi et Literalium Capituli Albensis Transsilvaniae, I. 87. ³⁾ Cornides Dipl. III. 63. ⁴⁾ Hazai okmánytár III. 67. ⁵⁾ Magy. tört. tár. IX. 14. ⁶⁾ Appendix ad Catalogum numorum Hung. ac Trans. inst. nat. Széchényiani. 165. ⁷⁾ Haz. okmt. I. 117. ⁸⁾ Hevenesi XVIII. 245. ⁹⁾ Haz. okmt. I. 127. 133. ¹⁰⁾ Palacky: Geschichte von Böhmen. II. 2. 147. ¹¹⁾ Eredetie a magyar kamara levéltárában.

1324.

Buda január 18.

Visegrád febr. 5. 21.

Visegrád mart. 11.

Visegrád máj. 8. 20,¹⁾ majd Erdély rendezésére indulván, Déva mellett volt jun. 17,²⁾ Küküllő folyó melletti királyi táborában jul. 16, Szebenhez közel aug. 10, Varas közelében aug. 14,³⁾ Visegrádon aug. 24.

Visegrádon oct. 26.

Visegrád nov. 1. 2. 28.⁴⁾

1325.

Visegrád jan. 6. 13.⁵⁾

Visegrád febr. 9.⁶⁾ 20. Kurima helységében (Sáros vm.), midőn ipát Lokietek Ulászló krakói herceget meglátogatta.⁷⁾

Buda máj. 26.

Lippa jun. 16, itt a Minorita szerzetnek egyházat kezd építtetni, Visegrád jun. 24.

Visegrád jul. 8.⁸⁾

Buda aug. 17,⁹⁾ Visegrád aug. 29.

Visegrád sept. 1.

Visegrád oct. 3.¹⁰⁾

Visegrád nov. 3. 10.¹¹⁾

---

¹⁾ Cornides: Dipl. VII. 126.

²⁾ Magyar tört. eml. Irók. XI. 100.

³⁾ Hazai okmánytár. II. 35.

⁴⁾ uo. III. 74.

⁵⁾ uo. II. 36.

⁶⁾ Kukuljevics: Jura R. Croatiae, Dalm. et Slav. I. 102.

⁷⁾ Tivadar család levéltárában, Sáros vármegyében.

⁸⁾ Fejér: Croatiae ac Slavoniae cum Regno Hungariae nexus et relationes 21., Kukuljevics e. h. I. 104.

⁹⁾ Hazai okmánytár II. 38.

¹⁰⁾ uo. I. 139.

¹¹⁾ uo. II. 46.

1326.

Visegrád jan. 4. 24.¹⁾
 Visegrád febr. 24.
 Visegrád apr. 1. 6, Nagy-Várad apr. 20.
 Visegrád máj. 13.
 Fehérvár jun. 18.²⁾
 Visegrád jul. 1. 6. 13.
 Visegrád aug. 1.³⁾ 24. 26.⁴⁾
 Visegrád sept. 16.⁵⁾
 Visegrád nov. 8.⁶⁾ 18. 25.
 Visegrádi fellegrvárban dec. 2, Visegrádon dec. 24.⁷⁾

1327.

Visegrádon jan. 19, itt és a fellegrvárban jan. 23.⁸⁾
 Nagy-Szombat febr. 13.⁹⁾
 Visegrád mart. 15.¹⁰⁾
 Visegrádi fellegrvárban máj. 17,¹¹⁾ Visegrád máj. 21.¹²⁾
 24. 25.
 Visegrádi fellegrvárban jul. 1,¹³⁾ Visegrádon jul. 13.
 Visegrádon aug. 9. 10.
 Visegrád nov. 27.¹⁴⁾ 30.¹⁵⁾

---

¹⁾ Cornides: Dipl. X. 145.

²⁾ uo. 155. és Hevnesi LIII. 48.

³⁾ Hazai okmánytár. III. 86.

⁴⁾ uo. II. 42.

⁵⁾ Eredetie Botka Tivadar gyűjteményében.

⁶⁾ Hiteles átirat a nemzeti muzeumban.

⁷⁾ Hazai okmánytár. II. 72.

⁸⁾ uo. 48. 49.

⁹⁾ Cornides: Dipl. XIII. 45.

¹⁰⁾ Hazai okmánytár. II. 50.

¹¹⁾ Kovachich Jos. Nic.: Notitiae praeliminares ad syllogen decretorum Comitium. 282.

¹²⁾ Diplomata Regum Hungariae, ivrét, a gr. Festetits család kezst-helyi könyvtárában.

¹³⁾ Cornides: Dipl. VIII. 53, és X. 165.

¹⁴⁾ Hazai okmánytár. III. 90.

¹⁵⁾ uo. II. 56.

1328.

Visegrádi fellelgyvárban jan. 28.¹⁾
 Visegrád mart. 13.²⁾
 Visegrád apr. 10.³⁾
 Visegrád máj. 20. 26.⁴⁾
 Visegrád jun. 3. 7.⁵⁾
 Visegrád jul. 9, az osztrákok elleni hadjáratban jul. 19.⁶⁾
 Bukkan a Sár (Lajta) vize mellett szép Fridrik osztrák
 herceggel békét köt⁷⁾ sept. 21.
 Visegrádon nov. 8. 18.⁸⁾
 Visegrád dec. 20.

1329.

Visegrád január 3, Visegrádi fellelgyvárban január 7,⁹⁾
 Visegrád jan. 8. 22.¹⁰⁾
 Visegrád febr. 9,¹¹⁾ mart. 8, apr. 30.¹²⁾
 Visegrád jun. 4.¹³⁾
 Visegrádi fellelgyvárban dec. 13.¹⁴⁾

1330.

Visegrád febr. 5.¹⁵⁾
 Visegrád mart. 8.¹⁶⁾ 24.¹⁷⁾ 25. 29.¹⁸⁾
 Visegrád apr. 12,¹⁹⁾ Visegrád városában lévő királyi lak-
 ban apr. 17-én Zach Bódog a királyi családot karddal megro-
 hanja leánya Klára meggyaláztatásáért, Visegrád apr. 20.
 Visegrád máj. 3. 8. 12.²⁰⁾ 20.²¹⁾
 Visegrád aug. 1. 15.

Temesvárról september havában kiindul hadseregével s
 Szörény várát megveszi, innét Havasalföldre vonul, hol az Olá-
 hok egy erdős és berkes leshelyen²²⁾ nov. 10—13-kaig seregét
 tönkre teszik, a király Szécsi Dezső ruhájába öltözködve, meg-
 menekül, míg ez királyáért hősiesen feláldozza magát; a he-
 gyekből Temesvárra menekül, honnét Visegrádra utazott.

¹⁾ Haz. okmt. II. 57. ²⁾ Cornides: Dipl. VI. 7. ³⁾ Hevenesi XIII. 290.
⁴⁾ Szeredai: Notitia veteris et novi Capituli Eccl. Albensis. 32. ⁵⁾ M. tört.
 tár IX. 116. ⁶⁾ Nagy Iván: Magyarország családai. IX. 346. ⁷⁾ Palacky:
 Gesch. v. Böhm. II. 2. 164. ⁸⁾ Cornides: Dipl. X. 175. ⁹⁾ Hiteles átirat a
 győri kápt. orsz. levéltárban VI. 17. 563. ¹⁰⁾ Győri történ. és régész. füz.
 II. 243. ¹¹⁾ Hevenesi gyűjt. XLIV. 368. ¹²⁾ Győri tört. és rég. füz. III. 306.
¹³⁾ Haz. okmt. I. 160. ¹⁴⁾ uo. II. 62. ¹⁵⁾ Vég hely D. gyűjt.nyében. ¹⁶⁾ Cor-
 nides: Dipl. X. 179. ¹⁷⁾ uo. 228. ¹⁸⁾ uo. 181. ¹⁹⁾ Hevenesi III. 308. ²⁰⁾ Haz.
 okmt. II. 63. ²¹⁾ Pannonhalmi h. ltár XLVIII. Vv. ²²⁾ Győri történelmi és
 régészeti füzetek. II. 241.

1331.

Visegrád febr. 22. 24.

Visegrád martius 13, Pozsony mart. 18, Visegrád martius 21. 28.

Visegrád apr 16. 24.

Visegrád jul. 8. 11.

Pozsony aug. 28.

Pozsonyban sept. 2-án összejövedele volt Frigyes és Albert osztrák hercegekkel,¹⁾ Buda sept. 13, Visegrád september 21,²⁾ 29.³⁾

Visegrád oct. 6.

Morva széleken nov. 11—24-ig táborozik hadseregével s az osztrákokkal János cseh király ellen, de csatába nem ereszkedett.⁴⁾

1332.

Visegrád jan. 20.

Visegrád febr. 14.⁵⁾ 18.⁶⁾

Visegrád mart. 8. 15,⁷⁾ Visegrádi fellellegvárban mart. 25.⁸⁾

Visegrád apr. 12. 25.

Visegrád máj. 15.

Visegrád jun. 22. 25.

Visegrád jul. 22.

Visegrád aug. 11. 12.

Visegrád sept. 7. 22.

Váradon oct. 6, Visegrádi fellellegvárban oct. 21.⁹⁾

Visegrád nov. 4.¹⁰⁾ 8. 23.

Székes-Fehérvárról dec. elején Olaszországba indult, de köszvénye miatt visszatért Visegrádra,¹¹⁾ dec. 14,¹²⁾ (Temesvár dec. 27.?)¹³⁾

---

¹⁾ Pozsony és környéke. Pozsony, 1865. 7. l. ²⁾ Hazai okmánytár. II. 64. ³⁾ Eredetie ifju Kubinyi Ferenc birtokában. ⁴⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. II. 2. 185. 186. ⁵⁾ Magyar. tört. tár. IX. 116. ⁶⁾ Cornides: Dipl. X. 218. ⁷⁾ uo. 187 és Hevenesi II. 9. ⁸⁾ uo. XVII. 10. ⁹⁾ Hevenesi LXI. 285. ¹⁰⁾ A győri kápt. 1362. ered. átirata a pápóci prép. ir. közt. ¹¹⁾ M. tört. tár IX. 17 és Horváth: MO. tört. II. 61, 62. ¹²⁾ Hazai okmánytár. I. 166. ¹³⁾ Az évszámban alighanem hiba van.

1333.

Visegrád jan. 2. 23.

Visegrád febr. 2. 26.

Visegrád apr. 24.

Buda máj. 1.¹⁾ 6, Visegrád máj. 30.²⁾

Visegrádról július elején megindul Olaszországba, Endre fiát Tamás főúrral már elébb Zengbe küldvén, Zágráb és Modruson keresztül, hol őt jul. 17-én találjuk, Zengbe érkezett, hol hajóra szállván, Apuliában Viestinél kiköt jul. 31-én, innét ünnepélyesen vezettetett be Nápolyba János durazzói herceg, Károly királyunk öccse által.

A gyermekpár Endre és Johanna — a calabriai herceg leánya — eljegyzése sept. 27-én ment végbe. A következő tavaszig Olaszországban maradt.

1334.

I. Károly király Olaszországból tavasszal tért vissza.

Visegrád apr. 15.³⁾ 30.⁴⁾

Visegrád máj. 3. 5.⁵⁾ 7.⁶⁾ 22. 26. 27.

Visegrád jun. 2. 9.

Visegrád jul. 22.

Visegrád aug. 12. 13.⁷⁾ 28.⁸⁾

1335.

Visegrád mart. 2. 10.

Visegrád máj. 25.

Visegrád jun. 23. 24.⁹⁾

Visegrád jul. 13.¹⁰⁾ 25.

---

1) Cornides: Dipl. X. 220.

2) Győri történ. és régészeti füzetek. III. 366.

3) Hazai okmánytár. I. 168.

4) Cornides: Dipl. X. 195.

5) Horner István: Gyöngyös városának ..... leírása. 14.

6) Hiteles átirat a vasvár-szombathelyi káptalan házi levéltárában I.

5. csomag, 4. száma alatt.

7) Hazai okmánytár. III. 123.

8) uo. II. 65.

9) Magyar történelmi tár. IX. 117.

10) Cornides: Dipl. VII. 52.

Visegrád sept. 3.

Visegrád oct. 29.¹⁾ 31.

Visegrád nov. 3.²⁾ 4.³⁾ János cseh és Kázmér lengyel király szent Márton nap táján nov. második hetében érkeztek Visegrádra, néhány nappal utánnok jött Károly morva herceg (János cseh király fia), a szász, lignici és lausici hercegek, a német rendből 3 főrangú lovag, ezenkívül számos egyházi és világi urak. A nagyszerű s fényes fejedelmi összejövetelt Károly király sikeres értekezlet vezetésével kellemesíté. Visegrád nov. 16, Visegrádi fellegrvárban nov. 19,⁴⁾ 23, 26, 30.

Visegrád dec. 17.⁵⁾ 25. 26-dikát Kázmér lengyel király visszajövén Prágából, itt töltötte sógora- s nénjénél.

1336.

Visegrádon jan. 6.

Visegrád febr. 18.

Visegrád mart. 17. 22.⁶⁾ 27.

Visegrád apr. 7.⁷⁾ 8,⁸⁾ ezután János cseh király segélyére — az osztrák herceg ellen — sereget gyűjt.

Farkashidán (Nagy-Szombat alatt) máj. 4.⁹⁾ 5.¹⁰⁾

Ausriába tör s Orlewstorph vára alatt találjuk jun. 16,¹¹⁾

Orusdorphi várban jul. 2,¹²⁾ ezután Marcheggnél János cseh és Kazimir lengyel királylyal összejön,¹³⁾ innét

Pozsonyba rándult János cseh királylyal, itt tartózkodott jul. 15. 23. 26.¹⁴⁾ 29.¹⁵⁾ 30.¹⁶⁾

Visegrádon aug. 7.¹⁷⁾

Ens (Ausriában) oct. 9.¹⁸⁾

Visegrád nov. 8.

---

¹⁾ Magyar tudományos értekező. II. 475. ²⁾ Hazai okmányt. II. 66. ³⁾ uo. 67. ⁴⁾ Cod. dipl. VIII. 4. 171, és Cornides dipl. XIII. 46. ⁵⁾ Vég-hely Dezső gyűjteményében. ⁶⁾ Hevenesi VI. 127. ⁷⁾ Hazai okmt. II. 68. ⁸⁾ M. tört. tár IX. 117. ⁹⁾ Hazai okmánytár. III. 128. ¹⁰⁾ ¹¹⁾ Horváth Ist-ván sajátkezűleg másolt okmánytára, a nemz. muzeumban, 2893. III. fol. lat. ¹²⁾ Eredetie a leleszi orsz. levéltárban ¹³⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. II. 2. 220, de nem jun. végén, hanem jul. elején. ¹⁴⁾ Cornides: Dipl. X. 209. ¹⁵⁾ M. Sion III. 375. ¹⁶⁾ Eredetie Pozsony városa levéltárában. ¹⁷⁾ M. tört. tár IX. 116. ¹⁸⁾ Cod. dipl. VIII. 4. 177.

1337.

Visegrádon jan. 10.
 Visegrád febr. 1. 10.¹⁾ 12.
 Visegrád mart. 1.
 Visegrád apr. 7.²⁾
 Visegrád jun. 12.
 Visegrád jul. 2.³⁾ 3.⁴⁾ 6. 9.⁵⁾ 14. 18.⁶⁾ 25. 26. 27.⁷⁾
 Pozsony sept. 3.⁸⁾ 10. 11, Visegrád sept. 24.⁹⁾
 Visegrád dec. 2.¹⁰⁾

1338.

Visegrád jan. 5.¹¹⁾ 7. 8.¹²⁾ 16.
 Visegrád febr. 10.¹³⁾ 21.¹⁴⁾ 22.¹⁵⁾
 Visegrád mart. 1.¹⁶⁾ 7.
 Visegrád apr. 13. 28.
 Visegrád jun. 24.¹⁷⁾
 Visegrád jul. 11.
 Visegrád aug. 4.¹⁸⁾
 Kuchenben, közel Obona folyóhoz, sept. 22.
 Visegrád oct. 18.

---

¹⁾ Hazai okmánytár: I. 171. ²⁾ Eredetie a pannonhalmi h. lt. LV. C. és Cornides dipl. VII. 192. ³⁾ Horváth István sk. másolt gyűjt. a nemz. muzeumban 2893. III. fol. lat. ⁴⁾ Eredetie a nemz. muzeumban. ⁵⁾ Hazai okmánytár III. 128. és Horváth I. sk. másolt gyűjt. a nemz. muz. 2893. III. fol. lat. ⁶⁾ Hazai okmánytár II. 69. ⁷⁾ Cornides dipl. X. 231. ⁸⁾ Eredetie Kőszeg városa titkos levéltárában. ⁹⁾ Gyűjteményemben. ¹⁰⁾ Cornides dipl. X. 212.

¹¹⁾ Eredetie cegei gr. Wass család levéltárában és Cornides dipl. III. 131. ¹²⁾ M. tört. tár IX. 117. ¹³⁾ Ered. a gr. Wass család cegei ltárában. ¹⁴⁾ Hazai okmánytár II. 70. ¹⁵⁾ Eredetie a magyar Akademia irattárában. ¹⁶⁾ Hevenesi XIII. 82. ¹⁷⁾ Cornides dipl. X. 221. ¹⁸⁾ A csanádi káptalan 1343. évi ered. átiratában, b. Wesselény Ferenc drági (Doboka vmegyében) ltban, hol a Csanád nemzetség egykor gazdag levéltára több ládában volt elhelyezve, melyből azonban az Oláhok vandalismusa után csak igen csekély rész maradt meg.

1339.

Visegrád jan. 20.
 Visegrád febr. 4.
 Visegrád apr. 19.
 Damasi vadásztanyán (Hont vm.) máj. 3.
 Pozsony jun. 9.¹⁾ 10.²⁾ 26. 28.
 Visegrád jul. 9.³⁾
 Szeghalmon (Zughalm) sept. 27.
 Fehérvár oct. 26.
 Lipcsén (Zólyom vm.) nov. 16.
 Visegrád dec. 13.⁴⁾ 20. 21.⁵⁾

1340.

Visegrádi fellegrvárban jan. 9,⁶⁾ Visegrád jan. 16.
 Visegrád mart 3. 24.⁷⁾
 Visegrád apr. 4.⁸⁾ 12.⁹⁾ 21.
 Visegrád máj. 25,¹⁰⁾ Damason máj. 31.¹¹⁾
 Visegrád jun. 4.¹²⁾ 22, Damason jun. 27.
 Visegrád jul. 6.
 Visegrád aug. 1. 13.
 Zólyomban oct. 3.
 Lipcsén (Zólyom vm.) nov. 11.¹³⁾ 24, Visegrád nov. 29.

---

¹⁾ Eredetie gróf Keglevich István kis-tapolcsányi levéltárában.

²⁾ Hazai okmánytár. II. 71.

³⁾ Cornides dipl. VI. 71.

⁴⁾ uo. X. 224.

⁵⁾ Hazai okmánytár II. 75.

⁶⁾ Eredetie gr. Wass család cegei levéltárában.

⁷⁾ ⁸⁾ Hevenesí XIII. 274.

⁹⁾ uo. XVII. 10.

¹⁰⁾ Herceg Batthyány Fülöp körmendi ltárában, 3. almáriom, 2. fiók.

¹¹⁾ Másolata Amade Dominika grófnő marcaltői ltban.

¹²⁾ Ered. gr. Wass cs. cegei ltban.

¹³⁾ Cornides dipl. X. 230, és Kachelmann János kivonata a felső-magyarországi bányavárosok levéltáraiból.

1341.

Visegrád jan. 4.¹⁾ 15. 22.²⁾ 25.

Visegrád mart. 18. 31.

Visegrád apr. 1. 15.³⁾

Váradon máj. 6.⁴⁾

Visegrád jun. 29.⁵⁾

Visegrád jul. 1.⁶⁾ Pozsony jul. 9.

Damas helységében, vadászó helyünkön sept. 18,⁷⁾ Hevesen sept. 22.

Pozsony nov. 5.⁸⁾ 10.⁹⁾

1342.

Visegrád jan. 6. 7.¹⁰⁾ 21.

Visegrád febr. 2.¹¹⁾ 22.¹²⁾

Damason, királyi vadásztanyáján máj. 11. 26.¹³⁾

Damason, királyi vadásztanyáján jun. 30.¹⁴⁾

Visegrádon jul. 16-án meghalt, másnap holttestét Budára vitték s 19-én Székes-Fehérvárott eltemettetett.

---

¹⁾ Hazai okmánytár. I. 182.

²⁾ uo. II. 75.

³⁾ Cornides dipl. VI. 359.

⁴⁾ M. tört. tár IX. 118.

⁵⁾ Cornides dipl. X. 237.

⁶⁾ uo. 235.

⁷⁾ Hazai okmánytár. I. 186.

⁸⁾ uo. III. 143.

⁹⁾ Ered. Kőszeg városa titkos ltban és Cornides dipl. XII. 189.

¹⁰⁾ Hazai okmánytár II. 77.

¹¹⁾ Kovachich M. Gy.: Vestig. Comit. 183.

¹²⁾ Cornides dipl. X. 239.

¹³⁾ Ered. a pannonhalmi h. ltárban II. O. alatt.

¹⁴⁾ Ered. Thaly család levéltárában Csepen.

Évszám nélkül kelt okmányai:

Temesvár hamvazó szerda utáni napon.

Hasznoson áldozó csütörtök utáni napon.

I. (nagy) LAJOS,

**I. Károly király és Erzsébet — Lokietek Ulászló
lengyel király leányának — első fia.**

1342 jul. 21 — 1382 sept. 11.

1326. mart. 5-én született.

1336. János cseh király segélyére (az osztrák herceg ellen) küldött sereg élén a Bajorföldön táborozik s aug. végén visszatér.¹⁾

1342.

Visegrád febr. 10.²⁾

Székesfehérvárott jul. 21-én Telegdi Csanád esztergomi érsek által királyllyá koronáztatott.

Visegrád aug. 2.³⁾ ezután az egyházi és világi urak fényes kíséretében Nagy-Váradra utazott szent László sirja látogatására, majd Erdélybe a Szászok lecsillapítására, hol neki Sándor havasalföldi vajda követi által újra meghódolt.

Visegrád sept. 21.⁴⁾

Visegrád oct. 1.

Visegrád nov. 5.⁵⁾

Visegrád dec. 6.⁶⁾ 9.⁷⁾ 10.⁸⁾ 17.⁹⁾

1343.

Visegrád jan. 5, a farsangon Károly ifju cseh királyhoz ment Prágába, látszólag az ez által rendezett ünnepélyek- és lovagjátékokra, de oly célból, hogy az ifju királyt megkérje, miszerint hajdani nevelője, most VII. Kelemen pápánál vesse közbe magát, hogy fivére Endre nápolyi királyllyá koronáztassék.¹⁰⁾

Visegrád mart. 2.¹¹⁾ 9. 22.

---

¹⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. II. 2. 221. ²⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban. ³⁾ Cornides dipl. XIII. 48. ⁴⁾ Hazai okmánytár II. 79. ⁵⁾ Gyárfás István gyűjteményében Kis-Kun-Halason. ⁶⁾ Véghely Dezső gyűjt. ⁷⁾ Horváth István sk. másolat. a nemz. muz.-ban 2893. III. fol. lat. és Haz. okmánytár III. 145. ⁸⁾ Cornides dipl. VI. 326. ⁹⁾ Hazai okmánytár II. 80. ¹⁰⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. II. 2. 244. ¹¹⁾ Hazai okmánytár II. 81.

Buda apr. 2, Visegrád apr. 3.¹⁾ 17.²⁾ 20. 24.³⁾

Visegrád máj. 15. 19.

Visegrád jun. 3. 4, 8-án édes-anya Erzsébet királyné
Olaszországba indult.

Buda jun. 11.

Visegrád jul. 11, Eld falu mellett (Bács vmegyében⁴⁾
a hadseregben jul. 28.⁵⁾

Visegrád aug. 14.

Visegrád oct. 5.

Visegrád dec. 20.

1344.

Visegrád jan. 20. 24.

Visegrád febr. 9.

Visegrád mart. 12. 21.

Visegrád apr. 21.

Visegrád máj. 1, Buda máj. 13. 20. 28.⁶⁾

Berethalomhoz közel táborban jul. 4. 17, Gyulafehérvá-
rott jul. 27,⁷⁾ hihetőleg a litván hadjárathoz sereggyűjtéssel
foglalkozva.

Zólyomban aug. 9, Visegrádon aug. 13,⁸⁾ 19.

Visegrád sept. 26.

Buda oct. 9.⁹⁾

Visegrádon nov. 18, 30.

Visegrádon dec. 6,¹⁰⁾ Trencsin dec. 14, ezután János
idősb és Károly ifjú cseh királyokkal csatlakozva, a pogány
Poroszok és Litvánok ellen indult.

---

¹⁾ Eredetie a magyar kamara levéltárában.

²⁾ Szontagh család ltban és Engel Joh. Chr.: Monumenta Vngrica. 110.

³⁾ Ered. Kőszeg városa titkos ltban és Cornides dipl. XII. 190.

⁴⁾ Gyűjteményemben.

⁵⁾ Prope villam Eld in exercitu, Gyárfás István gyűjteményében.

⁶⁾ Hevenesi LIX. 319.

⁷⁾ Árpádia III. 29.

⁸⁾ Ered. cegei gr. Wass család ltban.

⁹⁾ Eredetie a magyar kir. kamara levéltárában.

¹⁰⁾ Hevenesi XVII. 11.

1345.

I. Lajos király az előbb említett fejedelmekkel huzamosb ideig maradt Boroszlóban, azután a Poroszok földjén keresztül mélyen behatoltak Litvániába, hol a Memel folyón átvonulva Wilau és Piest várait bekerítették, azonban febr. 2-kán azon álhirre, hogy a Litvánok a keresztesek mögött a németrend birtokaiba beütöttek és Königsberget fenyegetik, négy nap alatt gyorsan visszahúzódtak Königsberg alá, hol a csatlódás annál keserűebben esett, mert esős idő állván be, a hadjáratot folytatni nem lehetett.¹⁾ Innét Lengyelországon keresztül jött haza seregével.

Visegrád mart. 25.²⁾ 28.³⁾

Visegrád apr. 11.⁴⁾ 17.

Visegrádon máj. 8. 26.⁵⁾

Horvátországba jul. elején 20,000-nyi sereggel indul a lázongó urak s a Velencétől elfoglalt városok visszavételére. Knín,⁶⁾ Bihácson.⁷⁾

Visegrád alatt aug. 25.

Visegrádon sept. 4. 7.

Visegrádon oct. 6.

Visegrád nov. 16.⁸⁾ 25.

Bécs dec. 14, Visegrád dec. 31.

1346.

Visegrád jan. 11.⁹⁾

Visegrád febr. 19.

Visegrád mart. 1,¹⁰⁾ Buda mart. 3, Visegrád mart. 23. 24.

Visegrád apr. 8.¹¹⁾

Visegrád máj. 6,¹²⁾ e tavaszon roppant sereggel indult meg Dalmatia felé.¹³⁾

¹⁾ Palacky: Geschichte von Böhmen. II. 2. 251. 252.

²⁾ Hevenesí II. 12.

³⁾ Eredetie gr. Amade Dominika családí ltban Marcaltón.

⁴⁾ Hazai okmt. II. 82. ⁵⁾ uo. 84.

⁶⁾ ⁷⁾ Horváth: MO. tört. II. 84. 85.

⁸⁾ Eredetie cecgei gr. Wass család ltban.

⁹⁾ Hazai okmt. II. 86. ¹⁰⁾ Nagy Imre gyűjt. III. 133.

¹¹⁾ Hazai okmt. III. 155.

¹²⁾ Tutkó József: Sz. k. Kassa városának történelmi évkönyve. 212.

¹³⁾ Horváth: MO. tört. II. 87.

Sebenicohoz (Semelnicum) érkezik jun. 2-án, Jádrába ér
junius 25-én.

Jádrából elmegy jul. 3, Lukavölgyi táborban jul. 6,
Bihács jul. 15.

Visegrádon aug. 12. 19.¹⁾

Visegrád sept. 7, Buda sept. 11.

Visegrád nov. 16, Buda nov. 18.

Buda dec. 4. 18. 21. 24.²⁾

1347.

I. Lajos király november elején először vezet hadat Ná-
polyba, testvér-öccse Endre gyilkosainak megbüntetése végett.

Buda jan. 31.

Buda febr. 1.³⁾ 11.⁴⁾ 16.⁵⁾ 21.⁶⁾ 23.⁷⁾

Zágráb mart. 1.⁸⁾ Buda mart. 7.

Buda apr. 13.⁹⁾

Buda máj. 31.

Buda jul. 1. 9.¹⁰⁾

Buda aug. 18.¹¹⁾ 24.

Buda sept. 21.

Buda oct. 16. 25.¹²⁾

Buda nov. 8, 11-én elindul s Steierország és Friaulon
keresztül Olaszországba érkezik.

Udine, Padua, Vicenza dec. 4, Veronában dec. 5—8-ig.
Modena, Forlìba ér dec. 13. Rimini, Urbino, Fuligno, nápolyi
földre lép s Aquilába bevonul dec. 23.

---

¹⁾ Hazai okmt. I. 196. ²⁾ uo. 198.

³⁾ Bubek István országbíró eredeti levelében, a pannonhalmi h. lt.
LV. OO alatt. ⁴⁾ Hevenesi II. 44. ⁵⁾ Cornides Dipl. I. 7.

⁶⁾ Eredetie a kir. magyar kamara levéltárában.

⁷⁾ Hazai okmánytár. I. 199.

⁸⁾ Kukuljevics Iván: Jura Regni Croatiae, Dalmat., Slavon. I. 114.

⁹⁾ Cornides Dipl. XII. 192, és eredetie Kőszeg városa titkos levéltá-
rában, úgy cegei gróf Wass cs. ltban.

¹⁰⁾ Hazai okmt. II. 132. ¹¹⁾ uo. 133. ¹²⁾ Hevenesi XLVII. 194.

1348.

I. Lajos király Aversába ér seregével jan. 18-án, itt Durazzói Károly herceget, ki egyik főoka volt királyunk testvére András meggyilkoltatásának, lefejezteti. Aversából jan. 24-én távozik s az nap Nápolyba vonul be, hol a többi gyilkosokat megbünteti.

Nápolyban az új királyi várban febr. 14. 15.¹⁾

Nápolyból május második felében csekély kísérettel a Barlettai kikötőbe ment s ott hajóra szállván, a dalmát partok felé hajóz.

Vrana, Ostrovica,²⁾ Zágráb, Següsd, Buda jun. 28.³⁾

Buda jul. 8.⁴⁾ 9.⁵⁾

Buda aug. 13.

Buda sept. 5.⁶⁾ 8.⁷⁾ 12.⁸⁾ 20.⁹⁾

Buda nov. 3.¹⁰⁾

Buda dec. 17.

1349.

Buda jan. 21.¹¹⁾

Visegrádon febr. 5. 6.¹²⁾

Buda mart. 9.

Buda apr. 1.¹³⁾ 19,¹⁴⁾ Esztergom apr. 26.¹⁵⁾

Buda máj. 17.

Pozsonyban jun. 5. 8. 13.

Budán jul. 5, Pokusi vadász helyén jul. 11.¹⁶⁾

Temesvár aug. 5.¹⁷⁾

Besztercén sept. 17.¹⁸⁾

Gyulafehérvár oct. 16.¹⁹⁾ 21.

Budán dec. 4.²⁰⁾ 16. 17.²¹⁾

¹⁾ M. tört. tár IX. 17, és Czech KI. gyűjt. Veneto-hungarica. 4-rét. 56. sz. ²⁾ Engel Ján. Ker.: Geschichte des Freistaates Ragusa. 129. ³⁾ Ered. Reviczky Kálmán családi ltárában Revisnyén, Árva vm. ⁴⁾ M. tört. tár IX. 18, és Czech KI. gyűjt. Veneto-hungar. 4-r. 56. ⁵⁾ Eredetie gr. Keglevich I. kis-tapolcsányi ltárában. ⁶⁾ Hazai okmt. I. 206. ⁷⁾ M. tört. tár IX. 18. ⁸⁾ Czech KI. gyűjt. Veneto-hungar. 4-r. 56. ⁹⁾ Pozsonyi kápt. ltára. XXVIII. 1. 15. ¹⁰⁾ Hit. átirat a pannonn. h. ltban XLIX. Eee alatt. ¹¹⁾ Cornides: Dipl. VII. 138. ¹²⁾ Pozsonyi kápt. lt. 28. 1. 48. ¹³⁾ Cornides: Dipl. VI. 311. ¹⁴⁾ ¹⁵⁾ Czech gyűjt. Veneto-hung. 4-rét. 56. sz. ¹⁶⁾ M. történ. tár IX. 19, és Nagy Iván: Magyarország családai IX. 14. 1. azt mondja: Pákosi Paksi család. Tolna vm. mezővárosa Paks, hajdan Pákos nevezet alatt volt ismeretes. ¹⁷⁾ Cod. dipl. IX. 1. 693. ¹⁸⁾ Erdélyben léte alatt keltek ugyan más-hol is okmányai, u. m. Visegrádon jul. 22. (Cornides: Dipl. V. 154.), sept. 29, Budán oct. 6. 10-én, de ezeket, mint távollétében kiadottakat, kihagy-tam. ¹⁹⁾ Széchy Miklós országbíró eredeti ítéletlevelében, a pannonnalmi h. lt. I. D. ²⁰⁾ M. Sion III. 379. ²¹⁾ M. tört. tár. IX. 19.

1350.

I. Lajos király Nápolyba hadat vezet és visszafelé jöve Rómát is meglátogatja.

Buda jan. 13.

Buda febr. 14.¹⁾

Buda mart. 8.

Buda apr. 10.²⁾ Zengnél hajóra száll apr. 18, Manfredoniánál kiköt, Brani, Trani, Barlettánál, Canossa ostrománál, Melfi alatt, Conza, Conturzo, Silaro folyamánál, Salerno, Saffati, Surrento, Aversa vára alá érkezik jun. 30, Aversa ostrománál jul. 26, Aversa várában sept. 5. 15, Castelnovo, Capua, Romába bevonul sept. 19. 26,³⁾ itt tartózkodott 30-ig. Cesena, Verona.

Buda nov. 1.⁴⁾ 4.⁵⁾

1351.

I. Lajos király a Litvánok ellen indul, legyőzi őket, s vezéröket Keistuttot elfogja, a Lengyelektől pedig Galliciát visszaszerzi.

Buda jan. 4.

Buda febr. 24.

Buda mart. 14.⁶⁾

Buda apr. 1. 11. 24. 30.⁷⁾

Buda máj. 8.⁸⁾

Buda jun. 4. 23.⁹⁾ 27.

Buda jul. 16.

---

¹⁾ Hazai okmánytár II. 87.

²⁾ Magyar történelmi tár IX. 20.

³⁾ Cornides: Dipl. III. 389.

⁴⁾ uo. VI. 248.

⁵⁾ Eredetie a nemzeti muzeumban.

⁶⁾ ⁷⁾ Eredetie gr. Keglevich I. kis-tapolcsányi levéltárában.

⁸⁾ Hiteles átirat a pannonhalmi h. lt. XLIII. W, és eredetie a győri káptalan orsz. ltban a pápóci prépostsági iratok között A. 2. 3.

⁹⁾ Hiteles átirat a pannonhalmi h. lt. XLIII. W,

Ruthénországban, Volhínia határához közeli táborban .....
szüz ünnepe másod napján.¹⁾

Buda aug. 13.

Buda sept. 21.²⁾ 29.³⁾

Buda oct.⁴⁾ 11.

Buda dec. 6. 8. 12.⁵⁾ 16.⁶⁾

1352.

Buda mart. 18.⁷⁾ 22.⁸⁾

Welku⁹⁾ apr. 1, Buda apr. 12. 20.¹⁰⁾ 25.

Buda máj. 12. 18.¹¹⁾ 24.¹²⁾

Buda jun. 11.

Buda aug. 2,¹³⁾ Semtén (Pilis vm.?) ¹⁴⁾ aug. 2,¹⁵⁾ Buda
aug. 7.¹⁶⁾

Buda sept. 10. 14.¹⁷⁾ 20.¹⁸⁾ 29.¹⁹⁾

Buda oct. 4.

Buda nov. 5. 11.²⁰⁾

Visegrádon dec. 2.

---

¹⁾ Ezen okmányon a szent Szüz neve elmálván, ez által megfosztatunk a litván hadjárat idejének pontos megtudásától, mi elég sajnós; addig is tehát, míg egy ily forma keltű okmányt fel nem fedezünk, a feltalált datumokat csak ide helyezem. Horváth: MO. tört. II. 105. a hadjárat kezdetét tavaszra teszi. ²⁾ Régi másolat a győri kápt. o. ltban XIV. 42. 1937. ³⁾ Cornides dipl. VIII. 351. ⁴⁾ Pozsonyi kápt. ltban XXVIII. 1. 16. ⁵⁾ uo. 67. ⁶⁾ Cornides dipl. VI. 31. ⁷⁾ Ered. a Rummy család ltban. ⁸⁾ M. tud. értekez. II. 479. ⁹⁾ Kachelmann János Felkának tartja s nem valószínűtlen; — bár még egy más ilyenféle adatot találnék, akkor ha nem is a hadjárat kezdetét, de királyunknak abból való visszatérését legalább egész bizonyynyal meghatározhatnók. ¹⁰⁾ Kachelmann János: Geschichte der ungarischen Bergstädte und ihrer Umgebung. I. Vorlesung. 3. l. ¹¹⁾ Pozsonyi káptalan levéltára 28. 1. 17. ¹²⁾ Hazai okmánytár II. 91. ¹³⁾ uo. 99 ¹⁴⁾ Sempte-e? mely Nyitra vármegyében fekszik, vagy Zemthe (Zemte, Szemcse), mely nevű helység Pilis vmben még 1479-ben is állott, bizonytalan; — I. M. tört. tár XII. 124. ¹⁵⁾ Pannonhalmi házi levéltár XLIX. Eee. ¹⁶⁾ M. tört. tár IX. 118. 119, és eredetie Okolicsányi Márk családi ltban Okolicsnán, Liptó vármegyében. ¹⁷⁾ M. tört. tár IX. 119. ¹⁸⁾ Szeredai: Notitia vet. et novi Capituli Eccl. Albensis. 44. ¹⁹⁾ Hiteles átirat a vasvár-szombathelyi káptalan házi levéltárában II. 7. 26. ²⁰⁾ A pannonhalmi h. lt. L. Z. alatt.

1353.

I. Lajos király mart. havában Bécsben IV. Károly császárrel s az osztrák hercegekkel összejön.¹⁾

Buda febr. 14.²⁾ 23.

Buda mart. 1, Visegrád mart. 17, Buda mart. 25. 26.³⁾ 31.⁴⁾

Buda apr. 4. 17, Esztergom apr. 26.⁵⁾

Visegrád máj. 14. Budán máj. 27-én ⁶⁾ IV. Károly császár nőül veszi az édes-anya gondja alatt felnőtt Annát, a sveidnici herceg közel rokonát.

Budán jun. 1,⁷⁾ 20-án anyja neveltjét a szép Erzsébetet — István Bosnia hűbéres fejedelmének leányát — nőül veszi.

Buda jul. 3.⁸⁾ 25.

Buda aug. 13.⁹⁾

Buda sept. 1. 6.¹⁰⁾ 15.¹¹⁾ 21.

Buda dec. 10. 13. 23.

1354.

I. Lajos király Kázmér lengyel királylyal Halicsban egyesülve a Litvánokat Lodomérban megverte, majd a Búg folyamon is átkelt a Tatárok ellen, kiknek vezére azonban békét kért.¹²⁾

Buda jan. 24. 25.

Visegrád febr. 9.

Buda mart. 2. 4. 30.

Buda apr. 12.¹³⁾ 20.¹⁴⁾

¹⁾ Palacky: Geschichte von Böhmen. II. 2. 314.

²⁾ Hevenesí I. 266.

³⁾ Magyar tört. tár IX. 120.

⁴⁾ Hiteles átirat a vasvár-szombathelyi káptalan házi ltban II. 7. 26.

⁵⁾ M. tört. tár IX. 21.

⁶⁾ uo. és Hevenesí XIII. 83. ⁷⁾ uo. 82.

⁸⁾ M. tört. tár IX. 119.

⁹⁾ Hazai okmánytár I. 210, és győri kápt. orsz. lt. IX. 25. 959.

¹⁰⁾ Cornides: Dipl. XIII. 49.

¹¹⁾ M. tört. tár IX. 22.

¹²⁾ Míg a hadjárat idejét ki nem nyomozhatom, addig minden keltet beíratok, Erzsébet királynő máj. 18-án Eperjesen volt, tán kísérőül.

¹³⁾ in sancto sabato, eredetie a magyar tudományos Akadémia ltban.

¹⁴⁾ uo.

Buda máj. 1.
 Visegrád jun. 16.
 Visegrád aug. 1,¹⁾ Buda aug. 8.²⁾
 Buda sept. 18.
 Buda nov. 4.³⁾
 Buda dec. 8.

1355.

Buda jan. 2.⁴⁾ 24.⁵⁾ 25.
 Buda mart. 16.⁶⁾ 18.⁷⁾
 Buda máj. 12,⁸⁾ Visegrád máj. 22,⁹⁾ Buda máj. 29.
 Buda jun. 25.
 Buda jul. 7. 9.
 Buda aug. 15.¹⁰⁾ 20.
 Visegrád oct. 8.¹¹⁾ 19.¹²⁾ 22.¹³⁾ 23.¹⁴⁾ 27.¹⁵⁾
 Visegrád nov. 29.
 Visegrád dec. 30.¹⁶⁾

---

¹⁾ Medzihradsky cs. ltban Árva vm. és Nagy Iván: Magyarország családai VII. 401.

²⁾ Régi másolat a győri káptalan országos lt. VI. 17. 547.

³⁾ Vég hely Dezső gyűjteményében.

⁴⁾ Pozsonyi kápt. lt. 28. 1. 25.

⁵⁾ Cornides: Dipl. VIII. 309.

⁶⁾ Pozsonyi káptalan lt. 28. 1. 24.

⁷⁾ Kisfaludy család répcse-laki levéltárában Vas vm.

⁸⁾ Pozsonyi kápt. lt. 28. 1. 27.

⁹⁾ Hazai okmánytár I. 214.

¹⁰⁾ Hevenesi XVII. 10.

¹¹⁾ Eredetie gr. Keglevich István kis-tapolcsányi levéltárában.

¹²⁾ Hevenesi I. 211.

¹³⁾ Rumi család levéltárában.

¹⁴⁾ Eredetie a magyar tudom. Akadémia levéltárában, és Nagy Iván: Magyarország családai VII. 428, úgy iglói Szontagh Dániel: Meskó család . . . tört. emlékei. 37.

¹⁵⁾ Ugyanitt 33 és Nagy: MO. család VII. 429.

¹⁶⁾ Eredetie Okolicsányi Márk családi levéltárában Okolicsnán.

1356.

I. Lajos király ez év nyarán seregét személyesen vezeti a Velenceiek ellen.

Győrött Albert osztrák herceggel jan. 16-án a szövetségét megújítja, s őt visszakíséri. Pozsony jan. 26.

Buda febr. 26.¹⁾

Buda mart. 1.²⁾ 6, Köpcsényben mart. 28.³⁾

Visegrád apr. 10. 15. 17.⁴⁾

Zágrábban jun. 4-én kihirdeti a Dusán szerb fejedelem elleni háborút, de mivel értésére esett, hogy Velenczével szövetséget kötött, noha Bihátság haladt előre, hol jul. 15-én találjuk, mégis Velence ellen fordította fegyverét s derékhadával Istria és Friaulon keresztül a trevisói tartományba ütött, Coneglianót elfoglalta és Trevisót ostromolta, ez alól aug. végén Budára visszatért.⁵⁾

Zágráb nov. 4.⁶⁾ 10.

1357.

I. Lajos király ez év második felében míg seregének egy része a Velenceiekkel hadakozott, azalatt maga Dalmatiában hódoltatott.

Visegrád jan. 25.⁷⁾ 26.

Bécsben nejével febr. elejétől 21-kéig.

Visegrád mart. 5. 17. 30.

Visegrád apr. 6. 29.⁸⁾

Visegrád máj. 2.⁹⁾ 16, Buda máj. 19.

Ezután megindult dalmátiai hadjáratára, Pozsegavárott volt jul. 2, innét Dalmátiába hatolt, hol Spalato, Sebenico és Trau hódoltak hadainak, valamint Jádra is sept. havában.

Jádra nov. 3, 28-án ¹⁰⁾ a velencei követek békeért könyörögnek, mi meg is köttetett.

---

¹⁾ ²⁾ Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56. sz. és Magyar tört. tár IX. 22. ³⁾ in Kupche, a pozsonyi kápt. lt. 28. 1. 28. ⁴⁾ Hazai okt. II. 100. ⁵⁾ Horváth: MO. tört. tár II. 118. ⁶⁾ Hevenesi XXIX. 217. ⁷⁾ Szeredai: Not. vet. et novi Capituli Eccl. Albensis. 45. ⁸⁾ Hevenesi LVI. 20. ⁹⁾ Eredetie Kőszeg városa titkos levéltárában. ¹⁰⁾ M. tört. tár IX. 23.

1358.

I. Lajos király tavasszal békét kötve a Velenceiekkel, visszatért Visegrádra, később az ország felső és alsó részein is megfordult.

Jádra jan. 20.¹⁾

Jádra febr. 18.²⁾ 20.³⁾

Visegrád mart. 15.⁴⁾

Visegrád máj. 3, Buda máj. 5. 6.⁵⁾ Visegrád máj. 31.⁶⁾

Visegrád jun. 6.⁷⁾ Pilis jun. 14, Visegrád jun. 19.⁸⁾ 26.⁹⁾ 27.¹⁰⁾ Ó-Buda jun. 28.

Visegrád jul. 1.¹¹⁾ 3.¹²⁾ Buda jul. 23.¹³⁾

Visegrád aug. 9, Lipcse aug. 14.¹⁴⁾ Székes-Fehérvár aug. 20.●

Temesvár oct. 14.¹⁵⁾

Visegrád nov. 19. 22.¹⁶⁾

¹⁾ Hazai okmánytár I. 220.

²⁾ M. tört. tár IX. 23, és uo. XI. 14, Szeredai: Notitia vet. et novi Cap. eccl. Alb. 49. állítja, hogy febr. 6-án Tordán volt, hihetőleg a Jadre-t Torde-nek olvasta.

³⁾ M. tört. tár IX. 24.

⁴⁾ Pozsonyi kápt. ltára 28. 1. 29.

⁵⁾ Zsigmond király 1408-dik évi eredeti átirata, báró Wesselényi Ferenc birtokában Drágon.

⁶⁾ Hazai okmánytár II. 104.

⁷⁾ Horvát István sk. másolt KI., n. muz. 2893. IV. fol. lat.

⁸⁾ Pannonhalmi h. ltár XLIX. Pp.

⁹⁾ uo. XI. C. „Commissio domine regine plures facta“ felirattal; és Cornides: Dipl. VIII. 298.

¹⁰⁾ Cornides: Dipl. VII. 222.

¹¹⁾ Győri káptalan országos levéltárában 56. fiók.

¹²⁾ uo. régi másolat.

¹³⁾ Horvát István sk. más. KI. n. muz. 2893. IV. fol. lat.

¹⁴⁾ Iglói Szontagh Dániel kir. tanácsos gyűjteményében.

¹⁵⁾ Hazai okmánytár I. 223.

¹⁶⁾ Kachelmann János kivonata a felső-magyarországi bányavárosok levéltáraiból.

1359.

I. Lajos király május havában a szerb fejedelem ellen vezette seregét, azután juliusban Pozsonyba sietett, ősszel pedig Erdélyországba, hol a Moldvába távozott Oláhok és Maros benépesítése végett tartózkodott.

Visegrád jan. 5, Buda jan. 12.

Visegrád febr. 7.

Ó-Buda mart. 13, Buda mart.,¹⁾ Visegrád mart. 27.²⁾ 29.³⁾

Visegrád apr. 3. 5.⁴⁾ 7. 28.⁵⁾ Szekcsőn apr. 30.

Buda máj. 7,⁶⁾ e hó végén Dusán István szerb fejedelem ellen vezette seregét, s Szalánkemennél állott máj. 31-én.⁷⁾

Benyomulván Szerviába, jun. 25-én Rednekhez közeli táborozásán volt.

Szerviában, hadi táborában jul. 6.⁸⁾ e hó vége felé a szerb hadjáratból haza térvén, aug. elején Pozsonyba ment, hogy Rudolf osztrák herceggel megerősítse a szövetséget, melyet ennek nem rég meghalálozott atyjával a mult években kötött.⁹⁾ Visegrád aug. 29.¹⁰⁾

Visegrád sept. 29.¹¹⁾ 30.¹²⁾

Visegrád oct. 3.¹³⁾

Gyulafehérvár nov. 29.

Gyulafehérvár dec. 20.

---

¹⁾ Pozsonyi káptalan levéltára 28. 1. 40.

²⁾ uo. 35.

³⁾ M. tört. tár IX. 121.

⁴⁾ Gyűjteményemben.

⁵⁾ M. tört. tár IX. 24.

⁶⁾ Hazai okmánytár II. 105—107.

⁷⁾ uo. 107.

⁸⁾ M. tört. tár IX. 25.

⁹⁾ Horváth: MO. tört. II. 124, Cod. dipl. IX. 3. 37.

¹⁰⁾ Kukuljevics Iván: Jura R. Croatiae, Dalm. Slav. I. 132.

¹¹⁾ Hevenes LIII. 234. 271.

¹²⁾ Nagy Imre oklevél-gyűjteménye V. kötetében.

¹³⁾ Pannonhalmi h. ltár XLI. Q.

1360.

I. Lajos királyt még január havában is Erdélyben találjuk, májusban IV. Károly német császárral kibékült, az év utolsó hónapjaiban pedig Horvátországban tartózkodott.

Marosvásárhely jan. 25.

Visegrád febr. 9.

Visegrád mart. 8. 19.¹⁾ 20. 23. 25.²⁾

Nagyszombatban máj. 16-án IV. Károly német császárral találkozik s megengesztelődve váltak el egymástól.

Visegrád máj. 26.³⁾

Lipszén jun. 21, Visegrád jun. 30.⁴⁾

Visegrád aug. 2. 20.⁵⁾ 28.⁶⁾

A Bolognát ostromló s általában a pápai birtokot háborgató Visconti Bernabo ellen Lackffy Miklós alatt segélyhadat küldött s maga is közelebb ment a csataterhez.

Zágráb nov. 17.⁷⁾

Kőrösön (Horvátors.) dec. 6.⁸⁾

1361.

Zágráb jan. 6, Fehérváron jan. 10, Visegrád jan. 23.

Visegrád febr. 3.⁹⁾

Visegrád mart. 30.¹⁰⁾

Pokoson apr. 21,¹¹⁾ Nagy-Váradon apr. 29.

Lipszén jun. 20.

Zólyomban aug. 9.

Visegrád dec. 1. 2.¹²⁾ 13. 16, innét felrándul Pozsonyba hol 31-én az osztrák hercegekkel IV. Károly császár ellen a szövetséget megújította.

¹⁾ Véghely Dezső gyűjteményében.

²⁾ Horvát István sk. más. gyűjt., nemz. muz. 2893. IV. fol. lat.

³⁾ Kont Miklós nádor eredeti átirata Soprony vm. levéltárában.

⁴⁾ M. tört. tár IX. 26.

⁵⁾ Eredetie cegei gróf Wass család levéltárában.

⁶⁾ 7) Pozsonyi kápt. lt. 28. 1. 53, és M. tört. tár IX. 26.

⁸⁾ Hevenesi XIII. 290. ⁹⁾ uo. X. 112.

¹⁰⁾ Hiteles átirat a győri kápt. ltban 56. fiók.

¹¹⁾ M. tört. tár IX. 27.

¹²⁾ Horvát István sk. más. gyűjt., nemz. muz. 2893. IV. fol. lat.

1362.

Visegrád jan. 10.¹⁾ 18.

Visegrád febr. 20.²⁾

Budán mart. elején Rudolf osztrák herceg vendége volt Lajosnak, hol a barátságot, szövetséget még inkább összefűzték, 10. 13.

Lajos egy nagy hadat indított meg nyár derekán a Morva szélek felé Károly német császár és cseh király ellen.

Kemnek jun. 2, Pozsony jun. 24. 29. 30.

Csemnicci vadásztanyáján Liptóban a Vág mellett ³⁾ aug. 3,⁴⁾ Trencsinben aug. 15, majd fegyverszünetet kötven, visszatér, Visegrád aug. 27.

Visegrád sept. 14. 21.⁵⁾

Maklár oct. 17.

1363.

Buda febr. 2, Visegrád febr. 11.⁶⁾ 17.⁷⁾

Aradon máj. 5, Pozsonyban máj. 11.

Visegrád jun. 1, Buda jun. 2,⁸⁾ Visegrád jun. 29. 30.

Pliná-n, Zakol vára körítésénél, Boszniában jul. 8,⁹⁾ Zakol melletti táborban jul. 10.¹⁰⁾ Itt veszett el az országos pecsét.

Lipcsén, vadásztanyáján aug. 18,¹¹⁾ Lipcsén aug. 27.

Visegrád sept. 2.

Visegrád oct. 1. 4. 13,¹²⁾ Diós-Győr oct. 16,¹³⁾ Kassa october 25.

Visegrád nov. 6.¹⁴⁾

Budán dec. 13,¹⁵⁾ Visegrád dec. 15.¹⁶⁾ 23.¹⁷⁾

---

¹⁾ Mocsáry: N. Nógrád v. ismertetése IV. 101. ²⁾ Hazai okmánytár, II. 109. ³⁾ Teleky: Huny. kora VI. 288. ⁴⁾ M. tört. tár IX. 121, in Seuniche. ⁵⁾ Eredetie Szelestey Sándor csal. levéltárában. ⁶⁾ M. történ. tár IX. 122. ⁷⁾ Egy ezen évi ered. lev. átírva, a győri kápt. o. lt. a pápói prépostsági irat. közt, capsá A, fasc. 2. nro. 11. ⁸⁾ Cornides: Dipl. VII. 184. ⁹⁾ Ered. gr. Wass cs. lt. ¹⁰⁾ in castro prope Zakol, M. tört. tár IX. 28, Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56. ¹¹⁾ uo. ¹²⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban. ¹³⁾ Hazai okmánytár I. 246. ¹⁴⁾ Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56. ¹⁵⁾ Hevenesi I. 256. ¹⁶⁾ Hazai okmánytár II. 114. és Pozsonyi kápt. lt 28. 1. 66. ¹⁷⁾ Hazai okmánytár II. 115.

1364.

Soprony jan. 17, Pozsonyban jan. 21, innét Brünnbe utazott, hol Károly német császár- és cseh királylyal találkoзва, a békét megkötötték, sőt örökösödési szerződésre is léptek febr. 10-én.

Visegrád mart. 21.

Visegrád apr. 5.¹⁾ 18.²⁾ Kapronca apr. 24-ke körül.

Fehérvár máj. 7, Buda máj. 17.³⁾ Győr máj. 23.⁴⁾

Visegrád jun. 4.⁵⁾ 10. 11, Lipcse jun. 26.⁶⁾

Visegrád jul. 6. 15.⁷⁾ 21.⁸⁾ 22, Gerencséri vadásztanyán (Veszprém vármegyében) jul. 24.

Visegrád sept. 4.

Bagamér helységében (Bihar vm.) oct. 3.⁹⁾ Vizsoly helységében (Abauj vm.) oct. 7.¹⁰⁾ Visegrád oct. 18. 26.

Buda nov. 6.

Visegrád dec. 11.¹¹⁾ 13.¹²⁾ 15. 27.

1365.

I. Lajos király a Törökkel szövetezett Szizmán bolgár fejedelem ellen vezette hadait.

Visegrádon jan. 5-én a hadjáratra kötelezetteket felkészülni parancsolja.¹³⁾ 6.¹⁴⁾

Buda febr. 2, Nagy-Váradon febr. 17.¹⁵⁾

Nagy-Várad mart. 2.¹⁶⁾

Szalánkemen apr. 26.

Orod-on máj. 16.¹⁷⁾ Bulgáriában, Viddin városa előtt május 30.

Buda jun. 15. 21.

Visegrád jul. 16. 22. 31.¹⁸⁾

Visegrád aug. 27.¹⁹⁾ 29.²⁰⁾

---

¹⁾ Ered. átirat gr. Amade Dominika marcaltői levéltárában. ²⁾ Ered. a leleszi orsz. ltárban. ³⁾ M. tört. tár IX. 28, Czech gyűjt. Veneto-hung. 56. ⁴⁾ Hazai okmt. II. 118. ⁵⁾ Gróf Niezky Lajos családi levéltárában Ligvándon, Soprony vm. II. 71. ⁶⁾ Czech gyűjt. Ven.-hung. 56. ⁷⁾ Cornides dipl. XII. 76. ⁸⁾ Hazai okmt. II. 119. ^{9—12)} Ered. a leleszi o. ltban. ¹³⁾ M. tört. tár II. 186. ¹⁴⁾ Ered. Nagy-Szombat városa ltban. ¹⁵⁾ M. tört. tár IX. 28. ¹⁶⁾ uo. 29, és Czech gyűjt. Veneto-hung. 56. ¹⁷⁾ Sigilla Hungar. a magyar tudom. akademia irattárában. ^{18—20)} Eredetie a leleszi orsz. ltban.

Visegrád sept. 4,¹⁾ Pozsony sept. 13, Székes-Fehérvár sept. 20. 22.²⁾

Zólyomban nov. 6,³⁾ Buda nov. 19. 22.⁴⁾ 28,⁵⁾ Pozsony nov. 30.

Diós-Győr dec. 16,⁶⁾ Visegrád dec. 20.

Csepelnek nevezett Duna nagy szigetén.

1366.

I. Lajos király april elején Erdélybe indult s annak ügyeit rendbe hozza, oct. és novemberben pedig az alföldön találjuk.

Visegrád febr. 1. 2.⁷⁾ 15, Buda febr. 16.⁸⁾ 21. 22. 25. 27. Visegrád mart. 20. 22.

Visegrád apr. 2, Kapus apr. 11, Gyula-Fehérváron apr. 24. Tordán gyűlést tart máj. 9, Kolosvár máj. 16.⁹⁾ 27.

Görgény vára alatt Székelyföldön jun. 20,¹⁰⁾ Székely (Maros)-Vásárhely jun. 24.

Csanád jul. 9, Gyula-Fehérvár jul. 11.¹¹⁾ 13.¹²⁾ 14, Lippán jul. 20.¹³⁾ 24.¹⁴⁾

Visegrád aug. 28.¹⁵⁾ 29.¹⁶⁾ 30.¹⁷⁾

Buda sept. 20.¹⁸⁾

Temesvár oct. 6.¹⁹⁾

Mező-Somlyó²⁰⁾ nov. 9, Buda nov. 23.

Visegrád dec. 3,²¹⁾ Vértessomlyó²²⁾ dec. 6.²³⁾ 7,²⁴⁾ Visegrád dec. 9.²⁵⁾ 31.

---

¹⁾ Er. a leleszi o. ltban. ²⁾ Véghely D. gyűjt. ³⁾ Cornides dipl. XII. 253. ⁴⁾ Er. gr. Keglevits I. kis-tapolcsányi levéltárában. ⁵⁾ Véghely Dezső gyűjteményében. ⁶⁾ Eredetie a leleszi o. ltban. ⁷⁾ Hazai okmánytár I. 249. ⁸⁾ uo. II. 120. ⁹⁾ Eredetie Torma Károly gyűjteményében Csicsó-Keresztúron. ¹⁰⁾ M. tört. tár IX. 30. ¹¹⁾ Ered. gr. Wass cs. lt. ¹²⁾ Árpádia III. 69. ¹³⁾ Cornides dipl. III. 61. ¹⁴⁾ M. tört. tár IX. 30. ¹⁵⁾ A pannonthalmi gyűlekezet eredeti írázata a pannonthalmi h. lt. 50. OO alatt. ¹⁶⁾ uo. 52. Cc. ¹⁷⁾ Ered. uo. 50. Rrrr alatt. ¹⁸⁾ M. tört. tár IX. 30. ¹⁹⁾ Horvát Istv. sk. más., nemz. muz., 2893. IV. f. l. ²⁰⁾ Somlyó most köhalom és pusztá domb, melyet most az Oláhok Sumigának neveznek, Böhm Leonhard: Gesch. des Temeser Banats. 1861. 33. l. ²¹⁾ Hazai okmánytár I. 251. ²²⁾ ²³⁾ M. tört. tár IX. 31. 32. ²⁴⁾ Eredetie Kőszeg városa titk. ltban és Cornides dipl. XII. 196.

1367.

I. Lajos király július havában Boszniába intézett hadjáratot, s onnét csak az év végén tért vissza.

Visegrád jan. 9. 14.¹⁾ 15.²⁾ 16.³⁾

Buda febr. 1.⁴⁾ Visegrád febr. 2. 6. 9.⁵⁾ 19.⁶⁾

Visegrád mart. 5.⁷⁾ 7, Buda mart. 17.

Visegrád apr. 2. 3.⁸⁾ 13.⁹⁾

Visegrád máj. 27. 29.¹⁰⁾

Buda jun. 17, Visegrád jun. 17. 29.¹¹⁾ 30.¹²⁾

Marót jul. 4, Predava helységében a tengerparton volt
jul. 18. Boszniai hadjárat.¹³⁾

Wechhindán nov. 1.

Kapronca dec. 15.

1368.

Visegrád jan. 10.¹⁴⁾

Buda febr. 19. 20.¹⁵⁾ 23.¹⁶⁾

Buda mart. 1.¹⁷⁾ Visegrád mart. 9.¹⁸⁾ 16.

Százhalom (Zazhalom) helységében apr. 27.¹⁹⁾

Visegrád máj. 25.

Visegrád jun. 8. 12.²⁰⁾ Berény (Vörös) helysége melletti
erdőben levő vadásztanyáján (Veszprém vm.) jun. 18.²¹⁾ Visegrád jun. 22. 27.

Zólyom jul. 6.²²⁾ 8.²³⁾ Német-Lipcse Liptóban jul. 27.

Zólyom aug. 9, Visegrád aug. 16. 29.

Visegrád sept. 1. Visegrád oct. 25.

---

1) Nagy Imre gyűjt. V. köt. 2) Hazai okmánytár II. 121. 3) Ered. Kisfaludyak r.-laki ltban. 4) Ered. Kőszeg városa titkos ltban, és Cornides: Dipl. XII. 196. 5) Hazai okmánytár I. 255. 6) uo. 253. 7) M. tört. tár IX. 32. 8) Pozsonyi káptalan ltára 28. 1. 64. 9) Pannonhalmi h. ltárban XLVIII. Ss. 10) Hiteles átirat gr. Niczky Lajos családi ltban Ligvándon, Soprony vm. II. 74. 11) Cornides: Dipl. VI. 25. 12) Hazai okmánytár II. 122. 13) Gyűjteményemben. 14) A pozsonyi káptalan eredeti átirata a pannonhalmi h. lt. IV. D. és XLIX. Eee. 15) Hit. átirat gr. Niczky Lajos családi ltban Ligvándon, Soprony vm. II. 77. 16) Hazai okmánytár I. 260. 17) Pozsonyi kápt. lt. 28. 1. 19. és Cornides III. 60. 18) A pannonhalmi convent eredeti átirata a pannonhalmi h. lt. LI. Sss. 19) Ered. gr. Wass cs. lt. 20) A pannonhalmi h. ltban LV. Nn. 21) Véghegy Dezső gyűjteményében. 22) Kachelmann János kivonata a f.-magyarországi bányavárosok levéltáraiból. 23) Véghegy Dezső gyűjt.

1369.

Gerencséri (Veszprém vm.) vadásztanyáján jan. 18,¹⁾ Gerencsén 25.²⁾ 28.³⁾

Buda febr. 14. 15.

Buda mart. 6. 14, Visegrád apr. 24.⁴⁾

Diós-Győr máj. 7.⁵⁾ 30.⁶⁾

Visegrád jun. 11. 20,⁷⁾ Buda jun. 22. 24. 26. 28.

Predná-n, vadásztanyáján jul. 6,⁸⁾ Lipcse jul. 15,⁹⁾ Visegrád jul. 21. 22.

Visegrád aug. 22.

Pozsony sept. 14, Diós-Győr sept. 16.

Visegrád oct. 11,¹⁰⁾ Kassa oct. 26,¹¹⁾ Diós-Győr oct. 29.

Buda dec. 18.¹²⁾

1370.

I. Lajos király tavasszal Erdélyt járta meg, novemberben pedig Lengyelországba ment, hol Krakóban azon hó 17-dikén lengyel királylyá koronáztatott.

Buda jan. 9.¹³⁾ 10, Visegrád jan. 25.

Buda mart. 6. 8, Diós-Győr mart. 12.¹⁴⁾ 16, Kolosvár mart. 30.

Küküllővár apr. 24, Székely(Maros)-Vásárhely apr. 26.¹⁵⁾

Székely-Vásárhely máj. 10.¹⁶⁾ 11,¹⁷⁾ Buda máj. 20.¹⁸⁾

Diós-Győr jun. 2, Megyeri vadásztanyán jun. 5, Diós-Győr jun. 17.¹⁹⁾ 18,²⁰⁾ Zilah junius 24.

Karus-on jul. 9,²¹⁾ Visegrád jul. 13. 25 után.²²⁾

---

¹⁾ Kukuljevics: Jura R. Croat. Dalm. Slav. I. 137. hibásan Szerencsés-nek olvasta ²⁾ Hazai okmánytár III. 235. ³⁾ Amade Dominika grófnő marcaltői ltban. ⁴⁾ Gyűjteményemben. ⁵⁾ Tutkó József: Sz. k. Kassa városának történelmi évkönyvei. 220. ⁶⁾ Dipl. Reg. Hung., ivrét, a gr. Festetics család keszthelyi könyvtárában. ⁷⁾ ⁸⁾ Eredetie gr. Keglevich Istv. kis-tapolcsányi ltárában. ⁹⁾ Meskő család ltban Árva vm. ¹⁰⁾ Pannonhalmi h. ltban XLIX. Q. ¹¹⁾ Eredetie a leleszi o. ltban. ¹²⁾ Brassó ltban, másolata Schmidt Vilmos n.-szebeni tanár oklevélgyűjteményében I. kötet, 359. lap. ¹³⁾ Gyárfás István gyűjteményében Kis-Kun-Halason. ¹⁴⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltban XLVIII. Ww. ¹⁵⁾ Schmidt Vilmos gyűjt. V. 155. ¹⁶⁾ uo. 154. ¹⁷⁾ Brassó ltárában, Schmidtnél I. 453. ¹⁸⁾ M. tört. tár IX. 122. ^{19—21)} A leleszi orsz. ltban. ²²⁾ Győri kápt. o. lt. VI. 17. 546. sz. a. és az 57. fiókban.

Selmeci¹⁾ táborhelyen aug. 2, Visegrád aug. 30.

Buda sept. 21.²⁾ 29.³⁾ 30.⁴⁾

Kázmér lengyel király halála (nov. 5.) után Lengyelországba indult. Az ország rendei Uj-Sandecben fogadják s nagy pompával Krakóba kísérik, hol őt nov. 17-én lengyel királylyá koronázzák; 25, ezután nagy Lengyelország fővárosát Gneznát látogatja meg, honnét rövid mulatás után visszatért Krakóba, innét pedig dec. második felében Magyarországra,⁵⁾ mit az említett írókon kívül az is bizonyít, hogy őt dec. 28-án Diós-Győrött találjuk.

1371.

I. Lajos király a Velenceiekkel háboruba keveredik s a tavaszon egy időre maga is megjelenik seregei között.

Veimi vadásztanyán (Zirc mellett) jan. 28.

Buda febr. 24.

Buda mart. 6. 9, Váradon mart. 16,⁶⁾ ezután Dalmatiába utazik nejével s

Jádrába (Zára) érkeznek apr. 9.

Visegrád máj. 24.⁷⁾ 26.

Trencsin jun. 12.

Veimi vadásztanyán jul. 1, Pozsony jul. 2, Visegrád jul. 9.

Visegrád aug. 17,⁸⁾ Torna aug. 25.⁹⁾

Visegrád sept. 5, Buda sept. 21.

Visegrád nov. 1. 11,¹⁰⁾ Diós-Győr nov. 18.¹¹⁾

---

¹⁾ Zólyom vm. lásd M. tört. tár IV. 149, hajdan ide tartozott Kachelmann János szerint.

²⁾ A Szászok n.-szebeni ltban 23 szám alatt.

³⁾ Cornides dipl. VIII. 356.

⁴⁾ Eredetie Kőszeg városa titkos levéltárában.

⁵⁾ Dlugoss IX. k. 12. l., János küiküllői esperes Thuróczyról III. 37. §.

⁶⁾ Eredetie Beszterce levéltárában, Schmidt Vilms. gyűjt. I. 522.

⁷⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltban LV. Vv.

⁸⁾ Árpádia III. 70.

⁹⁾ Cornides dipl. III. 393.

¹⁰⁾ uo. 60.

¹¹⁾ uo. VI. 40, és eredetie a Szászok n.-szebeni ltban 24 sz. a.

1372.

I. Lajos király Mária leányát elátkásítja Zsigmondnak — IV. Károly német császár fiának — s azért october elején, e fölötti alkudozások végett, az ország nyugoti részén tartózkodott.

Visegrád jan. 6.

Buda febr. 20, Visegrád febr. 28.¹⁾

Bécsbe utazik mart. havában, hol Albert és Lipót osztrák hercegekkel, meg Carrarai Ferenczel szövetséget kötött.²⁾

Visegrád apr. 15.

Buda máj. 9, Visegrád máj. 15. 16. 23.³⁾ 31.

Esztergom jun. 14.

Visegrád aug. 24.⁴⁾

Visegrád sept. 23.⁵⁾

Vinár (Hont vm.) Báth mellett oct. 4,⁶⁾ Nagy-Szombat oct. 6, Semptén oct. 8, Sopron oct. 14.⁷⁾ 16, Gerencsér (Veszprém vm.) helységében oct. 22.

Alberti nov. 7.⁸⁾

1373.

Visegrád febr. 3,⁹⁾ Diós-Győr febr. 23.¹⁰⁾

Buda mart. 5, Bécs mart. 9, Visegrád mart. 15.¹¹⁾ 18.¹²⁾ 19. 24, Buda mart. 26. 29.

Buda apr. 5, Buda máj. 1, Krakó máj. 24.¹³⁾

Visegrádi királyi palotájában jun. 21.¹⁴⁾

Zólyom jul. 2,¹⁵⁾ Visegrád jul. 22.¹⁶⁾

Szilvás-Váradon aug. 11.

Visegrád sept. 25.

Kassa oct. 1,¹⁷⁾ Visegrád oct. 12.

Visegrád nov. 1.¹⁸⁾ 2. 8.

Visegrád dec. 9,¹⁹⁾ Buda dec. 14.²⁰⁾

¹⁾ Lajos király az egri káptalannak egy hamis lélekkel kiadott oklevélét semmisíti meg, Zsigmond király egy 1412. évi eredeti leveléből, mely b. Wesselényi Ferenc birtokában van Drágon. ²⁾ Horváth: MO. tört. II. 142. ³⁾ Hevenesí XIII. 92. ⁴⁾ M. tört. tár IX. 122. ⁵⁾ Hevenesí LIII. 80. ⁶⁾ Wuttke: Städtebuch d. Landes Posen. Leipzig, 186. ⁷⁾ Hit. átirat a pannonh. h. lt. XXXVI. Q. ⁸⁾ Cornides dipl. VI. 19. ⁹⁾ Pozsonyi kápt. lt. 28. 2. 9. ¹⁰⁾ Bartal Comm. II. XXXIV. ¹¹⁾ Eredetie a Szászok n.-szebeni ltban. 30. ¹²⁾ uo. 31 és Cornides dipl. VI. 32. ¹³⁾ Ered. a leleszi o. ltban. ¹⁴⁾ M. tört. tár IX. 32. ¹⁵⁾ Rajky Zsigmond ltban F.-Rajkon, Szala vm. ¹⁶⁾ M. tört. tár IX. 33. ¹⁷⁾ Ered. a leleszi o. ltban. ¹⁸⁾ Ered. átirat Amade Dominika grófnő marcaltói levéltárában. ¹⁹⁾ Nagy Imre gyűjt. IV. 478. ²⁰⁾ Cornides dipl. III. 79.

1374.

I. Lajos király az év elején nagyobbára Budán és Visegrádon időzött, tavasszal egy fordulatot tett a Tiszán túl, a nyarat pedig hazánk éjszaki részén tölté a lengyel nagyokkali érintkezés végett, kiket később szeptember havában Kassán összegyűjtven, a lengyel trónnak leányágai kiterjesztését keresztülvitte, az év hátralevő részében hol Budán, hol Visegrádon lakott.

Buda jan. 9. 10. 13.¹⁾

Visegrád febr. 1.²⁾ 6. 17, Buda febr. 26.

Visegrád mart. 29.³⁾

Buda apr. 16.⁴⁾ 27.⁵⁾

Biharban máj. 1.

Zólyomban jul. 4, Lipcsén jul. 22.⁶⁾

Vizsoly (Abauj vm.) sept. 1. 4.⁷⁾ 9, Kassa sept. 17-én a lengyel nagyokkal ország-gyűlést tartott s az adót leszállítván, beleegyeztek, hogy a lengyel trón Lajos leányágára is kiterjesztessék.

Buda oct. 4. Visegrád nov. 1. 5, Buda nov. 30.

Visegrád dec. 13, Buda dec. 23.⁸⁾

1375.

Buda mart. 4. Szepesben⁹⁾ (in Zipice) apr. 4.

Pozsony máj. 3. Százhalom jul. 1.¹⁰⁾

Lipce aug. 1.¹¹⁾ Kolosvár aug. 12. 14.¹²⁾

Buda sept. 21. Visegrád oct. 12.

Kökapunthán nov. 25.¹³⁾

Visegrád dec. 6, Diós-Győr dec. 28.

---

¹⁾ Eredetie Brassó ltban, Schmidtnél II 397, ugy Fejéregyház ltban, mássa Schmidtnél II. 1325. sz. a. ²⁾ ³⁾ Horvát István sk. másolatai, a nemz. muz., 2893, IV. fol. lat. ⁴⁾ Petrovits Fridrik gyűjteményében, III, kötet, a magy. tud. akademia irattárában, és Hazai okmt. II. 128. ⁵⁾ Cornides dipl. XII. 249. ⁶⁾ ⁷⁾ Eredetie a leleszi orsz. levéltárban. ⁸⁾ Petrovits Fridrik gyűjteményében, III. köt., a magyar tud. akad. irattárában. ⁹⁾ Kachelmann János szerint Sípék, mely nevű helységek Hont- és Nógrádvármegyékben vannak. ¹⁰⁾ Eredetie a leleszi ltban. ¹¹⁾ Eredetie Okolicsányi Márk családi levéltárában Okolicsnán. ¹²⁾ Reschner kézirati gyűjteményében a n.-szebeni Bruckenthalféle muzeumban, Schmidtnél II. 360. ¹³⁾ Tán Kökapronca, mely vár (castrum) volt Kőrösmegyében, lásd M. történ. tár XII. 271.

1376.

I. Lajos király az év első négy havát Budán, majd Kejstut litván herceg ellen sereg-gyűjtéssel foglalkozott, augusztus havában a Litvánok ellen vezette seregét, ezekkel békét kötve már octoberben Budán, az év végén pedig Diós-Győrött találjuk.

Buda febr. 22.

Buda mart. 7.

Buda apr. 3. 6.

Váradon máj. 1,¹⁾ Diós-Győr máj. 18.²⁾

Visegrád jun. 2. 21, Damasdon jun. 22.³⁾

Visegrád jul. 5, Zólyomban jul. 19.

Zólyomban aug. 13, Hatvan aug. 18.⁴⁾

Budán oct. 11-én öcscsével Istvánnal.⁵⁾

Visegrád dec. 8,⁶⁾ Hatvan dec. 15,⁷⁾ Diós-Győr dec. 29.

1377.

I. Lajos király ez évet leginkább felső Magyarországon, azonkívül Erdélyben töltötte, ősszel megfordult még Budán és Visegrádon is.

Visegrád febr. 20,⁸⁾ Zólyom febr. 28.

Tordán apr. 5, Füreden (Tisza mellett) apr. 12.⁹⁾

Diós-Győr máj. 1, Besztercén máj. 17, Diós-Győr máj. 28.¹⁰⁾ 30.¹¹⁾

Kolosvár jun. 18,¹²⁾ Kassa jun. 28.

Kolosvár aug. 14, Sümegen (Simigy) aug. 25.¹³⁾

---

¹⁾ A Cod. dipl. X. 3. 5. lapján a jószágba-iktatás is azt bizonyítja, hogy ez okmány nem 1375-ben, hanem 1376-ban kelt. ²⁾ M. tört. tár IX. 124. ³⁾ Eredetie a Kisfaludy-család répeze-laki, vasmegyei levéltárában, és Zsigmond knak eredeti átirata uo. ⁴⁾ Eredet. a szent-ágotai ltban, Schmidtnél II. 191. ⁵⁾ August. Theiner: Vetera monumenta Slavorum meridionalium I. 317. ⁶⁾ Eredetie a felső-örsi prépostságról szóló a győri káptalan orsz. lt. 60. fiókjában van. ⁷⁾ Reschner KI., Schmidtnél X. 266. ⁸⁾ Kukuljevics: Jura R. Croatiae, Dalm. Slav. I. 133. ⁹⁾ Cornides dipl. XII. 108. ¹⁰⁾ Archaeologiai közlemények. VI. köt. VI. lap. ¹¹⁾ Schmidt V. gyűjt. ¹²⁾ Árpádia III. 72, Kemény: Not. Cap. Alb. I. 144. ¹³⁾ Gyűjteményemben.

Valek váránál sept. 8, Bel vára alatt sept. 7,¹⁾ Belz vára (castrum) előtt sept. 8,²⁾ Lipowchi³⁾ várban sept. 14, Kassa sept. 21, Buda sept. 30.⁴⁾

Visegrád oct. 4.⁵⁾ 7, Zólyomban oct. 30. 31.⁶⁾

Zólyomban nov. 5. 11. 19.⁷⁾

Diós-Győr dec. 20. 21.⁸⁾

1378.

Diós-Győr jan. 6.

Buda febr. 6, Visegrád febr. 6.⁹⁾ 10. 11.

Buda mart. 1,¹⁰⁾ Visegrád mart. 3. 7.¹¹⁾ 16.¹²⁾

Pozsony apr. 4, Visegrád apr. 24, Buda apr.

Visegrád máj. 1.¹³⁾ 9,¹⁴⁾ Veröcén máj. 21, Visegrád máj. 27.¹⁵⁾ 30, Buda máj. 31.

Visegrád jun. 1, Buda jun. 9, Haimburgnál jun. 15,¹⁶⁾ Kegethi várban jun. 20.¹⁷⁾

Gradna-Sz.-Miklós jul. 2,¹⁸⁾ Visegrád jul. 21.¹⁹⁾ 23.²⁰⁾

Visegrád aug. 27.²¹⁾

Buda sept. 20.

Visegrád nov. 16.

---

¹⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárában.

²⁾ Hazai okmánytár. I. 273.

³⁾ Lipolch vára Zemplin vm., lásd Cod. dipl. VIII. 3. 202, de ez-e az? kérdést szenved.

⁴⁾ Kolosvár városa ltban, Schmidtnél II. 384.

⁵⁾ Hazai okmánytár. II. 129.

⁶⁾ Kukuljevics: Jura R. Croatiae, Dahn. Slav. I. 143.

⁷⁾ Cornides dipl. VI. 54.

⁸⁾ Archaeologiai közlemények. VI. köt. VII. lap.

⁹⁾ Amade Dominika grófnő marcaltői levéltárában.

¹⁰⁾ A Szászok n.-szebeni levéltárában 21 sz. a.

¹¹⁾ Hiteles másolat a győri káptalan orsz. lt. XI. 32. 1338. és Pap Dénes veszprémi ügyvéd gyűjteményében.

¹²⁾ A Szászok n.-szebeni lt. 37, Reschner KI., Schmidtnél II. 232.

¹³⁾ Hit. átirat a vasvár-szombathelyi kápt. házi ltban I. 5. 4.

¹⁴⁾ Pozsonyi kápt. lt. 28. 2. 19.

¹⁵⁾ Amade Dominika grófnő marcaltői ltban.

¹⁶⁾ Cornides dipl. VIII. 472.

¹⁷⁾ A Szászok n.-szebeni lt. 38, Reschner KI., Schmidtnél II. 233.

¹⁸⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

¹⁹⁾ Hazai okmánytár II. 135.

²⁰⁾ Hiteles átirat a répce-laki Kisfaludyak levéltárában.

²¹⁾ Eredetie Amade Dominika grófnő marcaltői ltban.

1379.

A lengyel ügy elintézése végett részint felső-magyarországi váraiban, részint az ország fővárosában és Visegrádon tölté az évet; a Velenceiek ellen viselt hadat Durazzói Károlyra bízván.

Zólyom febr. 6,¹⁾ Visegrád febr. 20.

Diós-Győr máj. 1.²⁾ 7. 8.³⁾ 15, Visegrád máj. 25,⁴⁾ Buda máj. 25.⁵⁾

Buda jun. 1.⁶⁾ 14, Visegrád jun. 21.⁷⁾ 23. 29.

Zólyom jul. 31.⁸⁾

Buda oct. 10. 14.

Zólyom nov. 1,⁹⁾ Zsarnócán nov. 30.¹⁰⁾

¹⁾ Hazai okmánytár II. 136.

²⁾ Eredetie a Szászok n.-szebeni ltárában 39 sz. a., Reschner KI., Schmidtnél VI. 441.

³⁾ Cornides dipl. VIII. 397.

⁴⁾ Hazai okmánytár II. 137.

⁵⁾ Eredetie a nemzeti muzeumban Orosz M. ajándékából.

⁶⁾ Ugyanott.

⁷⁾ A pannonhalmi házi levéltárában LII. G. alatt.

⁸⁾ Hazai okmánytár II. 138.

⁹⁾ Sigilla Hung., a magyar tud. akademia irattárában.

¹⁰⁾ Magyar tudományos értekező II. 481, Zsarnóca Bars vm. a Garan mellett, egy másik Turóc vármegyében volt hajdan, most Jezernice.

1380.

I. Lajos király az év első harmadát Felső-Magyarországon és Budán töltötte, május végén Horvátországba rándult, de már júniusban visszatért, az év többi részét ismét az ország felső részein kedves mulató váraiban töltötte, ritkán fordulván meg Visegrádon is.

Zólyom febr. 11. 12.¹⁾ 14.²⁾

Zólyom mart. 4. 13, Buda mart. 17.

Diós-Győr apr. 8, Buda apr. 28.

Visegrád máj. 23.³⁾ 30.

Zágráb jun. 3, Lepsény helységében jun. 27.⁴⁾

Diós-Győr jul. 15, Visegrád jul. 24.⁵⁾

Kazán aug. 3, Tót-Lipcse aug. 9. 14.⁶⁾ Viglesi várában aug. 27.⁷⁾

Zólyomban sept. 2.⁸⁾

Visegrád nov. 2.⁹⁾ 18,¹⁰⁾ Zólyom nov. 30.

Zólyom dec. 6. 8,¹¹⁾ Diós-Győr dec. 21, Ligeti várban dec. 22.¹²⁾

---

¹⁾ Hazai okmánytár. II. 138, és Cornides: Dipl. VIII. 475.

²⁾ Reschner KI., Schmidt Vilmos gyűjt. VI. 375, és eredetie a leleszi országos levéltárban.

³⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában 28. 2. 30.

⁴⁾ Hazai okmánytár II. 139.

⁵⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

⁶⁾ Kachelmann János gyűjteményében.

⁷⁾ Sitkei Nagy Sándor családi levéltárában Kis-Sitkén Vas vm.

⁸⁾ Eredetie Kőszeg városa titkos levéltárban.

⁹⁾ Hevenesi XLVII. 192.

¹⁰⁾ Vég hely Dezső gyűjteményében.

¹¹⁾ Iglói Szontagh Dániel gyűjteményében.

¹²⁾ Ma Legentel, Kőrmöc mellett.

1381.

I. Lajos király főleg a lengyel ügyekkel foglalkozva, legnagyobbára az ország északi részein tölté ez évet, és csak kevés ideig tartózkodott olykor olykor Budán és Visegrádon.

Buda jan. 11,¹⁾ Ligetvárában jan. 25.

Liget várában febr. 2, Buda febr. 13.²⁾

Budánál a lengyel főurakkal tanácskozásokat tartott
mart. 6. 7.

Buda apr. 5,³⁾ Visegrád apr. 7.

Diós-Győr máj. 23, Visegrád máj. 26.

Visegrád jun. 1. 13.⁴⁾ 15, Zsolna jun. 25.

Gradnán (Abauj vm.) jul. 3⁵⁾, 4,⁶⁾ Zólyomban jul. 16.⁷⁾
24,⁸⁾ Pilisen jul. 24.⁹⁾ (?) 26.¹⁰⁾

Lipce aug. 1, Selmeceen aug. 5,¹¹⁾ Zólyom aug. 22.¹²⁾ 24,
Dédesen (Borsod vm.) aug. 28.¹³⁾

Buda sept. 18.¹⁴⁾

Diós-Győr nov. 1, Verőcén nov. 5, Diós-Győr nov. 22.¹⁵⁾
26.¹⁶⁾ 29.

Diós-Győr dec. 6.¹⁷⁾ 7. 31.¹⁸⁾

¹⁾ Pozsonyi káptalan levéltára 28 2. 37.

²⁾ M. tört. tár XI. 50.

³⁾ Gyűjteményemben.

⁴⁾ Hazai okmánytár. II. 140.

⁵⁾ Eredetie Medgyes ltban, Schmidtnél II. 272.

⁶⁾ Eredetie uo.: Schmidtnél II. 481.

⁷⁾ Eredetie Sz.-Ágota levéltárában, Schmidtnél III. 391.

⁸⁾ Véghely Dezső gyűjteményében.

⁹⁾ Eredetie a leleszi orsz. levéltárban.

¹⁰⁾ Nagy Iván: Magyarország családai. III. 276.

¹¹⁾ Eredetie a leleszi orsz. ltban.

¹²⁾ Eredetie Kőszeg városa titkos levéltárában.

¹³⁾ Hevenesi II. 42, és LXI. 146.

¹⁴⁾ Kachelmann János kivonata a f.-magyarországi bányavárosok ltból.

¹⁵⁾ Magyar történelmi tár. XI 86 -- 97.

¹⁶⁾ uo. 86.

¹⁷⁾ uo. 97 és IX. 35.

¹⁸⁾ uo. és XI. 101.

I. Lajos király élte végévében legnagyobbára Borsod- és Zólyom vármegyei mulató-váraiban tartózkodott, innét csak kisebb kirándulásokat téve Visegrád- s Budára. A Zólyom várában július végén tartott lengyel országgyűlés után Pozsonyba indult, de utközben Nagy-Szombatban betegségbe esett és a magyar legnagyobb királya itt el is hunyt.

Diós-Győr jan. 2.¹⁾ 9. 17.²⁾

Diós-Győr febr. 20, Dedus (Dédes, Borsod vm.) helységében febr. 20,³⁾ Szilvásvár helységében febr. 24, Dédesen febr. 28.⁴⁾

Püspökin mart. 14.⁵⁾ 15, Zólyom mart. 16, Buda mart. 28.⁶⁾

Valkó helységében apr. 11.

Ó-Zólyom máj. 1.

Ó-Zólyom jun. 1, Visegrád jun. 18.⁷⁾ 23.⁸⁾

Nostrán (Mária, Bars vm.) jul. 6, Zólyom jul. 20. 24, Ligeti várban jul. 25. 28.

Svábfalun⁹⁾ aug. 20, Mislén aug. 29.¹⁰⁾

Nagy-Szombatban sept. 11-én meghalt, és Székes-Fehérvárott sept. 16-án eltemettetett.

¹⁾ M. tört. tár IX. 35, és eredetie Dávid család ltban, Árva vm.

²⁾ Pozsonyi káptalan levéltárában. 28. 2. 28.

³⁾ Nagy Imre gyűjteményében. III. 67. darab.

⁴⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

⁵⁾ Eredetie a Szászok n.-szebeni ltban 40 sz., Reschner KI., Schmidt-nél II. 234.

⁶⁾ Nagy Imre gyűjteményében. III. 67.

⁷⁾ Hazai okmánytár. II. 142.

⁸⁾ Hevenesi L. 166.

⁹⁾ Kachelmann J. szerint Svábfalu, mely helység Körmöc alatt fekszik.

¹⁰⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

Év nélkül kelt okmányai:

Zalatnán jul. 25, in Parasgna (Dalmatiában) aug. 15-ke utáni szerdán, Verócén áldozó csötörtök előtti pénteken, Kevin nov. 25, (Vég hely Dezső gyűjt.) Körösön dec. 6. (Hevenesi I. 38.)

I. MÁRIA,

I. Lajos király és Erzsébet
— Kotromanovics István
bosznya bán leányának —
gyermeké.

1382 sept. 17 — 1395 máj. 17-ig.

1376. Buda febr. 22.¹⁾

ERZSÉBET

anyakirályné

— Kotromanovits István
bosznya bánnak

leánya

s I. Lajos király özvegye.

1382.

Buda jan. 5.

Zágráb jan. 14.³⁾

Visegrádon mart. 14.⁴⁾

Visegrád apr. 23.⁵⁾

Zólyomban jul. 24.⁶⁾

Gradna-Szent-Miklós aug. 8.⁷⁾

Székes-Fehérvárott sept. 16-án
jelen volt atyja temetésén s
másnap sept. 17-én meg is
koronáztatott.

Székes-Fehérvárott jelen volt
sept. 16-án férje, a nagy ki-
rály temetésén s másnap 17-
kén leánya Máriának meg-
koronáztatásán.

Nyitrán oct. 22.⁸⁾ 25.⁹⁾ 28.¹⁰⁾
Sempte.¹¹⁾

Tardoskedden nov. 6,¹²⁾ Buda
nov. 29.¹³⁾

Buda dec. 27. 28.²⁾ 29.

Buda dec. 2.¹⁴⁾ 20.¹⁵⁾

¹⁾ Ered. a pannonthalmi h. ltárban LV. Zz.

²⁾ Hazai okmánytár II. 144.

³⁾ Cod. dipl. IX. 7. 463. ⁴⁾ IX. 5. 611. ⁵⁾ no. 596.

⁶⁾ uo. 594. és X. 1. 46. 55.

⁷⁾ uo. IX. 5. 595. és eredetie a leleszi o. ltban.

⁸⁾ uo. X. 1. 45. Reschner KI., Schmidtnél VIII. 451.

⁹⁾ uo. 40. és IX. 5. 629.

¹⁰⁾ Hazai okmánytár. II. 143.

¹¹⁾ Somorja város levéltárában. XII. sz. a.

¹²⁾ Wagner: Analecta Scepusii IV. 12. in villa Todusket, Codex dipl.

X. 1. 44. ¹³⁾ uo. 753.

¹⁴⁾ uo. VIII. 5. 293, és Cornides: Dipl. VI. 25.

¹⁵⁾ Cod. dipl. X. 1. 124.

1383.

I. Mária királyné az év első négy hónapját Budán tölté, május elején édes-anyjával Erzsébettel Kassára indult, hol a lengyel nagyokkal tanácskoztak, majd visszatérvén Budára, octoberben Garai Miklós nádorral Dalmátországba mentek, honnét még ezen év utolsó napjaiban elindulva Buda felé tartottak.

Buda jan. 9.¹⁾ 16.²⁾ 20.

Buda febr. 27.³⁾

Buda mart. 1. 7. 12. 22. 29.⁴⁾

Buda apr. 7.⁵⁾ 11.⁶⁾ 12. 25.⁷⁾

Nagy-Hatvanban máj. 7, Eger máj. 11,⁸⁾ Diós-Győr máj. 15,⁹⁾ Kassán máj. 17. 21,¹⁰⁾ innét tovább Lengyelország felé, a vizáradások miatt, nem mehetvén, a lengyel követekkel anyja itt végezett.

Buda jun. 2. 9,¹¹⁾ Esztergom jun. 11, Buda jun. 17. 18. Diós-Győr jul. 17.¹²⁾

Budai várban sept. 5.¹³⁾ 6. 15.¹⁴⁾

Jádrába érkezik anyja s ifjabb nővére Hedviggel oct. 24. Jádrából nov. 5-ke után Auranába indulnak.

¹⁾ Eredetie Kőszeg városa titkos levéltárában. ²⁾ uo.

³⁾ Eredetie a leleszi orsz. levéltárban.

⁴⁾ Eredetie a Szászok n.-szebeni ltban 43 sz. a.

⁵⁾ Hiteles átirat Thaly család ltban Csepen, Komárom vm.

⁶⁾ M. tört. tár IX. 37.

⁷⁾ uo. XI. 111.

⁸⁾ Bél Károly András: De Maria Lodovici I. principe filia, non rege, sed regina. 53.

⁹⁾ Turóci registrum 78.

¹⁰⁾ Eredetie a leleszi o. ltban.

¹¹⁾ Győri káptalan országos levéltárában II. 4. 165, és eredetie a gyula-fehérvári káptalan ltban, Schmidtnél 1533. sz. a.

¹²⁾ Eredetie a leleszi o. ltban.

¹³⁾ M. tört. tár IX. 34, és XI. 117—119.

¹⁴⁾ Nikodém vértanu napján, Cornides dipl. VI. 56, és Pray: Specimen Hierarchiae Hvngaricae. II. 262.

1383.

Erzsébet anyakirályné leányával Mária királynéval együtt tölté az egész évet, vele volt májusban Kassán, július végén Diós-Győrött, szeptember elején Szent-Demeteren, innét pedig októberben együtt utaztak Dalmátiába.

Buda jan. 9.¹⁾

Buda febr. 27.²⁾

Buda mart. 1.³⁾

Buda apr. 3.⁴⁾ 20.⁵⁾

Májusra nézve lásd az előtte való lapon.

Buda jun. 15.⁶⁾ 21.⁷⁾

Buda jul. 11,⁸⁾ Diós-Győr jul. 24.⁹⁾

Buda sept. 2.¹⁰⁾ 5,¹¹⁾ Szent-Demeteren sept. 12.¹²⁾

Jádrába érkezik leányaival oct. 24-én.

Jádra nov. 3.¹³⁾ 5,¹⁴⁾ ezután Auranába indulnak.

Zágráb dec. 3,¹⁵⁾ Kőrösön dec. 20.¹⁶⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 94.

²⁾ Eredetie a pannonhalmi h. levéltárában. XLIX. A.

³⁾ Hevenesí XLI. 329.

⁴⁾ Hiteles átirat a Thaly család levéltárában Csepen.

⁵⁾ Cod. dipl. X. 8. 125.

⁶⁾ uo. X. 1. 94.

⁷⁾ M. tört. tár X. 234.

⁸⁾ Pozsonyi kápt. o. ltárában D. 10. 81.

⁹⁾ Cod. dipl. X. 1. 89.

¹⁰⁾ uo. 95.

¹¹⁾ M. tört. tár IX. 34.

¹²⁾ Gróf Teleky József: Hunyadiak kora Magyarországon. X. 609.

¹³⁾ Cod. dipl. X. 1. 96.

¹⁴⁾ uo. X. 3. 2, és Páur Iván gyűjteményében.

¹⁵⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

¹⁶⁾ Cod. dipl. X. 1. 92, Cornides dipl. XII. 161.

1384.

I. Mária királyné január havában utját haza felé folytatja, de már mart. elején a Száva mellett találjuk, az év többi részét Budán tölté, kisebb kirándulásokat téve Esztergom s Visegrádra.

Sexárd jan. 14.

Buda febr. 5. 13.

Szent-Demeter mart. 3,¹⁾ Esztergom mart. 12.²⁾ 13,³⁾

Buda mart. 31.

Buda apr. 1. 4.

Buda máj. 24.⁴⁾

Visegrád jun. 2,⁵⁾ Buda jun. 5. 9.⁶⁾

Buda jul. 29.

Buda aug. 2.⁷⁾

Esztergom sept. 3.⁸⁾

Buda nov. 27.

---

¹⁾ Reschner KI. VIII. 359.

²⁾ A pannonhalmi h. levéltárban. XLI. Q.

³⁾ Cornides dipl. XII. 107, Appendix ad catalogvm nvm. Hvng. ac Tr. inst. nat. Széchény. 168.

⁴⁾ Hevenesi VI. 274.

⁵⁾ Eredetie a pannonhalmi h. ltárban. VI. J.

⁶⁾ Bél Károly Andr. eml. munk. 52.

⁷⁾ Pozsonyi káptalan levéltára 28. 2. 39.

⁸⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

1384.

Erzsébet anyakirálynét martius hó elején ismét a Száva mellett találjuk, augustus és septemberben pedig Temesvárott, majd felsietett a Szepességre; az év többi részét — úgy látszik — Budán töltötte.

Szent-Demeterben mart. 3.¹⁾ Buda mart. 23.²⁾ 27.³⁾
Buda apr. 1.⁴⁾ 29.⁵⁾

Buda jul. 18.⁶⁾ 29.⁷⁾
Temesvár aug. 14.⁸⁾
Temesvár sept. 9.⁹⁾
Szepsin oct. 25.¹⁰⁾

Buda dec. 17.¹¹⁾

---

¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 145, Cornides dipl. VI. 19. és eredetie a Szászok n.-szebeni ltban 45 sz. a., Reschner KI. II. 235, Schmidtnél I. 176.

²⁾ Cod. dipl. X. 1. 147, X. 3. 14, X. 8. 145, Cornides dipl. VII. 181.

³⁾ Véghely Dezső gyűjteményében.

⁴⁾ Eredeti a pannonhalmi házi levéltárban. LI. T.

⁵⁾ Pozsonyi káptalan levéltára. 28. 2. 35.

⁶⁾ Cod. dipl. X. 1. 147, X. 3. 14, X. 8. 145, Cornides dipl. VII. 181.

⁷⁾ Cod. dipl. X. 1. 143.

⁸⁾ no. 144.

⁹⁾ no. X. 8. 143.

¹⁰⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

¹¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 171, Hevenesi VI. 37. 281.

1385.

I. Mária királyné anyjával Erzsébettel ez évet felváltva majd Visegrád, majd Budán tölté, az év utolsó napjaiban pedig II. (kis) Károlyt Székes-Fehérvárra kísérték, hol ennek koronázásán jelen voltak.

Visegrád febr. 4. 9. 19.

Visegrád mart. 3.

Buda apr. 6.

Visegrád máj. 19.¹⁾ 30.

Buda jul. 2.²⁾ 7. 14.³⁾ 28.⁴⁾

Visegrádi fellegrvárban aug. 8.⁵⁾ 18.⁶⁾

Buda oct. 6. 7. 8.⁷⁾ 15.⁸⁾ 16.⁹⁾ 23. 26.¹⁰⁾

Buda nov. 4.¹¹⁾ 7.¹²⁾ ország-gyűlésen nov. 8—14.¹³⁾ 24.¹⁴⁾ 25.¹⁵⁾

Buda dec. 6. 13.¹⁶⁾ Székes-Fehérvárra ér anyjával s I. Károly királylyal dec. 30-án, s másnap 31-én jelen voltak az utóbbi megkoronáztatásán.

1385.

Erzsébet anyakirályné april havában a déli vidékekre rándult, tavasszal és nyáron Pozsegavárott és Kőrösön fordult meg, majd Budára visszajött, de augusztusban már Temesvárott találjuk.

Buda jan. 6.¹⁷⁾ 7.¹⁸⁾ 13.¹⁹⁾

Buda apr. 6.²⁰⁾ 24.²¹⁾ Pozsegavárban apr. 27.²²⁾

Pozsegavárban máj. 18.²³⁾

Kőrösön jun. 12.²⁴⁾

Buda jul. 7.²⁵⁾ 28.²⁶⁾

Buda aug. 3.²⁷⁾ Temesvár aug. 14.²⁸⁾

Buda oct. 8.²⁹⁾ 26.³⁰⁾

¹⁾ Hazai okmánytár. III. 236. 237. ²⁾ uo. II. 149. ³⁾ A pannonhalmi h. lt. VIII. P. ⁴⁾ M. tört. tár IX. 38. ⁵⁾ Czech gyűjt. Veneto-hungar. 56. ⁶⁾ M. tört. tár IX. 38. ⁷⁾ Hevenes L. 172, LXXI. 167. ⁸⁾ M. tört. tár IX. 121, Hazai okmánytár II. 150. ⁹⁾ Nagy Imre gyűjt. IV. k. 479. ¹⁰⁾ Cornides dipl. VII. 255. ¹¹⁾ Eredetie a magy. tud. akademia levéltárában. ¹²⁾ M. történ. tár IX. 38. ¹³⁾ Kovachich M. Gy.: Vestigia Comit. LXII. ¹⁴⁾ Brassó levéltárában, Schmidtnél I. 589. ¹⁵⁾ Magyar történelmi tár IX. 124, és Siggilla Hung., a m. tud. akademia irattában. ¹⁶⁾ A pannonh. h. ltban. XLIX. L. ¹⁷⁾ Cod. dipl. X. 1. 209, és eredetie Kőszeg városa titkos levéltárában, ugy Cornides dipl. XII. 197. ¹⁸⁾ Kőszeg városa ltban. ¹⁹⁾ Cod. dipl. X. 8. 173. ²⁰⁾ uo. X. 1. 222. ²¹⁾ Eredetie Nagy-Szombat városa ltban. ²²⁾ Cod. dipl. X. 1. 216 és Kachelmann János kivonata a felső-magyarországi bánya-városok levéltáraiból. ²³⁾ Cod. dipl. VII. 3. 157. ²⁴⁾ uo. X. 1. 214. ²⁵⁾ uo. 210 és ered. Kőszeg v. t. ltban, meg Cornides dipl. XII. 198. ²⁶⁾ Cod. dipl. X. 8. 171. ²⁷⁾ uo. X. 1. 212. ²⁸⁾ uo. 211 és Cornides dipl. III. 66. ²⁹⁾ Hevenes L. 300. ³⁰⁾ Esztergomi okmánytár a pannonhalmi könyvtárban.

1385.

II. (kis) KÁROLY,

**I. Róbert Károly király
unoka-öccse, Lajos mo-
reai és durazzói herceg
és Cariglianói Margit-
nak fia.**

1385 dec. 31 — 1386
febr. 24-ig.

Ifju korában Visegrádon volt fog-
ságban.

1376. Horvát báni állásából Nápolyba
küldetik a király által.¹⁾

1379. május elején a trevisói földre
érkezvén, Visconti Bernabot Cre-
mona táján megveri.²⁾

1381. Romában VI. Orbán pápa jun.
3-án nápolyi királylyá koronázta.

1385.

Barlettánul (Olaszhonban) ha-
jóra száll sept. 4-én és 8 nap
mulva sept. 12-én Dalmatiá-
ban Zengnél kiköt,³⁾ Zágráb-
ban három hónapig időzött
s csak ezután ment párt-
hiveivel Budára,⁴⁾ hol a ka-
rácsnyi ünnepeket tölté,
Székes-Fehérvárba ér dec.
30, s ugyanott 31-én meg-
koronáztatott.

ZSIGMOND.

**IV. Károly német csá-
szár és cseh király és
Erzsébet — pomeráni V.
Boguszló leányának má-
sodszülött — fia, s I. Mária
királynőnek férje, mint
ország-gyám.**

1368 Prágában született
febr. 14.⁵⁾

1378-ban a budai udvarban nevelte-
tett.⁶⁾

1382. Zólyomban jul. 25-én a Len-
gyelek hódolnak neki,⁷⁾ s egy ma-
gyar haddal Lengyelországba kí-
sérlik. Visliczai gyűlésen dec. 6,⁸⁾
ezután magyar kíséretével el-
hagyta Lengyelországot,⁹⁾ majd
Budát is és Brandenburgba ment.¹⁰⁾

1383 nyarán Szemovittel hadakozik.¹¹⁾

1384. Budán máj. 22,¹²⁾ az év vége
felé Csehországba, majd Branden-
burgba megy.¹³⁾

1385.

Brün máj. 11.

Pozsonyhoz közeli mezőn aug.
16. 22, Visegrád aug. 31.

Buda oct. 3, e hóban menyek-
zőjét megtartja Máriával
és a budai ország-gyűlésen
nov. 8—14. a rendek hűsé-
get esküsznek nekik, s őt az
ország gyámja címével tisz-
telik meg,¹⁴⁾ ezután decem-
berben¹⁵⁾ Csehországba tá-
vozott, testvéreitől segélyt
eszközlendő.

¹⁾ ²⁾ Horváth: MO. tört. II. 160. ³⁾ Kercheli: Hist. eccl. Zagrabien-
sis. 140. ⁴⁾ Horváth e. h. 188. 189. ⁵⁾ Palacky: Gesch. v. Böhm. II. 2. 367.
⁶⁾ Horváth e. h. 155. ⁷⁾ uo. 167. ⁸⁾ Tutkó J.: Sz. k. Kassa vár. tört. év-
könyve. 29. ⁹⁾ Horváth e. h. 180. ¹⁰⁾ uo. 187. ¹¹⁾ Palacky e. m. III. 1. 38.
¹²⁾ Zacharias Garcaeus: Marchio Brandenburgensis apud Leutinger 143. 168.
¹³⁾ Palacky e. h. 38. ¹⁴⁾ Horváth e. h. 189. ¹⁵⁾ Palacky e. h. 39.

1386.

I. Mária királyné anyjával Erzsébet anyakirálynéval együtt Zsigmond elé mennek Győrbe april végén, majd julius havának második felében Garai Miklós nádor s Forgács Balázsszal egy csapat kísérete mellett a Dráván túli részekre indultak, de az Eszék-diákóvári utban, a Gorján előtti mezőn a pártosok által elfogattak s előbb a gomneczi, később a novigrádi várba zárattak.

Buda jan. 25.

Buda febr. 10.¹⁾ 28.²⁾

Buda mart. 1.³⁾ 26.

Buda apr. 2.⁴⁾ 4, Győr apr. 30.⁵⁾

Győr máj. 1. 2, Buda máj. 18.⁶⁾

Buda jun. 22. 24.⁷⁾

Esztergom jul. 15.⁸⁾ Gara vára (most Gorjan, Verőce vármegyében) előtti mezőn, e helytől éjszakkeletre, jul. 25-én a pártosok által megrohantatnak, akik a királynék kíséretét — élén Garai Miklós nádort — levágják, őket elfogván, a zágrábi püspök gomneczi (most Krupa) várába viszik, honnét a tenger melletti novigrádi várba hurcoltatnak.

Erzsébet anyakirályné jelen volt april végén és május elején Győrött a vőjével Zsigmonddal tartott találkozáson, ugyan leányával Gara vára előtt julius 25-én elfogatott, s a gomneczi, majd a novigrádi börtönbe zárattott.

Győrött máj. 1.⁹⁾

2.¹⁰⁾

Buda jun. 9.¹¹⁾

¹⁾ Eredetie a vasmár-szombathelyi káptal. házi levéltárában. I. 3. 17.

²⁾ Diplomata Regum Hungariae, ivrét, a gr. Festetich család kesztelyi könyvtárában.

³⁾ Pray: Dissertatio . . . . de prioratu Auranae. 25.

⁴⁾ Hazai okmánytár. III. 242.

⁵⁾ Hevenesi LXXI. 52.

⁶⁾ Eredetie a pannonthalmi h. ltban LIII. Zz alatt.

⁷⁾ Vég hely Dezső gyűjteményében.

⁸⁾ Sigilla Hungar., a magyar tud. akademia irattárában.

⁹⁾ Cod. dipl. X. 1. 286.

¹⁰⁾ uo. 287.

¹¹⁾ uo. 296 és Theiner II. függelék 803. l.

1386.

II. (kis) KÁROLY

király szerencsétlen végett ér
február havában.

ZSIGMOND,

az ország-gyámja,
nem tud a királynéknak
segélyt nyújtani.

Buda jan. 15. 22.

Buda febr. 5, itt a királyi palotában febr. 7-én a királynék lakosztályában Forgács Balázs főpohárnok mester Erzsébet királyné jelenlétében csákánynyal többször fejbe sújtja, azután Visegrádra a börtönbe vitetett, hol febr. 24-én, mivel sebei gyógyulni látszának, megfojtatott, mások szerint még reggel öletett meg, s csak 1390-ben temettetett el egy visegrádi kolostor sirboltjába.¹⁾

Buda febr. 28.²⁾Soprony apr. 13.³⁾

Győrhez közeli mezőkön máj.
11.⁴⁾

Visegrád sept. 1,⁵⁾ Székes-Fehérvár sept. 5, Óvár sept. 15.⁶⁾
Székes-Fehérvár oct. 27.

Veszprém nov. 22.⁷⁾

---

¹⁾ Horváth: MO. tört. II. 191.

²⁾ Cornides: Dipl. VII. 100.

³⁾ Magyar történ. tár IX. 128.

⁴⁾ Hevenesi XIII. 90.

⁵⁾ Nagy Imre oklevél-gyűjteményében, III. kötet, 86. darab.

⁶⁾ Horvát István sk. más. oklevélgyűjt., nemz. muz. 2893 fol. lat.

⁷⁾ M. tört. tár X. 39.

1387.

I. Mária királyné a novigrádi börtönben sinlődött junius elejéig, anyját Erzsébet királynőt azonban a pártosok január 16-án megfojtatták (II. [kis] Károly haláláért) s a várárokbába dobatták, innét hullája elvitetvén, Jádrában a szent Crisogon egyházban febr. 9-én eltemettetett.¹⁾ Leánya Mária királynő pedig jun. 4-én a pártosok által a Velenceieknek kiszolgáltatván, Nona és Zengbe ment, innét jul. 1-én Zágráb felé indult, mely város környékén néhány nap mulva férje karjába omolhatott. Zágráb vidékéről aug. elején megindulnak s Csazma, Nagy-Várad és Diós-Győr felé kerülve oct. második felébe a székvárosba érkeztek.

Novigrádi börtönben jun. 4-kéig, mely nap reggelén a pártosok a Velenceieknek kiadják, mire Nona felé indult s Lucsén Dolak nevű villában meghált, Nonába ér jun. 5. 7, itt maradt 14-kéig, másnap 15-én hajóra száll s Zengnél 16-án kiköt. 30-án ²⁾ a Signoriának megköszöni kiszabadításábani munkálkodását.

Zengből jul. 1-jén Zágráb felé indul, mely város körül jul. 4-én férjével Zsigmond királylyal találkozott, Zágráb környékén jul. 21, Zágrábban jul. 22. 25,³⁾ Zágráb mellett Rethrolch (?) faluban jul. 31.⁴⁾

Zágráb környékén Grabbranch helységében⁵⁾ aug. 3, Körös aug. 6.⁶⁾

Kapronca sept. 4,⁷⁾ Debrecen sept. 14, Diós-Győr sept. 24.⁸⁾
Visegrád nov. 3.

¹⁾ Cod. dipl. X. 1. 325.

²⁾ M. tört. tár IX. 40, Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56.

³⁾ Hevenesi LXXI. 50.

⁴⁾ M. történ. tár IX. 41.

⁵⁾ Czech gyűjt. Veneto-hung. 4-rét. 56. sz.

⁶⁾ Sigilla Hung., a magy. tud. akadémia irattárában.

⁷⁾ Magyar tört. tár IX. 38.

⁸⁾ Archaeologiai közlemények, VI. kötet, X. okmány.

1387.

ZSIGMOND

mint király 1387 mart 31 — 1437 dec. 8-ig.

Zsigmondot, még mint az ország gyámját, január elején Somogy és Kőrös vármegyékben találjuk, minden tehetségét arra irányozva, hogy a börtönben ülő királynékat kiszabadítsa, mi azonban még nem sikerülvén, hogy annál nagyobb súlyt vethessen az alkudozásokba, az ország mart. 31-én őt Székes-Fehérvárott királylyá koronázta. Megértvén neje kiszabadulását, Veszprémen keresztül eléje ment s jul. elején Zágráb vidékén találkoztak s aug. végén elhagyván Horvátországot, sz. László sirjához zárandokoltak s Diós-Győrnek kerülve, oct. második felében Budára érkeztek. Zsigmond dec. közepén megfordult még Győrött is.

Csurgó jan. 4, Kapronca jan. 10. 19.

Dombó febr. 2.

Kőszeg mart. 1,¹⁾ Buda mart. 29,²⁾ Székes-Fehérvárott mart. 31-én magyar királylyá koronáztatott.³⁾

Székes-Fehérvár apr. 1,⁴⁾ Budai várban apr. 4. 7.⁵⁾ 9.⁶⁾ 11. 13. 14. 23.⁷⁾

Trencsinben máj. 25,⁸⁾ Budai várban máj. 30.

Budai várban jun. 1. 2.⁹⁾ 4.¹⁰⁾ 6, Veszprémben jun. 12. Juliusra nézve lásd Máriánál.

Grabrancs helységében aug. 3,¹¹⁾ Kapronca aug. 3, Kőrös aug. 6, Gomnecz várán innen levő erdei szállásán aug. 12, Gomnecz vára ostrománál,¹²⁾ Csazmán aug. 23.¹³⁾

Várad sept. 12, Debrecen sept. 14, Diós-Győr sept. 24.¹⁴⁾ 29.¹⁵⁾

Diós-Győr oct. 13, Buda oct. 28.

Visegrád nov. 3. 10, Buda nov. 19. 20. 25.¹⁶⁾ 29.¹⁷⁾ 30.Buda dec. 3. 6.¹⁸⁾ 8, Győr dec. 18.

---

¹⁾ Eredetie Kőszeg városa titkos levéltárában és Cornides dipl. XII. 199. ²⁾ Hevenesi LXXI. 50. ³⁾ Pray: Specimen Hierarchiae Hvgar. I. 109. ⁴⁾ Nagy Inre gyűjt. ⁵⁾ M. tört. tár IX. 39. ⁶⁾ 40. ⁷⁾ 34, és XI. 121, ugy eredetie Rajky Zsigmond es. ltban F. Rajkon, Szala vm. ⁸⁾ Eredetie Nagy-Szombat városa ltban. ⁹⁾ Hevenesi LXXI. 50. ¹⁰⁾ Cornides: Dipl. VI. 319. ¹¹⁾ Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56. ¹²⁾ M. akad. értesítő 1859. III. 181. ¹³⁾ M. tört. tár XI. 121—123, és Czech e. KI. ¹⁴⁾ Archaeol. közl. VI. k. X. okm. ¹⁵⁾ Hazai okmánytár. II. 152. ¹⁶⁾ Cornides dipl. X. 258. ¹⁷⁾ M. tört. tár IX. 42. ¹⁸⁾ Horvát István sk. más. gyűjt., nemz. muz. 2893. fol. lat., és ered. a vasvár-szombathelyi kápt. házi ltban. I. 3. 18.

1388.

I. Mária királyné
élte utolsó éveit csendes elvonultságban töltvén, csak kisebb kirándulásokat tett az ország majdegyik, majd másik részébe.

Zsigmond király martius havában Trencsinben örökségét Brandenburgot végképen eladta, majd Prágába utazott. A kapott pénzen zsoldosokat fogadott s vezérei által az alvidéki zendülők ellen a háborút megkezdette, maga Zólyom, Diós-Győr és Gesztes váraiban és vidékén tartózkodván.

Buda jan. 17. 22.¹⁾

Buda jan. 7.⁴⁾

Trencsin mart. 16.

Prága apr. 17, Visegrád apr. 28.

Debrecenben máj. 8.

Visegrád máj. 7, Esztergom máj. 7, Semptén máj. 22.⁵⁾

Esztergom jun. 11.²⁾

Semptén jun. 3, Visegrád jun. 17. 19, Buda jun. 30.⁶⁾

Zólyom jul. 13.⁷⁾

Buda aug. 2, Ó-Buda aug. 4.⁸⁾ Buda aug. 13. 28.⁹⁾

Visegrád sept. 9,¹⁰⁾ Diósgyőri várban sept. 22.¹¹⁾

Gesztesi várban oct. 30.³⁾

Buda oct. 16, Gesztesi várban oct. 24.

Buda nov. 25.

Majkon (most puszta Komárom vármegyében) nov. 4, Budán nov. 26. 30.

Budán dec. 2. 3.¹²⁾ 8.¹³⁾

¹⁾ Gyűjteményemben.

²⁾ Bél Károly András: De Maria Ludovici I. principe filia, Hungariae non rege, sed regina 46.

³⁾ Mocsáry: N. Nográd v. esmertetése IV. 103.

⁴⁾ Ered. Kőszeg városa titkos ltban, és Cornides: Dipl. XII. 200.

⁵⁾ Zmeskál család levéltárában Alsó-Lehócon, Árva vm.

⁶⁾ Cornides: Dipl. X. 266.

⁷⁾ Hazai okmánytár II. 153.

⁸⁾ Czech KI. gyűjt. Veneto-hungar. 56, és M. tört. tár IX. 43.

⁹⁾ Cornides: Dipl. X. 268.

¹⁰⁾ uo. 270, és eredetie a pannonhalmi h. ltban. VIII. L.

¹¹⁾ M. tört. tár IX. 42, Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56.

¹²⁾ Véghegy Dezső gyűjteményében.

¹³⁾ Hevenesi LXI. 273, és Cornides dipl. VII. 69, meg Pray: Specimen Hierarchiae Hungariae. I. 111.

1389.

I. Mária királyné.

Zsigmond király a tavaszt és nyarat sereg-gyűjtéssel töltvén, megfordult a Tiszán túl és az ország éjszaki részein is. Septemberben megindítván seregét Lippán keresztül Szerviaába ment István szerb fejedelem (ki tartományait háborgatta) és a Török ellen, de a honnét még novemberben visszatért, mert már december elsején Temesvárott találjuk.

Buda jan. 6. 15.⁵⁾

Buda mart. 26.

Utuy⁶⁾ apr. 10.⁷⁾

Böszörmény máj. 5, Debrecenben

máj. 7, Visegrád máj. 25.⁸⁾Temesvár jun. 24.¹⁾Buda jun. 7.⁹⁾ 16. 17. 18.¹⁰⁾ Visegrád jun. 18.¹¹⁾Lipce jul. 6.¹²⁾ 7, Nagy-Szombat jul. 20.

Buda aug. 27.

Lippán sept. 21, ezután Szerviaába vezette seregét.

Ignech-en oct. 8.²⁾

Neunhofen oct. 24.

Temesvár oct. 28.³⁾Szerviaában Borich várához közellevő táborban nov. 8.¹³⁾ Borich és Csesznik várait megveszi.Temesvár dec. 27.⁴⁾

Temesvár dec. 1.

¹⁾ A gyula-fehérvári káptalan levéltárában, Schmidt V. gyűjt. II. 499.

²⁾ Eredetie a leleszi convent levéltárban.

³⁾ Reschner kéziratí gyűjteménye a n.-szebeni Bruckenthal-féle muzeumban, VIII. 493.

⁴⁾ Szeredai: Not. vet. et novi Capituli Eccl. Albensis 58.

⁵⁾ Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56 és M. tört. tár IX. 43.

⁶⁾ Egy Unin helység volt Nyitra vm., Nagy: MO. családai X. 215.

⁷⁾ Gyárfás István gyűjteményében Kis-Kun-Halason.

⁸⁾ Pozsonyi káptalan lt. 28. 2. 21.

⁹⁾ Cornides Dipl. X. 274.

¹⁰⁾ Pray: Dissertatio de prioratu Auranae. 32.

¹¹⁾ Cornides Dipl. VII. 88.

¹²⁾ Gyűjteményemben.

¹³⁾ Cornides: Dipl. III. 119, Borochnak van irva.

1390.

I. Mária királyné.

Zsigmond király az év elejét az ország délkeleti részén tölté, majd Budára jött, honnét ismét keletnek tartva, seregével e nyáron István moldvai vajda ellen indult, s azt több szerencsés csata után megtörte, észre kelve Várad és Temesvár vidékén találjuk, nov. végén pedig a Morva határon.

Temesvár jan. 9. ¹⁾
16.²⁾

Temesvár jan. 16.⁷⁾
Zeudinben febr. 1, Váradon febr. 8,
Buda febr. 26.

Budán apr. 30.

Buda mart. 10. 11. 20.⁸⁾ 23.⁹⁾ 26.¹⁰⁾
Buda apr. 16. 17. 18.¹¹⁾ 20. 27. 29.
Buda máj. 1.¹²⁾ 5. 6, Pozsony máj. 25.¹³⁾

Diós-Győr jun. 8.

Pozsony jun. 2, Jákó várához közel
Telnichen jun. 11, Temesvár jun. 13,¹⁴⁾
Trencsinben (alighanem Temesvárott) jun.
15,¹⁵⁾ Váradon jun. 21, ezután hadsere-
gével Erdélybe, majd Moldvába ment,
hol István vajdát többször megvervén,
fővárosát Szucsavát is elfoglalta.

Váradon sept. 11. 12,¹⁶⁾ Temesváron
sept. 26, Olnáson sept. 28.¹⁷⁾ 29.

Patakon nov. 6,³⁾

Visegrád nov. 5, Buda nov. 20, Sza-

Liszkán nov. 7,⁴⁾

kolcán nov. 30.

Buda nov. 19.⁵⁾ 25.⁶⁾

Csepelben dec. 16.

Pochintán dec. 5,¹⁸⁾ Buda dec. 27.

¹⁾ Szeredai: Not. vet. et novi Capituli Eccl. Albens. 59. ²⁾ Reschner KI. gyűjteményében, a Bruckenthal-féle muzeumban Nagy-Szebenben, II. 238. ³⁾ ⁴⁾ Eredetie a leleszi o. levéltárban. ⁵⁾ Gyűjteményemben. ⁶⁾ Bél Károly András: De Maria Lodovici I. principe filia 44. ⁷⁾ Eredetie a Szászok n.-szebeni ltban 57. ⁸⁾ Diplomata Reg. Hung., ivrét, a gr. Festetich család keszthelyi könyvtárában, és Dipl. Reg. Hung. a nemz. muzeumban. ⁹⁾ Hazai okmánytár II. 154. ¹⁰⁾ no. 156. ¹¹⁾ Hitt. átirat Thaly család ltban. ¹²⁾ Kachelmann János kivonata a f.-magyarországi bányavárosok levéltáraiból. ¹³⁾ Eredetie a gróf Wass család ltban. ¹⁴⁾ Ered. a Szászok n.-szebeni ltban 58. ¹⁵⁾ M. Sion IV. 373. 377. ¹⁶⁾ Ered. a leleszi o. ltban. ¹⁷⁾ Horvát Istv. sk. másolata, a nemz. muz. 2894. VI. f. l. ¹⁸⁾ Véghely Dezső gyűjteményében.

1391.

- I. Mária királyné. Zsigmond király február havában Erdélybe rándult, a nyarat Budán s környékén, meg Zólyomban töltötte, szeptemberben Erdélyből a Török ellen indult, de már decemberben Budán találjuk.
- Buda jan. 22. 30.¹⁾ Buda jan. 6.
Visegrád febr. 12,⁶⁾ Gyula-Fehérvár febr. 24.
- Següsdön mart. 22. Szeben mart. 6, Diós-Győr mart. 22.
Szent-Györgyön apr. Kolosvár apr. 25.⁷⁾
13,²⁾ Verőcén apr. Buda máj. 9. 23, Esztergom máj. 28,
21.³⁾ 24.⁴⁾ Visegrád máj. 29.
Buda jun. 24.
Buda jul. 1.⁸⁾ 5, Esztergomban jul. 17,⁹⁾ Zólyomban jul. 25.¹⁰⁾
Buda aug. 4.¹¹⁾
Gyula-Fehérvár sept. 5.¹²⁾
- Sz.-Márton helységében oct. 7. Kevevár (Kubin) vidékére vezeti seregét s innét Izdril vára felé nyomult előre a szerb-török sereg ellen, azonban ezek elszállván előlle, a Szerémségbe ütöttek, de mire ő ide érkezett, Maróti János macsóí bán onnét kiüzte őket.
- Buda dec. 14.⁵⁾ Visegrád dec. 5,¹³⁾ Buda dec. 19.¹⁴⁾ 21.

¹⁾ Cornides: Dipl. III. 409, és Vég hely D. gyűjteményében.

²⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

³⁾ Hevenesi XVII. 92. ⁴⁾ Cornides dipl. VI. 172.

⁵⁾ Hiteles átirat a Thaly család ltban Csepen, Komárom vm.

⁶⁾ Eredetie a leleszi convent levéltárában.

⁷⁾ Reschner KI. gyűjtem. II. 240.

⁸⁾ Czech gyűjt. Veneto-hung. 56. ⁹⁾ Ered. a leleszi országos ltban.

¹⁰⁾ Cornides: Dipl. XII 202, és ered. Kőszeg városa titkos ltban.

¹¹⁾ Eredetie Kisfaludyak r.-laki (Vas vm.) ltban.

¹²⁾ Rajky Zsigmond családi ltban Felső-Rajkon Szala vm.

¹³⁾ Hiteles átirat a Thaly család levéltárából.

¹⁴⁾ Hevenesi XVII. 11, és LXV. 385.

1392.

I. Mária királyné.

Zsigmond király az év első hónapjait az ország nyugoti részein tölté, a tavaszt az ország közepén sereg-gyűjtéssel foglalkozva, júniusban Jobszt és Prokop unokatestvéreivel csatlakozva az aldunai tartományokban a Törököt megverték, ezután rokonait haza kísérte, és october havában már Nagy-Szombatban találjuk, honnét Budára visszatért.

Pozsony jan. 10.²⁾ 13.³⁾ 15.

Kis-Marton febr. 8,⁴⁾ Győr febr. 12,⁵⁾

Visegrád febr. 15.

Buda mart. 6. 10. 26. 27. 30.⁶⁾ 31.⁷⁾

Diós-Győr apr. 10.⁸⁾

Érsomlyó melletti táborszálláson máj. 28.⁹⁾

Lewbiche jun. 9.¹⁾

Pozsony jun. 11, Nagy-Szombat jun. 25. Gerebunch várához közeli táborszálláson jun. 27. 28.¹⁰⁾

Bács jul. 28.

Szerviaiban, királyi táborszállásán, július 25.

. . . . . hoz közeli táborszálláson aug. 10. előtti egyik napon. Szerviaiból Bolgárországba nyomult s a Bodon (Viddin) vidékén táborozó török-oláh haddal szerencsésen megütközött.

Nagy-Szombat oct. 16. 18.¹¹⁾ 24. 25.

Visegrád nov. 1. 5, Buda nov. 22. 30.

Buda dec. 7.¹²⁾ 8.¹³⁾ 9,¹⁴⁾ Visegrád dec. 14.

---

1) Kachelmann János szerint Leubicz Szepes vármegyében. 2) Eredetie Nagy-Szombat városa ltban. 3) Somorja városa ltárában. 4) Ered. Kőszeg városa titkos ltban. 5) Eredetie a pannonhalmi h. ltban. V. Ee. 6) M. tört. tár. IX. 43. 7) Czech KI. gyűjt. Veneto-hung. 56. 8) Gyárfás István gyűjt. Kis-Kun-Halason. 9) Magyar. tört. tár. IX. 43, és Czech gyűjt. Ven.-hung. 56. 10) Eredetie a magyar tud. akademia levéltárában. 11) Hevenesi VII. 327. 12) Cornides dipl. X. 285. 13) A Szászok n.-Szebeni levéltárában 62 sz. a. 14) M. tört. tár XII. 17.

1393.

I. Mária királyné.

Zsigmond király az év nagyobb részét Budán és Visegrádon tölté, azalatt vezérei sikeresen működtek a Lászlópártiak ellen, s Kontot is 32 társaival együtt elfogták, kiket ő Budán lenyakasztatott. Ez időtől fogva ingadozott koronája, mit ő külszövetségek által kívánván erősíteni, az év vége felé Csehországba ment, s ott Albert osztrák, Vilmos meissen hercegekkel, ugy Jobszt határgroffal szövetséget kötött.

Buda jan. 6.²⁾ 20.³⁾ 22.⁴⁾Visegrád febr. 14.⁵⁾ 15, Buda febr.23.⁶⁾ 24.Buda mart. 16. 26.⁷⁾Visegrádon apr. 4.⁸⁾Szikszón máj. 21.¹⁾Viglesi várában máj. 21.⁹⁾

Esztergom jun. 12.

Visegrád jun. 7. 8,¹⁰⁾ Buda jun. 12.¹¹⁾

Buda jun. 15.

Visegrád jul. 7.

Buda aug. 19.¹²⁾Visegrád sept. 15, Buda sept. 30.¹³⁾

Buda oct. 5. 8, Visegrád oct. 25. 26.

Nagy-Szombat nov. 1.¹⁴⁾ 2.¹⁵⁾

Znaïmban dec. 18-án az urak szövetségébe lép, innét Prágába ment.

¹⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban. ²⁾ Hevenes VII. 49.

³⁾ Engel Ján. Ker.: Monumenta Ungrica. 241. ⁴⁾ Reschner IV. 26.

⁵⁾ Hazai okmánytár III. 247.

⁶⁾ Kachelmann János kivonata a f.-m.-o. bányavárosok levéltáraiból.

⁷⁾ Eredetie a n.-szebeni káptalan ltarában, Schmidtnél II. 347.

⁸⁾ Pannonhalmi házi levéltár. II. F.

⁹⁾ Magyar tudományos értesítő. 1862. 129.

¹⁰⁾ Hazai okmánytár II. 158.

¹¹⁾ Pozsonyi káptalan levéltára 28. 2. 46.

¹²⁾ Gyárfás István gyűjteményében Kis-Kun-Halason.

¹³⁾ Eredetie a vasvár-szombathelyi káptalan házi ltban I. 3. 21.

¹⁴⁾ M. tört. tár IX. 125. ¹⁵⁾ Hit. más. a pannonh. h. ltban XXXIII. R.

1394.

I. Mária királyné.

Zsigmond Prágából Pozsonyba utazott, honnét Budára ment, hol nyár közepéig maradt, julius elején a Boszniával határos déli részeken, augustus elején pedig már Lengyelországban találjuk, innét visszaérkezve Szegedre s Erdélybe utazott a Török ellen haderőt gyűjtendő.

Prágában febr. 2-án Vencel bátyjával a cseh királylyal örökösödési szerződést kötött.²⁾

Esztergomban mart.
12.

Pozsony mart. 25.³⁾ 26.

Budán apr. 12-én az ország rendei gyűlést tartanak s a Török elleni hadjáratra minden kapura fél arany forint adót vetettek. 25.⁴⁾

Buda máj. 1.⁵⁾ 3. 5. 6., Esztergom máj. 8, Buda máj. 10.

Buda jun. 15, Esztergom jun. 19. 24, innét a Dráván túlra utazott s

Diákóvárott volt jul. 6.⁶⁾ 11, Erdődön jul. 29,⁷⁾ majd Lengyelországba siet s Hedviggel Uj-Szandeczben találkozik, hol vele több napig tanácskozáván, az ország békes állapotára vonatkozó szerződést kötött.

Szerdahelyen aug.
10,¹⁾ Buda aug. 18.
Somogy helységében
sept. 13.

Buda aug. 14.⁸⁾ 18.

Szeged oct. 24.⁹⁾ 25. 31.¹⁰⁾

Szegeden nov. 3.¹¹⁾ 8. 12, Temesvár nov. 30.¹²⁾

Torda dec. 26.

---

¹⁾ Eredetie a leleszi o. ltban. ²⁾ Palacky : Geschichte von Böhmen. III. 1. 71—73. ³⁾ Magy. Sion. I. 415. ⁴⁾ ⁵⁾ M. tört. tár IX. 43, és Czech gyűjt. Ven.-hung. 56. ⁶⁾ Kukuljevics Iván : Jura R. Croatiae, Dalm. Slav. I. 325 ⁷⁾ Ered. a leleszi o. ltban. ⁸⁾ M. tört. tár IX. 126. ⁹⁾ Ered. a leleszi convent ltban. ¹⁰⁾ Vég hely Dezső gyűjteményében. ¹¹⁾ Haz. okmt. II. 159. ¹²⁾ Amade Dominika grófnő marcaltői, és a csepi közbirtokosság ltban.

1395.

I. Mária királyné.

Zsigmond király tovább is a Török elleni készülétekkel foglalkozott Erdélyben, Brassóban mart. 7-én Mircse oláh vajdával szerződött a Havasalföldén való átmenetel végett, de már april és május havát Budán tölté, honnét a hadjárat megnyitása végett viszont Erdélybe rándult, majd seregével Oláhországba nyomult s a Dunán átmenve, hadát a Törökök ellen vezette s Kis-Nikápolyt bevette, a nagyobbyszerű táborozást jövő évre halasztván, visszatért Erdélybe s Budára. Ősszel újra Erdélyben találjuk, de az év végén ismét az ország szívében volt.

Verőcén jan. 7. 25.

Brassó febr. 13. 22.

Brassó mart. 7,²⁾ Feketehalom Brassó mellett mart. 9. 10.³⁾ 11,⁴⁾ Szeben mart. 16,⁵⁾ Kolosvár mart. 25.⁶⁾

Buda apr. 17. 23. 24. 26. 29.

Budán máj. 17-én

Buda máj. 8.

meghalt, és Kani-
zsay János eszter-
gomi érsek által
Nagy-Váradon el-
temettetett.¹⁾

Széplak falu melletti táborszálláson
jun. 30.⁷⁾

Kimpolung jul. 1, Hoszszumező hely-
sége mellett⁸⁾ levő táborszálláson jul. 6,⁹⁾
Ó-Buda jul. 28, Budán jul. 31.

Monoszlón aug. 24.¹⁰⁾Szeben sept. 13.¹¹⁾ 14.¹²⁾ 16.¹³⁾ 21,¹⁴⁾

Medgyes sept. 29.

Medgyes oct. 2.¹⁵⁾Visegrád nov. 4.¹⁶⁾ 11, Buda nov. 30.¹⁷⁾Esztergom dec. 17.¹⁸⁾

¹⁾ Cod. dipl. X. 2. 445. ²⁾ Ered. Brassó ltban, Reschner KI. gyűjteményében VIII. 54. ³⁾ Ered. Brassó lt., Reschner KI. gyűjteményéb. V. 227. ⁴⁾ Ered. Brassó ltban, és Schmidt V. gyűjt. II. 382, ugy III. 180. ⁵⁾ Reschner KI. gyűjtem. II. 404, és VI. 436, ugy Cornides dipl. VI. 111. ⁶⁾ Ered. a leleszi kápt. o. ltban, és Reschner KI. gyűjtem. VIII. 508. ⁷⁾ A leleszi kápt. o. ltban, ⁸⁾ Keresztyén-Szigeti (Gross-Au) ltban, a Szászok n-szebeni ltban, Reschner KI. gyűjtem. VIII. 269, és Cornides dipl. VI. 48. ¹⁰⁾ Hevenesi I. 210. ¹¹⁾ Disznójói (Heltan) ltár, Reschn. KI. gyűjt. II. 107. ¹²⁾ Ered. a gyula-fehérvári kápt. ltban, Schmidtnél III. 181. ¹³⁾ Horvát I. sk. más., a nemz. muz., 2893. IV. fol. I. ¹⁴⁾ Ered. a leleszi convent ltban. ¹⁵⁾ Cornides dipl. X. 151, és Schmidt Vilmos gyűjt. II. 382. ¹⁶⁾ Hazai okmánytár II. 159. ¹⁷⁾ Hevenesi XVII. 95. ¹⁸⁾ M. tört. tár IX. 127.

1396.

Zsigmond király január havában az ország nyugoti határára utazott, honnét Prágába ment, innét aprilisben visszatérvén, az európai segélyhadak megérkezése után Nagy-Váradra indult s Orsován keresztül Nikápolyhoz ért, de e vár alatt Bajazid török szultán őt megtámadván, a francia segélyhad hevesége miatt a csatát elveszti, s kénytelen egy hajóra menekülni s így a Fekete-tengeren át Konstantinápoly s Rhodus szigetének megkerülése után érkezett a dalmát partokhoz, Ragusa és Spalatóba.

Nagy-Szombat jan. 18, Holics (Ujvár) jan. 28.

Ujvár febr. 8, Prágában testvére Vencelnél febr. 25.¹⁾

Prága mart. 1.²⁾ 19.³⁾

Prága apr. 2,⁴⁾ 11-én Vencellel magtalansága esetére szerződést kötött, az pedig kinevezte őt a német birodalomban helytartójává.

Visegrád máj. 1,⁵⁾ Maróton máj. 14, Pozsony máj. 16.⁶⁾ 22.

Buda jun. 4.⁷⁾

Nagy-Várad jul. 17, innét a külhadakkal elindul s Szerb földre lépven Rác-Orsova és Viddin elfoglalása után Bulgáriára tör.

Novigrádhöz közeli táborban aug. 18.

Nikápolyhoz ér sept. 15. 26. 27. 28-án Bajazid török szultán 200,000-nyi seregével megütközik, a csatát elveszti, s ennek zavarából kibontakozva egy hajóra menekül s a Dunán a Fekete-tengerbe evez le, s Konstantinápolyba hajóz. Innét Rhodus szigetét és Moreát megkerülve a dalmát partokhoz ér s dec. 19-én La Croma szigetén Ragusa városa előtt, 3 velencei hajóval kiköt, harmadnapra 21-én a Ragusaiak városukba hívták, hol a Rettore palotába szállott s itt időzött 9 napig dec. 30-áig, mely nap hajón⁸⁾ Spalató felé indult.⁹⁾

¹⁻⁴⁾ Palacky: Geschichte von Böhmen. III. 1. 94. 95.

⁵⁾ Győri káptalan orsz. ltárban, a pápói prépostsági iratok között, másolat, E. 8. 11.

⁶⁾ Hazai okmánytár. I. 289.

⁷⁾ Szelestey Sándor családi levéltárban Ivánfán Vas vm.

⁸⁾ Engel Ján. Ker.: Geschichte des Freistaates Ragusa. 148.

⁹⁾ Schaedijs: Zeitschrift von und für Ungarn. IV. 226.

1397.

Zsigmond király Spalatóból Kninbe, hol gyűlést tartott, majd a Dráván átmenve Temesvárra, Budára érkezett. Innét Trencsinbe, Nagy-Szombatba, Késmárcra, majd ismét Nagy-Szombatba ment, honnét viszont az éjszaki részekre, s innét a temesvári országgyűlésre, majd novemberben Erdélybe utazott.

Spalatóba érkezik jan. 1. 4,¹⁾ innét Kninbe utaz s gyűlést tart jan. 17.

Knin febr. 3. 5. 6,²⁾ Comich, Sz.-György várából (Gyurgyevéc) Ördög István cselt vet neki, de azt kikerüli.

Zokánban mart. 2,³⁾ Székes-Fehérvár mart. 20,⁴⁾ Kunyár helységében mart. 29.⁵⁾

Temesvár apr. 5, Buda apr. 17.

Buda máj. 3. 5,⁶⁾ Esztergom máj. 10, Buda máj. 13,⁷⁾ Visegrád máj. 27,⁸⁾ Buda máj. 28. 29.

Buda jun. 1, Esztergom jun. 6, Trencsin jun. 8, Banovitz⁹⁾ jun. 15, Nagy-Szombat jun. 24. 26. 27.

Késmárc jul. 15,¹⁰⁾ Privigyén jul. 18, Nagy-Sombat jul. 25. ¹¹⁾

Nagy-Szombat aug. 2. 3. 4, Ujhely (Vág?) aug. 14,¹²⁾ Esztergom aug. 17. 23.

Viglesi várában sept. 5.

Temesvári ország-gyűlésen oct. 8. 15. 19. 21. 22.¹³⁾ 25.¹⁴⁾ 26. 28.

Széphelyen nov. 4,¹⁵⁾ Ápoldián nov. 28.¹⁶⁾

Fogaras dec. 8.¹⁷⁾ 10,¹⁸⁾ Brassó dec. 31.¹⁹⁾

---

¹⁾ M. tört. tár IX. 45, és Czech gyűjt. Ven.-hung. 56. ²⁾ Schaeidius: Zeitschrift von und für Ungarn. IV. 226. ³⁾ Cornides dipl. X. 287. ⁴⁾ Hit. átirat gr. Niczky Lajos cs. ltban Ligvándon, Soprony vm. ⁵⁾ Eredetie a leleszi o. ltban. ⁶⁾ Lausitz. Magazin 1840. 134. ⁷⁾ Hazai okmánytár II. 461. ⁸⁾ Horvát István sk. másolatai, a nemz. muzeumban, 2893. IV. fol. lat. ⁹⁾ Bánova = Bánfalva, Zsolna alatt, Trencsin vármegyében. ¹⁰⁾ Cornides dipl. VII. 255. ¹¹⁾ Eredetie a leleszi orsz. ltban. ¹²⁾ Cornides dipl. X. 295. ¹³⁾ uo. VI. 47, és a Szászok n.-szebeni ltban 74 sz. a. ¹⁴⁾ Dipl. Reg. Hung., ivrét, a gróf Festetits család keszthelyi könyvtárában. ¹⁵⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban. ¹⁶⁾ Schmidt Vilmos gyűjt. II. 449. ¹⁷⁾ uo. 55. ¹⁸⁾ Reschner KI. I. 50. ¹⁹⁾ A kolos-monostori levéltárban, Schmidt gyűjt. I. 235.

1398.

Zsigmond király Erdélyből Horvátországba sietett, hol és az ország déli vidékein maradt június végeig, júliusban az ország szívében, augusztusban Erdélyországban, ősszel ismét a déli részekben találjuk. Az év utolsó két havát székvárosa és vidékén tölté.

Brassó jan. 9, Kerczi monostorban jan. 12.¹⁾

Bács febr. 4,²⁾ Diákón febr. 19,³⁾ Kőrösön (Horvátországban) gyűlést tart febr. 28, s itt Laczkovics és Simontornyait lefejeztette.

Szond mart. 5. 6, Diákón mart. 24.

Ujlakon (Illok) apr. 9. 23.

Ujlakon máj. 3.⁴⁾ 26,⁵⁾ Garán máj. 29.

Pozsegai várban jun. 2, Pozsega városában jun. 13.⁶⁾

Visegrád jul. 1.

Orbaz-Vásárhelyhez közeli táborszálláson aug. 13, Monoszlón aug. 24.

Visegrád sept. 4.⁷⁾

Ujlakon oct. 4.⁸⁾ 16, Bácsón oct. 31.

Visegrád nov. 11.

Buda dec. 1.⁹⁾ 4, Esztergom dec. 27.¹⁰⁾

¹⁾ Brassó levéltárában, Schmidt gyűjt. III. 183.

²⁾ ³⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

⁴⁾ Vég hely Dezső gyűjteményében.

⁵⁾ Szent-Gál Veszprém vármegyei nemes község levéltárában.

⁶⁾ Magyar tört. tár IX. 45, és Czech gyűjt. Veneto-hung. 56.

⁷⁾ Hazai okmánytár I. 290.

⁸⁾ Eredetie a leleszi országos levéltárban.

⁹⁾ Cornides dipl. VII. 100.

¹⁰⁾ Herceg Batthyány Fülöp körmendi levéltárában.

TARTALOM.

	Lap.
I. István (szent) király	1
Péter „	2
Aba „	2
Péter másodsor „	2
I. Endre „	3
I. Béla „	3
Salamon „	4
I. Géza „	5
I. László (szent) „	6
Kálmán „	6
II. István „	8
II. Béla (vak) „	8
II. Géza „	9
III. István „	10
II. László „	10
IV. István „	10
III. Béla „	12
Imre „	13
IV. László „	13
II. Endre (Jeruzsalemi) király	14
IV. Béla király	16
V. István „	24
IV. László (Kun) „	26
III. Endre „	30
Vencel „	33
Ottó „	34
I. Károly (Róbert) „	35
I. Lajos „	48
I. Mária királyné Erzsébet anyjával	75
I. Mária királyné Erzsébet anyjával, továbbá II. Károly és Zsigmond királylyal	80, 81
I. Mária királyné Zsigmond királylyal	84, 85
Zsigmond király	94

